

فرهنگ قرآن

کوردی - فارسی

مؤلف: حیدر قادری

فرهنگ قرآن

کردی، فارسی

مؤلف:

حیدر قادری

سرشناسه	قادری، حیدر ۱۳۴۵
عنوان قراردادی	قرآن، چند زبانه
عنوان نام پدیدآور	فرهنگ قرآن: کردی، فارسی / مؤلف حیدر قادری.
مشخصات نشر	سنندج: مدارا ۱۳۸۸.
مشخصات ظاهری	۴۵۶ ص، جدول.
شابک	۹۷۸-۹۶۴-۹۰۸۰۵۴-۳
وضعیت فهرست‌نویسی	فیا
موضوع	قرآن -- واژه‌نامه‌ها -- کردی
موضوع	قرآن -- واژه‌نامه‌ها -- فارسی
رده‌بندی کنگره	۱۳۸۸ ف۴ق۲/۹۷ BP۶۸
رده‌بندی دیویی	۱۳۱/۲۹۷
شماره کتابشناسی ملی	۱۹۷۳۹۱۰

شناسنامه کتاب

نام کتاب	فرهنگ قرآن
تألیف	حیدر قادری
ناشر	نشر مدارا
حروفچینی	آشنا (سنندج)
نوبت چاپ	اول
قیمت	۶۵۰۰ تومان
شابک	۹۷۸-۹۶۴-۹۰۸۰۵۴-۳

مرکز پخش: سنندج، پخش کتاب امام غزالی

تلفکس: ۰۸۷۱ - ۲۲۵۶۱۰۰

فهرست

عنوان	صفحه
مقدمه	۸
سوره‌ی فاتحه (۱)	۱۲
سوره‌ی بقره (۲)	۱۳
سوره‌ی آل عمران (۳)	۸۰
سوره‌ی النساء (۴)	۱۰۷
سوره‌ی مائده (۵)	۱۳۴
سوره‌ی انعام (۶)	۱۵۰
سوره‌ی الاعراف (۷)	۱۷۱
سوره‌ی الانفال (۸)	۱۹۰
سوره‌ی التوبه (۹)	۱۹۶
سوره‌ی یونس (۱۰)	۲۱۰
سوره‌ی هود (۱۱)	۲۱۵
سوره‌ی یوسف (۱۲)	۲۲۴
سوره‌ی الرعد (۱۳)	۲۳۳
سوره‌ی ابراهیم (۱۴)	۲۳۶
سوره‌ی الحجر (۱۵)	۲۴۰
سوره‌ی النحل (۱۶)	۲۴۴
سوره‌ی الاسراء (۱۷)	۲۴۹
سوره‌ی الکهف (۱۸)	۲۵۶
سوره‌ی مریم (۱۹)	۲۶۵
سوره‌ی طه (۲۰)	۲۷۰
سوره‌ی الانبیاء (۲۱)	۲۷۶
سوره‌ی الحج (۲۲)	۲۸۰

سوره‌ی المؤمنون (۲۳).....	۲۸۵
سوره‌ی النور (۲۴).....	۲۸۹
سوره‌ی فرقان (۲۵).....	۲۹۴
سوره‌ی الشعرا (۲۶).....	۲۹۸
سوره‌ی النمل (۲۷).....	۳۰۲
سوره‌ی القصص (۲۸).....	۳۰۶
سوره‌ی العنکبوت (۲۹).....	۳۱۰
سوره‌ی الروم (۳۰).....	۳۱۲
سوره‌ی لقمان (۳۱).....	۳۱۴
سوره‌ی السجده (۳۲).....	۳۱۶
سوره‌ی الاحزاب (۳۳).....	۳۱۷
سوره‌ی سبا (۳۴).....	۳۲۲
سوره‌ی فاطر (۳۵).....	۳۲۴
سوره‌ی یس (۳۶).....	۳۲۶
سوره‌ی الصافات (۳۷).....	۳۲۸
سوره‌ی ص (۳۸).....	۳۳۱
سوره‌ی الزمر (۳۹).....	۳۳۵
سوره‌ی غافر (۴۰).....	۳۳۸
سوره‌ی فصلت (۴۱).....	۳۴۰
سوره‌ی الشوری (۴۲).....	۳۴۲
سوره‌ی الزخرف (۴۳).....	۳۴۴
سوره‌ی الدخان (۴۴).....	۳۴۷
سوره‌ی الجاثیه (۴۵).....	۳۴۹
سوره‌ی الاحقاف (۴۶).....	۳۵۰
سوره‌ی محمد (۴۷).....	۳۵۲
سوره‌ی الفتح (۴۸).....	۳۵۴
سوره‌ی الحجرات (۴۹).....	۳۵۷
سوره‌ی ق (۵۰).....	۳۶۰

۳۶۳.....	سوره‌ی الذاریات (۵۱).....
۳۶۵.....	سوره‌ی الطور (۵۲).....
۳۶۷.....	سوره‌ی النجم (۵۳).....
۳۷۰.....	سوره‌ی القمر (۵۴).....
۳۷۲.....	سوره‌ی الرحمن (۵۵).....
۳۷۶.....	سوره‌ی الواقعة (۵۶).....
۳۸۰.....	سوره‌ی الحديد (۵۷).....
۳۸۲.....	سوره‌ی المجادله (۵۸).....
۳۸۴.....	سوره‌ی الحشر (۵۹).....
۳۸۷.....	سوره‌ی الممتحنه (۶۰).....
۳۸۹.....	سوره‌ی الصف (۶۱).....
۳۹۰.....	سوره‌ی الجمعه (۶۲).....
۳۹۱.....	سوره‌ی المنافقون (۶۳).....
۳۹۲.....	سوره‌ی التغابن (۶۴).....
۳۹۳.....	سوره‌ی الطلاق (۶۵).....
۳۹۵.....	سوره‌ی التحریم (۶۶).....
۳۹۷.....	سوره‌ی الملك (۶۷).....
۳۹۹.....	سوره‌ی القلم (۶۸).....
۴۰۲.....	سوره‌ی الحاقه (۶۹).....
۴۰۵.....	سوره‌ی المعارج (۷۰).....
۴۰۷.....	سوره‌ی نوح (۷۱).....
۴۰۹.....	سوره‌ی الجن (۷۲).....
۴۱۱.....	سوره‌ی المزمل (۷۳).....
۴۱۳.....	سوره‌ی المدثر (۷۴).....
۴۱۶.....	سوره‌ی القیامه (۷۵).....
۴۱۸.....	سوره‌ی الانسان (۷۶).....
۴۲۱.....	سوره‌ی المرسلات (۷۷).....
۴۲۳.....	سوره‌ی النبأ (۷۸).....

۴۲۵.....	سوره‌ی النازعات (۷۹).....
۴۲۷.....	سوره‌ی عبس (۸۰).....
۴۲۹.....	سوره‌ی التکویر (۸۱).....
۴۳۱.....	سوره‌ی الانفطار (۸۲).....
۴۳۲.....	سوره‌ی المطففین (۸۳).....
۴۳۴.....	سوره‌ی الانشقاق (۸۴).....
۴۳۵.....	سوره‌ی البروج (۸۵).....
۴۳۶.....	سوره‌ی الطارق (۸۶).....
۴۳۷.....	سوره‌ی الاعلی (۸۷).....
۴۳۸.....	سوره‌ی الغاشیه (۸۸).....
۴۴۰.....	سوره‌ی الفجر (۸۹).....
۴۴۲.....	سوره‌ی البلد (۹۰).....
۴۴۳.....	سوره‌ی الشمس (۹۱).....
۴۴۴.....	سوره‌ی اللیل (۹۲).....
۴۴۵.....	سوره‌ی الضحی (۹۳).....
۴۴۶.....	سوره‌ی الشرح (۹۴).....
۴۴۶.....	سوره‌ی التین (۹۵).....
۴۴۷.....	سوره‌ی العلق (۹۶).....
۴۴۷.....	سوره‌ی القدر (۹۷).....
۴۴۸.....	سوره‌ی البینه (۹۸).....
۴۴۸.....	سوره‌ی الزلزله (۹۹).....
۴۴۹.....	سوره‌ی العادیات (۱۰۰).....
۴۵۰.....	سوره‌ی القارعه (۱۰۱).....
۴۵۰.....	سوره‌ی التكاثر (۱۰۲).....
۴۵۱.....	سوره‌ی العصر (۱۰۳).....
۴۵۱.....	سوره‌ی الهمزه (۱۰۴).....
۴۵۲.....	سوره‌ی الفیل (۱۰۵).....
۴۵۲.....	سوره‌ی قریش (۱۰۶).....

۴۵۳.....	سوره‌ی الماعون (۱۰۷) .....
۴۵۳.....	سوره‌ی الکوثر (۱۰۸) .....
۴۵۴.....	سوره‌ی الکافرون (۱۰۹) .....
۴۵۴.....	سوره‌ی النصر (۱۱۰) .....
۴۵۴.....	سوره‌ی المسد (۱۱۱) .....
۴۵۵.....	سوره‌ی الاخلاص (۱۱۲) .....
۴۵۵.....	سوره‌ی الفلق (۱۱۳) .....
۴۵۶.....	سوره‌ی الناس (۱۱۴) .....
۴۵۷.....	فهرست منابع .....

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمه

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على رسوله الأمين وعلى آله واصحابه واتباعه المخلصين

سپاس و ستایش خداوند را سزااست که پروردگار جهانیان است. درود و سلام خداوند بر حضرت محمد ﷺ خاتم پیامبران و بر خاندان، یاران و پیروانش باد.

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَى وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ﴾ حجرات/۱۳

«ای مردم، ما شما را از مرد و زنی آفریدیم و شما را ملّت و قبیله قبیله گردانیدیم تا با یکدیگر شناسایی متقابل حاصل کنید. در حقیقت ارجمندترین شما نزد خداوند پرهیزگارترین شماست. بی تردید، خداوند دانای آگاه است.»

علاوه بر این، خداوند انسان‌ها را در زبان‌ها و رنگ‌های مختلف قرار داد. این تنوع و رنگارنگی را نشانه‌ی قدرت و عظمت خود برای دانیان قرار دارد.

﴿وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافُ أَلْسِنَتِكُمْ وَأَلْوَانِكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّلْعَالَمِينَ﴾ روم/۲۲

«از نشانه‌های قدرت او آفرینش آسمان‌ها و زمین و اختلاف زبان‌های شما و رنگ‌های شماست. قطعاً در این امر برای دانشوران نشانه‌هایی است.»

«خداوند! نمی‌دانم با چه زبانی تو را سپاس گویم و با چه قلمی تو را بستايم. تو همان خدایی که انسان‌ها را از میان همه‌ی جانداران بلندی و رفعت بخشیدی، دانایشان کردی، عقل و ذکاوت، قدرت یادگیری و یادآوری را به آنان بخشیدی و آنان را جانشین خود بر روی زمین قرار دادی، بر اساس دستور و روش ازدیاد جمعیت و پراکندگی انسان‌ها را به صورت قوم‌ها، قبیله‌ها، عشرت‌ها، تیره‌ها و جامعه‌های گوناگون در آوردی، به هر قوم و جامعه‌ای بر اساس طبیعت محل سکونتشان زبانی بخشیدی، تا

اهداف و نیازهای خود را برآورده سازند و با یکدیگر سخن بگویند و به هم نزدیک شوند و در صلح و صفا زندگی کنند و سرانجام یکدیگر را در آغوش برادری درکشند.»

این چند سطر را از مقدمه‌ی فرهنگ لغت کردی به کردی استاد شیخ محمد خال - رحمه الله - برگزفتم و به فارسی ترجمه کردم؛ زیرا با معنای آیات ۱۳ سوره حجرات و ۲۲ سوره روم خیلی نزدیک و مرتبط است.

به راستی خداوند بخشنده و مهربان به انسان، زبان، رنگ و دگرگونی‌هایش که همه آیات و مخلوق او هستند ارج نهاده است. براساس این فهم واجب است که انسان ارج و قدر خود، دین درست، ملت، زبان مادری و رنگ خود را بداند؛ زیرا خداوند پروردگار برای انسان و گوناگونی‌هایش قدر و ارزش نهاده است.

برای هیچ کس روا نیست که هیچ ملت، قوم و قبیله‌ای را تحقیر کند یا گوناگونی‌هایش را بی‌ارزش بشمارد یا در نابودی آن‌ها بکوشد.

پروردگار در درازنای زندگانی انسان بر روی کوهی زمین برای هر قوم و جامعه و ملتی پیامبرانی را به زبان آن انسان‌ها فرستاده است. آنگاه که انسان به آن مرتبه‌ی کامل فهمیدن و خوب پرورش یافتن رسید «قرآن» را برای همه‌ی بشریت روانه فرمود. قرآن کامل‌ترین، زیباترین و بهترین برنامه برای خوشبختی انسان‌ها در زندگی دنیا و برای رهایی او از عذاب جهان آخرت و برای رسیدن به زندگانی دایمی در بهشت است. قرآن انسان را از نادانی، گنجی و بندگی برای هرچه و هرکه جز خداوند نجات می‌دهد.

برای خوب فهمیدن قرآن و پاسداری از زبان مادری خود از سستی و نابودی لازم است که تفسیر و ترجمه و فرهنگ واژه‌های قرآن را با زبان مادری بنویسیم.

بنابراین علمای عالی‌قدر از هر ملتی برای کسب رضایت خداوند و نیز برای خوشبختی ملت خود در این زمینه‌ها تلاش فراوان کرده‌اند.

این فرهنگ نیز با بهره گرفتن از آثار ارزشمند دانشمندان کرد، فارس و عرب نوشته شده است. در بخش کردی آن از آثار استاد هژار بیشتر استفاده شده است.

این فرهنگ براساس ترتیب سوره‌های قرآن نوشته شده است.

امید است که نوشتن آن و بهره بردن از آن از جانب خداوند عبادت محسوب شود.

امید است که منبع استفاده برای تمام مسلمانان کرد زبان و فارس زبان باشد. به ویژه منبع استفاده برای دانشجویان علوم دینی و مبلغان دینی و برای همه‌ی کسانی باشد که اثبات می‌کنند که لسوز و رهایی بخش دین، مردم و میهن هستند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على رسوله الأمين وعلى آله واصحابه و
اتباعه المخلصين

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَى وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ﴾ حجرات/۱۳

«تهی خه لکینه هه ره له نیر و می یه ک ئیوه مان وه دی هیناوه و کردومان به چهند گهل و چهند هوژیک هه تا یه کتری بناسن، بهریزترینان لای خودا پاریزگارترینان، خودا زانا و ناگاداره.»

﴿وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافُ أَلْسِنَتِكُمْ وَأَلْوَانِكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّلْعَالَمِينَ﴾ روم/۲۲

«وه له نیشانه کانی خودا داهینانی ئاسمانه کان و زهوی یه وه جیاوازی زمانی پی ناخفتن و رهنګ و پروتان، بی گومان ئا له وه دا نیشانه گهل یک هه یه بو زاناکان.»
«خوایه! نازانم به چ زمانیک سوپاست بکه م وه به چ ئالا «قه له م» یک ستایش بنووسم. تو ئه و خوایه ت که ئاده میت له ناو هه مو گیان له بهرانا بهر ز کردوه ته وه، زانا و دانات کردوون، ژیری و بیرت داونه تی وه کردوتن به جی نشینی خو ت له سه زهوی، به پی ی دهستور و باوی پهره سندن و بلاو بونه وه هه موویانت تیره تیره و کو مه ل کو مه ل کردوون، هه تیره و کو مه ل یک به پی ناوچه ی خو ی زمانیکت داونه تی تا مه بهستی خو یانی پی به جی بین وه له گهل یه کتر قسه ی پی بکه ن و له یه کتری نزیک بکه ونه وه و به ناشتی دانشن و له پاشه روژا دهست بکه نه ملی یه کتر به برایه تی»

«هم چهند دیرم له پیشه کی فره هنگی کوردی به کوردی ماموستا موحه مه دی خال وه رگرتوه، که زور نزیکن له مانای ئایه ته کانی ۱۳ ی حوجورات وه ۲۲ ی روم. به راستی خوی میهره بان و به خشه نده ریژی له مروف وه له زوبان و رهنګ و جیاوازییه کان گرتوه که هه مووی دهستکردی خودایه.»

به پی ئه م تیگه یشته نه پیوسته که مروف ریژی خو ی و گهل و زویانی دایکی خو ی بزانی، چون خودای پروهردگار ریژی بو مروف وه جیاوازییه کانی داناوه. بو هیچ کهس په وایه که سوکایه تی و بی ریژی به هیچ گهل و نه ته وه یه ک بکا یا

جیاوازییه کانییه بیّ نرخ بزانیّ یا ههولّ بدا بوّ سرینه وه یان.

خودای پهروردگار به دریژایی ژبانی مروّف له سهر زهوی بوّ ههر گهل، نه ته وه و هوژیک پیغه مبه رانیکی به زوبانی نهو گهلانه ناردووه. کاتیّ که مروّف گه یشته ئاستی ته و او تیّ گه یشتن و چاک پیّ گه یشتن خوای پهروردگار «قورئانی» بوّ هه موی مروّف ره وانه کرد. قورئان کامل ترین، جوان ترین و رپیک و پیک ترین بهرنامه یه بوّ به خته وه ری مروّف، بوّ ژبانی ئهم دونیا، بوّ رزگار یون له ئازاری نهو دونیا و بوّ به دهست هیئانی ژبانی هه تا هه تایی و پر له خوشی به هه شت.

قورئان مروّف له نه زانی، گیلی وه کوپله یی بوّ هه رچی بیجگه له خودا رزگار ده کا. بوّ نه وه ی چاک له قورئان تیّ بگه یز و زوبانی خویشمان پیاریژین له لاواز بوون و تیا چون پیویسته «ته فیسیر»، «وه رگیړاو» و «فه رهنگی وشه کانی قورئان» به زوبانی خویمان بنووسین.

ماموستا پایه بهرزه کانی ههر نه ته وه یه ک بوّ به دهست هیئانی په زامه ندی خودا و به خته وه ری گه له که یان له م بوارهدا هه ولی زوړیان داوه.

ئهم فه رهنگه ییش به که لک وه رگرتن له بهر هه مه به نرخه کانی چه ند زانایه کی کورد، فارس، و عه ره ب نووسراوه. له به شه کوردیه که یدا زوړتر له بهر هه مه کانی ماموستا هه ژار که لک وه رگیړاوه. ئهم فه رهنگه به ته رتیی سوره کانی قورئان نووسراوه. هیوا یه نووسین و خویندنی له لایه ن خوای پهروردگار وه به عیاده ت وه ریگیری. هیوا یه جیی که لک وه رگرتنی بیّ بوّ هه مو موسلمانانیک چ کورد، چ فارس، به تاییه ت بوّ خوینه رانی زانسته دینییه کان، بوّ وتارویژانی ئایینی وه بوّ هه مو نه وانه ی که ده یسه لمین دلّسوژ و رزگاری خواز و پاریزه ری ئایین و خه لک و نیشتمانن.

سوره فاتحه (۱)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	بسم الله	به ناوی خوا	به نام خداوند
۱	الرحمن	به‌خشنده	بخشنده
۱	الرحيم	دلوڤان، ميه‌ره‌بان	مهربان
۲	الحمد لله	سو پاس بو خودا	ستایش مخصوص خداوند است
۲	ربّ العالمين	په‌روه‌ردگاری جیهانیان، په‌ینه‌ری جیهانیان	پروردگار جهانیان
۲	مالك	خاوه‌ن	پادشاه، صاحب
۴	يَوْمَ الدين	پوژی لیپرسینه‌وه	روز قیامت
۴	إِيَّاكَ	ته‌نیا تو	فقط تو را
۵	نَعْبُدُ	ده‌په‌ره‌ستین	می‌پرستیم
۵	نَسْتَعِينُ	داوای یارمه‌تی ده‌که‌ین	کمک می‌خواهیم
۶	اهدنا	پینومايمان بکه	ما را هدایت کن
۶	الصّراط	پيگا	راه
۶	المستقيم	پاست	راست
۷	الَّذين	ئه‌وانه، ئه‌وکه‌سانه	کسانی
۷	أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ	چاکه‌ت له‌گه‌ل کردوون	به آنان نعمت بخشیدی
۷	غیرالمغضوب علیهم	نه‌ئه‌وانه‌ی به‌رتوپه‌یی	نه کسانی که بر آنان خشم گرفتی
۷	الضّالین	که‌وتوون گومرایان، سه‌رلیشیواوان	گمراهان

سوره ی بقره (۲)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲	ذَٰلِكَ الْكِتَابُ	ئەم کتێبه	این کتاب
۲	لَا رَيْبَ فِيهِ	گومانی تێدانیه	شکی در آن نیست
۲	رَيْب	گومان، دوو دلی	شک، تردید
۲	هُدًى	پێ نیشان ده‌ر	هدایت کننده
۲	لِلْمُتَّقِينَ	بو له خواترسان	برای پرهیزکاران
۳	يُؤْمِنُونَ	بروا ده‌هینن	ایمان می‌آورند
۳	غَيْب	نادیار، نهینی	پنهان، مخفی
۳	يَقِيمُونَ الصَّلَاةَ	نوێژ ده‌که‌ن	نماز را برپا می‌دارند
۳	الصَّلَاةَ	نوێژ	نماز
۳	وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ	وه له و بژیوه پیمان داوون	از آنچه به آنان دادیم
۳	يُنْفِقُونَ	ده‌به‌خشن، خیر ده‌که‌ن	می‌بخشند، انفاق می‌کنند
۴	مَا أَنزَلْنَا إِلَيْكَ	ئەو‌ه‌ی بو‌ئو هاتوه	آنچه بر تو نازل شده است
۴	أَنزَلَ	هاتوه خوار	نازل شده است
۴	مِّن قَبْلِكَ	به‌ر له تو	قبل از تو
۴	آخِرَةَ	پو‌ژی لی‌پرسینه‌وه	روز قیامت
۴	يُوقِنُونَ	بروایان پته‌وه	ایمان یقینی دارند
۵	أَوَّلِكَ	ئه‌وانه	آنان
۵	مُفْلِحُونَ	پزگاران، پزگار بو‌ان	رستگاران
۶	الَّذِينَ كَفَرُوا	ئه‌وانه‌ی خوانه‌ناسن	کسانی که کافر شدند
۶	سَوَاءٌ	وه‌کویه‌که	مساوی است
۶	عَاذَرْتَهُمْ	ئه‌گه‌ر بیانترسینی	اگر آنها را بترسانی
۶	أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ	یا نه یانترسینی	اگر آنها را نترسانی

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۶	لَا يُؤْمِنُونَ	باوه‌پ ناهینن	ایمان نمی‌آورند
۷	خَتَمَ	موری کرد	مهر کرد
۷	قُلُوبُهُمْ	دلّه کانیان	دل‌هایشان
۷	قَلْبَ	دل	قلب، دل
۷	سَمِعِهِمْ	گوی‌یان	گوش‌هایشان
۷	سَمِعَ	گوی	گوش
۷	أَبْصَارَهُمْ	چاوه‌کانیان	چشم‌هایشان
۷	عِشَاوَهُ	په‌رده	پرده
۷	لَهُمْ	بو نه‌وان	برای آنان ل = برای
۷	عَذَابٍ عَظِيمٍ	نازاری به ژان	عذاب سخت
۸	نَاسٍ	خه‌لک	مردم
۸	يَقُولُ	ئیژی، ده‌لی	می‌گوید
۸	ءَاَمَنَّا	باوه‌پ‌مان کرد	ایمان آوردیم
۸	مُؤْمِنِينَ	باوه‌پ‌داران	ایمان داران
۸	مُؤْمِنٍ	باوه‌پ‌دار	ایماندار
۹	يُخَادِعُونَ	فریو ده‌دهن	فریب می‌دهند
۹	أَنْفُسَهُمْ	خویان	خودشان
۹	مَآيُخْدَعُونَ	فریو نادهن	فریب نمی‌دهند
۹	مَا يَشْعُرُونَ	بی‌نازانن هه‌ست بی‌ناکه‌ن	درک نمی‌کنند
۱۰	زَادَهُمْ	بویان زیاد کردن	برایشان زیاد کرد
۱۰	مَرَضٍ	ده‌غه‌ز، دل‌نه‌خو‌شی	بیماری
۱۰	زَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا	خودا ده‌غه‌زی پتر‌کردون	خداوند مرض آنها را زیاد می‌کرد
۱۰	أَلِيمٍ	به‌ژان	دردناک
۱۰	يَكْذِبُونَ	درو‌ده‌که‌ن	دروغ می‌گویند
۱۱	إِذَا	چون، نه‌گه‌ر، وه‌ختیک	وقتی که
۱۱	إِذَا قِيلَ	کاتی که بو‌تری	وقتی که گفته شود
۱۱	لَا تَفْسِدُوا	خرابه مه‌که‌ن	فساد و بدکاری نکنید

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۱	أَرْض	ههرد، زهوی	زمین
۱۱	قَالُوا	وتیان	گفتند
۱۱	نَحْنُ	ئیمه	ما
۱۱	مُصْلِحُونَ	چاکه کاران	نیکوکاران
۱۲	أَلَا	باش بزائن، ئاگادار بن	آگاه باشید
۱۲	مُفْسِدُونَ	خرابه کاران	بدکاران
۱۲	لَكِن	بهلام	اما
۱۲	لَا تَشْعُرُونَ	نازائن	نمی فهمند
۱۳	آمِنُوا	بروا بینن	ایمان آورید
۱۳	ءَامِنَ	بروای هیئا	ایمان آورد
۱۳	أَنْتُمْ	چوون پروایینین	چگونه ایمان بیاوریم
۱۳	سَفَهَاءَ	نه فامه کان	نادانان
۱۳	لَا يَعْلَمُونَ	نازائن	نمی دانند
۱۴	لَقُوا	گه یشتن	رسیدند
۱۴	ءَامِنًا	بروامان هیئا	ایمان آوردیم
۱۴	إِذَا دَخَلُوا إِلَىٰ	هر کاتی به نهینی نه چنه	هر گاه با دوستان شیاطین
۱۴	شَیْطَانِهِمْ	لای شه پتانه کانی خویمان	خود خلوت می کنند
۱۴	إِنَّا مَعَكُمْ	ئیمه له گهل ئیوهین	ما با شما هستیم
۱۴	مُسْتَهْزِءُونَ	گالته چیان	مسخره کنندگان
۱۵	يَسْتَهْزِءُ	گالته ده کا	مسخره می کند
۱۵	يَمْدَحُهم	ماوه یان ده داتی	به آنها مهلت می دهد
۱۵	طُغْيَان	سه رکه شی	سرکشی
۱۵	يَعْمَهُونَ	سه رگه ردان ده بن	سرگردان می شوند
۱۶	إِشْتَرَوْا	فروشتیان	فروختند
۱۶	ضَلَالَة	گومرای	گمراهی
۱۶	فَمَا رِبْحُكُمْ	سودی نه دا	سود نداد
۱۶	تِجَارَتِ	سهودا	معامله

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۶	مَهْتَدِينَ	پَینوینی یوان	هدایت شدگان
۱۶	مَهْتَد	پَینوینی بو، شاره‌زا	هدایت شده
۱۷	مَثَل	نمونه، وینه	مثال، نمونه
۱۷	إِسْتَوْقَدَ	هه‌لی گریساند، روشنی کرد	روشن کرد
۱۷	نار	ئاگر، ئاور	آتش
۱۷	أَضَاءَت	پروشنی کرد	روشن کرد
۱۷	حَوْل	ده‌ورویه‌ر	اطراف
۱۷	ذَهَبَ	بردی	برد
۱۷	ذَهَبَ اللَّهُ بِنُورِهِمْ	خودا پروناکیه‌که‌یانی برد	خدا نورشان را ربود
۱۷	تَرَكَهُمْ	ویلی کردن	آنان را رها کرد
۱۷	ظَلَمَات	تاریکی گهل	تاریکی‌ها
۱۷	لَا يَبْصِرُونَ	نابینن	نمی‌بینند
۱۸	صَمَّ	که‌پ‌گهل	ناشنوایان، کرها
۱۸	بَكَم	لال‌گهل	لال‌ها
۱۸	عَمَى	کویران	کورها
۱۸	لَا يَرْجِعُونَ	ناگه‌پَینه‌وه	باز نمی‌گردند
۱۹	أَوْ	یا	یا
۱۹	كَ	وه‌ک	مانند
۱۹	صَيَّبَ	بارانی به‌پَیژنه، لَیْز مه باران	باران، رگبار
۱۹	سَّمَاء	ئاسمان	آسمان
۱۹	رَعْد	هه‌وره‌گر مه	رعد
۱۹	بَرْق	چه‌خماخه	برق
۱۹	يَجْعَلُونَ	داده‌نین	قرار می‌دهند
۱۹	أَصَابِع	ئه‌نگوستان	انگشتان
۱۹	أَصْبَحَ	ئه‌نگوست، قامک	انگشت
۱۹	ءَاذَان	گوی‌گهل	گوش‌ها
۱۹	صَوَاعِقُ	هه‌وره‌تری‌شقه	جمع صاعقه: رعد و برق

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۹	حَذَرٌ	ترس	ترس
۱۹	حَذَرِ الْمَوْتِ	له ترسی مردن	از ترس مرگ
۱۹	مَوْتٌ	مردن، مهرگ	مردن، مرگ
۱۹	مَحِيطٌ	دهور، ده‌ورویه‌ر	دور، اطراف
۲۰	يَكَادُ	له وانه‌یه، نزیکه	نزدیک باشد
۲۰	يَخْطِفُ	برفینی، ببات	در رباید
۲۰	بَرْقٌ	بروسکه، بروسک	برق آسمانی
۲۰	كُلَّمَا أَضَاءَ	هر کاتی پو‌شن ده‌کات	هر گاه روشن می‌کند
۲۰	مَشَوْاْ	ده‌که‌ونه پ‌ی	راه می‌افتند
۲۰	أَظْلَمَ	تاریکی کرد	تاریک کرد
۲۰	قَامُوا	پاوه‌ستان، هه‌ستان	ایستادند
۲۰	وَلَوْ شَاءَ	خو‌ئه‌گه‌ر بیه‌وی	اگر، بخواهد
۲۰	لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ	گوی‌ی له کار ده‌خستن، که‌پی ده‌کردن	آن‌ها کر می‌کرد
۲۰	أَبْصَارَهُمْ	چاوه‌کانیان	چشم‌هایشان
۲۱	قَدِيرٌ	توانا، به‌هیز	توانا، قدرتمند
۲۱	يَا أَيُّهَا النَّاسُ	ئه‌ی خه‌ل‌کینه	ای مردم
۲۱	اعْبُدُوا	بپه‌ره‌ستن	بپرستید
۲۱	خَلَقَكُمْ	ئیه‌ی وه‌دی هینا	شما را آفرید
۲۱	لَعَلَّ	به‌شکو، به‌ل‌کو	شاید، امید است
۲۱	تَتَّقُونَ	خو‌ئان پپاری‌زن	پرهیز کنید
۲۲	جَعَلَ	کردی، دای نا	ساخت، گردانید، قرار داد
۲۲	فِرَاشٌ	رایه‌خ، جی‌گه‌ی حه‌وانه‌وه	فرش
۲۲	بَنَاءٌ	به‌رز کردن	مرتفع ساختن، بلند کردن
۲۲	أَنْزَلَ	ناردیه خوار	فرو فرستاد
۲۲	مَاءٌ	ئاو	آب
۲۲	أَخْرَجَ	ده‌ری کرد	خارج ساخت، بیرون آورد

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۲	ثَمَرَات	به‌رو بو	ثمرات، محصولات گیاهان و درختان
۲۲	لَا تَجْعَلُوا	دامه‌نین، مه‌گرن	قرار ندهید، نگیرید
۲۲	اِنَّدَاد	هاو به‌ش‌گهل	شریک‌ها
۲۲	رِزْق	خوراک، خوارده‌مه‌نی	خوراک، خوردنی
۲۲	تَعْلَمُونَ	ده‌زانن	می‌دانید
۲۳	اِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ	ئه‌گهر به‌گومانن	اگر شک دارید
۲۳	نَزَّلْنَا	ناردمانه‌ خوار	فرستادیم
۲۳	عَبْد	به‌نده	بنده
۲۳	عَبْدَنَا	به‌نده‌ی خو‌مان	بنده‌ی ما
۲۳	فَأْتُوا	ده‌ی بی‌رن	پس بیاورید
۲۳	سُورَة	سووره‌ت	سوره
۲۳	مِثْل	وه‌ک، وینه	مانند
۲۳	أَدْعُوا	بانگ‌که‌ن	بخوانید، یاوری بطلبید
۲۳	شُهَدَاءُكُمْ	هاو باوه‌په‌ کانتان، هاوکارانتان	همفکرانتان، همکارانتان
۲۳	مِنْ دُونِ اللَّهِ	جگه‌ له‌ خوا	جز خداوند
۲۳	صَادِقِينَ	راست و یژان	راست‌گویان
۲۳	إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ	ئه‌گهر راست ده‌که‌ن	اگر راست می‌گویید
۲۴	فَإِنْ لَّمْ تَفْعَلُوا	ئه‌گهر نه‌تان کرد	اگر انجام ندادید
۲۴	لَنْ تَفْعَلُوا	هه‌رگیز بو‌تان نا‌کری	هرگز نمی‌توانید انجام دهید
۲۴	فَأْتَقُوا	سابترسن	پس بترسید
۲۴	وَقُود	سوته‌مه‌نی، سوته‌نی	سوخت
۲۴	حِجَارَه	ته‌وه‌ن، به‌رد، کوچک	سنگ
۲۴	أَعِدَّتْ	هه‌ل‌کراوه، ناماده‌ کراوه	آماده شده
۲۵	بَشِيرٍ	موژده‌ بده	مژده بده

فارسی	کردی	عربی	شماره آیه
کار انجام دادند	نیشیان کرد، کاریان کرد	عَمِلُوا	۲۵
کارهای نیک	ناکاره چاکه‌کان	صَالِحَات	۲۵
باغ‌ها، بهشت‌ها	باغات، باخ‌گه‌ل	جَنَات	۲۵
جاری است	ده‌پوا	تَجْرَى	۲۵
زیر	ژیر	تَحْتَ	۲۵
جویبارها	جویباره‌کان	أَنْهَار	۲۵
هرگاه	هه‌روه‌خت	كَلَّمَا	۲۵
تغذیه شدند	خوراکیان پی‌درا	رَزَقُوا	۲۵
میوه، ثمر	به‌روبو، میوه، به‌ره‌هم	ثَمَر	۲۵
این	ئه‌مه	هَذَا	۲۵
خوراک ما شده بود	کراپوه به‌شی ئیمه	رَزَقْنَا	۲۵
نمونه‌ی آن را آورده‌اند	وینه‌یان هیناوه	أَتَوَابِهٖ مَتَشَابِهًا	۲۵
زنان، همسران	ژنان، هاوسه‌ران	أَزْوَاج	۲۵
پاک	پاک و خاوین	مُطَهَّر	۲۵
همیشه در آن می‌مانند	تاهه‌تایه هه‌ر له ئه‌ویدا ده‌مین	هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ	۲۵
شرم نمی‌کند	شهرم ناکا	لَا يَسْتَحْي	۲۶
مثال بزند	نمونه بینته‌وه	يَضْرِبُ مَثَلًا	۲۶
می‌آورد	ده‌هینی	يَضْرِبُ	۲۶
مگس، پشه	میشوله	بَعُوضَه	۲۶
بلندتر، بزرگتر	بالأتر	فَوْق	۲۶
می‌دانند	ده‌زانن	يَعْلَمُونَ	۲۶
می‌گویند	ئیزن	يَقُولُونَ	۲۶
خدا چه می‌خواست؟	خودا چی گه‌ره‌ک بو؟	مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ	۲۶
گمراه می‌کند	گومراده‌کا	يُضِلُّ	۲۶
فراوان	زور، فره	كَثِيرًا	۲۶
هدایت می‌کند، راهنمایی می‌کند	ده‌خانه سهر پینگای راست، رینمونی ده‌کا	يَهْدِي	۲۶

فارسی	کردی	عربی	شماره آیه
بدکاران	له رینگا لاده‌ران، به‌دکاران	فاسقین	۲۶
نقض می‌کنند	ده‌شکین	يَنْقُضُونَ	۲۷
پیمان	به‌یمان، به‌لین	عَهْد	۲۷
عهد، پیمان	به‌یمان، به‌لین	مِيثَاق	۲۷
قطع می‌کنند	ده‌شکین، ده‌پچرین	يَقْطَعُونَ	۲۷
فرمان داده است	فرمانی داوه	أَمَرَ	۲۷
وصل شود	نه‌بری، په‌یوه‌ندی بی	يُوصَلْ	۲۷
کار بد می‌کنند	خراپه‌کان ده‌که‌ن	يُفْسِدُونَ	۲۷
ضرر کنندگان	زیانباران	خَاسِرُونَ	۲۷
چگونه	چون، چلون	كَيْفَ	۲۸
کفر می‌ورزید	حاشا ده‌که‌ن	تَكْفُرُونَ	۲۸
مردگان	مردوان	أَمْوَات	۲۸
شما را زنده کرد	ژیانی داوه به‌ئیه	أَحْيَكُم	۲۸
شما را می‌میراند	ده‌تان مرینی	يُمِيتُكُمْ	۲۸
سپس	دپسان	ثُمَّ	۲۸
شما را زنده می‌کند	زیندووتان ده‌کاته‌وه	يُحْيِيكُمْ	۲۸
باز می‌گردید،	ده‌گه‌رینه‌وه، ده‌برینه‌وه	تَرْجِعُونَ	۲۸
بازگردانده می‌شوید	به‌دی هینا، ئافراندی	خَلَقَ	۲۹
آفرید	همه‌مو	جَمِيعاً	۲۹
تمام، همه	ریک‌وپی‌ک‌درووستی کرد	سَوَاءً	۲۹
نیک و درست آفرید	خه‌ریکی ئاسمان بوو،	أَسْتَوَى إِلَى	۲۹
به آسمان پرداخت	په‌ژرایه ئاسمان	السَّمَاءِ	۲۹
پس هفت آسمان را آفرید	جا‌حه‌وت نه‌ومی لی	فَسَوَّاهُنَّ سَبْعَ	۲۹
هفت	درووست کرد	سَمَوَاتٍ	۲۹
دانا	حه‌وت	سَبْعَ	۲۹
	زانا، ناگادار	عَلِيمٍ	۲۹

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۳۰	مَلَائِكَةٍ	فریشته‌کان	فرشتگان
۳۰	أَتَى جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً	من ده مه‌وی جی شینیک له	من می‌خواهم نماینده‌ای را
۳۰	أَتَجْعَلُ	سهر زه‌وی دیاری بکه‌م	در زمین تعیین کنم
۳۰	يُفْسِدُ	ئایا دیاری ده‌که‌ی	آیا قرار می‌دهی
۳۰	يَسْفِكُ الدِّمَاءَ	خرابه بکا	بدکاری کند، فساد کند
۳۰	نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ	خوین بریژی	خونریزی کند
۳۰	أَعْلَمُ	ههر شوکرانه‌ی تو ده‌که‌ین	ستایش و حمد تو را به جا می‌آوریم
۳۰	نُقَدِّسُ لَكَ	ده‌زلنم	می‌دانم
۳۰	عَلَّمَ	به‌به‌رزوگه‌وره‌ت داده‌نین	تورا به‌پاکی می‌ستایم
۳۱	أَسْمَاءُ	فیری کرد	یاد داد
۳۱	عَرَضَ	ناوه‌کان	نام‌ها
۳۱	أَنْثَوْنِي	رانا، ئاشکرای کرد	عرضه کرد، آشکار ساخت
۳۲	سُبْحَانَكَ	بوم هه‌لده‌ن، بوم بیژن	خبر دهید مرا
۳۲	لَا عِلْمَ لَنَا	ههر تو‌ی له که مایه‌تی به	تو پاک و منزّه هستی
۳۲	عَلَّمَ	دووری	
۳۲	عَلَّمْتَنَا	هیچ نازانین	نمی‌دانیم
۳۲	عَلِيمٌ	زانین، زانست	دانستن، دانش
۳۲	عَلَّمْتَنَا	تو فیرت کردوین	تو به ما یاد دادی
۳۲	عَلِيمٌ	زانا	دانا
۳۲	حَكِيمٌ	له کارزان، کارپته‌و، دانا	کاردان، محکم کار، دانا
۳۲	آدَمَ	ئاده‌م	نام اولین انسان
۳۳	أَنْبِئْهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ	ناوی هه‌مو ئه‌وانه‌یان بو	نام آنها را برایشان بگو
۳۳	أَنْبَأَهُمْ	هه‌لبده	
۳۳	أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ	بو‌ی هه‌لدان	برای آنان گفت
۳۳	أَعْلَمَ	من به ئیوه‌م نه‌وت؟	مگر من به شما نگفتم؟
۳۳		ده‌زانم	می‌دانم

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۳۳	تَبْدُونُ	ناشکرای ده‌که‌ن	آشکار می‌کنید
۳۳	تَكْتُمُونَ	وه‌یشیرن، نه‌یشارنو	پنهان می‌کنید
۳۳	قُلْنَا	گوتمان	گفتیم
۳۴	أَسْجُدُوا	سوژده به‌رن	سجده برید
۳۴	فَسَجَدُوا	جاسوژده‌یان برد	پس به سجده افتادند
۳۴	إِبْلِيسَ	شه‌یتان	شیطان
۳۴	أَبَى	سه‌ریچی کرد	سریچی کرد
۳۴	اسْتَكْبَرَ	خوی به‌زل زانی	تکبر کرد، خود را بزرگ شمرد
۳۴	كَافِرٍ	سپله، بی‌نه‌زان	قدر نشناس و ناسپاس
۳۵	أَسْكَنْ	نیشته جی به	ساکن شو
۳۵	زَوْجٍ	ژن، هاوسه‌ر	زن، همسر
۳۵	الْجَنَّةِ	به‌هه‌شت	بهشت
۳۵	كُلَّا	بخون	بخورید
۳۵	رَعْدًا	خواردنی پاک و زور	خوردنی پاکیزه و فراوان
۳۵	عَدُوٍّ	دژمن، نه‌یار	دشمن
۳۵	حَيْثُ	شوین، جیگه	جهت، جا
۳۵	لَا تَقْرَبَا	تخونی مه‌که‌ون	نزدیک نشوید
۳۵	شَجَرَةٍ	دره‌خت، دار	درخت
۳۵	فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ	له‌ناهه‌قیکاران ده‌بن	از ستمکاران می‌شوید، ستمگر می‌شوید
۳۶	فَأَرْلَهُمَا الشَّيْطَانُ	شه‌یتان هه‌لی خه‌له‌تانندن	شیطان فرییشان داد
۳۶	إِهْبَطُوا	داوه‌زنه خواره‌وه	پایین بیاید
۳۶	بَعْضُ	هندی	گروه، دسته، جمع
۳۶	مُسْتَقَرًّا	شوینی دانیشن، جیگا	جایگاه استقرار و آرامش
۳۶	مَتَاعٍ	خواره‌مه‌نی، به‌هره‌مندی	برخورداری، به‌رمندی
۳۶	إِلَى حِينٍ	تاماو‌ه‌یکی دیاری کراو	تا مدت معین
۳۷	تَلَقَّى	بی‌گه‌یشت	القا شد

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۳۷	كَلِمَات	وشه‌گه‌لیک	کلماتی، سخنانی
۳۷	تَابَ عَلَيْهِ	په‌ژیوانی ته‌وی قه‌بول کرد	توبه‌ی او را پذیرفت
۳۷	تَوَاب	زور په‌ژیوانی وه‌رگر	بسیار توبه پذیر
۳۸	يَا تَيْنٰكُم	بو‌تان هات	برایتان آمد
۳۸	تَبَعَ	که‌وته شوینی	پیروی کرد
۳۸	خَوْف	ترس، باک	ترس
۳۸	يَحْزَنُونَ	خهم ده‌خون	غمگین می‌شوند
۳۹	كَذَّبُوا	حاشایان کرد	تکذیب کردند
۳۹	أَصْحَاب	هاوه‌لان	یاران
۴۰	بنی إِسْرَءِیل	منال و منال‌زاکانی یه‌عقوب	فرزندان و نوادگان یعقوب
۴۰	أَذْكُرُوا	له بیرتان‌بی، وه‌بیر بهینن	به یاد آورید
۴۰	نِعْمَت	چاکه	نیکی
۴۰	أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ	چاکهم ده‌گه‌ل کردوون	به شما نیکی کردم
۴۰	أَوْفُوا	به جی بینن	به جا آورید
۴۰	أَفِ	پیک دینم	به جا می‌آورم
۴۰	وَإِیَّی فَاَرْهَبُونَ	وه ته‌نیا له خوم بترسن	و تنها از من بترسید
۴۱	أَنْزَلْتُ	ناردو مه‌ته‌خوار	نازل کردم فرستادم
۴۱	مُصَدِّق	به راست زان	تصدیق کننده
۴۱	كَافِر	حاشاکهر، بی‌باوهر،	انکارکننده، بی‌ایمان،
۴۱	لَا تَشْتَرُوا	داهوشهر، سپله، ناسوپاس	پوشاننده، سفله، ناسپاس
۴۱	ثُمَّ نَزَّلْنَا قَلِيلًا	مه‌فروشن	نفروشید
۴۱	ثُمَّ نَزَّلْنَا قَلِيلًا	نرخیکی که‌م	به قیمت اندک
۴۱	ثُمَّ نَزَّلْنَا قَلِيلًا	نرخ، به‌ها	قیمت، بها
۴۱	إِیَّای فَاتَّقُونَ	ههر له خوم بترسن	فقط از خودم بترسید
۴۲	لَا تَلْبَسُوا	دامه‌پوشن	نپوشید
۴۲	لَا تَكْتُمُوا	مه‌شارنه‌وه	مخفی نکنید
۴۲	حَقَّ	راستی	حق

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۴۲	بَاطِل	ناروا، فِیرو	ناروا، بیهوده
۴۳	أَقِمْوُا الصَّلَاةَ	نویژ بکهن	نماز را به جای آورید
۴۳	ءَاتُوا الزَّكَاةَ	زه کات بدهن	زکات را بدهید
۴۳	أَرْكَعُوا	کرنوش بهرن	رکوع بپريد
۴۳	رَاكِعِينَ	کرنوش بهران	رکوع کنندگان
۴۳	جَعَلْنَاكُمْ	ئیوه مان داناوه	شما را قرار دادیم
۴۴	تَأْمُرُونَ	فهрман ددهن	امر می کنید، دستور می دهید
۴۴	بِرٍّ	چاکه	نیکی
۴۴	تَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ	خوتان له بیر ده به نه وه	خودتان را فراموش می کنید
۴۴	تَتَلَوْنَ	ده خوینن	تلاوت می کنید
۴۴	أَفَلَا تَعْقِلُونَ	ده ساجیتانه تی ناگهن	پس چرا نمی فهمید
۴۵	إِسْتَعِينُوا	هانه بهرن، داوای یارمه تی بکهن	کمک بطلبید
۴۵	صَبْرٍ	خوڤاگری	صبر
۴۵	كَبِيرٍ	دژوار، گران، گه وره، مهزن	دشوار، سخت، بزرگ
۴۵	خَاشِعِينَ	ئهو که سانه ی که خوینان بهزل نازانن	کسانی که فروتن هستند
۴۶	يَظُنُّونَ	سورده زانن	یقیناً می دانند
۴۶	مُلَاقُوا	ده چنه دیدار	ملاقات می کنند
۴۶	رَاجِعُونَ	ئهو که سانه واده گه پینه وه	بازگشت کنندگان
۴۷	فَضَّلْنَاكُمْ	پیزم له ئیوه نا	شما را محترم شمردم، شما را برتری دادم
۴۸	اتَّقُوا	خوڤیاریزن	تقوی بورزید
۴۸	لَا تَجْزَى	جزیا نادریت	مجازات نمی شود
۴۸	شَيْئًا	چتیک، چتی	چیزی
۴۸	لَا يُقْبَلُ	قهبول ناگری	قبول نمی شود

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۴۸	شَفَاعَة	تکای چاوپوشی کردن	سفارش، میانجیگری
۴۸	لَا يُؤْخَذُ	له گونا	گرفته نمی شود
۴۸	عَدْل	تاوان، بارمته، گرهو	فدیه، عوض
۴۸	يُنْصَرُونَ	دههانیان دین	کمک می شوند
۴۹	نَجَّيْنَاكُمْ	ئیوهم رزگار کرد	نجاتان دادم
۴۹	نَجَّيْنَا	رزگارم کرد	نجات دادیم
۴۹	آلِ فِرْعَوْنَ	دارو دهسته‌ی فیرعهون	لشکر و درباریان فرعون
۴۹	يَسْؤُمُونَكُمْ	جزیایان ئه‌دان، ئیوه‌یان نازار	عذابتان می دادند،
۴۹	سُوء	ده‌دا	اذیتان می کردند
۴۹	عَذَاب	خراب	بد
۴۹		جه‌زربه، نازار	شکنجه
۴۹	يُذَبِّحُونَ اِبْنَاءَكُمْ	کوپه‌کانی ئیوه‌یان	پسران شما را سر می بریدند
۴۹	اِبْنَاء	سه‌رده‌بری	
۴۹	يَسْتَحْيُونَ	کوپان، کوپ‌گهل	پسران
۴۹	نِسَاء	ساخ ده‌هیشتن	زن‌ده نگه می داشتند
۴۹	بَلَاء	ژنان، ئافره‌تان	زنان
۴۹	عَظِيم	ئه‌زموون	آزمایش
۵۰	فَرَقْنَا	گه‌وره، مه‌زن	بزرگ
۵۰	بَحْر	قلاشتمان، له‌یه‌کمان داه‌رین	شکافتم
۵۰	أَغْرَقْنَا	زری، ده‌لیا، ده‌ریا	دریا
۵۰	تَنْظُرُونَ	خنکان‌دمان	غرق کردیم
۵۱	وَاَعْدْنَا	ته‌ماشاتان ده‌کرد	می‌نگریستید
۵۱	اربعین	وه‌عه‌ده‌مان دانا	وعده دادیم
۵۱	لَّيْل	چل	چهل
۵۱	ثُمَّ	شه‌و	شب
		پاش	سپس

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۵۱	اتَّخَذْتُمْ	گرتان، هه‌لتان بژارد	گرفتید، انتخاب کردید
۵۱	إِتَّخَذْتُمْ الْعِجْلَ	گویره‌که‌تان په‌ره‌ست	گوساله را پرستش کردید
۵۱	ظَالِمِينَ، ظَالِمُونَ	ناهه‌قی کاران	ستمگران
۵۱	ظَالِمٍ	ناهه‌قی کار	ستمکار
۵۲	عَفَوْنَا عَنْكُمْ	لێتان خوش بووین	از شما گذشت کردیم، شما را بخشیدیم
۵۲	لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ	به‌شکو شوکرانه بژیرین	بلکه شکرگزار باشید
۵۳	ءَاتَيْنَا	به‌خشیمان	دادیم
۵۳	كِتَابٍ	کتیب	کتاب
۵۳	فُرْقَانٍ	هو‌ی بژاردن، جیا‌که‌ره‌وه	جدا کننده
۵۳	لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ	به‌شکو ئیوه شاره‌زاین	به امید اینکه هدایت شوید
۵۴	قَوْمٍ	هو‌ز، گهل، کو‌مه‌ل، ده‌سته	قوم، ملت، گروه، جمع، دسته
۵۴	ظَلَمْتُمْ	ناهه‌قیتان کرد	ستم کردید
۵۴	اتَّخَذَ	گرتن	گرفتن
۵۴	عِجْلٍ	گویره‌که	گوساله
۵۴	تَوْبُوا	په‌ژبووانی ده‌ریبرن	توبه کنید، بازگشت نمایید
۵۴	بَارِئٍ	به‌دی هینه‌ر، داهینه‌ر	آفریننده، هستی‌بخش
۵۴	أَقْتُلُوا	بکوژن	بکشید
۵۴	خَيْرٍ	چاکتر، باشتر	بهتر
۵۴	فَتَابَ عَلَيْكُمْ	ته‌ویه‌ی ئیوه‌ی قه‌بول کرد	توبه‌ی شما را پذیرفت
۵۵	قُلْتُمْ	گو‌تتان	گفتید
۵۵	لَنْ نُؤْمِنَ	بروا ناهینن	ایمان نمی‌آوریم
۵۵	نَرَى	بینین	بینیم
۵۵	جَهْرَةً	ئاشکرا	آشکارا
۵۵	أَخَذَكُمْ	ئیوه‌ی گرت	شما را گرفت

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۵۵	صاعقه	بروسکه، هه‌وره تریشقه	برق آسمانی
۵۶	بَعَثْنَاكُمْ	ئیه‌مان زیندو کرده‌وه	شما را زنده گردانیدیم
۵۶	مَوْت	مردن	مرگ، مردن
۵۷	ظَلَّلْنَا	کردمانه سایوان	سایبان گردانیدیم
۵۷	عَمَام	ههور	ابر
۵۷	أَنْزَلْنَا	ناردمان	فرستادیم، روانه کردیم
۵۷	مَنْ	گه‌زو	نوعی شیر و شیرینی، ترنجبین
۵۷	سَلَوٰی	مه‌لی شیلّاقه، سوئسک	نام پرنده‌ای، بلدرچین
۵۷	طَيِّبَات	شت گه‌لی پاک	چیزهای پاک
۵۷	رَزَقْنَاكُمْ	به‌شمان داوان	روزی تان کردم
۵۷	مَا ظَلَمُونَا	ئه‌وان ناحه‌قیکیان له ئیمه نه‌کرد	آنها بر ما ستم نکردند
۵۷	كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ	ده‌باره‌ی خو‌یان ناحه‌ق بوون	به خودشان ستم کردند
۵۸	قُلْنَا	گوتمان	گفتیم
۵۸	أَدْخَلُوا	برونه‌ناو، بچه‌ناو	داخل شوید
۵۸	قَرْيَةٍ	شار، دی	شهر، ده
۵۸	كُلُوا	بخون	بخورید
۵۸	بَاب	ده‌روازه، ده‌رگا، ده‌ر، ده‌رک	در
۵۸	سُجَّدًا	به سوژده، سوژده‌به‌ران	در حال سجده، سجده کنندگان
۵۸	قُولُوا حِطَّةً	بیژن گوناهمان بوهرینه	بگوئید گناهانمان را ببخش
۵۸	حِطَّةً	وه‌راندن	فرود آوردن، ریختن
۵۸	نَغْفِرْ لَكُمْ	خوش ده‌بین لی‌تان	شما را می‌بخشیم
۵۸	خَطَايَا	گوناهاان	گناهان
۵۸	نَزِيدُ	پتر ده‌که‌بین	زیاد می‌کنیم
۵۸	مُحْسِنِينَ	کار چاکان	نیکوکاران

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۵۹	بَدَلْ	گوڤای	عوض کرد، تبدیل کرد
۵۹	قَوْل	و شه، و ته، گوته	سخن
۵۹	رَجْرَجَ	به لّا	عذاب
۵۹	كَانُوا يَفْسُقُونَ	گوناحیان ده کرد	گناه می کردند
۶۰	إِسْتَسْقَى	داوای ناوی کرد	آب خواست
۶۰	إِضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ	به عه ساكهت له بهره كه بده	با عصایت آن سنگ را بزن
۶۰	إِضْرِبْ	لی ده	بزن
۶۰	عَصَا	عه سا، دار ده ست	عصا، چوب دست
۶۰	إِنْفَجَرَتْ	هه لّقولی	روان شد، جهید
۶۰	إِثْنَا عَشْرَةَ	دوازده، دوازده	دوازده
۶۰	عَيْن	کانی، کانیاو	چشمه
۶۰	عَلِمَ	زانی	دانست
۶۰	أَنَاسَ	خه لّک، مه رد م	مردم
۶۰	مَشْرَبَ	جیی ناو خوارنه وه	جایگاه (نوشیدن)
۶۰	إِشْرَبُوا	بخونه وه	بنوشید
۶۰	رَزَقَ	به ش، بژیو	روزی
۶۰	لَا تَعْتُوا	به دفه پی مه کن، خراپه مه کن	فساد مکنید
۶۰	مُفْسِدِينَ	به دکاران، خراپه کان	بدکاران
۶۱	مِصْرَ	ولاتی میسر	کشور مصر
۶۱	لَنْ نَنْصِبَ	خوڤا ناگرین	صبر نمی کنیم، قناعت نمی کنیم
۶۱	طَعَامَ	خوڤاک، خوارده مه نی	خوراک
۶۱	وَاحِدَ	یه ک	یک
۶۱	أَدْعُ	بخوازه، داوا بکه	درخواست کن
۶۱	يُخْرِجْ لَنَا	بو مان به بهر هم بی نی	برایمان فراهم آورد

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۶۱	تَنْبِتُ	ده‌پوینی	می‌رویاند
۶۱	بَقْلُ	سه‌وزه‌وات	سبزیجات
۶۱	قِثَاءُ	خه‌یار	خیار
۶۱	قَوْمُ	سیر	سیر
۶۱	عَدَسُ	نیسک	عدس
۶۱	بَصَلُ	پیاز	پیاز
۶۱	تَسْتَبْدِلُونَ	ده‌گورنه‌وه	عوض می‌کنید
۶۱	أَذْنِي	خراب، کهم بایخ‌تر	بد، پست، کم‌ارزش‌تر
۶۱	سَأَلْتُمْ	داواتان کرد، دل‌خوازیتان کرد	خواستید
۶۱	عَصَا	نافه‌رمانیان کرد	نافرمانی کردند
۶۱	ضَرَبْتُ عَلَيْهِمُ	بویان بریار درا	برای آنان رزم خورد
۶۱	ذَلْتُ	رپسوایی، زه‌بونی	خواری
۶۱	مَسْكَنَةً	چاره‌په‌شی	خواری، بیچارگی
۶۱	كَانُوا يَكْفُرُونَ	حاشایان ده‌کرد	انکار می‌کردند
۶۱	بَاءُ وُ	گه‌پانه‌وه، تووش بوون	برگشتند، دچار شدند
۶۱	غَضَبُ	تورپیی	خشم
۶۱	كَانُوا يَقْتُلُونَ	ده‌کوشت	می‌کشتند
۶۱	النَّبِيِّنَ	پیغه‌مبه‌ران	پیامبران
۶۱	كَانُوا يَعْتَدُونَ	ده‌س دریژیان ده‌کرد	تجاوز می‌کردند
۶۲	هَادُوا	جوله‌که بوون	یهودی بودند
۶۲	نَصَارَى	فه‌له، مه‌سیحی گهل	مسیحی
۶۲	صَابِئِينَ	سایبی، ته‌ستیره په‌ره‌ستان	ستاره پرستان
۶۲	صَالِحُ	چاک، باش، په‌سه‌ند	نیک، خوب، پسند
۶۲	أَجْرُ	پاداش	پاداش
۶۳	أَخَذْنَا	وه‌رمان گرت	گرفتیم
۶۳	رَفَعْنَا	بلندمان کرد	بلند کردیم
۶۳	فَوَقَّعْكُمْ	سه‌رتان	بالای سرتان

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۶۳	طُور	کیوی تور	کوه طور
۶۳	خَذُوا	وه‌بگرن	بگیرید
۶۳	ءَاتَيْنَاكُمْ	پیمان داون	به شما دادیم
۶۳	قُوَّةَ	زور، هیز	قدرت، نیرو
۶۳	لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ	شایه تا خو پپاریزن	تا تقوی کنید، تا پرهیزکاری کنید
۶۴	تَوَلَّيْتُمْ	خوتان لی بوارد	پشت کردید، روی گردان شدید
۶۴	فَضْلٍ	چاکه	نیکی
۶۴	رَحْمَتٍ، رَحْمَةً	به‌زه‌بی	مهربانی
۶۴	خَاسِرِينَ	زیانباران	زیانکاران
۶۵	عَلِمْتُمْ	خه‌به‌داربون، زانتیان	دانستید
۶۵	اعْتَدُوا	ده‌س دریژیان کرد	از حد خود تجاوز کردند
۶۵	سَبْتٍ	شه‌مه	شنبه
۶۵	كُونُوا	بین	باشید
۶۵	قِرْدَةً	مه‌میمون	میمون
۶۵	خَاسِثِينَ	تروکراوان، نابرویراوان	خوار شدگان
۶۶	جَعَلْنَا	دامان نیا	قرار دادیم
۶۶	نَكَالٍ	په‌ند	پند
۶۶	بَيْنَ يَدَيَّ	هاوچه‌رخ	اکنون، معاصر
۶۶	خَلْفَ	داهاتو	آینده
۶۶	مَوْعِظَةً	ده‌رس، ناموزگاری	درس، پند
۶۷	يَاْمُرُكُمْ	فه‌رمانو پی ده‌دا	شما را فرمان می‌دهد
۶۷	تَذَبُّحُوا	سه‌ر بیرن	ذبح کنید
۶۷	بَقَرَةً	چیل، مانگا	گاو ماده
۶۷	اَتَّخِذْنَا هَٰؤُلَاءِ	ناخو گالته‌مان پی ده‌که‌ی	آیا ما را مسخره می‌کنی؟
۶۷	هَٰؤُلَاءِ	گالته	مسخره

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۶۷	أَعُوذُ	په نا ده بهم	پناه می برم
۶۷	أَكُونُ	بیم	باشم
۶۷	جَاهِلِينَ	نه زانان	نادانان
۶۸	مَاهِيٍّ	چونه	چگونه است
۶۸	يَقُولُ	ئیژی، ده لی	می گوید
۶۸	فَارِضٍ	پیری پهک که وته	پیر افتاده، پیر سالخورده
۶۸	يَكْرَهُ	که م ته مه ن	جوان، کم سن و سال
۶۸	عَوَانٍ	ناوهنجی	میانه، میانسان
۶۸	إِفْعَلُوا	بیکه ن	انجام دهید
۶۸	تُؤْمَرُونَ	فه رمانتان پی دراوه	امر شده اید
۶۹	يَبَيِّنُ	بیژی، روون کاته وه	بگوید، بیان کند، توضیح دهد
۶۹	لَوْنٍ	رهنگ	رنگ
۶۹	صَفَرَاءَ	زهره	زرد
۶۹	فَاقِعٍ	خوش رهنگ	خوشرنگ
۶۹	تَسْرُءُ	دلخوش ده کا	مسرور می کند
۶۹	نَاضِرِينَ	بینه ران	تماشاگران
۷۰	تَشَابَهَ عَلَيْنَا	سه ری لی تیک داوین	مشبه شده بر ما، همانند شده بر ما
۷۰	إِنْ شَاءَ	ئه گهر بیهوی	اگر بخواهد
۷۰	مُهْتَدُونَ	تی گه یشتوان	هدایت شدگان
۷۱	ذُلُولٍ	راهینراو، فیرکراو	رام شده
۷۱	تَثِيرٍ	جووت بکا	شخم زند
۷۱	تَسْقِي	ئاو ده کیشی	آب می کشد
۷۱	حَرْثٍ	کیلگه، کشت و کال، مه زرا	کشت، ذرع
۷۱	مُسَلِّمَةً	سالم	سالم
۷۱	شِيَةٍ	په له	لکه

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۷۱	الآن	ئێستا	اکنون
۷۱	جِئَ بِالْحَقِّ	رَاسْتە کەت خستە پو	حق را گفتی
۷۱	جِئَ	هاوردت	آوردی
۷۱	ذَبَحُوهَا	سەریان پەری	سریریدنش
۷۱	كَادُوا	نزیك بوو، وهخت بوو	نزدیک بود
۷۲	فَتَلْتُمُ	كوشتبو، كشتان	كشتید
۷۲	نَفْسًا	كهسیك	كسی را
۷۲	فَاذَّارَ تُمْ فِيهَا	یه كتریتان تێوه ده‌دا	یكدیگر را دربارهی آن
۷۲	مُخْرِجُ	ده‌رهینه‌ر، ناشكراكه‌ر	متهم می‌کردید
۷۳	يُحْيِ	زیندوو ده‌كاتەوه	خارج کننده، آشکارکننده
۷۳	مَوْتَا	مردووان	زنده می‌گرداند
۷۳	يُرِي	نیشان ده‌دا	مردگان
۷۳	إِضْرِبُوا	لێی ده‌ن	نشان می‌دهد، می‌نمایاند
۷۴	قَسَتْ	ره‌ق بو	به آن بزنی
۷۴	قُلُوبُكُمْ	دل‌ه‌كانتان	سنگ دل شد
۷۴	أَشَدَّ	زورتر، به‌تندی	دل‌هایتان
۷۴	قَسْوَةً	په‌فی	شدیدتر
۷۴	يَتَفَجَّرُ	هه‌ل ده‌قولی	سنگدلی
۷۴	يَشَقُّقُ	تره‌ك تره‌ك ده‌بی، له‌ت له‌ت ده‌بی	می‌شکافد، روان می‌شود
۷۴	يَخْرُجُ	فیچقه ده‌کا، دینه‌ده‌ر	می‌ترکد
۷۴	يَهْبِطُ	جاله‌ده‌بی، گل ده‌بی، به‌ر ده‌بیته‌وه	خارج می‌شود، بیرون می‌ریزد
۷۴	خَشِيَّةَ اللَّهِ	ترسی خوا	سقوط می‌کند
۷۴	خَشِيَّةٍ	ترس	ترس خدا ترس

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۷۴	غافل	بی ناگا، بی خه بهر	بی خبر
۷۵	تَطْمَعُونَ	به هیوان، ئومید ده کهن	امیدوار هستید
۷۵	يُؤْمِنُوا	باوه پ بکهن	ایمان بیاورید، باور کنید
۷۵	فَرِيقٌ	دهسته	گروه، دسته
۷۵	يَسْمَعُونَ	ده بیسن	می شنوند
۷۵	كَلَامٌ	وته، وتار، ناخافتن	سخن، گفتار
۷۵	يُحَرِّقُونَ	ده گوپن	تغیر می دهند
۷۵	عَقْلٌ	تی گه یشتن	آن را درک کردند
۷۶	إِذَا خَلَا بَعْضُهُمْ أِلَى بَعْضٍ	کاتی ده گه نه په کتر	هر گاه با هم خلوت می کنند
۷۶	أَتَّحَدُّثُونَ	ئاخو بو بیان باس ده کهن	آیا آن ها را با خبر می کنید
۷۶	فَتَحَّ اللَّهُ عَلَيْكُمْ	خوا پی داون	گشایشی که خدا برایتان فراهم کرد
۷۶	فَتَحَّ	ئاوه لای کرد، کردیه وه	گشود، باز کرد
۷۶	لِيُحَاجُّوكُمْ	تاییکه نه به لگه له سهرتان	تا با شما مجادله کنند
۷۷	يَعْلَمُ	ده یزانی	می داند
۷۷	يُسِرُّونَ	ده یشار نه وه	مخفی می کنند
۷۷	يُعْلِنُونَ	ئاشکرای ده کهن	آشکار می کنند
۷۸	أُمِّي	نه خوینده وار	درس نخوانده
۷۸	أَمَانِي	ئاره زوگه ل	آرزوها
۷۹	وَيْلٌ	هاوار	وای
۷۹	يَكْتُبُونَ	ده نووسن	می نویسند
۷۹	يَدٌ	دهس	دست
۷۹	عِنْدَ	لا، له	طرف، سو
۷۹	لِيَشْتَرُوا	تا بیفروشن	تا بفروشند
۷۹	ثَمَنٌ	نرخ، بهها	قیمت
۷۹	قَلِيلٌ	که م	کم

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۷۹	كَتَبَتْ	نووسی	نوشت
۷۹	يَكْسِبُونَ	گیری ده‌خه‌ن، به ده سی	کسب می‌کنند،
		دینن	بدست می‌آورند
۸۰	لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ	ناگر توشمان ناییت	آتش جهنم ما را
			لمس نمی‌کند
۸۰	أَيَّامٍ	روژگهل	روزها
۸۰	مَعْدُودٍ	چه‌ند، که‌م، ژمیراو	چند، کم، اندک،
			شمارش شده
۸۰	لَنْ يُخْلِفَ	هه‌رگیز پاش گه‌زنابی	هرگز خلاف وعده نمی‌کند
۸۱	بَلَىٰ	دیاره	آری
۸۱	كَسَبَتْ سَيِّئَةً	خرابه‌ی کرد	گناه کرد
۸۱	سَيِّئَةٍ	خرابه، گوناح	گناه
۸۱	أَحَاطَتْ بِهِ	ده‌وری گرتبی	او را محاصره کرده باشد
۸۱	خَطِيئَةٍ	خرابه، گوناح	گناه
۸۳	تَعْبُدُونَ	ده‌په‌ره‌ستن	می‌پرستید
۸۳	وَالدِّينِ	داک و باب	پدر و مادر
۸۳	إِحْسَانٍ	چاکه	نیکی، نیک رفتار کردن
۸۳	ذِي الْقُرْبَىٰ	نزیکان، خزم	خویشان
۸۳	يَتَامَىٰ	هه‌تیوان	یتیمان
۸۳	مَسَاكِينٍ	هه‌ژاران، که‌م ده‌ستان	تهیدستان، تنگدستان
۸۳	حَسَنًا	وته‌ی نه‌رم و نیان	سخن محبت آمیز
۸۳	مَعْرِضُونَ	رو وه‌رگیران	روبرگرانندگان
۸۴	تَسْفِكُونَ	خوین ده‌پژن	خون می‌ریزید
۸۴	دِيَارٍ	زید، نیشتمان	وطن، سرزمین
۸۴	أَفَرَرْتُمْ	به‌یارتان دا	اقرار کردید
۸۴	تَشْهَدُونَ	شایه‌تی ده‌دهن	گواهی می‌دهید، می‌دانید
۸۵	تُخْرِجُونَ	ده‌ر ده‌که‌ن	بیرون می‌کنید

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۸۵	تَطَاهَرُونَ	پشتیوانی ده‌که‌ن	پشتیبانی می‌کنید
۸۵	إِثْمَ	تاوان	گناه
۸۵	يَا تُوكُم	بینه لاتان	پیش شما آیند
۸۵	عُدْوَان	ده‌س دریژی	تجاوز، دشمنی
۸۵	أَسَارَى	دیلان، ئیسیران	اسیران
۸۵	تَفَادَوْهُمْ	خوینه‌که‌یان ده‌ده‌ن	فدیه می‌دهید
۸۵	مُحَرَّمٌ	ره‌وانیه	حرام است
۸۵	إِخْرَاج	ده‌رکردن	بیرون کردن
۸۵	تَكْفُرُونَ	حاشا ده‌که‌ن	انکار می‌کنید
۸۵	جَزَا	توڭله، جزیا، پاداش	سزا، پاداش
۸۵	يَفْعَلُ	نه‌نجام ده‌دا	انجام می‌دهد
۸۵	أَفْتَوْمُنُونَ	ناخو بروا ده‌که‌ن	آیا ایمان می‌آورید
۸۵	خِزَى	پیسوایی، سوکی	رسوایی
۸۵	حَيَات	ژیان، ژین	زندگی
۸۵	قِيَامَةٌ	روژی دوایی	جهان آخرت
۸۵	يُرْدُونَ	ده‌گه‌رینه‌وه	برگردانده می‌شوند
۸۶	يُخَفِّفُ	سوک ده‌کری	سبک می‌شود
۸۷	فَقَيْنَا	ناردمان	فرستادیم
۸۷	رُسُلُ	پیغه‌مبه‌ران	پیامبران
۸۷	بَيِّنَات	به‌لگه‌گه‌لی زور ناشکرا	نشانه‌های بسیار روشن
۸۷	آيْدِنَاهُ	یاری ده‌مان‌دا	او را یاری دادیم
۸۷	روح القدس	گیانی پیروز، جویرائیل	جبرئیل
۸۷	جاءكم	هات بو لاتان	نزد شما آمد
۸۷	لَا تَهْوَى	خوشی نایه، حه‌ز نا‌کا	دوست ندارد، نمی‌خواهد
۸۷	مَرِيَمَ	دایکی عیسا	مادر عیسی
۸۷	أَسْتَكَبرْتُمْ	خوتان به زلتر زانی	تکبر کردید خود را بزرگتر شمردید

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۸۷	كَذَّبْتُمْ	به دروژنتان دهژماردن	تکذیب می کردید
۸۸	قُلُوبِنَا	دلّه کانمان	دل هایمان
۸۸	غُلْفٌ	سهر پوش	پرده
۸۸	كُفِّرْ	حاشا کردن، پوشان	انکار کردن، پوشاندن
۸۸	لَعَنَ	نه حله تی کرد	نفرین کرد
۸۸	كُفِّرْهُمْ	خو لادانیان	کفرشان
۸۹	كَانُوا يَسْتَفْتَحُونَ	داوای سهر که وتنیان ده کرد	درخواست پیروزی می کردند
۸۹	جَاءَهُمْ	بویان هات	برایشان آمد
۸۹	عَرَفُوا	ناسییان	شناختند
۹۰	يَكْفُرُوا	حاشا بکهن	انکار کنند
۹۰	عِبَادَ	عهبده کان، به نده کان	بندگان
۹۰	يُنْزِلُ	خراب	بد
۹۰	يَنْزِلُ	ده نیری	می فرستد
۹۰	بَغَى	ئیره یی	حسودی
۹۰	مُهِنَ	ئابرو بهر	خوار کننده
۹۱	يَكْفُرُونَ	حاشا ده کهن	انکار می کنند
۹۱	مَا وَرَاءَهُ	بییجگه له نهو	به جز آن، غیر از آن
۹۳	أَنْبِيَا	پیغه مبه ران	پیامبران جمع نبیء
۹۳	إِسْمَعُوا	بیسن	بشنوید
۹۳	سَمِعْنَا	بیستمان	شنیدیم
۹۳	عَصَيْنَا	نافه رمانیمان کرد	نافرمانی کردیم
۹۳	أُشْرِبُوا	ئاو درابوون	آبیاری شده بودند
۹۳	إِيْمَانٍ	بروا، باوه پ	باور، عقیده یقین
۹۴	قُلْ	بیژه، بلی	بگو
۹۴	دَارَ	مال	خانه
۹۴	خَالِصَةً	پاکژ، یه ک لا، خاوین،	تمام، خالص، پاک،

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
		تایبەت	مخصوص
۹۴	تَمَنّوْا	داوا بکەن	بخواهید، آرزو کنید
۹۵	لَنْ يَتَمَنَّوْا	هەرگیز داواناکەن	هەرگز آرزو نمی‌کنند
۹۶	لَتَجِدَنَّهْمُ	بیگومان دەیانبینی	حتماً آنان را می‌یابی
۹۶	أَحْرَصَ	تامەزروتەر	حریص‌تر
۹۶	أَشْرَكُوا	شەریکیان بو خوا دانا	شرک ورزیدند
۹۶	يَوَدُّ	پێی خووشە، حەز دەکا	دوست دارد
۹۶	لَوْ	ئەگەر	اگر
۹۶	يُعَمَّرُ	بژی	زندگی کند
۹۶	أَلْفَ	هەزار	هزار
۹۶	سَنَةٍ	سال	سال
۹۶	مُزَحَّزَحَ	دووڕووخەر	دور کننده
۹۶	بَصِيرَ	بینەر	بیننده
۹۷	نَزَلَ	ناردی	نازل کرد، فرستاد
۹۷	جِبْرِئِيلَ	جوهرائیل	جبرئیل، فرشته‌ی پیام رسان
۹۷	إِذْ	فەرمان، ئیزن	اجازه
۹۸	بَشَرِي	موژدە، مزگینی	مژده
۹۸	مِيكَالَ	میکایل، یەکی له فریشتەکان	میکائیل یکی از فرشتگان
			مقرب
۹۹	فَاسْقُونِ	له پێ لادەره‌کان	بدکاران
۱۰۰	ظُهُورِهِمْ	پشته‌کانیان	پشت‌هایشان
۱۰۰	نَبَذَ وَّرَاءَ	خەستیانە پشت گوێیان	به فراموشی سپردند
۱۰۰	ظُهُورِهِمْ	پەیمانیان بەست	پیمان بستند
۱۰۱	نَبَذَهُ	تورپی‌دا، هاوێشتی	آن را انداخت
۱۰۲	مَآكْفَرٍ	حاشای له خودا نه‌کرد	خدا را انکار نکرد
۱۰۲	إِتَّبِعُوا	شوینی که‌وتن	پیروی کردند

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۰۲	تَتَلَّوْا	به ورته ده یان خوئنده وه	خواندند، به آرامی می خواندند
۱۰۲	شَیَاطِین	شه یتان گهل	شیطان ها
۱۰۲	مَلْک	پاشایه تی	پادشاهی
۱۰۲	سَلِیْمَان	سوله یمان، ناوی یه کی له	سلیمان، نام یکی از پیامبران
۱۰۲	یُعَلِّمُونَ	پیغه مبه ران	یاد می دهند
۱۰۲	سِحْر	جادوو	جادو
۱۰۲	مَلْک	فرشته	فرشته
۱۰۲	هاروت وماروت	ناوی دوو فریشته	نام دو تن از فرشتگان
۱۰۲	فِتْنَة	ئه زموون	آزمون، آزمایش
۱۰۲	یُفَرِّقُونَ	جیاوه ده کهن	جدایی می افکنند
۱۰۲	یَتَعَلَّمُونَ	فیر ده بون	می آموختند
۱۰۲	الْمَرْء	پیاو، پیاگ	مرد
۱۰۲	عَلِمُوا	ده یان زانی	می دانستند
۱۰۲	ضَارِین	زیان ده ران	زیان رساننده ها
۱۰۲	يَضُرُّ	زیان ده گه ینی	زیان می رساند
۱۰۲	يَنْفَعُ	سود ده گه ینی	نفع می دهد
۱۰۲	اِشْتَرَا	کری، قبولی کرد	خرید، پذیرفت
۱۰۲	خَلَقَ	بهش	سهم، نصیب
۱۰۲	شَرَوْا	فروشتیان	فروختند
۱۰۲	كَانُوا يَعْلَمُونَ	ده یان زانی	می دانستند
۱۰۳	مَثْوِيَّةٌ	پاداش	پاداش
۱۰۴	رَاعِنَا	چاک گویمان بده ری	خوب به ما گوش بده
۱۰۴	اَنْظُرْنَا	ته ماشامان بکه	ما را تماشا کن به ما نظر کن
۱۰۵	أَهْلِ الْكِتَابِ	یهودی و مه سیحی	یهودی و مسیحی

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۰۵	مُشْرِکِین	ئه‌وانه‌ی شه‌ریک بو خوا داده‌نین	کسانی ک شرک می‌ورزند
۱۰۵	يَنْزِلَ	ره‌وانه بکری	فرود آید
۱۰۵	يَخْتَصُّ	تاییه‌تی ده‌دا	اختصاص می‌دهد
۱۰۵	ذُو الْفَضْلِ	خواوه‌ن چاکه	صاحب بخشش
۱۰۶	نَنْسَحُ	له کار بخه‌ین	نسخ کنیم
۱۰۶	نَنْسِ	له بیرى به‌ینه‌وه	فراموش کنیم
۱۰۶	نَاتِ	ئه‌هینین	می‌آوریم
۱۰۶	قَدِير	ته‌وانا، توانا	توانا
۱۰۶	أَلَمْ تَعْلَمْ	مه‌گه‌ر نه‌ت زانیوه	مگر ندانسته‌ای
۱۰۷	مُلْك	مولک، ده‌ستلاری	سرزمین، حکومت
۱۰۷	وَلِي	دوست، فه‌ریاد ره‌س	دوست، فریاد رس
۱۰۷	نَصِير	هاریکار، یاری ده‌ر	یاری دهنده
۱۰۸	تَسْتَلُوا	بهرسن، پرسیاربکه‌ن	سؤال کنید
۱۰۸	كَمَا	وه‌کو، وه‌ک	مانند
۱۰۸	سُئِلَ	پرسیارکرا	سوال شد
۱۰۸	يَتَبَدَّلُ	بگورپته‌وه	عوض کند
۱۰۸	كُفِّرَ	بی‌باوه‌پی، ناسوپاسی	بی‌دینی، ناسپاسی
۱۰۸	قَدْ	بی‌گومان	بدون شک
۱۰۸	ضَلَّ	گومرا بوه، ون بوه	گم شده، گمراه شده
۱۰۸	سَوَاءَ السَّبِيلِ	په‌یگه‌ی راست	راه راست
۱۰۹	وَدَّ	حه‌زی کرد	دوست داشت
۱۰۹	يَرُدُّونَكُمْ	بتان گه‌رینه‌وه	شما را برگردانند
۱۰۹	كُفَّارًا	خودا نه‌ناس، کافربون	حالت کافری
۱۰۹	حَسَدَ	ئیره‌یی، هه‌سودی	حسادت
۱۰۹	تَبَيَّنَ	ناشکرایه	آشکار و روشن است
۱۰۹	أَعْفُوا	بیوورن	عفو کنید

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۰۹	أَصْحَفُوا	ببورن چاوپوشی بکهن	چشم پوشی کنید
۱۰۹	يَاتِ	ده‌گا، بنیری	می‌آید، بیاورد
۱۱۰	تَقَدَّمُوا	بنیرنه پیش	پیش بفرستید
۱۱۰	تَجِدُوهُ	پیوده گاته‌وه	آن را می‌یابید
۱۱۱	لَنْ يَدْخُلَ	هەرگیز ناچیتنه ناو	هرگز داخل نمی‌شود
۱۱۱	هَاتُوا	نیشان بدهن، بیرن	بیاورید، نشان دهید
۱۱۱	بُرْهَان	به‌لگه	دلیل
۱۱۲	أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ	پرواله خودابی	تسلیم خدا باشد
۱۱۲	وَجَّة	پروو	چهره
۱۱۲	وَجْهَهُ	پرووی	چهره‌اش
۱۱۲	مُحْسِن	ناکار چاک	نیکوکار
۱۱۳	لَيْسَتْ	نیه	نیست
۱۱۳	يَحْكُمُ	داوهری ده‌کا، راده‌گا، بریار ده‌دا	حکم می‌کند، داوری می‌کند
۱۱۳	كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ	کیشه‌یان له سه‌ر بو	در آن اختلاف داشتند
۱۱۴	أَظْلَمَ	ناهه‌قتر، زالم‌تر	ظالم‌تر
۱۱۴	مَنْعَ	په‌یگه‌ی نه‌دا	منع کرد
۱۱۴	مَسَاجِدَ	مزگه‌وته‌کان	مساجد
۱۱۴	يَذْكُرُ	یادبکری	یاد شود، ذکر شود
۱۱۴	سَعَى	هه‌ولی‌دا	کوشید
۱۱۴	خَرَاب	ویران، خراب	ویران
۱۱۴	يَدْخُلُوهَا	بچه‌ناوی	داخل آن شوند
۱۱۴	خَائِفِينَ	به ترسه ترس	به حالت ترس، ترسان
۱۱۵	مَشْرِقِ	روژه‌ه‌ل‌آت	مشرق، خاور
۱۱۵	مَغْرِبِ	روژ‌ئاوا	مغرب، باختر
۱۱۵	أَيْنَمَا	هه‌ر‌لایه‌ک	هر کجا که

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۱۵	تَوَلَّوْا	پوو بکەن	رو کنید
۱۱۵	ثُمَّ	ئەوی، ئەولاً، ئەو شوینە	آن جا
۱۱۵	وَاسِع	بەر بلاو	وسیع، گسترده
۱۱۶	وَلَد	پوڵە، عەولاد، منال	فرزند
۱۱۶	سَبْحَانَ	پاکە	پاک است
۱۱۶	اِتَّخَذَ	هەڵی بژارد	اختیار کرد
۱۱۶	قَانِتُونَ	فەرمانبەران	پیروی کنندگان، فرمانبران
۱۱۶	قَانَت	فەرمانبەر	فرمانبر
۱۱۷	بَدِيع	بەدی هینەر	ایجاد کننده
۱۱۷	إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا	هەر کاتی فەرمان بدا شتیکی	هر گاه فرمان دهد چیزی
۱۱۸	لَوْ لَا يَكْلَمُنَا اللَّهُ	بۆچی خودا لە گەڵ ئێمە	ایجاد شود
۱۱۸	تَاتَنَا آيَةً	قسە ناکا	چرا خدا با ما سخن
۱۱۸	آيَةً	بەلگە یکمان بو بێت	نمی گوید
۱۱۸	بَيِّنًا	بەلگە	نشانه ای برای ما بیاید
۱۱۸	تَشَابَهَتْ	پوونمان کردووە تەووە	نشانە
۱۱۸	أَرْسَلْنَاكَ	وەکو یەکتەرە	بیان کرده ایم
۱۱۹	بَشِيرًا	توومان ناردومان	همانند است
۱۱۹	نَذِير	موژدەدەر	تو را فرستادیم
۱۱۹	تُسْتَعْلَىٰ	ترسینەر	مژده دهنده
۱۱۹	أَصْحَابُ الْجَحِيمِ	سوال دەکری،	ترساننده
۱۱۹	جَحِيمِ	پرسیار دەکری	سوال می شود
۱۲۰	لَنْ تَرْضَىٰ عَنْكَ	دوژخیه کان	دوژخیان
۱۲۰	جَاءَكَ	دوژەخ	دوژخ
۱۲۰	تَتَّبِعَ	هەرگیزی لە تو رازی نابن	هرگز از او راضی نمی شوند
		بووت هات	برایت آمد
		بەر فەرمان دەبی	پیروی کنی

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۲۰	مَلَّتْ	دین	دین
۱۲۰	أَهْوَاءُ	ئارزوگهل	آرزوها
۱۲۱	يَكْفُرُ	حاشا بکا، باوهر نه کا	انکار کند، ایمان نیاورد
۱۲۳	لَا تَنْفَعُهُمَا	بههره‌ی بی ناگه‌یه‌نی ^۲	بهره‌ای به او نمی‌رساند
۱۲۴	إِبْتَلَى	ئه‌زموونی کرد	آزمایش کرد. امتحان کرد
۱۲۴	أَتَمَّ	پیکه هینا	تمام کرد
۱۲۴	جَاعِلٍ	دانیر	قرار دهنده
۱۲۴	إِمَامٍ	پیشه‌وا، ریه‌ر	رهبر
۱۲۴	ذُرِّيَّةَ	تورمه، نه‌وه‌کان، منالان، زارو	خاندان، نوادگان، فرزندان
۱۲۴	يُنَالُ	ده‌گات	می‌رسد
۱۲۵	جَعَلْنَا	دامان نا، هه‌لمان بژارد	قرار دادیم، انتخاب کردیم
۱۲۵	مَثَابَةً	جیگای پاداش	جایگاه ثواب
۱۲۵	أَمْنٍ	دلنیایی	آرامش امنیت
۱۲۵	مَقَامٍ	شوین، جی ^۲	جایگاه
۱۲۵	اتَّخَذُوا	هه‌ل بژیرن	انتخاب کنند
۱۲۵	مُصَلَّى	نویژگه	نمازخانه
۱۲۵	عَهْدَنَا	رامان سپارد	سفارش کردیم
۱۲۵	طَهْرٍ	پاگزکه، خاوین که	پاک کن
۱۲۵	جَعَلْنَا	دامان نا	قرار دادیم
۱۲۵	بَيْتٍ	مال، خانو	خانه
۱۲۵	طَائِفِينَ	ته‌وافکاران، ده‌ورده‌ران	طواف کنندگان
۱۲۵	الْعَاكِفِينَ	نیشته جیکان	مقیمین
۱۲۵	الرُّكَّعِ	کرپ‌نوش به‌ران	رکوع به جا آورندگان
۱۲۵	السُّجُودِ	سوژده به‌ران	سجده کنندگان
۱۲۶	إِجْعَلْ	دابنی ^۲	قرار بده
۱۲۶	ءَامِنًا	بی‌وه‌ی	آرام، با امنیت

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۲۶	كَفَرَ	کافر بوو، حاشای کرد،	کافر شد، انکار کرد،
		ناسپاسی کرد	ناسپاسی کرد
۱۲۶	أَمْتَعَهُ قَلِيلًا	ماوه‌یکی کهم سودی پی ^۲	مدتی اندک او را از
		ده‌گه‌ینم	نهمت‌ها برخوردار می‌سازم
۱۲۶	بَلَدٌ	شار	شهر
۱۲۶	أَضْطَرُّهُ	پای ده‌کیشم	او را به زور می‌کشانم
۱۲۶	مَصِيرٌ	ئه‌نجام	سرانجام
۱۲۶	أَرْزُقُ	خوراک بده	خوراک بده
۱۲۶	بِئْسَ الْمَصِيرُ	ئه‌نجامی خراپ	سرانجام بد
۱۲۷	أَذْ يَرْفَعُ	کاتی ^۲ بلندی ده‌کرد	وقتی که بلند می‌کرد
۱۲۷	قَوَاعِدُ	بناغه	اساس، پایه‌ها
۱۲۷	سَمِيعٌ	بیسهر	شنوا
۱۲۷	تَقْبَلُ	قبول ^۲ که	قبول کن.
۱۲۸	ذُرِّيَّتِنَا	مناله‌کانمان	فرزندانمان
۱۲۸	مُسْلِمِينَ	دووکه‌سی فه‌رمانبه‌ر	دو شخص فرمانبردار
۱۲۸	تُبَّ عَلَيْنَا	توبه‌مان قبول ^۲ بکه	توبه‌ی ما را قبول کن
۱۲۸	أُمَّةٌ	کومه‌ل ^۲	جمعیت، گروه
۱۲۸	مُسْلِمَةً	به‌رفه‌رمان	تسلیم فرمان
۱۲۸	مَنَاسِكَ	پی ^۲ وشوینی خواپه‌ره‌ستی	راه و رسم عبادت
۱۲۹	إِبْعَثْ	هه‌ل ^۲ بژیره، به‌ری ^۲ که	برانگیز بفرست
۱۲۹	حِكْمَتِ	دانایی، کارزانی	کاردانی
۱۲۹	يُزَكِّي	پاک و خاوین ^۲ ده‌کا	پاک می‌کند
۱۲۹	يُزَكِّيهِمْ	ئه‌وان پاک و خاوین ^۲ بکا	آن‌ها را پاک کند
۱۲۹	يَعْلَمُهُمْ	فیریان ده‌کا	آنان را می‌آموزد
۱۲۹	عَزِيزٌ	ده‌سته‌لات دار، به‌هیز	غالب
۱۳۰	يَرْغَبُ عَنْ	روو هه‌ل ^۲ گه‌رینی ^۲	پشت کند، روگردان شود
۱۳۰	سَفَهَ نَفْسَهُ	خوی گه‌وج بکا	خود را به نادانی بز ^۲

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۳۰	نَفْسَهُ	خوئ	خودش
۱۳۰	لَقَدْ	به راستی	به تاکید، در حقیقت
۱۳۰	أَصْطَفَيْنَاهُ	ئهومان هه‌لێژاردوو	او را برگزیدم
۱۳۰	صَالِحِينَ	پیاوچاکان	نیکوکاران
۱۳۱	أَسْلِمَ	به‌رفه‌رمان به، مل که چ به	تسلیم شو
۱۳۱	أَسْلَمْتُ	خووم دایه ده‌ست	تسلیم شدم
۱۳۱	وَصَّى	راسپیری کرد	وصیت کرد، سفارش کرد
۱۳۲	بَنِيهِ	کوپه‌کانی	پسرانش
۱۳۲	يَا بَنِيَّ	ئه‌ی کوپه‌کانم	ای پسرانم
۱۳۲	أَصْطَفَى	هه‌لێژاردوو	برگزیده است
۱۳۲	لَا تَمُوتُنَّ	مه‌مرن	نمیرید
۱۳۳	أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ	ئایا ئیوه‌ ئاگادار بوون	آیا حاضر بودید
۱۳۳	حَضَرَ الْمَوْتَ	گیانه لا، سه‌ره‌مه‌رگ	فرا رسیدن مرگ
۱۳۳	حَضَرَ	هات	فرا رسید
۱۳۳	إِلَهُ	خودا، په‌ره‌ستراو	خدا، پرستش شده
۱۳۴	خَلَّتْ	پا‌برد	گذشت
۱۳۴	لَهَا مَا كَسَبَتْ	بو‌خویانه ئه‌وه‌ی وا‌کردیان	آنان مسئول اعمال خویشند
۱۳۴	لَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ	بو‌خووتانه ئه‌وه‌ی وا‌کردتان	شما مسئول اعمال خودتان هستید
۱۳۴	لَا تَسْأَلُونَ	له ئیوه‌ نا‌پرسن	از شما سوال نمی‌شود
۱۳۵	حَنِيفَ	لایه‌نگری هه‌ق	حق‌گرا
۱۳۵	تَهْتَدُوا	ری په‌یدا ده‌که‌ن	هدایت می‌شوند
۱۳۶	أَسْبَاطَ	نه‌وه‌کان	نوادگان
۱۳۶	أَوْتَى	دراوه، به‌خشاوه	داده شده، بخشیده شده
۱۳۶	نَبِیُّونَ	پیغه‌مبه‌ران	پیامبران
۱۳۶	لَا تُفَرِّقَ	جیاوازی ناخه‌ینه ئیوان	تفرقه نمی‌اندازیم
۱۳۷	ءَامَنْتُمْ	پرواتان هی‌ناوه	ایمان آوردید

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۳۷	إِهْتَدُوا	که وتونه ته سه‌رپی	هدایت شدند
۱۳۷	تَوَلَّوْا	خو ببوین، راکهن	پشت کنند، بگریزند
۱۳۷	شِقَاق	دژایه‌تی	دشمنی
۱۳۷	فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ	جا به زویی خوا تو له نازاری نه‌وان ده‌پاریزی	پس بزودی خداوند تو را از شر آنها حفظ می‌کند
۱۳۸	صِبْغَةً	ره‌نگ	رنگ
۱۳۸	أَحْسَنَ	چاکتر، باشتر	نیک‌تر، بهتر
۱۳۸	نَحْنُ لَهُ عَابِدُونَ	ئیمه ته‌نها نه‌و ده‌په‌ره‌ستین	ما خالصانه او را می‌پرستیم
۱۳۸	عَابِدُونَ	خواپه‌ره‌ستان	عبادت کنندگان
۱۳۹	أَتُحَاجُّونَنَا	ناخو کیسه‌مان له‌گهل ده‌که‌ن	آیا با ما مجادله می‌کنید
۱۳۹	مُخْلِصُونَ	دلپاکان	پاک‌دلان
۱۴۰	كَتَمَ	شاردیه‌وه	کتمان کرد، پنهان کرد
۱۴۰	شَهَادَةً	شایه‌تی دان	گواهی دادن
۱۴۰	أَعْلَمُ	زاناتر	داناتر
۱۴۲	مَا وَلَّاهُمْ	چی نه‌وانی وه‌رگیراوه	چه چیزی آنها را منصرف کرد
۱۴۲	قَبِيلَهُ	پرووگه	قبیله
۱۴۲	وَسَطًا	هه‌لبزارده، ناونجی	بهترین، میانه
۱۴۳	جَعَلْنَاهُمْ	ئیوه‌مان دانا	شما را قرار دادیم
۱۴۳	شَهِيدَ	چاودیر، شایه‌ت	ناظر، شاهد
۱۴۳	يَتَّبِعُ	شوین ده‌که‌وی	پیروی می‌کند
۱۴۳	يَنْقَلِبُ عَلَىٰ	پاش گه‌زده‌بیته‌وه	از دین اسلام روی
	عَقِبِهِ		می‌گرداند
۱۴۳	عَقِبِهِ	دوو پاشنه‌ی پی	پاشنه‌های پایش
۱۴۳	مَا كَانَ اللَّهُ	خودا بروای ئیوه‌تیک نادا	خدا ایمان شما را ضایع
	لِيُضِيعَ إِيمَانَكُمْ		نمی‌کند
۱۴۳	هَدًى	رینمونی کرد	هدایت کرد

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۴۳	رَعُوفٌ	میهربان	مهربان
۱۴۴	قَدْ نَرَى تَقَلُّبَ وَجْهِكَ	به راستی نیمه پروانینی تو	به درستی ما نگاه کردن تو
۱۴۴	فِي السَّمَاءِ	دهینین	را می بینیم
۱۴۴	تَقَلُّبَ وَجْهِكَ	به رهو ئاسمان	به طرف آسمان
۱۴۴	فَلَنُؤْتِيَنَّكَ	گه پانی پوی تو	حرکت و گردش چهره ی تو
۱۴۴	تَرْضِيهَا	جاپوت وه رده گیرین	پس رویت را می چرخانیم
۱۴۴	شَطْرَ	په سەندت بی	به آن راضی هستی
۱۴۴	مَسْجِدِ الْحَرَامِ	لا	جهت، جانب، سمت
۱۴۴	حَيْثَ مَا كُنْتُمْ	مسجد الحرام	خانه ی کعبه
۱۴۴	قُولُوا وَجُوهَكُمْ	له هه رکوی بن	هر کجا باشید
۱۴۴	شَطْرَةَ	جا پرووبکه نه نه ولایه	پس به آن طرف رو کنید
۱۴۴	وَجُوهَكُمْ	پرووتان	چهره هایتان
۱۴۵	تَابِعِ	به فرمان	پیرو
۱۴۵	مَاتِبِعُوا	پهیره وی ناکهن	پیروی نمی کنند
۱۴۵	أَهْوَاءَ	ئاره زوگهل	آرزوها
۱۴۶	يَعْرِفُونَ	ده ناسن	می شناسند
۱۴۷	لَا تَكُونَنَّ	هه رگیز مه بن	هرگز نباشید
۱۴۷	مُضْمَرِينَ	دوو دلان، گومان به ران	شک کنندگان
۱۴۸	لِكُلِّ وُجْهَةٍ هُوَ	هه ر لایه پرووگه په کیان هه په	برای هر قوم قبله ای هست
	مَوْلِيهَا	پرووی تیده کهن	که به آن رو می کنند
۱۴۸	وَجْهَةً	پرووگه	قبله، جایی که به آن
			طرف رو کنند
۱۴۸	يَا تِ	دینی	می آورد
۱۴۸	فَاسْتَبِقُوا	جاکی به رکی بکه ن	پس مسابقه دهید
۱۴۸	خَيْرَاتِ	چاکه گهل، کاره چاکه کان	نیکی ها، خوبی ها
۱۴۸	تَكُونُوا	بین	باشید

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۴۹	خَرَجَتْ	دهرکهوتی	بیرون آمدی
۱۵۰	لَيْلًا يَكُونُ	تانه بی	تا نباشد
۱۵۰	حُجَّةَ	بهلگه	دلیل، برهان
۱۵۰	فَلَا تَخْشَوْهُمْ	سا له نهوان مه ترسن	پس از آن‌ها نترسید
۱۵۰	أَخْشَوْنِي	له خووم بترسن	از من بترسید
۱۵۰	أَتَمَّ	تهواو بکه‌م	تمام کنم
۱۵۰	تَهْتَدُونَ	شاره‌زا بین، ریبازی راست بگرن	هدایت شوید
۱۵۱	يُعَلِّمُكُمُ	فیرتان ده‌کا	به شما می‌آموزد
۱۵۲	فَاذْكُرُونِي	سا ئیوه‌یادی من بکه‌ن	پس مرا یاد کنید
۱۵۲	أَذْكُرْكُمُ	یادی ئیوه نه‌که‌م	شما را یاد می‌کنم
۱۵۲	أَشْكُرُوكِ	شوکرانه‌ی من بیژیرن	شکر مرا به جای آورید
۱۵۳	مَعَ	ده‌گه‌ل	با، همراه
۱۵۳	صَابِرِينَ	خو پاکرن	صبر کنندگان
۱۵۴	يُقْتَلُ	ده‌کوژی	کشته می‌شود
۱۵۴	أَمْوَاتٍ	مردووان	مردگان
۱۵۴	أَحْيَاءُ	زیندووان	زندگان
۱۵۴	تَشْعُرُونَ	پی ده‌زانن	درک می‌کنید
۱۵۵	جُوعٍ	برسی بون، برسیه‌تی	گرسنگی
۱۵۵	لَتَنْبَلُوَنَّكُمْ	بی‌گومان ده‌تان نه‌زمووین	به تاکید شما را می‌آزمایم
۱۵۵	نَقْصٍ	که‌م بونه‌وه	کم شدن
۱۵۵	أَمْوَالٍ	مالی دنیا، دارایی‌گه‌ل	جمع مال، کالا و ثروت
۱۵۵	أَنْفُسٍ	ئینسان گه‌ل	جمع نفس، انسان‌ها
۱۵۶	أَصَابَتْهُمْ	تووش ده‌بن	به آنان می‌رسد
۱۵۶	أَصَابَتْ	گه‌یشت	رسید
۱۵۶	مُصِيبَةٍ	چورتم، به‌لا	بلا و مصیبت، سختی
۱۵۶	إِلَيْهِ	بو‌لای نه‌و	به سوی او

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۵۶	إِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ	بی گومان تیمه به رهو لای	به تاکید به سوی خدا بر
۱۵۷	صَلَّاتٍ	خوا ده چینه وه	می گردیم
۱۵۷	مُهْتَدُونَ	خیر و بیر و به زهیی	رحمت، مغفرت
۱۵۸	صَفَا	رینوینی کراوان	هدایت یافتگان
۱۵۸	صَفَا	سه فا ناوی ته په یه که له	نام ته‌ای در مکه
۱۵۸	مَرَّوَه	مه ککه	
۱۵۸	مَرَّوَه	مهروه ناوی ته په یه که له	نام ته‌ای در مکه
۱۵۸	شَعَائِرِ اللَّهِ	مه ککه	
۱۵۸	الْحَجَّ	تهرکه کانی خوا په رسین	عبادات خدا
۱۵۸	جَنَاحٍ	زیاره تی مالی خودا	زیارت خانه‌ی دا
۱۵۸	يَطْوِفَ	گوننا، تاوان	گناه
۱۵۸	نَطْوَعَ	ته واف بکا	طواف کند
۱۵۸	شَاكِرٌ	به وسیتی دل بکا	به دل رغبت کند
۱۵۹	يَلْعَنُ	بی زان، سوپاسگوزار	ارج نهنده، ارزش قایل
۱۵۹	لَا عُنُونَ	شونده	
۱۶۰	تَابُوا	وه به رنه فرین ده‌خا	نفرین می‌کند
۱۶۰	أَصْلَحُوا	نه فرین بیژان	نفرین کنندگان
۱۶۰	يَبْنُوا	په ژیوان بونه وه	توبه کردند
۱۶۰	أَتُوبُ عَلَيْهِمْ	ناکاری چاکیان رچاو کرد	خود را اصلاح کردند
۱۶۰	مَاتُوا	هه قیان ناشکرا کرد	حق را آشکار کردند
۱۶۱	كَفَّارٍ	له په ژیوانان خوش ده‌بم	توبه‌ی آن‌ها را می‌پذیریم
۱۶۱	أَجْمَعِينَ	مردن	مردند
۱۶۲	لَا يَخْفَفُ	کافر گهل	کافران
۱۶۲	لَا هُمْ يَنْظُرُونَ	هه موو	همه
۱۶۳	وَاحِدٍ	سوک ناگری	سبک نمی‌شود
		وچانیشیان بی نادری	مهلت داده نمی‌شوند
		ته نیا	یکی، تنها

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۶۴	خَلَقَ	سازدان	آفرینش
۱۶۴	أَرْضَ	زه‌مین، زه‌وی	زمین
۱۶۴	إِخْتِلَافَ	ئال و گوڤ، هاتووچو	رفت و آمد، دگرگونی
۱۶۴	نَهَارَ	پوژ	روز
۱۶۴	فُلْكَ	گه‌میه‌کان، که‌شتی یه‌کان	کشتی‌ها
۱۶۴	تَجَرَى	گه‌ردش ده‌که‌ن	به روی آب روانند
۱۶۴	أَحْيَا	بوژاندنه‌وه	زنده کردن
۱۶۴	بَثَّ	بلاو کردوته‌وه	پراکنده است
۱۶۴	دَابَّةَ	زینده‌وهر	موجود زنده، حیوان
۱۶۴	تَصْرِيفَ	گه‌پ‌اندن و گو‌راندن	جابه جا کردن و تغییر دادن
۱۶۴	رِيَّاحَ	با	باد
۱۶۴	سَحَابَ	هه‌ور	ابر
۱۶۴	مُسَخَّرَ	راگیراو	رام شده
۱۶۵	يَتَّخِذُ	ده‌گری، داده‌نی	می‌گیرد، قرار می‌دهد
۱۶۵	يُحِبُّونَ	خوشیان ده‌وین	دوست دارند
۱۶۵	حُبَّ	خوش و یستن	دوست داشتن
۱۶۵	يَرَى	ده‌بینی	می‌بیند
۱۶۵	يَرَوْنَ	ده‌بینن	می‌بینند
۱۶۵	شَدِيدَ	توند و تیژ	سخت، شدید
۱۶۶	تَبَرَأَ	حاشا ده‌کا	بیزاری می‌جوید
۱۶۶	اتَّبِعُوا	په‌پره و کراون	پیروی شدند
۱۶۶	رَأَوْا	دیتیان	دیدند
۱۶۶	تَقَطَّعَتْ بِهِمُ الْأَسْبَابُ	په‌یوه‌ندیان لیک پچه‌راوه	روابطشان از هم گسسته است
۱۶۶	الْأَسْبَابُ	ئامرازه‌کانی په‌یوه‌ندی	وسيله‌ها، ابزار دسترسی
۱۶۷	كَرَّةَ	جاریکی تر	بار دیگر
۱۶۷	نَتَبَرَأَ	حاشا ده‌که‌ین	بیزاری می‌جویم

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۶۷	تَبَرَّعُوا	حاشایان کرد	بیزاری جستند
۱۶۷	حَسَرَات	کول و کهسه‌ر، داخ و خه‌فه‌ت	دریغ‌ها، افسوس‌ها
۱۶۷	خارجین	ده‌رجووان	بیرون روندگان
۱۶۸	حَلَال	په‌وا	روا
۱۶۸	طَيِّب	پاک	پاکیزه
۱۶۸	لَا تَتَّبِعُوا	فهرمانبه‌ری مه‌که‌ن	پیروی نکنید
۱۶۸	خَطُوات	جیگا پیکان	گام‌ها
۱۶۸	مُبِين	ناشکرا، روون	آشکار
۱۶۸	يَا مُرْكَم	فهرمانتان بی‌ده‌دا	به شما فرمان می‌دهد
۱۶۹	فَحْشَاء	زور نا له بار	بسیار بد
۱۷۰	اتَّبِعُوا	شوین که‌ون	پیروی کنید
۱۷۰	نَتَّبِعْ	په‌یره‌وی ده‌که‌ین	پیروی می‌کنیم
۱۷۰	الْفِينَا	وه‌ده‌سمان که‌وت	یافتیم
۱۷۰	آباء	باو باپیر، باوکان	اجداد، پدران
۱۷۰	كَانَ لَا يَهْتَدُونَ	رینمونی نه‌بوون	هدایت نمی‌شدند
۱۷۱	يَنْعَقُ	هاوار ده‌کا	فریاد می‌زند
۱۷۱	لَا يَسْمَعُ	نابیسی	نمی‌شنود
۱۷۱	دُعَاء	خوپین، ده‌نگه ده‌نگ	خواندن، طلبیدن
۱۷۱	نِدَاء	ده‌نگ، چرین	آواز برداشتن، صدا زدن
۱۷۲	أَشْكُرُوا	شوکر به‌جی بینن، سویاس بکه‌ن	شکرگزار باشید
۱۷۲	إِيَّاهُ	ته‌نیا ئه‌و	تنها او
۱۷۳	حَرَمَ	حه‌رام کردووه، قه‌ده‌غه کردوو	حرام کرده است
۱۷۳	مَيِّتَةً	مردار	مردار
۱۷۳	دَمَ	خوین	خون

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۷۳	لَحْمٌ	گوشت	گوشت
۱۷۳	خَنْزِيرٌ	بهراز	خوک
۱۷۳	أَهْلٌ بِهِ لَغَيْرِ اللَّهِ	ناوی بیجگه له خوای لی برابی	نام غیر خدا بر آن برده شده باشد
۱۷۳	أَهْلٌ بِهِ	ناوی لی برابی	صدا بر آن بلند شده باشد
۱۷۳	أَضْطَرُّ	ناچار بوو	ناچار شد
۱۷۳	بَاغٍ	ناره زومەند	طالب
۱۷۳	عَادٍ	له هەد دەرچو	متجاوز
۱۷۳	إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ	به راستی خوداله گوناھان دەبوری و دلو فانه	به راستی خداوند آمرزنده و مهربان است
۱۷۳	غَفُورٌ	زور لی بورده	بسیار آمرزنده
۱۷۴	يَشْتَرُونَ	دەفروشن	می فروشند
۱۷۴	بَطُونِهِمْ	ورگیان، ورگه کانیان	شکم هایشان
۱۷۴	لَا يَكْلَمُهُمْ	قسه یان له گەل ناکا	با آنان سخن نمی گوید
۱۷۵	فَمَا أَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ	دەبی چەندە له سەر ناگر خوراکرین	چقدر می توانند در آتش صبر کنند؟
۱۷۵	مَغْفِرَةٌ	لی خوش بو	آمرزش
۱۷۶	اِخْتَلَفُوا	کیشه یان کرد	اختلاف کردند
۱۷۶	بَعِيدٌ	دوور و دریز	دور
۱۷۷	لَيْسَ	نیه	نیست
۱۷۷	قَبْلَ الْمَشْرِقِ	بهرو لای خورئاوا	به سوی مشرق
۱۷۷	إِبْنِ السَّبِيلِ	ریونگان، ریواری له پیگا جیماو	کسی که از وطن دور مانده و در راه مانده باشد
۱۷۷	أَنَا	بدا، بهخت بکا	بدهد، ببخشید
۱۷۷	سَائِلٌ	سوالکەر	سوال کننده، گدا
۱۷۷	رِقَابٌ	عەبدان، کویله کان	بنده ها
۱۷۷	مَالٌ	مال، دارایی	مال ثروت
۱۷۷	أَقَامَ الصَّلَاةَ	نویژ بکا	نماز بخواند

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۷۷	مَوْفُونَ	په یمان پاگیران	وفا کنندگان
۱۷۷	بَأْسَاء	نه داری	سختی (تنگدستی)
۱۷۷	ضَرَاء	گرفتاری	گرفتاری
۱۷۷	بَأْس	نازار، ته ننگانه، زبروزنگ	عذاب، سختی، قدرت
۱۷۷	صَدَقُوا	پاستی یان کردوه ته پیباز	راست گفتند، صادق بودند
۱۷۸	كُتِبَ	به ریار دراوه	واجب شده
۱۷۸	قِصَاص	تو له	انتقام
۱۷۸	قَتْل	كوشتن	كشتن
۱۷۸	حَرَّ	نازاد	آزاد
۱۷۸	أُنْثَى	میوینه	مونث
۱۷۸	عَفَى	عه فو کرا	بخشیده شد، عفو شد
۱۷۸	أَخ	برا	برادر
۱۷۸	إِتِّبَاعُ	به رف فرمان بون	پیروی، فرمان بردن
۱۷۸	مَعْرُوف	چاکه، ناسراو	نیکی، شناخته شده
۱۷۸	أُدَاء	دان، به خشین	دادن
۱۷۸	تَخْفِيف	سووک کردن	سبک کردن
۱۷۸	إِغْتَدَى	سه رکه شی کرد، دهس دریژی کرد	سرکشی کرد، تجاوز کرد
۱۷۹	أُولَى، أُولُوا الْأَلْبَابِ	خواوهن دلانی وشیار، ژیره کان	صاحبان دل های آگاه
۱۷۹	أُولَى	خواوهن	صاحب
۱۷۹	أَلْبَابِ	دلانی وشیار	دل های هوشیار
۱۸۰	إِنْ تَرَكَ خَيْرًا	ئه گهر مالی به جی بهیلی	اگر مالی به ارث بگذارد
۱۸۰	تَرَكَ	به جی هیشت	به جا گذاشت
۱۸۰	وَصِيَّةَ	وه سیهت، سفارش	وصیت
۱۸۰	وَالدِّينِ	باب و دایک	پدر و مادر
۱۸۰	أَقْرَبِينَ	خزمان	خویشان

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۸۰	حَقًّا	پیوسته	لازم است
۱۸۱	بَدَلْ	گوپای	تغییر داد
۱۸۱	سَمِعَ	بیستی	شنید
۱۸۱	يُبَدِّلُونَ	ده یگوپن	تغییر می دهند
۱۸۲	خَافَ	ترسا	ترسید
۱۸۲	مَوْصٍ	وه سیه ت کار	وصیت کننده
۱۸۲	جَنَفًا	ناهه ق، زلم	ستم، کجی، یکجانبی، در تصفیه و محاکمه
۱۸۲	أَصْلَحَ	پیک یینی، ناشتی بدا	آشتی دهد، اصلاح کند
۱۸۲	صِيَام	پوژوو گرتن	روزه گرفتن
۱۸۴	مَرِيضٍ	نه خوش	مریض، بیمار
۱۸۴	سَفَرٍ	سه فهر	سفر
۱۸۴	عِدَّةٍ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرُ	چهند روژی تر	چند روز دیگر
۱۸۴	أُخَرُ	تر، (شتی تر)	دیگر
۱۸۴	يُطِيقُونَ	ده توانن	نیرومندند، توانا هستند
۱۸۴	فِدِيَةٍ	فیدیه، بارته قای	فدیه، کفاره
۱۸۴	مَسْكِينٍ	هه ژار	بینوا
۱۸۴	تَصَوَّمُوا	پوژوو بگرن	روزه دار شوید
۱۸۴	كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ	بتان زانیا	می دانستید
۱۸۵	شَهْرٍ	مانگ	ماه
۱۸۵	شَهْدٍ	بینی	دید
۱۸۵	رَمَضَانَ	په مه زان، مانگی روژوو	ماه روزه، یکی از ماههای قمری که روزه در آن واجب است
۱۸۵	فَلْيَصُمَّهُ	جاله سه ریه تی به روژوو بی	پس باید روزه بگیرد
۱۸۵	يُسْرٍ	ئاسانی	آسانی

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۸۵	عَسِر	سه‌ختی، نه‌رک گرانی	سختی
۱۸۵	تَكْمَلُوا	ته‌واو بکه‌ن	تمام کنید
۱۸۵	عَدَّة	ژماره، ماوه	شماره، مهلت
۱۸۵	لِتَكْبِرُوا اللَّهَ	ده‌بی یاد ی گه‌وره‌ی خودا بکه‌ن	باید خدا را به بزرگی یاد کنید
۱۸۶	أَذَا سَأَلَكَ	کاتی له توده‌پرسن	وقتی از تو می‌پرسند
۱۸۶	عَنِّي	له من	از من
۱۸۶	قَرِيبٌ	نزیک	نزدیک
۱۸۶	أَجِيبْ	وه‌رام ده‌ده‌مه‌وه	پاسخ می‌دهم
۱۸۶	دَعْوَت	هانا	دعا، درخواست
۱۸۶	دَاعٍ	هانابه‌ر	دعا کننده
۱۸۶	إِذَا دَعَانِ	کاتی بانگم بکه‌ن	هر گاه از من طلب کنند
۱۸۶	فَلَيْسَتْ جَبِيوَالِي	سا ده‌بی به‌رفه‌رمانی من بن	پس باید آنها از فرمان من پیروی کنند
۱۸۶	يُؤْمِنُوا بِي	بروایان به من بی	به من ایمان آورند
۱۸۶	يُوشِدُونَ	پیی راست به دی بکه‌ن	راه راست را برگزینند
۱۸۷	أَجَلٌ	په‌واپه	روا است
۱۸۷	رَفَتْ	سه‌رجیی کردن	اختلاط با زنان
۱۸۷	هُنَّ	نه‌وان (زنان)	ایشان (زنان)
۱۸۷	لِبَاسٍ	پوشاک، پوشه‌ن، جل، به‌رگ	پوشش
۱۸۷	أَنْتُمْ	ئیوه (پی‌اوان)	شما (مردان)
۱۸۷	كُنْتُمْ تَخْتَانُونَ	خه‌پانه‌تتان ده‌کرد	خیانت می‌کردید
۱۸۷	عَفَا عَنْكُمْ	ئیوه‌ی به‌خشی	شما را بخشیده
۱۸۷	بِأَسْرَوْهُمْ	ده‌ستیان ده‌گه‌ل تی‌که‌ل که‌ن	با آنان نزدیکی کنید
۱۸۷	أَبْتَفُوا	بخوازن، داوا بکه‌ن	بخواید، بطلبید
۱۸۷	كَتَبَ	نوسیوه	نوشته است
۱۸۷	يَتَّبِعِينَ	ناشکرا ده‌بی	آشکار می‌شود
۱۸۷	خَيْطٌ	هه‌ودا، تار، ته‌ل	رشته، نخ

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۸۷	أَسْوَدَ	رَه‌ش	سیاه
۱۸۷	أَبْيَضَ	چه‌رمگ، سپی	سفید
۱۸۷	فَجَرَّ	ده‌مه‌وبه‌یان، سپیده	سپیده دم
۱۸۷	أَتَمُّوا	ته‌واو کهن	تمام کنید
۱۸۷	لَا تَبْشِرُوهُمْ	له ژنانتان نزیک مه‌بنه‌وه	با زنان نزدیکی نکنید
۱۸۷	أَنْتُمْ عَاكِفُونَ فِي الْمَسَاجِدِ	ئیه به نیه‌تی عیباده‌ت له مزگه‌وته‌کانا ماونه‌ته‌وه	شما به قصد عبادت در مسجد اقامت کرده‌اید
۱۸۷	تِلْكَ	ئه‌مه	این
۱۸۷	حُدُودَ	سنوره‌کان	مرزها
۱۸۷	فَلَا تَقْرَبُوهَا	سا نزیکی مه‌بنه‌وه	پس به آن مرزها نزدیک نشوید
۱۸۷	يَبِينُ	ناشکرا ده‌کا	آشکار می‌سازد
۱۸۸	لَا تَأْكُلُوا	مه‌خوڤ	نخورید
۱۸۸	تَدْلُوا	بی ده‌ن، بی گه‌ینن	بدهید، برسانید
۱۸۸	حُكَّامَ	کار به ده‌ستان	کارفرمایان
۱۸۹	يَسْأَلُونَكَ	له‌تو ده‌پرسن، پرسیارت لی ده‌که‌ن	از تو می‌پرسند
۱۸۹	أَهْلَةً	نوی بونه‌وه‌ی مانگه‌کان	هلال های ماه
۱۸۹	مَوَاقِيتُ	کات گه‌لی دیاری کراو	اوقات تعیین شده
۱۸۹	تَأْتُوا	بچن، بروڤ	داخل شوید، وارد شوید (فعل مضارع)
۱۸۹	بَيُّوتَ	ماله‌کان	خانه‌ها
۱۸۹	مِنْ ظُهُورِهَا	له پشت و سه‌ربانیان	از پشت آنها
۱۸۹	أَتَقَى	خوی پاراست	تقوا ورزید
۱۸۹	أَتُوا	بچن، بروڤ	داخل شوید، وارد شوید (فعل امر)
۱۸۹	أَبْوَابَ	ده‌رگاگان	درها

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۸۹	لَعَلَّكُمْ تَفْلَحُونَ	به شکو بتوانن پزگار بن	امید است که رستگار شوید
۱۹۰	قَاتِلُوا	بجهنگن	بجنگید
۱۹۰	سَبِيل	را، ریگا، ری	راه
۱۹۰	يَقَاتِلُونَكُمْ	شهر به ثبوه دهفروشن	علیه شما می جنگند
۱۹۰	يَقَاتِلُونَ	شهر ده کهن	می جنگند
۱۹۰	لَا تَعْتَدُوا	دهس دریژی مه کهن	تجاوز کار نباشید
۱۹۰	لَا يُحِبُّ	خوشی ناوی	دوست ندارد
۱۹۰	مُعْتَدِينَ	دهس دریژی کهران	تجاوز کاران
۱۹۱	قَاتِلُوا كُفْرًا	شهریان له گه لئان گرد	علیه شما می جنگند
۱۹۱	تَقْفُتُمُوهُمْ	نه وائنان دهست کهوت	آن ها را یافتید
۱۹۱	أَخْرِجُوهُمْ	دهریان بکهن	آنها را بیرون کنید
۱۹۱	أَخْرِجُوهُمْ	ثبوه یان ده رکرد	شما را بیرون کردند
۱۹۱	فِتْنَةٍ	نازاوه گیران، فیتنه نانهوه،	آشوب بر پا کردن، فتنه،
۱۹۱	لَا تَقَاتِلُوا	شهر، دزایه تی، بهدغه ری	جنگ، دشمنی، بذهکاری
۱۹۱	لَا تَقَاتِلُوا	له گه لیان شهر مه کهن	با آنان نجنگید
۱۹۲	إِنْتَهُوا	دهس بهردار بون، دهسیان کیسا	دست کشیدند
۱۹۴	الْحَرَمَاتِ	ریزه کان	ج حرمت، قابل احترام، مقدسات
۱۹۴	إِعْتَدُوا	دهس دریژی بکهن، بجهنگن	تجاوز کنید، بجنگید
۱۹۴	إِعْلَمُوا	بزانن	بدانید
۱۹۵	اتَّفَقُوا	ببهخشن، خیر بکهن	بیخشید (بخشش اموال)
۱۹۵	لَا تَلْقُوا	مه خه	میندازید
۱۹۵	تَهْلِكُ	فه ته رات، له ناوچون	هلاکت
۱۹۵	أَحْسِنُوا	چاکه بکهن	نیکی کنید
۱۹۵	يُحِبُّ	خوشی دهوی	دوست دارد

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۹۶	عَمْرَه	زیاره‌تی مالی خوا له مانگانی بیجگه ذی الحجّه	زیارت خانه‌ی خدا در ماه‌های غیر از ماه حج باز داشته شدید. راهتان ندادند
۱۹۶	أَحْصِرْتُمْ	ریگه‌یشیان نه‌دان	میسر شد
۱۹۶	إِسْتَيْسَرَ	رِیک کهوت، جور بوو	نتراشید
۱۹۶	لَا تُلْحِقُوا	مه‌تاشن	سرها
۱۹۶	رَعُوسَ	سه‌ره‌کان	نه‌واژه‌لانه‌ی بو قوریانی له بهر په‌زای خودا دیاری ده‌کرین
۱۹۶	هَدَى	بگات	برسد
۱۹۶	يَبْلُغَ	جیی خوی	جایش
۱۹۶	مَحَلَّهُ	ئازار	اذیت
۱۹۶	أَذَى	سه‌ر	سر
۱۹۶	رَأْسَ	خیر	صدقه، احسان
۱۹۶	صَدَقَ	په‌ز به قوریانی کردن، عیباده‌ت	قربانی کردن گوسفند، عبادت
۱۹۶	نُسْكَ	سی	سه
۱۹۶	ثَلَاثَ	ترستان‌نه‌ما، رزگار بوون	امنیت یافتید
۱۹۶	أَمِنْتُمْ	به‌هره بیا	برخوردار شود
۱۹۶	تَمَتَّعَ	حهوت	هفت
۱۹۶	سَبْعَةَ	گه‌پانه‌وه	برگشتید
۱۹۶	رَجَعْتُمْ	ده‌ستی نه‌پویشت	نیافت، به دست نیاورد
۱۹۶	لَمْ يَجِدْ	ته‌واو	تمام
۱۹۶	كَامِلَ	مال	خانواده
۱۹۶	أَهْلَ	ده	ده
۱۹۶	عَشْرَةَ	نیشته‌جی، ناماده	ساکن
۱۹۶	حَاضِرَ	تو له	انتقام
۱۹۶	عِقَابَ		

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۹۷	أَشْهَرُ مَعْلُومَاتٍ	چهند مانگی دیاری کراو	ماههای معلوم
۱۹۷	أَشْهَرُ	مانگه‌کان	ماه‌ها
۱۹۷	قَرَضَ	فه‌رزی به‌جی هینا	واجب را انجام داد
۱۹۷	فُسُوقٌ	له فه‌رمانی خوالا دان،	سرکشی و نافرمانی، گناه و معصیت
۱۹۷	جِدَالٌ	قسه به‌زوران دان	مناقشه کردن، منازعه
۱۹۷	يَعْلَمُهُ	ده‌یزانی	آن را می‌داند
۱۹۷	تَزَوَّدُوا	تویشک ئاماده بکه‌ن	توشه را بدست آورید
۱۹۷	زَادَ	تویشک، تویشو	توشه
۱۹۷	إِنْقَوْنَ	له من بترسن	از من بترسید
۱۹۸	تَبَتَّغُوا	داوا بکه‌ن	بخواهید
۱۹۸	فَضْلٌ	پروزی، رزق، بژیو	روزی، رزق
۱۹۸	أَفْضَتُمْ	گه‌پانه‌وه	برگشتید
۱۹۸	عَرَفَاتٌ	عه‌ره‌فات	عرفات
۱۹۸	أَذْكُرُوهُ	یادی ئه‌و بکه‌ن	او را یاد کنید
۱۹۸	مَشْعَرُ الْحَرَامِ	مه‌شعه‌رولحه‌رام	مشعر الحرام
۱۹۹	أَفِيضُوا	بگه‌پینه‌وه	برگردید
۱۹۹	أَفَاضَ	گه‌پانه‌وه	برگشتند
۱۹۹	اسْتَغْفِرُوا	داوای لی بوردن بکه‌ن	طلب آمرزش کنید
۲۰۰	فَضَيْتُمْ	به جیتان هینا	انجام دادید
۲۰۰	مَنَاسِكَ	ئه‌ره‌که‌کانی به‌جی هینانی حه‌ج	عبادت‌هایی که در حج انجام می‌شود
۲۰۰	ذَكَرَ	یاد، په‌ند، باس کردن	یاد، پند، بحث کردن
۲۰۰	رَبَّنَا	په‌روه‌رنده‌مان	پروردگار ما
۲۰۰	ءَاتِنَا	پییمان بوه‌خشه	بما عطا کن
۲۰۰	ءَاتَ	بوه‌خشه	ببخش
۲۰۱	حَسَنَةً حَسَنًا	خیر، چاکه	نیکی

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۰۱	قِنَا	بمانپاریزه	ما را در امان بدار
۲۰۲	نَصِيبٌ	بهش	سهم
۲۰۲	كَسَبُوا	به دهسیان هینا	کسب کردند
۲۰۲	حِسَابٌ	ژماردن	شمردن
۲۰۲	سَرِيعِ الْحِسَابِ	که‌سی که به په‌له به کار و باران پاده‌گا	شتابنده در حساب
۲۰۳	تَعَجَّلْ	پیش بخات، په‌له بکات	عجله کند، پیش قدم شود
۲۰۳	تَأَخَّرْ	دوا بخات، دوا بکه‌وی	تاخیر کند
۲۰۳	تُحْشَرُونَ	خرده‌کرینه‌وه، کو‌ده‌کرینه‌وه	جمع می‌شوید
۲۰۴	يُعْجِبُكَ	سرنجت پاده‌کیشی	تو را به شگفتی وا می‌دارد
۲۰۴	قَوْلٌ	قسه و گوفت	سخن، گفتار
۲۰۴	يُشْهِدُ	به شایه‌ت دینینه‌وه	شاهد می‌گیرد
۲۰۴	الَّذِ	زور سهر سه‌خت	خیلی سرسخت
۲۰۴	خِصَامٌ	دوژمنایه‌تی کردن	دشمنی کردن
۲۰۵	إِذَا تَوَلَّىٰ	کاتی دوور که‌ویته‌وه	وقتی دور شود
۲۰۵	يُهْلِكُ	خراب ده‌کا، ویران ده‌کا، له ناو ده‌با	نابود می‌کند
۲۰۵	نَسْلٌ	ره‌سه‌ن، ره‌گه‌ز	دودمان
۲۰۵	فَسَادٌ	به‌دفعه‌ری، خراپه‌کاری	بدکاری
۲۰۶	إِتَّقِ	بترسه	بترس
۲۰۶	أَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ	ده‌مارزلی ده‌بیا	تکبر او را می‌برد
۲۰۶	أَخَذَتْ	گرتنی، بردی	گرفت، برد
۲۰۶	حَسْبُهُ	به سه بو‌ئهو	کافی است برای او
۲۰۶	جَهَنَّمَ	جه‌هه‌نده‌م، دوزه‌خ	جهنم
۲۰۶	مِهَادٌ	جیی‌هه‌سانه‌وه، رایه‌خ	قرارگاه، مهد
۲۰۷	يَشْرِي	ده‌به‌خشی، ده‌فروشی	می‌بخشد، می‌فروشد
۲۰۷	إِبْتِغَاءً	وه‌ده‌س هینان	کسب کردن

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۰۷	مَرْضَات	ره‌زانه‌ندی، پازی بون	رضایت، خوشنودی
۲۰۷	رَعُوفٌ	دلووفان، زور به به‌زه‌یی	مهربان
۲۰۸	سَلَمٌ	فه‌رمانبه‌ری، ئیسلام، ناشتی	اطاعت، اسلام، صلح
۲۰۸	كَافَّةً	هه‌موو	همه
۲۰۹	إِنْ زَلَلْتُمْ	ئه‌گه‌ر هه‌ل‌خلیسکین	اگر بلغزید
۲۰۹	جَاءَتْكُمْ	بو‌تان هات	برایتان آمد
۲۱۰	ظَلَّلَ	سه‌یوان، سیوهر	سایبان
۲۱۰	يَنْظُرُونَ	چاوو نو‌پن	منتظر هستند
۲۱۰	قَضَى الْأَمْرَ	کارکو‌تایی پی بی‌ت	کار تمام شود
۲۱۰	تَرْجَعُ	دیته‌وه، ده‌گه‌پیته‌وه	بر می‌گردد
۲۱۱	سَلَّ	پیرسه	پیرس
۲۱۱	جَاءَتْهُ	بو‌ی هاتوه	برایش آمده است
۲۱۱	شَدِيدَ الْعِقَابِ	سزای توند و تیژ	عذاب سخت و دشوار
۲۱۱	بَيِّنَةٍ	به‌لگه	دلیل
۲۱۲	زَيْنَ	پازاوته‌وه، جوان کراوه	زینت داده شده
۲۱۲	يَسْخَرُونَ	گه‌مه ده‌که‌ن	مسخره می‌کنند
۲۱۲	يَرْزُقُ	پو‌زی ده‌نی‌ری	روزی می‌دهد
۲۱۳	جَاءَتْهُمْ	بو‌یان هات	برایشان آمد
۲۱۳	مُبَشِّرِينَ	مژده‌ده‌ران	مژده‌دهندگان
۲۱۳	مُنْذِرِينَ	ترسینه‌ران	ترسانندگان
۲۱۳	أَوْتُوا	پیشان درا	داده شدند
۲۱۳	لِيَحْكُمَ	تا داوه‌ری بکات	تا حکم کند
۲۱۴	أَمْ حَسِبْتُمْ	ئایا گومان ده‌بن	آیا گمان می‌کنید
۲۱۴	لَمَّا يَأْتِكُمْ	نه‌هاتوه بو‌ئیوه	برای شما نیامده
۲۱۴	مَسْتَهُمَ	تووش هاتن	دچار شدند
۲۱۴	زَلُّوا	ته‌کان دران	به شداید دچار شدند
۲۱۴	نَصْرَ	یاری، سه‌ر که‌وتن	یاری، کمک، پیروزی

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۱۵	مَاذَا يَنْفِقُونَ	چ شتیک بیه‌خشن؟	چه چیزی ببخشند؟
۲۱۵	أَنْفَقْتُمْ	به‌خشیتان	بخشیدید
۲۱۶	قَاتِلْ	خه‌زا، جه‌نگ	جنگ در راه خدا
۲۱۶	كُرَّةَ	ناخوش	ناخوشایند
۲۱۶	عَسَى	په‌نگه	ممکن است
۲۱۶	تَكَرَّهُوا	حه‌ز نه‌که‌ن	دوست ندارید، بد پندارید
۲۱۶	تُحِبُّوا	خوشتان بی، بخوازن	دوست بدارید، بخواهید
۲۱۶	شَرٌّ	خراب	بد
۲۱۷	صَدٌّ	رپیگه به‌ستن	راه بستن
۲۱۷	أَكْبَرُ	گه‌وره‌تر، گران‌تر	بزرگتر، سخت‌تر
۲۱۷	لَا يَزَالُونَ	ده‌س به‌رناده‌ن	آنها همواره در تلاشند
۲۱۷	يَرُدُّوْ	وه‌ر بگی‌رن	مرتد کنند، از دین برگردانند
۲۱۷	إِسْتَطَاعُوا	بتوانن، توانیان	بتوانند، توانستند
۲۱۷	يَرْتَدُّ	له‌ دین وه‌گه‌ری	مرتد شود
۲۱۷	يَمُتْ	بمری	بمیرد
۲۱۷	حَبِطَتْ	ره‌نج خه‌سار ده‌بی، به‌فیرو ده‌چی	زیانکار می‌شود، باطل می‌شود
۲۱۷	أَصْحَابُ النَّارِ	دوزه‌قی گه‌ل، دوزه‌قی‌کان	یاران جهنم، اهل جهنم
۲۱۸	جَاهِدُوا	خه‌زایان کرد	جهاد کردند
۲۱۸	هَاجَرُوا	کوچیان کرد	هجرت کردند
۲۱۸	يَرْجُونَ	به‌هومیدن	امیدوارند
۲۱۹	خَمْرُ	شه‌راب	شراب
۲۱۹	مَيْسِرُ	قوما‌ر	قمار
۲۱۹	مَنَافِعُ	به‌هره‌ی زور	بهره‌ها
۲۱۹	نَفْعُ	به‌هره، سوود	بهره
۲۱۹	عَفْوُ	زیده‌ له‌ پیویست	مازاد از نیاز
۲۱۹	تَتَفَكَّرُونَ	بیریکه‌نه‌وه	فکر کنید

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۲۰	أَصْلَاح	به دلسوزی آگا لی بون	نیک کردن،
		ناشتی دان	پیرایش آشتی دادن
۲۲۰	تُخَالِطُوهُمْ	له گهل نهوان بژین	با آنان زندگی کنید
۲۲۰	أَخْوَان	برایان	برادران
۲۲۰	مُفْسِد	خرابه کار	بدکار
۲۲۰	مُصْلِح	ناکار چاک	اصلاحگر
۲۲۰	أَعْنَتَ	نه رکی گران کرد	به رنج انداخت
۲۲۱	لَا تَنكِحُوا	مه خوازن	ازدواج نکنید
۲۲۱	أُمَّة	که نیز	کنیز
۲۲۱	مُؤْمِنَه	ژنی باوه پدار	زن با ایمان
۲۲۱	مُشْرِكَه	ژنی خوانه نانس	زن مشرک
۲۲۱	أَعْجَبْتَكُمْ	حه زی لی بکه ن، واقتان بیا	شما را به شگفتی انداخته،
			دل از گفتان ربوده باشد
۲۲۱	يُؤْمِنُ	باوه پ بکا، باوه پدار بی	ایمان آورد، مؤمن شود
۲۲۱	مُشْرِك	پیاوی خوانه نانس	مرد مشرک
۲۲۱	أَعْجَبَكُمْ	حه زی لی بکه ن، واقتان بیا،	شما را به شگفتی انداخته
		سه رتان لی سور ما	باشد
۲۲۱	يَدْعُونَ	بانگ ده که ن	می خوانند، دعوت می کنند
۲۲۱	يَدْعُوا	بانگ ده کا	می خوانند، دعوت می کند
۲۲۱	يَتَذَكَّرُونَ	ده رس بگرن، بیر بکه نه وه	متذکر شوید
۲۲۲	مَحِيض	عوزری ژنانه	حیض
۲۲۲	إِغْتَرِلُوا	دوور بگرن، سه رجی	دوری کنید، گوشه گیرید
		مه که ن	
۲۲۲	لَا تَقْرَبْنَ	نزیکیان مه بنه وه	به زنان نزدیک نشوید
۲۲۲	يَطْهَرْنَ	پاک ده بنه وه	پاک شوند
۲۲۲	تَطْهَرْنَ	پاک بونه وه	پاک شدند
۲۲۲	تَوَابِينَ	له گوناح په ژبیوانان	توبه کنندگان

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۲۲	مُطَهِّرِينَ	پاکان و خاوینان	پاکیزگان
۲۲۳	مُلَاقٍ	پو به پو	روبرو
۲۲۴	لَا تَجْعَلُوا	مه‌که‌ن، دامه‌نین	قرار ندهید
۲۲۴	عُرْضَةً	که‌ره‌سته	وسيله
۲۲۴	أَيِّمَانٍ	سویند	سوگند
۲۲۴	تَبَرُّوا	چاکه بکه‌ن	نیکی کنید
۲۲۴	تُصْلِحُوا	به کاری مه‌ردم رابگه‌ن	اصلاح نمایند
۲۲۵	لَا يُؤَاخِذُكُم	ناتانگری	شما را مؤاخذه نمی‌گند
۲۲۵	لَعُو	سه‌ر زاره‌کی	بیهوده
۲۲۵	حَلِيمٍ	له سه‌رخو	بردبار
۲۲۶	يُؤْلُونَ مِنْ	سویند ده‌خون نه‌چنه لای	سوگند می‌خورند با زنان
	نَسَائِهِمْ	هاوسه‌رانیان	خود همبستر نشوند
۲۲۶	تَرْبِصُ	چاوه نوپ بی	انتظار بکشد
۲۲۶	أَرْبَعَهُ	چوار	چهار
۲۲۶	فَأَمُّو	پاش گه‌زبونه‌وه	برگشتند
۲۲۷	عَزَمُوا	بریاریان‌دا	تصمیم گرفتند
۲۲۷	طَلَّاقٍ	ته‌لاق	طلاق، جدایی
۲۲۸	مُطَلِّقَاتٍ	ته‌لاق دراوان	طلاق داده شده‌ها
۲۲۸	يَتَرَبَّصْنَ	چاوه‌نوپ بن	منتظر بمانند
۲۲۸	قُرُوءٍ	حه‌یز، پاکیه‌تی له‌حه‌یز	حیض، پاک شدن از حیض
۲۲۸	لَا يُحِلُّ	په‌وانیه	روا نیست
۲۲۸	يَكْتُمْنَ	بیشارنه‌وه	پنهان کنند
۲۲۸	أَرْحَامٍ	پزدانه‌کان، منال‌دانی دایکان	رحم‌ها
۲۲۸	بَعُولَتِهِنَّ	میرده‌کانیان، شوه‌کانیان	شوهرانشان
۲۲۸	أَحَقُّ	شیاو‌تر، باش‌تر	سزاوارتر، بهتر
۲۲۸	رَدٍّ	هینانه‌وه، گه‌راندنه‌وه	برگرداندن
۲۲۸	إِنْ أَرَادُوا	ئه‌گه‌ر بیانه‌وی	اگر بخواهند

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۲۸	رِجَال	پیاوان	مردان
۲۲۸	دَرَجَه	پله	رتبه، درجه
۲۲۹	مَرَّتَان	دوکه‌پهت، دو جار	دوبار
۲۲۹	إِمْسَاك	پاگرتن	بازداشتن، نگاه داری کردن
۲۲۹	تَسْرِیج	دهس لی بهردان	رها کردن، طلاق دادن
۲۲۹	ءَاتِیْتُمْ	پیتان داون	دادید
۲۲۹	تَأْخُذُوا	وهه بگرن	بگیرید
۲۲۹	إِنْ یَخَافَا	نه‌گه ترسان	اگر ترسیدند
۲۲۹	یَقِیْمَا	بپاریزن، پاگرن	نگه دارند
۲۲۹	یَتَعَدَّ	لا دا، ده‌رچی	تجاوز کند
۲۳۰	طَلَّقَ	ته‌لاقی دا	طلاق داد
۲۳۰	تَنْكِحَ	میرد بکا	ازدواج کند
۲۳۰	یَتَرَا جَمَاعًا	بگه‌پینه‌وه	برگردند
۲۳۰	یُبَیِّنُ	پونی ده‌کاته‌وه	بیان می‌کند
۲۳۱	طَلَّقْتُمْ	ته‌لاقی ودان	طلاق دادید
۲۳۱	بَلَّغْنَ	گه‌یشتن	رسیدند
۲۳۱	بَلَّغْنَ أَجَلَهُنَّ	ماوه‌ی چاوه نو‌په‌که‌یان	به انقضای عده‌ی خود
		برایه‌وه	نزدیک شدند
۲۳۱	أَجَلٌ	ماوه	مهلت
۲۳۱	أُمْسِكُوهُنَّ	پایانگرن	آن زنان را نگه دارید
۲۳۱	سَرِّحُوهُنَّ	نازادیان کهن	آنان را آزاد کنید (طلاق دهید)
۲۳۱	لَا تَمْسِكُوهُنَّ	پایان مه‌گرن	نگه ندارید آن‌ها را
۲۳۱	ضِرَارًا	نازاردان، زیان گه‌یاندن	اذیت دادن، ضرر رساندن
۲۳۱	ظَلَمَ	ناهه‌قی کرد	ظلم کرد
۲۳۱	لَا تَتَّخِذُوا	مه‌گرن، مه‌که‌ن	نگیرید، نکنید
۲۳۱	یَعِظُ	ناموژگاری ده‌کا	پند می‌دهد

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۳۲	لَا تَعْضَلُوهُنَّ	مه‌بنه بهر هه‌له‌ستیان، قه‌ده‌غه‌یان مه‌که‌ن	ایشان را باز ندارید
۲۳۲	تَرْضَاوَا	ریک که‌وتن	راضی شدند
۲۳۲	يُوعِظُ بِهِ	ناموزگاری پیک دینی ^۶	پند داده می‌شود
۲۳۲	أَذْكِي	به سوودتر	مفیدتر
۲۳۲	يَنْكِحْنَ	شوو بکه‌ن	ازدواج کنند
۲۳۲	أَطْهَرُ	پاک‌تر، خاویه‌ن‌تر	پاک‌تر
۲۳۳	وَالِدَاتُ	دایکان	مادران
۲۳۳	يُرْضَعْنَ	شیر بده‌ن	شیر دهند
۲۳۳	أَوْلَادُ	منالان	فرزندان
۲۳۳	حَوْلُ	سال ^۷	سال
۲۳۳	حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ	دوو سال ^۸ ته‌واو	دو سال تمام
۲۳۳	يَتِمُّ	ته‌واو بکا	تمام کند
۲۳۳	رِضَاعَةً	شیردان	شیر دادن
۲۳۳	مَوْلُودَةً	باوک، باب	پدر
۲۳۳	مَوْلُودٍ	منال، ساوا	نوزاد
۲۳۳	كِسَوَتٍ	جلک، پوشه‌ن، به‌رگ، پوشاک، لباس	لباس
۲۳۳	لَا تُكَلِّفُ	ئه‌رک دانانی ^۹	تکلیف می‌کند
۲۳۳	وَالِدَةً	دایک	مادر
۲۳۳	وَسِعَ	ته‌وانایی	توانایی
۲۳۳	وَالِدَيْنِ	دایک و باب	مادر و پدر
۲۳۳	لَا تُضَارَّ	نایی ^{۱۰} زیانی بگه‌یت	نباید ضرر رسانده شود
۲۳۳	وَارِثٍ	میراث گیر، که‌له‌پورگیر	ارث برنده
۲۳۳	فِصَالٍ	له شیر برینه‌وه	از شیر باز گرفتن
۲۳۳	تَرْضَى	خوشی، ره‌زامه‌ندی	رضایت
۲۳۳	تُشَاوِرُ	پاویژ	مشورت

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۳۳	إِنْ أُرَدِّتُمْ	ئه‌گه‌ر گه‌ره‌کتان بی	اگر بخواهید
۲۳۳	تَسْتَرْضِعُوا	شیرده‌ریگرن، دایه‌ن بگرن	دایه بگیرید
۲۳۳	سَلِّمْتُكُمْ	پیئان‌دا	تسلیم کردید، دادید
۲۳۳	بَصِير	بینهر	بیننده
۲۳۴	يَتَوَقَّوْنَ	ده‌مرن	می‌میرند
۲۳۴	يَذْرُونَ	به‌جی ده‌هیلن	به‌جا می‌گذرند
۲۳۴	عَشْر	ده	ده
۲۳۴	خَبِير	ئاگادار	باخبر
۲۳۵	عَرَضْتُمْ بِهِ	ئامازه‌ئان پی‌کرد	به‌آن اشاره کردید
۲۳۵	خِطْبَةٍ	خواستن، داوا کردن، خوازیبئی	خواستگاری
۲۳۵	عُقْدَةٍ	گری دان	عقد، گره دادن، پیمان بستن
۲۳۵	أَكْنَنْتُمْ	شاردتانه‌وه	پنهان داشتید
۲۳۵	سَتَدْكُرُونَهُنَّ	باسیان ئه‌درکینن	درباره‌ی آنان بحث خواهید کرد
۲۳۵	سِرٍّ	نهیی، راز	نهانی، راز
۲۳۵	إِحْذَرُوا	بترسن	بترسید
۲۳۶	مَا لَمْ تُمَسَّوْهُنَّ	ماده‌م نزیکیتان له‌گه‌ل	مادام که با آنان آمیزش جنسی انجام ندادید
۲۳۶	لَمْ تَفْرِضُوهُنَّ	بوئان دیاری نه‌کردوون	برایشان تعیین نکرده‌اید
۲۳۶	فَرِضَةً	ماره‌یی، بپیارداو	مهریه، مقرر شده
۲۳۶	مَتَّعُوهُنَّ	به‌هره‌مه‌ندیان که‌ن	آنها را به‌رمند سازند
۲۳۶	مَوْسِعٍ	دارا، ده‌وله‌مه‌ند	دارا، ثروتمند
۲۳۶	قَدْرٍ	ئه‌ندازه	اندازه
۲۳۶	مَقْتَرٍ	هه‌زار، نه‌دار، ده‌س ته‌نگ	نادار، تنگدست
۲۳۷	طَلَّقْتُمُوهُنَّ	ته‌لافتان دان	طلاق دادید زنان را

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۳۷	قَرَضْتُمْ لَهَنَّ قَرِیضَةً	ماره‌بیه‌که‌تان بو‌دیاری کردن	مهریه را برایشان تعیین کردید
۲۳۷	نَصَفَ	نیوه	نصف
۲۳۷	یَعْفُونَ	بیه‌خشن	بیبخشند
۲۳۷	یَعْفُوا	بیه‌خشی، وازیینی	بیبخشد، چشم‌پوشی کند
۲۳۷	نِكَاحَ	ماره‌برین	پیمان زناشویی بستن
۲۳۷	أَنْ تَعْفُوا	ئه‌گهر بیه‌خشن	اگر بیبخشند
۲۳۷	أَقْرَبَ	نزیکتر	نزدیکتر
۲۳۷	لَا تَنْسَوُا	له بیرمه‌که‌ن	فراموش نکنید، از یاد نبرید
۲۳۸	حَافِظُوا	ئاگادار بن	حفظ کنید، مواظب باشید
۲۳۸	صَلَوَاتِ	نویژان، نویژه‌کان	نمازها
۲۳۸	وَسَطِي	نیوه‌راست	میان، وسط
۲۳۸	قَوْمُوا	رابه‌ستن	باستید
۲۳۸	قَانَتِينَ	فه‌رمانبه‌ران	خاشعین، فروتنان
۲۳۹	خِفْتُمْ	ترسان	ترسیدید
۲۳۹	رَجَالًا	به پیاده‌یی	با حالت پیاده
۲۳۹	رُكْبَانًا	به سواری	در حال سوار بودن
۲۳۹	عَلَّمَكُم	فی‌ری کردن	به شما آموخت
۲۴۰	خَرَجْنَ	چونه‌دهر	بیرون رفتند
۲۴۲	دِیَارَ	زید، نیتشمان	وطن
۲۴۳	خَرَجُوا	ده‌چوون	خارج شدند
۲۴۳	أَلُوفَ	هه‌زاران	هزاران
۲۴۳	مُوتُوا	بمرن	بمیرید
۲۴۳	أَحْيَاهُمْ	زیندووی کردنه‌وه	آنان را زنده گردانید
۲۴۳	يَشْكُرُونَ	شوکر ده‌که‌ن	شکر می‌گزارند، شکر گزارند
۲۴۵	يُقْرِضُ	قه‌رزده‌دا	قرض می‌دهد

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۴۵	قَرَضَ	دهسته‌واو، قهرز	قرض، وام
۲۴۵	يُضَاعِفُ	چه‌ند به‌را به‌ر ده‌کا	چند برابر می‌کند
۲۴۵	أَضَاعَافَ	چه‌ند به‌را به‌ر زیاد کردن	چند برابر زیاد کردن
۲۴۵	كَثِيرٌ	زور، فره	فراوان
۲۴۵	يَقْبِضُ	کم بژیو ده‌کا	کم روزی می‌کند
۲۴۵	يَنْصُطُ	فرحانی ده‌دا	فریحی و شادی می‌بخشد
۲۴۶	أَلَمْ تَرَ	نایا نه‌ت زانیوه	آیا ندیدی، آیا ندانستی
۲۴۶	مَلَأَ	نه‌جیم زاده‌کان، ماقول‌گه‌ل	نعجیب زادگان، اشراف
۲۴۶	نَبِيٍّ	پیغه‌مبه‌ر	پیامبر
۲۴۶	لَنَا	بو‌مان، بو‌ئیمه	برای ما
۲۴۶	تُقَاتِلُ	خه‌زاده‌که‌ین	می‌جنگیم
۲۴۶	تُقَاتِلُوا	بجه‌نگن	جنگ کنید
۲۴۶	أَخْرِجْنَا	ده‌ر کراین	ما را بیرون رانند، بیرون رانده شدیم
۲۴۶	عَسَيْتُمْ	هیوادارن	امیدوارید
۲۴۷	بَعَثَ	دیاری کرد	برگزید
۲۴۷	مَلِكٍ	پاشا، فه‌رمانه‌روا	پادشاه
۲۴۷	طَالُوتَ	تالوت	طالوت
۲۴۷	لَمْ يُوْتِ	پی نه‌دراوه	داده نشده
۲۴۷	سَعَةً	فه‌ره‌یی، فراوانی	فزون، فراوانی
۲۴۷	زَادَهُ	بو‌ی زیاد کرد	برایش زیاد کرد
۲۴۷	بَسْطَةً	فراوانی، ناوالایی	فراوانی، گسترش
۲۴۷	جِسْمٍ	قه‌لافه‌ت، به‌ده‌ن، جه‌سته	جسم، قیافه
۲۴۷	يُؤْتِي	ده‌به‌خشی ^۷	می‌دهد
۲۴۷	مَنْ	هه‌ر که‌س	هرکس
۲۴۷	يَشَاءُ	حه‌زیکا	بخواهد
۲۴۸	تَابُوتَ	تابوت، سندووق، دارمه‌یت	تابوت

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۴۸	سَكِينَةً	دلنیا بون، ئارامی، ئوقره	آرامش
۲۴۸	بَقِيَّةٌ	هیندیک شتی تر	بقیه، چیزهای دیگر
۲۴۸	ءَالُ	خانه دان	خاندان
۲۴۸	هَارُونَ	هاروون، برای موسا	نام برادر حضرت موسی
۲۴۸	تَحْمِلُهُ	ههلی ده گرن	آن را حمل می کنند
۲۴۹	فَصَلَ	که وته پری	حرکت کرد
۲۴۹	جَنُودٌ	لهشکر، سهربازان، پیشمه رگه	لشکر، سربازان
۲۴۹	مُبْتَلِكُمْ	تاقیتان ده کاته وه	شما را می آزماید
۲۴۹	نَهْرٌ	جوبار	جوبار
۲۴۹	مَنْ شَرِبَ	هه ر کهس بخواته وه	هر کس بنوشد
۲۴۹	لَمْ يَطْعَمْ	نه خواته وه	نخورد
۲۴۹	إِغْتَرَفَ غُرْفَةً	لامشتیکی هه لگرت	مشتی را برداشت
۲۴۹	غُرْفَةً	لاویج، لامشت، لاگوئل	مشتی
۲۴۹	شَرِبُوا مِنْهُ	لییان خوارده وه	از آن نوشیدند
۲۴۹	جَاوَزَ	په پیه وه	عبور کرد، گذشت
۲۴۹	طَاقَةٌ	وزه، ته وانایی	توانایی
۲۴۹	جَالُوتَ	جالوت	جالوت
۲۴۹	فِئَةٍ	دهسته، کو مهل، گرو	گروه
۲۴۹	غَلَبَتْ	سه رکه وت	پیروز شد
۲۵۰	بَرَزُوا	ده رکه وتن	آشکار شدند، بیرون رفتند
۲۵۰	أَفْرَغَ	برپژه، برپژینه	بریز
۲۵۰	ثَبَّتَ	پته وکه، جیگر بکه	مستحکم بگردان
۲۵۰	أَقْدَامَ	ههنگاوه کان	گام ها، قدم ها
۲۵۰	أَنْصَرْنَا	یاری مان ده	ما را یاری ده
۲۵۱	هَزَمُوهُمْ	ئه وانیان شکاند	آنها را شکست دادند
۲۵۱	قَتَلَ	کوشتی	کشت

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۵۱	داوود	ناوی یه‌کی له پیغه‌مبه‌ران	نام یکی از پیامبران
۲۵۱	ءَاتَاهُ	پیی‌دا	به او بخشید
۲۵۱	دَفَعَ	دور خستن، له ناویردن	دور کردن، از بین بردن
۲۵۱	لَفْسَدَتِ الْأَرْضُ	زه‌مین خراب ده‌بو	زمین تباه می‌شد
۲۵۲	مُرْسَلِينَ	پیغه‌مبه‌ران	پیامبران
۲۵۳	فَضَّلْنَا	به‌ریز‌ترمان گرت	برتری بخشیدیم
۲۵۳	كَلَّمَ	قسه‌ی کرد	سخن گفت
۲۵۳	رَفَعَ	به‌رزو کرد، بلند کرد	بلند کرد
۲۵۳	دَرَجَاتٍ	پله و پایه	رتبه، مقام
۲۵۳	عیسی	عیسا، کو‌ری مه‌ریه‌م	عیسی، فرزند مریم
۲۵۳	إِبْنِ	کو‌پ	پسر
۲۵۳	مَا اقْتَتَلُوا	نه‌ده‌جه‌نگیان	نمی‌جنگیدند
۲۵۳	يُرِيدُ	گه‌ره‌کیه	می‌خواهد
۲۵۴	يَأْتِي	بی‌ت	فرا رسد
۲۵۴	بَيْعٍ	سه‌ودا کردن، مامه‌له	معامله
۲۵۴	خَلَّةٍ	دو‌ستایه‌تی	دوستی
۲۵۵	حَيٍّ	زیندوو	زنده
۲۵۵	الْفَيَّومِ	که‌سیک که به‌سه‌ر هه‌موشت پاده‌گا	نگهدارنده، پایدار
۲۵۵	لَا تَأْخُذْهُ	نای گری	او را فرا نمی‌گیرد
۲۵۵	سِنَةٍ	وه‌نه‌وز	چرت زدن
۲۵۵	نَوْمٍ	خه‌و	خواب
۲۵۵	يَشْفَعُ	تکا بکا، تکا ده‌کا	شفاعت کند، سفارش می‌کند
۲۵۵	بَيْنَ أَيْدِيهِمْ	پویه‌پرویان	رو به رویشان
۲۵۵	خَلَقَهُمْ	پشت سه‌ریان، دوايان	پشت سرشان، عقبشان

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۵۵	لَا يُحِيطُونَ	راناگهن، په‌ی نابهن	احاطه نمی‌کنند، فراچنگ نمی‌آورند
۲۵۵	وَسِعَ	داگرتوه	فرا گرفته است
۲۵۵	كُرْسِيٍّ	تهختی فه‌مانره‌وایی	تخت سلطنت، عرش، علم و عظمت و قدرت
۲۵۵	لَا يُؤَدُّهُ	بوئه‌و ئه‌رکی گران نیه	برای او دشوار نیست
۲۵۵	حِفْظَ	پاراستن	نگه‌داری
۲۵۵	عَلَى	پایه‌به‌رز	بلندمرتبه
۲۵۶	أَكْرَاهَ	به زور سه‌پاندن	وادار کردن، واداشتن
۲۵۶	رُشْدَ	شاره‌زایی، پینمایی	هدایت، راه راست
۲۵۶	عَى	گومرایی	گمراهی
۲۵۶	يُؤْمِنُ	بروا بکا	ایمان آورد
۲۵۶	طَاغُوتَ	شه‌یتان، سه‌رک‌ه‌ش	شیطان، سرکش
۲۵۶	إِسْتَمْسَكَ	ده‌ستی گیرداوه	دست آویز شده است
۲۵۶	عُرْوَةُ الْوُثْقَى	ده‌سگیره‌ی پته‌و	دستگیره‌ی محکم
۲۵۶	لَا أَنْفِصَامَ لَهَا	هه‌رگیز پسانی بوئه	هرگز گسسته نمی‌شود
۲۵۷	يَخْرِجُهُمْ	ده‌ریان ده‌کا	بیرونشان می‌کند
۲۵۷	يُخْرِجُونَهُمْ	ده‌ریان ده‌که‌ن	بیرونشان می‌کنند
۲۵۷	إِلَى	به‌ره‌و	به سوی
۲۵۷	نور	پرووناکی، باوه‌پورپینمایی	روشنی، ایمان و هدایت
۲۵۷	أَوْلِيَاءَ	دوستان	دوستان، یاوران
۲۵۸	حَاجَّ	گفتگو و ده‌مه‌قاله‌ی کرد	مجادله و مناقشه کرد
۲۵۸	يَحْيَى	ژینی ده‌دا، زیندوو ده‌کاته‌وه	زنده می‌گرداند
۲۵۸	يُمِيتُ	ده‌مرینی	می‌میراند
۲۵۸	أَنَا	من	من
۲۵۸	أَحْيَى	زیندوو دیلمه‌وه	زنده می‌گذارم
۲۵۸	أُمِيتُ	ده‌مرینم	می‌میرانم

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۵۸	شَمْس	خور	خورشید
۲۵۸	فَاتِ	بینه	پس بیار
۲۵۸	بِهَتْ	حه پهسا، مات بوو، ده مکوت بوو	مبهوت گردید، سرگردان شد
۲۵۸	لَا يَهْدِي	شاره زاناکا	هدایت نمی کند
۲۵۹	مَرَّ	رپا برد	گذشت، عبور کرد
۲۵۹	خَاوِيَة	ته پیو، روخاو	ویران شد
۲۵۹	عُرُوش	میچ و بان گهل	جمع عرش، سقف ها
۲۵۹	أَمَاتَة	مراندی	او را میراند
۲۵۹	مَائَة	سه د	صد
۲۵۹	عَام	سال	سال
۲۵۹	بَعَثَهُ	زیندووی کرده وه	زنده اش گردانید
۲۵۹	لَبِثَتْ	مایته وه، ماته ل بوی	تاخیر کردی، ماندی
۲۵۹	لَبِثَتْ	ماته ل بووم، مامه وه	ماندم، توقف کردم
۲۵۹	أَنْظُرْ	بروانه، ته ماشا که	نگاه کن
۲۵۹	بَلْ	به لکو	بلکه
۲۵۹	شَرَاب	خواردنه وه	شراب، نوشیدنی
۲۵۹	لَمْ يَتَسَنَّه	نه گوژاوه، تیک نه چوه	تغییر نکرده است
۲۵۹	حِمَار	که ر، گویدریژ	الاغ، دراز گوش
۲۵۹	لِنَجْعَلَكَ آيَةً	نابتکه بئه ده رس	تا تورا نشانه ی عبرت بگردانیم
۲۵۹	عِظَام	ئیسقانه کان، پی شه کان	جمع عظم: استخوان ها
۲۵۹	كَيْفَ	چو ن، چلو ن	چگونه
۲۵۹	نَنْشِرْهَا	تیک ده خه یته وه	بهم می پیوندم
۲۵۹	نَكْسُوهَا	دایان ده پو شین	می پوشانیمش
۲۶۰	أَرِنِي	نیشانم ده	نشانم ده
۲۶۰	نَحْي	زیندو ده که یته وه	زنده می کنی
۲۶۰	أَوَلَمْ تَوْمِنَ	ئاخو توهیشتا باوه پرت نیه	آیا هنوز ایمان نداری

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۶۰	وَلَكِنْ	به لَام	اما
۲۶۰	لِيُطْمَئِنَّ قَلْبِي	تا به ته واوی دَلنیا بَم	تا دلم کاملاً مطمئن شود
۲۶۰	طَيْرٍ	پهله‌ور، مه‌ل، بالنده، بالدار	پرنده
۲۶۰	فَصْرَهْنَّ	پهل په‌لیان که، پارچه پارچه‌یان که	آنها را قطعه قطعه کن
۲۶۰	جَبَلٍ	هه‌رد، که‌ژ، کیو، چیا	کوه
۲۶۰	خُذْ	بگیره	بگیر
۲۶۰	جُزْءٍ	کوت، به‌ش، له‌ت، تیکه	جز، تکه، پاره
۲۶۰	يَا تَيْتَنَكَ	دین بولات	به سوی تو می‌آیند
۲۶۰	سَعِيًّا	به‌فرکه، به‌له‌ز، به‌په‌له	شتابان
۲۶۱	حَبَّةٍ	ده‌نکه، دانه، توم، دان	دانه، تخم
۲۶۱	أَنْتَبَتْ	بروینی	برویاند
۲۶۱	سُنْبُلَةٍ	گول	خوشه
۲۶۱	سَنَابِلٍ	گول‌گه‌ل	خوشه‌ها
۲۶۲	لَا يَتَّبِعُونَ	به شوینیا نایه‌رن	به دنبال نمی‌آورند
۲۶۲	مَنْ	منته‌ت	منّت
۲۶۲	أَنْفَقُوا	به‌ختیان کرد، به‌خشیان	انفاق کردند، بخشیدند
۲۶۳	يَتَّبِعُ	به‌شوینایی	به دنبال آورد، به دنبال بیاید
۲۶۴	لَا تَبْطُلُوا	پوچه‌ل مه‌که‌ن، به‌فیر و مه‌ده‌ن	باطل نکنید
۲۶۴	صَدَقَاتٍ	خیره‌کان	خیرات
۲۶۴	يَنْفَقُ	ده‌به‌خشی، به‌خت ده‌کا	می‌بخشد
۲۶۴	رِئَاءٍ	رووینی، رووپامایی	ریا
۲۶۴	صَفْوَانٍ	تاته‌به‌ردی لوس	سنگ بزرگ و صاف و لغزنده
۲۶۴	تُرَابٍ	خول، خاک، گل	خاک
۲۶۴	أَصَابِهَا	لی دا	به آن رسید

فارسی	کردی	عربی	شماره آیه
باران تند، رگبار	بارانی توند، لیزمه	وَابِل	۲۶۴
سنگ سخت و لغزنده	تاتیکی ږوت	صَلْدَا	۲۶۴
نمی توانند	ناتوانن	لَا يَقْدِرُونَ	۲۶۴
استوار کردن	پته و کردن	تَثْبِيت	۲۶۵
باخ	باغ	جَنَّة	۲۶۵
تپه، پشته	گرد، ته په	رَبْوَة	۲۶۵
بدهد، حاصل کند	بدا، به رههم بئنی	ءَاتَتْ	۲۶۵
محصول، ثمر	به روبو، به رههم	أَكَل	۲۶۵
دوچندان	دو نه وهنده	ضِعْفَيْن	۲۶۵
به آن نرسد	لئی نه دا، پئی نه گات	لَمْ يُصِبْهَا	۲۶۵
باران خفیف	نمه باران	طَلٌّ	۲۶۵
آیا دوست دارد	ئایا چه زده کا	أَيُّودٌ	۲۶۶
درختان خرما	دارگه لی خورما	نَخِيل	۲۶۶
درختان انگور	ږهز	أَعْنَاب	۲۶۶
پیری	پیری	كَبِير	۲۶۶
ناتوانان	بی هیزان، ناته وانه کان	ضَعْفَاء	۲۶۶
گردباد	گره با، گه رده لول	أَعْصَار	۲۶۶
پس بسوزاند	جابسوتینی	فَاحْتَرَقَتْ	۲۶۶
بیرون آوردیم	دهرمان هینا	أَخْرَجْنَا	۲۶۷
قصد نکنید، روی نیاورید	نییه ت مه هینن	لَا تَبْتَغُوا	۲۶۷
ناپاک، بی مقدار	چتی چروک و کهم نرخ	خَبِيث	۲۶۷
نمی پذیرد	ناتانه وی	لَسْتُمْ بِأَخِيهِ	۲۶۷
گیرنده، پذیرنده	وه رگیر	أَخَذَ	۲۶۷
چشم پوشی کنید	چاوپوشی بکه ن	تُعْمِضُوا	۲۶۷
ستوده	تاریف کراو	حَمِيد	۲۶۷
بی نیاز	بی ئاتاج، بی نیاز، دارا	غَنِي	۲۶۷
وعده می دهد	به لئین ده دا	يَعِدُ	۲۶۸

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۶۹	مَایَدَّکَرُ	ئاموژگاری ناگرن	پند نمی گیرند
۲۷۰	نَفَقَةٌ	خه رج، بهخت کردن	خرج، هزینه، مصرف
۲۷۰	نَذَرْتُمْ	نه زرتان کرد	نذر کردید
۲۷۰	نَذَر	نه زر، په یمان، به لَین	نذر، عهد، پیمان
۲۷۰	أَنْصَار	یاری ده ده ران، یار مه تی ده ران	یاوران
۲۷۱	أَنْ تُبَدَّوْا	ئه گهر ناشکرابکه ن	اگر آشکار سازید
۲۷۱	فَنِعِمَّا هِيَ	جا نه وه کاریکی خاسه	پس آن کار خوبی است
۲۷۱	إِنْ تُخَفَّوْهَا	ئه گهر بیشارنه وه	اگر آن را مخفی کنید
۲۷۱	يُكْفَرُ	ده سپرته وه	می زداید
۲۷۱	تَوْتُوْهَا	بیده ن	آن را بدهید
۲۷۱	سَيِّئَات	گوناها ن	گناهان
۲۷۲	تَنْفِقُوا	ده به خشن	انفاق می کنید
۲۷۲	يُوفَّ أَلَيْكُم	به ته وای پیتان ده درپته وه	کاملاً باز می یابید
۲۷۳	فُقَرَاء	فه قیران، نه داران	فقیران، مستمندان
۲۷۳	أُخْصِرُوا	بیده ره تان ماونه ته وه	بازداشته شده اند
۲۷۳	لَا يَسْتَطِيعُونَ	ناتوانن	نمی توانند
۲۷۳	ضَرْباً فِي الْأَرْضِ	هه ولّ دان، ری برین، گه رپان به سه ر زه ویدا	تلاش کردن، راه رفتن
۲۷۳	يَخْسَبُ	واده زانی	می پندارد
۲۷۳	جَاهِل	بی ناگا	ناآگاه، بی خبر
۲۷۳	أَغْنِيَاء	ده وله مه ن گه ل، دارایان	ثروتمندان
۲۷۳	تَعَفُّف	حه یا، شهرم	حیا، شرم
۲۷۳	تَعْرِفُ	ده ناسی	می شناسی
۲۷۳	سِيَمَا	بیچم، شیواز	چهره، رخسار
۲۷۳	لَا يَسْأَلُونَ	داوا ناکه ن	نمی خواهند
۲۷۳	الْحَافَاً	فره لالانه وه	درخواست از مردم با اصرار

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۷۴	عَلَانِيَةً	ناشکرا	آشکار
۲۷۵	يَأْكُلُونَ	دهخوڻ	می خورند
۲۷۵	رَبَا	نزول، سوو، سوود	بهره، سود، زیاده طلبی
۲۷۵	جَاءَهُ	پیی گه یشت	به او رسید
۲۷۵	لَا يَقُومُونَ	راست نابنه وه	بر نمی خیزند
۲۷۵	يَقُومُ	راست ده بیته وه	بر می خیزد
۲۷۵	يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ	شهیتان دهستی لی بوه شینی	شیطان او را دچار دیوانگی سازد
۲۷۵	مَسَّ	دهست لی دان	دست زدن
۲۷۵	أَحَلَّ	ره وادیوه	حلال کرده است
۲۷۵	انْتَهَى	دهس هه لگری	دست کشد
۲۷۵	سَلَفَ	رابورد	آن چه گذشت
۲۷۵	أَمَرَ	فرمان، کار، نیش	کار، فرمان
۲۷۵	عَادَ	گه راوه، دیسان دهستی پی کرد	بازگشت، دوباره شروع کرد
۲۷۶	يَمَحَقُّ	که م ده کاته وه	کم می کند، نابود می کند
۲۷۶	يُرْبِي	پترده کا، بره و ده دا	افزایش می دهد
۲۷۶	كَفَّارَ	پی نه زان	کافر
۲۷۶	أَثِيمَ	گونابار	گناهکار
۲۷۷	أَقَامُوا الصَّلَاةَ	نویژیان کرد	نماز خواندند
۲۷۸	ذَرُّوا	وازی لی بینن، دهس هه ل گرن	ترک کنید، رها سازید
۲۷۹	حَرْبَ	شه پ	جنگ
۲۷۹	فَأَذْنُوا	سابزانن	پس بدانید
۲۷۹	رُعُوسُ أَمْوَالِكُمْ	ده سمایتان	اصل اموالتان
۲۷۹	إِنْ تَبَتُّمُ	نه گهر په شیمان بوونه وه	اگر توبه کردید، اگر پشیمان شدید

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۷۹	لَا تَظْلُمُونَ	ناهه‌قی ناکهن	ستم نمی‌کنید
۲۷۹	لَا تَظْلُمُونَ	ناهه‌قیان لی ناکری	ستم نمی‌بینید
۲۸۰	ذُو عُسْرَةٍ	نه‌دار	تنگ‌دست، نادار
۲۸۰	نَظْرَةً	ماوه، موگه‌ت	مهلت، فرصت
۲۸۰	تَصَدَّقُوا	بی‌وورن، بی‌ه‌خشن	بخشید، صرف‌نظر کنید
۲۸۰	مَيْسَرَةٍ	ده‌س روین	گشایش، فراخ‌دستی
۲۸۱	تَوَقَّى	به‌ته‌واوی ده‌یده‌نه‌وه	کاملاً باز پس داده می‌شود
۲۸۱	لَا يُظْلَمُونَ	ناهه‌قیان لی ناکری	بر آنان ستم نمی‌رود
۲۸۲	تَدَايَنُتُمْ	قه‌رزتان کرد	قرض گرفتید
۲۸۲	دَيْنٍ	قه‌رز، قه‌رد، وام	قرض، وام
۲۸۲	أَجَلٍ مُّسَمًّى	ماوه‌یی دیاری کراو	مدت معین شده
۲۸۲	فَاُكْتُبُوهُ	بینووسن	آن را بنویسید
۲۸۲	وَلْيَكْتُبْ	وه‌بنووسی	باید بنویسد
۲۸۲	بَيْنَكُمْ	له‌ناو‌خوتان	بین شما
۲۸۲	كَاتِبٍ	نووسه‌ر	نویسنده
۲۸۲	عَدْلٍ	داد	دادگری، عدالت
۲۸۲	لَا يَأْبَ	نایی خوئی بگری	سری‌چی نکند
۲۸۲	شُهَدَاءَ	شایه‌ت‌گه‌ل	گواهان
۲۸۲	يَكْتُبَ	بنووسی	بنویسد
۲۸۲	وَلْيُمْلِلْ	وه‌ئه‌بی بلی	و باید املا کند
۲۸۲	وَلْيَتَّقِ اللَّهَ	وه‌ئه‌بی ترسی خودای ه‌ه‌بی	و باید از خدا بترسد
۲۸۲	لَا يَبْخَسُ	که‌م نه‌کات	کم نکند
۲۸۲	سَفِيهٍ	که‌م ناوه‌ز	نادان
۲۸۲	ضَعِيفٍ	ناتوان، بی‌ه‌یز	ناتوان
۲۸۲	لَا يَسْتَطِيعُ	ناتوانی	نمی‌تواند
۲۸۲	يُمَلِّ	بی‌زی، بلی	املا گوید
۲۸۲	أُسْتَشْهَدُوا	شایه‌ت بگرن	شاهد بگیرد

فارسی	کردی	عربی	شماره آیه
دو شاهد	دوشایهت	شَهِیدَیْنِ	۲۸۲
مرد	پیاو، پیاگ	رَجُلٌ	۲۸۲
دو زن	دو ژن، دو ئافرهت	أَمْرَأَتَانِ	۲۸۲
راضی هستید	پازی بن، په سهند بکهن	تَرْضَوْنَ	۲۸۲
اگر فراموش کرد	ئه کهر له بیرى چو	أَنْ نَضَلَّ	۲۸۲
یکی از آن دو	یه کی له ودوانه	إِحْدَاهُمَا	۲۸۲
به یاد آورد	وه بیر بهینی	فَتَذَكَّرَ	۲۸۲
دیگری	ئه وى تر	أُخْرَى	۲۸۲
دعوت شدند	بانگ کران	دَعُوا	۲۸۲
سستی نکنید	خو نه بویرن	لَا تَسْتَمُوا	۲۸۲
کم	که م	صَغِيرٌ	۲۸۲
دادگرانه تر	په واتر، دادپه روه رتر	أَفْسَطُ	۲۸۲
آن را بنویسند	بینووسن	تَكْتُبُوهُ	۲۸۲
پابرجاتر، استوارتر	له بارتەر، بهیژتر	أَقْوَمُ	۲۸۲
نزدیک تر	نزیکه تر	أَدْنَى	۲۸۲
تردید نکنید، شک نکنید	دوو دل مه بن	لَا تَرْتَابُوا	۲۸۲
مبادله می کنید آن را	ده یگورپنه وه، ده سی به ده سی ده کهن	تَدِيرُونَهَا	۲۸۲
شاهد بگیرید، گواه بگیرید	به شایهت بگرن	إِشْهَدُوا	۲۸۲
معامله کردید	مامه له تان کرد	تَبَايَعْتُمْ	۲۸۲
زیان نرساند	زیان نه گه یه نی	لَا يُضَارَ	۲۸۲
به دست نیاوردی	ده ست نه کهوت	لَمْ تَجِدُوا	۲۸۳
گروگان	بارمه، گریو	رِهَانٌ	۲۸۳
گرفته شده	وه رگراو	مَقْبُوضَةٌ	۲۸۳
اطمینان کرد	خاترجه م بوو	أَمِنَ	۲۸۳
پس باید پرداخت کند	جا ده بی بیداته وه	فَلْيُؤَدِّ	۲۸۳
کسی که امین شمرده شده است	بروای پی کراوه	أَتَمِّنَ	۲۸۳

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۸۳	يَكْتُمُهَا	بشاریته‌وه	آن را پنهان کند
۲۸۳	ءَاثِمٌ	گوناهکار، تاوانبار	گناهکار
۲۸۴	تُخَفُّوهُ	بیشارنه‌وه	آن را پنهان کنید
۲۸۴	يُحَاسِبُكُمْ	لٚتان ده‌پرسی	شما را حسابرسی می‌کند
۲۸۴	يَغْفِرُ	ده‌بوری، خوش‌دهی	می‌بخشد، نادیده می‌گیرد
۲۸۴	يُعَذِّبُ	جزیا ده‌دا، سزا ده‌دا	عذاب می‌کند
۲۸۵	صَغِيرٍ	که‌م، بچوک	کم، کوچک
۲۸۵	كُتِبَ	کتیب‌گهل	کتاب‌ها
۲۸۵	أَطَعْنَا	پیکمان هینا	اطاعت کردیم
۲۸۵	غُفِرَانَ	لی خوش‌بون، گونا به‌خشین	آمرزش
۲۸۶	لَا يُكَلِّفُ	ئه‌رک ناسه‌پینی	تکلیف نمی‌کند
۲۸۶	لَا تَوَاضِعُنَا	لٚمان مه‌گره	ما را مگیر
۲۸۶	نَسِينَا	له بیرمان چوو	فراموش کردیم
۲۸۶	أَخْطَاْنَا	به‌هله‌چووین	به‌خطا رفتیم
۲۸۶	لَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا	مه‌خه سه‌رشانمان	بر دوش ما مگذار
۲۸۶	إِصْرًا	ئه‌رکی گران	بار سنگین (تکالیف دشوار)
۲۸۶	حَمَلَتْهُ	خسته سه‌رشانی	آن‌را بر دوش نهادی
۲۸۶	لَا تَحْمِلُنَا	مه‌ی که بارمان	بر ما بار مکن
۲۸۶	مَالَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ	ئه‌وه‌ی له توانامان به‌ده‌ر بی	آنچه ما یارای آن را نداریم
۲۸۶	وَاعْفُ عَنَّا	لٚمان ببوره	از ما درگذر
۲۸۶	وَاعْفِرْ لَنَا	بمانبه‌خشه	ما را ببخشای
۲۸۶	اغْفِرْ	بیه‌خشه	ببخشای
۲۸۶	إِرْحَمْنَا	وه‌یه‌ر به‌زه‌یی خوتمان بخه	به‌ما رحم فرمای
۲۸۶	مَوْلَى	کار وه‌ده‌س، پشت و په‌نا، دوس	سرور، یاور، دوست
۲۸۶	أَنْصُرْنَا	سه‌رمان خه	ما را پیروز گردان

سوره‌ی آل عمران (۳)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۳	نَزَلَ	ناردوه، په‌وانه کردووه	نازل کرده است
۳	عَلَيْكَ	بو تو	بر تو
۳	إِنْجِيل	ئه‌و کتیی‌ه‌ی که خوا روانه‌ی	کتابی که خداوند برای
		کرد بو عیسا	حضرت عیسی فرستاد
۴	ذَوَانِقَام	تو له سین، خاوه‌ن تو له	انتقام گیرنده، صاحب انتقام
۴	إِنْتِقَام	تو له	انتقام
۵	لَا يَخْفَى	وشیراو نابیی، ون نابیی	پنهان نمی‌ماند
۶	يُصَوِّرْكُمْ	شیوه‌تان بو دروست ده‌کا وینه‌تان ده‌کیشی	شما را می‌آفریند و از لحاظ عقلانی و جسمانی شکل می‌بخشد
۷	مُحَكِّمٌ	مانا پو‌شن	آیه‌ای که معنی مشخص دارد
۷	أُمّ	ماک، دایک، بنه‌په‌ت	اصل و اساس، مادر
۷	مَتَشَابِه	وه‌ک یه‌ک، هاوشیوه	آیات مشکل و قابل تأویل
۷	زَنْغٌ	ده‌غەز، چه‌وتی، لادان	انحراف از حق، کجروی
۷	يَتَّبِعُونَ	شوین ده‌که‌ون	پیروی می‌کنند
۷	تَشَابَهٌ	وه‌ک یه‌ک ده‌چن	شییه هم هستند
۷	تَأْوِيلٌ	مانالیک دانه‌وه	تفسیر و توضیح
۷	مَا يَعْلَمُ	نازانن	نمی‌داند
۷	رَاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ	ئه‌وه‌که‌سانه‌ی که زور زانان	دانشمندان زبردست و فرزانه
۸	لَا تُزْعَ	لامه‌ده	منحرف مگردان

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۸	بَعْدَ	پاش	بعد، پس
۸	هَدَيْتَنَا	پَینموونیت کردین	مارا هدایت کردی
۸	أَنْتَ	تو	تو
۸	هَبْ لَنَا	پیمان بیه خشه	به ما ببخش
۸	وَهَابٌ	زور به خشه نده	بسیار بخشنده
۹	جَامِعٌ	کوکه ره وه	جمع کننده
۹	لَا يُخْلِفُ	ناشکینی	خلاف وعده نمی کند
۹	مِيعَادٌ	په یمان، به لَین	وعده، پیمان
۱۰	لَنْ تَغْنَىٰ	بی ئاتاج ناکا، بی نیاز ناکا	بی نیاز نمی کند
۱۱	دَابٌ	داب، په وش، باو	روش، عادت
۱۱	ذُنُوبٌ	تاوانه کان، تاوان گهل	گناهان
۱۲	سَتَغْلِبُونَ	به م زوانه ژیر ده که ون	به زودی شکست می خورند
۱۲	تُحْشَرُونَ	کو ده کرینه وه	گردآورده می شوید
۱۳	كَانَ	بوو	بود
۱۳	تُقَاتِلُ	ده جه ننگن	می جنگند
۱۳	فِئَتَيْنِ	دوو ده سته	دو گروه
۱۳	الَّتِیْ تَقَاتَا	ده گزیه ک راجون	با هم جنگیدند
۱۳	يَرَوْنَ	ده بینن	می بینند
۱۳	رَأَى الْعَيْنِ	زه ق دیتن، زه ق بینان	دیدن روشن و آشکار
۱۳	عِبْرَةٌ	په ند، ئاموزگاری	پند، اندرز، عبرت
۱۳	أُولَى الْأَبْصَارِ	ئه وانه ی خاوه ن فامن	دارندگان چشم، صاحبان بینش
۱۴	زَيْنَ	پازاوه ته وه، جوان کراوه	زینت داده شده است
۱۴	شَهَوَاتِ	ئاره زوگهل	آرزوها، هوسها
۱۴	بَنِينَ	کورپان، کورپگهل	پسران
۱۴	قَنْطِيرٌ	مالی زور، زه پوزیوی زور	مال زیاد، قنطره، بنای بلند، پل بزرگ، دارائی هنگفت

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۴	مَقْنَطَرَة	کومای زه‌پو زیو	انباشته
۱۴	ذَهَبٌ	زه‌پ، زیر	طلا
۱۴	فِضَّة	زیو	نقره
۱۴	خَيْل	ئه‌سپ، ره‌وگ	اسب، رمه‌ی اسبان
۱۴	مُسَوَّمَة	به‌دروشم، دیاری کراو	نشاندار سفیدپیشانی و دست و پا، زیبا و برازنده
۱۴	أَنْعَام	ولسات، ئازهل، مالأت	چهارپایان، (شتر، گاو، بز و گوسفند)
۱۴	حُسْن	باشتر	نیکو
۱۴	مَأَب	جیی گه‌رانه‌وه	بازگستگاه
۱۴	أَوْتَيْكُم	ئاخو گه‌ره‌کئانه پیتان بیژم	آیا شما را آگاه کنم
۱۵	رِضْوَان	ره‌زا، پازی بون، په‌زامه‌ندی	خوشنودی فراوان، رضایت
۱۷	صَادِقِينَ	راستان	راست پیشگان
۱۷	مُنْفِقِينَ	به‌خت که‌ران، مال به‌خشان	بخشندگان
۱۷	مُسْتَغْفِرِينَ	ئه‌وانه‌ی ده‌پارینه‌وه	استغفارکنندگان، آمرزش طلبان
۱۷	أَسْحَار	سه‌ر له به‌یانان	سپیده‌دمان
۱۷	شَهِدَ	ده‌زانی، ئاگاداره	شاهد است، می‌داند
۱۸	أُولُو الْعِلْمِ	زانایان، خاوه‌نانی زانست	صاحبان دانش
۱۸	قَائِمًا بِالْقِسْطِ	به ئینساف	دادگرانه رفتار می‌کند
۱۸	قِسْط	دادپه‌روه‌ری	دادگری
۱۹	دِين	دین، ئایین	دین، آیین
۱۹	إِسْلَام	ئایینی ئیسلام	دین اسلام
۲۰	فَإِنْ حَاجُّوكَ	ئه‌گه‌ر کی‌شه‌ت ده‌گه‌ل	پس اگر با تو جدال و ستیزه کردند
۲۰	وَجْهِي	پوم، پوی خوّم	چهره‌ام، صورتم

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۰	إِتَّبَعِنِ	په پیره وه م ده کهن، فه رمان به ریم ده کهن	از من پیروی نموده اند
۲۰	أَمِین	نه زانان نه خوینده واران	بیسوادان
۲۰	ءَأَسْلَمْتُمْ	ناخوئیوه خو تان به خودا سپاردوه	آیا شما تسلیم شده اید؟ مسلمان شده اید؟
۲۰	أَسْلَمُوا	خو یان سپارد بو، موسولمان بوون	تسلیم شدند، اسلام آوردند
۲۰	بَلَاغ	راگه یاندن	تبلیغ کردن
۲۱	يَقْتُلُونَ	ده کوژن	به قتل می رسانند
۲۱	يَأْمُرُونَ	فه رمان ده دهن	فرمان می دهند
۲۲	نَاصِرِينَ	هانان ده ران، یاری ده ران	یاوران، مددکاران
۲۳	يَدْعُونَ	بانگ ده کرین	دعوت می شوند.
۲۳	يَتَوَلَّى	رو ی وهرده گپری	سرپیچی می کند
۲۴	عَرَّهْم	هه لی خه له تاندن	آنان را گول زد
۲۴	يَفْتَرُونَ	هه ل ده به سن، درو ده کهن	افتراء می بندند
۲۵	جَمَعْنَاهُمْ	کو یان ده که یته وه	آنان را جمع می آوریم
۲۵	جَمَعَ	کو ی کرده وه	گرد آورد، جمع کرد
۲۵	وَقَّيْتُ	دیته وه پپی	به تمام و کمال داده می شود
۲۵	كُلُّ نَفْسٍ	هه رکه س، هه مو که س	هر کس، همه کس
۲۶	اَللّٰهُمَّ	خوایه	خداوندا
۲۶	مَالِكِ الْمَلِكِ	خاوه ن هیزو ده سه له ات	صاحب قدرت
۲۶	تَشَاءُ	حه زکه ی، بهتوی	بخواهی
۲۶	تُعِزُّ	وه قه در ده خه ی، ریز داده نیی	عزت و قدرت می دهی
۲۶	تَوْتِي	ده ده ی، ده به خشی	می دهی، می بخشی
۲۶	تَنْزَعُ	ده ستینی	بازپس می گیری
۲۶	تَذِلُّ	سه ره شو پری ده که ی، بی ریز ده که ی	خوار می داری

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۶	بِيدِكَ الْخَيْرُ	چاکه هه به دهستی خوته	خوبی در دست تو است
۲۷	تَوَلَّجَ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ	شهو ده ناو روژ ههله	شب را در روز داخل می کنی
۲۷	تُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ	زیندوو له مردوو ده رده خه ی	زنده را از مرده پدید می آوری
۲۷	مَيِّتٍ	مردوو	مرده
۲۷	تَرْزُقُ	بژوو ده ده ی	روزی می بخشی
۲۷	بَغَيْرِ حِسَابٍ	بی هه ژمار	بدون حساب
۲۸	تُقَاتَةٍ	ترسیان، ترس لی نیشتن، خو پاراستن	ترسیدن، تقوی ورزیدن
۲۸	يُحَذِّرُكُمْ	ده تان ترسینی	خدا شما را بر حذر می دارد
۲۹	إِنْ تَخَفُوا	ئه گهر بیشار نه وه	اگر پنهان کنید آن را
۲۹	صُدُورَكُمْ	دله کانتان	دلهايتان
۲۹	أَوْ	یا	یا
۳۰	تَجِدُ	ده بین ی	می بیند
۳۰	عَمِلْتُمْ	کردویه	انجام داده است
۳۰	مُخَضَّرًا	له بهر چاو، حازر، ناماده	حاضر، آماده
۳۰	تَوَدُّ	ئاوات ده خوازی	آرزو می کند
۳۰	أَمَدًا بَعِيدًا	مهودایه کی دوور	فاصله ی زیاد
۳۱	كُنْتُمْ تُحِبُّونَ	خوش تان دهوی، خوش تان دهوی	دوست می دارید
۳۱	فَأَتَّبَعُونِي	ساشوین من کهون	پس از من پیروزی کنید
۳۲	يُخَبِّئُكُمْ اللَّهُ	هه تا خوداش خوشی بوین	تا خدا شما را دوست بدارد
۳۳	أَطِيعُوا	بهر فرمان بن	پیروی کنید، اطاعت کنید
۳۳	ءَالِ عِمْرَانَ	به ره ی عیمران	خاندان عمران
۳۵	قَالَتْ	گو تی	گفت
۳۵	إِمْرَأَةً	ژن، هاوسهر	زن، همسر

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۳۵	نَذَرْتُ لَكَ	بو توَم نه زر کرده	برای تو نذر کرده‌ام
۳۵	بَطْن	ورگ، زگ، سک	شکم
۳۶	مُحَرَّرًا	نازاد	آزاد از کار و بار دنیا
۳۶	وَضَعْتُهَا	باره‌که‌ی دانا، منالی بوو	او را زائید
۳۶	وَضَعْتُهَا	باره‌که‌م دانا، منالم بوو، کچم بوو	دختر زائیدم
۳۶	لَيْسَ	نیه	نیست
۳۶	أَعْلَمَ	زاناتر	داناتر
۳۶	ذَكَرٍ	کوپ، نیرینه	پسر
۳۶	سَمَّيْتُهَا	من ناوم لی ناوه	او را نامگذاری کردم
۳۶	إِنِّي	به راستی من	به تأکید من
۳۶	أُعِذُّهَا بِكَ	ئه‌ویشم به تو سپارد	به تو می‌سپارم او را
۳۶	رَجِيمٍ	نه‌فرین کراو	مطرود
۳۷	فَتَقَبَّلَهَا	جاللی وه‌رگرت	پس خداوند آن را پذیرفت
۳۷	قَبُولٍ حَسَنٍ	وه‌رگرتینکی باش	پذیرفتن نیکو
۳۷	أَنْبَتَ	به خییو کرد	تربیت کرد
۳۷	نَبَاتًا حَسَنًا	باشترین به‌خیو کردن	زیباترین تربیت کردن
۳۷	كَفَّلَهَا	سه‌رپه‌رشتی کرد	او را سرپرستی کرد
۳۷	زَكَرِيَّا	زه‌که‌ریا، یه‌کی‌تر له	ذکریا، نام یکی دیگر از
		پیغه‌مبه‌ران	پیامبران
۳۷	دَخَلَ عَلَيْهَا	سه‌ری لی‌ده‌دا	بر او وارد می‌شد
۳۷	مِحْرَابٍ	میعراو، میحراو	عبادتگاه
۳۷	وَجَدَ	ده‌یدی، بوی ده‌رکه‌هوت	می‌دید، می‌یافت
۳۷	أَنَّى	له‌کوی	از کجا
۳۷	وَجَدَ	ده‌یدی	می‌دید، می‌یافت
۳۷	أَنَّى	له‌کوی	از کجا
۳۷	هَذَا	ئه‌مه	این

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۳۸	هٰنَالِك	هەر له‌وی‌پا	همانجا
۳۸	دَعَا	گازی کرد، پاراوه	دعا کرد
۳۸	هَبْ لِي	پیم بیه‌خشه	به من ببخش
۳۸	طَيِّبَةً	چاک و پاک	پاک
۳۸	إِنِّكَ	به راستی تو	به راستی تو
۳۸	سَمِعَ الدَّعَاءَ	پاراوه ده‌بسی	شنونده‌ی دعائی
۳۸	دَعَا	پاراوه‌وه	دعا، درخواست
۳۹	فَنَادَتْهُ الْمَلَائِكَةُ	جا فریسته‌کان بانگیان لی کرد	فرشتگان او را ندا در دادند
۳۹	قَائِمٌ	پاوه‌ستاو	ایستاده
۳۹	يُبَشِّرُكَ	مزگینیت پی ده‌دا	تو را مژده می‌دهد
۳۹	يُصَلِّي	نویژی ده‌کرد	نماز می‌خواند
۳۹	يَحْيَى	یه‌حیا، کوپی زه‌که‌ریبا	یحیی، نام فرزند ذکرینا
۳۹	بِكَلِمَةٍ مِنَ اللَّهِ	به‌فه‌رموده‌ی خودا	به کلمه‌ی خدا: عیسی چون با کلمه‌ی گن پدید آمد
۳۹	سَيِّدًا	گه‌وره، پایه‌به‌رز	سرور
۳۹	حَصُورًا	خوپاگر [له‌ژن]	برکنار از هوس‌های سرکش
۴۰	أَنِّي يَكُونُ	جا چون ده‌بی	چگونه می‌شود؟
۴۰	عَلَامٌ	کوپ	پسر
۴۰	بَلَّغْنِي الْكِبَرُ	پیرووم، پیری لیم گه‌یشت	پیری به سراغ من آمده است
۴۱	آیه	نیشانه	نشانه، علامت
۴۱	أَلَّا تَكَلَّمَ النَّاسُ	ناتوانی مه‌ردم بدوینی	نمی‌توانی با مردم حرف بزنی
۴۱	رَمَزٌ	هیما و ناشیره‌ت، ئاماژه	اشاره
۴۱	أَذْكُرُ	یاد بکه	یاد کن
۴۱	كَثِيرٌ	زور، فره	بسیار
۴۱	سَبَّحَ بِالْعِشِيِّ	ئیواران، یادی په‌روه‌نده‌ت بکه	تسبیح‌گوی شامگاهان

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۴۱	أَلْبَكَار	به یانان	سحرگاهان
۴۱	عِشِيّ	ئیواران	شامگاهان
۴۲	إِصْطَفَاكِ	تو ی هه لێژاردوه	تو را برتری داد
۴۲	طَهَّرَكِ	پاک و خاوینی را گرتووی	تو را ناپاکی ها زدوده است
۴۳	أَقْنَتِي لِرَبِّكِ	له فرمانی پهروه ندهت به	فروتنانه به پرستش
۴۳	أَسْجَدِي	بچو سهر سوژده	پروردگار بپرداز
۴۳	إِرْكَمِي	کرنوش به ره	سجده کن
۴۴	أَنْبَاء	دهنگ و باس، هه وال گهل	رکوع را به جای آور
۴۴	غَيْب	نادیار	اخبار
۴۴	نُوحِيهِ إِلَيْكَ	ئیمه ده یخه ی نه دلته وه	پنهان
۴۴	مَا كُنْتُ لَدَيْهِمْ	تو له و ی نه بو ی	آن را به تو وحی می کنیم
۴۴	يَلْقَوْنَ	تورپان هه ل ده دا	تو نزد آنان حضور نداشتی
۴۴	أَقْلَامَهُمْ	قه له مه کانیان	می افکندند
۴۴	أَيُّهُمْ	کامیان	قلم هایشان، تیر هایشان
۴۴	يَكْفُلُ	سهر په رشت بی	کدام یک
۴۴	يَخْتَصِمُونَ	کیشه یان ده کرد	سرپرستی به عهده گیرد
۴۵	إِسْم	ناو	منازعه و کشمکش
۴۵	مَسِيح	مه سیح	می کردند
۴۵	وَجِيهًا	خاوه ن قه در، ئا بر و مه ند	نام
۴۵	مُقَرَّبِينَ	نزیکان	لقب عیسی است
۴۶	يَكَلِّمُ	قسه ده کا	دارای وجاهت و کرامت
۴۶	فِي الْمَهْدِ	له بی شکه دا	مقربان، نزدیکان
۴۶	كَهْلًا	گه و ره یی، پیری	سخن می گوید
۴۷	لَمْ يَمَسْسَنِي	هیچ مرویه ک تا ئیستا	در گهواره
	بَشَرٌ	تخوونم نه بوه	کهولت و میان سالی
			انسانی با من نزدیکی
			نکرده است

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۴۷	بَشَرٌ	مرو، مروف	انسان، بشر
۴۷	يَخْلُقُ	به دی دینی	می آفریند
۴۷	قَضَىٰ أَمْرًا	ویستی کاریک بیی	چیزی را اراده کند
۴۷	فَيَكُونُ	جا ده بی	پس می شود
۴۹	جِئْتَكُمْ	بو م هیناون	برایتان آورده ام
۴۹	أَخْلَقَ لَكُمْ	بو تان ساز ده کم	برایتان می سازم
۴۹	طِينٍ	حه پ، هه رگ، قور	گل
۴۹	كَهَيْفَةِ الطَّيْرِ	وه ک شکلی مه لی ک	مانند شکل پرنده
۴۹	أَتَفَخَّ فِيهِ	فووی تیده کم	در آن می دم
۴۹	أَبْرَىٰ الْأَكْمَةِ	زگماک کویر چاک ده کم	شفا می دهم کور مادرزاد را
۴۹	أَكْمَةً	کویرگه لی زگماک	کوران مادرزاد
۴۹	أَبْرَصٍ	پیست به له کان	بیماری پیسی
۴۹	أَنْتُمْ كُمْ	پیتان ده لیم	به شما خبر می دهم
۴۹	بِمَا تَأْكُلُونَ	به هه رچی ده یخون	به آنچه می خورید
۴۹	مَاتَدَّخِرُونَ	هه رچی راهه گرن	آنچه ذخیره می کنید
۵۰	أَطِيعُوا	له فره مانی من ده ره مهن	از من اطاعت کنید
۵۱	فَاعْبُدُوهُ	ده سا نهو به رهستن	پس او را پرستید
۵۲	أَحْسَٰ	تیگه یشته، ههستی کرد	احساس کرد
۵۲	الْحَوَارِيُّونَ	حه واریه کان، یارانی عیسا	خاصگان، یاران گزیده
۵۲	إِشْهَدَ	شایهت به	گواه باش
۵۲	مُسْلِمُونَ	نه وانه ی که خو به خودا ده سپیرن	مطیعان اوامر خدا
۵۳	ءَامَنَّا	بروامان کرد	ایمان آوردیم
۵۳	أَنْزَلَتْ	ناردت	نازل فرمودی
۵۳	إِتَّبَعْنَا	که وتوینه شوین	پیروی نموده ایم
۵۳	فَاكْتَتَبْنَا مَعَ	تو ده گهل شایه ته کاند	پس ما را از زمهری
	الشَّاهِدِينَ	بمان نووسه	گواهان بنویس

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۵۳	شَاهِدِينَ	شایهت گهل	گواهان
۵۴	مَكْرُوا	فیلان کرد	نقشه کشیدند، حیله گری کردند
۵۴	مَكَرَالَهُ	خوداش فیلی خوئی لی کردن	خداوند نقشه کشید
۵۴	مَكَرَ	فیلی کرد	نقشه کشید
۵۴	ماکرین	فیل که ران	چاره جویان، نقشه کشان
۵۵	مَتَوَقِّعَ	بو خومت ده به مه وه	تو را می میرانم تو را منزلت و رفعت
۵۵	رَافِعَكَ اِلٰی	لای خوم جیت به رز ده بی	می بخشم (به سوی خویش فرا می برم)
۵۵	مَطْهَرُكَ	پاکت ده که مه وه	تو را پاک می گردانم
۵۵	جَاعِلُ	دانه ر، دانیر	قرار دهنده
۵۵	اِتَّبِعُوكَ	له تو په پروییان کرد	تو را پیروی کردند
۵۵	يَوْمَ الْقِيَامَةِ	پوژی قیامت	روز رستاخیز
۵۵	اُحْكَمُ بَيْنَكُمْ	به کیسه و گیره تان راده گهم	در میان شما داوری خواهم کرد
۵۵	مَرْجِعُ	جیی گه پرانه وه	جای بازگشت
۵۵	اِلٰی مَرْجِعُكُمْ	گشتو دینه وه لای خوم، گه پرانه وه تان بو لای خومه	بازگشت شما به سوی من خواهد بود
۵۵	مَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ	ئه و کیسه و گیره ی له نیوانندانیه	درباره ی آنچه در آن اختلاف دارید
۵۶	فَاعْزَ بِهَمَّ	جا سزایان ده ده م	پس آنها را مجازات خواهم کرد
۵۶	اُجُور	پاداش گهل	پاداش ها
۵۶	فَيُوقِيهِمْ اُجُورَهُمْ	جا پاداشی کاره کانیان پی ده دا	پس پاداش کارهای آنان به طور کامل خواهم داد
۵۸	نَتْلُوهُ عَلَيْكَ	بو ت ده خوینینه وه	آن را بر تو می خوانیم

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۵۸	الذِّكْرُ الْحَكِيمُ	وهییرهینه‌ری کارزان	قرآن (یادآوری کننده‌ی کاردان)
۵۹	خَلَقَهُ	درووستی کرد	او را آفرید
۵۹	تُرَابٌ	گل، خاک، خول	خاک
۵۹	قَالَ لَهُ	پیی گوت	به او گفت
۶۰	الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ	هه‌ق له په‌روه‌وره‌نده‌ت پرایه	حق از جانب پروردگارت است
۶۰	فَلَا تَكُنْ	جا مهبه	پس مباحث
۶۰	الْمُمْتَرِينَ	دل به گومانان	تردید کنندگان
۶۱	حَاجَّكَ	کیشه و ده‌گهل بکا، ده‌مه‌قاله‌ت ده‌گهل ده‌کا	با تو به ستیزه و مجادله بپردازد
۶۱	تَعَالَوْا	وه‌رن	بیانید
۶۱	نَدْعُ	بانگ که‌ین	دعوت کنیم
۶۱	أَنْفُسَنَا	ئی‌مه	ما
۶۱	أَنْفُسَكُمْ	ئی‌وه	شما
۶۱	نَبْتَهِلْ	ده‌س که‌ینه لاله و نزا	فروتخانه دست به دعا به درگاه خداوند برداریم
۶۱	نَجْعَلْ	دانیین	قرار دهیم
۶۱	لَعْنَتْ	نفرین، نه‌فرین	نفرین
۶۱	كَاذِبِينَ	دروژنان	دروغگویان
۶۲	قَصَصْ	باس کراوه‌کان، قسه‌گهل	سرگذشت‌ها
۶۳	تَوَلَّوْا	خویان لی بوارد، پشتیان ههل کرد	اعراض نمودند
۶۴	كَلِمَةٍ	قسه	سخن
۶۴	سَوَاءٍ	رپاست، وه‌ک یه‌ک	راست، مساوی
۶۴	لَا نُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا	هاوه‌لی بو دانه‌نیین	چیزی را شریک او قرار ندهیم
۶۴	لَا يَتَّخِذْ	نه‌گریت، ههل نه‌بژی‌ریت	نپذیرد، انتخاب نکند

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۶۴	أَرْيَابَ	خاوهن گهل	خدایان
۶۵	يَا أَهْلَ الْكِتَابِ	ئه‌ی ئه‌هلی کتیب	ای اهل کتاب
۶۵	لَمْ يَحَاجُّوْنَ	بوچی کیشه ده‌که‌ن	چرا به مجادله و ستیز می‌پردازید
۶۵	أَنْزَلَتْ	ره‌وانه کراوه	نازل شده است
۶۵	أَفَلَا تَعْقِلُونَ	ده‌ئاخر بوچی تی ناگه‌ن	پس چرا نمی‌فهمید
۶۶	حَاجَجْتُمْ	کیشه‌تان کرد	مجادله و مناظره کردید
۶۶	فَمَا لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ	هیچی لی حالی نه‌بوون	آگاهی و اطلاعی درباره‌ی آن ندارید
۶۷	يَهُودِيٍّ	موسایی - جوله‌که	یهودی
۶۷	نَصْرَانِيٍّ	مه‌سیحی، فه‌له، خاچ په‌ره‌ست	مسیحی
۶۷	مُشْرِكِينَ	ئه‌وانه‌ی هاوه‌ل بو‌خودا داده‌ئین، هاویه‌ش په‌یدا‌که‌ران	بت‌پرستان
۶۷	حَنِيفًا	یه‌ک‌تا په‌ره‌ست	ازادیان باطله‌بیزار و منصرف بود
۶۷	مُسْلِمٍ	موسولمان، مل‌که‌ج، به‌فه‌رمان	مسلمان، تسلیم شده، فرمانبر
۶۸	أُولَى	نزیکترین	سزاوارترین
۶۹	وَدَّتْ	به‌ته‌ما بوو	آرزو داشت
۶۹	طَائِفَةً	هندیک، تاقمی	گروهی
۶۹	يُضِلُّونَكُمْ	ئیوه‌له‌ری لابکه‌ن	شما را گمراه کنند
۶۹	يُضِلُّونَ	له‌ری لا‌ده‌که‌ن	گمراه می‌کنند
۷۰	لَمْ تَكْفُرُوا	بوچی ئیوه‌ه‌اشاده‌که‌ن؟	چرا نادیده‌می‌گیرد؟
۷۱	لَمْ	چون؟	چرا؟
۷۱	تَلْبِسُونَ	داده‌پوشن	می‌پوشید

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۷۲	اَكْفُرُوا	حاشابکه‌ن	انکار کنید
۷۲	وَجَهَ النَّهَارِ	به‌یانی	آغاز روز
۷۲	ءَاخِرَهُ	ناخر و نوخری پروژ	پایان روز
۷۲	يَرْجِعُونَ	وه‌رگه‌پین	بازگردند
۷۳	لَا تَوْمِنُوا	باوه‌پ مه‌که‌ن	باور مکنید
۷۳	يُحَاجُّوكُمْ	کیشته له‌گهل ده‌که‌ن	با تو مجادله می‌کنند
۷۴	يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ	وه‌به‌ره‌زه‌بی خو‌ی ده‌خا	مخصوص می‌گرداند به رحمت خودش رحمت خود را به او اختصاص می‌دهد.
۷۳	اَوْتَيْتُمْ	پیتان درا	به شما داده شد
۷۵	إِنْ تَأْمَنَّا	ئه‌گه‌ر به‌ده‌س پاکی بزانی	اگر به او اعتماد کنی
۷۵	قِنْطَارٍ	دارایی زور	مال فراوان
۷۵	يُؤَدِّهِ	ده‌یداته‌وه	آن را باز پس می‌دهد
۷۵	دینار	دینار	دارائی اندک
۷۵	إِلَّا مَا دُمْتَ عَلَيْهِ	جامه‌گه‌ره‌جیی نه‌هیللی	مگر آنکه بالای سر او
۷۵	قَائِمًا	وه‌ه‌للی پیچی	بایستی و پیوسته مطالبه کنی
۷۵	كَذِبٍ	درو	دروغ
۷۶	أَوْفَى	به‌لیئی برده‌سه‌ر	وفا کرد
۷۷	لَا يَنْظُرُوا	نانواری	نمی‌نگرد
۷۸	يَلْوُونَ	ده‌گیرن، با ده‌ده‌ن	پیچ می‌دهند
۷۸	الْسِّنَّهَمُ	زمانیان	زبان‌هایشان
۷۹	النَّبُوَّةُ	پیغه‌مبه‌رایه‌تی	پیامبری
۷۹	حُكْمٍ	کارزانی، پله‌ی داوه‌ری	حکمت، داوری کردن
۷۹	رَبَّانِينَ	په‌روه‌ره‌نده‌ناس	خدائیی، خداشناس
۷۹	كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ	فیر ده‌بون	یاد می‌گرفتید
۷۹	كُنْتُمْ تَدْرُسُونَ	ده‌رستان ده‌خو‌ند	درس می‌خواندید
۸۱	أَخَذَ	گرتی، به‌ستی	گرفت، بست

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۸۱	لَتَّؤْمِنَنَّ	ده‌بی پروایی‌ن	باید ایمان سازید
۸۱	لَتَنْصُرُونَ	ده‌بی یاری ده‌ی ده‌ن	باید یاری دهید
۸۱	أَقْرَرْتُمْ	قبوولتان کرد	اقرار دارید
۸۱	أَقْرَرْنَا	قبوولمان کرد	اقرار داریم
۸۳	يَبْتَغُونَ	ده‌یانه‌وی، گه‌ره‌کیانه	می‌جویند
۸۳	أَسْلَمَ	مل که‌چه	تسلیم است
۸۳	طَوَّعًا	به خوشی، به دل	به دلخواه
۸۵	لَنْ يُقْبَلَ	قبول نا‌کری	قبول نمی‌شود
۸۵	يَبْتَغِ	گه‌ره‌ک بی	بخواهد، طلب کند
۸۷	جَزَاؤُهُمْ	سزایان، پاداشیان	مجازاتشان، پاداششان
۹۰	أَزْدَادُوا	پیوه‌چوون، فره‌یان کرد	افزودند
۹۰	لَنْ تُقْبَلَ	قبول نا‌کری	قبول نمی‌شود
۹۰	ضَالُّونَ	گومراکان	گمراهان
۹۱	مِلَّةَ الْأَرْضِ	پری ئه‌م زه‌مینه	پر زمین
۹۱	إِفْتَدَى	به بارمته‌بدا	فدیه دهد
۹۲	لَنْ تَنَالُوا	پیتان نا‌گا	دست نمی‌یابید
۹۲	تُحِبُّونَ	خوشتان ده‌وی	دوست می‌دارید
۹۳	تَنْزَلَ	بیته‌خوار	نازل شود
۹۳	أَتَوْا	بینن، بهینن	بیاورید
۹۳	أَتَلُّوْهَا	بیخوینه‌وه	آن را بخوانید
۹۴	إِفْتَرَى	درووی هه‌ل به‌ست	به‌م بافت، دروغ بست
۹۵	صَدَقَ	راستی گووت	راست گفت
۹۶	أَوَّلَ	یه‌که‌مین	نخستین
۹۶	بَكَّةَ	مه‌ککه	مکه
۹۶	مُبَارَكَ	زور به‌پیت و پیروز	پربرکت و نعمت
۹۷	حِجِّ الْبَيْتِ	حه‌جی مالی خودا	حج خانه‌ی خدا
۹۷	اسْتَطَاعَ	بووی بلوی، بووی بکری	بتواند

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۹۷	دَخَلَ	چووه ناو	داخل شد
۹۹	تَصُدُّونَ	لاده‌دهن، ده‌بنه به‌ره‌ل‌ست	باز می‌دارید، مانع می‌شوید.
۹۹	تَبْعُونَ	گه‌ره‌کتانه، ده‌تانه‌وی	می‌خواهید
۹۹	عَوَجَ	لاری، چه‌وتی ناراستی	کجی، بیراهه
۱۰۰	تُطِيعُوا	به فرمان بن	پیروی کنید
۱۰۱	يَعْتَصِمُ	پشت بیه‌ستی، ده‌س هه‌ل پینچی	چنگ بزند
۱۰۱	تُتْلِي	ده‌خوین‌ریته‌وه	تلاوت می‌شود
۱۰۱	هَدَى	شاره‌زابوه، رینموونی کراوه	رهنمون شده است
۱۰۳	اِعْتَصِمُوا	ده‌س بگرن	چنگ زنید
۱۰۳	حَبْلٌ	رشته	ریسمان
۱۰۳	لَا تَفَرَّقُوا	بلاو مه‌بن	پراکنده نشوید
۱۰۳	اَعْدَاءَ	دژمنان	دشمنان
۱۰۳	اَلْفَ	په‌یوه‌ندی دا	پیوند داد
۱۰۳	اَصْبَحْتُمْ	بوون	شدید
۱۰۳	اِخْوَانٍ	برادره‌ران، هوگران	برادران
۱۰۳	شَفَا	لیواره	لبه
۱۰۳	حُقُورَةً	چال	گودال
۱۰۳	اَنْقَذَ	رزگاری کرد	نجات داد
۱۰۴	يَنْهَوْنَ	نه‌هی بکه‌ن، دور ده‌خه‌نه‌وه	نه‌ی کنند، باز می‌دارند
۱۰۴	مُنْكَرٍ	خرابه، تاوان	زشتی، گناه، نافرمانی
۱۰۶	تَبْيِضُ	چه‌رمگ ده‌بی	سفید گردد
۱۰۶	وَجُوهَ	پوگه‌ل، ناو‌چاوگه‌ل	چهره‌ها
۱۰۶	وَجُوهَهُمْ	پوه‌کانیان	چهره‌هایشان
۱۰۶	تَسْوَدُ	په‌ش ده‌بی	سیاه گردد
۱۰۶	اِسْوَدَّتْ	په‌ش بوو	سیاه شد
۱۰۷	اَبْيَضَتْ	چه‌رمگ بوو	سفید شد

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۰۸	ظَلَمَ	ناهه‌قی	ستم
۱۱۰	أَخْرَجَتْ	سه‌ری هه‌ل‌دا	خارج شد، پدید آمد
۱۱۰	تُؤْمِنُونَ	بروا ده‌که‌ن	ایمان می‌آورید
۱۱۰	تَأْمُرُونَ	فه‌رمان ده‌ده‌ن	فرمان می‌دهید
۱۱۰	تَأْمُرُ	فه‌رمان ده‌ده‌ی	فرمان می‌دهی
۱۱۰	تَنْهَوْنَ	پ‌ی ده‌به‌ستن، ده‌گیر نه‌وه	نهی می‌کنید
۱۱۱	لَنْ يَضُرَّكُمْ	زه‌ره‌رتان پی ناگه‌ینی	به شما زیان نمی‌رساند
۱۱۱	أَدْبَارُ	پشت گه‌ل	پشت‌ها
۱۱۲	ثَقِفُوا	ده‌س که‌ون، بین	یافته شوند
۱۱۳	لَيْسُوا	نین	نیستند
۱۱۳	سَوَاءٌ	وه‌ک یه‌ک	برابر، یکسان
۱۱۳	يَسْجُدُونَ	سوژده ده‌به‌ن	سجده می‌برند
۱۱۴	يُسَارِعُونَ	په‌له ده‌که‌ن	بر همدیگر پیشی می‌جویند
۱۱۵	لَنْ يَكْفُرُوهُ	پوش‌راو ناب‌ی	پوشیده نمی‌شود، بی اجر نمی‌ماند
۱۱۷	رِيحٌ	با	باد
۱۱۷	صِرٌّ	شه‌خته، بای‌زور سارد	سرمای سخت
۱۱۷	أَصَابَتْ	لئی‌دا	اصابت کرد
۱۱۷	أَهْلَكَتْ	ویرانی کرد	نابود کرد
۱۱۷	أَهْلَكَ	ویرانی کرد	نابود کرد
۱۱۸	بَطَّانَةٌ	هه‌م‌پ‌از	مخرم اسرار
۱۱۸	يَاللَّوْنِ	دریغ ده‌که‌ن	کوتاهی می‌کنند
۱۱۸	خَبَالٌ	تیک دان، به‌دفعه‌پ‌ی، گه‌نده‌ل‌ئی	تباهی، فتنه، فساد
۱۱۸	وَدَّوْا	حه‌زده‌که‌ن	آرزو می‌کنند
۱۱۸	عَنِتُّمْ	تووش‌ی ناره‌حه‌تی بین	به رنج افتید به رنج و زحمت دچار شوید

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۱۸	بَدَتْ	ناشکرا بو	آشکار شد
۱۱۸	بَغْضَاء	دزایه تی، دوزمنایه تی، ناژاوه	دشمنانگی، دشمنی کردن
۱۱۸	أَقْوَاهِمُ	ده میان	دهان هایشان
۱۱۸	تُخْفِي	ده شارنه وه	پنهان می کنند
۱۱۹	صُدُورُ	دلآن، دل گهل	دل ها
۱۱۹	أَوْلَاءُ	ئه وان	آنان
۱۱۹	تُحِبُّونَهُمْ	خوشتان ده وین	دوستشان دارید
۱۱۹	لَا يُحِبُّونَكُمْ	ئه وان ئیوه یان خوَش ناوی	دوستان ندارند
۱۱۹	لَقُوكُمْ	پیتان ده گهن	برخورد می کنند
۱۱۹	عَضُوا	ده گه زن	گزیدند
۱۱۹	أَنَامِلُ	سه ره نه چه کان	سر انگشتان
۱۱۹	غَيْظُ	رق، کینه	کینه
۱۲۰	تَمَسَّسَكُمْ	بیته ریتان	به شما برسد
۱۲۰	تَسُوْهُمْ	خه می ده خون، پیمان	ناراحت می شوند، آنان را
۱۲۰	تَصْبِكُمْ	ناخوشه	ناراحت می کند
۱۲۰	لَا يَضُرُّكُمْ	تووش تان بی	به شما برسد
۱۲۰	يَفْرَحُوا	زیاتنان پی ناگه به نی	به شما زیان نمی رساند
۱۲۰	تَصْبُرُوا	که یفی ده کهن، شاد ده بن	شادمان می شوند
۱۲۰	كَيْدُ	خو پاگر بن	صبر کنید
۱۲۰	عَدُوَّتٍ مِّنْ أَهْلِكَ	پیلان، فیل	کید، مکر، فریب
۱۲۱	تَبَوَّءُ مَقَاعِدَ طَائِفَتَانِ	سه رله به یان کهس و کاری خوت جی هیشت	سحرگاهان از خانواده دور شدی
۱۲۱	تَبَوَّءُ	دیاری ده که ی	جایگزین می کنی
۱۲۱	مَقَاعِدَ	جیگه گهل، چه ند شوینیک	جایگاه ها
۱۲۲	طَائِفَتَانِ	دو دهسته	دو دسته
۱۲۲	تَفْشَلَا	سست ببین	سست شوند
۱۲۲	يَتَوَكَّلْ	خو سپیری	توکل کند

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۲۲	فَلْيَتَوَكَّلْ	جاد ده‌بی خوشپیری	پس باید توکل کند
۱۲۳	هَمَّتْ	خه‌ریک بوو	آهنگ کرد، قصد کرد
۱۲۳	نَصَرَکُمْ	ئیوه‌ی سه‌رخست	شما را پیروز گردانید
۱۲۳	بَدْر	به‌در، ناوی شویی خه‌زای به‌در	بدر، جایگاه غزوه‌ی بدر
۱۲۳	أَذَلَّه	بی هی‌زان، ریسوایان	«اذله» جمع ذلیل، خواران
۱۲۴	يَكْفِي	به‌سه	بسنده است
۱۲۴	يُمِدُّكُمْ	یاریتان بدا	یاریتان دهد
۱۲۴	آلَاف	هه‌زاران	هزاران
۱۲۴	مَنْزُلٌ	په‌وانه کراو	روانه شده
۱۲۵	قُورٌ	به په‌له، به‌زوویی	به سرعت، به زودی
۱۲۵	يُمِدُّكُمْ	یاریتان بدا	شما را یاری دهد
۱۲۵	مُؤَسِّمِينَ	دیاری کراوان	نشان‌داران
۱۲۶	جَعَلَهُ	ئه‌و کاره‌ی کرد	آن را انجام داد
۱۲۶	تَطْمِئِنَّ	ئارام بگری	آرام گیرد
۱۲۷	يَقْطَعُ	بمرینیت	هلاک کند
۱۲۷	طَرَفًا	هیندیک	جماعتی
۱۲۷	يَكْبِتْ	ده‌مکوت کا	خوار و سرکوب کند
۱۲۷	يَنْقَلِبُوا	بگه‌رینه‌وه	برگردند
۱۲۷	خَائِبٌ	ناهومید	ناامید
۱۲۸	يَعَذِّبُهُمْ	ئازاریان ده‌دا	آنان را عذاب می‌دهد
۱۳۲	تَرْحَمُونَ	به‌ربه‌زه‌یی که‌ون	مورد مرحمت قرار گیرد
۱۳۳	سَارِعُوا	په‌له بکه‌ن	بشتابید
۱۳۳	عَرَضَ	گوشاد، پانایی	په‌نا
۱۳۴	سَرَاءٌ	فه‌رحانی	خوشی، راحتی
۱۳۴	كَاطِمِينَ	ئه‌و که‌سانه که‌پکی خو‌یان ئه‌خو‌نه‌وه	فرو خورندگان خشم

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۳۴	عافین	ئهوانه‌ی چاوپۆشی ده‌که‌ن	عفوکنندگان
۱۳۵	فَعَلُوا	کردیان	انجام دادند
۱۳۵	فاحِشَة	گوناه‌ی گه‌وره، زینا	گناه خیلی زشت، زنا
۱۳۵	ظَلَمُوا	ناحه‌ق یان کرد	ستم کردند
۱۳۵	ذَكَرُوا	یادیان کرد	یاد کردند
۱۳۵	اسْتَغْفَرُوا	پارپانه‌وه، داوای لی بووردنیان کرد	آمرزش طلبیدند
۱۳۵	يُصِرُّ	بی داده‌گری	اصرار می‌ورزد
۱۳۶	نِعَمَ	جوانه	نیک است
۱۳۶	عَامِلِينَ	ناکار چاکان	نیکوکاران
۱۳۷	سَنَنَ	ریگا و شوین	قواعد و ظوابط، سنت‌ها
۱۳۷	انْظُرُوا	پروانن، تماشا که‌ن	بنگرید
۱۳۷	سَبَرُوا	گه‌شتی بکه‌ن، بگه‌پین	به گردش ببردازید
۱۳۷	مُكَذِّبِينَ	به درو دانیران، حاشاکه‌ران	تکذیب کنندگان
۱۳۷	عَاقِبَة	ئاخر، ناکام	پایان، سرانجام
۱۳۸	بَيَان	وتاری روشن	گفتار روشن
۱۳۹	لَا تَهِنُوا	سستی رووتان تی نه‌کا	سست و زیون نشوید
۱۳۹	لَا تَحْزَنُوا	خه‌م مه‌خون	غمگین و افسرده نشوید
۱۳۹	أَعْلَوْنَ	سه‌رکه‌وتوان	پیروزها، برترها، چیرگان
۱۴۰	يَمَسُّكُمْ	پیتان گه‌یشت	به شما رسید
۱۴۰	قُرْح	برین، زام	زخم، جراحت، اذیت و آزار
۱۴۰	مَسَّ	گه‌یشت	رسید
۱۴۰	نُدَاوِلْ	ده‌ساوده‌س ده‌که‌ین	می‌گردانیم
۱۴۱	يَمْحَصَّ	هه‌لاویری	سره و خالص گرداند
۱۴۳	تَمَتُّونَ	ئاره‌زو ده‌که‌ن	آرزو می‌کنید
۱۴۳	تَلْقَوْهٗ	توووشی بن	با آن روبرو شوید
۱۴۳	رَأَيْتُمُوهُ	ته‌ماشاتان کرد	آن را دیدید

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۴۴	مُحَمَّد	ناوی پیروزی پیغه‌مبه‌ری ئیسلام	اسم مبارک پیامبر اسلام
۱۴۴	مَاتَ	کوچی دواپی کرد	وفات یافت
۱۴۴	قُتِلَ	بکوژی، کوژیا	کشته شد
۱۴۴	انْقَلَبْتُمْ	پاشگه‌ز ده‌بنه‌وه، گه‌پانه‌وه	برمی‌گردید، عقب‌گرد می‌کنید، برگشتید
۱۴۴	أَعْقَاب	پاشنه‌کانی پی	پاشنه‌ها، جمع عقب
۱۴۴	يَنْقَلِبُ	پاشگه‌زی پی	برگردد
۱۴۴	عَقَبَ	پاشنه‌ی پی	پاشنه‌ی پا
۱۴۴	يَجْزِي	پاداش ده‌داته‌وه	پاداش می‌دهد
۱۴۴	لَنْ يَضُرَّ	زیان ناگه‌پنی	زیان نمی‌رساند
۱۴۴	شاکرین	سوپاس‌گوزاران	سپاسگزاران
۱۴۵	تَمُوتَ	بمری	بمیرد
۱۴۵	مُؤَجَّلُ	وه‌ختی دیاری کراو	وقت مشخص و معین
۱۴۵	يُرَدُّ	خوشی‌بی، بییه‌وی	خواستار شود
۱۴۵	ثَوَاب	پاداش	پاداش
۱۴۵	نُؤْتِ	ده‌ده‌ین	می‌دهیم
۱۴۵	سَنَجْزِي	به‌زوویی جه‌زا ده‌ده‌ین	به‌زودی پاداش می‌دهیم
۱۴۶	قَاتِلَ	چوه‌خه‌زا	کارزار کرد، جنگید
۱۴۶	رَبِّيُون	خوپه‌ره‌ستان	مردان خدایی
۱۴۶	وَهَنُوا	سست ده‌بوون	سست می‌شدند
۱۴۶	ضَعُفُوا	بی‌هیز ده‌بوون	ضعیف می‌شدند
۱۴۶	اسْتَكَاثُوا	زه‌بوونی روی تیکردن	زبونی نشان می‌دادند
۱۴۷	إِسْرَافَ	له‌ئه‌ندازه‌ لادان، زیاده‌ره‌وی	تجاوز از حدود
۱۴۸	آتَاهُمْ	پی دان	بدیشان داد
۱۴۹	يَرُدُّكُمْ	ده‌تان گیرنه‌وه	شما را برمی‌گردانند

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۴۹	فَتَنَّقَلَبُوا	جا به‌ره و پاش ده‌گه‌پینه‌وه	پس به عقب بر می‌گردند
۱۵۱	نَلْقَى	داوێژین	می‌اندازیم
۱۵۱	رُعْب	ترس	ترس، وحشت
۱۵۱	لَمْ يَنْزَلْ	نه‌هاتوه	فرستاده نشده است
۱۵۱	سُلْطَان	به‌لگه	حجت، برهان، دلیل
۱۵۱	مَثْوَى	جی، جیگه، شوین	اقامتگاه
۱۵۲	وَعْد	به‌لین	وعده
۱۵۲	فَقُلْتُ	سست بوون	سست و ضعیف شدید
۱۵۲	تَنَازَعْتُمْ	کیشه‌تان کرد	به کشمکش پرداختید
۱۵۲	عَصَيْتُمْ	نافه‌رمانیتان کرد	نافرمانی کردید
۱۵۲	أَرَى	نیشانی دا	نشان داد
۱۵۲	صَرَفَكُمْ عَنْهُمْ	له‌شه‌پانی گیرانه‌وه	شما را از ایشان بازداشت
۱۵۲	يَبْتَلَى	بئه‌زمووی	بیازماید
۱۵۲	عَفَا	خوش بوو، به‌خشی	بخشید
۱۵۳	تُصْعِدُونَ	پاده‌که‌ن هه‌ل دین	در زمین پراکنده می‌شوید.
۱۵۳	فِي أَخْرَاكُم	له‌دوای ئیوه	می‌گریزید
۱۵۳	أَنْابَكُمْ	پاداشی دانه‌وه	از پشت سرتان
۱۵۳	غَمَّ	خهم، غهم، که‌سه‌ر	شما را پاداش داد
۱۵۳	فَاتَ	له‌ده‌ست چوو	غم، اندوه
۱۵۳	لَا تَلْوُونَ	لانا‌که‌نه‌وه، ناگه‌پینه‌وه	از دست رفت
۱۵۴	أَمَنَةً	تارامی	روی بر نمی‌گردانند
۱۵۴	نُعَاس	ئوقره‌ی خه‌ولی که‌وتن	امن، آرامش
۱۵۴	يَغْشَى	دای پوشا	چرت، خواب سبک
۱۵۴	أَهَمَّتْ	له‌بیری بوو	پوشاند، فراگرفت
۱۵۴	ظَنَ	گومان	اهمیت داد
			گمان

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۵۴	يُخَفُّونَ	ده‌شارنه‌وه	مخفی می‌کنند
۱۵۴	جاهلیة	ده‌ورانی نه‌قامی	نادانی
۱۵۴	ماقتُلنا	نه‌ده‌کوژراین	کشته نمی‌شدیم
۱۵۴	بَرَزَ	که‌وته‌ده‌ر	بیرون آمد
۱۵۴	مَضَاجِعِ	جیگاگانی خه‌وتن	جمع مضجع، خوابگاهها، قتلگاهها
۱۵۴	ذات الصدور	رازی دلان	اسرار دل‌ها
۱۵۵	التَّقَى	پویه‌پویه‌و	روبرو شد
۱۵۵	جَمْعٌ	کوهمل، گرو	جمع، گروه
۱۵۵	جَمْعَانِ	دوو‌کوهمل	دو گروه
۱۵۶	إِخْوَانِ	برایان	برادران
۱۵۶	ضَرَبُوا فِي الْأَرْضِ	له سه‌فه‌ربوون	در زمین مسافرت کردند
۱۵۶	كانوا	بوون	بودید
۱۵۶	عَزَّ	خه‌زاکه‌ران	جمع غازی، جنگجویان
۱۵۶	قَتَلُوا	کوژران	کشته شدند
۱۵۶	يَجْعَلُ	دابنی	قرار دهد
۱۵۶	حَسْرَتٍ	ئاخ و داخ	حسرت
۱۵۷	مُتِّمٌ	ده‌مردن	می‌مردید
۱۵۷	يَجْمَعُونَ	کوی ده‌که‌نه‌وه	جمع‌آوری می‌کنند
۱۵۹	لِنتَ	نه‌رم و نیان بووی	نرمش نمودی، مهربان شدی
۱۵۹	كُنْتَ	بووی	بودی
۱۵۹	فَطَّأَ	توند و توسن	تند خو
۱۵۹	غَلِيظَ الْقَلْبِ	دل‌ره‌ق	سنگدل
۱۵۹	أَنْفَضُوا	بلا‌وه‌یان ده‌کرد	پراکنده می‌شدند
۱۵۹	أَعْفَ عَنْهُمْ	بیان بووره	از آنان در گذر
۱۵۹	اسْتَغْفِرْ لَهُمْ	داوای لی‌بووردنیان بو‌بکه	برایشان طلب آمرزش نما
۱۵۹	شَاوِرَهُمْ	ته‌گیریان پی‌بکه	با آنان مشورت کن

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۵۹	عَزَمَتْ	لی ^۱ برای کاری ^۲ بکه‌ی	تصمیم گرفتی
۱۵۹	فَتَوَكَّلْ	جا خو ^۳ سپیره	پس توکل کن
۱۵۹	مُتَوَكِّلٌ	خو ^۳ به خودا سپیر	توکل کننده
۱۶۰	يَنْصُرُكَ	سهرتان خا	پیروزان گرداند
۱۶۰	يَنْصُرُكُمْ	سهرتان ده‌خا، زالتان ده‌کا	پیروزان گرداند
۱۶۰	غَالِبٌ	زال ^۴ ، سهرکه‌وتو	چیره
۱۶۰	يَخْذُلُ	سهرکزکا، سهرشورکا	خوار گرداند
۱۶۱	يَغْلُ	فیل ^۵ و فهرجان بنوینی ^۶	خیانت در غنیمت کند
۱۶۱	يَغْلِلُ	فیل ^۵ بازی و ده‌س بری بکا	خیانت ورزد
۱۶۱	غَلٌّ	فیلی کرد	خیانت در غنیمت کرد
۱۶۲	سَخَطٌ	توپه‌یی ^۷	خشم
۱۶۲	اِتَّبِعْ	شوین که‌وت	پیروی کرد
۱۶۲	بَاءٌ	گه‌پاوه	برگشت
۱۶۴	ضلال	گومرایی	گمراهی
۱۶۵	اَصَابَتْكُمْ	لیودان ^۸ ، گه‌یاندتان	رساندید
۱۶۶	اَصَابَكُمْ	توشو‌هات، پیتان گه‌یشت	به شما رسید
۱۶۷	نَافَقُوا	دوروییان کرد	منافقی کردند
۱۶۷	ادْفَعُوا	خه‌زا بکه‌ن	دفاع کنید
۱۶۷	نَعْلَمُ	ده‌زانین	می‌دانیم
۱۶۷	يَوْمَئِذٍ	ئه‌وروزه	آن روز
۱۶۸	فَعَدُوا	دانیشتن	نشستند
۱۶۸	فَعَدَ	دانیشت	نشست
۱۶۸	لَوْ	ئه‌گه‌ر	کاش، اگر
۱۶۸	اَطَاعُونَا	به قسه‌ی تیمه‌یان بکردایه	از ما اطاعت می‌کردند
۱۶۸	ادِرْثُوا	دوورخه‌نه‌وه	دفع کنید، بدور دارید
۱۶۹	لَا تَخْسَبَنَّ	گومان مه‌به	گمان مبر، به حساب میاور
۱۶۹	يُرْزَقُونَ	بژیویان پی ^۹ ده‌دری ^{۱۰}	روزی داده می‌شوند

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۷۰	فَرَحٌ	دلْ خوش، به که یف، شاد	شادمان
۱۷۰	يَسْتَبْشِرُونَ	شادن، شاد ده بن	مژده و نوید می دهند، شادمان و خوشحالند
۱۷۰	لَمْ يَلْحَقُوا	نه گه یشتوون	نائل نشده اند
۱۷۱	لَا يُضِيعُ	ون ناکا	ضایع نمی کند
۱۷۲	اسْتَجَابُوا	فه رمانیان به جی هینا	اجابت و اطاعت کردند
۱۷۲	أَحْسَنُوا	چاکه یان کرد	نیکی کردند
۱۷۳	جَمَعُوا لَكُمْ	گه له کو مه تان لی کراوه	گرد آمده اند برای شما
۱۷۳	أَخْشَوْهُمْ	ئه شی ترسو لیان هه بی	بترسید از ایشان
۱۷۳	زَادَ	به هیز تر بوو	افزوده شد
۱۷۳	حَسَبْنَا	به سمانه	ما را بس است
۱۷۳	وَكِيلٌ	پشت و په نا، چاودیر	حامی، سرپرست
۱۷۴	انْقَلَبُوا	گه رانه وه	برگشتند
۱۷۴	لَمْ يَمَسْسَهُمْ	توشیان نه بو	بدیشان نرسید
۱۷۵	يُخَوِّفُ	ده ترسینی	می ترساند
۱۷۵	لَا تَخَافُوهُمْ	له وان ترسو نه بی	از ایشان نترسید
۱۷۵	خَافُونَ	له من بترسن	از من بترسید
۱۷۶	لَا يَحْزَنكَ	نیگه رانت نه کا	تو را غمگین نسازند
۱۷۶	لَنْ يَضُرُّوا	زیان ناگه یه نی	زیان نمی رساند
۱۷۶	يَسَارِعُونَ	به په له تی ده کو شن	سبقت می گیرند
۱۷۶	يُرِيدُ	ده یه وی	می خواهد
۱۷۶	حَظٌّ	بهش	بهره، نصیب
۱۷۸	لَا يَحْسَبَنَّ	گومان نه بهن	گمان نکنند
۱۷۸	نُفْلِي	مؤله ت ده ده بن	فرصت و مجال می دهم
۱۷۸	يَزِدَادُوا	فره ی کهن	ببفزایند
۱۷۹	يَذَرُ	ویل کا	ترک کند
۱۷۹	يَذَرُ	ویل ده کا	ترک می کند

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۷۹	يَمِيزَ	هه‌لاویری	جدا سازد
۱۷۹	يُطْلِعَ	ئاگادارکا	مطلع سازد، با خبر کند
۱۷۹	يَجْتَبِي	هه‌لا ده‌بژی	بر می‌گزیند
۱۸۰	يَحْسَبَنَّ	گومان ده‌به‌ن	گمان می‌کنند
۱۸۰	يَبْخُلُونَ	چنوکی ده‌که‌ن	بخل می‌ورزند
۱۸۰	يُطَوَّقُونَ	ده‌بیته‌توق ده‌ملیان	طوق ایشان می‌گردد
۱۸۰	بَخِلُوا	چنوکی یان کرد	بخل ورزیدند
۱۸۰	میراث	میراس، میراث، که‌له‌پور	آنچه هست و آنچه می‌ماند
۱۸۱	نَكْتُبُ	ده‌نووسین	می‌نویسم
۱۸۱	نَقُولُ	ئیژین	می‌گوییم
۱۸۱	ذُوقُوا	بچیژن	بچشید
۱۸۲	قَدَّمْتُ أَيْدِيكُمْ	به ده‌ستی خو‌تان کرد‌تان	پیش فرستاده است
۱۸۲	ظَلَامٌ	غه‌درکار، ناحقه‌قی کار	دست‌های شما
۱۸۲	عَبِيدٌ	عه‌بد، به‌نده	بسیار ظالم
۱۸۳	عَهْدٌ	په‌یمانی گرتوه، په‌یمانی به‌ستوهه	بنده
۱۸۳	تَأْكُلُ	ده‌یخوا	پیمان گرفته است
۱۸۳	يَأْتِينَا	بیته‌لامان	می‌خورد
۱۸۳	قُرْبَانٍ	حه‌یوان قوریانی، قوریانی	نزد ما آید
۱۸۴	كَذَّبُوا	حاشایان کرد	قربانی
۱۸۴	كَذَّبَ	حاشا کرا	تکذیب کردند
۱۸۴	جَاءُوا	هاتن	تکذیب شد
۱۸۴	زَبْرٌ	نووسراو‌گه‌ل، نووسراوه‌کان	آمدند
۱۸۴	مُنِيرٌ	دیاری ده‌ر، روناک که‌ره‌وه	نوشته‌ها
۱۸۵	ذَائِقَةُ الْمَوْتِ	چه‌شینهری تامی مهرگ	روشنگر
۱۸۵	ذَائِقِ	چه‌شینهر	چشنده‌ی مزه‌ی مرگ
			چشنده

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۸۵	تَوَفَّوْنَ	به ته‌واوی پیتان ده‌دریته‌وه	به تمام و کمال شما داده می‌شود
۱۸۵	زُحِرَ	دوورکراو	دور کرده شد
۱۸۵	أَدْخَلَ	ببریته نیو، بیسه‌نه ناو	داخل کرده شود
۱۸۵	فَازَ	به‌خته‌وه‌ر بوو	نجات یافت
۱۸۵	عُرِرَ	خه‌له‌تانندن، فریو، فریودان	خدعه و فریب، فریب دادن
۱۸۶	لَمْ يَتَّبِعُوا	به‌رتاقی کاری ده‌که‌ون	حتماً مورد آزمایش قرار می‌گیرید
۱۸۶	لَتَسْمَعَنَّ	ده‌بیسن	مسئلاً خواهید شنید
۱۸۶	عَزَمَ الْأُمُورَ	کاری جامیرانه	کارهای شایسته
۱۸۷	لَتُبَيِّنَنَّ	ئه‌بی‌رای‌که‌یین	قطعاً آن را باید بیان دارید
۱۸۷	نَبَذُوهُ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ	پاش‌گه‌زبونه‌وه، خستیانه پشت گوی	آن را دور انداختند.
۱۸۷	يَفْرَحُونَ	دل‌خوش ئه‌که‌ن	خوشحال می‌شوند
۱۸۸	أَتَوْا	هاوردیان، کردیان	آوردند، کردند
۱۸۸	يُحْمَدُوا	تاریف بکرین	ستایش شوند
۱۸۸	يَفْعَلُوا	نه‌یان کرده	انجام ندادند
۱۸۸	مَفَازَةَ	رزگاری	نجات و رستگاری
۱۹۱	يَذْكُرُونَ	یاد ده‌که‌ن	یاد می‌کنند
۱۹۱	قِيَاماً	ویستاوی، پاوه‌ستان	ایستاده، ایستادن
۱۹۱	قُعُوداً	دانیشتن	نشسته
۱۹۱	جَنُوبَ	ته‌نیشت گهل	پهلوها
۱۹۱	جَنَبَ	ته‌نیشت	پهلو
۱۹۱	يَتَفَكَّرُونَ	راده‌مینن	می‌اندیشد
۱۹۱	خَلَقَتْ	ساز داوه	خلق کردی، آفریدی
۱۹۲	أَخْزَيْتَ	توشی شوره‌یت کرده	خوار و زبون کرده‌ای
		رپسوات کردووه	

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۹۲	تَدْخِلْ	بیخه‌یته ناو	داخل کنی، وارد کنی
۱۹۳	مُنَادٍ	بانگ رایهل	ندا دهنده
۱۹۳	يُنَادِي	گازی ده‌کرد، بانگی ده‌کرد	دعوت می‌کرد، بانگ می‌زد
۱۹۳	كَفَّرَ	بیکوژینه‌وه، بیشاره‌وه	بپوشان، محو گردان
۱۹۳	تَوَقَّنَا	بمان مرینه	ما را بمیران
۱۹۳	أَبْرَارٍ	پی‌او‌چاکان	نیکان
۱۹۴	وَعَدْتُنَا	به‌لینت پیمان داوه	به ما وعده دادی
۱۹۴	لَا تَخْزِنَا	شهرمه‌زارمان مه‌که	ما را خوار مکن
۱۹۵	إِسْتَجَابَ	به ده‌نگیانه‌وه هات	پذیرفت، پاسخ داد
۱۹۵	لَا أَضِيعُ	له ناو نابهم	ضایع نمی‌کنم
۱۹۵	عَامِلٍ	خاوه‌ن کرده‌وه	انجام دهنده‌ی عمل، کارگر
۱۹۵	أُخْرِجُوا	ده‌رکراون	رانده شدند
۱۹۵	أَذُوا	نازاریان دیوه	اذیت شدند
۱۹۵	قَاتِلُوا	چونه‌خه‌زا	جنگیدند
۱۹۵	أَكْفَرْنَ	ده‌کوژینه‌وه	محو می‌گردانم
۱۹۵	أَدْخِلْنِ	ده‌یانخه‌مه ناو	داخل می‌کنم
۱۹۶	يَغْرَتُكَ	هه‌لت خه‌له‌تینی	تو را گول زند
۱۹۶	تَقَلَّبُ	هاتو چون و گرو فر	گشت و گذار
۱۹۶	بِلَادٍ	ولآتان	شهرها
۱۹۸	نَزَلَ	میوانی، میوانداری	مهمانی، پذیرایی
۲۰۰	رَابِطُوا	بو پاراستنی سنوره‌کان دایم	مرزداری کنید، از میهن خود
		ساز و ته‌یاربن	مراقبت به عمل آورید
۲۰۰	إِصْبِرُوا	خو‌پ‌اگرن	شکیبایی ورزید
۲۰۰	صَابِرُوا	له‌خو‌پ‌اگران بن	ایستادگی بورزید

سوره‌ی النساء (۴)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	تَسَاءَلُونَ بِهِ	به ناوێ ئه‌ویه‌کتر	همدیگر را به او
		سویند ده‌دهن	سوگند می‌دهید
۱	أَرْحَام	خزیم‌گه‌ل	خویشاوندان
۱	رَقِيب	چاودیر	مراقب، مواظب
۱	أَتُوا	بدهن	بدهید
۲	لَا تَتَّبِعُوا	مه‌گورنه‌وه	جابه‌جا نکنید
۲	حُوب	تاوان، گوناخ	گناه
۳	أَلَا تَقْسِطُوا	که نه‌توانن دادگه‌ری	که نتوانید به عدالت
		بکه‌ن	رفتار کنید
۳	فَأَنكِحُوا	جا ماره‌بکه‌ن	پس ازدواج کنید
۳	طَابَ	په‌وا	حلال
۳	مَثْنَى	دوو	دو
۳	ثُلَاثَ	سی	سه
۳	رُبَاعَ	چوار	چهار
۳	أَلَا تَعْدِلُوا	که ناتوانن دادگه‌ری	که نتوانید با عدالت
		بکه‌ن	رفتار کنید
۳	مَامْلَكْتَ أَيْمَانَكُمْ	ئه‌وانه‌ی بونه‌ته	آنهايي که صاحب
		مولکی خوتان	آنها شده‌اید
۳	لَا تَعُولُوا	لارنه‌بیته‌وه	مایل نشوید
۴	صَدَقَاتِهِنَّ	ماره‌یی ژنان	مهریه‌هایشان
۴	نَحْلَةً	پیش‌کەش	فرضیه، عطیه‌ی بلاعوض
۴	طَبْنٍ	به‌خشیان	بخشیدند
۴	هَنِيئاً	به‌خوشی	گوارا

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۴	مَرِيًّا	خوڤش مهزه	خوشمزه
۴	ءَاتُوا	بدەن	بدهید
۵	لَا تُؤْتُوا	مهدهن	ندهید
۵	قِيَمًا	مایه‌ی گوزه ران و ژیان	وسيله‌ی پایداری و مایه‌ی پابرجائی
۵	أَرْزُقُوهُمْ	بژیویان دابین کهن	به آن‌ها روزی دهید
۵	أَكْسُوهُمْ	جل و بهرگیان دابین کهن	پوشاک آنان را تهیه کنید
۵	قُولُ	قسه	سخن
۶	أَبْتَلُوا	تاقی که نه وه	بیازمائید
۶	بَلَّغُوا	بونه گه نجی بی	به سن ازدواج رسیدند، بالغ شدند
۶	ءَانَسْتُمْ	دیتان، زانیتان	درک کردید، فهمیدید
۶	رُشِدَ	ژی‌ری، ئاوه‌زان	شعور، لیاقت و کارایی
۶	إِدْفَعُوا	بدە نه وه	بدهید، برگردانید
۶	بِدَارٍ	به‌له‌ز، به‌په‌له	شتاب، عجله
۶	يَكْبُرُوا	گه‌وره بین	بزرگ شوند
۶	فَلْيَسْتَعْفِفْ	ده‌بی خو پیا‌ریزی	باید پاکدامنی پیشه کند
۶	فَلْيَأْكُلْ	با بخوات	پس بخورد
۶	دَفَعْتُمْ	داتانه وه	باز پس دادید، تحویل دادید
۶	كَفَى	به‌سه	کافی است
۶	حَسِيبٍ	لی پرس	حساب‌رس
۷	الْأَقْرَبُونَ	که‌س و کاری نزیک	خویشاوندان
۷	وَالِدَانِ	دای و باب	پدر و مادر
۷	قَلَّ	که‌م بی	کم باشد
۷	كَثَرَ	زور بی	زیاد باشد

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۷	مَفْرُوض	برپار دراو	واجب و مشخص
۸	قِسْمَةٌ	کهله‌پور، میرات	میراث
۸	أُولُو الْقُرْبَى	که‌س و کار، خزمه نزیکه‌کان	خویشاوندان
۹	لَيَخْشَ	ئه‌بی بترسی	باید بترسید
۹	تَرَكُوا	به‌جی بهیلن	ترک کنند، بجا گذارند
۹	ضِعَافٌ	بی ده‌سته‌لأتان	ضعاف: جمع ضعیف، کوچک، درمانده
۹	خَافُوا	ترسیان	ترسیدند
۹	سَدِيدٌ	هه‌ق، پاست و به‌جی	حق، درست و به‌جا
۹	حِيلَةٌ	ده‌ره‌تان	چاره
۱۰	بَصَائِرُ	به‌لگه رونه‌کان	جمع بصیرت، دلایل واضح
۱۰	بَطُونٌ	زگ گهل	شکم‌ها، جمع بطن
۱۰	يَصْلَوْنَ	ده‌که‌ونه‌ناو	داخل می‌شوند
۱۰	سَعِيرٌ	ئاگری به‌هه‌لپه‌وگر	آتش برافروخته
۱۰	يَاكُلُونَ	ده‌بخون	می‌خورند
۱۱	يُوصَى	پاده‌گه‌ینی، بریارده‌دا، ئاموزگاری ده‌کا	فرمان می‌دهد، توصیه می‌کند
۱۱	اَنْثَيْنِ	دوومی‌ونه	دو زن
۱۱	اِثْنَتَيْنِ	دوومی‌ونه	دو زن
۱۱	ثَلَاثٌ	له‌سی کۆت کۆتیک، سی‌یه‌ک	یک سوم
۱۱	أَبَوَاهُ	دای و بابی	پدر و مادرش
۱۱	سُدُسٌ	شه‌ش‌یه‌ک	یک ششم
۱۱	وَرَثَهُ	میراتگیرانی	وارثانش
۱۲	يُوصِينَ	وه‌سیه‌ت ده‌که‌ن	وصیت می‌کنند

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۲	ثُمَّنْ	ههشت یهک	یک هشتم
۱۲	تَوْصُونَ	وهسیهت ده کهن	وصیت می کنید شما مردان
۱۲	يُورَثُ	که له پوری بهش ده کری	از او ارث برده می شود
۱۲	كَلَالَه	مردویک باب و مندالی لی	مردهای بی فرزند و بی پدر
۱۲	أُخْتْ	به جی نه مایی	خواهر
۱۲	شُرَكَاءْ	خوشک	شریکان
۱۲	مُضَارَّ	هاویهش گهل	زیان رساننده
۱۲	تَرَكْنَ	زهره رگه یه ن	به جا می گذارند (زنان)
۱۲	تَرَكْتُمْ	به جی ده هیلن	به جا گذاشتید
۱۳	يُطِيعُ اللَّهَ	به جیتان هیش	از خدا اطاعت کند
۱۳	فُوزْ	بهره فرمانی خودایی	پیروزی
۱۴	يَعْصِي اللَّهَ	سه رکه وتن	خدا را نافرمانی کند
۱۵	يَأْتِيَنِ الْفَاحِشَةَ	له فرمانی خودا ده رچی	زنا می کنند
۱۵	يَتَوَقَّاهُنَّ	زینا ده کهن	می میرند
۱۶	الَّذَانِ	ده مرن	آن دو نفر
۱۶	ءَاذَوْهُمَا	نه و جوته، نه و دوو که سه	(یک مرد و یک زن)
۱۶	تَابَا	نازاریان دهن	آنان را ببازارید
۱۶	أَصْلَحَا	په شیمان بونه وه	توبه کردند
۱۶	أَعْرَضُوا	پئی چاکه یان گرت بهر	به اصلاح خود پرداختند
۱۶	جَهَالَةً	وازیین رو وه رگیرن	دست بردارید، رو برگردانید
۱۷	يَتَوَبَّوْنَ	نه زانی، نه قامی	نادانی
۱۷	تَبَّتْ	په ژیوان ده بنه وه	توبه می کنند
۱۸	يَمُوتُونَ	په ژیوان بومه وه	توبه کردم
۱۸	أَعْتَدْنَا	ده مرن	می میرند
۱۸		سازمان کردو وه	تهیه کرده ایم

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۹	يَحِلُّ	ره‌وايه	روا است، درست است، لَا يَحِلُّ: روانیست
۱۹	أَنْ تَرِثُوا النِّسَاءَ	ژنان بکه‌نه مائی میراتی خوتان	که زنان را به ارث ببرید
۱۹	كَرْهًا	به زور‌داری	با زور، با اجبار
۱۹	لِتَذْهَبُوا	ده‌ست هه‌لگرن،	تا ترک کنند، تا
۱۹	ءَاتَيْتُمُوهُنَّ	بی‌ده‌نه‌دواوه	چشم‌پوشی کنند
۱۹	عَاشِرُوهُنَّ	پیتان داون	به آنان دادید
۱۹	كَرِهْتُمُوهُنَّ	له‌گه‌لیان ره‌فتار بکه‌ن	با آنان رفتار کنید
۱۹	مُبَيِّنَةً	خوشتان نه‌هات لیان	از آنان (زنان) کراحت داشتید
۲۰	أَرَدْتُمْ	ناشکرا	آشکار
۲۰	إِسْتَبْدَالٍ	ویستان	خواستید
۲۰	مَكَانٍ	گو‌رین	تغییر دادن، عوض کردن
۲۰	بُهْتَانٍ	جیگا، شوین	جا، مکان
۲۰	قَدْ أَفْضَىٰ بَعْضُكُم عَلَىٰ بَعْضٍ	دروغ بستن، به دروغ عمل زشتی را به کسی نسبت دادن	دروغ بستن، به دروغ عمل زشتی را به کسی نسبت دادن
۲۱	مِثْقَالًا غَلِيظًا	له‌گه‌ل یه‌کتر ده‌ستان تیکه‌لاو کردووه	با یکدیگر هم آغوش شده‌اید
۲۱	نَكَحَ	په‌یمانی‌پته‌و	پیمان استوار
۲۲	ءَابَاؤُكُمْ	ماره‌ی کرد	ازدواج کرد
۲۲	مَقْتًا	باوانتان	پدرانتان
۲۲	سَاءَ	توپه‌یی	خشم شدید
۲۲	حَرَمَتْ	زور خراپه، ناشیرینه	بسیار بد و نادرست
۲۳	أَمْهَاتٍ	حه‌رام کراوه	حرام شد، منع شده است
۲۳		دایکان	مادران

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۳	بَنَات	کچان، کچ گهل، کیزان	دختران
۲۳	أَخَوَات	خوشکان، خویشک گهل	خواهران
۲۳	عَمَّات	خوشکانی باوک (پور)، میمی	عمه‌ها
۲۳	خَالَات	خوشکانی دایک (پور)	خاله‌ها
۲۳	أَرْضَعْنَكُمْ	شیریان پی داوَن	به شما شیر داده‌اند
۲۳	رَبَائِب	کیزانی په‌روه‌ده‌کراوی	دختران تربیت شده ی
۲۳	حَجَّوْرُكُمْ	ژنانتان و له شوی پیشویان	همسرانان از شوهران دیگر
۲۳	دَخَلْتُمْ بِهِنَّ	باوه‌شی ئیوه	آغوش شما
۲۳	حَلَائِل	له گهل‌یان خه‌وتون	با آنان آمیزش کردید، با آنان همبستر شدید
۲۳	أَبْنَائُكُمُ الَّذِينَ مِنْ أَصْلَابِكُمْ	ژنانی حه‌لال و هاوسه‌ر	زنان حلال شده، همسران
۲۳	أَصْلَاب	ئه‌وکورانه هه‌ر له خوتان بن	پسرانی که از پشت شما باشند (پسر واقعی شما باشند)
۲۳	أَخْتَيْنِ	پشت‌گهل	پشت‌ها
۲۳	تَجَمَّعُوا	دوو خوشک	دو خواهر
۲۴	مُحْصَنَات	کو که نه‌وه	جمع کنید
۲۴	كِتَابَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ	ژنی به‌شوو، ژنانی به‌شوو	زنان شوهردار
۲۴	مَآوَرَاءَ ذَٰلِكُمْ	له خوداوه ئه‌م بریاره بو	خداوند بر شما واجب
۲۴	مُحْصِنِينَ	ئیوه نوسراوه	گردانده است
۲۴	مُسَافِحِينَ	جیاله مه	غیر از اینان
۲۴	إِسْتَمْتَعْتُمْ	پیاوانی پاک داوین	مردان طالب پاکدامنی
۲۴		داوین پیسان	زناکاران
۲۴		له‌زه‌تتان برد	کام گرفتید، لذت بردید

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۴	ءَاتَوْهُنَّ	بیان بدهن	به آنان بدهید
۲۴	أَجُورَهُنَّ	ماره‌یی به کانیان	مهریه‌هایشان
۲۴	تَرَضِیْتُمْ	بیک هاتن، رازی بوون	راضی شدید
۲۵	لَمْ یَسْتَطِیعْ	نتوانی ^۲	نتواند
۲۵	یَنْکِحْ	ماره‌بکا، ژن بهینی ^۲	ازدواج کند
۲۵	طَوَّلْ	دهست‌لات	دارائی، بضاعت
۲۵	فَتَّیَات	کیژانی تازه پی‌گه‌یشتو	دختران نوجوان
۲۵	مُؤْمِنَات	ژنانی باوه‌پدار	زنان ایماندار
۲۵	مُسَافِحَات	داوین پيسان	زنانی که از زنا دوری نکنند
۲۵	لَا مَتَّخِذَاتِ أَخْدَانِ	نه نه‌وانه‌ی به نهینی ^۲ دوستی نیرینه ده‌گرن	نه آنانکه در نهان با مردان دیگر دوستی کنند
۲۵	اِخْدَانِ	دوستانی نهینی ^۲	دوست پنهانی
۲۵	أَحْصِنْ	شوویان کرد	به ازدواج درآورده شدند
۲۵	أَتَيْنَ بِفَاحِشَةٍ	دهستیان ده‌گه‌ل پی‌اوی ^۲ نامه‌حرهم تیکه‌ل کرد	مرکب زنان شوند
۲۵	خَشِيَ	ترسی بی ^۲	بترسد
۲۵	عَنَتَ	زیان، زهره‌ر	فساد، تباهی، مشقت
۲۷	تَمِيلُوا	له ریگه لا بدهن	منحرف شوید
۲۷	مَيْلًا عَظِيمًا	لادانی ته‌واو	انحراف کامل
۲۸	يُخَفِّفَ	سووک بکا	سبک کند
۲۸	إِنْسَانِ	مروف	انسان
۲۸	خُلِقَ	دروست کراوه	آفریده شده است
۲۸	لَا تَقْتُلُوا	مه‌کوژن	نکشید
۲۹	عَنْ تَرَضٍ مِنْكُمْ	به‌رازی بون له ناو خو‌تان	با رضایت خودتان
۳۰	نُصْلِي	گرفتار ده‌که‌ین، ده‌یخه‌ینه ناو	وارد می‌کنیم
۳۰	يَسِيرِ	ئاسان، سووک	آسان، سبک

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۳۱	إِنْ تَجْتَنِبُوا	نه‌گەر خوتان دۆره په‌ریز بگرن	اگر دوری کنی
۳۱	تَنْهَوْنَ	به‌رگریتان لی کراوه	نهی شده‌اید
۳۱	كَبَائِرَ	تاوانه زله‌کان	گناهان بزرگ
۳۱	نُكْفَرُ	ده‌سپینه‌وه	می‌زداییم
۳۱	نُذْخِلْكُمْ	ده‌تانبه‌ینه ناو	شما را داخل می‌کنیم
۳۱	مَدْخَلًا	شوینی نه‌ناو‌چون	جایگاه داخل شدن
۳۱	کَرِیم	به‌قه‌درو عیزه‌ت، به‌نرخ، به‌که‌لکی، به‌خشه‌نده	ارزشمند، سودمند، بخشنده
۳۲	لَا تَتَمَنَّوْا	ناوات مه‌خوازن	آرزو نکنید
۳۲	وَسَأَلُوا	داوا بکه‌ن	درخواست کنید
۳۲	فَضَّلَ	سه‌ر خستوو	برتری داده است
۳۲	إِكْتَسَبَ	ده‌ستیان خستوه	به دست آورند، کسب کردند
۳۲	إِكْتَسَبُوا	ده‌ستیان خستوه	به دست آورند
۳۳	مَوَالِيَ	میراتگران، له‌پورگیران، خزمان	وارثین، خویشاوندان
۳۳	عَقَدْتَ أَيْمَانَكُمْ	په‌یمانت گری داوه	پیمان بسته‌ای
۳۴	قَوَامُونَ	ده‌سه‌لاتداران، سه‌ره‌پرستان	سرپرستان
۳۴	قَائِمَاتٍ	گوی بیسان به‌ر فرمانان	فرمانبرداران
۳۴	حَافِظٍ	پاریزه‌ر	نگه‌دارنده، حفظ کننده
۳۴	نُشَوْرُ	نه‌شقی بوون، یاخی بوون	سریچی کردن
۳۴	تَخَافُونَ	ده‌ترسن	می‌ترسید
۳۴	فَعِظُوهُمْ	جا نه‌سیحه‌ت یان که‌ن، ناموز گاریان که‌ن	پس پندشان دهید
۳۴	أَهْجُرُوهُمْ	دورینه‌ولیان	از آنان دور شوید

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۳۴	إِضْرِبُوهُنَّ	لِیان دهن	آنان را تنبیه کنید. (بزنی‌شان)
۳۴	إِنْ أَطَعْنَكُمْ	نه‌گه‌ر دینه‌وه به‌رفه‌رمانی ئیوه	اگر از شما پیروی کردند
۳۴	لَا تَبْغُوا عَلَيْهِنَّ سَبِيلًا	بیانویان لی مه‌گرن	راهی برای تنبیه آنان نجوید
۳۴	عَلِيًّا	جی به‌رزه، پایه‌به‌رزه	بلندمرتبه
۳۴	كَبِير	گه‌وره، مه‌زن	بزرگ
۳۵	أَبْعَثُوا	هه‌لبژیرن	انتخاب کنید
۳۵	حَكَمٌ	که‌بخودا، داوهر، ناوژیوان	داور
۳۵	يُوقِفِي	پیک دینی	سازگاری می‌دهد
۳۶	لَا تُشْرِكُوا	شهریک دانه‌نین هاوسا، هاومال، ده‌راوسی	شرک نورزند همسایه
۳۶	جَار	دوور	بیگانه، دور
۳۶	صَاحِب	هه‌وال، هاوه‌ل	رفیق، یار
۳۶	صَاحِبِ الْجَنْبِ	هاوه‌لی هه‌میشه‌یی	همدم، هم‌رازه، هم‌نشین
۳۶	مُخْتَال	لوت بلند، خو به زل زان	خودخواه، متکبر
۳۶	فَخَّوْر	خو په‌سه‌ند، شانازی که‌ر	فخر فروش، خودستا، خودپسند
۳۷	مَّهِين	ثابرو به‌ر	خوار کننده
۳۷	بُخْل	چنوک، ئیری	تنگ‌نظری، حسادت
۳۸	قَرِين	هاوه‌ل، هاوده‌م، ئاوه‌ل	همدم، همنشین
۳۹	رَزَقَهُمْ	به‌شی داوون	آنها را روزی داد
۴۰	لَا يَظْلِمُ	ناهه‌قی نا‌کا	ستم نمی‌کند

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۴۰	مِثْقَالَ ذَرَّةٍ	سه‌نگی می‌روله‌ی زهردی وردیله	هم‌وزن ذره‌ای
۴۰	يُؤْت	ده‌بخشی ^۲	می‌بخشد
۴۰	إِنْ تَكُ	ئه‌گه‌ریبی ^۲	اگر باشد
۴۱	جِئْنَا	به‌ئین ^۲	بیاوریم
۴۲	تُسَوَّى	پیک بی ^۲	صاف شود
۴۲	حَدِيثٍ	قسه، باس	سخن
۴۳	لَا تَقْرَبُوا	نزیك مه‌بنه‌وه	نزدیک مشوید
۴۳	حَتَّى تَعْلَمُوا	تا تی‌بگه‌ن	تا بفهمند
۴۳	سُكَّارًا	سه‌رخوشی	مستی
۴۳	جُنُبٍ	له‌ش پیسی	مُلتَحِم
۴۳	عَابِرٍ	پا‌گوزهر، پی‌وار	عابر، راه‌گذار
۴۳	تَفْتَسِلُ	ده‌شوری	می‌شوی
۴۳	جَاءَ	هات	آمد
۴۳	غَائِطٍ	پیشاو	پیشاب، قضای حاجت
۴۳	مَرَضَى	نه‌خوشگهل	بیماران
۴۳	لَا مَسْتَمَ النَّسَاءِ	تخونی ژنان که‌وتن، له گهل ژنان تی‌که‌ل بون	با زنان آمیزش جنسی انجام دادید
۴۳	تَيَمَّمُوا	ته‌یموم بگرن	تیمم کنید
۴۳	صَعِيدٍ	خول، خاک	خاک
۴۳	اِمْسَحُوا	به‌ه‌نون	مسح کنید
۴۳	عَقَوًا	لی‌بورده	عفو کننده
۴۴	يُرِيدُونَ	ده‌یانه‌وی، گه‌رکیانه	می‌خواهند
۴۵	كَتَبْنَا	نووسیمان	نوشتیم، واجب کردیم
۴۶	كَلِمٍ	وتار، وشه‌کان	گفتار، سخنان
۴۶	مَوَاضِعَ	جی‌گه‌گهل، شوی‌نه‌کان	مکان‌ها
۴۶	اِسْمَعُ	بییسه	بشنو

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۴۶	مُسْمِعٍ	شیاوی بیستن	شنیدنی
۴۶	لَيَّا	ده لالچ گرتن	پیچ دادن
۴۶	طَعَنَ	تانه، ته شهر	ریشخند، طعنه
۴۶	أَقْوَمَ	راست تر	دادگرانه تر، صواب تر
۴۷	نَطْمَسَ	ساف بکهین	محو کنیم، دگرگون کنیم
۴۷	نَرَدُّهَا	بیگیرینه وه	آن را برگردانیم
۴۷	نَلْعَنَهُمْ	به ر نه حله تیان ده خهین	نفرینشان می کنم
۴۷	لَعَنَّا	به ر نه حله تمان خست	نفرین کردم
۴۷	أَصْحَابِ السَّبْتِ	نه وانه ی شه مو یان شکاند	کسانی که حرمت شنبه را رعایت نکردند
۴۸	يُشْرِكُ بِهِ	هاوکاری بودیاری بکری	برای او شریک قرار داده شود
۴۹	يُزَكُّونَ	پاکانه ده کهن	پاک می شمارند
۴۹	فَقْتِيلَ	هه ودای باریکی	رشته ی باریکی که در شفاف هسته ی خرما وجود دارد
۵۱	جِبْتٍ	بت	هر چیزی که جز خدا پرستیده شود
۵۱	أَهْدَى	سه ر راست تر	راه یافته تر
۵۲	لَنْ تَجِدَ	دهستی ناکه وی	نمی یابد
۵۳	يُؤْتُونَ	ده به خشن	می دهند
۵۳	نَقِيرٍ	شیاری دنکه خورما	گودی سوراخ گونه در پشت هسته ی خرما
۵۳	يَحْسُدُونَ	ئیره یی ده بهن، حه سودی ده بهن	حسد می برند
۵۵	صَدَّعْنَهُ	روی لی وه ر گیرا	بدان پشت نمود
۵۶	سَوْفَ	به زووی	به زودی
۵۶	نَضِجَتْ	دابلوخوا	سوخت، بریان شد

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۵۶	جَلُودَهُمْ	پیستیان	پوستشان
۵۶	جَلُود	پیست گهل	پوست ها
۵۶	بَدَلْنَا	گوپامان	عوض کردیم، دگرگون کردیم
۵۶	يَذُقُ	ده چیژی	می چشد
۵۷	ظِلّ	سیبه، سیوه	سایه
۵۷	ظَلِيل	سیبه ر دار	سایه دار
۵۸	حَكَمْتُمْ	پاگه یشتن، داوه ریتان کرد	داوری کنید
۵۸	تَحْكُمُوا	بی پابگهن، داوه ری بکهن	دواری کنید
۵۸	نِعْمًا، نِعَمَ مَا	زور باش	بهترین چیز
۵۸	يَعْظُ	ناموزگاری ده کا	پند می دهد
۵۸	تَوَدُّوا	بده نه وه	تحویل دهید
۵۸	أَمَانَات	نه مانه ت گهل	امانت ها
۵۹	أُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ	کار به ده ستانی خوتان	کارفرمایان از خودتان
۵۹	رَدُّوهُ	حه والهی بکهن، بیگیر نه وه	آن را برگردانید، رجوع دهید
۶۰	يَزْعُمُونَ	گومان ده کهن	گمان می برند
۶۰	يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاعُوتِ	کیشه یان به رنه لای تاغوت	داوری را پیش طاغوت ببرند
۶۰	أَمْرًا	فهرمانیان بی دراوه	فرمان داده شده اند، به آنان امر شده است
۶۱	مُنَافِقِينَ	دوو پرووه کان	دورویان
۶۱	يَصْدُونَ	پروویان وه رده گیرن	باز می دارند
۶۱	رَأَيْتَ	ده بینی	می بینی
۶۱	صَدُودٌ	پوو وه رگیران	روگردان، پشت کردن
۶۲	جَاءُوكَ	دینه لات	نزد تو می آیند

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۶۲	يَحْلِفُونَ	سویند ده خون	سوگند می خورند
۶۲	إِنْ أَرَدْنَا	نه مان ویست	اراده نکردیم. نخواستیم.
۶۳	أَعْرَضُ عَنْهُمْ	پرو وهر بگریه لیان	از ایشان روی بگردان
۶۲	تَوْفِيقُ	نیوان خوشی، یه ک خستنه وه	صلح و صفا راه انداختن
۶۳	عِظَهُمْ	نیسحه تیان که، ثاموز گاریان بکه	اندرزشان بده
۶۳	بَلِیغ	دلنشین	رسا، مؤثر
۶۴	لِطَاعَ	تا فره مانی قبول کهن	تا اطاعت شود
۶۴	إِسْتَعْفَرَ	داوای لی خوش بوونی کرد	آمرزش طلبید
۶۴	لَوْجَدُوا	ده یاندی	می یافتند
۶۵	يُحْكِمُونَ	بتکه نه قازی	تو را داور کنند
۶۵	شَجَرٍ بَيْنَهُمْ	کیشه گه لیک له به ییناندا	اختلافاتی که در بینشان وجود دارد
۶۵	لَا يَجِدُوا	نه ی بین، ههستی پی نه کهن	احساس نکنند
۶۵	حَرَجَ	ناخوشی، سهختی، ته نگانه	ملال، سختی، تنگی
۶۵	قَضَيْتَ	فرمانت داوه، داوه ریت کرد	فرمان دادی، قضاوت کردی
۶۵	يُسَلِّمُوا	مل که چ بن	تسلیم شوند
۶۵	تَسْلِيمَ	مهل که چی	تسلیم
۶۶	كَتَبْنَا	نووسیمان	نوشتیم
۶۶	أَخْرَجُوا	دهر که ون	خارج شوید
۶۶	يُوعِظُونَ بِهِ	نه سیحه تیان ده کراپی	اندرز داده می شدند به آن

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۶۹	أَنعَمَ	چاکه‌ی کرد	نیکی کرد، نعمت بخشید
۶۹	نَبِّينَ	پیغمبه‌ران	پیامبران
۶۹	صِدِّيقِينَ	خواپه‌ره‌ستانی راستی، راستگویان	راستگویان
۶۹	شَهِدَا	شه‌هیدان	شهیدان
۶۹	صَالِحِينَ	پیاوچاکان	شایستگان
۶۹	حَسَنَ	چاک، باش، په‌سه‌ند	خوب
۶۹	رَفِیقٍ	هاورپی، هاو‌ل	دوست، همراه
۷۱	حِذْرَکُمْ	چه‌ککان	اسلحه‌تان
۷۱	انْفِرُوا	وه‌ده‌رکه‌ون	بیرون روید
۷۲	يُبْطِلْنَ	خو‌وه‌دوا ده‌دا، خو‌ی دوا ده‌خا	مستی و کندی می‌کند
۷۳	لَيَقُولَنَّ	حه‌تمه‌ن ئی‌زی، بی گومان ده‌لی	حتماً می‌گوید
۷۳	مَوَدَّةَ	دوستانیه‌تی، خو‌ش ویستن	دوستی، مهربان
۷۳	يَالَيَّتَنِي	خوز‌گه‌منیش، کاش‌کای منیش	ای کاش من
۷۳	أَفْوَزَ	به‌شدار ده‌بوم	بهره می‌بردم
۷۳	فَوْزًا عَظِيمًا	خیر و به‌یری گه‌وره	بهره‌ای بزرگ
۷۴	فَلْيَقَاتِلْ	جا ده‌بی بچه‌خه‌زا	پس باید جنگ کنند
۷۴	يَشْرُونَ	ده‌فروشن	می‌فروشدند
۷۴	يُقْتَلْ	بکو‌زری	کشته شود
۷۴	يَغْلِبْ	سه‌رکه‌وی، زال بی	پیروز گردد
۷۴	نُؤْتِيهِ	ده‌ده‌ینی	به او می‌بخشم
۷۵	وَلَنَدَانِ	مندالان، منالان	کودکان، فرزندان

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۷۵	مُسْتَضْعِفِينَ	هیز لی گیراوان	ناتوان شدگان
۷۵	أَخْرَجْنَا	دهرمان که، پژگاران که	ما را بیرون کن
۷۵	تَقَاتِلُونَ	دهجه ننگن	می جنگند
۷۶	كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ	دهست هه لگرن، وازیبن	دست نگه دارید، دست باز دارید
۷۷	يَخْشَوْنَ	ده ترسن	می ترسند
۷۷	أَخْرَجْنَا	دوات خستین	ما را به تأخیر انداختی
۷۸	تَكُونُوا	بین	باشید
۷۸	يُدْرِكْكُمْ	ده تان دوزیته وه	شما را در می یابد
	يُدْرِكُ	ده دوزیته وه	در می یابد
۷۸	بُرُوجَ	قه لا گهل	برجها
۷۸	مُشِيدَه	قایم، پتهو	محکم، بلند
۷۸	إِنْ تُصِيبَهُمْ	ئه گهر توشیان بیت	اگر دچار شوند
۷۸	يَكَادُونَ	نزیك بوون	نزدیک باشند
۷۸	يَفْقَهُونَ	تی ده گهن	می فهمند
۷۹	أَصَابَكَ	توشت بی	به تو برسد
۷۹	نَفْسِكَ	خوت	خودت
۸۰	يُطِيعُ	به رفه رمان بی	اطاعت کند
۸۰	أَطَاعَ	به رفه رمانی کرده	اطاعت کرده است
۸۰	حَفِیْظَ	پاریزه ر، چاودی ر	مراقب و نگهبان
۸۱	طَاعَةَ	فه رمان به ریی	فرمانبرداری
۸۱	بَيَّتَ	شه وانه راویژی کرد	در شب چاره جویی کرد
۸۱	يَبِيتُونَ	شه وانه راویژ ده کهن	در شب چاره جویی می کنند
۸۲	أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ	ئاخو بو ورد نابنه وه	چرا دقت نمی کنند
۸۳	أَذَاعُوا	دهنگ و باسیان راگه یاند	پخش کردند، شایع نمودند

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۸۳	لَعِلْمَهُ	ده یانزانی	آن را می دانستند
۸۳	يَسْتَنْبِطُونَ	ده فامن، ده زانن	استخراج و استنباط می کنند
۸۳	اتَّبَعْتُمْ	په پره ویتان ده کرد	پیروی می کردید
۸۴	قَاتِلْ	بچه ننگه	بجنگ
۸۴	حَرَضَ	دنه وهانه بده	تشویق کن
۸۴	يَكْفَّ	بپاریزی	بازگیرد
۸۴	تَنْكِيْل	به‌لا به‌سهر هینان، توله سهندن	تنبیه، مجازات
۸۵	كِفْل	به‌ش	بهره، پاداش
۸۶	حَيْثُمْ	چاک و خوشیتان لی‌کرا، سلاوتنان کرا	بر شما سلام شد
۸۶	تَحِيَّة	چاک و خوشی، سلاو	سلام و احوال پرسی
۸۶	حَيَّوْا	چاک و خوشی بکه‌ن، سلاو بکه‌ن	سلام و احوال پرسی کنید
۸۶	رُدُّوْهَا	جواوی ده‌نه‌وه	آن را جواب دهید
۸۷	لِيَجْمَعَنَّكُمْ	لی‌کتر کو‌ده‌کانه‌وه	حتماً شما را گرد می‌آورد
۸۷	أَصْدَقْ	راست‌تر	راست‌تر
۸۸	أَضَلَّ	گومرای کرد	گمراه کرد
۸۸	أَرْكَسَهُمْ	به‌راوه‌ژوری کردنه‌وه	آنان را واژگون و دگرگون نموده است
۸۸	تَهْدُوا	بیخه‌نه‌سهر راسته‌پری	هدایت نمائید
۸۸	لَنْ تَجِدَ لَهُ سَبِيْلًا	تو ناتوانی پی‌گایه‌کی بو	راهی برای او نخواهی یافت
۸۹	وَجَدْتُمُوهُمْ	توشیان بوون، په‌یداتان کردن	آنان را یافتید

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۸۹	يُهَاجِرُوا	کوچ بکه‌ن	هجرت کنند
۹۰	يَصِلُونَ	په یوه‌ندی ده‌بستن	پناه می‌برند، می‌پیوندند
۹۰	جَاؤُوكُمْ	هاتنه لاتان	نزد شما آمدند
۹۰	حَصَرَتْ	ته‌نگ ده‌بی	تنگ می‌گردد
۹۰	لَسَلَطَهُمْ	ده‌سته‌لاتی پی‌ده‌دان	آنان را چیره می‌کرد
۹۰	اعْتَزَلُوكُمْ	خو‌یان له‌ ئیوه دور خسته‌وه	از شما دوری کردند
۹۰	تَوْبَةً	په‌ژیوان بونه‌وه	پشیمان شدن
۹۰	الْقُوا إِلَيْكُمُ السَّلَامَ	پیشنیاری ناشتیان کرد	به شما پیشنهاد صلح کردند
۹۰	سَلَامَ	ناشتی	صلح
۹۱	ءَاخِرِينَ	ئه‌وانی تر، که‌سانی تر	دیگران، کسانی دیگر
۹۱	يَأْمَنُوكُمْ	له‌ ئیوه ئارخه‌یان بن	از شما در امان باشند
۹۱	لَمْ يَعْتَزِلْوْكُمْ	لِیتان نه‌ته‌کنه‌وه، لِیتان دور نه‌که‌وته‌وه	از شما دست نکشیدند
۹۱	لَمْ يُلْقُوا إِلَيْكُمُ السَّلَامَ	پیشنیاری ناشتیان نکرد	صلح را پیشنهاد نکردند
۹۱	لَمْ يَكْفُوا أَيْدِيَهُمْ	ده‌ستیان له‌ ئیوه هه‌ل نه‌گرت	دست بردار نشدند
۹۱	أُرْكِسُوا فِيهَا	ده‌چنه‌ نیوی	در آن فرو می‌روند
۹۱	تَقْتُلُوهُمْ	به‌گیر و هینان	ایشان را دریافتید
۹۲	يَقْتُلُ	بکوژی	بکشد
۹۲	خَطَا	هه‌له	از روی خطا، غیر عمد
۹۲	تَحْرِيرَ	ئازاد کردن، رزگار کردن	آزاد کردن
۹۲	رَقَبَةً	کو‌یله، کو‌له	برده
۹۲	دِيَّةَ	خو‌ینبایی	خونبها
۹۲	مُسْلِمَةً	ته‌سلیم کراو، دراو	پرداخت شده
۹۲	يَصَّدَّقُوا	به‌خشن، پیاوه‌تی بکه‌ن	تصدّق کنند، عفو ک

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۹۲	شَهْرَيْنِ	دو مانگ	دو ماه
۹۲	مُتَّابِعَيْنِ	له سه ریه ک	پشت سر هم، پیایی
۹۳	مُتَّعَمِّدًا	به ئانقه ست	عمداً، از روی قصد
۹۳	غَضَبَ	به رکداچووه، توپه بووه	خشم گرفته است
۹۳	أَعَدَّ	داناوه، ئاماده کردوه	آماده کرده است
۹۴	ضَرَبْتُمْ	دهرچون، دهروڤ	رفتید
۹۴	تَبَيَّنُوا	هه مو شتیک لیکنده نه وه	تحقیق کنید
۹۴	الْقَى إِلَيْكُمُ السَّلَامَ	فهرمانبه ری خووی بو ئیوه ده ربهری	به شما سلام کرد
۹۴	تَبْتَغُونَ	ده تانه وی، گه ره کتانه	جویا هستید، می جویید
۹۴	عَرَضَ	مالی دنیا	ثروت دنیا
۹۴	مَغَانِمَ	ده سکه وتی زور	غنایم
۹۵	أُولَى الضَّرَرِ	نوقسان گهل	زیان دیدگان، معلولان
۹۵	لَا يَسْتَوِي	وه کویه ک نین	برابر نیستند
۹۵	وَعَدَ	به لینی دا	وعده داد
۹۵	قَاعِدُونَ، قَاعِدِينَ	خانه نشینان، دانشتوان	نشستگان
۹۵	مُجَاهِدُونَ	ئه وانه ده چنه جهنگ له رای خودا، تیکوشه ران	جهادگران
۹۵	حُسْنَى	چاکه	نیکی
۹۷	تَوَفَّاهُمْ	گیانیان ده کیشی	جانشان را می کشد، قبض روحشان می کند
۹۷	فِيمَ كُنْتُمْ	ئیوه له چه کاریکدا بوون	کجا بوده اید
۹۷	سَاءَتْ	خرابه	بد است
۹۷	وَاسِعَ	هه راو، به ریلاو	وسیع، گسترده
۹۷	تَهَاجَرُوا	کوچ کهن	هجرت کنید
۹۸	حِيلَةَ	دهره تان	چاره، علاج
۱۰۰	يَهَاجِرَ	کوچ کا	هجرت کند

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۰۰	مُهَاجِر	کوچ کەر	کوچ کننده
۱۰۰	مُرَاعِمًا	شوینی حاوانه	سرزمین آسایش و آرامش
۱۰۰	يَخْرُجُ	وه وه رهحانی	بیرون رود
۱۰۰	وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَىٰ اللَّهِ	پاداشی ئه وه له سه رهخوایه	پاداش او در پیشگاه خدا ثابت می شود
۱۰۰	وَقَعَ	هاته جی، کهوت، روی دا	ثابت شد، افتاد، روی داد
۱۰۱	تَقْصِرُوا	هه لِبَقَرِچِین، کورت بکه نه وه	کوتاه کنید
۱۰۱	يَفْتَنُكُمُ	توشی ئازارتان بکهن	به فتنه گرفتارتان گردانند
۱۰۲	كُنْتَ	بوی	بودی
۱۰۲	أَقَمْتُ لَهُمُ الصَّلَاةَ	نویژت بو دابه ستن	نماز را برایشان برپاداشتی
۱۰۲	أَسْلَحَتْهُمْ	چه که کانیان	اسلحه هایشان
۱۰۲	تَأْتِ	بیت	بیاید
۱۰۲	لَمْ يَصَلُّوا	له نویژت دابهش دار نه بوون	نماز نخواندند
۱۰۲	فَلْيَصَلُّوا	جا نویژت بخوینن	پس باید نماز بخوانند
۱۰۲	تَغْفُلُونَ	ئاگاتان ببری، بی ئاگا ده بن	غفلت می کنید
۱۰۲	أَمْتَعْتَكُمْ	ئه سه بابتان	وسایلتان
۱۰۲	مَطَرٍ	باران	باران
۱۰۲	تَضَعُوا	دانین، دابنن	زمین بگذارید، رها کنید
۱۰۳	قَضَيْتُمُ الصَّلَاةَ	له نویژی بونه وه، نویژتان ته واو کرد	نماز را به پایان بردید
۱۰۳	إِطْمَأْنَنْتُمْ	خاتر جهم بون، ئارام بون	آرام شدید
۱۰۳	مَوْقُوتًا	وهختی دیاری کراو	زماندار، دارای وقت معلوم

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۰۴	إِيتِئَاءَ	پاوانان، وه‌دوکه‌وتن	جستجو کردن
۱۰۴	تَأْلَمُونَ	ئیه‌وه تووشی ئازار ده‌بن	درد می‌کشید
۱۰۴	يَأْلَمُونَ	ئه‌وان ئازار ده‌بینن	درد می‌کشند
۱۰۴	تَرْجُونَ	هومی‌دتان هه‌یه	امیدوارید
۱۰۵	أَرَاكَ اللَّهُ	خوداری نی‌شان داوی	خدا به تو نشان داده است
۱۰۵	تَحْكُمَ	داوه‌ری که‌ی	داوری کنی
۱۰۵	خَائِنِينَ	گزیکاران، فیلبازان، تاوانباران	گناهکاران، خائنان
۱۰۵	خَصِيمَ	لاگر، پشتیوان	مدافع، جانبدار
۱۰۷	لَا تُجَادِلْ	گیره و‌کیشه مه‌که، به‌رگری مه‌که	مجادله مکن، دفاع مکن
۱۰۷	خَوَّانَ	زور‌غەیان و گونا‌ه‌بار	بسیار خیانتکار
۱۰۷	يَخْتَانُونَ	خه‌یانه‌ت ده‌که‌ن	خیانت می‌کنند
۱۰۸	يَسْتَخْفُونَ	ده‌شارنه‌وه	مخفی می‌کنند
۱۰۸	لَا يَرْضَى	پازی نابی	راضی نمی‌شود
۱۰۹	جَادِلْتُمْ	لاگیریتان کرد، پشتیوانیتان کرد	دفاع کردید، مجادله کردید
۱۰۹	يُجَادِلْ	لاگری ده‌کا	دفاع می‌کند، مجادله می‌کند
۱۱۲	إِحْتَمَلَ	هه‌لی گرتوه	حمل کرده است
۱۱۲	يَوْمَ	تاوان ده‌خاته سەر‌خه‌لک	متهم می‌کند
۱۱۲	بَرِيئًا	بی‌گونا	بیگناه
۱۱۳	يُضِلُّوكَ	گومرات ده‌که‌ن	گمراه می‌کنند
۱۱۴	نَجْوَى	سرته و چپکه کردن، پچه، چفه	پچ، پچ، آهسته و درگوشی با هم صحبت کردن
۱۱۳	مَایْضُرُّونَكَ	زیانت لی‌ ناده‌ن	به تو زیان نمی‌رسانند

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۱۵	يُشَاقِقُ	سه‌ریچی بکا، دزایه‌تی بکا	دشمنی ورزد
۱۱۵	تَبَيَّنَ	پوون بوو، ناشکرا بوو	روشن شد
۱۱۵	يَتَّبِعُ	بگریته بهر، فرمانبه‌ری بکا	پیروی کند، پیش گیرد
۱۱۵	نُوْلِه	ده‌یبه‌ین، ره‌وانه‌ی ده‌که‌ین	او را می‌رسانیم
۱۱۵	تَوَلَّى	هه‌لی بژارد، خووشی ده‌ویست	دوست داشت
۱۱۷	أَنَاثَ	میوینه	مونث، ماده
۱۱۷	مَرِيدَ	سه‌ر بزویو، یاخی، ده‌رکراو، سه‌رکه‌ش	بسیار متمرّد، سرکش
۱۱۹	لَا ضَلَّيْنَهُمْ	له‌پاسته‌ری‌یان ده‌رده‌خه‌م، گومرایان ده‌که‌م	حتماً آنان را به دنبال خیالات روان می‌گردانیم
۱۱۹	لَا مَنِيْنَهُمْ	به‌ئاره‌زوویی دور و درِیژ سه‌ر گه‌رمیان بکه‌م	آنها را با آرزوهای طولانی سرگرم می‌کنم
۱۱۹	لَيَبْتَغُنَّ	دادپن، بیپرن، که‌لی‌که‌ن	بشکافند، سوراخ کنند
۱۱۹	لَيَغْيِرَنَّ	بی‌گومان ده‌گوپن	حتماً تغییر می‌دهند
۱۱۹	خَسِرَ	زیان‌مه‌ند بو	زیان کرد
۱۱۹	خُسْرَان	زیان‌مه‌ند	زیان
۱۲۰	يَعِدُّهُمْ	به‌لینیان پی ده‌دا	به آنان وعده می‌دهد
۱۲۰	يَمْنِيْنَهُمْ	ده‌یان‌خاته سه‌ر ئاره‌زو	به آرزوها سرگرمشان می‌کند
۱۲۱	مَحِيصَ	ده‌ره‌تان	مهرب، مفر، خلاص، نجات
۱۲۳	يَجْزَى	سزا ده‌دری	مجازات می‌شود
۱۲۲	قِيلَ	قسه، وته	سخن

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۲۴	يَدْخُلُونَ	ده‌چنه ناو	داخل می‌شوند
۱۲۵	خَلِيلٍ	دوست	دوست
۱۲۷	يَسْتَفْتُونَكَ	لَیْت ده پرسن	از تو فتوی می‌طلبند
۱۲۷	يُفْتِيكُمْ	جواو تان ده داته‌وه	برایتان بیان می‌دارد
۱۲۷	يُتْلَى	ده‌خوینرپته‌وه	تلاوت می‌گردد
۱۲۷	تُؤْتُونَ	ده‌یده‌ن	می‌دهید
۱۲۷	تَرْعَبُونَ	گه‌ره‌کئانه، حه‌زده‌که‌ن	می‌خواهید، علاقه دارید
۱۲۷	إِنْ تَنْكِحُوهُنَّ	ئه‌گه‌رئپوه ماره‌بان که‌ن	اگر شما با آنان ازدواج کنید
۱۲۷	تَقُومُوا	په‌فتاریکه‌ن، هه‌لسنه‌وه	رفتار کنید. برپا دارید
۱۲۸	خَافَتْ	ترسا	ترسید
۱۲۸	بَعْلٍ	میرد، شوو	شوهر
۱۲۸	إِعْرَاضٍ	پوو وه‌رگیران	روی گرداندن
۱۲۸	يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا	ناشتیان کاته‌وه	بین آن دو آشتی برقرار کند
۱۲۸	صَلَحٍ	پیک هاتن، ناشتی	صلح، آشتی
۱۲۸	أَحْضَرَتْ	ئاماده‌یه، هه‌یه	حاضر است، وجود دارد
۱۲۸	شَحٍّ	خووش ویستن مالی دنیا،	بخل شدید، آزمندی،
		چروکی، رژدی	حسادت
۱۲۸	تُحْسِنُوا	چاکه بکه‌ن	نیکی کنید
۱۲۹	لَنْ تَسْتَطِيعُوا	قته ناتوانن	هرگز نمی‌توانید
۱۲۹	حَرَصْتُمْ	هه‌ول بده‌ن، سور بن	کوشش کنید، رغبت و
			علاقه‌ی زیاد داشته باشید
۱۲۹	لَا تَمِيلُوا	دووور مه‌بنه‌وه	دور نشوید
۱۲۹	مَيْلٍ	دووور که‌وتن	دور افتادن
۱۲۹	تَذَرُوهَا	لئی دووور که‌ونه‌وه	او را رها سازید
۱۲۹	مُعَلَّقَةٍ	هه‌لسپارده، سه‌رگه‌ردان	معلق، پا در هوا،
			بلا تکلیف

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۳۰	يٰۤاَيُّهَا	بی نیاز ده‌کا	بی نیاز می‌کند
۱۳۰	اِنْ يَتَفَرَّقَا	ئه‌گه‌ر ده‌س لیک به‌رده‌ن	اگر از هم جدا شوند
۱۳۱	وَصَيِّنَا	رامان سپارد، ناموژگاریمان کرد	سفارش کردیم
۱۳۳	اِنْ يَشَأْ	ئه‌گه‌ر چه‌زکا، ئه‌گه‌ر بیه‌وی	اگر بخواهد
۱۳۳	يَذْهَبُكُمْ	ته‌رت و تواناتان ده‌کا، ناتانیه‌لی	شما را هلاک و نابود می‌سازد، شما را از بین می‌برد
۱۳۵	قَوَّامِينَ	هه‌ل گران	مواظبان، برپادارندگان
۱۳۵	هَوًى	ئاره‌زو	آرزو، امیال نفسانی
۱۳۵	تَلَوُّو	زمان بخه‌نه‌لا	زبان از ادای شهادت حق پیچانید
۱۳۵	عَامِنُوا	بروا بینن	ایمان بیاورید
۱۳۹	أَيُّبَتُّونَ	ئاخو ده‌گه‌رین	آیا جستجو می‌کنند
۱۳۹	عِزَّةَ	گه‌وره‌یی	بزرگی
۱۳۹	يَتَّخِذُونَ	ده‌گرن	می‌گیرند، قرار می‌دهند
۱۴۰	سَمِعْتُمْ	بیستان	شنیدید
۱۴۰	يُسْتَهْزَأُ	گالته‌ی بی ده‌که‌ن	به بازیچه گرفته می‌شود
۱۴۰	لَا تَقْعُدُوا	داهه‌نیشن	ننشینید
۱۴۰	يَخْوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ	ئه‌و باسه ئه‌گوژن، ئه‌چه‌ن سه‌رباسیکی‌تر	به سخن دیگر می‌پردازند
۱۴۱	يَتَرَبَّصُونَ	چاوه نوژی ده‌رفت بوون	منتظر می‌مانند
۱۴۱	فَتَحْ	سه‌رکه‌وتن	پیروزی
۱۴۱	أَلَمْ نَسْتَحْذِثْ عَلَيْكُمْ	مه‌گه‌ر ئیمه ئیومان نه‌پاراست	مگر ما شما را حمایت نکردیم

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۴۲	خَادِعَهُمْ	ده یانخه له تینی	ایشان را گول می زند
۱۴۲	قَامُوا	ههستان، راست بونه وه	برخاستند
۱۴۲	كَسَالَى	ته وه زه لی، ته مه لی	تنبل ها، سست ها
۱۴۲	يُرَءَوْنَ	پووینی ده کهن، پووپامایی ده کهن	ریا می کنند
۱۴۳	مُذَبَذَبٍ	وازواز، دو دل	سرگشته، متردد
۱۴۵	دَرْكِ الْإِسْفَلِ	قاتی هه ره به ره و ژیری دوزه هه، خوارترین جیگای دوزه خ	پایین ترین مکان دوزه
۱۴۶	أَخْلَصُوا	دلیان پاک که نه وه	اخلاص ورزند، دین و نیت خود را برای خدا خالص کنند
۱۴۷	شَكَرْتُمْ	چاکه تان له بهر چاو بوو	شکرگزاری کردید
۱۴۸	جَهْرٍ	بهرز، ناشکرا	فاش، آشکار، صدای بلند
۱۴۸	قَوْلٍ	قسه، وته	سخن
۱۴۸	ظَلَمَ	غهدری لیکرا	بر او ستم شد
۱۵۰	يَفْرِقُوا	جیاوازی دانین	جدایی بیندازند
۱۵۰	ثُؤْمِنُ	باوه پ ده کهین	ایمان داریم
۱۵۰	نَكَفَرُ	باوه پ ناکهین	کفر می ورزیم، حق را انکار می کنیم
۱۵۲	يُؤْتِيهِمْ	ده یان داتی	به آنان می دهد
۱۵۳	سَأَلُوا	ده یانو یست	خواستند
۱۵۳	اتَّخَذُوا	هه لیان بژارد	انتخاب کردند
۱۵۳	أَرِنَا	نیشانمان ده	به ما نشان بده
۱۵۵	طَبَعَ	موری کرد	مهر کرد، بست
۱۵۵	نَقَضَهُمْ مِيثَاقَهُمْ	په یمان شکاندن یان	پیمان شکنیشان
۱۵۵	قَتَلْنَا	کوشتمان	کشتیم

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۵۷	مَا قَتَلُوهُ	نه یان کوشت	او را نکشتند
۱۵۷	ماصلَبُوهُ	له قه ناره یان نه دا، هه لیان نه واسی	او را به دار نزدند
۱۵۷	شَبَّ لَهُمْ	سه ریان لی تیکچوبو	بر آنان مشتبه شد، متردد گردیدند
۱۵۷	يَقِينًا	بیگومان	قطعاً، بدون تردید
۱۵۸	بَلْ	به لکو	بلکه
۱۵۸	رَفَعَهُ	به رزی کرده وه	او را عزت و رفعت بخشید
۱۵۹	لَيُؤْمِنَنَّ	بروا ده هینی	حتماً ایمان می آورد
۱۶۰	حَرَمْنَا	حه راممان کرد	حرام گردانیدیم
۱۶۰	أَحَلَّتْ	په وا کرابو	حلال شده است
۱۶۰	صَدَّ	وه رگیران، پی گرتن، ری بهستن	بازداشتن، راه بستن
۱۶۱	أَخَذِهِمُ الرِّبَا	سو و خواردن یان	ربا خواریشان
۱۶۱	أَخَذَ	وه رگرتن	گرفتن
۱۶۱	أَكَلَ	خواردن	خوردن
۱۶۱	نَهَوْا	مهنه کران	نهی شدند
۱۶۲	مَقِیْمِنَ الصَّلَاةِ	ئه وکه سانه که نویژ به باشی به جی دینن	بر پاردارندگان نماز به طرز درست و پسندیده
۱۶۲	مُؤْتُونَ زَكَاتٍ	زه کات ده ران	دهندگان زکات
۱۶۲	نَوْتِهِمْ	پیتان ده ده یین	به آنان می دهیم
۱۶۳	أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ	فه رمانی خو مانمان خسته دلت	به تو وحی کردیم
۱۶۳	نُوحٍ	ناوی یه کیک له پیغه مبه ران	نام یکی از پیامبران
۱۶۳	أَسْحَقَ	کوپری حه زره تی ئیبراهیم	نام یکی از پیامبران و فرزند حضرت ابراهیم

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۶۳	أَيُّوبَ	ناوی یه کیکی تر له پیغه مبه‌ران	نام یکی از پیامبران
۱۶۳	يُونُسَ	ناوی یه کیکی تر له پیغه مبه‌ران	نام یکی از پیامبران
۱۶۳	زَبُورَ	ناوی کتیی داوود	نام کتاب حضرت داوود
۱۶۴	قُصِّصْنَا لَهُمْ عَلَيْهِ	سه‌ر بهوردیانمان بوگوتوی، باسی نه‌وانمان بو وتوی ده‌ریاره‌یان	سرگذشت آنان را برای تو کردیم
۱۶۴	لَمْ نُقْصِصْهُمْ عَلَيْهِ	نه‌ماندواندوی، باسی نه‌وانمان بو نه‌وتوی دواندن، قسه‌کردن	سرگذشت آنان را برای تو بیان نکرده‌ایم
۱۶۴	تَكْلِيمَ	شایه‌تی ده‌دا	سخن گفتن
۱۶۶	يَشْهَدُ	پِیگه، پِی، رِیگا، رِی‌باز	شهادت می‌دهد
۱۶۸	طَرِيقَ	هه‌له‌پوویی مه‌که‌ن، زیاده‌په‌وی مه‌که‌ن	راه
۱۷۱	لَا تَغْلُوا	هاویتی، په‌وانه‌ی کرد واز بهین	غلو مکنید
۱۷۱	أَلْقَاهَا	هه‌رگیز حاشای نا‌کا	آنها را رساند، آنها را انداخت
۱۷۱	أَنْتَهُوْا	نزیك گه‌ل	دست بردارید
۱۷۲	لَنْ يَسْتَنْفِكَ	حاشاکا، دوری کا	هرگز سرباز نمی‌زند، هرگز خودداری نمی‌کند.
۱۷۲	مَقْرَبُونَ	کوپلایه‌تی، به‌ندایه‌تی	نزدیکان
۱۷۲	يَسْتَنْفِكَ	بادی هه‌وایی بنوینی	سرباز زند، خودداری کند
۱۷۲	عِبَادَتَ	کویان ده‌کاته‌وه	بندگی، عبادت
۱۷۲	يَسْتَكْبِرُ	بو‌یان زیاد ده‌کا	خود را بزرگ شمرد
۱۷۲	يَحْشُرُهُمْ	حاشایان کرد خو‌یان گرت	آنان را جمع می‌کند
۱۷۳	يَزِدُّهُمْ		برایشان می‌افزاید
۱۷۳	اسْتَنْكَفُوا		خودداری کردند

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۷۳	أَسْتَكْبَرُوا	لوت بهرز بون، خویان	خود را بزرگ می‌شمردند
۱۷۶	هَلَكَ	مرد	مرد
۱۷۶	يَرِثُ	میراث ده‌با	ارث می‌برد
۱۷۶	أَمْرُؤُ	پیاوی	مردی
۱۷۶	إِخْوَةٌ	خوشکان و برایان، برایان	خواهران و برادران، برادران

سوره‌ی مائده (۵)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	عُقُود	به‌لینه‌کان، په‌یمانەکان	قراردادها
۱	بَهِيْمَةُ الْأَنْعَامِ	وَلَسَات، ئازەل، مالآت	چهارپایان (بز، گوسفند، شتر، گاو)
۱	مُحَلًّى	به‌په‌وازن، حەلال کەر	حلال‌کننده
۱	صَيْد	نَیچیر، پاوی	حیوان شکاری، شکار
۱	حَرْم	له ئیحرام دابوون	در لباس احرام بودن
۲	لَا تَحِلُّوْا	به‌په‌وای مه‌زانن	حلال نکنید
۲	قَلَانِد	ئەو ئازەلانی قەلادەیان له مەلدایه ناوی قوربانیان له سەرە	حیوانات نشاننداری که به بیت‌الله هدیه می‌شوند
۲	آمِینَ الْبَيْتِ	ئارەزو مەندانی حەج	قصد کنندگان حج
۲	يَبْتَغُوْنَ	دەگە‌پَین	جستجو می‌کنند
۲	اصْطَادُوا	پاو کەن	شکار کنید
۲	لَا يَجْرِمَنَّكُمْ	هە‌لتان نە‌نی	وادارتان نکند
۲	شَنْفَان	پکی کۆن، کینه، دژمنایەتی	دشمنی، کینه
۲	صَدَّوْكُمْ	پێگە‌ی ئیویان گرت	شما را بازداشتند
۲	تَعْتَدُوا	له سنوور دەرچن، دەس دریژی کەن	تجاوز کنید
۲	تعاونوا	یارمە‌تی یە‌کتر بە‌دن	یکدیگر را یاری کنید
۲	حَلَلْتُمْ	له ئیحرام دەرکە‌وتن	از احرام خارج شدید
۳	مُنْخَنِقَه	خە‌ندقاو، خنکیاگ	خفه شده
۳	مَوْقُودَة	به‌لێدان توپینراو	کتک خورده
۳	مَتَرْدِيَة	هە‌لدیراو	پرت شده
۳	نَطِيحَة	به‌شاخ تی‌هە‌لدراو	شاخ زده

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۳	سَبَّعَ	لاور، درپنده	حیوان درنده
۳	دَكَّيْتُمْ	به رله گیان ده‌رچون فریای	قبل از مردن آن را سر
۳	ذَبَحَ	که‌وتن	بریدند
۳	نُصِبَ	سهر برآوه	ذبح شده
۳	تَسْتَقْسِمُوا	کیله به‌رد، به‌ردی دامه‌زراو	سنگ‌های نصب شده که
۳	أَزْلَامَ	که‌ده‌په‌ره‌ستران	پرستش می‌شدند
۳	فَسِقَ	دابه‌ش کری	تقسیم شود
۳	الْيَوْمَ	تیرگه‌لی قوما	چوبه‌های تیر قرعه‌کشی
۳	يَيْئَسَ	نافه‌رمانی خودا، گوناح	نافرمانی خدا، گناه
۳	أَكْمَلْتُ	نیم‌رو	امروز
۳	أَتَمَمْتُ	ناهومید بو	نا امید شد
۳	رَضِيتُ	کاملم کرد	کامل کردم
۳	أَضْطَرُّ	ته‌واوم کرد	تمام کردم
۳	مَخْمَصَةً	پازی بووم، هه‌لم‌بژارد	راضی شدم، برگزیدم
۳	مُتَجَانِفَ	چاره‌ی نه‌بی	ناچار شود
۳	أَحِلَّ	برسیه‌تی	گرسنگی
۴	عَلَّمْتُمْ	تامازرو، ثاره‌زو‌مه‌ند،	متمایل، گراینده
۴	الْجَوَارِحِ	تاسه‌خوار	حلال شده
۴	مُكَلِّبِينَ	په‌وایه، هه‌لا‌له	آموزش دادید
۴	تُعَلِّمُونَهُنَّ	فیرتان کرد	جانوران شکارچی
۴	عَلَّمَكُمْ	جانه‌وه‌رانی پاو‌که‌ر	تربیت کنندگان
۴	أَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ	ئه‌وانه‌ی سه‌گ‌گه‌ل فیری	سگهای شکاری
۵	حِلَّ	پاو‌ده‌که‌ن	تعلیمشان دادید
		فیری کردن	شما را تعلیم داد
		فیری کردن	برایتان شکار کنند
		بو‌تان بگرن	روا است
		په‌وایه، هه‌لال بووه	

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۵	حَبِطَ	به فیرو چو، به تال بو	نابود شد، باطل شد
۶	قُمْتُمْ	راوه‌ستان	ایستادند
۶	فَاعْسِلُوا	بشون	پس بشوید
۶	مَرَاقِقِ	ئانیشکان، ئانیشک گهل	آرنج‌ها
۶	اِمْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ	دهستی ته‌ر بمالن به سه‌رتانا	سرتان را مسح کنید
۶	اَرْجُلَكُمْ	پاکانتان	پاهایتان، جمع رجل، پا
۶	كَعْبَ	گویزینگ، قوله‌پی	قوزک پا
۶	اِطْهَرُوا	خوتان خاوین بکه‌نه‌وه	پاکیزه کنید
۶	لَيْتُمْ	تاته‌واو بکا	تا تمام کند
۷	وَأَتَقَكُم بِهٖ	له‌گهل ئیوه‌گری داوه	عهد و میثاق بست با شما
۸	لَا يَجْرِمَنَّكُمْ	هه‌لتان نه‌ئیت	شما را وادار نکند
۸	شَتَاتَانِ	دژمنی، قین، رق	دشمنی، کینه
۸	اَلَا تَعْدِلُوا	به هاقانت ره‌فتار نه‌که‌ن	که به عدالت رفتار نکنید
۸	اِعْدِلُوا	به یه‌کسانی له‌گهل خه‌لکا ره‌فتار بکه‌ن	به عدالت رفتار کنید
۱۱	هَمْ	گه‌ره‌کی بوو	خواست
۱۱	يَبْسُطُوا اِلَيْكُمْ	ده‌س دریژیتان بو بکه‌ن	به شما حمله کنند
۱۱	اَيَّدِيْهِمْ	گیرابوه، دووری خستو	بازداشت، دور نمود
۱۲	كَفَّ	هه‌لمان بژارد	برگزیدیم
۱۲	بَعَثْنَا	دوازده	دوازده
۱۲	اِثْنِي عَشَرَ	کویخا، ریهر، پی‌شه‌وا	سرپرست، رهبر، پیشوا
۱۲	نَقِيبُ	به جیتان هیئا	به جای آوردید
۱۲	اَقَمْتُمْ	به خشیتان، داتان	دادید
۱۲	ءَاَنْتُمْ	باوه‌رتان کرد	ایمان آوردید
۱۲	ءَاَمَنْتُمْ	قه‌دریان لای ئیوه‌هه‌بی	گرامیشان دارید
۱۲	عَزَّزْتُمُوْهُمْ		

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۲	أَفَرَضْتُمْ	قه‌رزتان دا	وام دادید
۱۲	لَاذُجَلْنَكُمْ	ده‌تان خه‌مه‌ناو	حتمأ وارد می‌گردانم
۱۳	قَاسِيَةً	په‌ق، په‌ش، سه‌خت	سخت و سنگین
۱۳	كَلِمَ	قسه‌کان	سخنان
۱۳	نَسُوا	له‌بیرخویان برده‌وه	فراموشی کردند
۱۳	ذُكِرُوا بِهِ	فیری ئه‌وان کرابو، پِیان یاد ئاوه‌ری کرابو	به آن تذکر داده شده بود
۱۳	لَا تَزَالُ	هه‌میشه، تائستا	همیشه
۱۳	تَطَّلِعُ	ده‌بینی، ئاگادار ده‌بی	می‌بینی، مطلع شوی
۱۳	خَائِنَةٌ	خه‌یانه‌تکار	خیانت پیشه
۱۳	أَعْفُ	چاو پوشی بکه	درگذر
۱۳	إِصْفَحْ	ببه‌خشه	نادیده بگیر
۱۴	أَغْرَيْنَا	سازمان‌دا، خستمانه‌ری	افکندیم، به راه انداختیم
۱۴	عَدَاوَةٌ	دوژمنی، شه‌پ	دشمنی، جنگ
۱۴	بَغْضَاءَ	ئاژاوه	کینه‌توزی
۱۴	يَنْبِئُهُمْ	ئاگاداریان ده‌کا	آنان را با خبر می‌سازد
۱۴	كَانُوا يَصْنَعُونَ	ده‌یانکرد	می‌ساختند
۱۵	كُنْتُمْ تَخْفَوْنَ	حاشارودا، ده‌تان شاردو	مخفی می‌کردید
۱۶	سَبِيلَ	پِیگاگان، ریگاگهل	راهها
۱۶	سَلَامَ	هیمنی، ئاسایش	آسایش، امنیت
۱۷	يَمْلِكُ	خواه‌ن ده‌بی	صاحب می‌شود
۱۷	أَرَادَ	مه‌یلی بی، بیه‌وی	خواست، بخواهد، اراده‌کند
۱۷	يَخْلُقُ	وه‌دی دینی	می‌آفریند
۱۷	يَشَاءُ	حه‌زکا، پی خوش بی	بخواهد
۱۸	إِحْبَاءَ	دوستان	دوستان، عزیزان
۱۸	يُعَذِّبُكُمْ	ئاژارتان ده‌دا	شما را عذاب می‌دهد

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۹	مَاجَاءَنَا	بۆمان نههات	نزد ما نیامد
۱۹	فَتَرَة	ماوه	فاصله‌ی زمانی
۲۰	جَعَلَكُم	ئیه‌ی دانا	شما را قرار داد
۲۰	مُلُوك	پادشایان، پاشاگهل	شاهان
۲۰	ءَاتَاكُم	به ئیه‌ی به‌خشی	به شما بخشید
۲۰	لَمْ يُوْت	نه‌داوه، نه‌ی به‌خشیوه	نداده است
۲۱	مُقَدَّس	پیروژ	مقدس
۲۱	لَا تَرْتَدُّوا	مه‌گه‌رینه‌وه	فرار نکنید
۲۱	أُدْبَار	پاش - دوا	پشت سر، به دنبال
۲۱	تَنْقَلِبُوا	بگه‌رینه‌وه	برگردید
۲۲	جَبَّارِينَ	زورداران، مله‌پوران	روزمندان، قلدران
۲۲	يَخْرُجُوا	ده‌رچن	بیرون روند
۲۲	لَنْ نَدْخُلَهَا	ناچینه ناو	بدانجا وارد نمی‌شویم
۲۳	يَخَافُونَ	ده‌ترسن	می‌ترسند
۲۳	دَخَلْتُمُوهُ	چونه ناوی	در آنجا داخل شدید
۲۳	تَوَكَّلُوا	خوتان بسپیرن	توکل کنید
۲۴	إِذْهَب	برو، بچو	برو
۲۴	قَاتِلَا	ده‌گزبان بچن	بجنگید (شما دو نفر)
۲۴	هَهْنَا	لیره، له ئیره، له‌م لا	اینجا
۲۵	لَا أَمْلِكُ	ده‌ستم راناگا،	اختیار ندارم،
۲۵	نَفْسِي	خاوه‌ن نیم	صاحب نیستم
۲۵	أَخِي	خوّم	خودم
۲۵	أَفْرُق	براکهم	برادرم
۲۵	مُحَرَّمَة	جیاکه‌وه	جدا کن
۲۶	يَتَّبِعُونَ	به‌ش بره‌وا، حه‌رام کراو	ممنوع شده
۲۶	لَا تَأْسَ	سه‌ر گه‌ردان ده‌بن	سرگردان می‌شوند
۲۶		خهم مه‌خو	غم مخور

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۷	أَتْلُ عَلَيْهِمْ	بویان بخوینه	برایشان بخوان
۲۷	نَبَأًا	دهنگ و باس، ههوال	داستان، خبر
۲۷	إِنِّي	دوو کوپ	دو پسر
۲۷	قَرَّبًا	قوربانیان کرد	آن دو قربانی کردند
۲۷	تُقَبَّلُ	قبول کرا	قبول شد، پذیرفته شد
۲۷	لَمْ يَتَقَبَّلْ	وهه نه گیرا	قبول نشد
۲۸	لَنْ بَسَطَ يَدَكَ	ئه گهر دهستت دریژ که ی	اگر دست دراز کنی
۲۸	لَتَقْتُلَنِي	تا بمکوژی	تا مرا بکشی
۲۸	مَا أَنَا بِبَاسِطِ يَدَيَّ	من دهستم دریژ ناکهم	دستم را دراز نمی کنم
۲۸	لَأَقْتُلَنَّكَ	بو ئه وه ی تو بکوژم	تا تو را بکشم
۲۸	أَخَافُ	ده ترسم	می ترسم
۲۹	أَرِيدُ	ده مه وی، گهره کمه	می خواهم
۲۹	تَبَوَّءَ	بگه ریته وه	برگردی
۳۰	طَوَّعَتْ	هه لی نیا، هانی دا	بیاراست
۳۰	أَصْبَحَ مِنَ الْخَاسِرِينَ	که و نه ناو ریزی زیانباران	از زیانکاران شد
۳۱	غُرَابٍ	قهله ره شه، قالاو	زاغ
۳۱	يَبْحَثُ	ده کو لی، ده که نه ی	جستجو و تکاپو می کند.
۳۱	يُرِيَهُ	پیی نشان بدا	به او نشان دهد
۳۱	يُؤَارِي	بشاریته وه	پنهان کند
۳۱	سَوَّءَتْ	لاشه، جهنده ک	جسد
۳۱	يَاوِيَلْتِي	نه گبه تی بو من	وای بر من
۳۱	أَعْجَزْتُ	نایا نه مه توانی	آیا درمانده شدم
۳۱	أَوَارِي	وه شیرم، بشارمه وه	دفن کنم
۳۱	نَادِمِينَ	په ژیوانان	پشیمانان
۳۱	نَادِمٍ	په شیمان	پشیمان
۳۲	مِنْ أَجْلِ ذَٰلِكَ	به هو ی ئه م کاره	به همین علت

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۳۲	فُسَاد	تاوان، خراپه، گه‌نده‌لی	فساد
۳۲	كَانَمَا	وه‌ک ئه‌مه‌یه	چنان است
۳۲	مُسْرِقُونَ	هه‌له‌پروان و سنوور په‌پَینان	زیاده‌روان، تجاوزگران از حدود خداوند
۳۳	يُحَارِبُونَ	دژایه‌تی ده‌که‌ن	می‌تازند، می‌شورند
۳۳	يَسْعَوْنَ	هه‌ول ده‌ده‌ن	کوشش می‌کنند
۳۳	يُقْتَلُوا	بکوژرین	کشته شوند
۳۳	يُصَلَّبُوا	له‌دار بدرین	به‌دار آویخته شوند
۳۳	تُقَطَّعَ	ببری	بریده شود
۳۳	أَرْجُلُهُمْ	پیکانیان، پاگه‌لیان	پاهایشان
۳۳	خِلَافَ	بیچه‌وانه	در جهت عکس
۳۳	يَنْفُوا	دوور بخرینه‌وه	تبعید گردند
۳۴	تَقْدِرُوا عَلَيْهِمْ	وه‌گیرتان که‌ون	به‌آنان دست یابید
۳۵	إِبتَغُوا	په‌یدا که‌ن	بجوئید
۳۵	وَسِيلَةً	پی، ئامراز	راه، وسیله
۳۵	جَاهِدُوا	بچنه‌خه‌زا	جهاد کنید
۳۶	لَيَفْتَدُوا	تافدیه‌بدن	تا فدیة دهند، تا عوض دهند
۳۶	مَا تَقْبَلِ	قبول نا‌کری	پذیرفته نمی‌گردد
۳۷	يُرِيدُونَ	کوشش ده‌که‌ن	می‌خواهند
۳۷	يَخْرُجُوا	ده‌ریجن	بیرون بیایند
۳۷	خَارِجَ	ده‌رچوو	بیرون آمده
۳۷	مُقِيمِ	بی‌برانه‌وه، بهره‌وام	دائم، ناگستنی
۳۸	سَارِقِ	پیاوی دز	دزد (مذکر)
۳۸	سَارِقَةٍ	ژنی دز	دزد (مونث)
۳۸	اقْطَعُوا	بیرن	قطع کنید
۳۹	تَابَ	گه‌پراوه، ته‌ویه‌ی کرد	بازگشت، توبه کرد

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۴۱	لَا يَحْزَنكَ	دلته نگت نه کهن	تو را اندوهگین نکند
۴۱	سَمَاعُونَ	گوی ههل ده خهن،	گوشت فرا می دارند،
۴۱	لَمْ يَأْتُوكَ	گو یگران	گوشت فرا دهندگان
۴۱	إِحْذَرُوا	نه هاتونه لای تو	پیش تو نیامدند
۴۱	لَمْ تُؤْتُوهُ	خو بیاریژن	دوری کنید
۴۱	لَمْ يُرِيدَ	ئه وه یان پی نه دان	آن را به شما ندادند
۴۱	يُطَهَّرَ	نایه وی	نمی خواهد
۴۱	سَمَاعُونَ	پاک کا، خاوین کا	پاک گرداند
۴۲	اَكَاَلُونَ لِلْسَّخْتِ	بیسه ران	شنوندگان
۴۲	أَحْكُمَ بَيْنَهُمْ	به حه رام خواردنی فیرن	بسیار مال حرام
۴۲	إِنْ تَعْرِضْ عَنْهُمْ	به نیوانیان رابگه	می خورند
۴۲	لَنْ يَضُرَّكَ شَيْئًا	نه گهر وازیان لی بینی	میانشان داوری کن
۴۲	حَكَمْتَ	هیچ زیانیک له تو نادهن	اگر از ایشان روی
۴۲	مُقْسِطِينَ	هیچ	گردانی
۴۲	مُقْسِطٍ	داوه ریت کرد	هیچ ضرری به تو
۴۲	سُحَّتْ	دادوه رانی دادپه رور	نمی رسانند
۴۳	يَتَوَلَّوْنَ	دادوه ری، بی ده غه ز و	داوری کردید
۴۴	أَخْبَارَ	پاست	دوران دادگر
۴۴	رَبَّانِيُونَ	حه رام	داور، دادگر
۴۴	أَسْتَحْفِظُوا	خوده بویرن، رو وه ر	مال حرام
۴۴	لَا تَخْشَوْا	ده گیرن	پشت می کنند
		زانایان	علما، دانشمند
		خواشناسان	خداشناسان
		له به ریان بو	محافظ و مراقب بودند
		نه ترسن، نابی بترسن	نترسید

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۴۴	لَمْ يَحْكَمْ	فه‌رمان نه‌دا	حکم نکند
۴۵	عَيْن	چاو	چشم
۴۵	أَنْف	که‌پو، لوت	بینی
۴۵	أُذُن	گوی	گوش
۴۵	سِن	ددان	دندان
۴۵	جُرُوح	زه‌خمه‌کان، برین گهل، زام‌گهل	زخم‌ها
۴۵	تَصَدَّقَ	خیریکا	بیخشید
۴۵	كَقَارِهِ	گوناهی پی‌هه‌لده‌وه‌ری	موجب بخشش
۴۸	لَا تَتَّبِعْ	مه‌که‌وه شوین	پیروی مکن
۴۸	شُرْعَةٍ	پ‌یگه، په‌وشت، ئایین	شریعت، راه و روش
۴۸	مِنْهَاجٍ	شوین، په‌وشت	برنامه، راه و روش
۴۸	اسْتَبِقُوا	کی‌به‌رکی بکه‌ن	مسابقه دهید
۴۸	لِيَبْلُوكُمْ	تا تاقیتان کاته‌وه	تا شما را بیازماید
۴۸	مَرْجِعٍ	جیی گه‌پانه‌وه	محل بازگشت
۴۸	مُهَيِّمِينَ	چاودیر	حافظ، نگهبان
۴۸	يُنَبِّئُكُمْ	ئاگادارتان ده‌کا	شما را با خبر می‌سازد
۴۹	إِخْذِرْهُمْ	خوتیان لی‌پیاریزه	از آنان برحذر باش
۴۹	يَفْتُونَكَ	فریوت ده‌ن، بئترایین	تو را منحرف کنند
۴۹	يُضَيِّبُهُمْ	توشیان بکا	آنان را دچار سازد
۵۲	نَخْشِي	ده‌ترسین	می‌ترسیم
۵۲	تُضَيِّبُنَا	توشمان بیت، توش بین	دچار شویم
۵۲	عَسَى	نزیکه، دور نیه	نزدیک است
۵۲	دَائِرَةٍ	به‌لا	بلا، مصیبت
۵۲	يَصْبَحُوا	ده‌بن	گردند، شوند
۵۲	أُسْرُوا	له‌دلیان دایه	در دل دارند
۵۳	أَقْسَمُوا	سویندیان خوارد	سوگند خوردند

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۵۳	جَهْدًا يُمَانِهِمْ	سهخت ترین قهسه میان	سخت ترین سوگندهایشان
۵۳	أَصْبَحُوا	بوون	شدند
۵۴	يَرْتَدُّ	پاش گهز بیتهوه	باز گردد
۵۴	يُحِبُّهُمْ	خووشی دهوین	دوستشان دارد
۵۴	يُحِبُّونَهُ	ئهوانیش ئهویان خوش دهوی	دوستش دارند
۵۴	اذَلَّةٌ	نهرم و نیان	نرم و فروتن
۵۴	أَعِزَّةٌ	توند و تیژ	سخت و نیرومند
۵۴	يَجَاهِدُونَ	خهزا ده کهن	جهاد می کنند
۵۴	لُومَةٌ	ته شهر	سرزنش
۵۴	لَا يَمُ	سه رکونه کهر	سرزنش کننده
۵۴	لَا يَخَافُونَ	ناترسن	نمی ترسند
۵۵	رَاكِعُونَ	کرنوش به ران	رکوع کنندگان
۵۶	حِزْبٌ	گرو، پارت، دهسته	حزب، گروه
۵۷	لُعْبًا	گه مه	بازی
۵۸	إِذَا نَادَيْتُمْ	کاتی بانگ ئه دهن	وقتی که اذان می گوید
۵۹	تَنْقِمُونَ مِنَّا	رکتان له ئیمه یه	برما خرده می گیرید، ما را دشمن می شمارید
۶۰	خَنَازِيرٌ	به راز گهل	خوک ها
۶۰	مَثُوبَةٌ	پاداش، سزا	پاداش، سزا
۶۲	تَرَى	بینی، ده بینی	بینی، می بینی
۶۴	مَعْلُولَةٌ	به ستراوه	بسته به غل و زنجیر
۶۴	غَلَّتْ أَيْدِيهِمْ	دهستیان له زه نجیر خری، دهستیان به زه نجیر بهستی	دستهایشان بسته باد
۶۴	لُعِنُوا	به نه حلهت بن	نفرینشان باد
۶۴	مَبْسُوطٌ	گوشاد، بلاو، ئاوان	باز، گسترده، وسیع

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۶۴	أَطْفَأَهَا اللَّهُ	خودا بو خوی کوراندیه وه	خداوند آن را خاموش ساخته است
۶۴	الْقَيْنَا	خستمان	انداختیم
۶۵	كَفَرْنَا	ده سرینه وه	می زدائیم، می پوشانیم
۶۵	جَنَابِ نَعِيمٍ	باغاتیک پر له خوشی و به خته وه ری	باغ های پر نعمت
۶۵	نَعِيمٍ	خوشی، به خته وه ری	خوشی، نعمت
۶۶	مُقْتَصِدَةً	مام ناوه نجی	معتدل و میانه رو
۶۶	بَلَّغْ	رای گهینه	برسان، تبلیغ کن
۶۷	إِنْ لَمْ تَفْعَلْ	نه گهر وانه که ی	اگر تبلیغ نکنی
۶۷	مَا بَلَّغْتَ	پیکت نه هینا وه	تبلیغ نکردی
۶۷	رِسَالَةً	راسپیری	رسالت
۶۷	يَعْصِمُكَ	دهت پاریزی	تو را محفوظ می دارد
۶۸	لَسْتُمْ عَلَى شَيْءٍ	له سهر هیچ (دینیک) نین	بر هیچ (دینی) نخواهید بود
۶۸	تَقِيمُوا	به جی بینن	به جا آورید، عمل کنید
۶۸	طُغْيَانًا	له نه ندازه لادان،	تجاوز کردن از حدود،
		سهر که شی	سرکشی
۶۸	لَا تَأْسَ	خهم مه خو	غم مخور
۷۰	أَرْسَلْنَا	ناردمان	فرستادیم
۷۰	لَا تَهْوَى أَنْفُسَهُمْ	به دلایان نه بو	با هواهای نفس ایشان
۷۱	حَسِبُوا	لایان وابو	گمان بردند
۷۱	فِتْنَةً	به لا	بلا، کیفر
۷۱	عَمُوا	کویر بوون	کور شدند
۷۱	صَمُوا	که پر بوون	کر شدند
۷۳	ثَالِثٌ	سیهه مین	سومین

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۷۳	لَمْ يَنْتَهُوا	دهس هه‌نه‌گرن، واز نه‌هین	دست نکشند
۷۳	لَيَمَسَنَّ	ده‌چه‌ژن، به تأکید‌پیان ده‌گات	به تأکید خواهند چشید (عذاب)
۷۵	صَدِّقَهُ	پاست و دروست، راستگو	راستکار و راستگو
۷۵	كَانَا يَأْكُلَانِ	ده‌یان خوارد	می‌خوردند
۷۵	نُبِّينَ	ناشکرا ده‌که‌ین	آشکار می‌کنیم
۷۵	أَنْظُرْ	ده‌پروانه، بنواپه، تماشاکه، سرنج بده	بنگر
۷۵	يُوقِفُونَ	لاده‌دهن	دور می‌شوند
۷۶	لَا يَمْلِكُ لَكُمْ	ده‌ستان ناخات	شما را مالک نمی‌کند
۷۶	ضَرًّا	زه‌ره، زیان	ضرر، زیان
۷۷	لَا تَعْلُوا	هه‌له‌پوویی مه‌که‌ن، زیاده‌په‌وی مه‌که‌ن	غلو مکنید
۷۷	لَا تَتَّبِعُوا	مه‌که‌ونه شوین	پیروی نکنید
۷۷	ضَلُّوا	گومرا‌بوون	گمراه شدند
۷۸	لَعِنَ	نه‌حله‌ت کران	نفرین شدند
۷۹	كَانُوا لَا يَتَنَاهَوْنَ	به‌رگریان نه‌کرد	نهی نمی‌کردند
۸۰	سَخِطَ	توو‌په‌بو	خشمگین شد
۸۲	لَتَجِدَنَّ	به‌پاستی بو‌ت ناشکار ده‌بی	خواهی دید
۸۲	قَسِيسِينَ	که‌شیش‌گهل	کشیش‌ها، بالاترین رتبه‌ی روحانی میان مسیحیان
۸۲	رُهَبَانَ	پارسایان	پارسایان، دیرنشینان
۸۳	سَمِعُوا	بیستیان، ده‌بیسن	شنیدند
۸۳	أَعْيُنَ	چاو‌گهل، چاو‌ه‌کان	چشمان
۸۳	تَفِيضُ	ده‌وه‌ری	جاری می‌شود

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۸۳	دَمَع	ئه‌سَرین، فرمیسک	اشک
۸۳	اُكْتَبِنَا	بمان نووسه، ناومان	ما را بنویس، ما را
۸۴	نَطْمَعُ	بنووسه	حساب کن
۸۵	اُثَابَهُمْ	هیوامان هه‌یه	امیدواریم
۸۷	لَا تُحَرِّمُوا	پاداشیان پی ده‌دا	پاداششان می‌دهد
۸۹	عَقَدْتُمْ	حه‌رامی مه‌که‌ن، خوٚتان بی	حرام مکنید
۸۹	إِطْعَام	به‌ش مه‌که‌ن	قصد کردید، اراده کردید
۸۹	أَوْسَط	گری‌تان‌دا	خوراک دادن
۸۹	تُطْعَمُونَ	خواردن دان، خوٚراک دان	معمولی، متوسط
۸۹	حَلَفْتُمْ	ئاسایی، ناوه‌ند	خوراک می‌دهید
۸۹	أَحْفَظُوا	خواردن ده‌ده‌ن	سوگند خوردید
۹۰	انصاب	سویندتان خوارد	حفظ کنید
۹۰	رَجَس	بپاریزن	بتان سنگی
۹۰	اجْتَنَبُوا	بت‌گه‌لی به‌ردین	پلید و کثیف معنوی
۹۱	يُوقِعَ	پیسی، ناپاکی	دوری کنید
۹۱	يَصُدَّكُمْ	خوٚتان بپاریزن	بیندازد - واقع شود
۹۱	مَنْتَهَوْنَ	بخات	شما را باز دارد
۹۱	يَلْعَبُونَ	ریتان بگری	خودداری کنندگان
۹۳	طَعَمُوا	ده‌س هه‌لگران	مسخره می‌کنند
۹۴	لِيَبْلُغَنَّكُمْ	گالته و گه‌مه ده‌که‌ن	خورده‌اند
۹۴	تَنَالُ	خواردویانه	تا شما را بیازماید
۹۴	رَمَاح	تا تاقتیان کاته‌وه	بدان می‌رسد
۹۵	انتم حُرْمٌ	پی ده‌گات	نیزه‌ها
۹۵	نَعَم	نیزه‌گه‌ل	شما در احرام هستید
		ئیوه له ئیحرام دان	چهارپایان
		ناژه‌ل، مالآت، ولسات	(گاو، گوسفند، بز، شتر)

فارسی	کردی	عربی	شماره آیه
دو مرد عادل	دوو مروی عادل	ذَوَا عَدْلٍ	۹۵
برسد	بگات	بَالِغٌ	۹۵
خانه‌ی کعبه	مالی کابه	كَعْبَةٍ	۹۵
کیفر	ئوبال، سزا	وَبَالٍ	۹۵
انتقام می‌گیرد	توله ده‌سینی	يَنْتَقِمُ	۹۵
تکرار کرد	دوو پاتی کرد	عَادَ	۹۵
مسافران	رپیواران	سَيَّارَةٌ	۹۶
خشکی	به‌ر، وشکی	بَرٌّ	۹۶
مادام که در حال	هه‌تاله ئی‌حرامدا ده‌بن	مَادُمْتُمْ حَرَمًا	۹۶
احرام هستید	پیک هینان	قِيَامًا	۹۷
وسيله‌ی پایداری	پرسیار مه‌که‌ن	لَا تَسْأَلُوا	۱۰۱
نپرسید	پوون بیسته‌وه	تَبَدُّ	۱۰۱
آشکار شود	توشی دلمه‌ندی‌تان بکا	تَسْؤُكُمْ	۱۰۱
شما را اندوهگین سازد	پرسیاری کرد	سَأَلَ	۱۰۲
پرسید	وشتیری گوی هه‌ل دپواوه،	بَحِيرَةٍ	۱۰۳
شتر گوش شکافته‌و	ویل کراو		
رها شده	وشتریک که خاوه‌نی		
شتر ماده‌ای که صاحبش	نه‌زری کردووه ئه‌گه‌ر له	سَائِبَةٍ	۱۰۳
نذر می‌کرد اگر از سفر	سه‌فه‌ر بی‌تو ئازادی‌کا		
باز آید آن را رها کند	وشتریک که ده‌زگ زابیت	وَصِيلَةٍ	۱۰۳
شتی که ده بار	سواری نابن		
زاییده باشد	حه‌وتومین به‌رخ‌ی زاو له		
هفتمین بچه‌ی گوسفند	مه‌پی که نیر بی نه‌زری	حَامٍ	۱۰۳
نر باشد نذر بت‌ها کنند	بتانی ده‌که‌ن		
یافتیم	بو‌مان ده‌رکه‌وت، زانیمان	وَجَدْنَا	۱۰۴
زیانی به شما نمی‌رساند	زیانو بی ناگه‌نین	لَا يَضُرُّكُمْ	۱۰۵

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۰۵	اهْتَدَيْتُمْ	شاره زابون، رینمون بون	هدایت یافتید
۱۰۶	اِثْنَانِ	دوو	دو
۱۰۶	ءَاخِرَانِ	دوو که سی تر	دو نفر دیگر
۱۰۶	تَحْسِبُونَهُمَا	پایان گرن	نگاهشان دارید
۱۰۶	يَقْسِمَانِ	سویندی بخون، قه سه م بخون	سوگند خورند
۱۰۶	اِرْتَبْتُمْ	به گومان بون	تردید داشتید
۱۰۶	لَا تَشْتَرِي	نافروشین	نمی فروشیم
۱۰۶	ذَاقِرْبَى	خز می نزیک	خویشاوندان
۱۰۶	ءَاثْمِينَ	تاوانباران	گناهکاران
۱۰۷	عُثِرَ	دهر که وت	اطلاع حاصل شد
۱۰۷	اِسْتَحَقَّ اِثْمًا	گوناهیان کرده	مرتکب گناه شده اند
۱۰۷	اِسْتَحَقَّ	راست تر	سزاوارتر
۱۰۸	يَا تُوبَا لَشَهَادَةِ	شایه تی بدهن	شهادت دهند
۱۰۸	تُرَدَّ	هه لوه شیت هه	ارجاع شود، واگذار شود
۱۰۹	مَاذَا اُجِبْتُمْ	چو نتان به ده نگه وه هاتن	پاسخ مردم به شما چگونه بوده است؟
۱۰۹	عَلَّامٌ	ناگادار	باخبر
۱۰۹	غُيُوبٌ	نادیاران، نهینه کان	خفایا
۱۰۹	يَجْمَعُ	کو وه ده کا	گرد می آورد
۱۰۹	عَلَّمَكَ	فیرم کردی	به تو آموختم
۱۱۰	اَيَّدْتَكَ	یاریم دای	تو را یاری دادم
۱۱۰	تُكَلِّمُ	قسه ت ده کرد	سخن می گفتی
۱۱۰	مَهْدٌ	بیشکه	گهواره
۱۱۰	تَخْلُقُ	دروست ده کرد	می ساختی
۱۱۰	هَيْئَةً	شیوه، دیمه ن، رواله ت	شکل
۱۱۰	تَنْفِخُ	فوت ده کرد	می دمیدی

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۱۰	تَبْرِيْ	خوش ده کرد	شفا می دادی
۱۱۰	كَفَفْتُ	مه نعم کرد، ری گریم کرد	بازداشتم
۱۱۰	جَنَّتَهُمْ	هاتی بو لایان	نزد آنان آمدی
۱۱۱	أَوْحَيْتُ	وه حیم نارد	الهام کردم
۱۱۲	مَلَأَدَةً	خوان، سفره	سفره، خوان
۱۱۲	يَنْزِلُ	بنیری، په وانه بکا	نازل کند
۱۱۳	تُرِيدُ	گه ره کمانه، ده مانه وی	می خواهیم
۱۱۳	نَاكُلُ	بخوین	بخوریم
۱۱۳	صَدَقْتَنَا	پاست پی گوتین	با ما راست بوده ای
۱۱۴	أَنْزِلْ	بنیره	بفرست
۱۱۴	تَكُونُ	بی	بشود
۱۱۴	رَازِقُ	روزی دهر	روزی دهنده
۱۱۴	عِيدُ	جهژن	جشن
۱۱۵	مَنْزِلُ	په وانه کهر، بنیر	فرستده
۱۱۵	أَعَذَّبَ	جه زره به ی دده دم	مجازات می کنم
۱۱۶	قُلْتُ	گوتوته	گفتی
۱۱۶	مَایکونُ لی	من ریم ناکه وی، بو من ناشی	مرا نسزد
۱۱۶	عَلِمْتَهُ	ده تزانی	آن را می دانستی
۱۱۷	تَوَقَّيْتَنِي	منت بو خو ت برده وه	مرا میراندی
۱۱۸	تَغْفِرْلَهُمْ	لییان خوش بی	از ایشان گذشت کنی
۱۱۸	تُعَذِّبُهُمْ	نازاریان ده ی	عذابشان کنی
۱۱۹	رَضِيَ	پازی بوو	رازی شد
۱۱۹	رَضُوا	پازی بوون	رازی شدند
۱۱۹	صَدَقَ	پاستی	راستی

سورہی انعام (۶)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	يَعْدِلُونَ	شهریک پهیدا ده‌کهن، له	شریک قرار می‌دهند، از
۲	قُضِيَ	پَیڭایِ حق لاده‌دهن به‌پاری دا، داناوه،	حق عدول می‌کنند مُقَدِّر کرده است،
۲	تَمْتَرُونَ	فرمانی دا، ته‌واوی کرد	فرمان داد، تمام کرد
۳	تَكْسِبُونَ	دوو دَلَن	تردید دارند
۴	مُعْرِضِينَ	ده‌یکهن	می‌کنید، بدست می‌آورید
۶	أَهْلَكُنَا	حاشاکاران، خو‌بو‌پَران	روی گردانان
۶	قَرَن	قِرمان کرد، له ناومان‌برد به‌ره، هه‌ر نه‌ته‌وه‌یک له هه‌رزه‌مان‌وه سه‌رده‌میکدا	هلاک کردیم قوم، نسل
۶	مَكْنَاهُمْ	ده‌سته‌لاتمان پی‌دان	قدرت دادیم به آنان
۶	لَمْ نُمَكِّنْ	ده‌سته‌لاتمان نه‌دا	قدرت ندادیم
۶	مَدْرَارًا	بارانی شه‌سته ره‌پَلیه	بسیار ریزان
۶	أَنْشَانَا	دامان مه‌رزاند	آفریدیم
۶	ءَاخِرَ	که‌سی یا چتیکی‌تر	دیگر
۷	قِرطَاسٍ	کاغه‌ز	کاغذ
۷	لَمَسُوهُ بِأَيْدِيهِمْ	به ده‌ستیان له مسیان ده‌کرد	با دست‌هایشان آن لمس می‌کردند
۸	لَا يَنْظُرُونَ	مو‌له‌تیان پی‌نادری	مه‌لت داده نمی‌شوند
۹	لَبَسْنَا عَلَيْهِمْ	له‌وانمان ده‌شوبه‌اند	آنان را به تردید می‌انداختیم
۹	يَلْبِسُونَ	توشی ایشتیبا ده‌بن	دچار اشتباه می‌شوند
۱۰	حَاقَ	دای گرت، دای پو‌شی	فراگرفت

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۰	أَسْتَهْزِءَ	رشخه‌ن کرا	مسخره شد
۱۱	سَخِرُوا	مه‌سخه‌ره‌یان ده‌کرد، گالته‌یان کرد	مسخره می‌کردند
۱۲	خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ	زیانیان کردووه	وجود خود را ضایع کردند
۱۳	سَكَنَ	دامه‌زراوه، جیی گرتووه	آرمیده است، قرار دارد
۱۴	فَاطِرَ	داهینه‌ر، به دیهینه‌ر	آفریننده
۱۴	يُطْعِمُ	روژی ده‌دا	روزی می‌دهد
۱۴	لَا يُطْعِمُ	روژی نادری	به او روزی داده نمی‌شود
۱۵	أَمَرْتُ	فه‌رمانم پی دراوه	امر شده‌ام
۱۵	عَصَيْتُ	نافه‌رمانی بکه‌م	نافرمانی کنم
۱۶	يُصْرِفُ عَنْهُ	له‌سه‌ری هه‌ل‌گیری	از او برداشته شود
۱۶	رَحِمَهُ	وه‌به‌ر به‌زه‌یی خسته‌وه	به او رحم کرده است
۱۷	يَمَسْسُكَ	پی‌ت بگا، تووشت بی‌ی	به تو برسد
۱۷	كَاشَفَ	لاده‌ر	برطرف سازنده
۱۸	قَاهِرَ	ده‌سته‌لات‌دار	غالب، مسلط
۱۹	أَنْذِرْكُمْ	ترستان وه‌به‌رنیم، بتان ترسینم	شما را بترسانم
۱۹	بَلَغَ	پیده‌گا	می‌رسد
۱۹	تُشْرِكُونَ	شه‌ریک داده‌نین	شرک می‌ورزید
۱۹	بَرِئَ	بیزار	بیزار
۲۱	كَذَّبَ	درووی هه‌له‌به‌ست	دروغ بافت
۲۱	كَذِبًا	درو هه‌ل به‌ستن	دروغ بستن
۲۱	لَا يَفْلَحُ	پزگار نابی	رستگار نمی‌شود
۲۲	نَحْشُرُوهُمْ	کویان ده‌که‌ینه‌وه	ایشان را گرد می‌آوریم
۲۲	كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ	خه‌یال‌تان ده‌کرد، گومان‌تان ده‌برد	گمان می‌کردید

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۳	لَمْ تَكُنْ	نایی	نباشد
۲۳	مَا كُنَّا	نه بوین	نبوده ایم
۲۴	كَانُوا يَفْتَرُونَ	درویان ده گوت	دروغ می گفتند
۲۵	يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ	گویت پیده دا، گویت بو ده گری	به تو گوش فرا می دهد
۲۵	أَكِنَّه	په رده گهل، پوشش گهل	پرده ها، جمع اکتان: پرده
۲۵	وَقَرَّ	گرانی، سه نگینی، که پی	سنگینی، کری
۲۵	يَرَوَا	بینن	بینند
۲۵	يُجَادِلُونَكَ	جوابه جه نگیته ده گهل ده کهن	با تو مجادله می کنند
۲۵	أَسَاطِيرَ الْأَوَّلِينَ	چیروکی پیشینه کان	افسانه های پیشینیان
۲۶	يَنْتَوْنَ	دوور ده خه نه وه	باز می دارند
۲۶	يَهْلِكُونَ	له به ین ده بهن	هلاک می نمایند
۲۷	وَقِفُوا	راگیراون	نگاه داشته شدند
۲۷	يَالْيَتَنَّا	خوزگه ئیمه	ای کاش ما
۲۷	نَزَدُ	ده یانگیراینه وه	برگردانده می شدیم
۲۷	لَا تُكْذِبَ	حاشا نه که ین	انکار نکنیم
۲۸	بَلْ	به لکو	بلکه
۲۸	بَدَا	ناشکرا بو	آشکار شد
۲۸	لَوْ رَدُّوا	ئه گهر بگه پئندرینه وه	اگر باز گردانده شوند
۲۸	عَادُوا	ده گه رانه وه	برمی گشتند
۲۸	نَهَوْا عَنْهُ	نه هی لی کرابون	از آن نهی شده بودند
۲۹	مَبْعُوثِينَ	زیندوو کراوان	برانگیخته شدگان
۳۰	لِقَاءِ	گه یشتن، دیدار	ملاقات، دیدار
۳۱	سَاعَةٍ	سه لا، قیامت	روز قیامت
۳۱	بَعَثَهُ	له پر، کوتوپر، له ناکاو	ناگهانی
۳۱	يَا حَسْرَتًا	ناخ داخ بو ئیمه	دریغا

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۳۱	فَرَطْنَا	در یغمان کرد	کوتهای کردیم
۳۱	أَوْزَارَهُمْ	باره کانیان	بارهی سنگین آنان
۳۱	يَحْمِلُونَ	هه‌ل ده‌گرن	حمل می‌کنند
۳۱	يَزِرُونَ	هه‌ل ده‌گرن	حمل می‌کنند
۳۲	لَهُو	گه‌پ	سرگرمی
۳۳	يَحْزَنُكَ	خه‌مبارت ده‌کا، دلته‌نگت ده‌کا	تو را غمگین می‌کند
۳۳	لَا يَكْذِبُونَكَ	تو وه‌درو ناخه‌نه‌وه	تو را تکذیب نمی‌کنند
۳۳	يَجْحَدُونَ	حاشا ده‌که‌ن	انکار می‌کنند
۳۴	كَذَبْتَ	به‌درو ژمیرا	تکذیب شد
۳۴	صَبَرُوا	خورا‌گرمانه‌وه، خو‌یان پا‌گرت	صبر کردند
۳۴	كَذَّبُوا	به‌درو ژمیران	تکذیب شدند
۳۴	أَتَتْهُمْ	په‌یان گه‌یشت	به‌ایشان رسید
۳۴	مَبْدَلٌ	گو‌پینه‌ر، بگو‌ر	تغییر دهنده
۳۵	كَبِيرٌ	گران دی، دژواره ده‌کا	دشوار است
۳۵	إِنْ اسْتَطَعْتَ	ئه‌گه‌ر ده‌توانی	اگر می‌توانی
۳۵	تَبْتَغِي	بکو‌لی	جستجو کنی
۳۵	نَفَقًا	په‌هول، زاغه	نقب، دالان، دهلیز
۳۵	سَلْمًا	په‌یژه، نه‌ردیوان	پله، نردبان
۳۶	يَسْتَجِيبُ	گوی ده‌گری، قه‌بول ده‌کا، ولام ده‌داته‌وه	اجابت می‌کند، می‌پذیرد
۳۶	يَبْعَثُهُمْ	زیندوو‌یان ده‌کاته‌وه	آنها را زنده می‌گرداند
۳۸	طَائِرٌ	مه‌ل، بالنده، په‌له‌وه‌ر	پرند
۳۸	يَطِيرُ	ده‌فری، بال ده‌دا	پرواز می‌کند
۳۸	جَنَاحِيه	دوو بالی	دو بالش
۳۸	أُمَمٌ	کو‌مه‌لان	ملت‌ها

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۳۸	أَمْثَال	وه کویهک	مانندها، نظایر
۳۸	يُخْشَرُونَ	کوڊه کرین	جمع می شوند
۳۹	يُضِلُّهُ	گومرای ده کا	گمراهش سازد
۳۹	يَجْعَلُهُ	دهی خات	قرارش می دهد؛ می گذاردش
۳۹	يَسْأُ	بیهوی	بخواهد
۴۰	أَرَأَيْتَكُمْ	ئاخو هیچ بیرتان کردوه	آیا می بینید؟ آیا می دانید
۴۰	أَنْتَ	هات، گه یشت	آمد، رسید
۴۰	أَنْتُمْ	پیتان بگا	به شما برسد
۴۰	تَدْعُونَ	هانا ده بهن	فرا می خوانید
۴۱	إِيَّاهُ	هه ر ئه	فقط او را
۴۱	يَكْشِفُ	لاده با، هه ل ده گری	رفع می کند
۴۱	تَنْسَوْنَ	له بیرتان ده چینه وه	فراموش می کنید
۴۱	تُشْرِكُونَ	شهریک ده گرن	شریک قرار می دهید
۴۲	يَتَضَرَّعُونَ	ده لالینه وه	خشوع و خضوع می نمایند
۴۳	زَيْنَ	رازاندیوه	تزیین کرد
۴۳	تَضَرَّعُوا	بپارینه وه، بلا لینه وه	خشوع و خضوع نمایند
۴۴	فَرِحُوا	شاد بوون، دل خوش بوون	شاد شدند
۴۴	مُبْلِسُونَ	ناهومید بووان	مایوس و متحیر شدگان
۴۵	قُطِعَ	برا	قطع شد
۴۵	دَابِرَ	دوا، ریشه	تابع، خلف، ریشه
۴۶	نُصِرَفَ	شی ده که ینه وه	توضیح می دهیم
۴۶	يَصْدِفُونَ	خوڊه بویرن، پروو وه	روی می گردانند، پشت می کنند
۴۷	يُهْلِكُ	قر ده بی، له ناوده چی	هلاک می شود
۴۸	تُرْسِلُ	ده نیرین	می فرستیم

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۴۹	يَمْسَهُمْ	پیان ده گات، گرفتار ده بن	به آنان می رسد
۵۰	خَزَائِنَ	گه نجینه کان	گنجینه ها
۵۰	يُوحَىٰ اِلَىٰ	به سروش بوم دی	به من وحی می شود
۵۰	يَسْتَوِي	وه کویه کن	مساوی اند
۵۰	اَعْمَى	کوپر	کور
۵۱	اَنْذِرْ	بترسینه	بترسان
۵۱	يُخْشَرُوا	کوبونه وه	جمع شوند
۵۱	شَفِيعَ	تکا کار	میانجیگر
۵۲	لَا تَطْرُدْ	مه تورینه، ده ریان مه که	مران، دور مکن
۵۲	عَدَاةَ	شه وه کیان، به یانیان	سحرگاهان
۵۲	تَطْرُدَهُمْ	ده ریان که ی	آنان را برانی
۵۳	فَتَنَّا	تا قی مان کرده وه	امتحان کردیم، آزمودیم
۵۵	نُفَصِّلُ	شی ده که ینه وه، رون ده که ینه وه	توضیح و تبیین می نمایم
۵۵	تَسْتَبِينَ	پروون بیته وه	روشن شود
۵۵	سَبِيلَ	پرباز، پریگا	راه
۵۵	مُجْرِمِينَ	تاوانباران، گوناکاران	گناهکاران
۵۶	نُهِيتُ	پیم پی نه دراوه، به رگیراوم	نهی شدم
۵۶	لَا اَتَّبِعْ	شوین ناکه وم	پیروی نمی کنم
۵۶	قَدْ ضَلَّتْ	ریگه م گوم کرده وه	گمراه شده ام
۵۸	تَسْتَعْجِلُونَ	په له ده که ن	عجله می کنند
۵۷	يَقْصُ	باس ده کا	سخن می گوید
۵۷	فَاصِلِينَ	لیک جودا که ران	جدا کنندگان
۵۹	مَفَاتِيحَ	کلیل گه ل	کلیدها
۵۹	مَا تَسْقُطُ	ناوه ری، ناکه وی	نمی افتد
۵۹	وَرَقَهُ	گه لا	برگ

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۵۹	رَطَبٌ	ته‌ر، نماوی، تاودار	تر
۵۹	يَابِسٌ	وشک، زوها	خشک
۵۹	يَعْلَمُهَا	ده‌یزانی ^۲	آنها می‌داند
۶۰	يَتَوَقَّكُم	هه‌ستولی ^۲ ده‌سینی ^۲ ده‌تان مرینی ^۲	شما را می‌میراند
۶۰	يَبْعَثُكُمْ	پراتان ده‌په‌پینی ^۲	شما را زنده می‌گرداند
۶۰	جَرَحْتُمْ	نافه‌رمانی‌تان کرد	گناه ورزیدند
۶۰	يَقْضَىٰ	ته‌واو ده‌بی ^۲	تمام می‌شود
۶۱	حَفَظَتهُ	پاسه‌وانه‌کان، پاسه‌وانان	نگهبانان
۶۱	تَوَقَّتهُ	ده‌یم‌رینی ^۲	او را می‌میراند
۶۱	لَا يُفْرَطُونَ	دریغ‌ناکه‌ن	دریغ نمی‌ورزند
۶۱	يُرْسِلُ	ده‌نیری ^۲	می‌فرستد
۶۲	أَسْرَعَ الْحَاسِبِينَ	به‌له‌زترینی حیساب‌گه‌ران	سریع‌ترین حساب‌گران
۶۳	يُنْجِيكُمْ	پزگارتان ده‌کا	شما را نجات می‌دهد
۶۳	تَضَرَّعَ	مل‌که‌چی	فروتنی
۶۳	حَقِيقَةً	نه‌ینی ^۲	نهانی
۶۳	تَدْعُوْنَهُ	بانگی ده‌که‌ن	او را فرا می‌خوانید
۶۳	أَنْجَانًا	پزگارمان کا	ما را نجات دهد
۶۴	كَرْبٌ	به‌لا، وه‌ی، کاره‌سات	غم و اندوه
۶۵	قَادِرٌ	توانا	توانا
۶۵	يَبْعَثُ	به‌ری‌کا	برانگیزد
۶۵	يُذِيقُ	بچیژی ^۲	بچشد
۶۵	يَلْبِسُكُمْ	داتان پو‌شی ^۲	شما را بپوشاند
۶۵	شَيْعًا	چه‌ند ده‌سته‌بی	گروه‌گروه
۶۶	كَذَّبَ بِهِ	به‌درو‌ی زانی	آن را تکذیب کرد
۶۸	رَأَيْتَ	بینیت	دیدی

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۶۸	أَعْرِضْ	پوو وه ربگیره	روی گردان
۶۸	يَخْضَوْنَ	خراب ده دوین	یاوه سرایی می کنند. فرو می روند
۶۸	يَخْضُوا	خهریک بن	فرو روند، مشغول شوند
۶۸	يَنْسِينَك	له بیرى برديه وه	از یاد تو برد
۶۸	لَا تَقْعُدْ	دامه نیشه	منیشن
۶۸	ذِكْرِي	ثاموژگاری، بیره وه ری	پند، اندرز، یادآوری
۷۰	ذِرْ	واز بهینه، ویل که	ترک کن، رها کن
۷۰	غَرَّتْهُمْ	له خشته ی بردوون، فریوی داون	آنان را گول زده است
۷۰	ذَكَّرْ	وه یاد بهینه وه	به یاد آور
۷۰	تُبْسَلْ	بکه ویته زیندان	حبس شود
۷۰	تَعْدِلْ	قهره بو بدا، تاوان بدا	فدیه دهد
۷۰	أَبْسَلُوا	گرفتار بوون	اسیر شدند، گرفتار شدند
۷۰	شَرَاب	خواردنه وه	نوشیدنی
۷۰	حَمِيم	ئاوی کولیو	آب داغ
۷۱	نَدْعُوا	هاوار به رین	به فریاد خوانیم
۷۱	لَا يَنْفَعُنَا	به ههره مان پی نادهن	نفعی به ما نمی رساند
۷۱	لَا يَضُرُّنَا	زه ره رمان لی نادهن	ضرری به ما نمی رساند
۷۱	نُرَدَّ	بگه پینه وه	بازگشت کنیم
۷۱	أَعْقَاب	پاشنه کان	پاشنه ها
۷۱	إِسْتَهْوَتْهُ	خه له تاندویه، سه ری لی شیواندوه وه	او را از راه بدر برده است، او را گمراه کرده است
۷۱	حَيْرَانَ	سه رگه ردان	سرگردان
۷۱	إِئْتِنَا	وه ره لاما ن	نزد ما آئید
۷۱	أَمْرُنَا	فه رمان به ئیمه دراوه	امر شدیم

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۷۱	نُسْلِمَ	خو بدهینه دهست،	تسلیم شویم
۷۳	عَالِمَ	مل که چ بین	دانا
۷۴	ءَاَزَرَ	باوکی ئیبراهیم	پدر ابراهیم
۷۴	أَصْنَامَ	بته کان	بت ها
۷۴	ءَالِهَةَ	خودایان، پهره ستراوه کان	خدایان، پرستش شدگان
۷۴	أَرَاكَ	دهت بینم	تو را می بینم
۷۵	نُورِی	نیشانمان دا	نشان دادیم
۷۵	مَلَكُوتَ	دام و دهزگا، دهسه لآت	نظم، مُلک، چیرگی
۷۵	مَوْقِنِينَ	باوه پرداره راسته کان	باورمندان راستین
۷۶	رَعَا	دیتی، بینی	دید
۷۶	جَنَّ عَلَيْهِ	دای پوشا	او را در برگرفت، او را پوشاند
۷۶	كُوِّبَ	ئه ستره، هه ساره	ستاره
۷۶	أَقْلَ	له بهر چاوا ئاوا بوو	افول کرد، غروب کرد
۷۶	لَا أَحِبُّ	خو شم ناوی	دوست ندارم
۷۶	ءَأْفَلِينَ	ئاوا بوان	غروب کنندگان
۷۷	قَمَرٍ	مانگ	ماه
۷۷	بَارِغٍ	له بهرزیه وه سه ره تاهه لَهات	در حال طلوع
۷۸	أَقْلَتْ	ئاوا بوو	غروب کرد
۷۸	بَارِغَةَ	هه لَهاتو	طلوع کرده
۷۹	وَجَّهَتْ	پوم کرد	توجه کردم، روی کردم
۷۹	فَطَرَ	داهیناوه، بهدی هیناوه	آفرید، جدا کرد، باز کرد
۸۰	حَاجَّ	شه پروکیشه ی فروشت	مجادله کرد
۸۰	أَتَحَا جُونِی	چون کیشم ده گهل ده کهن	آیا با من مجادله می کنید
۸۰	أَفَلَا تَذَكَّرُونَ	ئاخو بیرناکه نه وه	آیا یادآور نمی شوند

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۸۱	أَشْرَكْتُمْ	به شهریک تان دانا	شریک پنداشتند
۸۱	لَا تَخَافُون	ناترسن	نمی ترسن
۸۱	فَرِيقَيْنِ	دوو لا، دوو دهسته	دو گروه
۸۲	لَمْ يَلْبِسُوا	تیکه لیان نه کردووه	تردید نکردند، اشتباه نکردند، قاطعی نکردند
۸۴	يُوسُفَ	کورپی یه عقوب	فرزند یعقوب
۸۴	هَدَيْنَا	شاره زامان کرد، رینموونیمان کرد	هدایت کردیم
۸۳	حُجَّتِنَا	به لگهی نیمه	دلیل ما، برهان ما
۸۴	وَهَبْنَا	به خشیمان	بخشیدیم
۸۴	كَذَلِكَ	ئاوا، بهم وینه، بهم جوړه	این چنین
۸۴	نَجْرِي	سزا ده ده بین	مکافات می کنیم
۸۵	أَلْيَاسَ	ئه لیاس، ناوی یه کی له	الیاس، نام یکی از پیامبران
۸۶	أَلْيَسَعَ	ئه لیه سه ع، ناوی پیغه مبه ریک	الیسع، نام یکی از پیامبران
۸۶	لُوطَ	لوت، ناوی یه کی له	لوت، نام یکی از پیامبران
۸۷	أَجْتَبَيْنَاهُمْ	هه لمان بژاردن	ایشان را برگزیدیم
۸۷	هَدَيْنَاهُمْ	شاره زامان کردن، رینموونیمان کرد	ایشان را هدایت کردیم
۸۷	ذُرِّيَّاتِ، زُرِّيَّاتِ	منالان، نه وه کان	
۸۸	لَوْ أَشْرَكُوا	ئه گهر شهریکیان بو خودا په پیدا کردبا	اگر شریک می دادند
۸۹	وَكَلْنَا	سپاردمان	سپردیم
۹۰	إِفْتَدِهْ	شوین که وه، فه رمانی لی بووه	به او اقتدا کن، از او پیروی کن

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۹۰	لَا أَسْأَلُكُمْ	له ئیوهم ناوی	از شما چیزی نمی‌خواهم
۹۱	مَا قَدَرُوا	نه یانناسی	نشناختند
۹۱	قَدْر	ناسین، ریز لی گرتن	شناختن، ارزش نهادن
۹۱	قَرَّاطِيس	کاغه‌زی جیا جیا	کاغذها، لوح‌ها، نوشتار
۹۱	خَوْضِهِمْ	پەر و پوچیان	کارهای بیهوده‌اشان
۹۱	عَلَّمْتُمْ	فیر کران	آموختید، یاد گرفتید
۹۱	يَلْعَبُونَ	گالته ده‌که‌ن	مسخره می‌کنند
۹۲	أُمُّ الْقُرَى	مه‌ککه	مکه
۹۲	لِيُنْذِرَ	تا بترسینی	تا بترسانی
۹۲	يُحَافِظُونَ	هوشیان هه‌یه، هوشیاری ده‌که‌ن	محافظت می‌کنند
۹۳	أَوْحَىٰ إِلَيَّ	فه‌رمانم پی راگه‌یه‌نراوه	به سوی من وحی شده است
۹۳	لَمْ يُوحِ إِلَيْهِ	فه‌رمانی بو نه‌هاتوه	به او وحی نشده است
۹۳	غَمَرَاتِ الْمَوْتِ	وه‌ختی ناویلکه دان، بی هوشی کاتی مردن	مستی هنگام جان دادن
۹۳	بَاسِطُوا	دریژیان کردووه	دراز کرده‌اند
۹۳	تُجْزَوْنَ	توله ده‌چیژن، سزا ده‌ددرین	مجازات می‌شوند
۹۳	هُون	په‌ست که‌ر	خوار کننده
۹۳	كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ	حاشاتان ده‌کرد، خو‌تان به‌گه‌وره ده‌زانی	تکبر می‌ورزیدید
۹۴	جِئْتُمُونَا	هاتنه وه‌لامان	نزد ما آمدند
۹۴	خَلَقْنَاكُمْ	ئیوهمان وه‌دی هینا	شما را آفریدیم
۹۴	أَوَّلَ مَرَّةٍ	ئه‌وه‌ل جار	بار اول
۹۴	مَرَّةٍ	جار، بار	دفعه، بار
۹۴	خَوَّلْنَاكُمْ	پییمان دان	به شما بخشیدیم

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۹۴	وَرَاءَ ظُهُورِكُمْ	دوای خوتان	بعد از خودتان
۹۴	شَفَعَاءَ	تکاکاران	شفاعت کنندگان
۹۴	زَعَمْتُمْ	خه یالتان کرد	گمان کردید
۹۴	تَقَطَّعَ	جیا بووه، پچرا	قطع شد
۹۵	فَالِقَ	داهینه، شکینه، لاده	شکافنده، پدیدآورنده
۹۵	حَبَّ	دانه، دان، تو، توم	دانه
۹۵	نَوَى	دهنک، ناوک، ناوکه	هسته
۹۵	يُخْرِجُ	دهردینی	خارج می‌سازد، بیرون می‌آورد
۹۵	تَوْفِكُونَ	ده‌که‌پینه‌وه	منصرف می‌شوید، منحرف می‌شوید
۹۶	إِصْبَاحَ	به‌ریه‌یان، سپیده	بامدادان ج صبح
۹۶	سَكَنُ	نوقره، ئارام گرتن	آرام گرفتن
۹۶	تَقْدِيرَ	نه‌ندازه گرتن	اندازه‌گیری، سنجیدن
۹۶	حُسْبَانَ	ژماره کردن	حساب و شمارش
۹۷	نُجُومَ	ئه‌ستیره‌گه‌ل، هه‌ساره‌کان	ج نجم، ستارگان
۹۷	فُصِّلْنَا	پروونمان کرده‌وه	توضیح دادیم
۹۸	أَنشَأَكُمُ	ئیوهم به‌دی هینا	شما را پدید آوردم
۹۸	مُسْتَوْدَعَ	شوینی دامه‌زریان	محل دعوت، محل تسلیم، محل دفن
۹۹	أَخْرَجْنَا	ده‌رمان هینا	خارج ساختیم
۹۹	خَضِرَ	سه‌وزه	گیاه
۹۹	نُخْرِجُ	ده‌رده‌هینین	بیرون می‌آوریم
۹۹	مُتْرَاكِبَ	له‌سه‌ریه‌ک، فره	به هم فشرده، متراکب، انباشته
۹۹	طَلَعَ	کلوک، گولووک	شکوفه
۹۹	قِنْوَانَ	هیشو، بول	خوشه‌های خرما

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۹۹	دَانِيَّة	شوپ	نزدیک، قابل دسترسی، فرو افتاده
۹۹	نَخْل	دار خورما	درخت خرما
۹۹	زَيْتُون	زهیتون	زیتون
۹۹	رَمَان	هه‌نار، نار	انار
۹۹	مُشْتَبِه	هاو وینه	مثل هم، همانند
۹۹	غَيْرَ مُتَّشَابِه	جیاواز، جوراوجور	مختلف
۹۹	يَنْع	پی‌گه‌یشتن	به ثمر رسیدن
۱۰۰	جَعَلُوا	دایان نا	قرار دادند
۱۰۰	خَلَقَهُمْ	ئه‌وانی به دی هینا	آنها را آفرید
۱۰۰	جَنّ	جندوکه	جن
۱۰۰	خَرَقُوا	به درو سازیان کرد	ناروا بافتند
۱۰۰	تَعَالَى	به‌رزتره	بلندمرتبه‌تر است
۱۰۰	يَصِفُونَ	باس ده‌که‌ن	وصف می‌کنند. شرح می‌دهند
۱۰۱	صَاحِبَة	هاوسهر	همسر
۱۰۲	يَمِيلُونَ	په‌لامار ده‌دن	یورش می‌آورند
۱۰۲	مَيْلَة	په‌لامار	یورش
۱۰۲	خَالِق	داهینه‌ر، به‌دی هینه‌ر	آفریننده
۱۰۳	لَا تُذِرُكَ الْأَبْصَارُ	ئه‌ونایه‌ته به‌رچاوان	چشم‌ها او را درک می‌کنند
۱۰۳	يَذِرُكَ الْأَبْصَارُ	هه‌مو بینهریک ده‌بینی	همه بیننده‌ها را می‌بیند
۱۰۴	أَبْصَرَ	به چاوی دل‌بینی	با چشم دل ببیند
۱۰۴	عَمِيَ	کویر بو	کور شد
۱۰۵	دَرَسَتْ	خونه‌واری، ده‌رست	درست خوانده‌ای
۱۰۷	جَعَلْنَاكَ	تومان دانا	تورا قرار دادیم
۱۰۸	لَا تَسْبُوا	جنیومه‌ده‌ن	دشنام ندهید

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۰۸	يَسْبُوا	جنيو ئه ده‌ن	دشنام ده‌ند
۱۰۹	مَائِشِعْرُكُمْ	ئيوه نازانن	شما نئي فهميد
۱۰۹	جَاءَتْ	هات	آمد
۱۱۰	نُقَلِّبُ	ده گوپين	تغيير مي دهيم، دگرگون مي کنيم
۱۱۰	نَذَرُ	واز ده هينين	رها مي سازيم، دست بر مي داريم
۱۱۰	أَبْصَارُ	چاوان	چشم‌ها
۱۱۱	حَسْرَتَنَا	کومان ده کرده‌وه	گرد مي آورديم
۱۱۱	قُبُلُ	پرووبه پروو	روبرو
۱۱۱	يَجْهَلُونَ	نازانن	جهالت و ناداني مي کنند
۱۱۲	زُخْرُفِ الْقَوْلِ	قسه‌ي رازاوه به درو	سخنان بي اساس و آراسته به فريب
۱۱۲	يُوحِي	پاده گه به يني	القا مي کند
۱۱۳	تَضَعِي	گوي پاگري	ميل کند، ماييل شود
۱۱۳	يَرْضَوُا	په سه ندي که‌ن، رازي بن	پسندند
۱۱۳	يَقْتَرِفُوا	به ده ستي بهينن	مرتکب شوند، انجام دهند
۱۱۳	مُقْتَرِفُونَ	به ده ست هينه‌ران	به دست آورندگان، انجام دهندگان
۱۱۴	أَبْتَغِي	په يدا بکه‌م، داوا ده که‌م	بجويم، بيايم
۱۱۴	مُقْصَلٌ	شي کراوه، روون کراوه	واضح شده، مشروح
۱۱۴	مَنْزَلٌ	په وانه کراو	نازل شده، جاياگاه نزول
۱۱۵	تَمَّتْ	ته‌واو بو	تمام شد
۱۱۶	تُطِغُ	بکه‌ويته شويئي، فرمان ببه‌ي	پيروي کني

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۱۶	يَخْرُصُونَ	گومان ده‌به‌ن	حدس می‌زنند، بداندیشی می‌کنند
۱۱۷	يَضِلُّ	لا ده‌دا	منحرف می‌شود
۱۱۸	ذِكْرَ اسْمِ اللَّهِ عَلَيْهِ	ناوی خوای له سه‌ر هاتوه	نام خدا بر آن برده شد
۱۱۹	مَالِكُمْ	چپتانه، بوچی ئیوه	شما را چه شده است
۱۱۹	أَلَا تَأْكُلُوا	بوچی ناخوون؟	چرا نمی‌خورید؟
۱۱۹	فَصَلِّ لَكُمْ	باسی بو کردن	برای شما شرح داد
۱۱۹	أَضْطَرُّرْتُمْ	ناچار بوون	ناچار شدید
۱۲۰	بِاطِنٍ	نهینی	باطن، نهان
۱۲۰	يَقْتَرِفُونَ	ده‌یکه‌ن	انجام می‌دهند
۱۲۰	ظَاهِرٍ	ناشکرا	آشکار، پیدا
۱۲۰	سَيَجْزُونَ	به‌م زوانه سزاده‌ده‌ین	به زودی مجازات می‌کنیم
۱۲۱	لَا تَأْكُلُوا	مه‌خوون	نخورید
۱۲۱	لَمْ يَذْكُرْ	ناونه‌براهه	نام برده نشد
۱۲۱	يُوحُونَ	دنه‌ده‌دن، وه‌سوه‌سه ده‌که‌ن	پیام می‌دهند
۱۲۱	يَجَادِلُوكُمْ	کیشه‌تان ده‌گه‌ل بکه‌ن	با شما مجادله‌کنند
۱۲۱	إِنْ أَطَعْتُمُوهُمْ	ئه‌گه‌ر به‌گوئیان که‌ن	اگر از آنان پیروی کنید
۱۲۲	أَحْيَيْنَاهُ	زیندوو مان کردوه	آن را زنده گردانیم
۱۲۲	يَمْسِي بِهِ	بی‌برواته ریوه	به کمک آن به راه افتد
۱۲۳	أَكْبَرُ	ده‌ست‌لآت داران، گه‌وره‌کان	بزرگان، سردمداران
۱۲۳	يَمْكُرُوا	فریو ده‌ن	فریب دهند
۱۲۳	يَمْكُرُونَ	فریو ده‌ده‌ن، فی‌ل ده‌که‌ن	فریب می‌دهند
۱۲۴	نُؤْتَى	پی‌مان بدری	به ما داده شود، به ما ارائه شود

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۲۴	كَانُوا يَمْكُرُونَ	فیلان ده کرد	فریب می دادند
۱۲۴	يُصِيبُ	توش ده بی	دچار می شود، گرفتار می شود
۱۲۴	أَجْرَمُوا	تاوانبار بوون	گناه کردند
۱۲۴	صَغَارَ	سووکی، پیسویی	کوچکی، ناچیزی، سبکی، رسوایی
۱۲۵	يُرِدْ	حه زیکا، بیهوی	بخواهد
۱۲۵	يَشْرَحْ	گوشاد ده کا، والا ده کا	فراخ کند، بگشاید
۱۲۵	صَدَرَ	سینگ، دل	سینه، مجازا به معنای دل
۱۲۵	يَصْعَدُ	سه ر ده کهوی	بالا می رود
۱۲۵	ضَيَّقَ	تهنگی	تنگی
۱۲۶	يَذْكُرُونَ	ناموزگاری وه ده گرن	پند می گیرند
۱۲۷	مَعَشَرَ	دهسته، گرو، کو مهل	گروه، دسته
۱۲۸	إِنْسٍ	مرو، مروف	انسان
۱۲۸	أَسْتَكَثَرْتُمْ	زورتان کردوون	زیاد کردید
۱۲۸	أَسْتَمْتَعَ	بههره ی برد	بهره برد
۱۲۸	بَلَّغْنَا	گه یشتین	رسیدیم
۱۲۸	أَجَلْنَا	موله تی خو مان	موعد خودمان
۱۲۸	أَجَلَّتْ لَنَا	موله تت بو مان	برای مهلت و اجل تعیین نمودی
۱۲۹	نُؤَلِّي	ده کهینه دوست و پهیره و	دوست و پیرو می گردانیم
۱۳۰	يَقْصُونَ عَلَيْكُمْ	به ئیوه بلین، بو تان	برای شما بیان کنند
۱۳۰	يُنْذِرُونَكُمْ	ده تان ترسینن	شما را می ترسانند
۱۳۰	شَهِدْنَا	شایه تیمان دا	گواهی دادیم
۱۳۱	مُهْلِكٌ	قه پکه ر، ویران که ر	نابودگر

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۳۲	عَمَلُوا	کردیان، ده یکه‌ن	انجام دادند
۱۳۳	ذَوَالرَّحْمَةِ	دلوڤان، خاوه‌ن به‌زه‌یی	صاحب رحمت، مهربان
۱۳۳	يَشَأْ	ئاره‌زوڤکا، هه‌زکا	بخواهد
۱۳۳	يُذْهِبُكُمْ	ئاتانهیلێ، له‌ئاوتان ده‌با	شما را از میان برمی‌دارد
۱۳۳	يَسْتَخْلِفُ	جی‌ئشین ده‌کا	جانشین می‌سازد
۱۳۳	كَمَا	هه‌روه‌ک	همان‌گونه
۱۳۳	أَنْشَأَكُمْ	ئیه‌وی به‌دی هینا	شما را آفرید
۱۳۴	تَوَعَّدُونُ	بهریارتان بو‌ده‌ده‌ن	به شما وعده داده می‌شود
۱۳۴	لَا تَ	بی‌شک ده‌بی	حتماً می‌شود، حتماً می‌آید
۱۳۴	مُعْجِزِينَ	بی‌هیزکه‌ران	عاجز کنندگان
۱۳۵	إِعْمَلُوا	بیکه‌ن	انجام دهید، عمل کنید
۱۳۵	مَكَانَةً	ده‌سته‌لات، توانایی	قدرت، توانایی
۱۳۶	ذَرَأَ	به‌دی هینا، دروستی کرد	آفرید، پدیدار نمود
۱۳۶	زَعَمَ	گومان	گمان
۱۳۶	شُرَكَاءَ	هاوه‌لان	شریک‌ها
۱۳۶	لَا يَصِلُ	ناگات	نمی‌رسد
۱۳۶	يَصِلُ	ده‌گات	می‌رسد
۱۳۶	يَحْكُمُونَ	داوه‌ری ده‌که‌ن	داوری می‌کنند
۱۳۷	لِيَرُدُّوهُمْ	تا له‌به‌ینیان بیه‌ن	تا هلاک و نابودشان کنند
۱۳۷	لِيَلْبِسُوا	تاتی‌که‌ل بکه‌ن، تاتی‌ک بده‌ن	تا قاطی کنند، تا اشتباه کنند
۱۳۷	ذَرَّهُمْ	لیان‌گه‌پێ، ویلیان‌که	ایشان را رها کن، آنها را به حال خود بگذار
۱۳۸	حِجْرَ	قاخه، قه‌ده‌خه‌ن	ممنوع، منع شده
۱۳۸	لَا يَطْعَمُهَا	نه‌خوا	آنرا نخورد
۱۳۸	نَشَأَ	هه‌زکه‌بن، گه‌رکمان بی ^۷	بخواییم
۱۳۸	حَرَمَتَ	هه‌رام‌کراوه	حرام شده است

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۳۹	ذُكُور	نیرینه‌کان	مذکرها
۱۳۹	وَصَف	باس، قصه	شرح دادن
۱۴۰	سَفَه	نه‌زانی	نادانی
۱۴۰	حَرَمُوا	حه‌رامیان کرد	حرام کردند
۱۴۱	مَعْرُوشَات	به‌پرز، که‌پر	سر به فلک کشیده، راست قامت، کبر
۱۴۱	أَنْشَأُ	وه‌دی هینا	آفرید
۱۴۱	زَرع	مه‌زرا	مزرعه، کشت
۱۴۱	مُخْتَلَف	جیاواز	متفاوت
۱۴۱	أَثْمَر	پیده‌گا	ثمر می‌دهد
۱۴۱	حَقَّه	مافی خووی	حق خودش
۱۴۱	حَصَاد	چنین، دره‌وکردن	درو کردن، چیدن
۱۴۱	لَا تُسْرِفُوا	له‌ئه‌ندازه به‌ده‌ر مه‌چن	زیاده‌روی نکنید
۱۴۱	مُسْرِفِينَ	له‌ئه‌ندازه‌ده‌ر چوان	زیاده‌روی کنندگان
۱۴۲	حَمُولَه	باریهر، باره‌لگر	بارکش
۱۴۲	فَرَش	کولک و خوری	پشم و مو
۱۴۳	ثَمَانِيَه	هه‌شت	هشت
۱۴۳	ضَان	مه‌ر و به‌ران	گوسفند
۱۴۳	إِثْنَيْنِ	دوو	دو
۱۴۳	مَعَز	بزن	بز
۱۴۳	ذَكَر	نیر	نر
۱۴۳	إِسْتَمَلَتْ	دای پوشیوه	احاطه کرده است
۱۴۳	نَبِئُونِي	نیشانم ده‌ن	به‌من خبر دهید
۱۴۴	وَصَّامِكُمْ	پای سپاردوون	به‌شما سفارش کرده است
۱۴۵	لَا أُجِدُّ	په‌یدا ناکه‌م	نمی‌یابم
۱۴۴	إِبِل	هوشتر، وشر	شتر

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۴۵	طاعِم	بخور	خورنده، طعم کننده
۱۴۵	يَطْعَمُ	ده خوا	می خورد
۱۴۵	مَسْفُوح	رژپندراو، پژیاگ	ریخته شده، جاری
۱۴۵	عَادَ	له نه ندازه ده رچو	از حد گذشت
۱۴۶	ظَفَّرَ	ناخون	ناخن
۱۴۶	شَحُوم	پیو، چه وری گهل	چربی ها
۱۴۶	غَنَمَ	پهز، مهر	گوسفند
۱۴۶	حَمَلَتْ	هه لی گرتوه	حمل نمود
۱۴۶	حَوَايَا	ریخوله کان	روده ها
۱۴۶	اِخْتَلَطَ	تیکهل بوو	آمیخته شد
۱۴۶	عَظُمَ	پیشه، ئیسک	استخوان
۱۴۶	بَغَى	له ریگه ده رچوو	منحرف شد، نافرمان گشت
۱۴۷	كَذَّبُوا	به دروژنیا ن زانیت	تو را تکذیب کردند
۱۴۷	لَا يَرُدُّ	لانا داری	حتمی است
۱۴۸	مَا أَشْرَكْنَا	بت پهره ستمان نه ده کرد	شریک قرار نمی دادیم
۱۴۸	لَا حَرَمْنَا	حه راممان نه کرد	حرام نکردیم
۱۴۸	ذَاقُوا	چه شتیان	چشیدند
۱۴۸	تُخْرِجُوهُ لَنَا	بو مان ده رخه ن	برایمان خارج سازید
۱۴۸	تَتَّبِعُونَ	شوین ده که ون	پیروی می کنند
۱۴۸	تَخْرُصُونَ	درو ههل ده به ستن	گزاره می گویند
۱۴۹	بَالِغَةَ	به قه و هت، به هیز	رسیده، کامل، تمام
۱۵۰	هَلَمَّ	بی گه یشتوو	بیاورید، آماده کنید
۱۵۰	لَا تَشْهَدُ	بینین، ناماده ی بکه ن	شهادت مده
۱۵۰	يَعْدِلُونَ	هاوتا په یدا ده که ن	شریک قرار می دهند
۱۵۱	أَتْلُ	بخوینمه وه	بخوانم

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۵۱	إِمْلَاق	هه‌ژاری، نه‌داری	تنگدستی، فقر
۱۵۱	نَرْزُقْکُمْ	بژیوتان پی ده‌ده‌ین	شما را روزی می‌دهیم
۱۵۱	مَاطْهَر	ئه‌وه‌ی ناشکرایه	آنچه آشکار است
۱۵۱	فَوَاحِش	خرابه	گناهان
۱۵۱	مَاطْطَن	ئه‌وه‌ی نه‌ینیه	آنچه پنهان است
۱۵۲	أَشَدَّ	هیزی جوانی	نیروی جوانی
۱۵۲	أَوْفُوا	ته‌واو بده‌ن	تمام بدهید، کامل کنید
۱۵۲	مِيزَان	ته‌رازو	میزان، ترازو
۱۵۲	فَاعْبُدُوا	جاءه‌دالّه‌تتان له‌به‌رچاوبی، جاءاداوهری بکه‌ن	پس به عدالت رفتار کنید
۱۵۳	تَفَرَّقْ بَيْنَکُمْ	دوورتان بخه‌نه‌وه	بین شما تفرقه اندازند
۱۵۴	تَمَامًا	به ته‌واوی	تمام، کامل
۱۵۴	تَفْصِيل	روشن و روون کردن	توضیح و بیان کردن
۱۵۲	کَيْل	پیوانه	پیمانه
۱۵۲	تَذَكُّرُون	وه‌یر به‌ینن	به یاد آورید
۱۵۶	طَائِفَتَيْنِ	دوو کو‌مه‌ل	دو گروه
۱۵۶	دِرَاسَت	زانست، لی‌کولینه‌وه	دانش
۱۵۷	صَدَقَ	خوی بوارد، پشتی تی کرد	رو گردانید، پشت کرد، بی توجهی کرد
۱۵۷	كَانُوا يَصْدُقُونَ	خویان ده‌بوارد	روی می‌گردانند، بی توجهی می‌کردند
۱۵۸	لَا يَنْفَعُ	به‌هره ناگه‌به‌نی	سودی نمی‌رساند
۱۵۸	إِنْتَظِرُوا	چاوه نورین	منتظر باشید
۱۵۸	مَنْتَظِرُونَ	چاوه نوران	منتظران
۱۶۰	يُجْزَى	سزا ده‌دری	مجازات می‌شود

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۶۲	نُسْک	پِیک هینانی رِیو شوینی حه ج کردن	انجام دادن مناسک حج
۱۶۲	مَمَات	مردن	مردن
۱۶۲	مَحْیا	ژیان	زیستن
۱۶۳	شَرِیک	هاویه‌ش	شریک، هم سهم
۱۶۴	أَبْغِی	داوا ده که م	می‌خواهم، طلب می‌کنم
۱۶۴	لَا تَزِرُ	باری گران ناگریته کول	بار سنگین بر نمی‌دارد
۱۶۴	وَاِزْرَة	بار هه‌ل گر	حمل کننده
۱۶۴	وِزْر	باری گران	بار سنگین
۱۶۵	خَلَاف	جی نشینان	جانشینان

سوره‌ی الاعراف (۷)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۴	أَهْلَكْنَاهَا	قِرمان تی خستن، له	آن را هلاک کردیم.
		ناومان برد	نابود ساختیم
۴	بَيَاتًا	کاتی شهو، شهوانه	شبانگاه
۴	قَاتِلُونَ	له خه‌وی نیوه‌پوڤا بون	خفتگان در نیمه روز
۵	دَعَاؤُهُمْ	دوعایان، نزایان	دعاهایشان
۶	أَرْسِلَ	په‌وانه کراوه	فرستاده شده است
۶	لَنَسْأَلَنَّ	بی سوپرسیارده‌که‌ین	حتما سوال می‌پرسیم
۷	نَقْصَنَّ	باس ده‌که‌ین	بازگو خواهیم کرد
۸	وَزَنَ	هه‌لسه‌نگاندن	سنجیدن
۸	ثَقُلَتْ	گران بی، قورس بی	سنگین باشد
۸	مَوَازِينَ	ته‌رازوه‌کان	ترازوها، میزان‌ها
۹	خَفَّتْ	سووک بی	سبک باشد
۱۰	مَكْنَانِكُمْ	ئیمه ئیوه‌مان جی کرده‌وه	شما را جا دادیم
۱۰	تَشْكُرُونَ	شوکر ده‌که‌ن	شکر می‌کنند
۱۰	مَعَاشٍ	بژیو، نه‌وه‌ی پی ده‌ژین	ج معاش، امکانات
			زندگی، معیشت
۱۱	صَوْرَانَاكُمْ	شکلی ئیوه‌مان ده‌رینا	شما را شکل و سیما
			بخشیدیم
۱۱	سَاجِدٍ	سه‌رنه‌وی کار، سوژده‌به‌ر	سجده‌کننده
۱۲	خَلَقْتَنِي	منت به دی هینا	مرا آفریدی
۱۲	مَا مَنَعَكَ	چی توئی مه‌نع کرد	چه چیزی تو را منع کرد
۱۲	خَلَقْتَهُ	به دیت هینا	او را آفریدی
۱۲	أَلَّا تَسْجُدَ	که سوژده نه‌به‌ی	که سجده نبری

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۳	مَایکُونُ لَکْ	بوت ری ناکه وی	برایت ممکن نمی شود
۱۳	تَتَكَبَّرَ	فیز بنوینی	تکبر کنی
۱۳	أَخْرَجَ	بچو دهر	خارج شو
۱۳	صَاغِرِینَ	سوک و چروکه کان	رسوا شدگان
۱۳	أَهْبِطْ	دابه زه	فرود آی
۱۴	یَوْمَ یَبْعَثُونَ	پوژی سه لا، پوژی قیامت	روز قیامت
۱۴	یَبْعَثُونَ	زیندوو ده کرینه وه	زنده می شوند
۱۵	مَنْظَرِینَ	ماوه دراوه کان	مهلت داده شدگان
۱۶	أُغْوِیْتَنِی	له پیت لادام، گومرات کردم	مرا گمراه کردی
۱۶	لَأَقْعُدَنَّ لَهُمْ	پوده نیشم، بو یاون داده نیشم	در کمین آنها می نشینم
۱۷	لَأَتَّيْنَهُمْ	بو یان ده چم	حتماً بر آنها وارد می شوم
۱۷	أَیْمَانِ	شوینه کانی لای راست	طرف راست
۱۷	شَمَانِلَهُمْ	لای چه بیان	طرف چپشان
۱۸	مَذْمُومٌ	ناوزپاو، سه رکونه کراو	ناپسند، سرزنش شده
۱۸	لَا مَلَانَ	به ته نکید پر ده که م	حتماً پر می کنم
۲۰	وَسَوْسَهُمَا	که وته کلیشه یان	آنها را وسوسه کرد
۲۰	لِیَبْدِیَ لَهَا	تاییسته به رچاویان	تا بر آنها آشکار سازد
۲۰	وَرَى	پوشراوه	پوشیده شده
۲۰	سَوَاءَ اتَّيْتَهُمَا	شهرمگایان	شرمگایشان
۲۰	نَهَى	نه یه یشت، مه نعی کرد	منع کرد، بازداشت
۲۱	قَاسَمَهُمَا	سویندی بو هه ردوویان خوارد	برای آنان سوگند خورد
۲۲	دَلَّهَما	نه وانی خسته ته ماوه	آن دو را کشاند، آن دو را لغزاند

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۲	أَلَمْ أَنهَكُمَا	ئاخو ^۱ مه نم نه کردن	مگر شما را منع نکردم
۲۲	ذاقا	چه شتیان	چشیدند
۲۲	طَفِقَا	کوششیان کرد، دهستیان پی کرد	آن دو شروع کرد
۲۲	يَخْصِفَانِ	دای پوشن	بپوشانند
۲۲	وَرَقَ	گه لا ^۲	برگ
۲۲	نادا	بانگی کرد	صدا زد
۲۳	ظَلَمْنَا	ناهه قیمان کرد	ستم کردیم
۲۳	إِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا	ئه گه رتو لیمان نه بوری	اگر ما را نبخشی
۲۳	لَمْ تَرْحَمْنَا	به زه ییت پیماندا نه یه ت	بر ما رحم نکنی
۲۴	حِينَ	ماوه یه ک	وقتی
۲۵	تَحْيَوْنَ	ده ژین	زندگی می کنید
۲۵	تَمُوتُونَ	ده مرن	می میرید
۲۵	تُخْرَجُونَ	ده وهیننه وه ده ر	خارج می شوید
۲۶	رِيشَ	جوانی، زینت	زیبایی، لباس زینتی
۲۷	لَا يَفْتَنَنَّكُمْ	نه تانخه له تینی ^۳ ، فریوتان نه دا	شما را فریب ندهد
۲۷	أَبْوَيْكُمْ	باوک و دایکتان	والدیتان
۲۷	يَنْزِعَ عَنْهُمَا	لیی دارنین	از ایشان برکند
۲۷	قَبِيلَهُ	ده سته و به سته ی	همدستان او، مردم وابسته به او
۲۹	مَسْجِدَ	مزگه وت، مزگت	مسجد
۲۹	مَخْلَصَ	دلپاک	پاکدل، پیراسته
۲۹	بَدَأْكُمْ	ئیو هی دروست کرد	شما را آفرید
۲۹	تَعُودُونَ	بو لای ئه و ده چنه وه	بازگشت می کنید
۳۰	حَقَّ	شیاو	سزاوار، شایسته
۳۰	يَحْسَبُونَ	واده زانن، گومان ده بن	گمال می کنند

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۳۱	خَذُوا زِينَتَكُمْ	جلکی جوان ده به رکه ن	لباس زیبا بپوشید
۳۲	مُسْرِفِينَ	له نه ندازه ده رچوان، زیاده ره وان	زیاده روی کنندگان
۳۲	زِينَت	جلکی جوان و خشل	زینت، زیبایی
۳۴	أَجْلَهُمْ	وهختی دیاری کراویان	وقت معین شده اشان
۳۴	لَا يَسْتَأْخِرُونَ	دوانا که ون	تأخیر نمی کنند
۳۴	سَاعَةً	تاویک، ساتیک	لحظه ای
۳۸	أُخْتُ	هاورپه وشت، خوشک	خواهر، نظیر، همانند
۳۸	إِدَارِكُوا	کوبونه وه	پیش هم جمع شدند
۳۸	أَخْرَبَهُمْ	په پره وانیان	پیروانشان
۳۸	أُولَئِهِمْ	رپیه رانیان	رهبران شان
۴۰	تَفْتَحْ	ده کریته وه	باز می شود
۴۰	يَلِجْ	ده چی	وارد می شود، عبور می کند
۴۰	جَمَلْ	وشت، گوریسی نه ستور	شتر، طناب ضخیم
۴۰	سَمَّ	کون، کونا	سوراخ
۴۰	خِيَاط	ده رزی	سوزن
۴۱	غَوَّاشْ	سه رپوش	روانداز، پوشش
۴۳	نَزَعْنَا	دامان مالی	بیرون کشیدیم
۴۳	غِلْ	کینه، رق	کینه
۴۳	مَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ	رپیمان ده ر نه ده کرد	هدایت نمی شدیم
۴۳	نُودُوا	گازی ده کرین، بانگ ده کرین	صدا زده می شوند
۴۳	أَوْرِثْتُمُوهَا	پودراوه، پیتان به خشرا	به ارث داده شدید
۴۴	نَادَى	هاواری کرد	صدا زد، ندا داد
۴۴	أَدَّنَ	بانگی کرد، جاپی دا	ندا زد، صدا زد
۴۴	مُؤَدِّنْ	بانگ پادیل، بانگ ده ر، جاچی	بانگ زننده

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۴۶	أَعْرَافَ	دیواریکی بهرز له بهینی	دیوار بلندی بین بهشت
۴۶	سِیمَا	بههشت و دوزّه	و دوزخ
۴۶	نَادَاوَا	تهرح و بیچم، شیواز	چهره
۴۶	سَلَامَ عَلَیْکُمْ	بانگیان کرد	ندا زدن
۴۶	يَطْمَعُونَ	سَلَاوَتَان لَیْ بَیْ	سلام بر شما باد
۴۷	لَا تَجْعَلُنَا	به ته مان، هیوادارن	طمع دارند
۴۷	إِذَا صَرَفْتَ أَبْصَارَهُمْ	دامان مه نی	ما را قرار مده
۴۷	تَلْقَاءَ	کاتی ببینن	وقتی که ببینند
۴۸	مَا أَغْنَىٰ	لایه ن، لا	جهت، سو
۴۹	أَقْسَمْتُمْ	بههره ی نه دا	بهره داد، نفع نرساند
۴۹	تَحْزَنُونَ	سویندتان ده خوارد	سوگند خوردید
۵۰	أَفِیضُوا عَلَیْنَا	غهمگین ده بین	غمگین می شوید
۵۱	نَنْسَاهُمْ	بهشی ئیمه بده ن	به ما ببخشید
۵۲	جِئْنَاهُمْ	له بیریان ده بهینه وه	از یادشان می بریم، فراموششان می کنیم
۵۲	فَصَلَّنَاهُ	بو مان هاوردن، بو مان هی تان	برایشان آوردیم
۵۳	نَسُوهُ	روونمان کرده وه، شی مان کرده وه	آن را توضیح دادیم
۵۳	شَفَعَاءَ	له بیریان برده وه	فراموشش کردند
۵۴	يُغْشَىٰ	تکا کاران	شفاعت کنندگان
۵۴	إِسْتَوَىٰ	ده پوشی	می پوشد
۵۴	عَرَشَ	دامه زرا	قرار گرفت
۵۴	حَثِثَ	تهختی فه رمانره وایی	تخت فرمانروایی
۵۴	مُسَخَّرَاتٍ	به له ز، به په له	به سرعت
		به فه رمان گهل	فرمانبران، رام شدگان

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۵۴	تَبَارَكَ اللَّهُ	زور زه به ندیه و دمی خودا، فه رو به ره که تی خودا زوره	خداوند دارای خیر و برکت فراوان است
۵۶	طَمَعَ	هیوا	امید
۵۷	أَقَلَّتْ	به رزه وه ده کرد، هه لی گرت	برداشت، حمل کرد
۵۷	ثِقَالٌ	گرانبار	سنگین
۵۷	سُقْنَاهُ	به ری مان کرد، خستمانه پی	آن را جاری کردیم
۵۸	خَبَثٌ	خراب بوو، ناپاک بوو	خراب شد، ناپاک بود
۵۸	نَكَدًا	درک و دال	هرزه، بیفایده
۶۲	أَبْلَغَكُمْ	به ئیوه راده گه ینم	به شما ابلاغ می کنم
۶۲	رِسَالَاتٍ	پاسپارده کان	رسالت ها
۶۲	أَنْصَحَ	ناموزگاری ده که م	اندرز می دهم
۶۳	لِيُنْذِرَكُمْ	تا ئیوه بترسینی	تا شما را بترساند
۶۳	تُرْحَمُونَ	بکه ونه بهر به زه می، په حمتان پی بکری	مورد رحمت قرار گیرید
۶۴	عَمِينَ	کویر، نابینا	کور، نابینا
۶۵	أَخَا	براه، هاوتیره	برادر
۶۵	عَادَ	ناوی هوزیک	نام قومی
۶۵	هُودَ	ناوی پیغه مبهری قهومی عاد	هود نام پیامبر قوم عاد
۶۵	سَفَاهَةً	نه فامی، نه زانی، گیلی	نادانی
۶۶	نَرَاكَ	ده تبیین، ده ترانین	تو را می بینم
۶۶	نَظْنٌ	پیمان وایه	گمان می کنیم
۶۸	نَاصِحٌ	ناموچیار، ناموزیاری کار	پنده دهنده
۶۸	أَمِينَ	جیگای باوهر	مورد اعتماد، امانتدار

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۶۹	خَلْفَاءُ	جی نشینان	جانشینان
۶۹	زَادَكُمْ	زورم پی به خشین	برای شما بیشتر کردیم، بیشتر به شما بخشیدیم
۶۹	خَلَقَ	ئافراندن، به دی هینان	آفریدن
۶۹	بَصَاطَةً	هیزو گه وره ی به ده نی	نیرو و بزرگی بدنی
۶۹	آلَاءِ	چاکه کان، نیشانه کان	نعمت ها، نشانه ها
۷۰	جِئْتِنَا	هاتوی بولامان	نزد ما آمدی
۷۰	نَذَرَ	وازی بین	رها کنیم
۷۰	تَعِدُ	وعده ده ده ی	وعده می دهی
۷۱	تُجَادِلُونَنِي	جوابه جه نگیم ده گهل ده که ن	با من مجادله می کنید
۷۱	سَمَّيْتُمُوهَا	ناوتان لی ناوون	نام گذاری کردید
۷۱	مُنْتَظِرِينَ	چاوه نوپان	منتظران
۷۲	قَطَعْنَا	بریمان، پچرامان	بریدیم، قطع کردیم
۷۳	نَاقَةٍ	وشر، هوشتر	شتر
۷۳	لَا تَمْسُوْهَا	زیانی پی مه گه یین	به آن زیان نرسانید
۷۴	بَوَّاءَكُمْ	دای مه زرانندن	شما را مستقر کرد
۷۴	سَهْوِلَ	ده شت گهل	دشت ها
۷۴	قُصُوْرَ	کوشک گهل	کوشک ها
۷۴	تَنْجِثُوْنَ	ده تاشن	می تراشید
۷۴	بِیوْتِ	ماله کان، خانه کان	خانه ها
۷۵	أَسْتَغْفِرُوا	هه ژار کراوون	ناتوان شمرده شدند
۷۵	أَرْسِلَ	ره وانه کراوه	روانه شده است
۷۷	عَقَرُوا	پهل په لیان کرد	کشتند، ذبح کردند
۷۷	عَتَوْا	ملیان بادا، نافه رمانیان کرد	سرکشی کردند
۷۸	رَجْفَةً	بومه له رزه	زلزله

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۷۸	أَصْبَحُوا جَائِمِينَ	مردن	خشک و بی جان شدند
۷۸	جَائِمٌ	وشک و بی گیان	خشک و بی جان شدند
۷۹	أَبْلَغْتُكُمْ	پیم گه یاندن	شما را تبلیغ کردم
۷۹	نَصَحْتُ	نه سیحه تم کرد، ناموزگاریم کرد	اندرز دادم
۸۰	مَاسَبَقْتُكُمْ	پیشتان نه که وتوه	از شما پیشی نگرفته است
۸۲	أَخْرَجُوهُمْ	دهریان کهن	آنها را اخراج کنید
۸۲	جواب	ورام، ولام	پاسخ، جواب
۸۲	يَتَطَهَّرُونَ	پاکی یان دهوی	پاکی را می خواهند
۸۳	غَابِرِينَ	جیماوان	جاماندگان
۸۴	أَمْطَرْنَا	بارانمان باراند	باران بارانندیم
۸۴	مَدَّيْنِ	ناوی نه وشاره که شوعه یب ره وانه کرا بو	نام شهری که شعیب در آنجا به پیامبری
۸۵	شُعَيْبٍ	رینموونی خه لکه که ی ناوی پیغه مبه ریک که بو	برانگیخته شد نام پیامبر شهر مدین
۸۵	أَعْبَدُوا	به په رهستن	بپرستید
۸۵	أَوْفُوا	ته و او کهن	تمام کنید
۸۵	لَا تَبْخَسُوا	مه دزنه وه، کهم مه دهن	کم نکنید
۸۷	أَرْسَلْتُ	راسپیراوم، ره وانه کراوم	فرستاده شدم
۸۷	حَاكِمٍ	داوهر	داور
۸۸	لَنُخْرِجَنَّكَ	بی گومان ده رت ده که ین	حتماً تو را اخراج می کنیم
۸۸	لَتَعُوذَنَّ	دینه وه، ده بیّت بگه رپنه وه	حتماً بازگشت می کنی
۸۸	كَارِهِينَ	به شیوه ی نارازی	ناراضی، ناخشنود
۸۹	عَدْنَا	گه راپنه وه	به حالت قبلی برگشتیم
۸۹	نَجَّانَا	رزگاری کردین	ما را نجات داد

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۸۹	نَعُودَ	بگه پینه‌وه	برگردیم
۸۹	اِفْتَحْ بَيْنَنَا	له نیوان ئیمه‌دا داوه‌ری بکه	میان ما داوری کن
۸۹	فَاتِح	داوه‌ر	داور
۸۹	تَوَكَّلْنَا	خومان سپارد	توکل کردیم
۹۰	اَتَّبَعْتُمْ	په‌په‌ویتان کرد	پیروی کردید
۹۲	لَمْ يَغْنَوْا	نه‌ژیاون	زندگی نکردند
۹۳	ءاسی (آسا)	خه‌می ده‌خوم	غمگین می‌شوم
۹۴	يَضْرَعُونَ	بپارینه‌وه	به زاری درآیند
۹۷	نَائِم	خه‌وتو	خوابیده
۹۹	اَقَامِنَا	ئاخو دَلنیا‌بوون؟	آیا ایمن شدند؟
۱۰۰	يَرثُونَ	به میراس ده‌به‌ن	به ارث می‌برند
۱۰۰	اَصْبَنَاهُمْ	توله‌یان لی ده‌که‌ینه‌وه، توشی به‌لایان ده‌که‌ین	آنان را دچار بلا می‌کنیم
۱۰۰	نَطْبَعُ	مور داده‌نین	مهر می‌زنیم، قبول می‌کنیم
۱۰۱	يَطْبَعُ	مور داده‌نیّت	مهر می‌زند، فرو می‌بندد
۱۰۱	نَقْصُ	باس ده‌که‌ین	حکایت می‌کنیم
۱۰۳	بَعَثْنَا	ناردمان	برانگیختیم، روانه کردیم
۱۰۵	اَرْسِلْ	بنیره	روانه کن
۱۰۵	حَقِيقُ	ره‌وا، شیاو	سزاوار
۱۰۷	اَلْقَى	فره‌ی دا، ئاشکرای کرد	انداخت، آشکار کرد
۱۰۷	ثُعْبَان	مار	مار
۱۰۸	نَزَعَ	وده‌رخست	در آورد، بیرون کشید
۱۰۸	بَيْضَاءُ	سپی، چه‌رمگ، چه‌رموو	سفید
۱۱۱	اَرَجِهْ	موه‌ت بد، دوا‌بخه	مهلت بد، به تأخیر انداز
۱۱۱	مَدَانِ	شاره‌کان	شهرها

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۱۱	حَاشِرِین	کوکه ره وه کان	گردآورندگان، جمع کنندگان
۱۱۳	غَالِبِین	سه رکه وتوان	پیروز شدگان
۱۱۵	تَلْقٰی	دهی هاویژی	می اندازی
۱۱۵	اَلْقَوَا	بیهاویژن، بیخه	پرت کنید، بیندازید
۱۱۶	اَعِیْن	چاوگه	چشم ها
۱۱۶	اَلْقَوَا	هاویژیان، خستیان	پرت کردند، انداختند
۱۱۶	اِسْتَرْهَبُوْهُمْ	ئه وانیان ترساند، ترساندنیان	آنها را ترسانیدند
۱۱۷	اَلْقٰی	بهاویژه، فری بده	بینداز
۱۱۷	یَاقُكُّوْن	به درو هه ده به ستن	به دروغ می بافند
۱۱۷	تَلَقَّفْ	هه لی ده لوشی	بیلعد
۱۱۸	بَطَلْ	به فیرو چوو	باطل شد
۱۱۹	غَلِبُوا	تیکشکان	شکست خوردند
۱۱۹	اِنْقَلَبُوا صَاغِرِین	کز وزه بون دا مان	خوار شدند
۱۲۰	اَلْقٰی	کهوت	انداخته شد
۱۲۳	ءَاذَنْ لَّکُمْ	ئیزنتان بدهم	به شما اجازه دهم
۱۲۳	مَكْرَ	فیل، پیلان	حیله، تدبیر، نقشه
۱۲۳	لِتَخْرُجُوا	تا ده رکه	تا بیرون رانید
۱۲۳	مَكْرَتُمُوْه	به فیل کردن سازتان داوه	آن را با حیله ساخته اید
۱۲۳	مَدِیْنَه	شار	شهر
۱۲۴	لَاَقْطِعَنَّ	ده برم، ده بی ببرم	حتماً قطع می کنم
۱۲۴	لَاَصْلِبَنَّکُمْ	له فه ناره تان ده دهم	حتماً شما را به دار می آویزم
۱۲۵	مُنْقَلِبُوْن	ئه وانه ی که ده گه پینه وه	ج منقلب، رجوع کنندگان
۱۲۶	جَائِئِنَا	بو مان هات	برایمان آمد

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۲۶	تَنْقِمُ	سزاده‌دهی	انتقام می‌گیری
۱۲۶	تَوْقِنَا	بمان مرینه	ما را بمیران
۱۲۷	تَذَرُ	واز ده‌هینی	رها می‌کنی
۱۲۷	يَذَرُكَ	وازدت لی بینن	رها می‌کند
۱۲۷	نُقْتَلُ	ده‌کوژین	می‌کشیم
۱۲۷	نَسْتَحْيِ	زیندوو ده‌هیلینه‌وه	زنده نگه می‌داریم
۱۲۷	قَاهِرُونَ	ده‌سته‌لات داران	قدرتمندان، غالبان
۱۲۸	يُورِثُ	به میراس ده‌دا	به ارث می‌دهد
۱۲۹	يَسْتَخْلِفُكُمْ	بتانکاته جی نشین	شما را جانشین سازد
۱۲۹	يَنْظُرُ	بروانی	بنگرد
۱۲۹	أَوْذِيْنَا	چه‌وساینه‌وه	اذیت شدیم
۱۳۰	سَنِينَ	قات و قری	خشکسالی، قحطی
۱۳۱	يَطِيرُ	به‌شوم و بی‌فه‌ده‌زانی	فال بد می‌زند
۱۳۱	طَائِرُهُمْ	شومی و خراپه‌یان	شومی آنها
۱۳۲	مَهُمَا	هەر ئه‌ندازه	هر اندازه، هر چقدر
۱۳۳	طُوفَانَ	لافاو، بای به‌هیز	تلاطم بادیا دریا، بلای آسمانی
۱۳۳	جَرَادٍ	کوله	ملخ
۱۳۳	قُمَّلٍ	ئه‌سپی	شپش
۱۳۳	مُفْصَلَاتٍ	روون کراوه‌کان	توضیح داده شدگان
۱۳۳	ضَفَادِعَ	به‌ق، قور‌واق	قورباغه
۱۳۴	كَشَفَتَ	لات برد	برطرف کردی
۱۳۵	كَشَفْنَا	له سه‌رمان لایبرد، هه‌لمان گرت	رفع کردیم، برداشتیم
۱۳۴	لَنْرُسِلَنَّ	بی‌گومان ره‌وانه ده‌که‌ین	حتماً روانه می‌کنیم
۱۳۵	يَنْكُتُونَ	په‌یمان ده‌شکینن	پیمان شکنی می‌کنند
۱۳۶	يَمِّ	ده‌ریا، زه‌ریا	دریا

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۳۶	اِنْتَقَمْنَا	توله‌مان سه‌ند	انتقام گرفتیم
۱۳۷	اُورثنا	پیمان به‌خشین، کردنمان	به آنان ارث دادیم
۱۳۷	بارکنا	به میراس بهر	پر برکت گردانیدیم
۱۳۷	دَمَرْنَا	به‌ره‌که‌تمان پی‌دا	نابود ساختیم
۱۳۷	يُسْتَغْفَرُونَ	کاو‌ل‌مان کرد، رو‌خان‌د‌مان	تضعیف می‌شدند
۱۳۷	حُسْنٰی	چه‌وسا‌ب‌ونه‌وه	بسیار مبارک، زیبا
۱۳۷	يَصْنَعُ	زور پیروز و جوان	می‌سازد
۱۳۷	كَانُوا يَعْرِشُونَ	درووست ده‌کا، ده‌سازی	بر می‌افراشتند، کپر
۱۳۸	جاوزنا	به‌ر‌زیان ده‌کرده‌وه،	می‌ساختند
۱۳۸	يَعْكُفُونَ	که‌پریان بو‌ده‌کرد	عبور دادیم
۱۳۷	مَغَارِبَ	په‌پاند‌ن‌مان‌ه‌وه	می‌پرستند، عبادت می‌کنند
۱۳۷	مَشَارِقَ	ده‌په‌ره‌ستن	مغرب‌ها
۱۳۸	تَجْهَلُونَ	پو‌ژ‌ئا‌وا‌کان	مشرق‌ها
۱۳۹	مُتَّبِعٌ	پو‌ژ‌ه‌ه‌ل‌آ‌ته‌کان	نمی‌دانید، جهالت می‌کنید
۱۴۱	يُقْتَلُونَ	نا‌ز‌ان	نابودی، هلاکت
۱۴۱	اَنْجَيْنَاكُمْ	بی‌به‌هره‌یی، له‌نا‌و‌چ‌ون	می‌کشند
۱۴۱	اَتَمَمْنَا	ده‌کوژن	شما را نجات دادیم
۱۴۲	مِيقَاتٍ	ته‌و‌ا‌و‌مان کرد	تمام کردیم
۱۴۳	اَنْظُرْ اِلَيْكَ	شوینی وه‌عه‌ده	وعده‌گاه
۱۴۳	اِسْتَقَرَّ	ته‌وا‌شات که‌م	به سوی تو نگاه کنم
۱۴۳	تَجَلَّى	ئارامی گرت	مستقر شد، آرام گرفت
۱۴۳	دَكَاً	خوی ده‌رخست	جلوه‌گر شد،
۱۴۳	خَرَّ	پیش پریش	خود را آشکار کرد
۱۴۳	صَعِقًا	که‌وت	متلاشی
		بی‌هوش	افتاد
			بی‌هوش

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۴۳	أَفَاقَ	هاته وه سه رخو	به هوش آمد
۱۴۴	إِصْطَفَيْتَكَ	تۆم هه لێژارد	تو را برگزیدم، انتخاب نمودم
۱۴۵	الْوَاحِ	له وحه کان	لوح ها
۱۴۵	سَأُورِيكُمْ	زوو پیتان نیشان ده دم	به زودی به شما نشان می دهم
۱۴۶	أَصْرِفْ	وه رده سو پینم	می چرخانم
۱۴۶	يَتَكَبَّرُونَ	فیزده نوین، خو به گه و ره ده زانن	تکبر می ورزند
۱۴۶	يَرَوَا	بینن	بینند
۱۴۷	يَجْزُونَ	سزا ده درین	جزا و مکافات می شوند
۱۴۸	حَلِيٍّ	خشل و زه نهر	زینت و آرایش
۱۴۸	جَسَدٍ	په یکه ر، هه یکه ل، کو ته ل	جسد
۱۴۸	خَوَارٍ	بو ره، ده نگه گوی ره که	صدای گوساله
۱۴۹	سَقَطَ	که وت	افتاد
۱۴۹	لَمْ يَرْحَمْنَا	ویه ر به زه یمان نه خا	بر ما رحم نکند
۱۵۰	رَجَعَ	گه پرایه وه	بازگشت
۱۵۰	غَضَبَانِ	توپه	خشمناک
۱۵۰	أَسْفَا	خه مگین	غمگین
۱۵۰	خَلَقْتُمُونِي	جی نشینی من بوون	جانشین من بودید
۱۵۰	عَجَلْتُمْ	په له تان کرد	عجله کردید
۱۵۰	اسْتَضَعْفُونِي	هیزیان لی سه ندنم، لاوازیان کردم	مرا ضعیف کردند
۱۵۰	يَقْتُلُونَنِي	بم کوژن	مرا بکشند
۱۵۰	لَا تُشْمِتْ	خوش حال مه که	شادمان مکن
۱۵۰	لَا تَجْعَلْنِي	دام مه نی	مرا قرار مده
۱۵۱	أَسْفَا	دل پری	غمگینی

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۵۱	أَدْخِلْنَا	بمان خه‌ناو	ما را داخل کن
۱۵۱	أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ	دَلَسۆزترین خاوه‌ن به‌زه‌یی	مهربان‌ترین مهربانان
۱۵۴	سَكَتَ	هیدی بووه	آرام گرفت، ساکت شد
۱۵۴	نُسَخَتْ	له‌وحه نو‌سراوه‌کان، ته‌ته‌له‌کان	لوح‌های نوشته شده
۱۵۴	يَرْهَبُونَ	ده‌ترسن	می‌ترسند
۱۵۵	أَخْتَارَ	ده‌س نیشانی کرد، هه‌لی بژارد	برگزید
۱۵۵	سَبْعِينَ	حه‌فتا	هفتاد
۱۵۵	شِئَتْ	ویست	خواستی
۱۵۵	أَهْلَكْتَهُمْ	ده‌ت مراندن	آنها را می‌مراندی
۱۵۵	تَهْلَكْنَا	له‌ناومان بری	ما را نابود کنی
۱۵۵	فَتَنَّاكَ	نه‌زموونی تو	آزمایش تو
۱۵۵	غَافِرٍ	به‌خشینه‌ر	آمرزنده
۱۵۶	أَصِيبُ	ده‌گه‌یه‌نم	می‌رسانم، دچار می‌سازم
۱۵۶	عَذَابِي	ئازاری من	عذاب من
۱۵۶	وَسِعَتْ	داگر تووه	گسترش یافته است
۱۵۶	فَسَاكُتْهَا	جا به‌م زووانه ده‌نووسم	پس به زودی می‌نویسم
۱۵۶	أَكْتُبْ لَنَا	بو' نیمه بنوسه	برای ما بنویس
۱۵۷	يَجِدُونَ	ده‌ستیان ده‌که‌وی	به دست می‌آورند
۱۵۷	مَكْتُوبًا	نووسراوه	نوشته شده
۱۵۷	يُحَرِّمُ	به‌ناپه‌وا ده‌زانی	حرام می‌شمارد
۱۵۷	يَضَعُ	لاده‌با	بر می‌دارد
۱۵۷	أَغْلَالٍ	ته‌وق‌گه‌ل	طوق‌ها
۱۵۷	عَزَّوَهُ	به‌قه‌دره‌وه لی‌ی ده‌پروانن، ریزی ده‌گرن	او را عزیز و محترم شمردند

فارسی	کردی	عربی	شماره آیه
کمکش کردند	یاریان دا	نَصْرُوهُ	۱۵۷
سخنان	وته کان	كَلِمَات	۱۵۸
قضاوت می کنند	داوهری ده کهن	يَعْدِلُون	۱۵۹
قطعه قطعه کردیم	بهش بهش مان کردن	قَطَعْنَاهُمْ	۱۶۰
جاری شد	هه لقولا، کهوته ری	اِنْجَسَتْ	۱۶۰
خواستید	ویستان	شِئْتُمْ	۱۶۰
گناهان	گوناهان، هه له کان	خَطِيئَات	۱۶۱
ساکن شوید	نیشته جی بن	اُسْكُنُوا	۱۶۱
از آنان پرس	لییان پرسه	وَسَّالَهُمْ	۱۶۳
نافرمانی کردند، تجاوز کردند	نافه رمانیان ده کرد، دهس دریژیان کرد	يَعْدُونَ	۱۶۳
شنبه	شه ممه	سَبْت	۱۶۳
ماهی ها، نهنگ ها	ماسی گهل، نهه نگه کان	حِيتَان	۱۶۳
نمایان، آشکار	دهر که وتن، ناشکرا	شَرَّع	۱۶۳
مشغول مراسم شنبه نمی شوند	ریژی یاسای روژی شه ممه یان نه گرت	لَا يَسْبِتُونَ	۱۶۳
آنها را می آزماییم	ده یان نه زموین	نَبْلُوهُمْ	۱۶۳
اندرز می دهند	ناموژگاری ده کهن	تَعْظُونَ	۱۶۴
نابودشان سازد	قریان کا	مُهْلِكُهُمْ	۱۶۴
عذابشان دهد	عه زاییان دا	مُعَذِّبُهُمْ	۱۶۴
عذر، بهانه	بیانوو، عوزر	مَعْذِرَةٌ	۱۶۴
اعلام کرد	پای گه یاند	تَأَذَّنَ	۱۶۷
عذابشان دهند	ئازاریان دهن	يَسْؤِمُهُمْ	۱۶۷
نیکوکاران	چاک گهل، ئاکار چاکان	صَالِحُونَ	۱۶۸
آنان را آزمودیم	ئه وانمان خسته بهر نه زموون	بَلَوْنَاهُمْ	۱۶۸
نیکی ها	چاکه کان	حَسَنَات	۱۶۸

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۶۸	سَيِّئَات	گوناهان، خراپه‌کان، تاوانه‌کان	گناهان
۱۶۹	خَلَفَ	بونه‌جی‌نشین	جانشین شد
۱۶۹	خَلَفَ	جینشینانیک	جانشینانی
۱۶۹	وَرَثُوا	میراتیان برد	به ارث بردند
۱۶۹	دَرَسُوا	خویند بویان	خواندند، فهمیدند
۱۶۹	سَيِّفَرَلْنَا	زور زوو عافو دکرین	به‌زودی بخشیده می‌شویم
۱۷۰	يُمَسِّكُونَ	ده ستی لی هه‌ل	تمسک می‌جویند،
		ده‌پیچن، په‌نا ده‌به‌ن	پناه می‌برند
۱۷۰	لَا تُضِيعُ	وندناکه‌ین، له‌به‌ین ناوه‌ین	ضایع نمی‌کنیم
۱۷۰	مُصْلِحِينَ	ئاکارچا‌کان	نیکوکاران
۱۷۰	نَتَقْنَا	پامان گرت، وی‌ساندمان، به‌رزمان کرده‌وه	بالا بردیم، برافراشتیم، از جا‌کندیم
۱۷۱	ظَلَّةَ	سه‌یوان، سیبه‌ر، سیوه‌ر	سایه
۱۷۱	ظَنُّوا	لایان‌وابوو، گومانیان‌برد	گمان بردند
۱۷۲	لَسْتُ	نیم	نستم
۱۷۳	أَشْرَكَ	هاویه‌شی بو‌خوادانا	شرک ورزید
۱۷۳	مَبْطُلُونَ	ناحه‌قی کاران، خراپه‌کاران	باطل‌ها، بدکاران
۱۷۴	يَرْجِعُونَ	ده‌گه‌رینه‌وه	بر می‌گردند
۱۷۵	أَثَلُ	بخوینه	بخوان، تلاوت کن
۱۷۵	فَأَنْسَلَخَ مِنْهَا	جا خووی لی‌بوارد	پس آنرا بی‌اهمیت کرد
۱۷۵	غَاوِينَ	گوم‌پایان	گمراهان
۱۷۶	رَفَعْنَاهُ	پایه‌به‌رزمان ده‌کرد	اورا بلندمرتبه می‌کردیم
۱۷۶	لَوْ شِئْنَا	ئه‌گه‌ر بمان ویستایه	اگر می‌خواستیم
۱۷۶	أَخْلَدَ إِلَى الْأَرْضِ	خوی به‌عه‌رزوه‌وه چه‌سپاند	او به‌ماندن همیشگی روی زمین راضی شد

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۷۶	كَلْبٌ	سه گ	سگ
۱۷۶	تَحْمِلُ عَلَيْهِ	هیرشی بو بهری	به او حمله کنی
۱۷۶	يَلْهَتْ	زمان دهردینی ^۲	زبان بیرون می کشد، لهله می زند
۱۷۶	تَنَزُّكُهُ	لیی گه پئی، ویلی که ی	او را رها کنی
۱۷۶	أَقْصَصُ	باس بکه	قصه بگو، بحث کن
۱۷۹	ذَرَانَا	به دیم هیئا	پدیدار کردیم
۱۷۹	يُبْصِرُونَ	دهینن	می بینند
۱۸۰	أَدْعُوهُ	باگی که ن	او را بخوانید
۱۸۰	يُلْحِدُونَ	ده گوپن، لاری و چه وتی ده که ن	تحریف می کنند
۱۸۱	خَلَقْنَا	به دیمان هیئا	آفریدیم
۱۸۲	نَسْتَدْرِجُهُمْ	ورده ورده به ره وتی ^۲	آنها را به تدریج گرفتار
۱۸۳	أُمْلَى	داچون ده بهین	می کنیم
۱۸۳	مَتِينٌ	مولهت ده ده م	مهلث می ده م
۱۸۴	لَمْ يَتَفَكَّرُوا	پته و، به هیز	محکم
۱۸۴	جِنَّةٍ	به بیریان دانه هات	فکر نکردند
۱۸۵	أَوْ لَمْ يَنْظُرُوا	شیت بون	دیوانگی
۱۸۵	إِقْتَرَبَ	ئاخو نه یان نواپوه	آیا ننگریسته اند
۱۸۶	هَادِي	نزیك ده بی ^۲	نزدیک می شود
۱۸۷	مُرْسَاهَا	رینوما	راهنما
۱۸۷	لَا يَجْلِيهَا	وه دی هاتنی	فرا رسیدنش
۱۸۷	وَقْتُ	ئاشکرای ناکا	آشکار نمی کند
۱۸۷	حَفِيٍّ	وه خت، کات	وقت، زمان
۱۸۸	اسْتَكْثَرْتُ	ئاگادار، زانا، مهره بان	مطلع، دلسوز، با محبت، حریص، مُصِر
		فرهم ده کرد	زیاد می کردم

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۸۹	مَرَّتْ بِهِ	پیوه گه‌را	با آن گذرانید
۱۸۹	تَغَشَّيْهَا	سه‌رجیی له گهل کرد	با او همبستر شد
۱۸۹	أَنْقَلَتْ	قورس بوو	سنگین شد
۱۸۹	حَمَلٌ	بار	بار
۱۹۰	يُشْرِكُونَ	شه‌ریک داده‌نین	شرک می‌ورزند
۱۸۹	خَفِيفٌ	سووک	سبک
۱۸۹	دَعَا	پارانه‌وه	دعا کردند
۱۹۳	صَامِتُونَ	بی ده‌نگ گهل	خاموش‌ها، ج صامت
۱۹۳	أَدْعَوْهُمْ	ئه‌گه‌ر بانگیان بکه‌ن	اگر آنها را فرا خوانید
۱۹۴	أَدْعُوهُمْ	بانگیان بکه‌ن	آنها را بخوانید
۱۹۵	أَرْجُلٌ	پاگهل، پی‌کان	پاها
۱۹۵	يَمْشُونَ	ده‌چن، ده‌پوون	گام‌برمی‌دارند، راه‌می‌روند
۱۹۵	أَيْدٍ	ده‌ست‌گهل، ده‌سته‌کان	دست‌ها
۱۹۵	يَبْطِشُونَ	هیرش ده‌به‌ن، توگه	یورش می‌برند،
۱۹۵	لَا تَنْظُرُونَ	ده‌سینن	انتقام می‌گیرند
۱۹۶	يَتَوَلَّى	ماوه‌م مه‌ده‌ن	مرا مهلت ندهید
۱۹۹	أَمْرٌ	سه‌رپه‌ره‌ستی ده‌کا،	سرپرستی می‌کند،
۱۹۹	عُرْفٌ	پشتیوانی ده‌کا	پشتیبانی می‌کند
۲۰۰	يَنْزَعُكَ	فه‌رمان بده	دستور بده
۲۰۰	نَزَعٌ	چاکه	نیکی
۲۰۰	إِسْتَعِدَّ	خه‌یالاتی خراب به‌دلتابی	خیالات بد به دلت افتد
۲۰۱	طَائِفٌ	خه‌یالاتی خراب	فریب، وسوسه، تردید
۲۰۱	تَذَكَّرُوا	په‌نا به‌ره	پناه ببر
		خه‌یالی خراب	خیال بد، وسوسه
		یاد ده‌که‌ن	یادآور می‌شوند

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۰۱	مُبْصِرُونَ	ئاگا بووان	آگاهان
۲۰۲	يُقْصِرُونَ	کوتا دین	کوتاهی می‌کنند
۲۰۲	يَمْدُونَهُمْ	یاری نه‌وان ده‌دن	آنها را یاری می‌دهند
۲۰۳	لَا اجْتَبَيْتَهَا	هه‌لت نه‌بژارد	آن را گزینش نکردی
۲۰۴	قُرِئ	خویندرا، خوینیاو	خوانده شد، قرائت شد
۲۰۴	اسْتَمِعُوا	گوی بدیرین	بشنوید
۲۰۴	انصتوا	کەر بن، بی ده‌نگ بن	ساکت شوید
۲۰۵	خِيفَةٌ	ترس	ترس
۲۰۵	عُدُوْ	به‌یانیان	بامدادان
۲۰۵	أَصَال	ئیواران	شامگاهان
۲۰۶	يُسَبِّحُونَهُ	یادی پاکی نه‌و ده‌که‌ن	او را تسبیح می‌کنند

سوره‌ی الانفال (۸)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	انفال	دهسکهوتی جه‌نگ	غنیمت جنگ
۱	اَصْلَحُوا	پیک وهرن، ناشتی بکه‌ن	اصلاح کنید، صلح کنید
۱	ذَاتَ بَيْنَكُمْ	له ناو خو‌تان	بین خودتان
۲	زَادَتْهُمْ	بو‌یان زیاد بوو	برایشان زیاد شد
۲	وَجَلَتْ	ترسی لی ده‌نیشی	می‌ترسد
۲	يَتَوَكَّلُونَ	خو ده‌سپیرن	توکل می‌کنند
۲	تَلَيْتُ	خو‌پتراوه	تلاوت شد
۵	اٰخِرَ جَكَ	تو‌ی هینایه‌ده‌ر	تو را اخراج کرد
۵	كَارِهُونَ	نار‌ازیان	زشت پندارندگان
۶	يَسْأَلُونَ	لی ده‌خو‌پین	رانده می‌شوند
۷	تَوَدُّونَ	ئاره‌زو‌ده‌که‌ن	آرزو می‌کنند
۷	شَوْكَةً	ده‌سته‌لات	قدرت
۷	يُحِقُّ	وه‌راست گه‌پینی	به اثبات رساند
۸	كِرَةً	حه‌زی لی نه‌کرد	بد پنداشت
۸	مُجْرِمُونَ	تاوان‌باران	گناهکاران
۸	يَبْطِلُ	له‌ناو ده‌با	از بین می‌برد
۹	تَسْتَغِيثُونَ	هانا ده‌به‌ن	پناه می‌برند
۹	مِمْدَكُمْ	یاریتان ده‌ده‌م	شما را یاری می‌دهم
۹	مُرْدِفِينَ	به شو‌ین یه‌ک، ریز‌کراو	ردیف شده
۱۱	يُعْشِيَكُمْ	ئیوه‌ی داپوشا	شما را پوشاند
۱۱	لِيَرْبِطَ عَلَى قُلُوبِكُمْ	تا‌په‌یوندی دلتان پته‌ویکا	تا رابطه دل‌هایتان را
۱۱	يُذْهِبَ	دوو‌ر‌خاته‌وه	استوار گرداند دور کند

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۱	يُثَبِّتْ	پته‌وکا	محکم کند، ثابت قدم کند
۱۲	ثَبِّتُوا	غیرهت و به‌رئین، پته‌و کەن	ثابت قدم گردانید
۱۲	اِضْرِبُوا	لێیان دەن	بزنید
۱۲	أَعْنَاقُ	مل گەل، گەردن گەل	گردن‌ها
۱۲	بَنَان	ئەنگۆست گەل، سەرپەنجەکان	انگشتان
۱۳	شَاقُّوا	دژایە تیان کرد	مخالفت و دشمنی کردند
۱۵	أَلْقَيْتُمْ	گە‌یشتن	رسیدید
۱۵	زَحْفًا	زور، فرە	انبوه
۱۶	دَبْرَ	پشت	پشت
۱۶	مُتَحَرِّفًا	چەرخیان	تغییر مکان تاکتیکی
۱۶	مُتَحِيزًا	پاشەکشە، پاش گە‌زبۆنە‌وہ	عقب‌نشینی تاکتیکی
۱۷	رَمَيْتَ	هاو‌یشتت	انداختی
۱۷	رَمَى	هاو‌یشتی	انداخت
۱۷	يُبْلَى	تاقی کاتە‌وہ	بیازماید
۱۸	مُوهِنَ	پوچە‌ل‌کەر، بە‌فەرۆ‌دەر	سست کننده، باطل کننده
۱۹	تَسْتَفْتِحُوا	سەرکە‌و‌ن	پیروز شوید
۱۹	تَنْتَهُوا	دە‌س‌بک‌یشن	دست بردارید
۱۹	تَعُوذُوا	تێ‌هە‌ل‌بچنە‌وہ، بگە‌ڕینە‌وہ	برگردید
۱۹	نَعْدُ	تێ‌هە‌ل‌دە‌چینە‌وہ، دە‌گە‌ڕینە‌وہ	بر می‌گردیم
۱۹	وَلَوْ كَثُرَتْ	با زوریش بی‌	بااینکه زیاد باشد
۲۰	تَسْمَعُونَ	دە‌بیس‌ن	می‌شنوید
۲۲	دَوَابَّ	زیندە‌وہ‌ران	جانوران

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۳	لَوْ أَسْمَعَهُمْ	ئه‌گهر پئی بیستان، ئه‌گهر به گوئی بگه‌یاندن	اگر به گوش آنها رساند، اگر به آنان می‌شنواید
۲۴	دَعَاكُمْ	له ئیوه داوا ده‌که‌ن	شما را فرا می‌خوانند
۲۴	اسْتَجِیْبُوا	فه‌رمانبه‌ری بکه‌ن	اجابت کنید
۲۴	يَحُولُ	دیته له‌مه‌ر	حایل می‌گردد
۲۵	لَا تُصِیْبَنَّ	ناگات	نمی‌رسد، اصابت نمی‌کند
۲۵	خَاصَّةً	تایبه‌تی	مخصوص
۲۶	مُسْتَضْعِفُونَ	بی‌ده‌سته‌لأتان، لاوازه‌کان	بیچارگان، ضعیف شدگان
۲۶	يَتَخَطَّفُكُمُ النَّاسُ	خه‌لک ده‌رتان بکه‌ن	مردم شما را برابند
۲۶	أَوَاكُمُ	په‌نای دان	شما را پناه داد
۲۶	أَيَّدَكُمْ	یاریده‌ی دان	شما را یاری داد
۲۷	لَا تَخُونُوا	ده‌غله‌ی مه‌که‌ن	خیانت نکنید
۳۰	يَمْكُرُ	فیل ده‌کا، به‌فیرو ده‌دا	مکر می‌کند
۳۰	يَثْبُتُوكَ	به‌ندت بکه‌ن، گیرت بکه‌ن	تو را بند کنند، تو را گرفتار کنند
۳۲	أَمْطَرْنَا عَلَيْكَ	بو‌مان ببارینه	برایمان بباران
۳۵	مَكَاءُ	فیتوکیشان، فیکه‌کردن	سوت زدن
۳۵	تَصَدِیَّةٌ	چه‌پله‌لی دان	کف زدن، دست‌افشانی
۳۶	يَغْلِبُونَ	ژیر ده‌که‌ون	شکست می‌خورند
۳۷	يَرْكُمَهُ	له‌سه‌ر یه‌ک دانی، کوی کاته‌وه	جمعش کند
۳۸	مَضَتْ	ر‌ابورد	گذشت
۳۸	يَعُودُوا	بگه‌پینه‌وه	برگردند
۴۱	غَنِمْتُمْ	تالانت ده‌س که‌وت	غنیمت گرفتید

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۴۱	خَمْسَ	پینج یهک	یک پنجم
۴۲	عُدُوۃَ الدنیا	داوینهی نزدیکتر	ناحیه نزدیکتر
۴۲	قُضُوۃ	دوورتر	دورتر
۴۲	رَكَبَ	کاروان	کاروان
۴۲	تَوَاعَدْتُمْ	کاتی پیک گه یشتستان دانا، واده تان دیاری کرد	وعده دادید
۴۲	اِخْتَلَفْتُمْ	توشی کیشه بوون	اختلاف پیدا کردید
۴۲	يَقْضِي	تهواو دهکا، بریاردهدا	به انجام می‌رساند، مقدر می‌دارد
۴۳	يُرِيكَهُمْ	ئهوانی نیشان دای	آنها را به تو نشان داد
۴۳	مَنَامَ	خهو	خواب
۴۳	أَرَاكَهُمْ	ئهوانی نیشانی تودا	آنها را به تو نشان می‌داد
۴۳	سَلَّمَ	سهلامهت پای گرت	سلامت داشت
۴۴	يُرِيكُمُوهُمْ	ئهوانی نیشانی ئیه‌ی‌دا	آنها را به شما نمایاند
۴۴	التَّقِيَّتُمْ	تووشی یهک هاتن	به هم رسیدید
۴۴	يَقْلُلُ	که‌تر نیشان ده‌ای	اندک نمودار ساخت
۴۵	أَتَّبَعُوا	خوینگرن، پراوه‌ستن	ثابت قدم شوید
۴۶	لَا تَنَازَعُوا	کیشه له‌گه‌ل به‌کترمه‌که‌ن	جدال نکنید، نزاع نکنید
۴۶	تَفَشَلُوا	ست بینه‌وه	ست شوید
۴۶	تَذَهَّبَ	بچی، پروا	برود
۴۶	رِيحَ	هیز، بو، با	قدرت، شکو، بو، باد
۴۷	رِئَاءَ	روبینی	ریا
۴۸	تَرَاءَتَ	وه‌دهر کهوت	ظاهر شد
۴۸	نَكَصَ	گه‌پراوه، پاش گه‌زی‌وه	عقب‌نشینی کرد
۴۹	عَرَّ	فریوی داوه	فریفته است
۴۹	مُتَافِقُونَ	دوو پروه‌کان	دورویان، متافقان
۵۳	مُغَيَّرَ	گورپنهر	تغییر دهنده

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۵۳	يُغَيِّرُوا	ده‌گوڤن	تغییر می‌دهند
۵۶	عَاهَدَتْ	په‌یمانت به‌ست	پیمان بستی
۵۷	تَتَقَفَّهَهُمْ	به‌گیرت هینان	بر آنها دست یافتی
۵۷	شَرِدَ	بره‌تینه، که‌رت و په‌رتیان که	تار و مار کن، پراکنده و پریشان کن
۵۸	خَانِئِينَ	په‌یمان شکینان	پیمان شکنان
۵۹	سَبَقُوا	پیش‌که‌وتن	پیشی گرفتند
۵۹	لَا يُعْجِزُونَ	نابه‌زینن	درمانده نمی‌کنند
۶۰	أَعَدُّوا	ناماده بکه‌ن	آماده کنید
۶۰	اسْتَطَعْتُمْ	بو‌تان ده‌کری، ده‌توانن	توانستید، می‌توانید
۶۰	رِبَاطِ الْخَيْلِ	ئه‌سپانی دابستراو	اسبهای بسته شده
۶۰	تُرْهَبُونَ	ده‌ترسینن	می‌ترسانید
۶۰	يَعْلَمُهُمْ	ده‌یان ناسی	آنان را می‌شناسد
۶۰	يُوفِّ الْإِيكَمَ	بو‌تان ده‌گه‌پٚته‌وه	برایتان برمی‌گرداند، برایتان جبران می‌کند
۶۰	لَا تَعْلَمُونَهُمْ	ئیه‌ نابان‌ناسن	شما آنان را نمی‌شناسید
۶۱	جَنَحُوا	مه‌یلیان کرد	میل کردند
۶۱	سَلِمَ	ناشتی	صلح، آشتی
۶۱	اجْنَحْ	لایه‌نگیری بکه، ناماده به	میل کن، تمایل نما
۶۲	يَخْذَعُوكَ	فریوت‌ده‌ن، فیلت لی‌بکه‌ن	تو را فریب می‌دهند
۶۲	حَسْبَكَ	به‌سه‌بو تو	برای تو کافی است
۶۳	لَوْ أَنْفَقْتَ	ئه‌گه‌ر به‌ختت بکردایه	اگر هزینه می‌کردی
۶۳	أَلْفَتْ	کردنت به‌هوگری یه‌ک	بین آنان محبت انداختی
۶۴	اتَّبَعَكَ	فرمان به‌ری تو ده‌که‌ن	تو را پیروی کنند
۶۵	عِشْرُونَ	بیس	بیست

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۶۵	يَغْلِبُوا	سه‌رده‌که‌ون، زال‌ده‌بن	پیروز می‌شوند
۶۷	أَسْرَى	دیل‌گه‌ل	اسیران
۶۷	يُنْخِنَ	خوینی زورپر‌پژیت	خونریزی شود
۶۸	سَبَقَ	پیش‌که‌وت	سبقت گرفت
۷۱	خَانُوا	درویان کرد، خه‌پانه‌تیا‌ن کرد	خیانت کردند
۷۱	أَمْكَنَ مِنْهُمْ	توی زال‌کرد به‌سه‌ریانا	تو را بر آنان چیره ساخت
۷۲	أَوَّأَا	حاوانده‌وه، په‌نایان دا	پناه دادند
۷۲	وَلَايَتِ	دوستایه‌تی	دوستی کردن
۷۲	إِسْتَنْصَرُواكُمْ	یاریتان لی‌بخوازن	از شما طلب یاری کنند

سوره التوبه (۹)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	بَرَاءَةٌ	ده‌برینی بیزاریه	اعلام بیزاری است
۱	عَاهَدْتُمْ	بونه هاوپه یمانیان	با آنها پیمان بستی
۲	سَيِّحُوا	بگه‌پین	بگردید، گردش کنید
۲	مُخْزِي	ئابروویه	ذلیل کننده، رسوا کننده
۲	مُعْجِز	شکست‌دهر	شکست دهنده
۳	أَذَانُ	راگه‌یاندن، جارپدان	اعلام کردن
۴	لَمْ يَنْقُصْكُمْ شَيْئًا	شتیکیان له ئیوه کهم نه‌کردووه	چیزی از پیمان شما کم نکرده‌اند
۴	لَمْ يَظَاهِرُوا	پشتیوانیان نکرده‌وه	پشتیبانی نکرده‌اند
۵	أَنْسَلَخَ	رابورد، ته‌واوبوو	گذشت
۵	أَحْصَرَوْهُمْ	به‌ندیان کهن	آنان را بند کنید
۵	أَقْعَدُوا	دانشن، به‌جی‌مین	بنشیند
۵	مَرَصَدٌ	جیگای داو، داوگه	کمینگاه
۵	خَلَّوْا	نازاد کهن، خالی کهن	رها کنید، آزاد بگذارید
۶	أَسْتَجَارَكَ	په‌نای به‌تو‌هاورد	به‌تو پناه آورد
۶	أَجْرُهُ	په‌نای بده	به‌او پناه بده
۶	أَبْلَغُ	بیگه‌ینه	برسان
۶	مَأْمَنٌ	شوینی دانیشتن	جای سکونت
۶	يَسْمَعُ	ده‌بیسی	می‌شنود
۷	اسْتَقَامُوا	پاوه‌ستان	ایستادگی کردند
۷	اسْتَقِيمُوا	پاوه‌ستن	ایستادگی کنید
۸	يَظْهَرُوا	زال‌بین، سه‌رکه‌ون	غلبه کنید

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۸	يَرْضَوْنَكُمْ	رازیتان ده کهن	شما را راضی می کنند
۸	لَا يَرْقُبُوا	گوی نادهن، له به رچاو ناگرن	رعایت نمی کنند
۸	إِلَّا	خز مایه تی	خویشاوندی
۸	ذِمَّةً	په یمان، به لّین	پیمان
۱۰	لَا يَرْقُبُونَ	له به رچاو ناگرن، ناپار یزن	رعایت نمی کنند، حفظ نمی کنند
۱۰	مُعْتَدُونَ	دهس دریژ که ران	تجاوزگران
۱۲	نَكْتُوا	هه لیان وه شانده وه	شکستند
۱۲	طَعَنُوا	تانه یان دا، ته شهر یان دا	طعن زدند
۱۲	أَثَمَهُ	گه وره کان	پیشوایان
۱۲	يَنْتَهُونَ	دهست هه لگرن	دست بردارند
۱۳	هَمَّوْا	نیازیان بوو	قصد داشتند
۱۳	بَدَّءُوا	دهس یان پیش خست	شروع کردند
۱۳	تَخْشَوْهُ	لیی بترسن	از او بترسید
۱۴	يُخْزِهُمْ	تووشی ئازاریان بدا، رپسویان بکا	آنان را خوار و زبون و رسوا کند
۱۴	يَشْفِ	داده مرکینی ^۶	شفا می دهد، التیام می بخشد
۱۵	غَيْظَ	رک، توپه یی، قین	خشم
۱۶	تَتْرَكُوا	دهستان له سهر هه ل ^۶ ده گیردری ^۶	ترک می شوید، رها می شوید
۱۶	وَلِجَنَّةٍ	هاو پارز، رازدار	محرم راز، رازدار
۱۷	يَعْمُرُوا	ئاوابکه ن	آباد کنید
۱۹	جَاهَدَ	چووه خهزا	جهاد کرد
۱۹	جَعَلْتُمْ	پیتان وایه	قرار می دهید
۱۹	سَقَايَةَ	ئاودان	آب دادن

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۹	حَاجَّ	حه جاج	حجاج
۱۹	عِمَارَة	ئاوه دان کردن	آباد کردن
۲۰	أَعْظَمَ	پیش تر، به ریز تر	بزرگ تر، محترم تر
۲۱	يُبَشِّرُهُمْ	مژده یان پی ده دا	به آنان مژده می دهد
۲۳	إِسْتَحْبُوا	خوشیان ویست	دوست داشتند
۲۴	عَشْرَة	خز مه کان	خویشاوندان
۲۴	افْتَرَقْتُمُوهَا	په یداو کردووه	آن را کسب کردید
۲۴	تَخْشُونَ	ده ترسن	می ترسید
۲۴	جَهَاد	خه زه، جهنگ کردن و تیکوشان بو ره زای خوا	جهاد، جنگیدن و تلاش در راه خدا
۲۴	مَسَاكِنَ	خانو گهل	خانه ها
۲۵	مَوَاطِنَ	شوینان، جیگا گهل	جایگاهها، مکانها
۲۵	حَنِينٍ	ناوی په کی له خه زاکان	نام یکی از غزوه ها
۲۵	لَمْ تُغْنِ	به هره نه دا	نفع ندهد
۲۵	ضَاقَتْ	ته نگ بو	تنگ شد
۲۵	رَحِبَتْ	گوشاد، پان و به رینی	فراخی، وسعت
۲۵	وَلَيْتُمْ	پاشه کشه تان کرد	پشت برگردانیدید
۲۵	مُدْبِرِينَ	به ره و دوا گه راوان، پاو	پشت کنندگان، شکست خوردگان، فرار کنندگان
۲۶	لَمْ تَرَوْهَا	نه تان بینی	آن را ندیدید
۲۶	عَذَابَ	نازاری دا	عذاب داد
۲۸	نَجَسٍ	ناپاک، پس	ناپاک
۲۸	لَا يَقْرَبُوا	نزیک نه بنه وه	نزدیک نشوند
۲۸	عَيْلَةً	نیحتیاج، ناتاج	فقر
۲۹	لَا يَحْرَمُونَ	به ناره وای نازانن	حرام نمی شمارند
۲۹	لَا يَدِينُونَ	به دین ناگرن	به عنوان دین نمی پذیرند
۲۹	يُعْطُوا	بدهن، بیه خشن	بدهند

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۹	جَزِيه	سهرانه	جزیه
۲۹	صَاغِر	سهرشور	رسوا، خوار
۳۰	يُضَاهِيُونَ	لاساپی ده‌که‌ن	تقلید و همانندی می‌کنند
۳۲	يُطْفِئُوا	بکوژینه‌وه	خاموش کنند
۳۳	يُظْهِرَ	ناشکرا کا، سهرخا	آشکار کند، پیروز گرداند
۳۳	أَرْسَلَ	په‌وانه‌ی کرد	فرستاد
۳۴	يَكْنِزُونَ	کو‌ده‌که‌نه‌وه	جمع می‌کنند
۳۵	يُحْمَى	سور ده‌کریته‌وه، داخ ده‌کری	داغ و گداخته می‌شود
۳۵	تُكْوَى	داغ ده‌کری	داغ می‌شود
۳۵	جِبَاه	تویل، ناوچاوان	پیشانی
۳۵	نَسِئُ	گوپان و جی به جی	تغییر دادن و جابه‌کا
		کردنی مانگه حرامه‌کان	کردن ماههای حرام
۳۶	شَهْوَد	مان‌که‌ل	ماه‌ها
۳۷	زِيَادَةٌ	زیاد بون	زیاد شدن
۳۷	يَحِلُّونَهُ	به‌په‌وای ده‌زانن	آن را حلال می‌شمارند
۳۷	يَحِلُّوا	به‌ره‌وای بزنانن	حلال شمارید
۳۸	أَتَأْتَلْتُمْ	خوتان قورس کرد	خود را سنگین کردید
۳۸	رَضِيتُمْ	رازی بوون	راضی شدید
۳۹	أَلَا تَنْفَرُوا	ئه‌گه‌رنه‌پوون	اگر نروید
۳۹	لَا تَضُرُّوهُ	زیانی پی ناگه‌یه‌نن	زیانی به او نمی‌رسانند
۳۹	يَسْتَبْدِلُ	ده‌گوپی	تغییر می‌دهد
۴۰	أَخْرَجَهُ	ده‌ریان کرد	بیرونش کردند
۴۰	ثَانِي	دووهم	دوم
۴۰	اِثْنَيْنِ	دوو	دو
۴۰	غَار	ئه‌شکه‌وت، ئه‌شکه‌فت	غار

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۴۰	لَا تَحْزَنْ	خه مت نه‌بی، خه م مه‌خو	غمگین مباش
۴۰	سَقَلَى	ون که وتوو، ژیر که وتوو	پایین
۴۰	عَلِیَّا	به‌رز، سه‌ر که وتوو، بلند	بالا، پیروز، غالب
۴۱	خَفَافًا	سووک بار	سبکبار
۴۲	عَرَضًا	ده‌س کهوت	کالا، متاع فانی دنیا
۴۲	قَاصِدٌ	سانا، ئاسان، مام ناوه‌ندی	سهل، آسان، متوسط
۴۲	بَعْدَتْ	دوور کهوت	دور شد
۴۲	شَقَّةٌ	گران، سه‌ختی	سختی، مشقت
۴۲	خَرَجْنَا	ده‌هاتینه دهر	بیرون می‌آمدیم
۴۲	لَوْ اسْتَطَعْنَا	ئه‌گه‌ر بمان توانیبا	اگر می‌توانستیم
۴۳	عَفَا اللَّهُ عَنْكَ	خودا بت‌به‌خشی	خدا تو را ببخشد
۴۳	أَذْنَتَ	ئیزنت دا	اجازه دادی
۴۵	لَا يَسْتَكْثِرُكَ	ئیزنت لی ناخوازن	از تو اجازه نمی‌گیرند
۴۴	يُجَاهِدُوا	تیکوشن	تلاش کنند
۴۵	إِرْتَابٌ	دو دل ما، گومانی برد	شک کرد
۴۵	يَتَرَدَّدُونَ	هات وچو ده‌که‌ن،	سرگردانند،
		سه‌ر گه‌ردانن	تردید می‌کنند
۴۶	أَرَادُوا	ده‌یان ویست	می‌خواستند
۴۶	أَعَدُّوا	ئاماده‌یان ده‌کرد	آماده می‌کردند
۴۶	عُدَّةٌ	که‌ل و پهل، که‌ره‌سته	توشه، زاد، برگ مورد
۴۶	أَنْبِعَاثٌ	هاتن، هه‌لسان	مبعوث شدن
۴۶	خُرُوجٌ	ده‌ر که‌وتن	بیرون رفتن
۴۶	ثَبَّطَهُمْ	ئه‌وانی را گرت	بازداشت آنان را، مانع کار آنها شد
۴۷	مَازَادُواكُمْ	زیادیان نه‌کرد بو ئیوه	برای شما زیاد نکردند
۴۷	أَوْضَعُوا	به‌پله هاتوچویان ده‌کرد	به شتاب می‌رفتند

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۴۷	خِلَال	نیوان	میان
۴۸	اِبْتَغُوا	شوین که وتن، گه‌ریان	دنبال کردند، جستند
۴۸	ظَهَرَ	ناشکرا بو	آشکار شد
۴۸	قَلْبُوا	پیچه‌وانه‌یان ده‌کرد	واژگون می‌کردند
۴۹	اِذْنُ لِي	ئیزنم‌بده، روخسه‌تم‌بده	به من اجازه دهید
۴۹	لَا تَفْتِنِي	تووشی گونا‌هم مه‌که	مرا درگیر آشوب مساز
۴۹	سَقَطُوا	که‌وتون	افتادند
۵۰	إِنْ تُصِيبَكَ	ئه‌گه‌ر تووشت بی	اگر به تو رسید
۵۰	يَتَوَلَّوْا	پوو هه‌ل ده‌چه‌رخین، پوو وه‌رده‌گیرن	پشت می‌کنند
۵۱	لَنْ يُصِيبَنَا	توشمان نابی	هرگز دچار نمی‌شویم
۵۰	فِرْحُون	دل خوش‌گه‌ل	شادان، خوشحالان
۵۲	يُصِيبُكُمْ	تووشتان بکا	شما را دچار کند
۵۲	تَرَبُّصُون	چاوه‌نورده‌بین	انتظار می‌کشید
۵۲	نَتَرَبِّصُ	چاونور ده‌بین	انتظار می‌کشیم
۵۲	مُتَرَبِّصُون	چاوه‌نوران، چاوه‌پوانان	منتظران، انتظار کشندگان
۵۲	الْحُسْنَيْنِ	دوو شتی چاکتر	دو چیز نیک‌تر
۵۴	نَفَقَات	به‌خشینه‌کان	بخشش‌ها
۵۴	يَأْتُون	به‌جی دینن	به جا می‌آورند
۵۵	لَا تُعْجِبْكَ	سه‌رسوپمانت نه‌کا	ترا شگفت زده نکند
۵۵	تَرْهَقَ	له به‌ین بر‌وا	هلاک شود
۵۶	يَفْرَقُونَ	ده‌ترسن	می‌ترسند
۵۷	لَوْ يَجِدُونَ	ئه‌گه‌ر بدوزنه‌وه، ئه‌گه‌ر	اگر پیدا کنند، اگر
۵۷	مَلَجَأً	به‌دست به‌ینن	بدست آورند
۵۷	مَغَارَات	په‌ناگا	پناهگاه
۵۷	مُدْخَل	ئه‌شکه‌وت‌گه‌ل	غارها
۵۷		رِیگا	جای ورود، راه ورود

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۵۷	وَلَوْ آلِیْهِ	بوئی ده چن	به سویش می روید
۵۷	يَجْمَحُونَ	به پهله ده چن	به شتاب می روند
۵۸	يَلْمِزُكَ	پرخهت لی ده گرن	به تو طعنه می زنند
۵۸	يَسْخَطُونَ	توره ده بن	خشمگین می شوند
۵۹	يُوتِنَا	به شمان ددها	به ما می دهد
۵۹	رَاغِبٌ	خوازگار، خوازیار، به سوژ و پهروش	علاقمند، مشتاق
۶۰	عَامِلِينَ	کریکاران	کارگران، تلاشگران
۶۰	الْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبِهِمْ	دل پاگیر کراوان	دل انس گرفتگان
۶۰	غَارِمِينَ	قهرزداران	بدهکاران
۶۱	يُؤْذُونَ	نازار ده دهن	اذیت می کنند، آزار می رسانند
۶۱	أَذُنٌ	گوی پادپر، گوی گر	گوش دهنده
۶۳	أَلَمْ يَعْلَمُوا	بو نه یانزانیوه	چرا ندانسته اند
۶۳	يُحَادِدُ	دوژمنی بکا، دژایه تی بکا	دشمنی کند
۶۴	يَحْذَرُ	ده ترسی	می ترسد
۶۴	تَنْبِأٌ	هه وال بدا	خبر دهد
۶۴	تَحْذَرُونَ	ده ترسن	می ترسید
۶۴	اسْتَهْزَئُوا	گالته بکه ن	مسخره کنید
۶۵	كُنَّا نَخْوُصُ	گالته مان ده کرد	شوخی و مسخره می کردیم
۶۵	كُنَّا نَلْعَبُ	کایه مان ده کرد	بازی می کردم
۶۶	كَفَرْتُمْ	سه ریچیتان کرد	سربچی کردید
۶۶	لَا تَعْتَذِرُوا	به هانه نه هینه وه	عذر نیاورید
۶۶	نَعَفَ	بوه خشم، چاوپوشی بکه م	بیخشم
۶۶	نُعَذِّبُ	نازار ده دهن، سزا ده دهن	عذاب می دهیم

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۶۷	مُنَافِقَات	ژنانی دوو پروو	زنان دو رو
۶۷	يَفْبِضُونَ	ده قوچین	می بندند
۶۷	مُبْصِرًا	رووناکی	روشنایی
۶۷	نَسِيٍّ	له بیرى برد	فراموش کرد
۶۹	اسْتَمْتَعُوا	که لکیان وه رگرت	بهره بردند
۶۹	خَضَّتُمْ	گالته تان کرد	مسخره کردید
۶۹	خَاضُوا	گالته یان کرد	مسخره کردند
۷۰	مُؤْتَفِكَات	ژیره وژوور بووه کان	زیر و رو شدگان
۷۱	يَرْحَمُ	وه بهر به زه یی ده خا	رحم می کند
۷۳	جَاهِدْ	جیهاد بکه	کوشش کن
۷۳	أَغْلَظْ	توند و تورپ به	تند باش
۷۴	هَمَّوْا	لی بران، هه ولیان دا،	قصد کردند، اراده
		نیازیان بو	نمودند
۷۴	لَمْ يَنَالُوا	بی نه گه یشتن	نرسیدند
۷۴	يَتُوبُوا	پشیمان ببه وه	توبه کنند
۷۴	مَا نَقَمُوا	تو له یان نه سه ند، رقیان	انتقام نگرفتند،
		نه بو	کینه ورزی نمودند
۷۴	أَغْنِي	بی نیاز کرد	بی نیاز کرد
۷۴	أَغْنَاهُمْ	ئهوانی بی نیاز کرد	آنان را بی نیاز کرد
۷۷	أَعْقَبَ	پاگرت، هیشته وه	به دنبال آورد
۷۷	نِفَاق	دوو پرووی	دو رویی
۷۹	يَلْمِزُونَ	پخنه ده گرن	ایراد می گیرند
۷۹	الْمُطَّوِّعِينَ	زیدده ران، ئهوانی به دل	داوطلب، مجاهد، افزون
		و گیان سه ده قه نه ده ن	دهنده
۷۹	جَهْد	تیکوشان، هه ول	کوشش تلاش
۷۹	سَخِرَ	گالته ده کا	مورد تمسخر قرار می دهد
۸۱	فَرَحَ	دلخوش بوو	شاد شد

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۸۱	لَا تَنْفَرُوا	دهر مهچن	بیرون نروید
۸۱	الْمُخَلَّفُونَ	جی ماوان، دوا که وتوان	جاماندگان
۸۱	مَقْعَدِهِمْ	دانشستیان، جی مانیان	نشستشان
۸۱	حَرٍّ	گه رما	گرما
۸۱	كِرْهُوا	حه زیان نه کرد	بد پنداشتند
۸۲	يَضْحَكُوا	بخه نن، پی بکه نن	بخندند
۸۲	يَبْكُوا	بگریین	بگریند
۸۲	لَنْ تَخْرُجُوا	هه رگیز دهر مه که ون	هرگز بیرون نیایید
۸۳	قُعُودٍ	خانه نشینی، دانیشتوان	نشستن، نشستگان
۸۳	اِسْتَاذَنُوكَ	داوای ئیزنیان کرد	از تو اجازه خواستند
۸۳	خَالِفِينَ	خانه نشینان	نشستگان، واماندگان
۸۴	لَا تُصَلِّ	نویژ مه که	نماز نخوان
۸۴	مَاتَ	مرد	مرد
۸۴	لَا تَقُمْ	رامه وهسته	نایست
۸۶	اِسْتَاذَنَكَ	ئیزنیت لی ده خوازن	از تو اجازه خواستند
۸۶	ذَرْنَا	وازمان لی بهینه	ما را رها کن
۸۷	طَبَعَ	مور کرا	مهر شد
۸۷	خَوَالِفَ	جی ماوان، دانیشتوه کان	جمع خالفه، زنان خانه نشین
۹۰	الْمُعْذِرُونَ	پرو به هانه تاشان، بیانوگران	عذر آورندگان
۹۰	يُؤْذَنَ لَهُمْ	ئیزنیان پی بدری	به آنها اجازه داده شود
۹۰	كَذَّبُوا	حاشایان کرد	انکار کردند
۹۱	ضَعَفَاءُ	بی هیزه کان	ناتوانان
۹۲	اَتَوْكَ	هاتنه لات	نزد تو آمدند
۹۲	لِتَحْمِلَهُمْ	هه لیان گری، سواریان بکه ی	تا سوارشان کنی

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۹۲	لَا أَجِدُ	شک‌ناهم، ده‌ستم ناکه‌وی	نمی‌یابیم
۹۲	أَحْمِلُكُمْ عَلَيْهِ	سوارتان کهم له سه‌ری	شما را بر آن سوار کنم
۹۲	حَزَن	خهم	غم
۹۴	يَعْتَذِرُونَ	عوزرخواهی ده‌که‌ن، بیانو ده‌هینن	عذر می‌آورند
۹۴	لَا تَعْتَذِرُوا	عوزرخواهی مه‌که‌ن	عذرخواهی نکنید
۹۴	أَخْبَار	ده‌نگ و باس	خبرها
۹۵	تُعْرِضُوا	وازی‌نی، چاوپو‌شی بکه‌ی	روی گردانید
۹۶	تَرْضَوُا	پازی بن	راضی شوید
۹۷	أَجْدَرُ	شیاو‌تر	سزاوارتر، شایسته‌تر
۹۸	مَغْرَمًا	باج	تاوان، غرامت، خسارت
۹۸	دَوَائِرَ	به‌لاگه‌ل	بلاها
۹۸	دَائِرَةُ السَّوْءِ	به‌لای خراب	بلا‌ی فراگیر و همه‌جانبه
۹۹	قُرْبَات	نزی‌ک که‌ره‌وه‌کان	عوامل نزدیکی
۹۹	قُرْبَةٍ، قُرْبَتٍ	نزیکی	نزدیکی
۱۰۰	سَابِقُونَ	پیش‌وان، پیش‌که‌وتوان	پیشگامان، سبقت‌گیرندگان
۱۰۱	مَرَّتَيْنِ	دوو جار	دو بار
۱۰۱	مَرَدُوا	پاهاتوون	تمرین کردند، آموزشی دیدند
۱۰۱	نَعَلْمَهُمْ	ده‌یان‌ناسم	آنان را می‌شناسم
۱۰۱	نُعَذِّبُهُمْ	نازاریان ده‌ده‌ین، سزایان ده‌ده‌ین	عذابشان می‌دهیم
۱۰۲	اعْتَرَفُوا	دانیان ناوه	اعتراف کردند
۱۰۲	خَطُّوا	تی‌که‌لیان کرد	قاطی کردند
۱۰۳	خَذُوا	وه‌رگره	بگیر
۱۰۳	تَطَهَّرَهُمْ	پاکیان بکه‌ی‌ته‌وه	پاکشان کنی

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۰۳	تَرْكِي	خاوین بکه یتھوه	تزکیه کنی
۱۰۳	صَلَاة	نزا، دوعا	نماز، دعا
۱۰۵	تَرْدُون	ده برینه وه، ده گه پینه وه	برگردانده می شوید
۱۰۶	مَرْجُون	دواکه وتوان، به جی ماوان	به تأخیر انداخته شدگان
۱۰۷	تَفْرِيق	پژو بلاوی کردن، جیا کردنه وه	تفرقه اندازی، جدا کردن
۱۰۷	إِرْصَاد	روانگه، که مین گه، که مین کردن	کمینگاه، کمین گاه
۱۰۷	حَارَبَ	شه پری کرد	جنگید
۱۰۷	لِيَخْلِفَنَّ	سویند ده خوون	سوگند می خورند
۱۰۷	أَرْدَنَا	نیازمان بو، گهره کمان بو	خواستم
۱۰۸	أُسْسُ	دامه زراوه	بنیان گذاری شده است
۱۰۸	تَقْوَمُ	بوهستی	بایستی
۱۰۸	يَتَطَهَّرُوا	پاک بینه وه	پاک شوند
۱۰۸	مُطَهَّرِينَ	پاکان، خاوینان	پاکان
۱۰۹	جُرْفَ	هه لدر، چال	پرتگاه، دره، گودال
۱۰۹	هَارَ	بوش، روخه ک، فشه له، هه لدر	پرتگاه، دره، گودال
۱۰۹	أَنهَارَ	که وته خوار، روخا	فرود آمد
۱۱۰	لَا يَزَالُ	هه همیشه، به رده وام	همیشه
۱۱۰	بَنِيَان	بنه پرت، بنچینه	اساس، بنیان
۱۱۰	تَقَطَّعَ	کوت کوت بی، پهل پهل بی	قطع شود
۱۱۱	إِشْتَرَى	کریوه، سه ندی	خرید
۱۱۱	إِسْتَبْشِرُوا	مزگینی بدهن	مژده دهید
۱۱۱	بَيْعَ	سه ودا، مامه له	معامله

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۱۱	بَايَعْتُمْ	سه‌وداتان کرد	معامله کردید
۱۱۱	أَوْفَا	وه‌فادارتر	باوفا تر
۱۱۲	تَائِبُونَ	توبه‌کاران	توبه‌کنندگان
۱۱۲	حَامِدُونَ	سپاس‌ویژان	گویندگان حمد
۱۱۲	سَائِحُونَ	پروژوگران، سه‌یران	روژه‌گیران،
۱۱۲	سَاجِدُونَ	که‌ران، گه‌شتیاران	هجرت‌کنندگان، گردشگران
۱۱۲	آمِرُونَ	سوژده‌به‌ران	سجده‌برندگان
۱۱۲	نَاهُونَ	فه‌رمانده‌ران	امر‌کنندگان
۱۱۲	حَافِظُونَ	نه‌هی‌که‌ران	نهی‌کنندگان
۱۱۴	إِسْتِغْفَار	پاریزان	حفظ‌کنندگان
۱۱۴	مَوْعِد	داوای عه‌فو کردن،	طلب‌مغفرت کردن
۱۱۴	تَبَرَّأَ	داوای لی‌بووردن	
۱۱۴	أَوَّاه	به‌لین، په‌یمان	وعده، پیمان
۱۱۴	تَابَ عَلَيْهِم	بیزاری ده‌بری	بیزاری جست
۱۱۷	كَادَ	له‌خواترس،	بسیار تضرع‌کننده،
۱۱۸	يَزِيغُ	ده‌س به‌دوعا	دست به‌دعا
۱۱۸	خَلَقُوا	لیان‌خوش‌بووه،	بخشید، عفو‌نمود، آنان
۱۱۸	ضَاقَتْ	ته‌ویه‌ی وه‌ر‌گرتن	را‌بخشید
۱۱۸	رَحَبَتْ	وه‌خت‌بو، نزیک‌بو	نزدیک‌بود
۱۱۸	ظَنُّوا	گو‌مرا‌بی	گمراه‌شود
۱۲۰	يَتَخَلَّفُوا	خویان‌دوا‌خست، خویان	خود‌را‌عقب‌انداختند
۱۲۰	يَنَالُونَ	کرده‌جی‌ماو	
		ته‌نگ‌بو	تنگ‌شد
		په‌ره‌دار، به‌ریلاو، هه‌راو	گشاد، وسیع
		زانیان، تیگه‌یشتن	دانستند، یقین‌کردند
		خوی‌که‌ن به‌جی‌ماو	خود‌را‌جامانده‌کنند
		ده‌گه‌یه‌نن	می‌رسانند

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۲۰	لَا يَرْغَبُوا	ئهو بهرتر نزانن، خوشتریان نهوی	ترجیح ندهند
۱۲۰	ظَمًا	تینگ، تینویی	تشنگی
۱۲۰	نَيْلٍ	زه ربهت	ضربت
۱۲۰	نَصَبُ	رهنج، ماندویی	رنج، خستگی
۱۲۰	مَخْمَصَةٌ	برسیه تی	گرسنگی
۱۲۱	يَقْطَعُونَ	ده برن، ده رازده بن	طی می کنند
۱۲۱	وَادِي	دۆل، ده ره، شیو	دره
۱۲۲	فِرْقَةٍ	کو مهل، هوز	جمع، قبیله
۱۲۲	نَفَرٍ	بچه دهه	بیرون روند
۱۲۲	لِيَنْفِرُوا	وه دهه رکهون	بیرون روند
۱۲۲	لِيَتَفَقَّهُوا	تا شاره زابن، تا تیگه پشتوو بن	تا بفهمند
۱۲۲	رَجَعُوا	گه رانه وه	باز گشتند
۱۲۲	لِيَنْذِرُوا	تا بترسین	تا بترسانند
۱۲۲	يَحْذَرُونَ	ده ترسن	می ترسند
۱۲۳	يَلُونَكُمْ	لیتان نزیک ده بنه وه	به شما نزدیک می شوند
۱۲۳	غِلْظَةٍ	زه بری، توندی	شدت عمل، خشونت، خشم
۱۲۴	زَادَتْهُ	بوی زیاد بو	برایش زیاد شد
۱۲۶	تَنْقِمْ	توله ده سینی	انتقام می گیری
۱۲۶	يُفْتَنُونَ	تاقی ده بنه وه	آزموده می شوند
۱۲۷	نَظَرٍ	ده روانی، روانی	نگاه کرد
۱۲۷	إِنْصَرَفُوا	گه رانه وه	انصراف دادند، باز گشتند
۱۲۷	صَرَفَ	وه ریگیرا	برگرداند
۱۲۸	عَزِيزٍ	گران، سهخت	سخت
۱۲۸	عُنْتُمْ	ئیوهی ره نه جاند	شما را رنج داد

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۲۸	حَرِیصٌ عَلَکُمْ	زور دلی له سه ر ئیوه یه، سوره له سه ر ئیوه	بر شما حریص است
۱۲۹	حَسْبِيَ	به سمه، به سه بو من	برای من کافی است
۱۲۹	تَوَكَّلْتُ	خوَم سپارد	توکل کردم

سوره یونس (۱۰)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲	عَجَبْ	سه‌یر، سه‌رسورمان	تَعَجُّبْ، شگفت
۲	صَدَقْ	چاک، باش، به‌رز	نیک، خوب، عالی
۳	يُدَبِّرْ	پاده‌گا	تدبیر می‌کند
۴	يَبْدَأْ	ده‌نافرینی	می‌آفریند
۴	يُعِيدْ	ده‌گه‌پینیه‌وه	بر می‌گرداند
۵	ضِيَاءْ	تیشک‌ده‌ر	درخشندگی، نور
۵	قَدَرْ	دیاری‌کرد	معین‌کرد
۵	مَنَازِلْ	قوناغ‌گه‌ل	منزل‌ها
۵	عَدَدْ	ژماره	شماره
۵	سِنِينَ	ساله‌کان	سال‌ها
۵	يُفْصَلْ	به‌یان‌ده‌کا	بیان می‌کند
۷	أَطْمَأْنَوْا	خاترجهم‌بوون، دلنیا‌بوون	مطمئن شدند
۱۱	لَوْ يَعْجَلْ	ئه‌گه‌ر په‌له‌بکا	اگر عجله‌کند
۱۱	اسْتَعْجَالَ	به‌له‌زه‌بون، په‌له‌کردن	عجله‌کردن
۱۲	كَشَفْنَا عَنْهُ	لیمان‌دور‌کرده‌وه	از او دور‌کردیم
۱۳	قُرُونْ	ئه‌ته‌وه‌گه‌ل، به‌ره‌کان	اقوام، نسل‌ها
۱۵	إِثْبِتْ	بیره، بهینه	بیار
۱۵	مِنْ تَلْقَاءِ نَفْسِي	له‌خوومه‌وه، به‌ئاره‌زووی‌خووم	به‌میل‌خودم
۱۸	أَتُنَبِّئُونَ	ئاخو‌ئاگادار‌ده‌که‌ن؟	آیا با‌خبر‌می‌سازید؟
۱۹	سَبَقَتْ	له‌پیش‌دابو، پیش‌که‌وت	پیشی‌گرفت
۲۱	أَذْقِنَا	ده‌چیژین	می‌چشانیم
۲۱	تَمَكَّرُونَ	گری‌ده‌که‌ن	نیرنگ‌می‌کنند

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۲	يُسَيِّرْكُمْ	ده تانگه پِرنی ^۶	شما را به گردش درمی آورد
۲۲	جَرَيْنَ بِهِم	ئهوان دهبأ	آنها را حرکت می دهد
۲۲	عاصِف	بای زوړتونډ، رشه با	باد شدید
۲۲	مَوْج	شه پول، پیل	موج
۲۲	أَحِيطَ بِهِم	ده وریان گیراوه	احاطه شده اند
۲۲	أَنْجَيْنَا	پزگارمان که ی	ما را نجات دهی
۲۲	نَكُونَنَّ	ده بین	می شویم
۲۳	أَنْجَاهُمْ	نجاتی دان، رزگاری کردن	آنها را نجات داد
۲۳	نُنَبِّئُكُمْ	ئاگادارتان ده که بین	شما را باخبر می سازیم
۲۴	أَخْتَلَطَ بِهِ	بی ^۶ ده پوی و تیکه لاوده بی ^۶	به وسیله ی آن مخلوط می گردد
۲۴	زُخْرُوف	په نگاوره نگ	رنگارنگ
۲۴	حَصِيد	دره وکراو، دروینه کراو	درو شده
۲۴	أَمْسِ	دوینی ^۶	دیروز
۲۶	يَرْهَقُ	ده پوشی ^۶	می پوشد
۲۶	قَتَرَ	توزی پەش	سپهرنگ و دود
۲۷	عاصِم	پاریزه ر، په نادەر	مانند، سپهروی
۲۷	أَغْشَيْتُ	دایپوشیوه	نگهدارده، بازدارنده،
۲۷	قَطَعَ	بتلیک، پاژیک	رهایی بخش، رهنما، رهبر
۲۷	مَظْلَمٌ	تاریک	پوشیده شده است
۲۸	زَيَّلْنَا بَيْنَهُمُ	ئهوانمان لیک جیا کردن	ج قطع، تکه، پاره
۳۰	تَبَلَّوْا	تاقي ده کاته وه	تاریک
۳۰	أَسْلَفْتُ	له پیشدا کردویه تی	آنها را از هم جدا ساختیم
۳۲	تَصْرَفُونَ	لاده درین	می آزماید
۳۲	فَسَقَوْا	له ری لایان دا	از پیش فرستاده است
			از راه به در می شوید
			سرپیچی و نافرمانی کردند

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۳۲	حَقَّتْ	وه‌پاست گه‌را، چه‌سپا	ثابت شد، محقق شد
۳۷	يُفْتَرَى	هه‌لبسترابی	بافته شده باشد
۳۷	تَصْدِيقُ	باوه‌پ کردن	تایید و گواهی کردن
۴۱	بَرِيْتُونُ	بی‌گوناگه‌ل	بی‌گناهان
۴۳	يَنْظُرُ	ده‌روانی	می‌نگرد
۴۵	لَمْ يَلْبَثُوا	نه‌ماونه‌ته‌وه، دیر‌یان	نماندند، بسر نبردند، درنگ نکردند
۴۵	يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْ	یه‌کتر ده‌ناسین	یکدیگر را معرفی می‌کنند
۴۶	نَعَدَهُمْ	به‌لینمان پی‌دان	آنان را وعده دادیم
۴۶	نَرِيْنَكْ	نیشان‌ت بده‌ین	به تو نشان دهیم
۴۶	نَنُوْقِيْنَكْ	بته‌ینه‌وه، بتمرین	تو را بمیرانیم
۵۰	يَسْتَعْجِلُ	په‌له ده‌کا	عجله می‌کند
۵۳	يَسْتَنْبِئُونَكَ	لِیت ده‌پرسن	از تو می‌پرسند
۵۳	إِي	به‌لی	آری
۵۴	ظَلَمْتَ	ناهه‌قی کرد، سته‌می کرد	ظلم کرد
۵۴	نَدَامَةٌ	په‌شیمانی	پشیمانی
۵۹	أَذِنَ	ئیزی دا	اجازه داد
۵۹	تَفْتَرُونَ	هه‌لده‌به‌ستن	دروغ می‌گویید
۶۱	شَأْنُ	کار	کار، فکر، خیال
۶۱	تُفِيضُونَ فِيهِ	خه‌ریکی نه‌وکاره‌ن	در آن مشغول می‌شوند
۶۱	لَا يَغْزِبُ	گوم نابی، ون نابی	پنهان نمی‌ماند
۶۱	شُهُودُ	شایه‌ت، ئاگادار	شاهد، گواه، با‌خبر
۶۱	أَصْغَرَ	ورد، بچووک‌تر	کوچکتر
۶۷	تَسْكَنُوا	بچه‌سینه‌وه، هی‌ورو ئارام بین	آرام گیرید
۶۷	مُبْصِرًا	رووناکی به‌خش	بینش دهنده، روشنی‌بخش
۷۰	نُذِقُهُمْ	بیان ده‌چیژنین	به آنان می‌چشانیم

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۷۱	أَتْلُ	بخوینه	بخوان، تلاوت کن
۷۱	تَذْکِیر	وه بیرهینان، ناموزگاری	پند، اندرز، موعظه، نصیحت
۷۱	أَجْمَعُوا	بکه نه یه ک، کوکه نه وه	جمع کنید
۷۱	عُمَّةٌ	دودلی، پوشراو، په شیوی	ابهام، پریشانی، غم، اندوه
۷۱	أَقْضُوا إِلَيَّ	په لامارم ده، بمکوژن	به من حمله کنید، مرا بکشید
۷۳	نَجَّيْنَاهُ	رزگارمان کرد	او را نجات دادیم
۷۸	جَفَّتْنَا	هاتیه لامان	نزد ما آمدی
۷۸	تَلَفَّتْنَا	وه رمان گیر، لامان دهی	ما را برگردانی
۷۸	كَبْرِيَاءَ	ئاغایه تی، مه زنی، گه و ره یی	بزرگی، سروری
۷۹	أَتْتُونِي	بۆم بیرن، بۆم بهینن	نزد من بیاورید
۸۱	لَا يُصْلِحُ	پاست ناهینی	کار خوب انجام نمی دهد
۸۱	مَلَقُون	هاویژه ران	پرتاب کنندگان
۸۱	جِئْتُمْ	هاوردتان	آوردید
۸۲	يُحِقُّ	وه پاست ده گه پینی	به اثبات می رساند
۸۳	يَفْتِنَهُمْ	ئازاریان ده	آنان را عذاب دهند
۸۳	عَالٍ	جی بهرز، زال	برتری جو
۸۶	نَجَّانَا	رزگارمان که	ما را نجات ده
۸۷	تَبَوَّءَ	ئاماده بکه	بنا کنید
۸۸	أَطْمَسَ	تهرت و تونا که	نابود کن
۸۸	أَشْدَدُ	رهق و رهش که، پته و بکه	محکم کن
۸۹	أُجِيبَتْ	قبوول بوو	قبول شد
۹۱	عَصِيَتْ	یاغی بوی، سه ریچیت کرد	سرکشی کردی
۹۲	تُنَجِّيكَ	رزگارت ده که بین	تو را نجات می دهیم
۹۲	بَدَنٍ	لهش	جسم، بدن
۹۲	خَلَقَكَ	پاش تو	بعد از تو

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۹۳	يَقْضِي	داوهری ده‌کا، فرمان‌ده‌دا	داوری می‌کند، فرمان می‌دهد
۹۳	بَوَّأْنَا	دامان مه‌زراند	پناه دادیم، جا دادیم
۹۳	مَبَوَّأٌ	شوینی دامه‌زراندن	اقامتگاه
۹۴	فَسْتَلُّ	پیرسه	پیرس
۹۸	مَتَّعْنَاهُمْ	به‌هره مه‌ندمان کردن	آنان را برخوردار کردیم
۹۸	نَفَعَهَا	به‌هره‌ی پی‌گه‌پاند	به او فایده رساند
۹۹	تَكْرَهُ	زوری لی‌بکه‌ی	او را مجبور و وادار کنی
۱۰۱	نَذَّرَ	ترساندن	ترساندن
۱۰۲	يَنْظُرُونَ	چانوږن	در انتظارند
۱۰۳	نُنَجِّي	پزگار ده‌که‌ین	تو را نجات می‌دهیم
۱۰۳	نُنَجِّ	پزگار که‌ین	نجات دهیم
۱۰۵	أَقِمْ وَجْهَكَ	خوت‌پاست و دروست بکه	رویت را راست بگردان
۱۰۶	لَا تَدْعُ	هاوار مه‌به	فریاد نکن، نخوان
۱۰۶	لَا يَضُرُّكَ	زیانت پی‌ناگه‌ینی	به تو زیان نمی‌رساند
۱۰۶	لَا يَنْفَعُكَ	به‌هره‌ت پی‌نادا	فایده‌ای به تو نمی‌رساند
۱۰۷	رَادَّ	ریگر	برگرداننده
۱۰۸	أِهْتَدَى	پینموونی بی	هدایت شود
۱۰۸	يَهْتَدِي	پینموون ده‌بی	هدایت می‌شود
۱۰۹	إِصْبِرْ	خو‌پابگره	صبر کن

سوره ی هود (۱۱)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	أَحْكَمْتَ	پته و کراوه	محکم شده است
۱	فُضِّلْتَ	شی کراوه ته‌وه	به تفصیل شرح و بیان شده است
۳	يُمَتِّعُكُمْ	به‌هره مه‌ندتان ده‌کا	شما را بهر مند می‌سازد
۳	يُؤْتِ	ده‌به‌خشی	می‌بخشد
۴	لَيْسَتْ خَفُوا	تا نادیار بن	تا مخفی بمانند
۵	يَسْتَفْشُونَ	ده‌پوشن	می‌پوشند
۵	ثِيَاب	جل، لباس، پوشن، به‌رگ، پوشاک	لباس، پوشاک
۷	مَبْعُوثُونَ	زیند و بوه‌کان	زنده شدگان
۸	أَخْرَجْنَا	دوامان خست	به تأخیر انداختیم
۸	يَخْبِسُهُ	زیندانی کرد و وه، نه‌وی را گرتوه	او را زندانی کرده است
۸	مَصْرُوفٍ	گه‌پاوه	دفع شده، برگردانده شده
۹	يَتُوسِ	بی‌ئاوات ده‌بی	ناامید می‌شود
۹	كَفُورٍ	سپله، بی‌نه‌زان	ناسپاس
۱۰	مَسْتَه	پیی گه‌یشت، تووشی‌بوو	به او رسید
۱۰	نَعْمَاءَ	نیعمه‌ت‌گه‌ل، به‌هره‌کان	نعمت‌ها
۱۲	تَارِكٍ	خو‌بویر، وازهینه‌ر، ده‌س‌هه‌ل‌گر	رها کننده، واگذارنده
۱۲	ضَائِقٍ بِهٖ صَدْرُكَ	دلته‌نگت بکات	تو را دل‌تنگ سازد
۱۲	كَنْزٍ	گه‌نج	گنج
۱۳	سُورٍ	سوره‌ت‌گه‌ل	سوره‌ها

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۳	مَقْتَرِيَات	هه‌ل به‌ست گهل، هه‌له‌ستراوان	دروغ‌ها
۱۴	لَمْ يَسْتَجِيبُوا	جواویان نه‌داوه، ولامیان نه‌داوه	جواب ندادند
۱۵	يَبْخَسُونَ	که‌م ده‌که‌ن	کم می‌کنند
۱۶	صَنَعُوا	کردیان	ساختند
۱۷	أَحْزَاب	کو‌مه‌ل گهل، گرو گهل	جماعت‌ها، گروه‌ها
۱۷	مِرْيَةٍ	گومان، دوو دلّی	گمان، شک
۱۷	شاهد	شایه‌ت	شاهد، گواه
۲۲	لَا جَرَمَ	بی گومان	بدون تردید
۲۲	أَخْسَرَ	دو‌پراوتر، زیانبارتر	زیانبارتر
۲۳	أَخْبَتُوا	خویان به که‌م داناوه	کرنش و فروتنی کردند
۲۴	أَصَمَّ	که‌پ	ناشنوا، کر
۲۷	مِثْلِنَا	وه‌کو ئیمه	مانند ما
۲۷	أَرَادِل	بی‌سه‌روپا، بی‌مایه‌کان	فرومایگان
۲۷	بَادِيَ الرَّأْيِ	روالّه‌ت بین، بی‌ئاوه‌ز	سطحی نگر، کوتاه فکر
۲۸	عَمِيَتْ	نادیار بوو، شارایه‌وه	پنهان و پوشیده مانده
۲۸	أَنْزِلْ مُكْمُوها	ئایا به زور پیتانی قه‌بوول که‌م	آیا شما را به پذیرش آن مجبور کنم
۲۹	طَارِد	ده‌رکه‌ر	طرد کننده
۲۹	إِنْ طَرَدْتَهُمْ	ئه‌گه‌ر دریان که‌م	اگر آنان را دور رانم
۳۱	تَزْدَرِي	به سووک ده‌پوانی	خوار و حقیر می‌بیند
۳۲	جَادَلْتَنَا	جوابه‌ جه‌نگیت له گهل کردین	با ما مجادله کردی
۳۲	أَكْثَرَتْ	فره‌ی خایاند	زیاد شد، طول کشید
۳۵	إِجْرَام	تاوان گهل	گناهان
۳۵	تَجَرَّمُونَ	تاوان ده‌که‌ن، گوناح ده‌که‌ن	گناه می‌کنند

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۳۶	لَا تَبْتَئِسْ	غهمگین مه به	غمگین مباش
۳۷	إِصْنَعْ	ساز که	بساز
۳۷	مُعْرِقُونَ	ژیر ئاوا که وتوان، خنکاوان	غرق شدگان
۳۷	لَا تُخَاطِبُنِي	مه مدوینه، له گهل من باس مه که	با من سخن مگو
۳۸	تَسْخَرُوا	گالته کهن	مسخره کنید
۳۸	نَسْخَرُ	گالته ده کهین	مسخره می کنیم
۳۸	تَسْخَرُونَ	گالته ده کهن	مسخره می کنید
۳۹	يُخْزِيهِ	ئاپروی ده با، سه رشوپی ده کا	او را خوار و زبون می کند
۴۰	فَارَ	ههل ته قی، ههل قولاً	جوشید، فوران کرد
۴۰	تَنُور	ته نوور	تنور
۴۱	إِرْكَبُوا	سوار بن	سوار شوید
۴۱	مُجْرَى	ره وانه بوون	جاری شدن، روان شدن
۴۱	مُرْسَا	له نگه پرگرتن	لنگر انداختن
۴۲	تَجْرَى بِهِمْ	ئه وانی ده برد	آنان را می برد
۴۲	مَعَزَلْ	چه په پی، گوشه	گوشه
۴۲	إِرْكَبْ	سوار به	سوار شو
۴۲	إِبْنُ	کوڤ	پسر
۴۲	يَأْبَنِيَّ	ئه ری کوره کهم	ای پسر
۴۳	ثَاوَى	په نا ده بهم	پناه می برم
۴۳	يَعْصِمُنِي	دهم پاریزی	مرا در امان نگه می دارد
۴۳	رَحِمَ	وه بهر به زه یی خست	رحم کرد، مهربانی کرد
۴۳	حَالِ بَيْنَهُمَا	که وته نیوانیان	بین آنها فاصله انداخت
۴۳	مُعْرِقْ	خنکاوا	غرق شده
۴۴	إِبْلَعِي	هه لقوړینه، هه لی بمژه	فروبر

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۴۴	أَقْلَعِي	بوهسته، بیگره رهوه	بازگیر
۴۴	غِيضَ	چوو به ناخی زهویدا	در زمین فرو رفت
۴۴	قُضِيَ	سه‌ری گرت	انجام گرفت
۴۴	اسْتَوَتْ	له‌نگه‌ری گرت	ایستاد
۴۴	جُودِي	جودی، چپایه که له	جودی: نام کوهی در کردستان ترکیه
۴۶	لَا تَسْتَلْنِ	داوام لی مه‌که	از من مخواه
۴۶	أَعْطَكَ	ناموژگاریت ده‌که‌م	پند می‌دهم تو را
۴۶	أَسْأَلُكَ	له تو داوا بکه‌م	از تو بخواهم
۴۷	تَغْفِرْ لِي	لیم ببووری	مرا ببخش
۴۷	تَرْحَمْنِي	به‌زه‌بیت پیم دابی	مرا مورد رحم قرار دهی
۴۸	نُمَتِّعَهُمْ	به‌هره‌مندتان ده‌که‌م	شما را بهره‌مند می‌سازم
۵۱	فَطَرْنِي	منی به دی هینا، دروستی کردم	مرا آفرید
۵۲	يَزِدْكُمْ	بوٲان زیاد ده‌که‌م	برایتان می‌افزایم
۵۲	لَا تَتَوَلَّوْا	روو وهر مه‌گیرن زیانیان پی‌گه‌یاند ویت، ده‌ستیان لی وه‌شاندویت	پشت نکنید به تو آزار رسانده‌اند
۵۴	إِعْتَرَاكَ	تویل	پیشانی
۵۶	نَاصِيَه	زیانی لی ناده‌ن	به او زیان نمی‌رسانند
۵۷	لَا تَضُرُّوْهُ	پزگارمان کرد	نجات دادیم
۵۸	نَجَّيْنَا	حاشایان کرد	انکار کردند
۵۹	جَحَدُوا	لا‌سار، گوی نه‌بیس، دوژمن، نه‌یار	کینه‌توز، دشمنی، ستیزه‌جو، طاغی
۵۹	عَنِيْد	لا‌سار	سرکش
۵۹	جَبَّار	شوین که‌وتن	پیروی کردند
۶۰	أَتَّبِعُوا	ئاوه‌دانی لی ویستن	آبادانی را از شما خواست
۶۱	اسْتَعْمَرَكُمْ		

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۶۱	مَجِيبٌ	فریاره‌س، وه‌رگر	پذیرنده
۶۲	مَرْجُواً	جیگه‌ی هومید	امیدگاه
۶۲	تَدْعُونَا إِلَيْهِ	ئیمه‌ی بو بانگ ده‌که‌ی	ما را به سوی آن می‌خوانی
۶۲	مَرِيبٌ	دوو دل، به‌گومان	به شک اندازنده
۶۳	مَا تَزِيدُونَنِي	بوّم زیاد نابی	برایم اضافه نمی‌شود
۶۳	تَخْسِيرٌ	زه‌ره‌ر	ضرر
۶۵	مَكْذُوبٌ	درو، به‌درو، ده‌رچوو	آنچه تکذیب و انکار شده
۶۵	تَمَتَّعُوا	رابویه‌رن	برخوردار شوید
۶۹	حَنِيدٌ	بریان، برژاو، سوورو، کراو	بریان، سرخ شده
۷۰	لَا تَصِلُ إِلَيْهِ	ده‌ستی بو دریز نا‌که‌ن	دست به سوی آن دراز نمی‌کنند
۷۰	أَوْحَسَ	هه‌ستی کرد	احساس کرد
۷۰	لَا تَخَفْ	مه‌ترسه	نترس
۷۱	قَائِمَةٌ	هه‌لو‌یستا، راو‌یستا	ایستاده
۷۱	ضَحِكْتُ	که‌نی، بی‌که‌نی	خندید
۷۱	بَشَرْنَاهَا	مزگینیمان بی‌دا، مژده‌مان بی‌دا	او را مژده دادیم
۷۲	أَلْدُ	منالم ده‌بی	بچه‌دار می‌شوم
۷۲	عَجُوزٌ	پیره‌ژن	پیرزن
۷۲	عَجِيبٌ	سه‌یر، سه‌رسوپ‌مان	شگفت‌انگیز
۷۳	تَعَجَّبِينَ	پیت سه‌یره	تعجب می‌کنی
۷۳	أَهْلَ الْبَيْتِ	خیزانی مال	اهل خانواده
۷۳	مَجِيدٌ	پایه‌به‌رز	بسیار عالی
۷۴	رَوْعٌ	ترس	ترس
۷۵	أَوَاهٌ	دلنه‌رم، له‌خواترس	مهربان. بسیار تضرع کننده
۷۶	غَيْرَ مَرْدُودٍ	بی‌گه‌رانه‌وه، نه‌گه‌پاوه	حتمی

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۷۷	سِیَّءٌ	خه می لی نیست	ناخوش شد
۷۷	ضَاقَ بِهِمْ ذُرْعًا	به هوئی نهوانه وه دلته نگ بو	به وسیله ی آنان دلتنگ شد
۷۷	عَصِيبٌ	دژوار، سهخت، گران	دشوار
۷۸	يُهْرَعُونَ	به پهله ده چن	به شتاب می روند
۷۸	لَا تَخْزَوْنَ	شهرمه زارم مه کهن، سه رشورم مه کهن	مرا شرمنده نکنید
۷۸	ضَيْفٌ	میوان	مهمان
۷۸	رَشِيدٌ	تیگه یشتو، پیگه یشتو	عاقل، رشد یافته
۷۹	عَلِمَتْ	زانپوته	دانشه ای
۷۹	تَعَلَّمَ	ده زانی	می دانی
۸۰	رُكُنٌ	جی په نا، په ناگا	پایه، تکیه گاه، پشتیبانه
۸۱	أَسْرٍ	بکه وه پی، برو، شه وره وی بکه	برو، شبروی کن
۸۱	لَا يَلْتَفِتُ	ناورنه داته وه، لانه کاته وه	رو برنگرداند، توجه نکند
۸۱	صَبَحٌ	به ری به یان	صبح
۸۲	عَالِيٌ	به رزی، بلندی	بلندی
۸۲	سَافِلٌ	ژیر	زیر
۸۲	أَمْطَرْنَا	باراندمان	باران دیدم
۸۲	سَجِيلٌ	گلی وه ک به ردی ره ق	گل متحجر، سنگ گلی، کلوخ از سنگریزه و گل
۸۲	مَنْضُودٌ	له سهریه ک پزکراو، بی	فشرده، به هم چسبیده، پیایی، رگبار، منظم
۸۴	لَا تَنْقُصُوا	که م مه کهن	کم نکنید، ناقص نکنید
۸۴	مَكِّيَالٌ	پیوانه	پیمانه کردن
۸۷	نَتَرَكَ	واز بینین	رها کنیم، ترک کنیم
۸۸	أَخَالَفَكُمْ	دژتان ده ویستم	با شما مخالفت می کنم
۸۸	اسْتَطَعْتُ	ده توانم	می توانم

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۸۸	أَنِيبْ	ده‌گه‌ریمه‌وه	برمی‌گرده
۸۸	أَنهَآكُم	مه‌نعتان ده‌که‌م	شما را منع می‌کنم
۹۰	وَدَّود	میهره‌بان	مهربان
۹۱	مَانَفَقَهُ	تی ناگه‌ین	نمی‌فهمیم
۹۱	رَهْط	خزمان، هوز	خویشاوندان، قوم، عشیره
۹۱	لَرَجَمْنَاكَ	بی‌گومان به‌رد بارانمان	حتماً سگبارانت
۹۱	رَجَمَ	ده‌کردی	می‌کردیم
۹۲	أَعَزَّ	به‌ردباران کردن	سنگسار کردن
۹۲	ظَهَرَى	به‌رپزتر، گرن‌گتر	با ارزش‌تر، مهم‌تر
۹۳	كَاذِب	پشت	پشت
۹۳	إِرْتَقِبُوا	دروژن	دروغگو
۹۴	جَائِمِينَ	چاوه‌نو‌پن	منتظر باشید
۹۸	يَقْدُمُ	ده‌مه‌رو که‌وتوان	به‌رخسار بر زمین افتادگان
۹۸	أَوْرَدَهُمْ	پیش ده‌که‌وی	پیش می‌افتد
۹۸	وَرَدَ	ئه‌یان باته‌ناو	آنها را وارد می‌کند
۹۸	مَوْرُود	گه‌یشتن	رسیدن
۹۹	رَفْد	جیگای گه‌یشتن	آمدن، رسیدن، جای پایین آمدن
۹۹	مَرْقُود	به‌خشش	بخشش، هدیه، ارمغان
۱۰۰	نَقَصُ	به‌خسراو	هدیه شده
۱۰۱	أَغْنَتْ	باس ده‌که‌ین	بحث می‌کنیم
۱۰۱	تَنَبَّيْب	بی‌نیازی کرد	بی‌نیاز کرد
۱۰۲	أَخَذَ	زیان، زهره‌ر	زیان، ضرر
		گرتن، نازار دان	گرفتن، عذاب دادن

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۰۳	مَجْمُوع	کوڤونهوه، کوکراوه	جمع شده
۱۰۳	مَشْهُود	دیار و بهرچاو	آشکار، حاضر
۱۰۴	نُوحِرْ	دره‌نگی ده‌خه‌ین	به تأخیر می‌اندازیم
۱۰۵	سَعِيد	خوش‌به‌خت، به‌خته‌وه‌ر	خوشبخت
۱۰۵	شَقِي	قهره‌به‌خت، به‌دبه‌خت	بدبخت
۱۰۵	لَا تَكَلَّمْ	قسه ناکا	سخن نمی‌گوید
۱۰۶	شَقُوا	قهره‌به‌خت بوون، به‌دبه‌خت بوون	بدبخت شدند
۱۰۶	شَهِيق	هه‌نیسک دان، نزگه‌ره‌ی به‌دهم گریان‌هوه	نال، فریاد، بازدم، نفس فرو بردن
۱۰۶	زَفِير	ناخ، نا، هاوار	داد و فریاد سخت
۱۰۷	فَعَال	تیک‌وشه‌ر	بسیار کار کننده
۱۰۸	سَعِدُوا	به‌خته‌وه‌ر بوون	خوشبخت شدند
۱۰۸	عَطَاء	به‌خشش	بخشش
۱۰۸	غَيْرَ مَجْدُود	نه‌پراوه	قطع نشدنی
۱۰۹	لَا تَكْ	مه‌به	مباش
۱۰۹	مُوقِفُهُمْ	پیشان ده‌ده‌ین	به آنها می‌بخشیم
۱۰۹	مَنْقُوص	که‌مایه‌سی	کم شده
۱۱۱	يُوقَى	قهره‌بو ده‌کاته‌وه به‌ته‌واوی	کاملاً جبران می‌کند
۱۱۲	اِسْتَقِمْ	پاست به، خوڤراگره، پاوه‌سته	مقاومت کن، پایداری کن
۱۱۲	أَمِرْتَ	فه‌رمانت بی‌ دراوه	به تو امر شده
۱۱۲	لَا تَطْغَوْا	سه‌ریچی مه‌که‌ن، له دادگه‌ری لامه‌ده‌ن	سرکشی نکنید، ستمگری نکنید
۱۱۳	لَا تَرْكَنُوا	هوگری مه‌که‌ن، ئالوده مه‌بن، پال مه‌ده‌ن	طرفداری نکنید، دوست نشوید، تکیه نکنید
۱۱۴	طَرَقَى	دوو ته‌ره‌ف	دو طرف

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۱۴	يَذْهَبْنَ	ده‌به‌ن، له ناو ده‌به‌ن	می‌برند، محو می‌کنند
۱۱۴	ذَاكِرِينَ	په‌ند گران	پند پزیران
۱۱۶	أَتَرْفُوا	که‌وتنه شوینی خوش	به دنبال خوشگذرانی رفتند
۱۱۸	يَزَالُونَ	هه‌میشه، به‌رده‌وام	همیشه
۱۲۰	ثَبَّتْ	پته‌و ده‌که‌ین	محکم می‌گردانیم
۱۲۱	أَنَا عَامِلُونَ	بی‌گومان نیمه‌نیش	قطعاً ما کار می‌کنیم
۱۲۳	يُرْجَعُ	ده‌که‌ین ده‌که‌پته‌وه	بر می‌گردد

سوره یوسف (۱۲)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۴	رَأَيْتُ	دیتم، بینیم	دیدم
۵	رُءْيَا	خه‌و	خواب
۵	إِخْوَتُ	برایان، براکان	برادران
۵	يَكِيدُوا	گه‌پکه‌ن	مکر کنند
۶	أَحَادِيثُ	خه‌ون‌گهل	خواب‌ها
۶	أَتَمُّ	ته‌واوی کرد	تمام کرد
۷	سَائِلُ	پرسیار‌که‌ر	پرسشگر
۸	عُصْبَةٌ	ده‌سته‌یه پی‌اوی توانا	جمعی نیرومند
۹	إِطْرَحُوهُ	فره‌یی ده‌ن	او را بیندازید
۹	يَخْلُ لَكُمْ	تاییه‌ت به خو‌تان بی‌ت	مخصوص شما گردد
۱۰	غِيَابَةٌ	تاریکی	تاریکی
۱۰	جُبٌ	بیر، چال‌او	چاه
۱۰	يَلْتَقِطُ	هه‌ل‌گریت	بیرون آورد
۱۰	سَيَّارَةٌ	کاروانچی	رونده، کاروان
۱۱	لَا تَأْمَنَّا	باوه‌رمان پی‌ ناکه‌ی	باور نمی‌کنی به ما
۱۲	عَدُوٌّ	سوو، سبه‌ی، سوژی	فردا
۱۲	يَرْتَعْ	گه‌شت بکا	بازی کند، تفریح نماید
۱۲	يَلْعَبُ	گا‌لته بکا، گه‌مه بکا	شوخی کند، بازی کند
۱۳	يَحْزَنُنِي	تووشی کول و که‌سرم ده‌کا، خه‌فه تبارم ده‌کا	مرا غمگین می‌کند
۱۵	ذَهَبُوا	رو‌یشتن	رفتند
۱۴	ذُنُوبٌ	گورگ	گرگ
۱۵	لَتَنْبِتَنَّهُمْ	بی‌گومان ناگاداریان ده‌که‌ی	قطعاً آنان را با خبر می‌کنی

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۶	عِشَاء	نیواری له تاریکاندا	شبانگاه، شام
۱۶	يَبْكُون	ده‌گریهن	گریه می‌کنند
۱۷	ذَهَبْنَا	چو بوین، رویشین	رفتیم
۱۷	نَسْتَبِقُ	غار غارین بکه‌ین کی به‌رکی بکه‌ین	مسابقه بدهیم
۱۷	تَرَكْنَا	به جیمان هیشت	جا گذاشتیم
۱۸	قَمِیص	کراس	پیراهن
۱۸	سَوَّلْتُ	خه ملاندهوه، رازاندهوه	آراسته و مزین نمود
۱۸	جَمِیل	چاک، جوان، په‌سه‌ند، ده‌لال، قه‌شه‌نگ	خوب، زیبا، پسند، نیک
۱۸	مُسْتَعَان	یاری دهر	یاری دهنده
۱۸	تَصِفُون	باسی ده‌که‌ن	توصیف می‌کنند
۱۹	وَارِدْهُمْ	ئاو‌کیشه‌که‌یان ئاوهاواره‌که‌یان	آبکش ایشان
۱۹	أَرْسَلُوا	ناردیان	فرستادند
۱۹	أَدْلَى	داهیشته، داخست	فرو نهاد
۱۹	دَلُو	دولچه	سطل
۱۹	أَسْرَوْهُ	شاردیانه‌وه	مخفی کردند
۲۰	شَرَوْهُ	فروشیان، فروشتیان	او را فروختند
۲۰	بَخْس	که‌م	کم
۲۰	دِرَاهِم	چه‌ند درهم	درهم، پول
۲۰	زَاهِد	که‌م ته‌ما	بی‌رغبت، به‌کم قانع
۲۱	مَكَّنَا	دامان مه‌زrand	جای دادیم
۲۱	أُكْرِمِي	قه‌دری‌بگره، ریزی‌لی بگره	گرامی بدار
۲۳	رَاوَدَتْهُ	ته‌مای تی‌کرد	او را به‌خود فراخواند
۲۳	غَلَقْتُ	به‌ستی، دای خست	بست
۲۳	هَيْتَ	به‌له‌ز ناماده‌به، وه‌ره‌پیش	پیش بیا
۲۳	مَعَاذَ اللَّهِ	په‌نا به‌خودا	پناه به‌خدا

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۴	هَمَّتْ بِه	پهلاماری دا	آن زن قصد آن مرد کرد
۲۴	هَمَّ بِهَا	قهسدی نهوی ده کرد	قصد او می کرد
۲۴	نَصْرِفَ	ئهی گیرینه وه	می گردانیم
۲۵	اِسْتَبَقَا	کی بهرکی یان کرد	به سرعت دویدند
۲۵	قَدَّتْ	دادپری	پاره کرد
۲۵	دَبَّرَ	پشت، دوا	پشت، عقب
۲۵	اَلْفِیَا	تووشی هاتن	هر دو یافتند
۲۵	یُسْجَنَ	زیندانی بی	زندانی شود
۲۶	شَهِدَ	شایه تی دا	شهادت داد
۲۶	قُدَّ	دراوه	پاره شده است
۲۶	صَدَقَتْ	پاستی وت	راست گفت
۲۷	كَذَّبَتْ	درووی کرد	دروغ گفت
۲۹	ذَنْبَ	خه تا، گونا، گوناخ، تاوان	گناه
۲۹	خَاطِئِینَ	خه تا کاران، تاوانباران	گناهکاران
۳۰	نِسْوَةٍ	ژنان، ئافره تان	زنان
۳۰	عَزِیزَ	فهрман پهوای میسر	فرمانروای مصر
۳۰	تُرَاوِدُ	حه زده کا، دیهوی	در زمان یوسف
۳۰	فَتًی	خولام، گه نیج	عشق می ورزد
۳۰	قَدْ شَغَفَهَا حُبًّا	ئهوینی ئهو دلی برده وه	عشق او دلش ربوده است
۳۱	سَمِعَتْ	بیستی	شنید
۳۱	أَعْتَدَتْ	ئاماده ی کرد	آماده کرد
۳۱	مُنْكَأَ	بالکه، بالشت	بالشت
۳۱	هَاتَتْ	دای، سپاردی	داد، واگذار کرد
۳۱	سِکِّینَ	چه قو	کارد
۳۱	رَأَيْتَهُ	دیتیان	او را دیدند
۳۱	اَكْبَرَنَّهُ	به گه وره یان زانی	او را بزرگ یافتند

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۳۱	قَطْعِينَ	بریاند، برینداریان کرد	بریدند، مجروح کردند
۳۱	قُلْنَ	گوئیان	گفتند
۳۱	حَاشَ	حاشا	حاشا
۳۱	مَلَكٌ كَرِيمٌ	فریشته‌یه‌کی خوشه‌ویست	فریشته‌ای گرامی
۳۲	لَمُتْنَنِي	سه‌رده‌نشی متان کرد	مرا سرزنش کردید
۳۲	رَاوَدْتُهُ	ته‌مام تیکرد	خواستم از او کام بگیرم
۳۲	اسْتَعْصَمَ	خو‌ی راگرت	خود را از بدی نگه‌داشت
۳۳	سَجَنَ	زیندان، به‌ندی خانه	زندان
۳۳	يَدْعُونَنِي اِلَيْهِ	بانگم ده‌که‌ن بو لای	مرا بسوی آن می‌خوانند
۳۳	اِلَّا تَصْرِفَ عَنِّي	ئه‌گه‌ر لیم لا نه‌ده‌ی	اگر از من باز نداری
۳۳	اَصْبُ	دل‌م ده‌چی	مایل می‌شوم
۳۵	لَيَسْجُتَنَّهُ	ده‌بی زیندانی بی	باید زندانی شود
۳۶	فَتَيَانَ	دو خولام، دو‌کوپری لاو	دو جوان
۳۶	اُعْصِرْ	ده‌دو‌شم	می‌فشرم
۳۶	نَبْنِنَا	ناگادارمان که	ما را با خبر کن
۳۶	خُبْرَ	نان	نان
۳۷	تَرَكْتُ	وه‌لام نیا، جیم هیشت	ترک کردم، رها کردم
۳۹	يَا صَاحِبِي السَّجْنِ	ئه‌ی دو‌هاو‌یه‌ندی من	ای دو هم زندانی من
۳۹	مُتَفَرِّقَ	بلا‌وپژ، جیا‌جیا	پراکنده
۳۹	قَهَّارَ	زال	چیره، مسلط
۴۱	يَسْقِي	مه‌ی‌گیری ده‌کا	شراب می‌دهد
۴۱	يَصْلُبُ	له دار ده‌دری	بردار کرده می‌شود
۴۱	تَسْتَفْتِيَانِ	ده‌تانه‌ویست پیرسن	می‌خواستید پیرسید
۴۲	نَاجٍ	رزگار	رستگار
۴۲	اَذْكُرْنِي	یادم بکه	مرا یاد کن
۴۲	بَضْعَ سِنِينَ	چه‌ند سالیک	چند سالی
۴۳	بَقَرَاتٍ	مانگا‌گه‌ل	گاوها

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۴۳	سِمَان	قه‌له‌و، پرگۆشت	فریه
۴۳	عِجَاف	له‌ر، لاواز	لاغر
۴۳	أَفْتُونِي	بۆم لێک ده‌نه‌وه	برایم بگوئید
۴۳	خَضِرٌ	سه‌وز	سبز
۴۳	تَعْبُرُونَ	خه‌ولێک ده‌ده‌نه‌وه	خواب تعبیر می‌کنید
۴۳	يَابِسَات	وشک بووه‌کان	خشک شدگان
۴۴	اضْغَاث	دروژنه، پر و پوچ	پریشان، آشفته
۴۴	أَحْلَام	خه‌ونه‌کان	خواب‌ها، رویاها
۴۵	أَرْسُلُونِ	بمئیرن	من را بفرستید
۴۵	نَجَا	پزگار بوو	نجات یافت
۴۵	إِذْكَرَ	ویری هاته‌وه	به یاد آورد
۴۶	أَفْتِنَا	بۆمان لیکده‌وه	برایمان تعبیر کن
۴۶	أَرْجِعْ	بگه‌ڕیمه‌وه	برگردم
۴۷	تَزْرَعُونَ	کشت و کال ده‌که‌ن	می‌کارید، کشت می‌کنید
۴۷	حَصَدْتُمْ	دره‌وتان کرد	درو کردید
۴۸	شَدَاد	سه‌خت	سخت
۴۸	تُخَصِّشُونَ	قایم هه‌لی ده‌گرن	ذخیره می‌کنید
۴۹	يَغَاثُ النَّاسُ	باران بۆ مه‌ردم ده‌باری	برای مردم باران می‌بارد
۴۹	يَعْصِرُونَ	ئاو میوه ده‌گرن	فشرده می‌گیرند
۵۰	إِرْجِعْ	بگه‌ڕیمه‌وه	بازگرد
۵۰	بَال	حال، خه‌به‌ر	حال، خبر
۵۱	مَآخِطُبُكُنَّ	بوچی گه‌ره‌کتان بو	چه حالی داشتید
۵۱	مَا عَلَّمْنَا	نه‌مان دی	ندیدیم
۵۱	حَصَّصَ	ئاشکرا بوو، ده‌رکه‌وت	آشکار شد
۵۲	لَمْ أَخْنَهْ	خه‌یانه‌تم بی نه‌کردوو	به او خیانت نکردم
۵۳	أَمَّارَه	فه‌رمانده	فرمان دهنده
۵۳	مَأْبَرِي	پاکانه ناکه‌م	تبرئه نمی‌کنم

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۵۳	رَحِمَ	وه بهر بهزیی خست	به او رحم کرد
۵۴	أَسْتَخْلِصُهُ لِنَفْسِي	سهر به خوومی ده کهم	او را خاص خود کنم
۵۴	مَكِينٍ	به پِیز، خاوهن پله و پایه	ارجمند، محترم
۵۵	حَافِظُونَ، حَافِظِينَ	پاریزه ران	محافظان، پاسداران
۵۶	يَتَّبِعُونَ	ده ژیا	زندگی می کرد
۵۶	نَصِيبٌ	ده خهین، ده گه یه نین	می اندازیم، می رسانیم
۵۸	مُنْكَرٌ	نه ناس، ناشناس	ناشناس
۵۹	جَهَازٌ	باری کرد	آن ها را تجهیز نمود
۵۹	جِهَازٌ	بار	باروبه
۵۹	أَوْفَى	ته واو ده کهم	تمام می کنم
۵۹	مُنْزِلٌ	خانه خوی، میواندار	میزبان، فرستنده، نازل کننده
۶۱	سَنَرَاوُدَعْنَهُ	به زویی له باره ی ئه و وت و	با زودی درباره ی او
۶۲	بِضَاعَةٍ	ویژ ده کهین	گفتگو می کنیم
۶۲	رِحالٌ	پاره، پول	متاع، کالا، سرمایه
۶۳	مَنْعٍ مِّنَا	باره کان	بارها
۶۳	نَكْتَلُ	بی بهش کراین	از ما منع شده است
۶۵	نَحْفَظُ	پیوانه ده کهین	پیمان می کنیم
۶۵	رَدَّتْ	ده پاریزین	نگهبانی می کنیم
۶۵	نَمِيرُ	نارد رابووه، گراوه ته وه	بازگردانیده شده است
۶۵	نَزْدَادٌ	ده ی هینین، ئه ی تیرین	حمل می کنیم، می آوریم
۶۵	بَعِيرٌ	زید ده کهین	زیاد می کنیم
۶۷	يُحَاطُ بِكُمُ	حوشتر، وشر	شتر
۶۸	عَلَّمَانَاهُ	ده ره تانتان لی گیرا بی	شما را احاطه کند
۶۹	ءَاوَى إِلَيْهِ	فیرمان کرد	به او آموختیم
۷۰	سِقَايَةٍ	خسته لای خوی	او را نزد خود پناه داد
		لیوان، ناخوری	لیوان

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۷۰	رَحَلَ	بار	بار
۷۰	عِیر	کاروانی	کاروانی
۷۱	أَقْبَلُوا عَلَيْهِمْ	رویان تیکردن	به او روی آوردند
۷۱	تَفْقَدُونَ	گوم کردووه	گم کرده‌اید
۷۲	نَفَقْدُ	گوم مان کردووه	گم کرده‌ایم
۷۲	صَوَاع	ئاوخورى، لیوان، جام	پیمانه، جام
۷۲	حِمْل	بار	بار
۷۲	زَعِيم	زامن، که‌فیل	ضامن
۷۳	تَفْسِدَ	خرابه بکه‌ین	گناه کنیم
۷۶	بَدَأَ	ده‌ستی پیکرد	شروع کرد
۷۶	إِسْتَخْرَجَهَا	ده‌ری هینا	بیرون آورد
۷۶	أَوْعِيَهُ	باره‌کان، جه‌واله‌کان	بارها، ج وعا، جوال، کیسه، ظرف
۷۶	كِدْنَا	فیلمان کرد، پیلانمان کرد	تدبیر کردیم
۷۷	يَسْرِقُ	دزی ده‌کا	دزدی می‌کند
۷۷	سَرَقَ	دزی کرد	دزدی کرد
۷۷	أَسْرَهَا	شاردیوه	مخفی کرد
۷۸	شَيْخَ	زورهان، پیر	پیر
۷۸	نَرَاكَ	توده‌بینین	تو را می‌بینیم
۸۰	إِسْتَيْسُوا	ناهومید بوون، بی‌هیوا بوون	ناامید شدند
۸۰	خَلَصُوا نَجِيًّا	بو سرت‌ه‌چونه که ناریک	یک سو گشتند برای آهسته سخن گفتن
۸۰	مَوْثِقَ	په‌یمان، به‌لین	پیمان، عهد
۸۰	فَرَطْتُمْ	زیاده‌په‌ویتان کرد	
۸۰	لَنْ أَبْرَحَ	ده‌رناکه‌وم، به‌جی ناهیلیم	جدا نمی‌شوم
۸۰	يَأْذِنُ	ئیزن بدا	اجازه دهد
۸۱	إِرْجِعُوا	بگه‌رینه‌وه	بازگردید

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۸۱	عَلَمْنَا	زانیمان	دانستم
۸۱	يَسْرِقَ	دزی ده‌کا	دزدی می‌کند
۸۲	أَقْبَلْنَا	هاتینه‌وه	برگشتیم
۸۴	يَا أَسْفَىٰ عَلَىٰ يَوْسُفَ	ئه‌ی داخم بو یوسف	افسوس برای یوسف
۸۴	كَظِيمٌ	که‌سپک که بتوانی ږق و توره‌یی خوئی بخواته‌وه	بسیار فرو برنده‌ی خشم
۸۴	حُزْنٍ	غهم	غم
۸۵	تَفَتَّوْا	هه‌میشه ده‌بی	همیشه باشی
۸۵	تَذْكُرُ	بیر کردن	یاد کردن
۸۵	حَرَضَ	نه‌خوش	مریض
۸۶	أَشْكُوا	شکات ده‌که‌م	شکایت می‌کنم
۸۶	بَثَّ	غهم و په‌زاره، گازنده	غم و پریشانی، شکایت
۸۷	تَحَسَّسُوا	بگه‌ږین	جستجو کنید
۸۷	لَا يَأْسُ	ناهومید نابی	ناامید نمی‌شود
۸۸	مُزَجَّاتٍ	که‌م	حقیر، کم
۸۸	لَا تَأْسُوا	ناهومید مه‌بن	ناامید نشوید
۸۸	أَوْفِ لَنَا الْكَيْلَ	پیوانه‌ی ته‌واومان پی‌بده	به ما پیمان‌های کامل را بده
۸۸	مُتَصَدِّقِينَ	پیاوانی سه‌ده‌قه‌ده‌ر	مردان صدقه‌دهنده
۸۸	تَصَدَّقْ	سه‌ده‌قه‌بده	صدقه‌بده
۹۱	ءَاثَرَكَ	توئی سه‌رخستوه	تو را برتری داده‌است
۹۲	تَثْرِيْبٍ	گازنده، سه‌ر زه‌نشست، گله‌یی	سرزنش، نکوهش
۹۵	فَصَلَّتْ	که‌وته‌پی	حرکت کرد
۹۴	تَفَنَّدُونَ	به و‌پاوه‌جیم ده‌زانن	مرا پر‌حرف گوید
۹۶	أَرْتَدَّ بِصِيرًا	ببنا بوو	ببنا شد
۱۰۰	آخِرَ جَنَىٰ	ده‌ری هینام	من را بیرون آورد
۱۰۰	خَرُّوا لَهُ سُجَّدًا	ک‌رنوشیان بو کرد	در مقابل او سجده کردند

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۰۰	جَعَلَهَا	وه دی هینا	آن را آفرید
۱۰۱	ءَاتَيْتَنِي	به منت به خشی	به من بخشیدی
۱۰۱	عَلَّمْتَنِي	فیرت کردم	مرا دانا کردی
۱۰۱	تَوَقَّنِي	بم مرینه	مرا بمیران
۱۰۱	أَلْحَقْنِي	بم گهینه	مرا برسان
۱۰۳	حَرَصْتُ	زور پایا بی، زور سوور بی	حریص باشی
۱۰۴	مَا تَسْأَلُوهُمْ	نامه وی، داوا ناکهم	نمی خواهم
۱۰۵	يَمْرُونَ	پاده برن	می گذرند
۱۰۷	غَاشِيَةً	داپوشهر	پوشنده
۱۰۸	أَدْعُوا	بانگ ده کهم	فرا می خوانم
۱۰۸	اتَّبَعْنِي	له من په پره وی کرد	از من پیروی کرد
۱۰۸	بَصِيرَةً	به لگه	آگاهی و بینش
۱۰۹	فَيَنْظُرُوا	تا ببینن	تا بنگرند
۱۱۰	فَنُجِّى	جا رزگارمان کرد	پس نجات دادیم
۱۱۰	إِسْتَيْسَسَ	ناهومید بو	ناامید شد

سوره‌ی الرعد (۱۳)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲	عَمَدٌ	هه‌ستون، پایه، کوله‌که	ستون، پایه
۲	تَوْقَتُونَ	بی‌گومان بن	یقین حاصل کنید
۲	تَرَوْنَ	بینی	بینید
۲	سَخَّرَ	فرمانبری کرد	فرمانبر ساخت
۳	رِوَاسٍ	کیوه‌کان، چیاکان	کوه‌های استوار
۴	مُتَجَاوِرَاتٍ	به په‌نای یه‌کتری یه‌وه	در کنار هم
۴	صِنُونٍ	لفی یه‌کتر	به هم پیوسته
۴	نَفْضٌ	سه‌ر ده‌خه‌ین	برتری می‌بخشیم
۶	يَسْتَعْجِلُونَكَ	هه‌له و په‌له‌ت لی ده‌که‌ن	از تومی خواهند عجله کنید
۶	مَثَلَاتٍ	به‌لا‌گه‌لی په‌ند هینه‌ر	عذابهای عبرت انگیز
۷	مُنْذِرٍ	ترسینه‌ر	ترساننده
۷	هَادٍ	پی‌شانه‌هر، رینووما	راهنما
۸	مِقْدَارٍ	ئه‌ندازه	اندازه
۸	تَغِيضٌ	کم ده‌کاته‌وه، قوتی ده‌دا	می‌کاهد، فرومی‌برد، می‌بلعد
۸	تَزْدَادُ	زیاد ده‌بی	زیاد می‌شود
۹	مُتَّعَالٍ	زور مه‌زن	بسیار بلند
۱۰	أَسْرَءُ	په‌نامه‌کی کرد	نهان کرد
۱۰	جَهَرَ	ناشکرای کرد، ده‌نگی هه‌ل‌بری	آشکار کرد
۱۰	مُسْتَخَفٍ	خو به نادان، خوشارده‌نه‌وه	نهان شدنی
۱۰	سَارِبٌ	هاتو چو‌که‌ر	رونده

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۱	لَا يَغَيِّرُ	ناگوپری	تغییر نمی‌دهد
۱۱	مَعْقِبَاتٍ	په یجور گهل	از پی در آینده‌ها
۱۱	مَرَدَّةٍ	له‌مپه‌پ، به‌رگر	باز گرداننده
۱۱	يَحْفَظُونَهُ	ده‌پیار یزن	او را محافظت می‌کنند
۱۱	وَالِ	دوست، پشگیر، یارمه‌تی‌ده‌ر	یاور، پشتیبان
۱۲	يُنْشِئُ	به‌دی دینی	ایجاد می‌کند
۱۲	ثِقَالٍ	بارقورس	سنگین
۱۳	يُسَبِّحُ	په‌سن ده‌کا، پاک‌ی و بی‌گه‌ردی ده‌لی	تسبیح می‌کند
۱۳	مِحَالٍ	جزیا‌ده‌ر	سزا دهنده
۱۴	لَا يَسْتَجِيبُونَ لَهُمْ	به‌ده‌نگیانه‌وه نایه‌ن	اجابت نمی‌شوند
۱۴	فَا	ده‌م، زا	دهان
۱۴	بَاسِطٍ	ئاوه‌لا‌که‌ر، رادی‌ر	گشاینده، دراز کننده
۱۵	ظِلَالٍ	سی‌به‌ر	سایه
۱۶	خَلْقُوا	درووستیان کردوه	آفریده‌اند
۱۷	سَالَتْ	سی‌لا‌وه‌ستا	سیل ایجاد شد
۱۷	أَوْدِيَةٍ	دول‌گهل شیوه‌کان	دره‌ها
۱۷	زَبَدٍ	که‌ف	کف
۱۷	سَيْلٍ	لا‌فاو، سی‌لا‌و	سیل
۱۷	رَابِئًا	بلند، به‌رز	بالیده، بلند
۱۷	يُوقِدُونَ	ئاگر ده‌که‌نه‌وه	برافروخته می‌کنند
۱۷	يَذْهَبُ	ده‌پروا، ده‌چی	می‌رود
۱۷	جَفَاءَ	تورپه‌هل دراو، فره‌دراو، لی‌وار	ناچیز، انداخته شده، کنار

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۷	يَمْكُثُ	ده‌مینته‌وه	می ماند
۲۳	صَلَحَ	ناکار چاک بو	درستکار بود
۲۴	صَبَرْتُمْ	خوراگربوون	صبر کردید
۲۴	عُقِبِيَ الدَّارَ	دوا روژی خوش	عاقبت خوب
۲۶	يَقْدِرُ	که‌م ده‌کا	کم می‌کند
۲۸	تَطْمَئِنُّ	ئوقره ده‌گری، ئارام دگری	آرام می‌گیرد
۲۹	طُوبَى	خوشی	خوشی
۳۰	مَتَابَ	جیی گه‌پانه‌وه	جای بازگشت
۳۱	سَيَّرَتْ	بکه‌ویته جم و جول	به حرکت در آید، حرکت کند
۳۱	قَطَّعَتْ	له‌ت کری	پاره شود
۳۱	قَارِعَةً	به‌لای دژوار	بلای شدید
۳۴	أَشَقُّ	دژوارتر	دشوارتر
۳۴	وَاقٍ	پاریزه‌ر	حفظ کننده، نگه‌دارنده
۳۶	لَا أُشْرِكُ بِهِ	هاوبه‌شی بو دانانیم	به او شرک نمی‌ورزم
۳۹	يُثَبِّتُ	ده‌ی هیلته‌وه	ثابت می‌کند
۴۱	مُعَقِّبَ	به دواوه گه‌پین	برگرداننده

سوره‌ی ابراهیم (۱۴)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۳	يَسْتَجِيبُونَ	خوشتريان ده‌وی	بیشتر دوست دارند
۵	أَخْرَجَ	ده‌رکه، وه‌ده‌ر نیه	خارج کن
۵	ذَكَرَ	ویرینه‌وه	یادآوری کن
۵	صَبَّارٌ	زور خورپاگر	بسیار صبر کننده
۵	شَكُورٌ	زور سوپاسگوزار	شکرگزار
۶	أَذْكُرُوا	وه‌بیر بینن	به یاد آورید
۶	أُنْجَاكُمُ	پزگاری کردن	شما را نجات داد
۷	أَزِيدَنَّكُمْ	بوٚتان زیاد ده‌که‌م	برایتان زیاد می‌کنم
۱۱	مِثْلَكُمْ	وه‌کو ئیه	مانند شما
۱۱	يَمْنٌ	منه‌ت ده‌نی	منت می‌نهد
۱۲	لَنَصْبِرَنَّ	بی‌گومان خو‌پاده‌گرین	قطعاً صبر می‌کنیم
۱۲	ءَاذِئْتُمُونَا	نازاریان داین	ما را آزار دادند
۱۲	تَتَوَكَّلُ	خو‌بسپیرین	توکل کنیم
۱۳	نُخْرِجَنَّ	وه‌ده‌ردینن، ده‌رده‌که‌ین	خارج می‌کنیم
۱۳	نُهْلِكَنَّ	قه‌رده‌که‌ین، له‌ناوده‌به‌ین	هلاک می‌کنیم
۱۳	أَوْحَى	پای گه‌یاند	وحی کرد
۱۴	نُسْكِنَنَّ	دا ده‌مه‌زینین، نیشته‌جی ده‌که‌ین	ساکن می‌گردانیم
۱۴	وَعِيدٌ	به‌لین	قرار، وعده
۱۵	اسْتَفْتَحُوا	داوای پزگاریان کرد	پیروزی را خواستند
۱۶	صَدِيدٌ	زوخواو، چلکاو	خونابه، چرک
۱۷	يَتَجَرَّعُهُ	هه‌لی ده‌قورپی	آنرا جرعه‌جرعه می‌نوشد

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۷	لَا يَكَادُ يُسِيغُهُ	قیزی لی ده‌کا	آن را گوارا نه یاند
۱۷	يُسِيغُهُ	قوتی بدات	بیلعد، آن را بیلعد
۱۸	رَمَاد	بول، خوڤه می‌ش	خاکستر
۱۸	اِسْتَدَّتْ بِه	به توندی لی‌دا	به آن به شدت بوزد
۲۱	مَغْنُونٌ عَنَّا	لادەر له سەر ئیمه	دفع کننده از ما
۲۱	جَزَعْنَا	داد و هاوار بکه‌ین	آه و ناله و بی‌تابی کنیم
۲۱	صَبَرْنَا	خومان را‌گرین	صبر کنیم
۲۲	اَخْلَفْتُكُمْ	دروم له گهل کردن	درباره‌ی شما خلاف وعده کردم
۲۲	دَعَوْتُكُمْ	بانگم کردن	شما را فرا خواندم
۲۲	اِسْتَجَبْتُمْ	به ده‌نگه وهاتن	پذیرفید
۲۲	لَا تَلُومُونِي	سەر کوڤه‌ی من مه‌که‌ن	مرا سرزنش نکنید
۲۲	لُومُوا	سەرزه‌نشست بکه‌ن	سرزنش کنید
۲۲	مُصْرِحٌ	فریاره‌س	فریاد رس
۲۲	اَشْرَكْتُمُونِ	متتان به هاویه‌ش‌گرت	مرا شریک گرفتید
۲۴	ضَرَبَ	هینای	آورد
۲۵	تَوْتِي	ده‌به‌خشی	می‌بخشد
۲۵	اَكْلٌ	میوه، خوارده‌مه‌نی	میوه، خوراکی
۲۶	اُجْتُثْتُ	ههل که‌نرابی	ریشه کن شده باشد
۲۷	يُثَبَّتُ	تونند و قایم ده‌کاته‌وه	محکم می‌کند
۲۷	ثَابِتٌ	پته‌و	محکم
۲۸	بَدَّلُوا	گو‌زایان	تغییر دادند
۲۸	اَحْلَوْا	ره‌تاندوه، را‌کی‌شاوه	داخل کردند، جای دادند
۲۸	بَوَارٌ	له‌ناو چون	هلاکت، نابودی
۳۳	دَائِبٌ	هه‌میشه له‌حالی	همیشه در حال حرکت
۳۱	يُنْفِقُوا	رویشتن‌دا بوون	بودن، رونده، گردش کننده
		خیری بکه‌ن	اتفاق کنند

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۳۴	سَأَلْتُمْ	گه‌ره‌کنان بو، داوانان کرد	خواستید
۳۴	تَعَدَّوْا	ژماره‌که‌ن	بشمارید
۳۴	لَا تُخْصَوْهَا	ناتوانن ژماره‌که‌ن	نمی‌توانید بشمارید
۳۴	ظَلُّوم	زور ناهه‌قی کار	بسیار ستمگر
۳۵	اجْتَنِبْنِي	دوورم خه‌وه	دور دار مرا
۳۶	أُضِلِّلْنَ	له‌پی‌لادا، گومرایان کرد	گمراه کردند
۳۶	عَصَانِي	لیم یاخی بوو	نافرمانی کرد مرا
۳۷	أَسْكَنْتُ	جیم کرده‌وه	جا دادم
۳۷	تَهَوَّى إِلَيْهِمْ	پاکیشه بو لایان	متوجه گردان به سوی آنان
۳۸	نُخْفِي	ده‌یشارینه‌وه	مخفی می‌کنیم
۳۸	نُعْلِنُ	ناشکرای ده‌که‌ین	آشکار می‌کنیم
۳۹	وَهَبَ	به‌خشی	بخشید
۴۲	يُؤَخِّرُ	ده‌هیلته‌وه، دوی ده‌خا	به تأخیر می‌اندازد
۴۲	تَشْخَصُ	موله‌ق ده‌بی، ده‌ر به‌ریوی زه‌ق ویی جوله‌ده‌بی	خیره می‌شود
۴۳	مُهْطِعِينَ	به‌له‌ز چوان، نه‌وانه‌ی به	شتاب زدگان، به شتاب
		په‌له‌ده‌چن	روندگان
۴۳	مُقْنِعِي رُؤُسِهِمْ	سه‌ر و گه‌ردنیان	آنهاپی که سر را بالا
		په‌ق بووه	نگه داشته‌اند
۴۳	لَا يَرْتَدُّ	ناتروکینن	به هم نمی‌زنند
۴۳	هَوَاءَ	به‌تال و حه‌تال	پریشان
۴۴	نَجِبٌ دَعْوَتِكَ	به‌ده‌نگته وه‌یین	دعوت تو را قبول کنیم
۴۴	أَقْسَمْتُ	سویندتان خوارد	سوگند خوردید
۴۵	سَكَنْتُمْ	نیشته‌جی بوون	سکونت گزیدید
۴۴	زَوَالٍ	له‌به‌ین چون	نابودی
۴۵	ضَرْبِنَا	هینامان	آوردیم
۴۶	تَزُولَ	ته‌کان بخوا	حرکت کند

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۴۷	مُخْلِفٌ	پاش گهز له به لَین،	خلاف وعده کننده،
		په یمان شکین	پیمان شکن
۴۸	تَبَدَّلُ	ده گوڤدریت	دگرگون می شود
۴۹	مُقَرَّنَیْنِ	به یه که وه به ستر اوان	به هم پیوسته ها
۴۹	اصْفَاد	زنجیر گهل	زنجیرها
۵۰	سَرَابِیل	پوشاک، جل و بهرگی،	پیراهن ها، لباس ها
		کراس	
۵۰	قَطِرَان	قه تران	گوگرد یا قیر
۵۰	تَغْشَى	دای پوشا	پوشاند، در بر گرفت
۵۲	لِیَنْذَرُوا	تا بترسن	تا بترسند
۵۲	لِیَعْلَمُوا	تا بزانن	تا بدانند

سوره‌ی الحجر (۱۵)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲	رَبِّمَا	دوور نیه، نزیکه	دور نیست
۳	يَلْهَم	سه‌رگرم ده‌کا	سرگرم می‌کند
۳	مَعْلُوم	دیاری کراو	معین، معلوم
۳	أَمَلْ	ئاره‌زو	آرزو
۵	تَسْقِ	پیش ده‌که‌وی	سبقت می‌گیرد
۶	مَجْنُون	لیوه، شیت	دیوانه
۱۰	شَبَع	کومه‌ل‌گه‌ل	گروه‌ها
۱۲	نَسْلُكْ	ده‌یخه‌ینه ناو	داخل می‌کنیم
۱۴	يَعْرُجُون	سه‌رده‌که‌ون	بالا می‌روند
۱۵	سُكْرَتْ	به‌ستراوه	بسته شده است
۱۵	مَسْحُورْ	جادو‌لی‌کراو	جادو شده
۱۷	حَفِظْنَاهَا	پاراستمان	آنها درامان نگه داشتیم
۱۸	اِسْتَرْقَ	دزی کرد	بدزدید
۱۸	شِهَاب	ئایر، ئاگر، ئاور	آتش
۱۹	مَدَدْنَا	کردمانه رایخ، پامان خست	گستراندیم
۲۰	مَوْزُونْ	پَیک و پَیک	متناسب، به اندازه
۲۱	لَوَامِحْ	ئاوس که‌ران، پیتینه‌ران	آبستن کننده‌ها، باردار کننده‌ها
۲۲	اَسْتَقَيْنَا كَمُوهْ	ئیوه‌مان پی تیراو‌کرد	شما را با آن سیراب کردیم
۲۲	نُزْلَهْ	ده‌بنیرم	می‌فرستم
۲۲	خَاوِزِنْ	راگر، هه‌مارکه‌ر	ذخیره کننده
۲۳	نَحْيْ	گیان ده‌به‌خشین	زنده می‌گردانیم
۲۳	نُمِيتْ	گیان ده‌ستینین	می‌مرانیم

فارسی	کردی	عربی	شماره آیه
پیشینیان	پیش که وتوان	مُسْتَقْدِمِین	۲۴
پسینیان، بعدی ها	دواکه وتوان	مُسْتَأَخِرِین	۲۴
گل خشکیده و شکنده	گلی وشک	صَلْصَال	۲۶
گل تیره	قوپی رهش	حَمَّا	۲۶
گندیده، بد بو	گه نیو، ترشاو	مَسْنُون	۲۶
او را آفریدیم	به دیمان هینا	خَلَقْنَاهُ	۲۷
جن	جنوکه، جندوکه	جَان	۲۷
شعلهی آتش بدون دود،	به هالالو، سوتینه ر،	سَمُوم	۲۷
باد گرم و سوزان	ناگری پر تین	سَوَّيْتُ	۲۹
آراسته و پیراسته نمودم	رپیک و پیکم کرد	نَفَخْتُ	۲۹
دمیدم	فوم کرد	فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِین	۲۹
درمقابل او به سجده افتید	سوژدهی بو بهن	فَقَعُوا	۲۹
پس بیفتید	بکهون	سَجَدَ	۳۰
سجده کرد	سوژدهی برد	أَنْظِرْنِیْ	۳۶
من را مهلت بده	ماوهم بده	لَأَزِیِّنَنَّ	۳۹
نزئین می کنم	ده خه ملینم، ده پازینمه وه	لَأَغْوِیَنَّهُمْ	۳۹
آنها را گمراه می کنم	له رییان هه له ده کهم	مَقْسُومٌ	۴۴
تقسیم شده	بهش کراو	عُیُونٌ	۴۵
چشمه ها	کانی گهل	سُرُرٌ	۴۷
تخت ها	تهخت گهل	مُتَقَابِلٌ	۴۷
روبرو	پروبه پرو	مُخْرِجِین	۴۸
بیرون رانده شدگان	دهر کر اوان	نَبِیُّ	۴۹
باخبر کن	ئاگادار که	إِنَّا مِنْكُمْ وَجِلُونَ	۵۲
در حقیقت ما از	به راستی ئیمه له	لَا تُوجَلْ	۵۳
شما می ترسیم	ئیوه ده ترسین	نَبْشَرُکَ	۵۳
نترس	مه ترسه		
تو را بشارت می دهیم	مزگینیت ده ده ینی		

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۵۴	بَشِّرْ تَمُونِي	مزگینیم ده‌ده‌نی ^۱	به من بشارت می‌دهید
۵۴	تَبَشِّرُون	مزگینی ده‌ده‌ن	بشارت می‌دهید
۵۵	بَشِّرْ نَاک	مزگینیت پی ^۲ ده‌ده‌ین	تو را بشارت می‌دهیم
۵۵	قَانِطُ	ناهومید، بی‌هیوا	ناامید
۵۶	يَقْنَطُ	بی‌هومید ده‌بی ^۳	ناامید می‌شود
۵۷	مُرْسَلُون	په‌وانه کراوان	فرستادگان
۵۹	مَنْجُوهُمْ	پزگاریان ده‌که‌ین	نجاتشان می‌دهیم
۶۰	قَدَرْنَا	ئه‌ندازه‌مان گرت	اندازه گرفتیم
۶۳	يَمْتَرُون	دوو دل ^۴ بوون، گومانیان هه‌یه	شک می‌کنند
۶۲	مُنْكَرُون	ئه‌ناسراوان	ناشناس‌ها
۶۵	أَمْضُوا	به‌پی ^۵ که‌ون، پرون	بروید، بگذرید
۶۶	مَقْطُوع	پراو	بریده
۶۶	قَضَيْنَا إِلَيْهِ	پیمان گه‌یاند	به او خبر دادیم
۶۶	مُصِيبِينَ	گه‌یشته‌کاتی به‌یانی، به‌یانی‌یان کرده‌وه	به هنگام صبح رسیدند
۶۸	لَا تَفْضَحُونِ	روزه‌ردم مه‌که‌ن	مرا رسوا نکنید
۷۰	أَوَلَمْ نُنْهَكْ	ئاخو ^۶ مه‌نعمان نه‌کردی؟	مگر تو را منع نکردیم؟
۷۲	لَعَمْرُكَ	به‌گیانی خو ^۷ ت سویند	قسم به جان تو
۷۲	سَكْرَتُ	سه‌رخو ^۸ شی، گو‌مرایی	مه‌ستی، گمراهی
۷۳	مُشْرِقِينَ	کاتی روژ هه‌لآت	هنگام طلوع آفتاب
۷۵	مُتَوَسِّمِينَ	وشیاران	هوشیاران، باهوشان
۷۸	أَصْحَابُ الْأَيْكَةِ	خواه‌نانی باخ گه‌لی پرده‌خت	صاحبان باغ‌های پر درخت
۸۰	أَصْحَابُ الْحِجْرِ	خه‌لکی حیجر	مردم حجر
۸۲	يَنْتَحِبُونَ	ده‌تاشن	می‌تراشند
۸۲	ءَامِنِ	ئارخه‌یان	مطمئن

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۸۴	يَا اَسْفٰى	به داخه وه	وا اسفا
۸۵	صَفَح	چاوپوشی	گذشت، کناره گرفتن
۸۶	خَلَّاق	وه دی هیڤهر	آفریننده
۸۸	لَا تَمُدَّنَّ عَيْنَك	چاوت مه ده سه ر، به چاوی ره غبه ته وه بو ی مه پروانه	مشتاقانه چشم مگشا
۸۸	مَتَّعْنَا	به هره مه ندمان کرد	بهرمند ساختیم
۸۸	أَخْفِضْ	نزم که	فروتنی کن، فرود آر
۸۸	جَنَاح	بال	بال
۹۰	مُقْتَسِمٌ	بهش که ر	قسمت کننده، تقسیم کننده
۹۱	عَضَيْنَ	بهش بهش	پاره پاره
۹۴	أَصْدَعُ	ناشکرا که	آشکار کن
۹۷	يَضِيقُ	ته نگ ده بی	تنگ می شود
۹۸	سَبَحَ	پاکی و بی گه ردی بلی	تسبیح گوی

سوره‌ی النحل (۱۶)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	لَا تَسْتَعْجِلُوهُ	پدله‌ی بو مه‌که‌ن	برایش عجله نکنید
۱	آتَى	هات	آمد
۲	أَنْذِرُوا	بترسینن، هه‌په‌شه بکه‌ن	بترسانید
۴	نُطْفَةٍ	دلۆپ، قه‌تره، تۆم	آبی که کم‌کم روان می‌شود، آمیخته‌ی اسپرم مرد و اول‌زن
۵	دِفٍ	گه‌رمایی، پو‌شاک	پوشاک
۶	جَمَالٍ	جوانی	رونق، حسن، خوبی
۶	تَسْرَحُونَ	له‌له‌وه‌پده‌یان هی‌ننه‌وه	از چرا برمی‌گردانید
۶	تُرِيحُونَ	ده‌یانبه‌ن بو‌له‌وه‌پ	برای چرا می‌برید
۷	شِقٍ	دژوار	مشقت، جانکاهی
۷	أَنْقَالٍ	شته قورسه‌کان	سنگینی‌ها
۸	بِفَالٍ	ئی‌سترگه‌ل	استران، جمع بغل
۸	حَمِيرٍ	که‌ر، گوی‌دریژ	درازگوش
۸	لِتَرْكِبُوهَا	تا سواری بین	تا سواری آن شوید
۹	قَصْدٍ	پاست، درووست	راه راست، اعتدال
۹	جَائِرٍ	چه‌فت، لار، پیچ و خوار	کج
۱۰	تَسْمِيَمٍ	ده‌له‌وه‌پ‌ینن، ده‌چه‌ر‌ینن	می‌چرانید
۱۲	مُسَخَّرٍ	مه‌ل که‌چ، راه‌ینراو	فرمانبردار، مطیع
۱۴	طَرِيًّا	تازه	تر و تازه
۱۴	تَسْتَخْرِجُوا	بی‌ننه‌ده‌ر	بیرون آورید
۱۴	تَلْبِسُونَهَا	ده‌ی پو‌شن	آن را می‌پوشند
۱۵	أَنْ تَمِيدَ	نه‌له‌رزینی	خم نشود
۱۶	عَلَامَاتٍ	نیشانه‌گه‌ل	نشانه‌ها

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۲	مُنْكَرٌ	دژباوه پ، بی باوه پ	انکار کننده، کذاب
۲۲	مُسْتَكْبِرُونَ	خو به زل زانانا	تکبر کنندگان
۲۳	مُسْتَكْبِرِينَ	خو به زل زانانا	تکبر کنندگان
۲۵	أَوْزَارٌ	بارگهل	بارها
۲۶	سَقَفٌ	میچ، بان	بام
۲۷	تُشَاقُّونَ	کیشه تان ده کرد	مخالفت می ورزیدید
۲۷	يُخْزِيهِمْ	پسویان ده کا	آنان را رسوا می کند
۳۶	اجْتَنِبُوا	دووره په ریز بن	دوری کنید
۳۷	يَمُوتُ	ده مرئ	می میرد
۴۱	لَنُبَوِّئَهُمْ	جیگه یان ده دهینی	آنان را جای می دهیم
۴۵	يَخْشِفَ	نوقم کا	زیر و رو کند
۴۷	تَخَوْفٌ	ترسیان، ترس لی نیشان	ترسیدن
۴۸	يَتَفَقَّهُوا	ئه گه پئ، لار ده بیته وه، ئه جو لئته وه	می گردد، جابجا می شود، ختم می شود
۴۸	يَمِينٌ	لای راست، دهستی راست	طرف راست، دست راست
۴۸	شَمَائِلٌ	لای چه پ	ج شمال، طرف های چپ
۴۸	دَاخِرُونَ	مل کچ بوان	ذلیل، خوار، فروتن
۵۰	يُؤْمَرُونَ	فه رمانیان پی ده درئ	مأمور می شوند
۵۲	وَاصِبٌ	هه میشه پی، به رده وام	جاویدان، استوار، ثابت
۵۳	تَجَارُونَ	ده لالینه وه	زاری می کنید
۵۴	كَشَفَ	لای برد	برطرف کرد، برداشت
۵۸	مُسْوَدَّ	پهش	تیرگی، سیاهی
۵۸	ظَلٌّ	بوو	شد
۵۹	يَتَوَارَى	ته ره ده بی، ون ده بی	پنهان می شود
۵۹	يُمْسِكُ	به خییوی ئه کا، راهه گری	محافظت می کند، نگه می دارد
۵۹	يَدُسُّ	بیشاریته وه، ونی کا	دفن کند

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۶۰	أَعْلَى	باشترین	بهترین
۶۲	تَصَفُّ	وه سپ ده کا، به بیان ده کا	توصیف می کند، بیان می کند
۶۲	يَكْرَهُونَ	په سه ندی ناکه ن	نمی پسندند
۶۲	مُفْرَطُونَ	په وانه کراوان به په له، زووتر په وانه کراوان	پیش روندگان، به عجله روانه شدگان
۶۶	نُسْفِيكُمْ	به ئیوه ده نوشینین	به شما می نوشانیم
۶۶	فُرْتُ	ریخ، ئالیککی خوراو	علف های جویده
۶۶	شَارِبِينَ	ئه وانه واده خونه وه	نوشندگان
۶۶	لَبَنٍ	شیر	شیر
۶۶	سَائِغًا	گه وارا	گوارا
۶۷	سَكَّرَ	سه رخوش که ر، شه راب	مست کننده، شراب
۶۸	نَحْلٍ	میشه نگوین	زنبور عسل
۶۹	كَلِيٍّ	بمژه، بخو	بخور، بمک
۶۹	أَسْلَكِي	پی بگه ره به ر	برو
۶۹	ذَلَّلَ	مل که چ	مطیع، فرمانبردار، رام
۶۹	شَفَاءَ	شفا، له ش ساقی	تندرستی
۷۰	أَرْذَلُ الْعُمَرِ	پیری زه مینگیر، لاوازترین	پیری و ناتوانی، پست ترین
۷۱	فُضِّلُوا	پله ی زیان	مرحله ی حیات
۷۱	فُضِّلُوا	پتریان پی دراوه، زورترین	رزق زیاد به آنان داده
۷۲	حَقَقَهُ	پی دراوه	شده است، برتری یافته اند
۷۵	مَمْلُوكٍ	نه وه گهل	ج حقیق، نوه ها
۷۶	كَلٍّ	به نده	عبد، برده
۷۷	لَمَحَ الْبَصَرِ	سه ریار	سریار
۷۸	أَخْرَجَكُمْ	چاو تروکاندن	چشم به هم زدن
۸۰	تَسْتَخْفُونَ	ئیوه ی دهر هینا	شما را بیرون آورد
۸۰	ظَنَنَ	سووک هه لی ده گرن	سیک بر می دارید
۸۰	ظَنَنَ	کوچ کردن	کوچ کردن

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۸۰	أَصَوَافُ	خوری	پشم‌ها
۸۰	أَثَاثُ	کهل و پهل	وسایل
۸۰	أَوْبَارُ	به‌رگن	ج ویر، کُرک
۸۰	أَشْعَارُ	موو	موها
۸۱	أَكْنَانُ	شاراوه، نادیار	پوشیده، پنهانی
۸۳	يُنْكِرُونَ	حاشا ده‌که‌ن	انکار می‌کنند
۸۴	لَا يُؤْذَنُ	ئیزن نادری	اجازه داده نمی‌شود
۸۴	نَبَعْتُ	هه‌ل ده‌بژیرین	انتخاب می‌کنیم
۸۴	يَسْتَعْتَبُونَ	داوای لی بوردن ده‌که‌ن	طلب خوشنودی می‌کنند
۸۸	زِدْنَاهُمْ	زیادم کرد بو‌یان	برایشان زیاد کردم
۹۰	إِيتَاءُ	به‌خشین	بخشیدن
۹۰	يَنْهَى	پی نادا	باز می‌دارد
۹۱	تَوَكِيدُ	پته‌وی، به‌هیز کردن	استواری
۹۱	كَفِيلُ	چاودیر، زامن، شایه‌ت	شاهد، ضامن
۹۱	لَا تَنْقُضُوا	مه‌شکینن	نشدن
۹۲	نَقَضَتْ	خاوی کرد، شی کرده‌وه	باز کرد
۹۲	غَزَلَ	ریس	رستن
۹۲	أَرْبَى	زیاتر، فره‌تر، زورتر	زیادتر، فراوان‌تر
۹۲	أَنْكَاثُ	پهل‌پهل، کوت کوت کردن	تکه‌تکه، باز شده، گسسته
۹۴	ثُبُوتُ	پته‌و بوون	استوار بودن
۹۴	تَدْوَقُوا	بچیزن	بچشید
۹۴	صَدَدْتُمْ	پینگاتان ده‌بست	راه را می‌بستید
۹۶	يَنْقُدُ	له به‌ین ده‌چی	به پایان می‌رسد
۹۶	بَاقٍ	ده‌مین	پاینده، جاوید
۹۶	لَنْجَزَيْنَ	بی‌گومان پاداش ده‌ده‌ین	قطعاً پاداش می‌دهیم
۹۷	فَلَنْجِيئَهُ	جا ده‌بژنین	به او زندگی می‌بخشیم

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۰۳	أَعْجَمِي	ناشاره‌زا له زیانی عهره‌بی، غهره عهره‌بی	غیرعربی، گنگ
۱۰۵	كَاذِبُونَ	دروژنه‌کان	دروغگویان
۱۰۶	شَرَحَ	ئاوه‌لا بوو، کراوه	گشاده گردید
۱۱۰	فَتَنُوا	ئه‌زمون کران	امتحان شدن
۱۱۱	تُجَادِلُ	کیشه ده‌کا	مجادله می‌کند
۱۱۲	أَنْعَمَ	چاکه‌کان، نیعمه‌ت‌گه‌ل	نعمت‌ها، نیکی‌ها
۱۱۲	أَذَاقَهَا	پیی چه‌شانند	به آن چشانند
۱۲۴	جُعِلَ	بریار درا	قرار داده شد
۱۲۵	جَادِلْهُمْ	له‌گه‌لیان بدوی	با آنان گفتگو کن
۱۲۶	عَاقِبَتُمْ	توله‌تان سه‌ند	انتقام گرفتید
۱۲۶	عَاقِبُوا	توله‌بسیتن	انتقام بگیرند
۱۲۶	عَوِّقْتُمْ	توله‌یان لی سه‌ندن	عقوبت و آزار شدید
۱۲۷	صَبْرُكَ	خوپ‌اگرتنی تو	شکیبایی تو

سوره‌ی الاسراء (۱۷)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	أَسْرَى	شهو به وی بی کرد	شبانگاه برد
۱	أَقْصَى	دوورتر	دورتر
۱	لِنْرِیْهَ	تا به ته و نشان بدهین	تا به او بنمایانیم
۳	حَمَلْنَا	هه لمار گرت	حمل کردیم، برداشتیم
۴	لَتَعْلَنَّ	بادی هوایی ده نوین	سرکشی می کنید
۴	لَتُفْسِدُوْنَ	به دفعه ری ده کهن	فساد می کنید
۴	عَلَوْاْ	باده هوایی	سرکشی، برتری طلبی
۵	وَعَدْ أُولَٰهُمَا	هه لی به که میان	و وعده ی نخستینشان
۵	جَاسُواْ	بگه رین	جستجو کنید
۶	رَدَدْنَا	گه راندمانه وه	ر گرداندیم
۶	أَمْدَدْنَاكُمْ	یارمه تیمان دن	یاری کردیم شما را
۶	نَفِیر	نه فه رگه ل	نفرت
۷	أَخْسَنُتُمْ	چاکه تان کرد	یکی کردید
۷	أَسَأْتُمْ	خرابه تان کرد	بی کردید
۷	لِیَتَّبِعُواْ	تا ته فرو تونای کهن	تا نابود کنند
۷	مَا عَلُواْ	نه وه ی ده ستیان به سه را گرتوه	بر هر چه دست یافتند
۷	تَتَّبِیرْأ	ته فرو تونا کردن	از بین بردن
۸	یَرْحَمْکُمْ	وه بهر به زه بیتان خا	بر شما رحم کند
۸	عُدَّتُمْ	تی هه ل چنه وه	باز گردید
۸	عُدْنَا	تی هه ل ده چینه وه	برمی گردیم
۸	حَصِیر	زیندان	زندان
۹	أَقْوَمْ	سه ر راست تر	راست تر، درست تر

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۱	يَذْعُ	بانگ ده‌کا	فرا می‌خواند
۱۱	عَجُولُ	په‌له‌که‌ر، به‌له‌ز	شتابزده
۱۲	مَحَوْنَا	سپری مانو، پاکمان کرده‌وه	محو کردیم، پوشاندیم
۱۲	مُبْصِرَةٌ	روناکی به‌خش	روشنی بخش
۱۳	الزَّمانه فی عُنُقِه	کردمانه ملی	برگردنش بستیم
۱۳	طَائِرَةٌ	نامه‌ی کرده‌وه‌ی	کارنامه‌ی اعمال
۱۳	عُنُقُ	مل، نه‌ستو، گه‌ردن	گردن
۱۳	مَنْشُورُ	سهر ناوه‌لا، کراوه	باز، گشاده
۱۵	مُعَذِّبُ	جه‌زره به‌ده‌ر	عذاب دهنده
۱۵	مُعَذِّبِينَ	جه‌زره‌وه ده‌ران	عذاب دهندگان
۱۵	نَبْعَتْ	هه‌ل بژیرین	انتخاب کنیم
۱۶	نُهْلِكَ	قرکه‌ین، له ناو به‌رین	نابود کنیم
۱۶	مُتَرَفٌ	ده‌وله‌مه‌ندی خوشگوزه‌ران	ثروتمند عیاش
۱۶	دَمَرْنَاهَا	تیکمان‌هاری، ویرانمان کرد	آن را تباه کردیم
۱۶	تَدْمِيرُ	تیک‌هارپین، ویران کردن	نابود کردن
۱۷	يُبَشِّرُ	مژده‌ده‌دا	مژده می‌دهد
۱۸	عَاجِلُهُ	دنیا	شتابنده، زودگذر (دنیا)
۱۸	عَجَلْنَا	په‌له‌ده‌که‌ین	عجله می‌کنیم
۲۰	مَحْظُورٌ	له‌مه‌پر، قه‌ده‌غه	باز داشته شده، منع شده
۲۲	لَا تَجْعَلْ	دا مه‌نی	قرار مده
۲۲	تَقْعَدَ	دانیشی، بکه‌فی	بنشینی، بیفتی
۲۲	مَخْذُولٌ	پیسوا، ده‌رکراو	رسوا، دور شده
۲۳	أَفْ	ثوف	کلمه‌ی بی‌اعتنایی
۲۳	لَا تَنْهَرُ	نازارمه‌ده، زوان‌تال مه‌به	زجر مده، پرخاش مکن
۲۴	إِرْحَمَهُمَا	وه‌به‌ر به‌زه‌یی خووتیان خه	به آنان رحم کن

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۴	ذَلَّ	که م زانین	کم دانستن
۲۴	رَبَّيَانِي	منیان پی گه یاند	مرا پرورش دادند
۲۶	لَا تُبَذِّرْ	هه له خه رج مه به	اسراف مکن
۲۶	تَبَذِيرَ	هه له خه رجی	اسراف، خرج بیجا
۲۷	مُبَذَّرَ	هه له خه رج، زیاده ره و	اسراف کننده
۲۰	نُؤْمِدْ	یار مه تی نه ده یین	یاری می دهیم
۲۸	مَيَسُورَ	نهرم و نیان	ملایم
۲۹	مَحْسُورَ	به چه سهرت،	حسرت زده
		چه سهرت مه ند	
۲۹	مَلُومَ	سه ر کو نه کراو	سرزنش شده
۲۹	لَا تَبْسُطْ	ئاوه لا مه که	مگشا
۲۹	بَسْطَ	ئاوه لا کردن، فراوان ده کا	باز کردن
۳۰	يَبْسُطُ	ئاوه لا ده کا	می گشاید
۳۳	لَا يُسْرِفَ	هه له پو یی نه کا،	زیاده رویی نکند
		زیاده روی نه کا	
۳۵	كَلَّمَ	پیوانه تان کرد	پیمان کردید
۳۵	وَزَنُوا	کیشانه بکه ن	وزن کنید
۳۶	بَصَرَ	چاو	چشم
۳۷	لَا تَمْشِ	مه پو، مه چو	نرو
۳۷	مَرَحًا	به فیزه وه، لووت به رزی	به حالت تکبر،
			خود پسندی
۳۷	لَنْ تَخْرُقَ	ناتوانی بقلیشینیی	نمی توانی بشکافی
۳۹	مَلُومًا	سه ر کو نه کراو، لو مه کراو	ملامت شده
۴۱	صَرَفْنَا	شیمان کرده وه	توضیح دادیم،
			بیان کردیم
۴۴	تُسَيِّحُ لَهُ	پاکانه ی نه و ده که ن	او را تسبیح می گویند
۴۵	مَسْتُورَ	داپوشینه ر، نادیار	پوشاننده، پنهان

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۴۶	وَأُولَا	پشتی هه‌ل کرد	پشت کرد
۴۹	رَفَات	دارزاو، پتورکاو	پوسیده، ریزریزه
۵۰	حَدِيد	ئاسن	آهن
۵۱	يُعِدُّونَا	ده‌مان‌گه‌رینیته‌وه	ما را بر می‌گرداند
۵۱	فَطْرَكُم	ئیوه‌ی به‌دی هینا	شما را آفرید
۵۱	يَنْفِضُونَ	ده‌له‌قینن	می‌جنبانند
۵۲	تَسْتَجِيبُونَ	جواب ده‌ده‌نه‌وه	می‌پذیرید، پاسخ می‌دهید
۵۲	تَطْتُونُ	گومان ده‌که‌ن	گمان می‌کنند
۵۳	يَنْزَعُ بَيْنَهُمْ	شهر و ئاژاوه له‌نیو	رابطه‌ی آن‌ها را به
		ئه‌وانداساز ده‌دا	هم می‌زند
۵۶	تَحْوِيل	گو‌پان	دگرگون کردن
۵۷	مَحْذُور	ترسینه‌ر	ترسناک
۵۸	مُهْلِك	تیک ده‌ر	هلاک کننده
۵۹	تَخْوِيف	ترس وه به‌رنان	ترساندن
۶۰	مَلْعُونَةٌ	نه‌حه‌له‌تی	تفرین شده
۶۰	نُخِيفَ	ده‌ترسینین	می‌ترسانیم
۶۲	كُرِّمَتْ	به‌زلفت زانیوه	بزرگ شمرده‌ای
۶۲	لَا حَتَنَكُنَّ	ده‌بی بخه‌مه ژیرچنگ	باید غلبه‌کنم
۶۳	مَوْفُور	پر به پر	تمام و کمال
۶۴	عَدَهُم	به‌لینیان پی‌بده	آنان را وعده‌بده
۶۴	إِسْتَفْزَزَ	بانگی بکه، دنه‌ی بده	گمراه کن
۶۴	شَارِكُهُمْ	بیه‌هاوبه‌شیان	با آنان شریک شو
۶۶	يُزْجَى	ده‌خاته‌گه‌ر	روان می‌کند
۶۷	أَعْرَضْتُمْ	پوتان وه‌ر گیرا	رویگردان شدید
۶۹	قَاصِفٍ	بای به‌هیز	توفان درهم‌شکننده
۶۹	يَغْرِقْكُمْ	نوو‌قمتان بکا	غرق‌تان کند
۶۹	تَبِيعًا	یاری ده‌ر	یاری دهنده

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۷۰	كَرْمًا	رِیزمان گرت	احترام گذاشته
۷۰	تَفْضِيل	رِیز گرتن، نهو بهرتردانیان	برتری دادن، قدر نهادن
۷۳	يَفْتِنُونَكَ	فریوت دهن، لات ده‌دهن	منحرف و گمراهت سازند
۷۴	ثَبَّتْنَاكَ	تونند پامان گرتی	شما را ثابت قدم گردانیم
۷۴	كَذَّبَتْ	له‌وانه بوو، نزیک بوو	نزدیک بود
۷۴	تَرْكُنَ الْيَهُمَّ	به‌لای نه‌واندایی	مایل شوی به سوی آنان
۷۶	يَسْتَفْرِزُّنَكَ	بتخه‌نه ته‌نگانه‌وه، ده‌رت که‌ن	شما را برکنند
۷۸	دَلُوكِ الشَّمْسِ	وه‌ختی خورنیشتن	هنگام فرو رفتن خورشید
۷۸	عَسَقِي	تاریکی	تاریکی
۷۹	تَهَجَّدُ	هه‌سته‌وه	بیدار شو
۷۹	نَافِلَةٌ	زیاده‌نوێژ	نماز اضافی
۷۹	يَبْعَثُكَ	جی‌گات بکاته‌وه	تو را جای دهد
۷۹	مَحْمُودٌ	په‌سند کراو	پسندیده
۸۰	أَدْخِلْنِي	بم‌خه‌سه‌ر	داخل کن مرا
۸۰	أَخْرِجْنِي	به‌پیم‌که	خارج کن مرا
۸۰	مَخْرُجٌ	جی‌گای ده‌رچون	محل خروج
۸۱	زَهْوَقًا	نه‌مان، له‌ناو‌چون	نا‌بود شدنی
۸۲	يَزِيدُ	زیاد ده‌کا	می‌افزاید
۸۲	خَسَارٌ	زیان‌باری، زه‌ره‌ر	زیان، شکست
۸۳	أَنْعَمْنَا	به‌هره‌مان‌دا	نعمت بخشیدیم
۸۳	أَعْرَضَ	پشتی تی‌کرد	رو‌یگردان شد
۸۳	نَاثًا بِجَانِبِهِ	بادی هوایی ده‌نوبنی	تکبر می‌کند
۸۴	شَاكِلٌ	ئا‌کار، ره‌وشت، ری‌باز	شیوه، روش
۸۸	لَئِنْ اجْتَمَعَتْ	ئه‌گه‌ر کو‌بن	اگر گرد آیند
۸۸	ظَهِيرٌ	پشتیوان	یا‌ور، پشتی‌بان

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۹۰	تَفَجَّرَ	هه‌لّ قولینی	روان کنی
۹۰	يَنْبُوع	کانی، چاوکه	چشمه
۹۱	عَنْبُ	تری، رهز، هه‌نگور	انگور
۹۱	تَفَجَّرَ	هه‌لّ قولی	روان شود
۹۱	تَفْجِير	هه‌لّ قولیان	روان شدن
۹۲	تُسْقَطُ	بکه‌ویته خوار	فرود آید
۹۲	كِسْفًا	به‌شیک	قطعه‌ای، پاره‌ای
۹۲	زَعَمَتْ	خه‌یالت ده‌کرد	خیال می‌کردی
۹۲	قَبِيلًا	پویه‌پو	برابر، مقابل هم
۹۳	زُخْرَفٍ	زیر	طلا
۹۳	تَرْقِي	هه‌لبجی، به‌رز بیسته‌وه	بالا روی
۹۳	رُقَيْكَ	به‌رز بونه‌وه‌ی تو	بالا رفتن تو
۹۷	خَبَتْ	دامرکا، کز بوو	فروکش کرد
۹۷	عُمِيَا	کویری	کوری
۱۰۰	قُتُورًا	زور به‌خیل، رژد و چنووک	بسیار بخیل و تنگ‌نظر
۱۰۰	إِنْفَاقٍ	به‌خت کردن، به‌خشین، خیر کردن	خرج کردن، بخشیدن
۱۰۲	مَثْبُورٍ	تیداچو	تباه شدنی، تباه شده
۱۰۴	لَفِيفًا	پیکه‌وه، پیچراو	در هم پیچیده
۱۰۵	مَبْشُورٍ	مژده‌دهر، مزگینی‌دهر	مژده‌دهنده
۱۰۶	مَكْثٍ	به‌ئارامی	درنگ کردن، آهستگی
۱۰۶	تَنْزِيلٍ	به‌ره‌به‌ره روانه‌کراو	بخش‌بخش فرستاده شده
۱۰۶	لَتَقْرَأَهُ	تا بخوینیه‌وه، تا بیخوینیه‌وه	تا آن را بخوانی
۱۰۹	يَخْرُونَ	ده‌مه‌پروو خویان ده‌خه‌ن	به‌زمین می‌افتند
۱۰۹	أَذْقَانٍ	چه‌ناکه‌کان	چانه‌ها
۱۰۹	ذَقْنٍ	چه‌ناکه، نه‌رزینگ	چانه

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۱۰	يَرْجُوا	به ئاواته، به هیوایه	آرزومند است، امیدوار است
۱۱۰	لَا تَجْهَرُوا	دهنگ بهرز مه که	بلند مخوان
۱۱۰	تَدْعُوا	هاوار بکه ن	فرا خوانید
۱۱۱	كَبْرَهُ	تاریفی گه وره یی بکه	او را به بزرگی بستای

سوره‌ی الکهف (۱۸)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۳	ماکِشِن	ماوه دراوان	مهلت داده شدگان
۵	تَخْرُجُ	دِیته ده‌ر	بیرون می‌آید
۵	نَخْرُجُ	وه‌ده‌ر ده‌که‌وین	بیرون می‌رویم
۶	باخِیع	له ناو به‌ر	هلاک کننده، رنج مرگ‌آور
۶	أُسْف	خهم	اسف، اندوه
۸	جُرُزْ	وشکاروی قافر، خاکی بی‌گیا	زمین بی‌گیاه
۹	أُم حَسِبَتْ	ئاخو گومان ده‌که‌ی	آیا گمان می‌بری
۹	كَهْفْ	ئه‌شکه‌وت	غار
۹	رَقِیمْ	ناوی‌تر بو ئه‌سحابی که‌هف	نام دیگر اصحاب کهف
۱۰	أَوَى	په‌نایان برد	پناه بردند
۱۰	هَمِیْءْ	ئاماده بکه	آماده کن
۱۲	بَعَثْنَاهُمْ	زیندوو مان کردنه‌وه	آنان را زنده گردانیدیم
۱۲	أَحْصَى	حه‌سابگه‌رت‌ر	شمار نگه‌دارتر
۱۲	جَزَبِینْ	دوو گرو، دوو کو‌مه‌ل	دو گروه، دو دسته
۱۲	لَبِثُوا	مانه‌وه	ماندند
۱۳	فِتْنَةً	گه‌نجان، لاوان، چه‌ند لاویک	جوانان
۱۴	رَبَطْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ	ئازاییمان خسته دلّیان	در دلشان هوشیاری نهادیم
۱۴	شَطَطًا	لادان له‌راستی	انحراف و کج روی از حد معقول
۱۶	اعْتَرَلْنَاهُمْ	له‌وان هه‌ل‌راون	از آنان دوری کردید
۱۶	بَنَشْرٍ	ده‌بارینی، په‌خش ده‌کا	منتشر می‌سازد

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۶	يَهْيَىٰ	ده‌گه‌ینی، ناماده ده‌کا	آماده می‌کند
۱۶	مِرْفَقُ	به‌ئاوات گه‌یشتن، رزگار بون، ئاسانی، هو‌ی گوزران و ژیان	کامیابی، مایحتاج زندگی، گشایش، سهولت
۱۷	شِمَال	لای چه‌پ	طرف چه‌پ
۱۷	طَلَعَتْ	هه‌ل‌هات	طلوع کرد
۱۷	تَزَاوُرُ	ئه‌چه‌رخ‌ی، نه‌گه‌پ‌ی	می‌گراید، میل می‌کند
۱۷	عَرَبَتْ	نیشت، ئاوا بو	غروب کرد
۱۷	تَقْرِضُ	جی‌گا ده‌گو‌پ‌ی	تغییر مکان می‌دهد
۱۷	فَجْوَةٌ	جی‌گه‌ی ته‌خت و راست	زمین گشاده، محل وسیع
۱۷	مُرْشِدٍ	رینمای رینگای راست	راهنمای راه درست
۱۸	تَحْسِبُهُمْ	گومان‌نیاں لی‌ده‌به‌ی	آنان را می‌پنداری
۱۸	أَيْقَاطًا	بیداری	بیداری
۱۸	رُقُود	خه‌وتو	خفته
۱۸	نُقَلِبَهُمْ	هه‌ل‌گیر و داگیران پی ده‌که‌ین	آنان می‌چرخانیم
۱۸	ذِرَاعِيهِ	هه‌ردوو ده‌سی	دو بازویش، دو دستش
۱۸	وَصِيدٍ	ده‌رگا	آستانه، مدخل، ورودی
۱۸	إِطْلَعَتْ	ده‌ت دی، ده‌ت زانی	می‌دید، اطلاع می‌یافتی
۱۸	وَلَيْتَ	رووت هه‌ل ده‌چرخاند	برمی‌گشتی
۱۸	مُلِثَتْ	پرده‌بو	پر می‌شد
۱۸	فِرَارٍ	را کردن	فرار، گریز
۱۹	لَيْتَسَاءُ لَوْ بَيْنَهُمْ	تا پرسیار له‌یه‌کتر بکه‌ن	تا از یکدیگر بپرسند
۱۹	وَرِقٍ	پوول، پاره	سکه‌ی نقره‌ای
۱۹	فَلْيَنْظُرْ	با بیینی	تا ببیند
۱۹	يَتَلَطَّفْ	هیم‌ن وه‌له‌سه‌رخو بیت	به احتیاط قدم بردارد

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۹	لَا يَشْعُرْنَ	نه زانی، ههست نه کا	نههمد، احساس نکند
۲۰	يَرْجُمُوْكُمْ	به رده بارانو ده کهن	سنگسار کنند شما را
۲۱	أَعْرَضْنَا عَلَيْهِمْ	ئاگامان کردنه وه	آنان را آگاه کردیم
۲۱	يَتَنَازَعُونَ	راویژ ده کهن، کیشه یان بو	گفتگو می کردند، با هم اختلاف داشتند
۲۱	إِنبُوا	درووس کهن	بنا کنند
۲۱	غَلَبُوا	سه رکه وتن، زوریان گرت	غلبه کردند
۲۲	فَلَا تَمَارِ فِيهِمْ	له سه ر باسه که مه پرو	در مورد ایشان بحث مکن
۲۲	مِرَاءَ	باس، ده مه قاله	جدال، ستیزه
۲۲	لَا تَسْتَفْتِ	مه پرسه	فتوا مجو، مه پرس
۲۶	أَبْصِرْ	ببینه	بین
۲۶	أَسْمِعْ	ژنه وایه، بیسه ره	شنواست، می شنود
۲۷	مُلْتَحِدًا	خاوهن هانا، په ناگا	پناهگاه، محل امن
۲۸	إِصْبِرْ نَفْسَکَ	خو را گریه	صبر کن، استقامت کن
۲۸	لَا تَعْدُ عَيْنَاکَ	چاو هه لمه بره	پیروی مکن، تقلید مکن
۲۸	أَغْفِلْنَا	بی ئاگامان کرد	غافل کردیم
۲۸	فُرْطًا	له راده ده رچو، له سنوور	از حد گذشته، زیاده روی
۲۹	سَرَادِقٍ	گلپه، گر، بلیسه، چادر، پهش مال	فراگیر، تمامی وجود، سراپرده، خیمه
۲۹	يَسْتَغِيثُوا	هاوار کهن	فریاد رس طلبند
۲۹	يُغَاثُوا	یارمه تی ئه درین	به فریادشان می رسند، یاری می شوند
۲۹	مَهْلٍ	مسی تاواوه	مس گداخته
۲۹	يَشْوِي	ده برژینی	می سوزاند

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۹	مَرْتَفَقًا	ژینگه، نیشنگه	جای آرام، آسایشگاه
۳۱	يَحْلَوْنَ فِيهَا	ده‌چنه ناوی	داخل آن می‌شوند
۳۱	أَسَاوِرَ	بازنه‌گهل	دستوانه‌ها
۳۱	يَلْبَسُونَ	ده‌پوشن، ده‌به‌ر ده‌که‌ن	می‌پوشند
۳۱	سُنْدُسٍ	ئاوَرِش‌می ته‌نک	ابریشم نازک
۳۱	إِسْتَبْرَقَ	پارچه‌ی ستووری ئاوَرِش‌م	ابریشم درشت
۳۱	مُتَكِينِينَ	پال‌که‌وتوان	تکیه‌دهندگان
۳۱	أَرَائِكَ	ته‌ختان	تخت‌ها
۳۲	جَنَّتَيْنِ	دوو باخ	دو باغ
۳۲	حَقَّقْنَاهُمَا	ده‌وره‌مان گرتن	فرا گرفتیم آن دو را
۳۳	فَجَرْنَا	هه‌لمان قولاند	روان ساختیم، جاری کردیم
۳۴	يَحَاوِرُهُ	گفتگوی له‌گهل کرد	با او گفتگو کرد
۳۴	أَعَزُّ	پتر، زورتر	بیشتر
۳۵	جَنَّتِيهِ	باخه‌که‌ی	باغش، باغ او
۳۵	تَبِيدَ	له‌ده‌ست ده‌رنه‌چی	نابود می‌شود
۳۶	لَيْثٍ رَدِدَتْ	نه‌گهر بگه‌ر پِندَرِیمه‌وه	اگر برگردانده شوم
۳۷	سَوَاكٍ	تووی به‌ریک و پیکی	نیک آفرید، تو را سر و سامان داد
۳۹	تَرَنِ	من نه‌بینی	مرا می‌بینی
۳۹	جَنَّتِكَ	باخه‌که‌ت	باغ تو
۳۹	أَقْلَّ	که‌م‌تره	کم‌تر است
۴۰	زَلَقٍ	قافر، وشک و بی‌گیا	خشک و بی‌گیا
۴۰	نَضِيجٍ	بعچی، بیی	برود، بشود
۴۱	يَضِيجُ	بعچی، بیی	برود، بشود
۴۱	لَنْ تَسْتَطِيعَ	نه‌توانی	نتوانی
۴۱	طَلَبًا	په‌یدا کردن	جستن

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۴۱	عَوْر	روچوون به ناخی زه ویدا	فرو رفتن در عمق زمین
۴۲	يُقَلِّبُ كَفِيهٍ	دهستی خووی ده‌شکانده‌وه	با اندوه دستانش را به هم می‌مالید
۴۲	كَفَّ	ده‌ست	دست
۴۲	اَنْفَقَ	به‌ختی کرد	بخشید، هزینه کرد
۴۳	مُنْتَصِرًا	یاریده‌ر	یاری دهنده
۴۴	وَلَايَتٍ	پشتیوانی کردن، یاری دان	یاری دادن
۴۴	عُثْبًا	سه‌ره‌نجام	انجام، عاقبت
۴۵	هَشِيمًا	پوش	گیاه خشک و خزان زده
۴۵	مُقْتَدِرٍ	توانا، به هیز	توانا
۴۶	بَنُونٍ	منال‌گهل، کور‌گهل	فرزندان، پسران
۴۷	نَسِيرٌ	ده‌خه‌ینه‌ری	به حرکت در می‌آوریم
۴۷	بَارِزَةً	ناشکرا	آشکار
۴۷	لَمْ يُغَادِرْ	جی ناهیلین	جا نمی‌گذاریم
۴۸	عَرَضُوا	ده‌هین‌ترین	عرضه می‌شوند
۴۹	مُشْفِقِينَ	ترس لی نیشتو	بیمناک
۴۹	لَا يُغَادِرُ	جی ناهیلی	جا نمی‌گذارد
۵۰	فَسَقَ	سه‌ریچی کرد	سرپیچی کرد
۵۱	مَا أَشْهَدْتَهُمْ	ئه وانم حاضر نه‌کرد	ایشان را حاضر نکردم
۵۱	مُضِلٍّ	ری تیک‌ده‌ر	گمراه کننده
۵۱	عَضْدٍ	یاریده‌ر	یاور، یاری دهنده
۵۲	نَادُوا	بانگ بکه‌ن	فرا خوانید
۵۲	دَعَوْهُمْ	بانگیان بکه‌ن	آنان را فرا خوانید
۵۲	مُؤَبِّقٍ	دزایه‌تی	جای هلاکت، دشمنی
۵۳	مُؤَاقِعُوهَا	تیی ده‌که‌ون	در آن می‌افتند
۵۳	مَضْرِفًا	ده‌ره‌تان، جیی گه‌رانه‌وه	جای بازگشت

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۵۴	جَدَلْ	قره‌قر، شه‌ره‌قسه، ده‌مه‌قاله	منازعه کردن
۵۶	يُدْحِضُوا	له به‌ین به‌رن	زایل گردانند
۵۶	أَنْذِرُوا	ترسیان وه‌به‌ر نرا	بیم داده شدند
۵۸	مَوْتَلَا	په‌نا، ریگای هه‌لاتن	پناهگاه، راه‌گریز
۵۸	عَجَلْ	په‌له‌ی ده‌کرد	عجله می‌کرد
۶۰	أَمْضَى	به‌چم، بروم	راه‌روم، طی‌کنم
۶۰	حُقْبْ	ماوه‌ی زور	زمان‌دراز
۶۰	مَجْمَعْ	شوینی کو‌بونه‌وه	جای‌تجمع
۶۱	نَسِيًا	له‌بیریان برد؛ له‌بیریان نه‌ما	فراموش‌کردند
۶۱	حَوْتَ	ماسی	ماهی
۶۱	سَرَبَا	هه‌لبزوقین، به‌رزه‌وه بون و داکه‌وتن	جست و خیز
۶۲	جاوزا	په‌رینه‌وه	عبور‌کردند
۶۲	غَدَاءَنَا	خوراکی سوحانه، قاوه‌تی	غذا، صبحانه، چاشت
۶۳	الصَّخْرَ	به‌رد، کو‌چک، ته‌وه‌ن	سنگ‌بزرگ
۶۳	نَسِيتُ	له‌بیرم چوو	فراموش‌کردم
۶۳	أَنْسَانِيَهْ	له‌بیرمی برد	از‌یادم‌برد
۶۳	أَذْكُرَهْ	وبیری به‌ینه‌وه	به‌یادش‌آورم
۶۴	كُنَّا نَبِغْ	ده‌مان ویست	می‌خواستیم
۶۸	تَصْبِرُ	خورا‌گر ده‌بی	صبر می‌کنی
۶۸	لَمْ تُحِطْ بِهٖ خَبْرًا	ئاگات لی‌ی نه‌بی	از‌آن‌بی‌خبر‌باشی
۶۹	لَاأَعْصَى	نافه‌رمانی ناکه‌م	نافرمانی نمی‌کنم
۶۹	صَابِرْ	خورا‌گر	شکیبا
۷۰	إِتَّبَعْتَنِي	شوینم که‌وتی	از‌من‌پیروی‌کردی
۷۰	لَا تَسْأَلْنِي	لیم مه‌پرسه	از‌من‌مپرس
۷۰	أَحْدِثْ لَكَ	باست بو‌ده‌که‌م	برایت می‌گویم
۷۱	إِنِّطَلَقَا	رو‌یشتن	روان‌شدند

فارسی	کردی	عربی	شماره آیه
سوار شدند	سوار بوون	رَكِبَا	۷۱
سوراخ کرد	کونی تیکرد	خَرَقَ	۷۱
سوراخ کردی	کونت کرد	خَرَقْتَ	۷۱
غرق کنی	ئاوقوم کهی، ژیر ئاوی کهی	تَغَرَّقَ	۷۱
ناشایسته، عجیب	ناشیرین	إِمْرَأٌ	۷۱
بر من سخت مگیر	گه لیکم سهخت لی مه گره	لَا تُزْهِقْنِي مِنْ أَمْرِي عَسْرًا	۷۳
پاک	پاک، خاوین	زَكِيَّةٌ	۷۴
زشت	نابه جی، ناشیرین	نَجَسٌ	۷۴
ملاقات کردند، رسیدند	توش هاتن، گه یشتن	لَقِيا	۷۴
از تو پرسیدم	له تو پرسیارم کرد	سَأَلْتُكَ	۷۶
مرا رفاقت مکن	هاورپم مبه	لَا تُصَاحِبْنِي	۷۶
بهانه	گله بی، بیانو	عُذْرٌ	۷۶
رسیدند	گه یشتن	أَتِيا	۷۷
از آن دو مهمانی و پذیرایی کنند	میوانیان بکهن	يُضَيِّفُوهُمَا	۷۷
ویران شود، فروریزد	به لادابی، بروخی	يَنْقُصُ	۷۷
خوراک خواستند	خوراکیان داوا کرد	اسْتَطْعَمَا	۷۷
جدا شدن	جیابونه وه	فِرَاقٌ	۷۸
برای تو می گویم	بووت باس ده کم	سَأَتِيْكَ	۷۸
خواستم	ویستم	أَرَدْتُ	۷۹
آن را معیوب کنم	عهیب داری بکهم	أَعْيَبَهَا	۷۹
به زور گرفتن	به زور گرفتن	غَصَبٌ	۷۹
ترسیدیم	ترسمان بوو	خَشِينَا	۸۰
خواستیم	ویستمان	أَرَدْنَا	۸۱
پر محبت	دلوفان، به زهیی دار	رَحْمٌ	۸۱

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۸۲	يَسْتَخْرِجَا	دهر دین	بیرون می آورند
۸۳	ذِي الْقُرْنَيْنِ	زیل قهرنه‌ین	ذی القرنین
۸۴	سَبَب	ریگه، هوکار، پەت	راه، وسیله، ریسمان
۸۵	اتَّبَعَ	چوو به شوینیا	دنبال کرد
۸۶	تَقَرَّبُ	ئاوا ده‌بی	غروب می کند، فرو می رود
۸۶	حَمَّة	قورپه ره‌شه	گل آلوده و سیاه
۹۰	مَطْلَعِ الشَّمْسِ	خوره‌لآت	مشرق
۹۰	تَطْلُعُ	تیشکی ده‌باری، هه‌ل دی	نور می تابد، طلوع می کند
۹۴	يَأْجُوجَ وَمَأْجُوجَ	عاجوج و ماجوج	یأجوج و مأجوج
۹۴	خَرَجَ	باج	باج
۹۴	سَدَّ	به‌ربه‌ست	مانع، دیوار، حایل
۹۵	مَكَّنِي	بوی ره‌خساندم	در اختیارم نهاد
۹۵	أَعْيُنُونِي	یاریم بکه‌ن	مرا یاری دهید
۹۵	أَجْعَلُ	وه‌دی بینم	درست کنم
۹۵	رَدَمًا	به‌ربه‌ند، به‌ربه‌ست	دیوار استوار، سد
۹۶	أَنْفَخُوا	بیده‌مین، فوو بکه‌ن	بدمید
۹۶	أَفْرِغَ	دایرژم	بریزم، بپاشم
۹۶	قِطْرًا	مسی تواوه	مس گذاخته
۹۶	ساوِی	پری کرد	مساوی و برابر نمود
۹۶	زُبُرِ الْحَدِيدِ	پازه آسن	پاره آهن
۹۶	صَدَفَيْنِ	دوو لاشان	دوکرانه، دوجانب، دو ناحیه
۹۷	اسْطَاعُوا	توانیان	توانستند
۹۷	أَنْ يَظْهَرُوا	سه‌ری که‌ون	بر آن بالا روند
۹۷	نَقْبًا	کوون	سوراخ
۹۹	يَمُوجُ	پیل ده‌دن	موج می زنند
۹۹	نَفِخَ	ده‌میندری، فوو ده‌کری	دمیده می شود

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۰۰	عَرَضَ	پانان، ئاشکرا کردن	نشان دادن
۱۰۱	عِطَاءَ	پهرده	سربوش، پرده
۱۰۲	أَفْحَسِبَ	ئاخو گومان ده‌به‌ن؟	آیا گمان می‌کنند؟
۱۰۴	يُحْسِنُونَ	کاری چاکه ده‌که‌ن	کار نیک می‌کنند
۱۰۴	صَنَعَ	ئیش، کار	کار
۱۰۵	لَا تُقِيمُ	نرخ دا نانیین	ارزش قائل نمی‌شویم
۱۰۷	فِرْدَوْسٍ	به هه‌شت	بوستان، بهشت
۱۰۸	لَا يَبْعُونَ	نایانه‌وی	نمی‌خواهند
۱۰۸	جَوْلَا	جی گوپین	تبدیل مکان
۱۰۹	مِدَاداً	مه‌ره‌که‌ف	مرکب، روغن، روشنایی
۱۰۹	نَفَدَ	هه‌ل ده‌چوری	پایان یابد
۱۰۹	تَنْفَدَ	ته‌واو بیی	به پایان رسد

سوره‌ی مریم (۱۹)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۳	حَقِيًّا	نزم و نه‌رم	آهسته و آرام
۴	وَهَنَ	سیس بو	سست شد
۴	عَظُمَ	ئیسک، پِشه	استخوان
۴	اِشْتَعَلَ	تروسکه‌ی دی، ناگری گرت	برافروخت، برافروخته شد
۴	شَبَبَ	پیری	سفیدی موی تن، پیری
۴	شَقِيًّا	ناهومید، بی‌هیوا	ناامید
۵	خَفْتُ	نیگه‌رانم، ده‌ترسم	می‌ترسم، نگران هستم
۵	وَلِيَّ	مندال، فه‌رزه‌ند	فرزند
۶	رَضِيًّا	په‌سه‌ند	رضایت‌بخش
۷	نُبَشِّرُكَ	مزگینی ده‌ده‌ین به تو	مژده می‌دهیم تو را
۷	سَمِيًّا	ناو، هاوناو	نام، همنام
۸	عَتِيًّا	که‌له‌لا، بی‌هیز	ضعیفی، ناتوانی
۹	هَيِّنَ	ئاسان، هاسان	آسان
۱۰	سَوِيًّا	ساخ، ته‌واو، پاست و دروست	سلامت، تندرست، سالم
۱۱	عَشِيًّا	ئیواره	مغرب
۱۲	صَبِيًّا	زارووی، مندالی	کودکی
۱۳	حَنَانًا	دلسوز، خاوه‌ن به‌زهی	پرمهر، پرحسنت، پرفشفت
۱۳	تَقِيًّا	خوپاریز	پرهیزکار
۱۴	بَرَّ	زور چاکه‌کار	بسیار نیکوکار
۱۴	عَصِيًّا	لاساری	نافرمانی
۱۵	وَلَدَ	له‌دایک بووه	متولد شده است
۱۵	يُبَيِّتُ	زیندوو ده‌کریت‌ه‌وه	زنده می‌شود

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۶	اِتَّبَذَتْ	گوشه‌ی گرت	کناره‌گزید
۱۶	شَرْقِيًّا	خوره‌ه‌لآت	روبه آفتاب، مشرق
۱۷	تَمَثَّلَ	هاته بهر چاو	مانند شده، مشابه شد
۱۹	أَهَبَ	بیه‌خشم	بیخشم
۲۰	لَمْ يَمَسَّ سِنِي	منی به ده‌ست نه‌گرتوه	مرا لمس نکرده است
۲۱	مَقْضِيًّا	به‌جی‌هاتو	حتمی، شدنی، مقرر
۲۲	حَمَلَتْهُ	هه‌لی گرت	آن را حمل کرد
۲۳	فَأُجِئَهَا	جا‌ئه‌وی برد	پس او را برد
۲۳	مَخَاضٍ	ژانی زان، برینه	درد زایمان
۲۳	جَذَعِ النَّخْلَةِ	له‌قی دار خورما	تنه‌ی درخت خرما، شاخه‌ی درخت خرما
۲۳	مَنْسِيًّا	له‌بیر چوو	فراموش شده
۲۳	مِثِّ	ده‌مردم	می‌مردم
۲۴	سَرِيًّا	جو‌گه‌ئاو	جویباری، نه‌ری
۲۵	هَزِي	به‌ه‌ژینه	بجنبان
۲۵	تُسَاقِطُ عَلَیْكَ	به‌سه‌رتا ده‌وه‌ری	برایت فرو می‌ریزد
۲۵	رَطْبًا	خورما	خرما
۲۵	جَنِيًّا	ته‌پ و تازه	تر و تازه
۲۶	إِشْرَبِي	بخووه	بنوش
۲۶	قَرَى عَيْنًا	چاو‌پو‌شن به	چشم روشن باش (شادباش)
۲۶	تَرَيْنَ	بینی	بینی
۲۶	نَذَرْتُ	له‌خو‌م گرتووه، په‌یمانم داوه	عهد کردم
۲۶	لَنْ أَكَلِمَ	نه‌دویم، باس نه‌که‌م	سخن نگویم
۲۶	إِنْشِيًّا	مرو‌ف	انسان
۲۷	قَرِيًّا	سه‌مه‌ره و ده‌زیوه، زو‌ر خراب	بسیار زشت، نادرست، نابجا

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۸	بَغِيًّا	داوین ته‌ر	بدکار
۲۹	نُكَلِمٌ	قسه‌بکه‌ین	سخن بگویم
۳۱	أَوْصَانِي	پای سپاردوم	سفارش کرد مرا
۳۳	وَلِدْتُ	له دایک بوم	متولد شدم
۳۳	أُمُوتَ	ده‌مرم	می‌میرم
۳۳	أَبْعَثُ	زیندو ده‌کریمه‌وه	برانگیخته خواهم شد
۳۷	مَشْهَدٌ	دیتن، بینین	حضور، وجود، دیدن
۳۸	أَسْمِعْ بِهِمْ	چاک ده‌بیسن	خوب می‌شنوند
۳۹	أَنْذِرْهُمْ	بیان ترسینه	آنا را بترسان
۳۹	غَفْلَةً	بی‌ئاگایی	بی‌خبری
۴۰	نَرِثُ	به میرات ده‌به‌ین	به ارث می‌بریم
۴۲	لَا يَبْصُرُ	نابینن	نمی‌بیند
۴۵	يَمْسِكُ	تووش‌ت بیی	دچار شوی
۴۶	لَمْ تَنْتَه	ده‌س هه‌ل نه‌گری	دست برنداری
۴۶	لَا رَجْمَنَّكَ	بی‌گومان به‌ردبارنت ده‌که‌م	حتماً سنگسارت می‌کنم
۴۶	أَهْجُرْنِي	جیم بهیله	مرا ترک کن
۴۶	مَلِيًّا	ماوه‌یه‌کی دریژ	زمان دراز
۴۸	إِعْتَرَلَهُمْ	دووری لی‌گرتن	از آنها کنار گرفت
۴۷	حَفِيًّا	دل‌سوز، میهره‌بان	دل‌سوز، با محبت، مهربان
۵۲	نَادَيْنَاهُ	بانگمان کرد	او را صدا کردیم
۵۲	أَيْمَنَ	لای راست	راست
۵۲	قَرَّبْنَاهُ	نزیکمان کرده‌وه	او را نزدیک گرداندیم
۵۲	نَجِيًّا	به‌نهینن	نجوا کنان
۵۵	مَرْضِيًّا	جیگه‌ی ره‌زامه‌ندی	مورد رضایت، پسندیده
۵۸	خَرَّوْا سَجْدًا	سوجه‌یان ده‌برد	به سجده می‌افتادند
۵۸	بُكِيًّا	گریان	گریان

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۵۹	غَيًّا	زیان و خه‌سار	زیان
۵۹	أَضَاعُوا الصَّلَاةَ	نوڤژیان زایه کرد	نماز را تباه ساختند
۶۱	مَأْتِيًّا	دڤته جڤ	آمدنی است
۶۳	نُورِثُ	ده‌بیه‌خشین	می‌دهیم
۶۴	مَا نَنْتَزِلُ	داناوه‌زینه خوار	فرود نمی‌آیم
۶۵	إِصْطَبِرْ	خو‌راگر به	صبر کن
۶۶	أَخْرَجُ	ده‌مهینه ده‌ر	بیرون آورده می‌شوم
۶۸	لَنَحْضِرَنَّهُمْ	ده‌بی‌کو‌یان که‌ینه‌وه	حتماً آنها را گرد می‌آوریم
۶۸	جَثِيًّا	چو‌ک دان	روی زانو نشستن
۶۹	لَنَنْزِعَنَّ	بی‌گومان ده‌رده‌هینین	قطعاً بیرون خواهم کشید
۶۹	شِيعَةً	ده‌سته، گرو	دسته، گروه
۷۰	صَلِيًّا	ئه‌ناوکه‌وتو، سوزیاگ	وارد شده، سوخته شده
۷۳	نَدِيًّا	مال، دیوه‌خان، به‌خشش	بخشش، هدیه
۷۴	رَعِيًّا	شیوه، دیمن، شیواز	چهره، قیافه
۷۵	يُوعِدُونَ	به‌لڤنیان ده‌ده‌نی	وعده داده می‌شوند
۷۵	أَضْعَفُ	بی‌هیزتر، لاوازتر	ناتوانتر
۷۶	مَرَدًّا	سه‌ره‌نجام	سرانجام
۷۸	أَطْلَعَ	ده‌زانی	می‌داند، می‌دانست
۸۲	ضَدًّا	دژ، پیچه‌وانه	ضد، مخالف
۸۳	تَوَّزَهُمْ	رایان تلکڤن	تحریک کنند آنها را
۸۳	أَرَأَى	پا‌تله‌کاندن	تحریک کردن
۸۴	لَا تَعْجَلْ	په‌له‌مه‌که	عجله مکن
۸۴	نَعْدُ	ده‌ژمیرین	می‌شماریم
۸۵	نَحْشُرُ	کو‌ده‌که‌ینه‌وه	گرد می‌آوریم
۸۴	عَدًّا	ژماردن	شمردن

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۸۵	وَفَدًا	گرویکی به ریز که بو	گروهی ارجمند که برای
		شوینیک ده چن	هدفی به جایی می روند
۸۹	ادًا	دزیو، قور	زشت
۹۰	تَكَادُ	نزیکه، له وانه یه	نزدیک است
۹۰	يَتَفَطَّرْنَ	هه لته کین، پارچه پارچه بین	چاک چاک شوند
۹۰	تَنَشِقُ	شهق با، لهت بی	شکافته شود
۹۰	تَخِرُّ	ده کفنه خوار	پایین می افتند
۹۰	هَدًا	هه پروژیان، هاره هار	فروریختن، متلاشی شدن
۹۵	فَرْدًا	ته نها، ته نیا	تنها
۹۶	وَدَّ	خوشه ویست	دوست
۹۷	تُنْذِرَ	بترسینی	بترسانی
			سرسخت،
۹۷	لُدًا	سه ر سهخت	منازعه گر، ستیزه گر
۹۷	يَسْرَنَا	ئاسانمان کرد	آسان کردیم
۹۸	رِكْزَ	دهنگی نزم، نوزه، دهنگی	آواز آهسته، صدای
		زورئیواش	ضعیف، ناله
۹۸	تَسْمَعُ	ده بیسی	می شنوی

سوره ی طه (۲۰)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	لِتَشْقَى	تا تووشی چه وسانه وه بی	تا به زحمت و مشقت افتی
۳	تَذَكِّرَہٗ	ناموژگاری، و بیرھینان	اندرز، یادآوری
۳	يَخْشَى	ده ترسی	می ترسد
۴	عَلَى	بلند، بهرز	بلند
۶	ثَرَى	خاک	خاک نمناک
۷	أَخْفَى	نزم تر، هیدی تر	پنهان تر
۷	أَمْكُثُوا	بوهستن	درنگ کنید
۹	هَلْ أَتَاكَ	ناخو هات بو لات	آیا به سوی شما آمد
۱۰	ءَأَنْسَتْ	به دیم کرد، دیتم	دیدم
۱۰	قَبَسْ	چلو سک، چولو سک	پاره ی آتش
۱۱	نُودَى	بانگ کرا	ندا داده شد
۱۱	أَخْلَعَ	ده ریینه، داکه نه	در آور
۱۲	نَعْلَيْكَ	که وشه کانت	کفش هایت
۱۲	طَوَى	شیوی پروژ	نام وادی مقدس
۱۳	إِخْتَرْتَكَ	توّم دهس نشان کرد، توّم هه لێژارد	تو را انتخاب کردم
۱۳	إِسْمَعْ	گویدیریه، گوی گریه	گوش فرا ده
۱۴	أَعْبَدْ	په رهسته	بندگی کن
۱۵	أَكَادُ	ده مه وی	می خواهم
۱۵	أَخْفِيهَا	بیشیر مه وه	آنها بپوشانم
۱۵	تُجْزَى	پاداش بدری	پاداش داده شود
۱۵	تَسْعَى	هه ولی دا	کوشید
۱۶	لَا يَصْدَنُّكَ	نەت گیر یته وه	تو را باز ندارد

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۶	تَرَدَى	له ناو نه‌چی	هلاک می‌شوی
۱۸	أَتَوَكَّؤًا عَلَيْهَا	خوومی پی راده‌گرم	بر آن تکیه می‌زنم
۱۸	أَهْشُ	داده‌وه‌رینم	فرو می‌ریزم
۱۸	عَنَم	پان، بزگهل، میگهل	بزها، گوسفندها
۱۸	مَثَارِب	نیازمه‌ندی	نیازمندی
۲۰	حَيَّه	مار	مار
۲۱	سَيِرَت	ته‌رح، شیوه	طرح، شکل
۲۱	لَا تَخَفْ	ترست نه‌بی، مه‌ترسه	نترس
۲۱	سَنَعِيدُهَا	به زویی ده‌یگه‌رینینه‌وه	به زودی بر می‌گردانیم
۲۲	أَضْمَمُ	بخه ناو	فروبر، جمع گردان
۲۴	طَفَى	سه‌رکه‌شی کرد	سرکشی کرد
۲۵	إِشْرَحَ	ئاوه‌لا بکه	بگشا
۲۶	يَسَّرَ	ئاسان بکه	سهل کن
۲۷	أَحْلَلَ	بازکه، به‌ره‌لا که	بگشا، بازکن
۲۷	عَقَدَه	گری	گره
۲۹	وَزِير	ئاریکار، یاریده‌ر	وزیر، یاری دهنده
۳۱	أَزَرَ	پشت، هیز	پشت، نیرو
۳۲	أَشْرِكُهُ	بیکه شریک	شریک کن او را
۳۴	نُسَبِّحُكَ	حه‌مدت بو بکه‌ین	تو را تسبیح کنیم
۳۴	نَذْكُرُكَ	یادی تو بکه‌ین	تو را یاد کنیم
۳۶	سَوَّلَ	ویست	درخواست
۳۹	إِقْذِفَ	بیهاو‌یژه، بیخه	درانداز
۳۹	سَاحِلَ	قه‌راخ، لیوار	کنار، ساحل
۳۹	يُلْقِي	بییخات، بیهاو‌یژی	بیندازد
۳۹	الْقَيْتُ	خستم، هاو‌یژتم	انداختم
۳۹	مَحَبَّةَ	خوش‌گه‌ره‌ک بون، قیان	محبت، دوستی
۳۹	تَصْنَعَ	بپه‌روه‌ری	پرورش یابی

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۴۰	تَمْشِي	ده‌چو، ده‌رویشته	می‌رفت
۴۰	أَدْلِكُمْ	پَینمایتان که‌م	شما را راهنمایی کنم
۴۰	تَقَرَّرَ	روون بی، گه‌ش بی	روشن شود
۴۰	رَجَعْنَاكَ	تو‌مان گه‌پانده‌وه	تو را بر گرداندیم
۴۰	فَتَنَّاكَ	ئه‌زموونمانی، تاقیمان کردیوه	تو را امتحان کردیم
۴۰	فُتِنَ	ئه‌زموون، تاقی کردنه‌وه	امتحان
۴۱	اِصْتَنَعْتَكَ	تو‌م کرده تاییه‌تی خو‌م، تو‌م هه‌لبژارد	ترا برگزیدم
۴۲	لَا تَنْيَا	سستی مه‌که‌ن	سستی نکنید
۴۳	إِذْهَبَا	برو‌ن	بروید
۴۴	لَيِّنَ	نرم و نیانی	نرمش و مهربانی
۴۴	يَتَذَكَّرُ	بیر بکاته‌وه	به یاد آورد
۴۵	نَخَافُ	ده‌ترسین	می‌ترسیم
۴۵	يَفْرُطُ	توپه بی	خشمگین شود
۴۵	يَطْفَى	سه‌رکه‌شی بکا	سرکشی کند
۴۶	أَسْمَعُ	ئه‌بیسم	می‌شنوم
۵۲	لَا يَنْسِي	له بیرناچی	فراموش نمی‌شود
۵۳	شَتَّى	جو‌راو‌جو‌ر	پراکنده
۵۴	إِرْعَا	بچه‌رینن	بچرانید
۵۴	نَهَى	ئاوه‌زان، ژیری	درک، عقل
۵۵	نُعِيدُكُمْ	ده‌تان گیرینه‌وه	شما را بر می‌گردانیم
۵۵	تَارَةً	جاریک	یک بار
۵۸	سَوَى	دیکه	دیگر
۵۹	يُخْشَرُ	کو‌ده‌بی	جمع می‌شود
۶۱	وَيَلْكُمْ	وه‌ی بو‌ئیوه	وای بر شما

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۶۱	يُسْحِتْكُمْ	ته فروتوناتان ده‌کا، له ناوتان ده‌با	شما را هلاک می‌کند
۶۲	تَنَازَعُوا	ناکوکی که‌وته نیوانیان	به نزاع برخاستند
۶۳	مَثَلِي	زور باش، زور چاک	والا، برتر
۶۴	اِسْتَعْلَى	سه‌رکه‌وت	برتری یافت
۶۶	حِبَال	په‌ته‌کان، گورپسه‌کان	ریسمان‌ها
۶۶	عِصْبَى	عه‌ساکان، دارده‌سته‌کان	عصاها
۶۶	يُخَيِّلُ	گومان ده‌کا، خه‌یال ده‌کا	خیال می‌کند، تصوّر می‌کند
۷۱	جُدُوعِ النَّخْلِ	له‌قه‌کانی دارخورما، چله‌کانی دارخورما	شاخ‌های درخت خرما
۷۲	اِقْضِ	داوه‌ری بکه، ده‌ستور بده	داوری کن، حکم بده
۷۲	قَاضٍ	فه‌رمانره‌وا، داوه‌ر، ده‌سلاتدار	فرمانروا، داور، حاکم
۷۳	اَكْرَهْتَنَا عَلَيْهِ	به سه‌ر ئیمه‌دا سپاندت، به زور پیمان‌ت کرد	ما را بدان وادار کردی
۷۴	مَجْرِمٍ	تاوانبار	گناهکار
۷۷	يَبْسًا	وشک	خشک
۷۷	دَرَكًا	گه‌یشتنی دژمن	فرا رسیدن دشمن
۷۸	غَشِيَهُمْ	دای پوشین	آنها را پوشاند
۸۱	هَوَى	له‌ناو چووه	هلاک شده
۸۲	غَفَارٍ	به‌خشنده، لی‌بورده	بسیار آمرزنده
۸۳	اَعْجَلْكَ	به‌له‌زه‌تر بوی، زور په‌له‌ت کرد	بیشتر عجله کردی
۸۴	عَجَلْتُ	په‌له‌م کرد	عجله کردم
۸۴	تَرْضَى	رازی بی‌ی	راضی شود
۸۶	طَالَ	زورزی بی‌چو، دریزه‌ی کی‌شا	طول کشید

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۸۷	قَدْ فَنَاهَا	نهومان توپ دا	آن را پرت کردیم
۸۷	حُمِلْنَا	له کولمان نرا	بر دوشمان نهاده شد
۸۷	مَلِكٌ	مهیل، ویست، ئارزو	اختیار، اراده، آرزو
۸۹	يَرْجِعُ	ده‌گه‌ریته‌وه	بر می‌گردد
۹۰	فُتِنْتُمْ	که‌وتنه بهر نه‌زموون، نه‌زموون کراون	امتحان شدید، آزمایشی شدید
۹۴	لِحِيهِ	ریش	ریش
۹۴	خَشِيْتُ	ترسام	ترسیدم
۹۴	لَمْ تَرْقُبْ	پانه‌وه‌ستای چاود پیریت نه‌کرد	مقاومت نکردی، مراعات نکردی
۹۶	بَصُرْتُ	دیتم	دیدم
۹۶	لَمْ يَبْصُرْ	نه‌یان دی	ندیدند
۹۷	مِيسَاسٌ	نزیک بونه‌وه	نزدیک شدن، لمس کردن
۹۷	عَاكِفٌ	دانیشتو، جیگر	مقیم، ملازم
۹۷	لَنَنْسِفَنَّهُ	ده‌پژینین	پراکنده می‌کنیم
۹۷	ظَلَّتْ	ده‌بووی، ده‌مای	می‌شدی، می‌ماندی
۹۷	نَسَفَا	پژاندن	پراکندن، هارین
۱۰۰	يَحْمِلُ	هه‌ل ده‌گری	حمل می‌کند
۱۰۲	زُرْقًا	شین	آبی
۱۰۴	أَمْثَلَهُمْ	هیژاترینیان	ارجمندترین آنها
۱۰۵	يَنْسِفُ	ده‌یان هاپی	پراکنده می‌کند
۱۰۶	قَاعًا	زه‌وی و شک و بی‌گژوگیا	زمین خشک و بدون گیاه
۱۰۶	صَفِيفًا	زه‌وی رپیک و صاف	مسطح، همواره، صاف صاف
۱۰۷	أَمْتًا	به‌رزی، بلندی	پستی و بلندی، ارتفاع، برجستگی

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۰۸	خَشَعَتِ	نه‌وی بوو، نزم بوو	فروکش کرد
۱۰۸	هَمْسًا	چپه چپ	آهسته زیرلب سخن گفتن
۱۰۹	لَا تَنْفَعُ	به‌هره نادا	فایده نمی‌رساند
۱۱۱	عَنْتِ	لاربوو	کج شد
۱۱۱	حَمَلًا	هه‌لی گرت	حمل کرد
۱۱۲	هَضُمًا	که‌م بون	کم شدن
۱۱۴	لَا تَعْجَلْ	په‌له مه‌که	عجله نکن
۱۱۴	زِدْنِي	بوّم زیاد که	برایم زیاد کن
۱۱۸	لَا تَعْرِ	پرووت نابی	عریان نمی‌مانی
۱۱۹	لَا تَظْمُوا	تون‌ی نابی	تشنه نمی‌شوی
۱۲۰	لَا يَبْلِسُ	دوایی نایی	فنا نمی‌پذیرد
۱۲۱	عَصَى	نافه‌رمانی کرد	نافرمانی کرد
۱۲۴	مَعِيشَةً	ژین	زندگی
۱۲۵	حَشَرْتَنِي	زیندووت کردمه‌وه	مرا زنده گرداندی
۱۲۴	ضَنكَا	ته‌نگانه	زندگی‌دشوار، تنگ، سخت
۱۳۰	غُرُوبٍ	کاتی خوژئاوا بون	هنگام ناپدید شدن خورشید
۱۳۰	أَنَاءَ	چه‌ند سه عاتیک	ساعات، اوقات
۱۳۰	طُلُوعِ	کاتی خوژ هه‌لاتن	برآمدن آفتاب
۱۳۱	زَهْرَةٍ	خو‌شی، شکوفه	خو‌شی، شکوفه
۱۳۱	لِنَفْتِنَهُمْ	تابیان ته‌زمووین	تا آنها را بیازماییم
۱۳۲	لَأَسْأَلَكَ	له تو داوا ناکه‌بین	از تو نمی‌خواهیم
۱۳۴	نَذْلٍ	بیچاره بین	خوار و ذلیل شویم
۱۳۴	نَخْزِي	پیسوا بین	رسوا شویم
۱۳۴	لَوْلَا أُرْسِلَتْ	بو نه‌ت نارد	چرا نفرستادی
۱۳۵	سَوِيّ	راست	راست، درست
۱۳۵	مُتَرَبِّصٌ	چاوه‌نوژ، چاوه‌پوان	منتظر

سوره‌ی الانبیاء (۲۱)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲	مُحَدَّث	تازه	تازه، نو
۳	لَاهِيَةً	خافل، بی‌ناگا	بی‌اعتنا، غافل
۳	تَبْصِرُونَ	ده‌بینن	می‌بینند
۵	شَاعِر	شاعر، هونه‌ر	شاعر
۹	صَدَقْنَا	وه‌فامان کرد، به راستمان	وفا کردیم، راست
۱۱	قَصَمْنَا	گیرا، به جیمان هی‌نا	گرداندیم
۱۲	أَحْسَوْا	ویرانمان کرد، شکاندمان	درهم شکستم
۱۲	يَرْكُضُوا	هه‌ستیان کرد	احسان کردند
۱۳	لَا تَرْكُضُوا	به توندی رایان ده‌کرد	به تندى می‌گریختند
۱۳	أَتْرِفْتُمْ	به توندی پامه‌که‌ن	به تندى ندوید
۱۵	خَامِد	خوش گوزه‌ران بوون	خوشگذرانی کردید
۱۶	لَاعِبِينَ	بی‌ده‌نگ	خاموش
۱۸	نَقْذِف	گالته و گه‌پ	شوخی و بازی
۱۸	يَذْمَعُ	ده‌ی هاو‌یژین	می‌اندازیم
۱۹	لَا يَسْتَحْسِرُونَ	له‌ناو ده‌با	محو می‌کند
۲۰	لَا يَفْتَرُونَ	ماندو نابن	خسته نمی‌شوند
۲۳	لَا يُسْأَلُ	مستی ناکه‌ن	سستی نمی‌کنند
۲۳	يُسْأَلُونَ	پرسیاری لی‌ناکری	از او سؤال نمی‌شود
۲۶	مَكْرَمُونَ	پرسیاریان لی‌ده‌کری	از آنان سؤال می‌شود
۲۷	لَا يُسَبِّحُونَهُ	ریز گیراوان، به‌ریزان	ارجمندان، گرامی‌ها
۲۹	نَجْزِي	پیشی ناکه‌ون	از او سبقت نمی‌گیرند
		سزا ده‌ده‌ین	مجازات می‌کنیم

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۸	لَا يَشْفَعُونَ	تکا ناکەن	شفاعت نمی‌کنند
۲۸	مُشَفِّقُونَ	ترس لی نیشتمان	بیمناکان
۳۰	رَتَقًا	یه‌ک پارچه	بسته، متصل، بهم چسبیده
۳۰	فَتَقْنَا	لیکمان هه‌لوه شاند	بشکافتیم، باز کردیم
۳۱	فِجَاجًا	رپیازگه‌ل، رپیازه‌کان	گریوه‌ها، راه‌های میان دو کوه
۳۲	مَحْفُوظ	پارزراو	محفوظ
۳۳	يَسْبَحُونَ	مه‌له ده‌که‌ن	شناورند
۳۷	عَجَل	په‌له	شتاب، عجله کردن
۴۰	تَبَهَّتْ	واقو و ورده‌کا، مات و داماو ده‌کا	مبهوت و حیرت زده می‌کند
۴۲	يَكْلُوكُمْ	ئیوه ده‌پاریزی	شما را حفظ می‌کند
۴۳	يُصْحَبُونَ	په‌نا ده‌درین	پناه داده می‌شوند
۴۵	يُنْذِرُونَ	ده‌ترسینرین	بیم داده می‌شوند
۴۶	نَفْحَةٍ	بو، بون، شنه‌با، زورکه‌م	بو، وزش ملایم، بسیار کم
۴۷	خَرَدَل	خه‌رده‌ل، ئاله‌ت، دنکیکی ره‌ش و وردی دانه ویله	خردل، دانه‌ای سیاه و ریز
۵۲	تَمَائِيل	په‌یکه‌ره‌کان، وینه‌گه‌ل، هه‌یکه‌له‌کان	مانندها، تصویرها، مجسمه‌ها
۵۶	فَطْرَهُنَّ	ئه‌وانی درووست کرد	آنها را آفرید
۵۷	لَاكِدْنَّ	ده‌بی چاره‌به‌کم	حتماً تدبیر خواهم کرد
۵۸	جَذَان	تیکه تیکه، پارچه پارچه	ریزه ریزه، تکه‌تکه
۶۳	كَانُوا يَنْطِقُونَ	قسه‌یان ده‌کرد	سخن می‌گفتند
۶۵	نَكِسُوا عَلَى رُءُوسِهِمْ	سه‌ری خویشان داخست	سر خود را پایین انداختند
۶۵	مَائِنَطِقُونَ	قسه ناکه‌ن	سخن نمی‌گویند
۶۸	حَرَقُوهُ	بیسونینن	او را بسوزانید

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۶۹	کونی بَرَدَا	سارد به	سرد باش
۷۶	اِسْتَجَبْنَا لَهُ	به ده‌نگیه‌وه هاتین	او را اجابت کردیم
۷۸	نَفَسَتْ	له‌وه‌پیا	چرید
۷۹	سَخَرْنَا	به فرمانمان کرد	فرمانبر ساختیم
۸۰	صَنَعَةَ لِبُوسٍ	زری دروست کردن	ساختن زره
۸۰	تُحَصِّنَ	پیاریزی	در امان دارد
۸۱	عاصفه	بای به هیز، ره‌شه‌با	باد شدید
۸۲	يَغْوُضُونَ	ده‌چوونه بن ئاوی	به عمق آب فرو می‌رفتند
۸۳	مَسْنَى	تووش هاتوم	دچار شدم
۸۷	نون	ماسی	ماهی
۸۷	ذَالْتُنَّ	خواه‌ن ماسی، (یونس)	صاحب ماهی (یونس)
۸۷	لَنْ نَقْدِرَ	ناخه‌ینه ته‌نگانه	سخت نمی‌گیریم
۸۷	مُغَاضِبٍ	توورپه‌یی، توورپه	خشمناک
۸۸	نُنَجِّي	پزگار ده‌که‌بن	نجات می‌دهیم
۹۰	أَصْلَحْنَا	چاکمان کرد	اصلاح کردیم
۹۰	يَدْعُونَنَا	بانگمان ده‌که‌ن	ما را می‌خوانند
۹۰	رَهْبًا	ترس	ترس
۹۰	رَغْبًا	هومید، هیوا	امید
۹۱	أَخْصَنَتْ	ده‌پاراست	مواظبت می‌کرد
۹۱	فَرَجٍ	شهرم گا، داوین	گشادگی، شرمگاه
۹۳	تَقَطَّعُوا	له‌ت و په‌ت ده‌که‌ن	پاره پاره می‌کنند
۹۴	كُفْرَانَ	ناسوپاسی کردن	ناسپاسی کردن
۹۶	حَدَبٍ	شوینی به‌رز	بلندی
۹۶	يَنْسِلُونَ	به په‌له ده‌چن	به شتاب می‌روند
۹۶	فُتِحَتْ	کراوه، ئاوه‌لأبو	گشوده شد

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۹۷	شاخصه	واق ماو	مات، خیره
۹۸	حَصَب	دهسته چیلّه، سوته مه‌نی	سوخت، سوختنی
۹۸	أَنْتُمْ لَهَاوِرْدُونَ	ئیوه ده‌چنه ناوی	شما داخل آن می‌شوید
۹۹	مَاوَرْدُوها	نه‌ئه‌چوونه ناوی	داخل آن نمی‌شدند
۱۰۱	مُبَعَد	دوور کراو	دور شده
۱۰۲	حَسِيس	ده‌نگی ناگری دوزخ، ده‌نگی جموجول	صدای جرقه زدن آتش جهنم
۱۰۲	اِسْتَهَتْ	حه‌زده‌کا	آرزو می‌کند، میل دارد
۱۰۳	لَايَحْزَنُهُمْ	غه‌مباریان نا‌کا	آنان را غمگین نمی‌سازد
۱۰۳	فَزَع	ترس	ترس، ناله
۱۰۴	بَدَأَنَا	ده‌ستمان پی کرد	شروع کردیم
۱۰۴	نَطَوَى	هه‌ل ده‌پیچین	جمع می‌کنیم، درهم می‌پیچیم
۱۰۴	طَى	هه‌ل پیچاندن	در نوردیدن
۱۰۴	سِجِل	تو‌ماری نویسن	نامه‌ها، اوراق مکتوب
۱۰۴	نُعِيدُهُ	ده‌ی گه‌رینه‌وه	آن را بر می‌گردانیم
۱۰۹	أَذْنَتُكُمْ	به ئیوه‌م را‌گه‌یاند	به شما اعلام کردم
۱۰۳	تَتَلَقَّاهُمْ	توشیان ده‌بی، پییان ده‌گه‌ن	دیدارشان می‌کنند

سورهی الحج (۲۲)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	زَلْزَلَةٌ	بومه‌لهرزه	زمین لرزه
۲	تَذْهَلُ	له‌بیری ده‌چی	فراموش می‌کند
۲	مُرْصَعَةٌ	شیرده‌ر	شیردهنده
۲	أَرْضَعَتْ	شیری ده‌دا	شیر می‌داد
۵	بَعَثَ	زیندوو بوون	زنده شدن
۵	عَلَقَةٌ	جلته‌خوین، خوینی به‌سیاگ	خون بسته و لخته شده
۵	مُضْغَةٌ	پله گوشت	گوشت جویده شده
۵	مُخَلَّقَةٌ	بی‌چم پی دراو، شیوه پی دراو	شکل یافته، دارای شکل و اندام
۵	نُقْرٌ	داده نیین	مستقر می‌کنیم
۵	لِتَبْلُغُوا	تایی بگن	تا رشد کنید، تا بالغ شوید
۵	يَتَوَفَّى	ده‌مری	می‌مرد
۵	إِهْتَزَّتْ	به‌خو دادی، به‌جوله‌هات	به جنبش افتاد، به‌جنبید
۵	بَهِيحٍ	خوش دیمه‌ن، گه‌شاهه و شک و بی‌گیان،	خوش منظر، شاداب
۵	هَامِدَةٍ	بی‌ده‌نگ و بی‌بزووتن	خشکیده، خاموش، افسرده
۵	رَبَتْ	گه‌شه‌ی کرد، گیای رواند	رشد کرد
۹	ثَانِيَ عِطْفِهِ	به فیزه‌وه‌شانی به‌رزده‌کاته‌وه	متکبرانه‌شانه‌اش را بالا می‌زند
۱۱	إِنْقَلَبَ	ده‌گه‌پیت‌ه‌وه	بر می‌گردد
۱۱	حَرْفٍ	دوو دل، سه‌رزازه‌کی	لبه، کناره، حاشیه

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۳	عَشِير	هاوده‌م	همدم
۱۷	الْمَجْجُوسِ	مه‌جووسی، زه‌رده‌شتی	پیروان دین زرتشت
۱۷	يَفْصِلُ	داوه‌ری ده‌کا	داوری می‌کند
۱۸	يُهِنُ	سووک بکا	خوار کند
۱۸	مُكْرِم	پیز دانه‌رف پیز‌گر	کرامت‌دهنده، تکریم‌کننده
۱۹	إِخْتَصَمُوا	دژایه‌تییان کرد	ستیزه کردند
۱۹	خَصَم	دژمن	دشمن
۲۰	يَضْهَرُ	داده بلوخی	گداخته می‌شود
۲۱	مَقَامِع	گورزگهل	گُرزها
۲۲	أَعِيدُوا	ده‌گیردرینه‌وه	برگردانده می‌شوند
۲۳	حَرِير	هه‌وریشم	ابریشم
۲۴	هُدُوا	رینمایی بوون، رینمونی کراون	هدایت شدند
۲۵	باد	غه‌واره	غیرمقیم، از بیابان آمده
۲۵	الْحَادُ	له‌رینگه لادان	انحراف
۲۶	لَا تُشْرِكْ بِي	شهریک بو من نه‌گرن	برای من شریک قرارندهید
۲۷	ضَامِر	هوشتری له‌ر	شتر لاغر و باریک‌اندام
۲۷	فَجَّ	ری، ریگا	راه
۲۷	عَمِيق	دوور	فراخ
۲۸	لَيْشَهِدُوا	تا شایه‌ت بن، تا ببینن	تا شاهد باشند، تا ببینند
۲۸	يَذْكُرُوا	یاد بکه‌ن	یاد کنند، نام ببرند
۲۸	بَائِس	تامه‌زرو، ده‌س ته‌نگ	نیازمند، بینوا
۲۸	أَطْعِمُوا	خوراک بده‌ن	خوراک بدهید
۲۹	يَقْضُوا	دور خه‌نه‌وه	دور اندازند
۲۹	تَفْتَهُمُ	چلک و پسی خو‌یان	چرک‌هایشان

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۹	نَذُورَهُمْ	نەزەرەکانیان	نذرهایشان
۲۹	يُوقُوا	پێک بینن	وفاکتنده، به انجام رسانند
۲۹	يَطُوقُوا	ته واف بکهن	طواف کنند
۲۹	عَتِيق	قه دیم، له میژینه، دیرین	قدیم
۳۰	زُور	درو	دروغ
۳۰	أَوْثَان	بته کان	بت ها
۳۰	يَعْظُمُ	به پیز بگری	بزرگ و محترم بدارد
۳۱	تَخْطَفَ	بیرفینی	برباید
۳۱	سَحِيق	دوور	دور افتاده، پرت
۳۱	حَنَفَاء	دلپاکان	مخلصان، حق گرایان
۳۴	مَنْسَكًا	یاسای قوریانی کردن	رسم و رسوم قربانی کردن
۳۴	لَيَذْكُرُوا	تا یاد بکهن	تا یاد کنند
۳۴	أَسْلِمُوا	خوبیده به دهسته وه	تسلیم شوید
۳۴	مُخَيِّتِينَ	خوبه کهم زانان	فروتنان، متواضعان
۳۶	يَدْنُ	وشرانی قهلهو	شتران فربه
۳۶	صَوَافٍ	به سهف و یستاوان	صف کشیده ها
۳۶	وَجَبَتْ	بی گیان کهوت، کهوت	فروافتاد، بیجان بیفتاد
۳۶	قَانِع	تامه زرووی شهرمیون	نیازمند باحیا
۳۶	مُعْتَرٍّ	پارسهک، سوال کەر	گدا، سائل
۳۷	لَحُومٍ	گوشت گهل	گوشت ها
۳۷	يَنَالُ	ده چی، ده گا	می رسد
۳۸	يُدَافِعُ	پشتیوانی دهکا	دفاع می کند
۳۹	أَذِنَ	ئیزن دراوه	اجازه داده شد
۴۰	هَدَمَتْ	ویران دهکرا	نابود می شد
۴۰	صَوَامِعَ	دیر	دیر

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۴۰	يَبْعُ	کلیسا، که نیسه	کلیسا
۴۰	صَلَوَات	که نشست، په‌رستگای جوله‌که	معابد یهودیان
۴۱	نَهَوَا	به‌رگیری ده‌که‌ن	منع می‌کنند، باز می‌دارند
۴۱	أَمَرُوا	فرمان ده‌ده‌ن	فرمان می‌دهند
۴۲	كَذَّبَتْ	حاشای کرد	انکار کرد
۴۴	أَمْلَيْتُ	ماوه‌دا	مهلت دادم
۴۴	نَكِير	نازار، جه‌زربه	عقوبت، مجازات
۴۵	مُعْطَلَه	چول‌کراو	تعطیل شده
۴۶	تَعْمَى	کویر ده‌بی	کور می‌شود
۴۷	تَعْدُون	حیسابی ده‌که‌ن، ده‌ی ژمیرن	می‌شم‌رید
۵۱	سَعَوْا	کوششیان کرد، هه‌ولیان‌دا	کوشیدند
۵۱	مُعَاجِزِينَ	شکست ده‌ران	شکست دهندگان
۵۲	تَمَنَى	بخوینی	تلاوت کند، بخواند
۵۲	أُمْنِيَّت	خویندنه‌وه	خواندن، تلاوت کردن
۵۳	يَنْسَخُ	پوچ ده‌کا	باطل می‌کند
۵۴	تُخِيتَ	دامه‌زری، نارام بگری	آرام گیرد، مطمئن شود
۵۵	يَوْمَ عَقِيم	پوژی دوایی	روز آخرت، روز قیامت
۵۹	يَرْضَوْنَه	لی‌رازی ده‌بن	از آن راضی می‌شوند
۶۰	عَاقِبَ	نازاری دا	مجازات کرد
۶۰	عَوَقَبَ	نازار درا	مجازات شد
۶۰	بُغَى عَلَيْهِ	ناهه‌قی لی‌کرا	مورد ستم قرار گرفت
۶۱	يُولِجُ	هه‌ل ده‌کیشی	بیرون می‌آورد
۶۳	مُخَضَّرَ	سه‌وز	سبز
۶۷	نَاسِكُوَه	ره‌فتاری پی‌بکه‌ن	به آن عمل کنید

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۶۷	لَا يَنَازِعُكَ	کیشهت له گهل نه کهن	با تو منازعه نکنند
۶۸	جَادُّوْک	کیشه یان پی کردی	با تو مجادله کردند
۷۲	يَسْطُوْنَ	له وانه یه هیرش بهرن	ممکن است حمله کنند
۷۳	ضَرْبَ	هینراوه ته وه	زده شده، آورده شده
۷۳	لَوِاجَتَمَعُوا	ئه گهر وه کوین	اگر جمع شوند
۷۳	لَنْ يَخْلُقُوا	هه رگیز دروست ناکهن	هرگز نمی آفرینند
۷۳	يَسْلُبُ	لی بستینی، لی بفرینی	بستانده، بگیرد
۷۳	لَا يَسْتَنْفِذُوهُ	ناتوانن لیی بسینه وه	نمی توانند از او پس بگیرند
۷۳	ضَعْفَ	زه بون بوو	زبون شد
۷۳	طَالِبُ	داواکار، خوازیار	خواستار
۷۳	مَطْلُوب	داواکراو، خوازاراو	طلب شده
۷۵	يَصْطَفِي	هه لده بژی ری	برمی گزیند
۷۸	سَمَّاكُم	ناوی نان	شما را نام نهاد

سوره‌ی المؤمنون (۲۳)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	أَفْلَحَ	پرزگار بوو، سەرفەراز بوو	به آرزو رسید، رستگار شد
۵	فُرُوجِهِمْ	شەرمگایان	شرمگاهشان
۵	حَافِظُونَ	پاریزەران	حفظ‌کنندگان
۶	مَلُومِينَ	سەركۆنە کراوان	سرزنش‌شوندگان
۷	أَبْتِغَى	بیەوی	بخواهد، طلب‌کند
۷	عَادُونَ	لادەران	از حد‌گذشتگان
۸	رَاعُونَ	راگران	رعایت‌کنندگان
۱۲	سَلَالَةٍ	شیلیاو، خوش‌کراو	فشرده
۱۳	قَرَارٍ	بنکه، ئارامگه	جایگاه
۱۳	مَكِينٍ	پتەو	محکم
۱۴	خَالِقِينَ	به‌دی هیڤنەران	آفرینندگان
۱۴	كَسَوْنَا	پوشامان	پوشیدیم
۱۵	مَيِّتُونَ	مردووان	مردگان
۱۷	طَرَائِقُ	نەوم	طبقات
۱۸	ذِهَابٍ	له به‌ین بردن	از بین بردن
۱۸	أَسْكَنَاهُ	جیگه‌مان پی‌دا	او را جا دادیم
۱۹	فَوَاكِهَ	میوه‌گەل	میوه‌ها
۲۰	دَّهْنٍ	روڤن	روغن
۲۰	صَبِغٍ	پینخور	خورشت
۲۰	أَكْلٍ	خورا	خورنده
۲۱	نَسْفِكَمَ	پیتان دە‌نوشتینین	به شما می‌نوشانیم
۲۲	تُحْمَلُونَ	هەڵدە‌گیرین	حمل می‌شوند

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۴	يَتَفَضَّلَ	خو زل بکا	خود را برتر کند.
۲۶	كَذَّبُونَ	له من حاشایان کرد	مرا انکار کردند
۲۷	أَسْلَكَ	بخه ناو	داخل کن
۲۸	إِسْتَوَيْتَ	جیت گرت	جا گرفتی
۲۹	أَنْزَلْنِي	دام به زینه	مرا پیاده کن
۲۹	مَنْزِلًا	شوینی دابه زین	منزل: جای فرود آمدن
۳۰	مُتَّبِعِينَ	ئه زموون گهران	آزمایش کنندگان
۳۳	أَتَرْفَاهُمْ	خوشگوزهرانی مان	خوش گذرانی به آنها
۳۳	يَشْرَبُ	پی دان	داده بودیم
۳۳	تَشْرَبُونَ	ده خواته وه	می نوشد
۳۴	أَطْعَمْتُمْ	ده خوئه وه	می نوشید
۳۶	هَيَّاهُ، هَيَّاهُ	وه شوین که وتن	پیروی کردید
۳۷	نَمُوتْ	هه ی هو، هه ی هو	وه، وه
۴۰	لَيُضَيِّحَنَّ نَادِمِينَ	ده مرین	می میریم
۴۱	غَنَاءٌ	زوبه زو په شیمان ده بنه وه	حتماً به زودی
۴۴	تَتَرَأَّى	ئاوما لک، پوش	پشیمان می شوند
۵۰	مَعِينٍ	به شوین یه کا	خار و خاشاک
۵۳	زَبْرًا	کانیاو، ئاوی زه لال	به دنبال هم
۵۴	عَمْرَتٍ	لهت لهت، دهسته دهسته	چشمه ی آب، آب زلال
۶۴	مُتَرَفِّعِهِمْ	زه لکاو، گیژاو	دسته دسته، گروه گروه،
۵۶	نَسَارِعَ لَهُمْ	خوشگوزره رانه کانیاو	تکه تکه
۶۵	لَا تَجْرَعُوا	په له ده که بین بویان	گرداب، غرقاب
۶۶	كُنْتُمْ تَنكِصُونَ	هاوار و داد مه کن	عیاشانشان
		ده گه رانه وه	برای آنها عجله می کنیم
			زاری نکنید
			باز می گشتید

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۶۷	سَامِرًا	قسه‌ی هه‌له‌ت و په‌له‌ت وێژ	افسانه‌گر
۶۷	تَهْجُرُونَ	شه‌ونشینی ده‌که‌ن	شب‌نشینی می‌کنید
۶۸	أَقْلَمُ يَدَبْرُوا	ئاخو بیریان نه‌کرده‌وه	آیا نیندیشیده‌اند
۷۲	خَرَّاج	مزه، مزه	مزد
۷۳	تَدْعُوهُمْ	بانگیان ده‌که‌ی	آنان را فرا می‌خوانی
۷۴	نَاكِبُونَ	لادهران له‌راستی	منحرفین
۷۵	رَحِمْنَاهُمْ	وه‌به‌ر به‌زه‌ییمان خستن	بر آنان رحم کردیم
۷۵	لَجُؤًا	سوربوون	پافشاری کردند
۸۳	وَعِدْنَا	به‌لێنمان پی‌درا	به‌ما وعده‌داده‌شد
۸۸	يَجِيرُ	ده‌یان پارێزی، په‌نا ده‌دا	حفظ می‌کند، پناه می‌دهد
۸۸	لَايَجَارُ عَلَيْهِ	دژی نه‌و په‌نا نادری	علیه‌او پناه داده‌نمی‌شود
۸۹	تُسَخَّرُونَ	ده‌خه‌له‌تین	فریب می‌خورند
۹۱	عَلَا	زال‌ده‌بو	غالب می‌شد
۹۶	إِذْفَعُ	دوورخه‌وه، لابه، بسپه‌وه	دور کن، دفع کن
۹۷	هَمَزَات	دنه‌دانه‌کان	وسوسه‌ها
۹۸	يَحْضُرُونَ	بینه‌لام	حاضر شوند نزد من
۹۹	إِرْجِعُونَ	بمگه‌پینه‌وه	من را برگردان
۱۰۰	بَرْزَخ	له‌مپه‌ر، به‌ربه‌ست	مانع، فاصله
۱۰۱	نَفِخْ	ده‌میندرا	دمیده‌شد
۱۰۱	انساب	خزماپه‌تی	جمع‌نَسَب، خویشی
۱۰۱	لَايَتَسَاءَلُونَ	له‌یه‌کتر ناپرسن	از یکدیگر نمی‌پرسند
۱۰۴	تَلْفَحْ	هه‌ل‌ده‌پروزی‌نیت	می‌سوزاند
۱۰۴	كَالْحَوْنِ	لیوه‌کانیان هه‌ل‌ده‌قرچی	لب‌برگشته‌ها
۱۰۶	شِفَوْت	نه‌گه‌ت	بدبختی
۱۰۷	أَخْرِجْنَا	ده‌رمان بهینه	ما را خارج کن

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۰۸	اِخْسَنُوا	چغه (دوورکه و نه وه)	دور شوید
۱۰۸	لَا تَكْلُمُونَ	من مه دویئن	با من سخن نگوئید
۱۱۰	سَخِرِيَا	گالته	مسخره
۱۱۱	جَزَيْتَهُمْ	پاداشم پی بخشییون	آنان را پاداش دادم
۱۱۳	عَادِينَ	حیسابگه ران	حسابگران
۱۱۵	عَبَثَ	هه روا به گالته وهه وانته	بیهوده
۱۱۸	إِرْحَمْ	وه بهر بهزه بی بخه	رحم کن

سوره‌ی النور (۲۴)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	فَرَضْنَاهَا	کرد و مانه ئه رکى پىو یست	فرض کردیم آن را
۲	زَانِيه	ژنى داوین پیس	زن زناکار
۲	زَانِي	پیاوی داوین پیس	مرد زناکار
۲	اجْلَدُوا	لَییان بدهن	بزنید
۲	جَلَدِه	تازیانه، شلاق	تازیانه
۲	رَاقَّة	به زه یی	مهربانی
۳	لَا يَنْكِحُ	نه خوازی، ماره نه کا	ازدواج نمی کند
۴	يَرْمُون	بوختان ده کهن	بهتان می بندند
۴	لَا تَقْبَلُوا	قبول مه کهن	قبول نکنید
۸	يَذَرُوا	دوور ده بیته وه	دور می شود، دفع می گردد
۸	تَشْهَدُ	شایه تی ده دا	شهادت می دهد
۱۱	اِفْكَ	بوختان	بهتان
۱۶	نَتَكَلَّمُ	قسه بکه ین، باس بکه ین	سخن گوئیم
۱۷	تَعُوذُوا	دوپاتی بکه یته وه	تکرار کنید، برگردید
۱۹	تَشِيعَ	بیته قال	شایع شود
۲۱	ما رَكْبِي	پاک نه ده بو	پاک نمی شد
۲۲	وَلْيَصْغَحُوا	ده بی چاپووشی بکه ن	باید چشم پوشی کنند
۲۶	خَبِيثَات	ژنانی ناپاک	زنان ناپاک
۲۶	مُبرَّءُونَ	پاکن	پاک هستند، مبرا هستند
۲۷	تَسْتَأْذِنُوا	ئیزن بخوازن، پرس بکه ن	اجازه بگیرید
۲۷	تُسَلِّمُوا	سلاو داخه ن	سلام کنید
۲۸	اِرْجِعُوا	وه رگه رین	بازگردید

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۹	غَيْرَ مَسْكُونَةٍ	چوَل، خالی	خالی
۳۰	يَغْضُوا مِنْ ابْصَارِهِمْ	چاو داخه‌ن	چشم را پایین اندازند. به نامحرم نگاه و نظر نکنند
۳۰	يَحْفَظُوا	بیاریزن	حفظ کنند
۳۱	يَغْضُضْنَ مِنْ ابْصَارِهِنَّ	چاوداخه‌ن	چشم‌ها را بپوشند، به نامحرم نگاه و نظر نکنند
۳۱	يَحْفَظْنَ	بیاریزن	حفظ کنند
۳۱	لَا يَبْدِينَ	وه‌ده‌ر نه‌خه‌ن	آشکار نکنند
۳۱	وَلْيَضْرِبْنَ	ده‌بی داده‌ن	باید فرو اندازند
۳۱	خُمْرِهِنَّ	سه ره‌پوشه‌کانیان	روسری‌هایشان
۳۱	جُيُوبِهِنَّ	یه‌خه و به‌ره‌کیان	یقه و سینه‌هایشان
۳۱	تَابِعِينَ	خزمه‌تکاران	خدمتگزاران
۳۱	غَيْرِ أُولَى الْإِرْبَةِ	بی‌نیازان له‌ژن	آنانکه تمایل جنسی ندارند
۳۱	طِفْلٍ	منال، زارو	کودک
۳۱	عَوْرَةٍ	شهرمگا	شرمگاه
۳۱	لَا يَضْرِبْنَ	نه‌روُن، نه‌ده‌ن	نروند، نزنند
۳۲	أَنْكِحُوا	به‌شویدنه‌ن، ماره‌بیرن	به شوهر دهید
۳۲	أَيَّامِي	ژنانی بی‌میرد، پیاوانی بی‌ژن	زنان بدون شوهر، شوهران بدون زن
۳۲	إِمَاءَ	کنیزه‌کان	کنیزها
۳۳	كَاتِبُوهُمْ	نامه‌یان بو بنووسن	برایشان نامه بنویسید
۳۳	بِغَاءٍ	خوف‌روشی، داوین پیسی	زنا - خودفروشی
۳۳	تَحَصُّنًا	پاکی، خاوینی	پاکی
۳۳	يَكْرِهَهُنَّ	ناچاریان‌کا	مجبورشان کند
۳۵	مِشْكَاةٍ	تاق، چرادان	چراغدان
۳۵	مِصْبَاحٍ	چرا، چراو	چراغ

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۳۵	زُجَاجِه	جام، بلوریکی شیشه‌ای	ظرف، حُباب
۳۵	دَرَى	سپی و جوان	درخشان
۳۵	يُوقَدُ	تروسکه‌ی بی، ورشه‌دار	افروخته می‌شود
۳۵	شَرْقِيَّه	پرووناک ده‌بی	شرقی
۳۵	زَيْت	پوژ هه‌لاتی	روغن
۳۵	غَرْبِيَّه	پون	غربی
۳۵	يُضْبَى	روژئاوایی	روشنی می‌بخشد
۳۵	لَمْ تَمْسَسْهُ	تخونی نه‌که وتوه، پی	او را لمس نکرده است
۳۶	تَرْقَع	نه‌که یشتوه	رفعت یابد
۳۷	لَا تَلْهَيْهُمْ	به‌رز رابگریت	غافلشان نکند
۳۷	تَتَقَلَّبُ	له بیران نابا، سه‌رقالیان ناکا	می‌چرخد، تغییر می‌کند
۳۹	سَرَاب	وه‌ر ده‌چه‌رخ، ده‌گوری	آب‌نما
۳۹	بِقِيعَةٍ	تراویلکه، سه‌راب	بیابان
۳۹	ظُمُثَان	بی‌اوان	تشنه
۳۹	فَوْقَاهُ حِسَابَه	تینو، تینگ	پس حسابش را کامل می‌دهد
۴۰	لُجَى	جا به حیسابی پاده‌گا	عمیق، آبگیر عمیق
۴۰	يَغْشَاهُ	قول، بی‌په‌ی	آن را می‌پوشاند
۴۰	لَمْ يَكْدِ يَرَاهَا	دای ده‌پوشی	ممکن است آن را نبیند
۴۱	صَاقَات	له‌وانه یه‌نه‌ی بینی	پرنندگان گسترده بال
۴۳	رُكَام	بالنده بال کراوه‌کان	ابر متراکم
۴۳	وَدَق	پر، هه‌وری پر	شب‌نم، باران تند
۴۳	بَرَد	دلویه، باران	تگرگ
۴۳	يَصْرِفُهُ	ته‌وه‌رگ، ته‌رزه	از او باز می‌دارد
۴۳		لی‌ی لاده‌دا	

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۴۳	سَنَا	رووناکی	روشنی، درخشندگی
۴۵	يَمْشِي	ده‌پوا، پی ده‌کا	می‌رود
۴۹	مُذْعِن	مل که‌چ	اطاعت‌کننده
۵۰	اِرْتَابُوا	دوو دل بوون	شک کردند
۵۰	يَحِيفَ	ناحه‌قی بکا	ظلم کند
۵۳	يَخْرُجَنَّ	ده‌چنه دهر	بیرون می‌روند
۵۴	حُمَلٍ	ئه‌رکی له‌سه‌ر دانراوه	تحمیل شده است
۵۴	حَمَلْتُمْ	ئه‌رکی خو‌تان هه‌یه	موظف بر حمل شده‌اید
۵۵	لَيْسَتْ خَلْفَنَّهُمْ	ده‌یانکاته جی‌نشین	آن‌ها جانشین می‌سازد
۵۵	لَيْمَكْنَنَّ	داده‌مه‌زربنی	استوار می‌سازد
۵۵	اِسْتَخْلَفَ	کردیه جی‌نشین	جانشین کرد
۵۸	لَيْسَتْ ذُنُوكُمْ	ده‌بی ئیزنولی بخوازن	باید از شما اجازه بگیرند
۵۸	ثَلَاثَ مَرَّاتٍ	سی جار	سه بار
۵۸	يَضَعُونَ	داده‌نین	از تن بیرون می‌آورید
۵۸	حُلُمٍ	بلوق	بالغ شدن
۵۸	طَوَّافُونَ	زور دهور دهران	بسیار گردندگان
۵۹	اِسْتَبْدَنَ	ئیزن بخوازن	اجازه بگیرند
۶۰	قَوَاعِدَ	ئه‌وزنانه‌ی وه‌ختی شوویان	زنانی از وقت شوهر کردن
۶۰	يَسْتَعْفِفْنَ	به سه‌ر چووه	آنها گذشته است (پیرزنان)
۶۰	مُتَبَرِّجَاتٍ	له‌گونا دوور گرن	عفت ورزند
۶۱	أَعْرَجَ	خو‌ده‌رخه‌ران	آشکارکنندگان زینت‌ها
۶۱	مَلَكَتُمْ	شه‌ل	لنگ
۶۱	أَخْوَالِكُمْ	بوونه‌خواه‌ن	مالک شدید
۶۱	صَدِيقٍ	خالو‌کانتان	دایی‌هایتان
۶۱	أَشْتَاتًا	دو‌ستی چاک	دوست صمیمی
۶۱	أَعْمَامِكُمْ	هه‌رکه‌س به‌ته‌نیا	پراکنده
۶۱		مامو‌کانتان	عمو‌هایتان

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۶۲	أَمْرٍ جَامِعٍ	کاری به کومه‌ل	کار دسته جمعی
۶۳	يَتَسَلَّلُونَ	پی دزه‌ده‌که‌ن	مخفیانه خارج می‌شوند
۶۳	لِوَاذٍ	خوشاردنه‌وه له پالی	خود را در پهلوی
۶۳	يُخَالِفُونَ	که‌سیکی‌تر	دیگری مخفی کردن
		سه‌ریچی ده‌که‌ن	مخالفت می‌کنند

سورهی فرقان (۲۵)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	تَبَارَكَ	گه‌وره و پیروژه، مه‌زنه	بسیار بابرکت است
۳	نُشُور	ژینه‌وهی پاش مردن	رستاخیز
۴	أَعَانَهُ	یاری داوه	او را یاری داده است
۵	إِكْتَتَبَهَا	داوای کردوه بوّی، بنووسری	درخواست نوشتنش کرد
۵	تُمَلَّى عَلَيْهِ	بوّی ده‌خوینری	بر او خوانده می‌شود
۵	بُكَرَةٌ	به‌یانان	بامدادان
۵	أَصِيلًا	ئیواران	شامگاهان
۷	أَسْوَاقٍ	بازاره‌کان	بازارها
۸	كَنْزٍ	گه‌نج	گنج
۱۲	رَأَتْهُمْ	ده‌یانبینی	آنها را می‌بیند
۱۲	تَغِيْظُ	لرفه‌ی کلی‌ئاگر، ده‌نگی	فریاد با خشم و غیظ و
		تورپه‌یی	عصبانیت
۱۳	ثُبُورٍ	مه‌رگ، مردن، فوتان	مرگ، مردن، نابودی
۱۷	أَضَلَلْتُمْ	گو‌م‌راتان کرد	گمراه کردید
۱۸	مَتَّعْتَهُمْ	به‌هره‌مندت کردن	آنها را برخوردار کردند
۱۸	بُورٍ	بی‌خیرگه‌ل، تیاچوان، فه‌وتاوان	بی‌فایده‌ها، نابودشدگان
۱۹	صَرَفٍ	لادان	برگرداندن
۱۹	نُذْقُهُ	پی‌ده‌چیژین	به او می‌چشانیم
۲۰	أَتَصْبِرُونَ	ئاخو ئیوه خو‌رپاده‌گرن	آیا صبر می‌کنید
۲۱	عَتَوَ	فیزو سه‌ربزیوی، سه‌رکه‌شی	سه‌رکه‌شی و تکبر
۲۲	مَحْجُورٍ	حه‌رام کراو، ناره‌وا	غیرقابل نفوذ و عبور، ممنوع اعلام شده

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۲	حِجْر	حه‌رام	حرام
۲۳	هَبَاءٌ	توژ، غوغا	گرد و غبار
۲۳	مَنْثُورٌ	پژو بلاو	پراکنده
۲۴	مَقِيلٌ	جیی حه‌سانه‌وه‌ی نیوه‌رو	جایگاه خواب ظهر
۲۵	تَشَقُّقٌ	ده‌قه‌له‌شی، له‌ت ده‌بی	می‌شکافد
۲۶	عَسِيرٌ	په‌ته‌نگانه، دژوار	سخت، دشوار
۲۷	يَغُضُّ	ده‌ستی خوئی ده‌نو‌شی	دست خود را می‌گزد، گاز می‌گیرد
۲۹	خَذُولٌ	به‌ره‌لا‌که‌ر، له‌ری‌گه‌لا‌ده‌ر، زوژ ئاپرو به‌ر	در مصیبت تنها گذارنده، بسیار خوارکننده
۳۰	مَهْجُورٌ	وه‌پشت گوی‌خه‌ر	ترک‌کننده
۳۲	جُمْلَةً وَاحِدَةً	به‌تیک‌پایی	همه، یکجا
۳۲	فُؤَادٌ	دل	دل
۳۲	رَتَّلْنَاهُ	هیدی هیدی خو‌ندمانه‌وه	آرام‌آرام آنرا خواندیم
۳۲	تَرْتِيلٌ	به‌ئارامی خو‌یندن	آهسته خواندن
۳۳	تَفْسِيرٌ	به‌یان، پروون کردنه‌وه	توضیح، بیان واضح
۳۸	اَصْحَابُ الرَّسِّ	خاوه‌نی چالا‌وه‌کان	صاحبان چاهها
۳۹	تَبَرْنَا	له‌ناومان برد	نابود کردیم
۴۰	أَمْطَرَتْ	باران باری	باران بارید
۴۵	مَدَّ	دریژه‌ی‌دا	طول داد، کشش داد
۴۵	سَاكِنٌ	جی‌گیر	ساکن
۴۶	قَبَضْنَاهُ	کو‌مان کرده‌وه، گر‌تمان‌وه	آن را جمع گردانیدیم، آنرا برگرفتیم
۴۷	سَبَاتٌ	سانه‌وه، ئارامش	آرامش، راحتی
۴۹	نُسْقَى	تیراو بکه‌ین	سیراب کنیم
۵۳	مَرَجَ	به‌یه‌ک گه‌یاند	به هم رساند
۵۳	عَذَبٌ	شیرین	شیرین

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۵۳	قُرَات	فره شیرین	بسیار شیرین
۵۳	مِلَح	سول، شور، سویر	شور
۵۳	أَجَاج	زور تال و شور	بسیار تلخ و شور
۵۳	بَرْخ	به‌ریه‌ست، له‌مپر، به‌رزه‌ک	مانع، فاصله، برزخ
۵۳	بَحْرَین	دوو زری، دوو ده‌لیا	دو دریا
۵۴	صَهْر	خزمایه‌تی	خویشاوندی و فامیلی
۵۴	نَسَب	خزمایه‌تی رگه‌زی	مادری، پیوند سببی
۶۰	نَفُور	سل کردن، دورکه‌وته‌وه	خویشاوندی سببی
۶۱	سِرَاج	چرا	دوری گرفتن، اظهار بیزاری
۶۱	مُنیر	تریفه‌دار، پرشنگ دار	چراغ
۶۲	شُكُور	سوپاسکار	نورانی
۶۳	هَوْن	بی‌ده‌عیه، بی‌فیز، به‌نه‌رمی	سپاسگذار
۶۳	خَاطِبُهُم	بیان‌دوینی	به آرامی بدون تکبر
۶۴	يَبِيتُونَ	شه‌و به‌سه‌ر ده‌بن	با آنها سخن گوید
۶۵	أَصْرَفُ عَنَّا	لیمان دوورخه‌وه	شب را به‌سر می‌برند
۶۵	عَرَام	دوانه‌هاتو، هه‌میشه‌یی	از ما دور کن
۶۷	لَمْ يَقْتَرُوا	ده‌س قوچاو نابن	مداوم
۶۷	قَوَامًا	ناوه‌ند، مام ناوه‌ند	بخل نمی‌ورزند،
۶۸	لَا يَزْنُونَ	داوین پیسی ناکن	خسبسی نمی‌کنند
۶۸	يَلْقَیْ	ده‌که‌ویت، تووش ده‌بی	حد وسط، میانه‌روی
۶۸	أَثَام	تاوان گهل، گوناهاان	زنا نمی‌کنند
۶۹	يَخْلُدُ	هه‌میشه‌ده‌مین	می‌افتد
۶۹	مُهَان	سو‌کایه‌تی، ریسوایی	گناهان
۷۲	مَرَّوَا	راده‌بورن	جاودان می‌ماند
۷۲	کِرَام	مه‌ردانه، به‌ریزه‌وه	خواری
			می‌گذرند
			مردانه، محترمانه

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۷۳	لَمْ يَخْرَوْا	ناویستن	نمی ایستند
۷۳	عَمِيَانِ	کویر، نابینا	کور، نابینا
۷۴	هَبْ لَنَا	پیمان ببه خشه	به ما ببخش
۷۵	يُلْقَوْنَ	پویه پرو ده بن	مواجهه می شوند
۷۷	مَا يَعْذُبُكُمْ	هه والتان لی ناپرسی ^۷	احوالتان را نمی پرسد
۷۷	لِزَامٍ	جوی نه بو	جدا نشدنی

سوره‌ی الشعرا (۲۶)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۴	أَعْنَقَهُمْ	مله‌کانیان	گردنهایشان
۴	خَاضِعٍ	مل که چ، به رفه‌رمان	مطیع، فرمانبر
۱۳	لَا يَنْطَلِقُ	گو‌نا کا، ره‌وان نابی	به سخن نمی‌آید، روان نمی‌شود
۱۵	مُسْتَمِعٍ	بیسهر، گوی‌گر	شنونده
۱۸	تُرَبِّكُ	په‌روه‌رده‌مان کردی	تو را پروردیم
۱۸	وَلِيدٍ	منال، زارو‌ک	کودک
۲۰	ضَالِينَ	گو‌م‌رایان	گمراهان
۲۱	وَهَبَ	به‌خشی	بخشید
۲۲	نَمْنُ	منه‌ت ده‌نبی	منت می‌گذارید
۲۵	أَلَا تَسْتَمِعُونَ	ئاخو ئیوه نابیسن؟	آیا نمی‌شنوید؟
۲۶	أَسْقِطُ	بییخه‌خوار	فرود آور
۲۹	مَسْجُونٍ	به‌ند‌ک‌راو، زیندانی	زندانی
۲۹	لَأَجْعَلَكَ	بی‌گومان دادت ده‌نیم	حتماً قرار می‌دهم تو را
۳۶	مَدَائِنٍ	شاره‌کان، شار‌گه‌ل	شهرها
۳۸	مِيقَاتٍ	وه‌خت و جیگای دیدار	زمان و وعده‌گاه
۳۹	مَجْتَمِعُونَ	کو‌ک‌راوان	جمع‌شدگان
۵۰	ضَرِيرٍ	زیان، زهره‌ر	ضرر
۵۲	إِنَّكُمْ مَتَّبِعُونَ	بی‌گومان به‌داواتانا دین	حتماً تعقیب می‌شوید حتماً به دنبالتان می‌آیند
۵۴	شَرِذِمَةٍ	ده‌سته‌یه‌کی که‌م	گروهی اندک
۶۱	مُدْرَكٍ	گیراو	گرفتار شده، گیرافتاده

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۶۳	انْفَلَقَ	قه‌لشی برد، لهت بو	شکافته شد
۶۳	فِرَق	لهت، پارچه	تکه، قطعه
۶۳	طُود	چیا، کیف، کهژ	کوه
۶۴	أَزَلْنَا	نزیکمان کرده‌وه	نزدیک گردانیدیم
۷۳	يَنْفَعُونَكُمْ	به‌هره‌تان پی‌ده‌ده‌ن	به شما نفع می‌دهند
۷۳	يَضْرُونَ	زیان ده‌ده‌ن	زیان می‌رسانند
۷۶	أَقْدَمَ	پیشو	قدیم‌تر، گذشته‌تر
۷۸	يَهْدِينِ	شاره‌زام ده‌کا، رېنمورنیم ده‌کا	مرا هدایت می‌کند
۷۹	يُطْعِمُنِي	خوارده مه‌نیم ده‌داتی ^۱	مرا خوراک می‌دهد
۷۹	يَسْقِينِ	ئاوم ده‌داتی ^۲	مرا آب می‌دهد
۸۰	مَرِضْتُ	ناساغ که‌وتم	مریض شدم
۸۰	يَشْفِينِ	چاکم ده‌کاته‌وه	مرا شفا می‌دهد
۸۱	يُمِيتُنِي	ده‌مرینی ^۳	مرا می‌میراند
۸۱	يَحْيِينِ	زیندووم ده‌کاته‌وه	مرا زنده می‌گرداند
۸۳	الْحِفْنِ	بمگه‌ینه	مرا برسان
۸۵	وَرَثَةٍ	به‌ش به‌زان، میراتگران	ارث برندگان
۸۷	لَا تَخْزِنِي	رېسوام مه‌که	مرا رسوا می‌گردان
۸۷	يُبْعَثُون	زیندوو ده‌بنه‌وه	زنده می‌شوند
۸۱	يُمِيتُنِي	ده‌مرینی ^۴	مرا می‌میراند
۸۸	بَنَوْن	منالان، زاروکان	کودکان
۸۹	سَلِيم	پاک، خاوین	پاک و سالم
۹۱	بُرْزَت	ده‌خریته‌رو، ئاشکرا ده‌بی ^۵	ظاهر می‌شود
۹۴	كَبْكَبُوا	ده‌مرو ده‌خرین	واژگون می‌شوند، بر روی چهره‌هایشان می‌افتند
۹۴	غَاوْن	گو‌مپایان	گمراهان
۹۸	نَسَوِيَكُمْ	ئیوه‌مان به‌را به‌ر کرد	شما را برابر ساختیم

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۰۰	شَافِعِین	تکاکاران	سفارش کنندگان
۱۰۹	مَا أَسْتَلْکُمْ	داواناکه‌م، له‌ئیووم ناوی	از شما نمی‌خواهم
۱۱۱	أَرْدُلُون	لات و لوته‌کان، بی‌ریزه‌کان	فرومایگان
۱۱۶	مَرْجُوم	سه‌نگسار	سنگسار
۱۱۸	نَجْنِی	پزگارم که	مرا نجات ده
۱۲۶	بَاقِین	ئه‌وانی‌تریش	بقیه، دیگران
۱۲۸	تَبْنُون	درووست ده‌که‌ن	می‌سازند
۱۲۸	رِیع	جیگای به‌رز	جای بلند
۱۲۸	تَعَبُّونَ	کاری پر و پووج ده‌که‌ن	کار بی‌فایده می‌کنید
۱۲۹	مَصْنَع	کوشک و قلا‌گهل	کاخ‌ها و بناهای مجلل
۱۳۰	بَطْشْتُمْ	هیرستان برد	حمله‌ور شدید
۱۳۶	وَعَظَّتْ	ئاموژگاریت کرد	اندرز دادی
۱۳۶	وَاَعِظْ	ئاموژیار	نصیحت‌کننده، اندرز دهنده
۱۳۷	خُلِقْ	په‌وشت، داب و نه‌ریت	اخلاق، رفتار، تربیت
۱۳۸	مُعَذِّبْ	ئازار دراو	عذاب‌دیده، عذاب داده شده
۱۴۶	تُتْرَکُون	لیوده‌گه‌پین، وازتان لی ده‌هین	شما را رها می‌کنند
۱۴۸	هَضِیم	نهرم و نول	رسیده و شاداب، قابل هضم
۱۴۸	زُرُوعْ	کشت و کال	مزرعه
۱۴۹	فَارْهِین	خوش و شادمان	خوشحال
۱۵۳	مُسَخَّرْ	جادو لیکراو	سحرزده، جادو شده
۱۵۵	شِرْبْ	به‌شه ئاو	سهم آب
۱۶۵	ذُکْرَان	نیران	مذکرها
۱۶۷	مُخْرَجْ	دهر کراو	اخراج شده، بیرون شده
۱۶۸	قَالَ	قلس، بیزار	بیزار
۱۸۱	مُخْسِرِین	زیان‌دهر، زیان به‌خوش	زیانبخش

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۸۴	جَبَلَتْ	کو مهل، خه لک و نه ته وه کان	مخاروب
۱۸۷	أَسْقَطُ	باویژه خوار	پایین انداز
۱۹۷	عَلَمَا	زانایان	دانشمندان
۲۰۰	سَلَكْنَا	دامان نا، خستمانه ناو	داخل کردیم
۲۰۲	بَعَثَهُ	به په له، به ناکاو	ناگهان
۲۰۳	مُنْظَرُونَ	مولهت دراوان	مهلت داده شدگان
۲۱۰	مَا تَنْزَلَتْ بِهِ	نه یان هیناوه ته خوار	آنرا فرو نیاورده اند
۲۱۲	مَعْزُول	بی بهش کراو	گوشه گیر
۲۱۴	عَشِيرَت	خز مه کان	خویشاوندان
۲۱۴	أَقْرَبِينَ	نزیکتره کان	نزدیکتران
۲۲۲	تَنْزَلُ	داده به زن	فروود می آیند
۲۲۲	أَفَاك	زور درو نه خشینی تاوانبار	بسیار بهتان پرداز
۲۲۴	شُعراء	شاعیره کان	شاعران
۲۲۵	وَاد	شیو	دره
۲۲۵	يَهِيْمُونَ	سه ر لی شیواو ده بن	سرگشته می روند
۲۲۶	يَنْقَلِبُونَ	ده گه رینه وه	بر می گردند

سوره النمل (۲۷)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۶	تَلَقَّیْ	وهرده گری، پیٚ ده لَین	درمی یابی، می آموزی
۷	لَعَلَّکُمْ تَضْطَلُوْنَ	هیوایه گهرم بینه وه	امید است گرم شوید
۷	خَبَرْ	هه وال	خبر
۸	بُورِکْ	پیروژه، به پیته	مبارک است
۱۰	تَهْتَزُّ	به توندی ده خزی	می جنبد، تکان می خورد
۱۰	وَلَّیْ	هه لآت، رای کرد	فرار کرد
۱۰	لَمْ یَقْبَبْ	ئاوری نه داوه	به عقب نگاه نکرد
۱۲	جَبِیْبْ	باخهل	بغل، جیب
۱۴	اِسْتِیْقَنْتَهَا	له دلی خویاندا به راستیان ده زانی	به درستی آن یقین داشتند
۱۶	مَنْطِقَ الطَّیْرِ	زمانی مه لان	زبان پرندگان
۱۷	حُشْرَ	کو بونه وه	جمع آوری شدند
۱۸	نَمِلْ	میروله	مورچه
۱۸	نَمَلَةٌ	میروله	مورچه
۱۸	لَا یَحِطُّمَنَّکُمْ	نه تان که نه ژیری پی	پامال نسازند شما را
۱۹	تَبَسُّمَ	بزه ی هات	تبسم نمود
۱۹	ضاحِکَ	پی که نی	خندان شد
۱۹	اَوْزَعْنِیْ	وام رایینه	در بهره ی من بکن، نصیب من کن
۱۹	تَرْضَاةَ	لی رازی بی	از آن راضی باشی
۲۰	تَفَقَّدَ	هه والی زانی	خبر گرفت
۲۰	غَائِبْ	نادیار، ون	پنهان
۲۰	هَدَّ هَدَّ	په پوسلیمانه	شانه به سر، هد هد
۲۱	لَا عَذِیْبَةَ	ده بی سزای بدهم	حتماً سزا خواهم داد او را

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۱	لَاذْبَحْنَهُ	ده‌بی ملی همل قرتینم	باید سرش را ببرم
۲۲	مَكَثَ	ماته‌ل بو، چاوه‌نور بو	معطل شد، انتظار کشید
۲۲	أَحْطَتُ	ده‌سم که‌وتوه	دسترسی پیدا کردم
۲۲	لَمْ تُحِطْ	ده‌س تو نه‌که‌وتوه	دسترسی پیدا نکردی
۲۲	سَبَّأَ	سه‌با: ناوی شاریک له	نام شهری به مسافت سه
		ولاتی یه‌مه‌ن	منزل از صنعا
۲۳	تَمْلِكُ	پاشایه‌تی ده‌کا	پادشاهی می‌کند
۲۵	خَبَاءَ	و شیراو، شاراوه	چیز پوشیده
۲۸	سَنَنْظُرُ	به‌م زوانه ده‌پروانین	به زودی می‌نگریم
۲۸	تُولَّ	پوو وهر گه‌پینه	روی گردان باش
۳۱	لَا تَعْلُوا	خو به زل مه‌زانن	تکبر نورزید، خود را برتر نشمارید
۳۲	قَاطِعَةً	بریارده‌ر	تصمیم گیرنده
۳۳	فَانْظُرِي	سا پروانه	پس بنگر
۳۴	أَفْسَدُوهَا	تیکی ده‌ده‌ن	تباہ می‌کنند
۳۵	إِنِّي مَرْسَلَةٌ إِلَيْهِمْ	بویان ده‌نیرم	برایشان می‌فرستم
۳۵	هَدِيه	دیاری	بخشش، هدیه
۳۵	نَاطِرَه	چاوه‌پی	منتظر
۳۶	أَتُمِدُّونَنِ	آیا یارمه‌تیم نه‌ده‌ن؟	آیا مرا یاری می‌دهید
۳۶	ءَاتَانِ	به منی به‌خشبوه	به من بخشیده است
۳۹	عَفْرِيت	زه‌به‌لاح، به‌هیزترین جنوکه	قوی هیکل، دیو
۴۰	رَاءَهُ	ئه‌وی دی	او را دید
۴۰	يَبْلُوْنِي	تاقیم بکاته‌وه	مرا بیازماید
۴۰	أَشْكُرُ	سوپاس کاری ده‌که‌م	سپاسگذاری می‌کنم
۴۰	أَكْفُرُ	ناسوپاسی ده‌که‌م	ناسپاسی می‌کنم
۴۰	شَكَرَ	سوپاسی کرد	سپاس کرد

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۴۱	نَكْرُوا	بگورن	ناشناخت کنید
۴۱	نَنْظُرْ	بزانین، پروانین	بدانیم، بنگریم
۴۴	صَرَح	کوشک، جهوش	کاخ، حیات
۴۴	رَأَتْهُ	دیتی	آنها دید
۴۴	حَسِبْتُ	پیی وابو	تصور می کرد
۴۴	لُجَّةٌ	ئاویکی زور	آبی فراوان
۴۴	كَشَفْتُ عَنْ سَاقَيْهَا	لاقه کانی هه‌ل کرد	ساق پاهایش برهنه ساخت
۴۴	مَمَرْدٌ	روون، ساف	لباسش را بالا کشید
۴۴	قَوَارِيرَ	شوشه	روشن، صاف
۴۷	تَفْتَنُونَ	نه‌زموون ده‌کرین	ظروف شیشه، بلورین آینه‌ای
۴۷	إِطِيرْنَا بِكَ	تویه شوم و به‌دفعه ده‌زانین	آزمایش می‌شوید، امتحان می‌شوید
۴۷	طَائِرُكُم	چاره‌نوسی ئیوه	تو را بدشگون و نحس می‌دانیم
۴۹	تَقَاسَمُوا	سویند بخون	سرنوشت شما سوگند خورید
۴۹	لَنُبَيِّنَنَّهٗ	به‌شه و ده‌ده‌ین به‌سهریا، شه و هیرشی بو ده‌به‌ین	به او شبیخون می‌زنیم، شب به او حمله می‌کنیم
۵۰	مَكْرَنَا	نه‌خشه‌مان کی‌شا	نقشه کشیدیم
۵۶	يَنْتَظِرُونَ	داوین پاکی ده‌خوازن	ادعای پاکی می‌کنند
۶۰	حَدَائِقِ	باخچه‌گه‌ل، باخچه‌کان	باغ‌ها
۶۰	بَهْجَةٍ	خوش دیمه‌ن، گه‌شاوه، قه‌شه‌نگ، جوان	خوش منظر، زیبا
۶۱	حَاجِزٌ	له‌مپه‌ر، به‌ربه‌ست	برزخ، پرده، مانع
۶۲	مُضْطَرٌّ	نا‌ئارام، هومید براو	ناراحت، بی‌قرار، ناامید

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۶۲	يُجِيبُ	دهه‌انای دی	جابت می‌کند
۶۶	إِدَارَكَ	بی هیّز و ناته‌وان بوو	خسته و درمانده ماند
۶۶	عَمَوْن	کویرن	کور هستند
۶۸	وَعِدْنَا	به لَینمان بی‌درا	به ما وعده داده شد
۸۳	يُكَذِّبُ	حاشا ده‌کا	انکار می‌کند
۸۳	يُوزَعُونَ	ریز ده‌کرین	صف بسته می‌شوند
۸۳	فَوْج	کومەل، گرو	گروه، دسته
۸۵	لَا يَنْطِقُونَ	قسه ناکه‌ن	سخن نمی‌گویند
۸۷	فَزِعَ	ترسی لی نیشته	وحشت گرفت
۸۷	دَاخِرَ	زه‌لیل، سه‌رشوڤ	خوار و پست
۸۸	تَمَرٌ	ده‌پروا	می‌رود
۸۸	أَتَقَنَ	زور به چاکی ساز داوه	درست کرد، استوار کرد
۸۸	جَامِدٌ	بی جو‌له	بدون حرکت
۹۰	كَبَّتْ	سه‌رشوڤ بو	خوار و رسوا شد، سرنگون شد

سوره‌ی القصص (۲۸)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۴	يَذْبَحْ	سهر ده‌بری	سر می‌برد، می‌کشد
۵	تُرِيدُ	بریارمان دا، بریار ده‌دین	اراده کردیم، می‌خواهیم
۶	نُمْكِّنْ لَهُمْ	به‌هیز و پته و یان بکه‌ین	آنها را به قدرت برسانیم
۶	نُرِيْ	نیشان بده‌ین	نشان بدهیم
۷	أَرْضِعِيْهِ	شیری ده‌یه، شیری پی‌ده	او را شیر بده
۷	رَادُوْهُٓ اِلَیْكَ	بوٚتی دینینه‌وه	او را به تو بازمی‌گردانیم
۸	هَامَانَ	ناوی وزیریکی فیرعه‌ون	نام وزیر فرعون
۸	فَالْتَفَقَطَهُ	جا هه‌لیان گرت	پس او را برداشتند
۹	قُرَّتْ عَیْنُ	مایه‌ی چاو روشنی	مایهٔ چشم روشنی
۱۰	فَارِغًا	هوٚشی له دلدا نه‌ما	خالی از شکیبایی، خالی
۱۰	كَادَتْ	خالی له هوٚش	از خوف
۱۰	كَادَتْ	نزیك بوو، له‌وانه بوو	نزدیک بود
۱۱	قُصِيْهِ	شوینی كه‌وه	او را دنبال كن
۱۱	بَصُرَتْ بِهٖ	چاوی پی‌كه‌وت	او را دید
۱۲	مَرَاضِعَ	مه‌مکان، شیرده‌ران	ج - مَرَضِعَ، شیردهنده، دایه، پستان
۱۳	رَدَدْنَاهُ	گه‌راندمانه‌وه	او را برگرداندیم
۱۵	شِيعَتِهٖ	ده‌سته‌ی خوٚی، خیلی خوٚی	گروهش
۱۵	اِسْتَاغَاثَهٗ	هانای پی برد	از او یاری خواست
۱۵	وَكَزَّهٗ	مشتیکی تی سره‌اوند	مشتی به او زد
۱۸	يَتَرَقَّبُ	چاوه نو‌رپوو	چشم براه و نگران بود
۱۸	يَسْتَرْخِ	هاواری کرد	فریاد کرد
۱۹	يَبْطِشُ	هیرش به‌ری، هه‌لمه‌ت بیا	حمله کند

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۰	يَسْعَى	ده‌پوا، پی ده‌کا	می‌رود، حرکت می‌کند
۲۰	يَا تَمْرُون	پاویژ ده‌که‌ن	مشورت می‌کنند
۲۳	تَذَوْدَان	دوور ده‌خه‌نه‌وه	دور نگه می‌دارند
۲۳	مَا خَطْبُكُمْ	ئیوه کارتان چیه؟	شما مشغول چه هستید؟
۲۳	يُضْذِرُ	وه ده‌ر نی	خارج کند
۲۳	رِعَاءُ	شوانان	جمع راعی، چوپانان
۲۴	أَنْزَلَتْ	ناردت	فرستادی
۲۵	اسْتَحْيَاءُ	شهرم، حه‌یا	شرم
۲۵	قَصٌّ	باسی کرد	بازگوکرد، قصه‌گویی نمود
۲۵	نَجَوَتْ	رزگار بوی	نجات یافتی
۲۶	اسْتَأْجَرَهُ	به‌کریی بگره	او را اجیر کن
۲۶	اسْتَأْجَرَتْ	به‌کریی بگری	اجیر کنی
۲۷	أَنْكِحَكَ	ماره‌که‌م بو	به نکاح تو در آورم
۲۷	تَأْجِرْنِي	په‌نجه‌رم بی	اجیر و کارگر من باشی
۲۷	حِجَجٌ	سالان، سال گه‌ل	جمع حجه، سالها
۲۷	أَشَقُّ	دژوارتر، سه‌خت‌تر	دشوارتر، سخت‌تر
۲۸	أَيُّمَا الْأَجْلَيْنِ	هه‌ر کام له‌و دو ماوه	هر کدام از آن دو مدت
۲۹	سَارَ	پویی	حرکت نمود، کوچ کرد
۲۹	عَانَسَ	دیتی، زانی	دید، دانست
۲۹	جَذَوَةٌ	چولیک، چلو‌سک	پاره‌ای از آتش، اخگر
۳۰	شَاطِئِی	لا، که‌نار	سوزان، شعله‌ی سوزان
۳۰	بُقْعَةً	شوین، پارچه‌یه‌ک له‌زه‌وی	جانب، سمت، کنار
۳۱	أَقْبَلَ	برو پیش	محل، قسمتی از زمین
۳۴	أَفْصَحَ	په‌وانتر، پاراوتر	جلو برو
۳۴	رَدَّاهَا	یاوه‌ر، یاری ده‌ر	زیاد فصیح دستیار

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۳۴	يُصَدِّقُنِي	قسه‌کانم بسه‌لمینی	گفتارم را تصدیق کند
۳۵	عَضُدٌ	بال	بازو
۳۵	نَشُدُّ	پته‌و ده‌که‌ین	محکم می‌گردانیم
۳۸	أُطْلِعَ	بینم	بینم
۴۲	مَقْبُوحٌ	بی‌چم کریت، ناشیرین	بدحال، زشت
۴۵	تَطَاوُلٌ	دریژه‌ی کیشا	طول کشید
۴۵	ثَاوِي	نیشته‌جی	مقیم
۴۵	مُرْسِلٌ	نینه‌ر	فرستنده
۴۶	نَادِيْنَا	بانگمان کرد	صدا زدیم
۵۵	لَا تَبْتَغِي	نامانوی	نمی‌خواهیم
۵۷	نُتَخِطَفُ	ده‌پ‌فیندرین، ده‌مانکه‌نه‌ده‌ر	از میان برداشته می‌شویم
			ریشه‌کن خواهیم شد
۶۰	يَعْدِلُونَ	لاده‌ده‌ن	منحرف می‌شوند
۶۱	فَهُوَ لَاقِيهِ	جا بی ده‌گا، بوی پیک دی	پس بدان خواهد رسید
۶۵	مَاذَا أَجَبْتُمْ	چون وه‌لامتان داوه	چگونه پاسخ دادید
۶۸	خَيْرَهِ	هه‌قی بزاردن	اختیار، حق انتخاب
۶۸	يَخْتَارُ	هه‌ل ده‌بژیرن	بر می‌گزینند
۷۱	سَرْمَدًا	دریژه، هه‌میشه‌یی، به‌رده‌وام	مستمر، دایمی، طولانی، ابدی
۷۶	قَارُونَ	دوله‌مندیک‌ی نافه‌رمان	سروتمندی سرکش
۷۶	بَغْيٍ	ناهه‌قی کرد، سته‌می کرد	ستم کرد
۷۶	تَنَاءٌ	ماندویان ده‌کرد	خسته می‌کردند
۷۷	لَا تَنْسَ	له‌بیر مه‌به	فراموش مکن
۷۷	لَا تَبْتَغِ	شوین مه‌که‌وه	معجوبی، طلب مکن، مخواه

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۸۰	لَا يَلْقَاهَا	بێ ناگا	به آن نمی‌رسد
۸۱	خَسَفْنَا بِهٖ الْاَرْضَ	خستمانه ژێر زه‌وی	او را به زمین فرو بردیم
۸۱	مُنْتَصِرِينَ	یاری ده‌ران	یاری‌دهندگان
۸۵	رَادُّكَ	ده‌ت گه‌پینته‌وه	تو را باز می‌گرداند
۸۵	مَعَاد	شوینی گه‌پانه‌وه	جایگاه بازگشت

سوره العنكبوت (۲۹)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲	يُفْتَنُونَ	ئه زموون دهبن	آزمایش می شوند
۳	لَيَعْلَمَنَّ	دیاری دهکا	معلوم می دارد
۴	أَمْ حَسِبَ	گومانی کرد، وای زانی؟	گمان کرد؟
۴	يَسْبِقُونَا	له ئیمه پیش ده کهون	از ما سبقت می گیرند
۶	يَجَاهِدْ	ده چپته خه زایه، خهزا دهکا، ههول دهدا	جهاد می کند می کوشد
۸	جَاهِدَاكَ	ههولیان له گهل دای، ههلیان پیچای	با تو درکوشند، کوشش کنند تو را
۸	لِتَشْرِكَ	تا شه ریک دانئی	که شریک بورزی
۸	لَا تَطْعِمُهُمَا	به قسه یان مه که	از آنان پیروی مکن
۱۲	نَحْمِلْ	ههل ده گرین	حمل می کنیم
۱۲	حَامِلِينَ	ههلگران	حمل کنندگان
۱۳	لَيَحْمِلَنَّ	بی گومان ههلده گرن	قطعاً حمل می کنند
۱۷	تَخْلُقُونَ	سازی ده کهن	می سازید
۱۸	تَكَذَّبُوا	باوه پ نه کهن	دروغ پندارند
۱۹	يَبْدِئُ	وه دی دینی	می آفریند
۲۰	نَشَأَتْ	ئافراندن	آفریدن
۲۳	يَسْأُوا	ناهومید بوون، بی هیوا بوون	ناامید شدند
۲۹	تَقْطَعُونَ	ده برین، ده به ستن	قطع می کنید، می بندید
۲۹	نادی	دیوه مخان	محافل، محل اجتماعات
۳۱	أَنَا مُهْلِكُوا	ئیمه له ناو ده بین، ئیمه قرده کهین	ما نابود می کنیم
۳۳	أَنَا مُنْجُواكَ	رزگارت ده کهین	تو را نجات می دهیم

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۳۶	أَرْجُوا	به ته ما بن	امیدوار باشید
۳۸	مُسْتَبْصِرِينَ	زانایان، ئاگیان	درک کنندگان، فهمیدگان
۳۹	مَا كَانُوا سَابِقِينَ	نهیانتوانی پیش که ون	نتوانستند پیشی گیرند
۴۱	عَنْكَبُوتَ	کاکله موشان، جالجالوکه	عنکبوت
۴۱	أَوْهَنَ	سس تر، لواز تر	حقیر، کم زور، ضعیف تر
۴۳	نَضْرِبُهَا	ده یهینین	آن را می آوریم
۴۵	تَنْهَى	دوور ده خاته وه	باز می دارد، بر حذر می دارد
۴۵	تَصْنَعُونَ	ده یکه ن، ده سازن	می کنید، می سازید
۴۷	يَجْحَدُ	حاشا ده کا	انکار می کند
۴۸	إِرْتَابَ	گومانی ده برد	گمان می کرد
۴۸	مُبْطِلُونَ	دل چه په لآن، دل پیسان	باطلان، ناپاکان
۵۱	يَكْفٍ	به سه	کافی است
۵۵	يَغْشَاهُمْ	دایان ده پوشی	آنها را می پوشاند
۵۷	ذَائِقَةُ الْمَوْتِ	مه رگ چیژ	چشنده ی مرگ
۵۸	لَنَبْوِثْنَهُمْ	جییان ده که ینه وه	آنها را جا می دهیم
۶۵	رَكِبُوا	سوار بوون	سوار شدند
۶۵	نَجَّاهُمْ	نه وانی رزگار کرد	نجاتشان داد

سوره‌ی الروم (۳۰)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲	رُوم	روم	روم
۲	غَلَبَتْ	ژیر کهوت	شکست خورد، مغلوب شد
۳	غَلَبَ	سرکهوتن	پیروز شدن
۳	سَيَغْلِبُونَ	به‌م زوانه سهر ده‌که‌ون	به زودی پیروز می‌شوند
۴	بِضَعٍ	که‌متر له ده سال	کم‌تر از ده سال
۹	أَوَلَمْ يَسِيرُوا	ناخو نه‌که‌پاون؟	آیا نگردیده‌اند
۱۰	أَسْأَلُوا	خرابه‌یان کرد	گناه کردند
۱۲	يُبْلِسُ الْمُجْرِمُونَ	تاوانباران ناهومید ده‌بن	گناهکاران ناامید می‌شوند
۱۴	يَتَفَرَّقُونَ	بلاو ده‌بن	پراکنده می‌شوند
۱۵	يُخْبِرُونَ	که‌یف سازن، دل‌خوش ده‌بن	خوش‌حال‌ند
۱۵	رَوْضَةٍ	باخچه	باغچه
۱۶	مُخْضَرُونَ	حازر ده‌بن	حاضر می‌شوند
۱۷	تُمْسُونَ	ده‌گه نه‌کاتی ئیواران	شامگاه را در می‌یابید
۱۷	تُصْبِحُونَ	ده‌گه نه‌کاتی به‌یانان	به صبح می‌رسید
۱۸	تُظْهِرُونَ	ده‌گه نه‌کاتی نیوه‌پوان	ظهر را در می‌یابید
۲۰	تَنْتَشِرُونَ	بلاو ده‌بنه‌وه	پراکنده می‌شوید
۲۲	الْأَسِنَّةِ	زمانه‌کان	زبان‌ها
۲۲	الْوَانِ	ره‌نگه‌کان	رنگ‌ها
۲۵	تَخْرُجُونَ	ده‌رده‌که‌ون	بیرون می‌روید
۲۷	أَهْوَنَ	هاسان‌تر، ئاسان‌تر	آسان‌تر

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۳۰	أَقِمْ وَجْهَكَ	روویکه، رووی خوت بکه	روی خودر متوجه ساز
۳۰	فِطْرَةَ	سروش	سرشت
۳۵	يَتَكَلَّمُ	قسه ده کا	سخن می گوید، دلالت می کند
۳۶	يَقْنَطُونَ	هومیدیان نامینی	ناامید می شوند
۳۹	يَرْبُوا	زید بی، زیاد بی	افزایش یابد، زیاد شود
۳۹	الْمُضْعِفُونَ	خواه نانی خیر و چاکه ی فراوان	گیرندگان پاداش چند برابر
۴۳	يَصْدَعُونَ	بلاوه ی ده کهن، له یه کتر جودا ده بن	از همدیگر جدا خواهند شد
۴۴	يَمْهَدُونَ	ناماده ده کهن	مهیا و آماده می کنند
۴۶	مُبَشِّرَاتٍ	مژده ده ران، مزگینی ده ران	مژده دهندگان
۴۹	مُبْلِسِينَ	ناهومید بووان	نا امیدها
۵۰	مُصَفَّرٌ	زه رد	زرد
۵۰	مُحْيِي	ژیان به خش	زنده کننده
۵۴	شَبِيبَةٍ	پیری	پیری
۵۵	يُقْسِمُ	سویند ده خوا	قسم می خورد
۶۰	لَا يَسْتَخْفِنَكَ	سووک و دودلت نه کهن	تو را سبکسر و بی ثبات نکنند

سوره‌ی لقمان (۳۱)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۶	يَسْتَرِي	ده‌کُری، کَریکاره	می‌خرد، خریدار است
۷	لَمْ يَسْمَعْهَا	نه‌ی بیستی	نشنیده باشد
۷	أَذْنِيهِ	گوی‌کانی	گوش‌هایش
۱۱	أُرُونِي	نیشانم دهن	به من نشان دهید
۱۲	لُقْمَان	ناوی یه‌کی له پیاو چاکان و زانایان	نام یکی از مردان نیکوکار و دانا
۱۳	يَعِظُ	ناموژگاری ده‌کا	نصیحت می‌کند
۱۳	شِرْك	هاوبه‌ش بو خودا دانان	انباز برای خدا قائل شدن
۱۴	وَهْن	بی‌هیزی، که‌م هیزی	سستی، ضعف، ناتوانی
۱۴	فِصَالُهُ	له شیر گرتنه‌وه‌ی	از شیر باز گرفتنش
۱۵	جَاهِدَاكَ	دنه‌ی تو یان‌دا	تو را وادار کردند
۱۵	صَاحِبُهُمَا	ده‌گه‌لیان بژی	با آنان معاشرت کن
۱۶	مِثْقَالَ	ئه‌ندازه، قاس	وزن، اندازه، واحد سنجش
۱۷	وَأَنَّهُ	به‌ر بگره	معیار برای کوچکی
۱۶	صَخْرَةٍ	به‌رد، کوچک، ته‌وه‌ن	منع کن
۱۸	لَا تُصْعَقِرْ	وه‌ر مه‌گیره	سنگ
۱۸	خَدٍ	پوو، دهم و چاو، روآلت، شیوه	روی مگردان
۱۸	مَرَحًا	لوت به‌رزی	چهره، صورت، رخسار
۱۹	أَقْصَدَ	شینه‌یی هه‌ل‌بژیره، هیمن و له سه‌ر خو به	خودپسندی، فخر فروشی
			میان‌ه‌رو مباحث

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۹	مَشِیكَ	پویه رینت	رفتار تو، رفتارت
۱۹	أَغْضَضَ	نزم بیه	کم کن، فروگیر
۱۹	أَنْكَرَ	ناخوش‌ترین	زشت‌ترین
۲۰	أَسْبَغَ	زیاد کرده	افزایش داده است
۲۲	يُسَلِّمُ وَجْهَهُ إِلَى اللَّهِ	پرووی خووی بکاته خوا، به پاکي و ته‌واوی و مل که‌چی خوا بی	روی خویش را متوجه خدا سازد، به پاکي و کاملاً مطیع خداوند شود
۲۶	قَذَفَ	هاویژتی	انداخت
۲۴	نَضَطَرُّهُمْ	پایان ده که‌یشین	مجبورشان می‌کنیم
۲۷	أَبْحَرَ	به‌حره‌کان، ده‌ریاکان	دریاها
۲۷	مَا نَفَدَتْ	دوایی نایه‌ت	تمام نمی‌شود
۲۸	بَعَثَكُمْ	زیندوو بونه‌وه‌تان	زنده شدن‌تان
۳۲	مُقْتَصِدٍ	مام ناوه‌ندی	میانه‌رو
۳۲	خَتَّارٍ	په‌یمان شکین، فریویاز	پیمان‌شکن، حیله‌گر
۳۳	أَخْشَوْا	بترسن، ترسو هه‌بی	بترسید
۳۳	لَا يُجْزَى	ئوبالی له سه‌رنیه سزا نادری	عذاب نمی‌شود
۳۳	لَا تَفَرِّتْكُمْ	فریوتان نه‌دا	شما را فریب ندهد
۳۳	لَا يَفَرِّتْكُمْ	فریوتان نه‌دا	شما را فریب ندهد

سوره‌ی السجده (۳۲)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۵	يَعْرِجُ	به‌رزده بیه‌وه	بالا می‌رود
۵	تَعْدُونَ	ده‌ژمیرن	می‌شمارید
۸	مَهِين	که‌م بایه‌خ، بی‌ریز	ضعیف و ناچیز، بی‌ارزش
۹	نَفَخَ فِيهِ	فوی تی‌کرد	در آن دمید
۱۱	وَكُلَّ	راسپیر دراوه	مأمور گشته است
۱۲	نَاكِسُوا رُءُوسِهِمْ	سه‌ر شوپ‌بوون	شرمنده شدند
۱۲	أَبْصَرْنَا	دیتمان	دیدیم
۱۲	إِزْجَعْنَا	بمان گه‌پینه‌وه	ما را باز گردان
۱۴	نَسِيتُمْ	له‌بیرتان برد	فراموش کردید
۱۵	سَبِّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ	به‌سو پاسه‌وه په‌سنی په‌روه‌ردگاری خو‌یان ده‌ده‌ن	ستایشگرانه به تسبیح پروردگارشان می‌پردازند
۱۶	تَتَجَافَى	دوور ده‌بیه‌وه	دور می‌شود، فاصله می‌گیرد
۱۷	أَخْفَى	شارد دراوه‌ته‌وه	پنهان شده است
۲۲	مُنْتَقِمٍ	توله‌سین	انتقام گیرنده
۲۷	نَسُوقُ	ده‌نیرین	روانه می‌کنیم

سوره‌ی الاحزاب (۳۳)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۴	جَوْفٌ	سینگ، هه‌ناو	درون
۴	أَدْعِيَاءَ	زپ کوپان، به کوپ دانراوان	پسر خوانده‌ها
۸	لَيْسَ أَلْ	تا پرسیار بکا	تا بپرسد
۱۰	حَنَاجِرٍ	قوپ‌قوراگه، گه‌رو	حنجره
۱۱	أَبْتُلَى	ئه‌زموون کران	آزمایش شدند
۱۱	زَلْزَالٍ	له‌رزین، هه‌ژیان	لرزیدن
۱۴	مَا تَلَبَّثُوا فِيهَا	دوایان نه‌ده‌خست	به تأخیر نمی‌انداختند
۱۶	لَا تُمَتَّعُونَ	به‌هره‌مه‌ند نابن	بهرمند نمی‌شوند
۱۷	يَعْصِمُ	ده‌پاریزی	حفاظت می‌کند
۱۸	مُعَوِّقِينَ	په‌ژیوان که‌ره‌وه‌کان، ئه‌وانه‌ی له‌مپه‌ر بوون، شله‌و که‌ره‌کان	منصرف کنندگان، باز دارندگان
۱۹	أَشْحَثَ	چاوچنووک	حسود، آزمند، بخیل، بازدارنده‌ی نیکیه‌ها
۱۹	أَحْبَطَ	پوچه‌ل ده‌کا	باطل می‌کند
۱۹	تَدَوَّرَ	هه‌ل ده‌گه‌ری	می‌چرخد
۱۹	يُغْشَى عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ	بیهوشی مردن دای پوشی	بیهوشی مرگ او را فرا گرفت
۲۰	يَوَدُّوا	ئاوات ده‌خوازن، حه‌ز ده‌که‌ن	دوست دارند، می‌خواهند
۲۱	أَسْوَةً	سه‌رمه‌شق	روش، طرز عمل، نمونه
۲۳	نَحْبٍ	نه‌زر، په‌یمان	ندز، عهد، قول و قرار
۲۳	يَنْتَظِرُ	چاوه‌نوره	منتظر است
۲۶	صِيَاصَى	قلأ	قلعه

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۶	ظَاهِرُوْهُمْ	پشتیوانیان کردن	آنان را پشتیبانی کردند
۲۶	قَذَفَ	خستی	انداخت
۲۶	تَأْسِرُونَ	به دیل ده گرن	اسیر می کنید
۲۷	أَوْرَثَكُمْ	دای به ئیوه	به شما داد
۲۷	لَمْ تَطْنُوْهَا	پاتان پیډانه نابو	به آنجا قدم نگذاشته اید
۲۸	تَعَالَيْنَ	وه رن	بیایید
۲۸	أَمْتَعَكُنَّ	هه قی خوٚتان بده می	حقوق شما را بدهم
۲۸	أَسْرَحَكُنَّ	راهیتان کهم	شما را آزاد کنم
۲۸	سَرَّاح	راهی کردن، دهس لی به ردان	رها کردن، طلاق دادن
۲۹	تُرِدْنَ	گه ره کتانه، ده تانه وی	می خواهید
۳۱	يَقْنُتُ	به رفه رمان بی	مطیع شود
۳۱	إِخْشَوْا	بترسن	بترسید
۳۲	لَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ	زور به خاوی قسه مه کهن	زیاد به نرمی سخن نگویند
۳۲	إِنْقِیْثَنَّ	خوٚتان ده پاریزن	تقوا می ورزید
۳۲	يَطْمَعُ	ئاره زو ده کا	طمع می ورزد
۳۳	قَرْنَ	دهر مه که ون، ئارام بگرن	قرار گیرید، آرام گیرید
۳۳	لَا تَبْرَجْنَ	خه ملی خوٚتان نیشان مه دهن	زینت نمایی نکنید
۳۳	تَبَرَّجْ	خه مل نیشان دان	نمایش، آرایش تن، زینت نمایی
۳۳	أَقِمْنَ الصَّلَاةَ	نویژ بکهن	نماز را بر پا دارید
۳۳	أَطَعْنَ	به ر فه رمان بن	اطاعت کنید
۳۳	يُطَهَّرُ	پاک و خاوین ده کا	پاک می کند
۳۳	تَطْهِيْر	پاک و خاوین کردن	پاک کردن
۳۴	أَذْكُرْنَ	فیری بن، بیلینه وه	یاد گیرید، یادآوری کنید
۳۵	صَابِرَاتٍ	ژنانی خوراگر	زنان شکبیا
۳۵	مَتَصَدِّقَاتٍ	ژنانی سه ده قه دهر	زنان صدقه دهنده
۳۵	صَائِمِينَ	پیاوانی رپو جه وان	مردان روزه گیر

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۳۵	صَائِمَات	ژنانی پوچه وان	مردان روزه گیر
۳۵	ذَاكِرَات	ژنانی یادکەر	زنان یاد کننده
۳۷	أَمْسِكْ عَلَيْكَ	بیگره لای خوٚ	پیش خود نگه دار، از دست مگذار
۳۷	مُبْدِی	ئاشکراکار	آشکار کننده
۳۷	زَيْد	یه کی له یارانێ محمد(ص)	یکی از یاران محمد(ص)
۳۷	قَضُوا	کو تایی مات	پایان یافت
۳۷	و طَرَأَ	جودایی، جیا بونه وه	جدایی
۳۷	زَوْجَانِكُمَا	نهومان کرده هاو جووتی تو	او را همسر تو گردانیدیم
۳۷	تَخْشَعُ	لَبِی بترسی	از او بترسد
۳۷	قَضُوا مِنْهُنَّ وَطَرَأَ	ته لاقیان دان	طلاقشان دادند، از آنها جدا شدند
۴۸	دَعْ	گوی مه ده	بگذر
۴۹	نَكَحْتُمْ	ماره تان کرد	نکاح کردید
۴۹	تَمْسُوهُنَّ	ده گه لیان بنوون	با آنان همبستر شوید
۴۹	تَعْتَدُونَهَا	بیژمیرن	آنها به حساب آورید
۵۰	أَحْلَلْنَا	ره و امان کرد	حلال کردیم
۵۰	أَفَاءَ	به خشیوه	بخشیده است
۵۰	عَمَّ	مام، مامو	عمو
۵۰	خَال	خالو	دایی
۵۰	خَالَةٌ	خوشکی دایک، میمک	خواهر مادر، خاله
۵۰	هَاجِرَنَ	کوچیان کرد	مهاجرت کردند
۵۰	وَهَبَتْ	به خشی	بخشید
۵۰	يَسْتَنْكِحَهَا	ماره ی بکا	او را نکاح کند
۵۱	يَرْضَيْنَ	رازی ده بن	راضی می شوند
۵۱	لَا يَحْزَنَ	غم نه خون	غصه نخورند

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۵۱	تَرْجِی	دوا بخه‌ی	به تأخیر اندازی
۵۱	تَتَوَى	جی بذه‌ی	جا ده‌ی
۵۱	إِبْتَغَيْتَ	گه‌ره‌کت بوو	خواستی
۵۲	تَبَدَّلَ	بگوڤیه‌وه	عوض کنی
۵۳	طَعِمْتُمْ	خوڤراکتان خوارد	غذا خوردید
۵۳	لَا مُسْتَنْسِينَ	خوڤتان به قسه‌و خه‌ریک	خودتان مشغول سخن
	لِحَدِيثٍ	مه‌که‌ن	گفتن نکنید
۵۳	سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا	داوای شتیکتان له ئه‌وان کرد	چیزی از آنان خواستید
۵۳	تُوذَوْنَ	نازار ده‌ده‌ن	می‌رنجانند، آزار می‌رسانند
۵۶	يُصَلُّونَ	درود ده‌نیرن	درود می‌فرستند
۵۶	صَلُّوا عَلَيْهِ	سلاو‌ی لی بکه‌ن	بر درود فرستید
۵۶	سَلِّمُوا	سلاو بکه‌ن	سلام کنید
۵۹	يَدْنِينَ عَلَيْهِنَّ	خو‌یان داپو‌شی	خود را پوشاندند
۶۰	لَمْ يَنْتَه	ده‌س هه‌ل نه‌گرن	باز نایستند
۶۰	مُرْجِفُونَ	ده‌نگ و باس بلاو کهره‌کان	شایعه‌پردازان
۶۰	لَنُغْرِيَنَّكَ	تو سه‌رده‌خه‌یین	تو را چیره می‌گردانیم
۶۰	لَا يُجَاوِرُونَكَ	ناتوانن هاوسات بن، ناتوانن	نمی‌توانند همسایه تو باشند،
		بین به‌هاوسات	نباید همسایه تو باشند
۶۱	مَلْعُونِينَ	نه‌حله‌ت لی کراوان	نفرین شدگان
۶۱	أَخَذُوا	بگیرین	گرفته شوند
۶۱	قَتَلُوا	بکوژرین	کشته شوند
۶۱	تَقْتِيلٍ	کوشتن	کشتن
۶۶	تَقَلَّبَ	ژیر و ژور ده‌کری	زیر و رو می‌شود
۶۷	سَادَتٍ	ئا‌غا‌کان	اریابان، رئیس‌ان
۶۷	كِبْرَاءَ	گه‌وره‌کان، زله‌کان	بزرگان
۶۹	أَذْوَا	نازاریان دا	آزار دادند
۶۹	قَبْرَاهُ	ئه‌وسا پاکانه‌ی بو‌کرد	و او را مبرا ساخت

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۷۱	يُصْلِحْ	راست ده هینی،	اصلاح می کند، نیکومی کند
۷۲	أَشْفَقْنَ	ترسان	ترسیدند
۷۲	حَمَلَهَا	هه‌لی گرت	حمل کرد، برداشت
۷۲	جَهُول	نه‌زان	نادان

سوره‌ی سبا (۳۴)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۳	لَا يَعْزُبُ	گوم نابیی، ون نابیی	گم نمی‌شود، پنهان نمی‌ماند
۷	مُزِقَّتُمْ	به‌ریاد بوون	نابود شدید، پراکنده و بر باد شدید
۷	مُمَزَّق	ورد و بهر باد بو	بر باد شده، پراکنده شده
۹	نُسْقِطُ	بینخه‌ینه خوار	فرود آوریم
۱۰	أَوْبَى	په‌سنی بدهن، پاکی بِلین	ستایش کنید، تسبیح کنید
۱۱	سَابِغَات	بالا پوُش، زریی بِلند	زره کامل و بلند
۱۱	قَدِر	ئه‌ندازه بگره	اندازه‌گیری کن
۱۱	سَرَد	چینی زری	پیوستن حلقه‌های زره، بافتن زره
۱۲	رَوَاح	رویشتنی ئیواران	سیر شبانگاه
۱۲	أَسْلَنَا	تاواندمانه‌وه	روان کردیم، ذوب کردیم
۱۳	مَحَارِب	کوشک و تالارگه‌ل	جمع محراب، کاخ‌ها
۱۳	جِفَان	تیانی	ظروف بزرگ
۱۳	جَوَاب	حه‌وز، برک	حوض
۱۳	قُدُور	مه‌نجه‌ل‌گه‌ل	جِ قَدَر، دیگ‌ها
۱۳	رَاسِيَات	پته و گه‌ل	محکم‌شده‌ها، استوار شده‌ها، جمع راسیه
۱۶	مَنْسَأَت	پته‌کراوه‌کان، دار عصا	چوب عصا
۱۶	عَرِم	ویرانکر	ویرانگر، بنیان‌کن، نابود کننده
۱۶	خَمَط	تال	بدمزه، مایل به تلخی

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۶	أَثَلِ	گه زیچاره، دارگهز	شوره گز
۱۶	سِدْر	کنار: درختیکی بی بهر	کنار- نام درختی است
۱۷	نُجَازِی	سزا دده بین	مجازات می کنیم
۱۸	سَیْر	مهوا	مسافت
۱۹	أَسْفَار	سه فیره کان	سفرها
۱۹	مَزَقْنَاهُمْ	له یه کترمان داپرین	آنها را تار و مار کردیم
۲۰	صَدَقَ	وه پاستی گه پراند	راست گردانید
۲۳	فَرَعَ	دامرکیا، بی ترس بو	ترس و هراس برطرف شد
۲۵	أَجْرَمْنَا	گوناحمان کرد	گناه کردیم
۲۶	فَتَّاح	پا ده رپ، داوهر	داور
۲۷	الْحَقَّتُمْ	لکاند تان	پیوستید
۳۱	مَوْقُوفُونَ	پاگیراوان	ایستاده ها
۳۲	صَدَدْنَاكُمْ	پِگیرتان بوین	مانع شما شدیم
۳۴	مُتَرَفُّوْهَا	خوش گوزرانه کانی	خوش گذران هایش
۳۷	تَقَرَّبَكُمْ	نیوه نزیک کاته وه	شما را نزدیک کند
۳۷	عُرْفَات	نوده گهل	اتاقها
۴۴	يَدْرُسُونَهَا	بیخوینن	آن را مطالعه کنند
۴۵	مِغْشَار	دهیه ک	یک دهم
۴۸	يَقْذِفُ	ده نیری	می اندازد، جای می دهد
۵۰	أَضِلُّ	گو مرا ده بم	گمراه می شوم
۵۱	فَزِعُوا	ترسیان لی نیشته وه	ترسیدند
۵۲	تَنَافُوش	دهس بی گه یشتن	گرفتن، دسترسی پیدا کردن
۵۳	يَقْذِفُونَ	دهی هاویژن	می اندازند
۵۴	حِيلَ بَيْنَهُمْ	دورده خریته وه، به ربه ست ده که ویته نیوانیان	فاصله بینشان می افتد
۵۴	أَشْيَاع	هاورپه کان، هاوریبازان	هم طریقان، همراهان

سوره‌ی فاطر (۳۵)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	أَجْنَحَة	بال گهل	بال‌ها
۲	مُمَسِّك	پاگر، پیش‌گر	بازدارنده، جلوگیری کننده
۱۰	يَضَعُد	به‌رز ده بیته‌وه	بالا می‌رود
۱۰	يَبُور	به هیچ‌دهر ده‌چی	باطل و بیهوده می‌گردد
۱۲	تَسْتَخْرِجُون	دهر دینن	بیرون می‌آورید
۱۳	قِطْمِير	توخلی ته‌نکی ده‌نکی	پرده‌ی نازک که روی یا میان هسته‌ی خرماست.
۱۸	إِنْ تَدْعُ	ئه‌گهر بیارینه‌وه	اگر فرا خواند
۱۸	مُثْقَلَة	گران بار	بار سنگین
۲۱	خَرُور	گهرمای تاو	تابش خورشید، هوای گرم
۲۲	مُسْمِع	ده‌نگ پاگه‌یه‌ن	شنونده
۲۷	جَدَد	ریگاو بان	راه‌ها
۲۷	بَيْض	سپی، چه‌رمگ	سفید
۲۷	حُمَر	سوور	قرمز
۲۷	غَرَابِيت	تاشه‌به‌ردی ته‌واوره‌ش	تخته سنگ‌های کاملاً سیاه
۲۷	سُود	ره‌ش	سیاه
۲۹	لَنْ تَبُورَ	له‌بره و ناكه‌وی	از رونق نمی‌افتد
۳۲	سَابِق	پیش‌برکی‌که‌ر	مسابقه‌دهنده
۳۳	يُحَلَوْنَ	ده‌پازینه‌وه	آراسته و تزئین می‌شوند
۳۵	لَا يَمَسُّنَا	پیمان ناگا	به ما نمی‌رسد
۳۵	نَصَب	ره‌نج، نازار	رنج، عذاب

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۳۵	لُغُوبٌ	مستی، ماندویی	مستی، خستگی، مشقت
۳۷	تَذَكَّرَ	وهبیر بهینی	به یاد آورد
۳۷	يَصْطَرِخُونَ	ده پاپینه وه، هاوار ده کهن	فریاد می کشند
۴۳	يَحِيقُ	یه خه ی ده گری	گریبانگیر می شود
۴۵	ظَهْرٌ	پشت	پشت

سوره یس (۳۶)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۸	مُقَمَّحُونَ	سه‌بره‌ره و ژور	سر بالا نگهداشته‌شدگان
۱۴	عَزَّزْنَا	پاگیراوان	یاری کردیم
۱۸	تَطَيَّرْنَا بِكُمْ	یارمه تیمان دا	شما را به فال بد گرفته‌ایم
۲۱	لَا يَسْأَلُكُمْ	ئیوه به وه‌یشومه ده‌زاتین	از شما نمی‌خواهند
۲۳	يَنْقُذُونَ	له ئیوه دادوا ناکه‌ن	مرا بره‌انند
۲۵	فَاسْمِعُونَ	پزگارم بکه‌ن	از من بشنوید
۲۷	مُكْرَمِينَ	لیم بژنه‌ون	گرامی‌ها، معزها، محترم‌ها
۲۹	صَيِّحَةً	به‌پیزان	فریاد، آواز هولناک
۳۶	أَحْيَيْنَاهَا	نه‌عه‌ته، شریخه	زنده‌اش گرداندیم
۳۷	نَسْلَخُ	زیندوومان کرده‌وه	جدا می‌سازیم، بیرون می‌کشیم، برمی‌گیریم، می‌کاهیم
۳۹	عَرْجُونَ الْقَدِيمِ	جیا ده‌که‌ینه‌وه، داده‌رنین	شاخه‌ی کهنه و خشک
۴۰	تُذْرِكَ	په‌لی کونه‌ی وشکی	درخت خرما
۴۲	يَرْكَبُونَ	دارخورها	بگیرد، برسد
۴۳	صَرِيخَ	بگری، بگا	سوار می‌شوند
۴۷	أَنْطَلِعِمْ	سوار ده‌بن	فریاد رس
۴۷	أَطْعَمَهُ	فه‌ریاد په‌س	آیا خوراک بدهیم
۴۹	يَخْصِمُونَ	ئاخو خوراکی بده‌بن	او را خوراک می‌داد
۵۲	بَعَثْنَا	خوراکی پی‌ده‌دا	منازعه می‌کنند
		هه‌را و کی‌شه ده‌که‌ن	ما را زنده کرد
		ئیمه‌ی زیندوو کرده‌وه	

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۵۵	شُغْل	ئیش و سه‌رگه‌رمی	کار و سرگرمی
۵۵	فَاكِهَوْنَ	خوشحالان	خوشحالان
۵۶	مَتَكِنُونَ	پال‌که‌فتوان	تکیه‌زنندگان
۵۷	فَاكِهَه	میوه	میوه
۵۹	اِمْتَازَوَا	خوتان جیا‌که‌نه‌وه	ممتاز بگردید
۶۲	جَبَلٍ	کومه‌لی‌خه‌لک	خلفی، گروهی بزرگ از مردم
۶۶	طَمَسْنَا	په‌رده‌مان ده‌کیشا	پرده می‌افکندیم
۶۷	مَسَخْنَاهُمْ	ده‌مانه‌کردنه‌شتیکی‌تر	دگرگون‌شان می‌کردیم
۶۷	مُضَيًّا	به‌پیدا‌رویشتن	پیشروی، رفتن به جلو، رونده
۶۸	نَعْمِرَهُ	ته‌مه‌نی‌زوری‌بده‌ینی	عمر طولانی به او بدهیم
۶۸	نُنَكِسُهُ فِي الْخَلْقِ	به‌ره‌و‌بی‌هیزی	او را به سوی ضعف و ناتوانی تغییر می‌دهیم
۶۹	شِعْرٍ	هونراوه، هه‌ل‌به‌ست	شعر سخن منظوم
۷۲	دَلِّلْنَاهَا	پاممان کرد	آنها رام کردیم
۷۲	رُكُوبٌ	که‌ره‌سه‌ی سواری	وسیله‌ی سواری
۷۳	مَشَارِبٍ	ئه‌وشتانه‌ی ده‌ی‌خونه‌وه	نوشیدنی‌ها
۷۸	رَمِيمٍ	ئیسکی‌پواو	استخوان پوسیده
۸۰	تَوَقِدُونَ	ئاگرده‌که‌نه‌وه	آتش می‌افروزید
۸۰	أَخْضَرَ	سه‌وز	سبز

سوره‌ی الصافات (۳۷)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	الصَّافَّاتِ	پِیز به‌سان، به ریز ویستاوان	صف‌روندگان
۲	زاجِرَاتِ	پِیش‌گیری که‌ران	پیش‌گیری‌کنندگان، دورکنندگان
۲	زَجْرًا	دوور خستن، پِیش‌گیری کردن	بازدارندگی، ممانعت
۶	كَوَاكِبِ	ئه‌ستیره‌كان	ستارگان
۷	مَارِدِ	نافه‌رمان، سه‌رکه‌ش	سرکش، نافرمان
۸	لَا يَسْمَعُونَ	کوڵه‌ ناکهن، گوی له‌ قسه‌ ناده‌ن	گوش‌فرا نمی‌دهند
۸	يُقَذَّفُونَ	ده‌هاوێژین، توپ‌ده‌ده‌ین	انداخته‌می‌شوند، پرت‌می‌شوند
۹	دُحُورِ	دوور کردن، دوور خستن	دور کردن، برطرف نمودن
۱۰	خَطِفَ	رِفاندی	ریود، برگرفت
۱۰	خُطِفَهِ	رِفاندن	ریودن
۱۰	ثَاقِبِ	ئاگری‌پوون، بلیسه‌ی‌گر	آتش‌درخنده، شعله‌ی‌آتش
۱۱	اِسْتَفْتِهِمْ	لِیان‌پیرسه	از آنها‌پیرس
۱۱	لَا زِبِ	پِیکه‌وه‌ لکاو	چسبنده
۱۴	يَسْتَسْخِرُونَ	ده‌خوازن‌گه‌مه‌ی پی‌بکری	دیگران‌را به‌تمسخر فرا‌می‌خوانند
۱۹	زَجْرَةٍ	ناره‌ته، نه‌عه‌ره‌ته	صدا، فریاد
۲۱	يَوْمَ الْقَصَلِ	روژی‌جیا‌کردنه‌وه	روز‌جدا‌کردن

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۲	أَحْشَرُوا	لێک کوکهنهوه	جمع کنید، گرد آورید
۲۴	وَقَفُّوهُمْ	پایان بگرن	آنها را متوقف کنید
۲۵	لَا تَنَاصَرُونَ	هانای یه کتر نایه ن	یاری نمی کنید
۲۶	مُسْتَسْلِمُونَ	مل که چ ویستانون	تسلیم شدگان
۳۰	طَاغِينَ	سه‌ر به‌زیوان، سه‌ر که‌شان، نافه‌رمانان	سرکش‌ها، نافرمان‌ها
۳۲	أَغْوَيْنَاكُمْ	ئیوه‌مان گومرا کرد	شما را گمراه کردیم
۳۳	مُشْتَرِكُونَ	هاوبه‌ش ده‌بن	شرک می شوند
۴۴	سُرُرٌ	ته‌ختان، ته‌خت‌گه‌ل	سریرها، تخت‌ها
۴۵	يُطَافُ	ده‌گیرن	می گردانند
۴۵	كَأْسٍ	جامی شه‌راب، جام	جام شراب، جام، پیاله
۴۶	لَذَّةٍ	که‌یف، خو‌شی، له‌زه‌ت	لذت
۴۷	عَوْلٍ	سه‌ریشه	دردسر، خمار
۴۷	يَنْزِفُونَ	مست ده‌بن	مست می شوند
۴۸	قَاصِرَاتٍ	ژنگه‌لی به شه‌رم	باش‌رم و حیا، کوتاه نگاهان
۴۸	طَرَفٍ	پروانین، نوارین	نگاه چشم
۴۸	عَيْنٍ	چاوی گه‌وره و جوان	چشم بزرگ و زیبا
۵۳	مَدِينُونَ	حیساب لی کی‌شیان	عوض داده‌شدگان
۵۴	مَطْلَعٍ	ناگادار	آگاه، با خبر
۶۲	الرَّقُومِ	ژقنه‌موت	نام درختی در دوزخ
۶۷	شَوْبٍ	لی‌خناو، لینجاو	خونابه و ناپاکی
۸۸	نَظْرَةٍ	پروانین	نگاه کردن
۸۹	سَقِيمٍ	نه‌خوش	بیمار روحی یا جسمی، بیزای، ترس
۹۱	رَاغٍ	په‌نامه‌کی رو‌یشت	نهانی رفت
۹۳	ضَرْبٍ	لی دان	زدن
۹۴	يَزِفُونَ	به‌هه‌له داوان چوون	به عجله رفتند

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۹۹	ذَاهِبْ	به ری که وتو،	رونده، رهسپار
۱۰۲	السَّعَى	ههول دان	کوشش، تلاش
۱۰۲	أَذْبَحْكَ	تو سهر ده برم	تو را ذبح می کنم
۱۰۳	تَلَّهْ	له سهر زه وی دای نا	او را روی زمین انداخت
۱۰۳	جَبِينْ	تویل	پیشانی
۱۰۷	ذَبَحْ	سهر برین	سر بریدن، سر از تن جدا کردن
۱۱۷	مَسْتَبِينَ	روون که ره وه	واضح کننده
۱۲۵	بَعْلْ	ناوی بتیک	اسم بتی
۱۳۷	لَتَمُرُّونَ	بی سو ده بورن	قطعاً عبور می کنید
۱۴۰	أَبَقَ	پای کرد	گریخت
۱۴۱	سَاهِمْ	پشکی خست	قرعه زد
۱۴۱	مُدْحَضْ	دوړاو	باخته شده، مغلوب، بازنده
۱۴۲	فَالْتَقَمَهُ	نه و سا هه لی لوشی	سپس او را بلعید
۱۴۲	مَلِیمْ	سهر کو نه کهر، لومه گهر	ملامت کننده
۱۴۳، ۱۴۶	مُسَبِّحِينَ، مُسَبِّحُونَ	پاکی خودا ویژه ران، عیاده ت کاران	تسبیح کنندگان
۱۴۵	عَرَاءْ	دهشتی چوّل و قافر	میدان بی گیاه، بیابان بی آب و گیاه
۱۴۶	يَقْطِطِينَ	کوله که	کدوه
۱۴۷	يَزِدُونَ	زیادتر بوون	بیشتر بودند
۱۶۲	فَاتِنِينَ	فریوده ران	گمراه کنندگان
۱۶۳	صَالْ	سوتا له ناو ناگر	در آتش افکنده شده
۱۶۵	صَافَ	به ریژ و یستاو	به صف ایستاده، صف بسته
۱۷۷	صَبَاحْ	سپیده، به یانی	صبح، بامداد
۱۷۷	سَاحَتِهِمْ	به ری ده رگای مالیان	جلو در خانه هایشان، حیاط خانه هایشان

سوره ی ص (۳۸)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۳	نَادُوا	هاواریان کرد	ندا دادند، صدا کردند، فریاد کشیدند
۳	لَا تَـ	له دهس چوو، نه ما	نیست، نبود
۳	مَنَاصِ	پزگار بوون	نجات یافتن
۴	عَجِبُوا	سهریان سوڤ ما	شگفت زده شدند
۴	كَذَّابٍ	زور دروژن	بسیار دروغگو
۶	يُرَادِ	ویست	خواست
۶	إِمْشُوا	بروڤ	بروید
۷	اِخْتِلَاقِ	هه‌ل‌به‌سته، هه‌ل‌به‌ستراو	دروغ و کذب محض
۱۰	يَرْتَقُوا	بینه‌سه‌ری، به‌رزینه‌وه	بالا روند
۱۱	مَهْزُومٍ	تیشکاو، به‌زیاو	شکست خورده
۱۲	أَوْتَادِ	میخ‌گه‌ل، بزمارگه‌ل	میخ‌ها
۱۵	فَوَاقِ	دوو پات بونه‌وه	تکرار، وقوع مجدد، مهلت دوباره
۱۶	عَجَلٍ	په‌له بکه	بشتاب
۱۶	قَطٍ	به‌ش، پسو‌له	بهره، قسمت، سهم
۱۷	ذَالِائِدِ	به ده‌سته‌ل‌ات	قدرتمند، توانا
۱۷	أَوَّابِ	په‌نا‌به‌ر، ته‌ویه‌کار، گه‌پاوه	بازگردنده، توبه‌کننده، برگشته
۱۹	مَحْشُورَةٍ	به کو‌مه‌ل، کو‌کراوه	گرد آمده، جمع شده
۲۰	شَدَدِنَا	پته‌ومان کرد	قوی گردانیدیم، محکم کردیم

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۰	فُصِّلَ الْخُطَابُ	داوهری کردن	داوری کردن
۲۰	فُصِّلَ	جودا کردن	جدایی انداختن، فیصله دادن
۲۰	الْخُطَابُ	قسه، باس	سخن
۲۱	تَسَوَّرُوا	له دیوار سه‌رکه‌وتن	از دیوار برآمدند
۲۲	لَا تَشْطُطْ	ستم مه‌که، ناهه‌قی مه‌که	تجاوز مکن
۲۳	أَكْفَلْنِيهَا	به منی سپیره	آنها به من بسپار
۲۳	نَعْجَةٌ	په‌ز، مهر	گوسفند
۲۴	نَعَاجُ	په‌زگه‌ل، مهرگه‌ل	گوسفندان
۲۴	سُؤَالُ	داوا کردن	خواستن
۲۴	خَلَطَاءُ	شهریکان	شریک‌ها
۲۴	يَبْغِي	ناهه‌قی ده‌کا	ستم می‌کند
۲۵	زَلْفَى	نزیک، پایه‌به‌رز	نزدیکی و تقرّب، مقام‌والا
۲۸	فُجَّارُ	گوناه‌باران، تاوان‌باران	گناهکاران
۲۹	لِيَدَّبَّرُوا	تا را بمینین	تا بیندیشند
۳۱	صَافِنَاتُ	اسپانی که له سه‌ر سی	اسب‌های که روی سه
۳۱	جِيَادُ	بی‌پاده‌وه‌ستن	پا می‌ایستد
۳۱	عَرَضُ	ره‌سه‌ن	اصیل
۳۲	تَوَارَتْ بِالْحِجَابِ	خور له ئاسو نه‌دیو بو (خورنیشته)	خورشید غروب کرد
۳۳	طَفِقَ مَسْحًا	ده‌ستی کرد به نوازش کردن	شروع به نوازش کرد
۳۳	سُوقُ	ده‌ست و پی	ساق‌ها
۳۳	مَسَحَ	نه‌وازش	دست کشیدن و نوازش کردن
۳۴	أَنَابَ	گه‌راوه	بازگشت، توبه کرد
۳۶	رَحَاءُ	به نه‌رمی	به نرمی
۳۶	أَصَابَ	ویستی، بیویستایه	خواست، اراده کرد

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۳۷	بَنَاء	قوره کار - سازدهر	بنا، استادکار
۳۷	غَوَاص	مهله وان	ملوان، شناگر
۳۸	مُقَرَّر	کەسی که دهست و پیی	کسی که دست و پایش
۴۱	نُصَب	به زهنجیر بستراوه	با زنجیر بسته شده است
۴۲	أَرْكَض	رهنج	رنج
۴۲	رَجَل	بوکته، بکیشه	بزن - بکوب، بفشار
۴۲	مُفْتَسِّل	پا	پا
۴۲	بَارِد	ئاویو شوردن	آب برای غسل و شستشو
۴۲	ضَغْث	سارد و فینک	سرمازده، سرد شده
۴۴	لَا تَحْنُث	تولی وردو پزاو	نوشیدنی سرد و خنک
۴۴	أَخْلَصْنَاهُمْ بِخَالِصَةٍ	سویندت مهشکینه	چوب خشک و پوسیده
۴۶	أَخْلَصْنَاهُمْ بِخَالِصَةٍ	سویندت مهشکینه	سوگندت را مشکن
۴۷	أَخِيَار	پاکمان کردنه وه، کردنمان	ایشان را پاک گرداندیم،
۵۰	مُفْتَح	به دوستی خویمان،	ایشان را به دوستی خود
۵۲	قَاصِرَاتُ الطَّرَفِ	تاییه تمان کردن به چهند	برگزیدیم، چند صفت پاک
۵۲	اتراب	سیفه تیکی پاک و جوان	و زیبا را به ایشان
۵۴	نَفَاد	هه لبارده کان	اختصاص دادیم
۵۵	طَاغِينَ	کراوه، ئاوه لا	برگزیده ها
۵۷	عَسَاق	ژنانیک که تهنها بو	باز، گشاد
		شوه کانی خویمان دهروانن	زنانی که فقط به زوج خود
		هاوته مهن گهل	توجه و نظر دارند، زنان
		تهواو بوون	کوتاه نگاه
		سه رکه ش گهل	هم سن و سال ها
		زوخواو، چلکاو	تمام شدن
			نافرمانان، سرکشان
			آب تیره و بدبو، گنداب،
			خونابه روان از
			پیکر دوزخیان

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۵۸	شَکْل	وینه، شیوه	همانند، مشابه، شبیه
۵۹	مُقْتَحِم	که سیک به زور ده خریته	کسی که با زور و فشار به محلی «دوزخ» وارد شود
۵۹	صَالُوا	که وتنه ناو	داخل شدند
۵۹	مَرَحَب	خیر	خیر
۵۹	لَا مَرَحَبًا بِهِمْ	به خیر نه یهن	خوش نیامدند، خیر نبینند
۶۲	أَشْرَار	پیاو خراپان	اشرار، انسان‌های بدکار
۶۳	زَاعَتْ	لاریو	کج و منحرف شد
۶۴	تَخَاصُمُ	کیشه. وت و ویژی	خصومت، دشمنی،
۸۶	الْمُتَكَلِّفِينَ	دوژمنانه	پرخاش
		ساخته چی، دروژنه کان	مدعیان دروغگو

سوره‌ی الزمر (۳۹)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۳	لَيَقْرَبُونَا	تا نزیکمان که نه‌وه	تا ما را نزدیک گردانند
۵	يُكْوِّرُ	ده‌پیچی	می‌پیچد
۸	خَوَّلَهُ	به نه‌وی گه‌یاند،	به او بخشید،
۸	تَمَعَّ	پی به‌خشی	به او عطا کرد
۸	تَمَعَّ	پا بویره	برخوردار شو
۱۰	يُوقِي	به ته‌واوی وه‌رده‌گرن	به تمامی دریافت می‌کنند
۱۸	أَحْسَنَهُ	چاکترینی	بهترین آن
۱۹	تَنْفِذُ	پزگار ده‌که‌ی	نجات می‌بخشی
۲۱	سَلَكَهُ	په‌وانی کرد	آن را جاری کرد
۲۱	يَنَابِيعَ	کانیه‌کان، چاوکه‌گهل	چشمه‌ها
۲۱	حُطَامَ	پوش و پار	خار و خاشاک
۲۱	يَهِيحُ	وشک ده‌بی	خشک می‌گردد
۲۳	تَنْقِشِرُ	مچورک ده‌ی‌گری، ده‌له‌رزی	از خوف بر خود می‌لرزید
۲۳	تَلِينُ	نوقره ده‌گری، نرم ده‌بی	آرام گیرد، می‌آساید، نرم می‌گردد
۲۹	مُتَشَاكِسُونَ	دژ به یه‌کترن	آنهايي که با هم اختلاف دارند
۳۵	أَسْوَأَ	خراپترین	بدترین
۳۶	كَافٍ	به‌س	کافی، کفایت کننده
۳۶	يُخَوِّفُونَكَ	ده‌تترسینن	تو را می‌ترسانند

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۳۷	مُضِلُّ	گومرا کەر	گمراه کنند
۳۸	كَاشِفَات	لا به ران	برطرف کنندگان
۴۰	يَجِلُّ عَلَيْهِ	به سەر دادی، توشی ده بی	دچارش می شود، بر او وارد می شود
۴۲	لَمْ تَمُتْ	نە مرد	نمرد،
۴۵	اِسْمَاءُ زَتْ	ده شیوی	پریشان می شود
۴۹	خَوْنَاهُ	پیمان به خشی	به او عطا کردیم
۵۳	أَسْرَفُوا	له نه ندازه لایان دا	زیاده روی کردند
۵۳	لَا تَقْنَطُوا	ناھومید مەبن	ناامید نشوید
۵۴	أُنِيبُوا	بگه پینه وه، په شیمان ببنه وه	برگردید، توبه کنید
۵۶	فَرَطْتُ	در یغم کرد	کوتاهی کردم
۵۶	سَاخِرِينَ	گالته چیان	مسخره کنندگان
۶۰	مَثْوًى	شوین، جیگا، جی	جایگاه
۶۱	مَفَازَةٌ	پزگاری	رستگاری
۶۳	مَقَالِيدَ	کلیل گه	کلیدها
۶۳	لَبِنَ اشْرَكَتْ	نه گه رهاویه ش بوخوا دانیی	اگر شرک ورزی
۶۵	لَيَحْبِطَنَّ	پوچه ل ده بی، به تال ده بی	نابود می شود، باطل می شود
۶۷	مُطَوِّاتٍ	پیچراوه گه ل، پیکه و پیچراوه کان	درهم پیچیده ها
۶۸	صَعِقَ	بی هوش بوو	بیهوش شد
۶۹	جِئَ	بیرن	بیاورند
۶۹	أَشْرَقَتْ	رووناک بوو	روشن و منور شد
۷۱	خَزَنَتُهَا	دهرگاوانی دوزه خ	دریان های جهنم
۷۳	سَيْقَ	به ری کهوت، به ری کرا	سوق داده شد، رانده شد

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۷۳	زَمَر	ده‌سته، گرو، کومه‌لی	دسته، گروه
۷۳	جاءُوها	جیا جیا	
۷۴	أُوْرَثْنَا	پیی گه‌یشتن	به آن رسیدند
۷۴	صَدَقْنَا	دای به‌ئیمه	به ما واگذار، به ما بخشید
۷۴	نَتَّبِعُوا	وه‌پاستی گیرا بومان	برای ما تحقق بخشید
۷۵	حَافِئِن	جی بگرین	ماوا بگزینیم، بسر بریم
		خول‌خوران، ئالقه‌ده‌ران	طواف‌کنندگان، حلقه‌زنندگان

سوره‌ی غافر (۴۰)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۳	قَابِلِ التَّوْبِ	په‌شیمانی وه‌رگر	پذیرنده‌ی توبه
۳	طَوَّلْ	چاکه	نیکی
۴	لَا يَغْرُرُكَ	هه‌لت نه‌خه‌له‌تییی	تو را فریب ندهد
۵	يُدْحِضُوا	له‌ناو بهن	نابود کنند، باطل کنند
۸	صَلَحْ	ئاکار چاک بوو	نیکوکار بود
۹	تَقِ	خوپاریزی	پرهیز کند
۹	رَحْمَتُهُ	وه‌به‌ر به‌زه‌بیت خست	به او رحم کردی
۱۱	أَمْتَنَّا	مراندتین	ما را میراندی
۱۱	أَحْيَيْنَا	زیندووت کردینه‌وه	ما را زنده گرداندی
۱۲	دُعِيَ	ده‌په‌رسترا، بانگ ده‌کرا	پرستش می‌شد، خوانده می‌شد
۱۵	تَلَّاقْ	توش بون، به‌به‌کتر گه‌یشتن	رسیدن، به هم رسیدن
۱۶	بَارِزُونَ	ئاشکران، ده‌رده‌که‌ون	آشکارند، ظاهر می‌شوند
۱۸	يَوْمَ الْأَرْفَةِ	روژی له‌ناکاو، روژی قیامت	روز نزدیک، روز محشر
۲۰	لَا يَفْضُونَ بِشَيْءٍ	کاریکیان لی نایه	کار از آنها بر نمی‌آید
۲۱	وَاقِ	پاریزه‌ر	حفظ کننده
۲۵	أَسْتَخِيَا	زیندوو به‌یلنه‌وه	زنده نگه دارند
۲۷	عَذَّتْ	په‌نام برد	پناه بردم
۲۸	مُسْرِفٍ	له‌ئه‌ندازه‌ده‌رچو	زیاده‌رو
۲۹	رَشَادٍ	رپاست	هدایت، صواب

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۹	ظَاهِرِينَ	زال بووان، سهر که وتوان	غالبان، پیروزمندان
۳۲	تَنَادَ	هاوار هاوار	ندا دادن
۳۳	تَوَلَّوْنَ	روو وهر ده گیرن	پشت می کنند، فرار می کنند
۳۴	فَمَارِ لَتْمْ فِی شَكٍّ	جائیوه دوو دل بوون	پس شما در شک بودید
۳۴	مَرْتَابَ	دوو دل	متردد، وسواس
۳۷	تَبَابَ	به فیروچون، تیاچون	باطل شدن، نابود شدن
۴۱	نَجَاتَ	پزگاری	نجات، رستگاری
۴۱	أَدْعُوْكُمْ	بانگتان ده کم	شما را فرا می خوانم
۴۴	أَفْوِضْ	ده سپیرم	قرار می دهم، واگذار می کنم
۴۴	فَسَتَذْكُرُونَ	جا وه بیر ده هینن	پس به یاد می آورید
۴۷	مَغْنُونٍ	ههل گران، لابه ران	بی نیازکنندگان، دفع کنندگان
۴۸	قَدْ حَكَمَ	را گه یشتووه، داوه ری کردوه	داوری کرده است
۴۹	خَزَنَةً	دهرگاوانان	دربان ها
۵۸	مُسِيٍّ	خراپکار، تاوانبار	بدکار
۶۰	أَسْتَجِبْ لَكُمْ	به دهنگتانه وه دیم	شما را اجابت می کنم
۶۷	شَيْخٍ	پیری	پیری
۶۹	يُصْرَفُونَ	لا ده درین	از راه به در می شوند
۷۱	سَلَسِلٍ	زهنجیر گهل	زنجیر ها
۷۱	يُسْحَبُونَ	پاده کیشین	کشیده می شوند
۷۲	يُسْجَرُونَ	گرده گرن، ده سوتین	می سوزند
۷۵	تَمْرَحُونَ	بادی هه وایی ده کهن	تکبر می ورزند
۷۹	لِتَرْكَبُوا	تا سوارین	تا سوار شوید
۸۱	تُنْكِرُونَ	حاشا ده کهن	انکار می کنید

سوره‌ی فصّلت (۴۱)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۸	غَيْرَ مَمْنُونٍ	بی پسان و نه پچراو	بی پایان، دایمی
۹	تَجْعَلُون	داده نین	قرار می دهید
۱۱	دُخَانٍ	دوو کهل، دوو	دود
۱۱	طَائِعِينَ	به فەرمانان	فرمانبرداران، داوطلبان
۱۲	مَصَابِيحٍ	چرا گهل، چه ند	چراغ‌ها، ستارگان
۱۶	صَرَصَرًا	نه ستیره‌یه کی پرشنگ دار	درخشان
۲۱	أَنْطَقْنَا	بای سارد و به هیز	باد بسیار سرد و شدید
۲۱	أَنْطَقَ	به زمانی هینان	ما را به سخن آورد
۲۲	ظَنَنْتُمْ	بینیته سهر قسه	به سر سخن آورد
۲۴	يَسْتَعِيبُوا	گومانتان برد	گمان بردید، گمان کردید
۲۴	مُعْتَبِينَ	داوای لی بووردن بکه‌ن	طلب عفو کنند
۲۴	إِنْ يَضْرَبُوا	عفو کراوان	عفو شدگان
۲۵	قَيْضًا	نه گهر خو را گرن	اگر صبر کنند
۲۵	قُرْنَاءَ	په‌یدامان کرد، ناماده‌مان کرد	پیدا کردیم، آماده کردیم
۲۵	زَيْنًا	دوست گهل،	دوستان، همدمان،
۲۶	لَا تَسْمَعُوا	خوشه‌ویست گهل	هم‌نشینان
۲۶	تَغْلِبُونَ	خه‌ملاندیان، رازاندیانه‌وه	زیست دادند
۲۹	أَضْلَانَا	گوی مه‌ده‌ن	گوش ندهید
۳۱	تَدْعُونَ	سهر که‌ون	پیروز شوید
۳۸	لَا يَسْتَمُون	رپیان له ئیمه گوپی	ما را گمراه کردند
		ده‌خوازن	می‌خواهید
		بیزار نابن، وه‌ره‌زنابن	درمانده و خسته نمی‌شوند

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۳۹	إِهْتَرَتْ	به جوانی که‌وته جو‌له جول	به شادابی حرکت کرد
۴۰	لَا يَخْفَوْنَ	شاراوه نابن	مخفی نمی‌مانند
۴۴	يُنَادُونَ	بانگ ده‌کرین	فرا خوانده می‌شوند
۴۶	أَسَاءَ	خراپه‌ی کرد	گناه کرد
۴۷	أَذْنَاكَ	لای تو ئه‌ی درکینین، لای تو پای ده‌گه‌یه‌نین	به تو می‌گوییم
۴۹	يَسْتَمُ	وه‌ره‌زده بی	خسته می‌شود
۴۹	قَنُوطُ	ناهومید	ناامید
۵۰	فَلَنَنْبِئَنَّ	جا ناگادار ده‌که‌ین	پس با خبر می‌کنیم
۵۰	رُجِعْتُ	گه‌ریندرامه‌وه	باز گردانده شدم
۵۱	عَرِيضُ	پان، هه‌راو، به‌رین	وسیع

سوره‌ی الشوری (۴۲)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۱	يَذَرُوكُمْ	په‌ره‌تان پی ٚه‌دا	بر تعداد و شمارتان می‌افزاید
۱۳	لَا تَتَفَرَّقُوا	چه‌ند به‌ره‌کی مه‌که‌ن	پراکنده نشوید
۱۳	شَرَعَ	به‌یانی کرد، نشانی‌دا، پوونی کرده‌وه	قانون و اصول را بیان نمود
۱۴	مَا تَفَرَّقُوا	ده‌سته ده‌سته نه‌بوون	پراکنده نشدند
۱۶	يُحَاجُّونَ	بروبه‌هانه دینن، دمه‌قاله ده‌که‌ن	مجادله می‌کنند
۱۶	اسْتَجِيبْ لَهُ	به‌دنگیه وه هاتن	او را اجابت کرده‌اند
۱۸	يُمَارُونَ	شه‌ره قسه‌ده‌که‌ن، دوو دلن	مجادله می‌کنند، شک و تردید می‌کنند
۲۰	نَزِدُ	فه‌ره‌ده‌که‌ین، زیاده‌ده‌که‌ین	زیاد می‌کنیم
۲۱	شَرَعُوا	قانونیان دانا	قانون و اصول را وضع کردند
۲۲	الْجَنَّاتِ	به‌هه‌شته‌کان	آن بهشت‌ها
۲۲	وَاقِعَ بِهِمْ	ده‌گه‌یت به‌ئه‌وان	بر آنان اتفاق افتد
۲۳	يَقْتَرِفُ	به‌جی بی‌نی	کسب کند، انجام دهد
۲۴	يَمْحُ	له‌ناو ده‌با، ناهیلی	نابود می‌کند
۲۷	بَسَطَ	زیاد بکا، فراوان بکا	افزایش دهد، گسترش دهد
۲۷	بَعُوا	یاغی ده‌بوون، سته‌میان ده‌کرد	سرکش می‌شدند

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۳۲	جَوَار	گه‌میه‌گهل، که‌شتی گهل	کشتی‌ها
۳۲	أَعْلَام	چیا‌گهل - که‌زه‌کان	کوه‌ها - برج‌ها
۳۳	يُسْكِنُ	راگری ^۶	ساکن گرداند
۳۳	يَظْلِلْنَ	ده‌بن	گردند
۳۳	رَوَاكِد	گیر کردو، قه‌تیس، داواو، راوه‌ستاو	ایستاده‌ها جمع راکد
۳۴	يُؤْبِقُهُنَّ	توشی نو‌قم بونیان بکا	آنها را هلاک گرداند
۳۴	يَعْفُ	ده‌به‌خشی ^۶	عفو می‌کند
۳۷	يَجْتَنِبُونَ	دوووری ده‌گرن	دوری می‌کنند
۳۷	غَضِبُوا	توره‌بوون	خشمگین شدند
۳۷	يَغْفِرُونَ	ده‌به‌خشن	در می‌گذرند
۳۸	شُورَى	راویر	مشورت، رایزنی
۴۱	اِنْتَصَرَ	توله‌ی سه‌ند	انتقام گرفت
۴۳	صَبَرَ	خوی‌راگرت	صبر کرد
۴۴	مَرَد	گه‌پانه‌وه	بازگشتن
۴۷	نَكِير	حاشا کردن	انکار کردن
۴۹	يَهَبُ	ده‌به‌خشی ^۶	می‌بخشد
۵۰	عَقِيم	نه‌زوک	نازا

سوره‌ی الزخرف (۴۳)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۵	أَفَنضْرِبُ عَنْكُمْ	جا ئایا لیتان بگرینه‌وه	پس آیا از شما پس بگیریم
۵	صَفْحًا	وازلێ هینان، پشت لێ کردن	اعراض، روی گردانی
۸	بَطْشًا	زوردار، به هیژ، توانا	قدرتمند، قوی
۸	مَضًی	رابر د	گذشت
۱۱	أَنْشَرْنَا	بوژاندمانه‌وه، زیندوومان کرده‌وه	زنده گردانیم، حیات بخشیم
۱۲	تَرْكِبُونَ	سوار ده‌بن	سوار می‌شوید
۱۳	لَتَسْتَوُوا	تا به‌سه‌سینه‌وه	تا مستقر شوید
۱۳	تَذَكَّرُوا	وه بیر بهین	به یاد آورید
۱۳	إِسْتَوَيْتُمْ	حه‌سانه‌وه	سوار شدید، مستقر شدید
۱۳	مُقَرَّنِينَ	توانا	توانا
۱۶	أَصْفَاكُمْ	کردی به تایبه‌تی ئیوه	برای شما برگزید و ترجیح داد
۱۸	يَنْشَأُ	به خێو ده‌کری	پرورش می‌یابد
۱۹	سَتَكْتَبُ	به‌م زوانه ده‌نوسری	به زودی نوشته می‌شود
۲۱	مَسْتَمْسِكُونَ	ئه‌یکه‌نه به‌لگه، ده‌ستی لێ هه‌ل ده‌پیچن، ده‌س هه‌ل پیچه‌کان	چنگ زندگان، دستاویز قرار دهندگان
۲۳	مُقْتَدُونَ	په‌یره‌وان، شوین که‌وتوان	پیروی کنندگان

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۵	أَتَتْقُمْنَا	توله مان کرده وه	انتقام گرفتیم
۲۶	بَرَاءٌ	بیزاری	بیزاری
۲۸	عَقَبَ	پاش، دوایی	پشت
۲۹	مَتَّعْتُ	به هره وهرم کرد	بهرمند ساختم
۳۲	يَقْسِمُونَ	دابهش ده کهن	تقسیم و توزیع می کنند
۳۲	قَسَمْنَا	به شمان کرد	تقسیم کردیم
۳۲	مَعِيشَتَ	بژیو، هوئی گوزران	وسایل و لوازم زندگی
۳۳	سُقْفَ	میچ و بان	جمع سقف، پوشش فوقانی، طاق
۳۳	يَظْهَرُونَ	برونه سهر، سهرکه ون	بالا می روند، بالا روند
۳۴	يَتَكَيُّونَ	پال ده ده نه وه	تکیه می کنند، پشت می دهند
۳۶	يَعِشُ	خافل بی، پوو بسورینی، دووری بکا	غافل شود، روی گرداند، دوری کند
۳۶	نَقِیْضُ	پهیدا ده کهین، ده نیرین	می گماریم
۳۹	مُشْتَرِكٌ	هاوبهش	سهیم
۴۱	مُنْتَقِمٌ	توله سین	انتقام گیرنده
۴۳	إِسْتَمْسِكُ	توندیبگیره، بی دابگیره، دهس بگره	چنگ بزن
۴۷	يَضْحَكُونَ	پیده کهن	می خندند، ریشخند می کنند
۵۳	مُقْتَرَنِينَ	هاوری یان	همراهان
۵۴	إِسْتَخَفَّ	سووک و لاری کرد	فرومایه و نا آگاه بار آورد
۵۴	اطَاعُوهُ	به فرمانی ئه ویان کرد	او را اطاعت کردند
۵۵	أَسْفُونَا	ئیمه یان رک هه لساند ئیمه یان قه لَس کرد	ما را خشمگین کردند
۵۷	يَصِيدُونَ	کردیان به ههرا، له قاقایان دا	با ریشخند بانگ برمی آورند
۵۸	خَصْمُونَ	شه پ فروشان و قین له دلان	جمع خصم، دشمنان
۶۰	يَخْلُقُونَ	جی نشین ده بن	جایگزین می شوند

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۶۱	لَا تَمْتَرَنَّ	دوو دل مه بن	شک و تردید نکنید
۶۱	اتَّبِعُونِ	له من په پره وی بکه ن	از من پیروی کنید
۶۲	لَا يَصُدُّكُمْ	نه تان گیر ته وه	شما را باز نگرداند
۶۳	آيِّنَ	به بیان بکه م، پروون بکه مه وه	روشن و بیان کنم
۶۷	الْأَخِلَاءَ	یاران، دوستان	یاران، دوستان
۷۰	تُخْبِرُونَ	شاد ده که رین	شادمان می شوید
۷۱	صَحَافٍ	کاسه، سینی	جمع صفحه کاسه، جام
۷۱	أَكْوَابٍ	پیاله کان	پیاله ها، فنجان ها
۷۱	تَلَذُّ	له زهت ده با	لذت می برد
۷۵	لَا يَفْقَرَنَّ	سووک ناییه ته وه	کاسته نمی شود، کم و سبک نمی گردد
۷۷	مَاكِثٍ	قه تیس، داماو	ماندگار، مکث کننده
۷۸	جَفْنًاكُمْ	هینامان بو ئیوه	برای شما آوردیم
۷۹	أَبْرَمُوا	لی بران، سوور بوون	ابرام و اصرار و پافشار کردند
۷۹	مُبْرِمٍ	سوور، لی براو، پی داگر	اصرار کننده، پافشاری کننده
۸۰	نَسْمَعُ	ده بیسم	می شنوم
۸۳	يَلْعَبُوا	گالته بکه ن	مسخره کنند
۸۳	يَلْقَاوَا	ده گهن، ده بینن	می رسند، ملاقات می کنند

سوره‌ی الدخان (۴۴)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۴	يُفَرِّقُ	جیا ده کریته وه،	فیصله داده می‌شود، اعلام
۱۰	إِرْتَقِبْ	هاویر ده کری	نتیجه می‌شود، تشریح می‌شود
۱۲	إِكْشِفْ عَنَّا	چاوه نوڤبه	منتظر باش
۱۴	مُعَلِّمٌ	لیمان دور که،	از ما دور کن
۱۵	كَاشِفُوا الْعَذَابِ	له‌سه‌رمان لابه	تعلیم دیده، شاگرد
۱۵	عَانِدُونَ	فیرکراو	بردارنده عذاب
۱۶	نَبْطِشُ	نازار لادر	بازگشت کنندگان
۱۶	بَطْشُهُ	گه‌پاوه‌کان	می‌تازیم، حمله می‌کنیم
۱۹	لَا تَعْلُوا	هه‌لمه‌ت ده‌به‌ین	حمله
۲۰	أَنْ تَرْجُمُونَ	هه‌لمه‌ت	گردنکشی تکبر و ادعای
۲۱	إِعْتَزِلْوَنِ	خو‌تان زل مه‌که‌ن	بزرگی نکنید
۲۲	دَعَا	ئه‌گه‌ر به‌رده بارانم بکه‌ن	اگر مرا سنگسار کنید
۲۳	أَسْرٍ	خو‌تانم لی دوور خه‌نه‌وه	از من فاصله بگیرید
۲۴	أَتْرُكُ	هانای برد	دعا کرد
۲۴	رَهْوَأَ	برو، بچو	برو
۲۹	مَا بَكَتْ	ته‌رک بکه	ترک کن
۳۱	عَالِيَا	ئارام	آرمیده
۳۲	إِخْتَرْنَا هُمْ	نه‌گریا، شینی نه‌گیرا	نگریست، گریه نکرد
۳۵	مُنْشَرِينَ	خو‌به زل زان	متکبر
		ئه‌وانمان هه‌لبرارد	آنان را برگزیدیم
		زیندو‌کراوان	زنده شوندگان

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۳۷	تَبَعَ	توبیه‌ع، ناوی یه‌کی له	نام یکی از پادشاهان
		شاکانی یه‌مه‌ن	یمن
۴۵	یَعْلَى	دپته‌کول، دپته‌جوش	می‌جوشد
۴۶	عَلَى	کولین	جوشیدن
۴۷	اعْتَلَوْهُ	رای بکیشن	او را بکشید
۴۸	صَبُّوا	بریزن	بریزید
۴۹	دُقْ	بچیژه	بچش
۵۴	حَوْرَعَيْنِ	نافره‌تانی سپی چاو	زنان سفید زیبا چشم
		جوان و گه‌ش	
۵۴	زَوَّجْنَاهُمْ	له‌ئه‌وان ماره‌ده‌که‌ین	به ازدواجشان در
			می‌آوریم
۵۵	أَمْنِینِ	نارخه‌یان، ئه‌وپه‌ری	کسانی که در امان و
		نارامی	آسوده هستند
۵۶	لَا يَذُقُون	ناچیژن	نمی‌چشند
۵۹	مُرْتَقِبْ	چاوه‌نور، چاوه‌روان	منتظر

سوره ی الجاثیه (۴۵)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۴	يَبْثُ	بلاو ده کا	پراکنده و منتشر می کند
۸	يُصِرُّ	پی داده گری	اصرار و پافشاری می کند
۱۴	يَغْفِرُوا	بیه خشن	درگذرند، ببخشند
۱۸	شَرِيعَة	ریگه و شوین، ره وشت	مقررات شرعی
۲۱	اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ	کاری خرابیان کرد	گناه کردند، کارهای بد انجام دادند
۲۶	يَجْمَعُكُمْ	ئیوه کو ده کا	شما را گرد می آورد
۲۷	يَخْسَرُ	زهره ر ده کا	ضرر می کند
۲۸	جَاثِيَة	به چوک داهاتو	به زانو افتاده
۲۹	كُنَّا نَسْتَنسِخُ	ده مان نوویسی	می نوشتیم
۳۲	مَا نَذَرِی	نازانین	نمی دانیم
۳۲	مُسْتَقِیْنِیْنِ	به یه قین تی گه یشتوان	به یقین رسیدگان
۳۴	نَنْسَاكُمْ	ئیوه له بیر نه به ینه وه	شما را از یاد می بریم
۳۵	غَرَّتْكُمْ	ئیوه ی هه ل خه له تاند	شما را فریب داد
۳۵	لَا يَخْرُجُونَ	ده ریان ناخه ن	بیرون آورده نمی شوند

سوره‌ی الاحقاف (۴۶)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۴	أُرُونِي	به من نیشان بدهن	به من نشان بدهید
۴	إِنْتُونِي	بو من بینن	نزد من بیاورید
۴	أَثَارَةَ	شوینه وار	آثار
۸	لَا تَمْلِكُونَ	خاوهن نابن، کار به دهست نابن	حکومت و فرمانروایی نمی‌کنید
۹	بِدْعًا	نااسایی	نؤر، نوظهور، ابتکار، ابداع، نوآوری
۹	مَا أَدْرِي	نازانم	نمی‌دانم
۱۱	مَا سَبَقُونَا	له ئیمه پیش نه‌ده‌که وتن	از ما پیشی نمی‌گرفتند
۱۵	كُرْهًا	ناخوٚش، ره‌نج، ئازار، سه‌ختی	کریه و ناخوشایند، رنج، بدبختی
۱۶	نَتَقَبَّلُ	وه‌رده‌گرین، قه‌بول ده‌که‌ین	می‌پذیرم
۱۶	نَتَجَاوَزُ	خوٚش ده‌بین، ده‌بوورین	در می‌گذرم، نادیده می‌گیرم
۱۶	كَانُوا يُوعَدُونَ	به لَینیان بی ده‌درا	وعده داده می‌شدند
۱۷	أَتَعِدَانِي	ئاخو به لَینم ده‌ده‌نی	آیا به من وعده می‌دهید
۱۷	يَسْتَفِثَانِ	په‌نایان ده‌برد، هانایان ده‌برد	طلب نجات می‌کردند
۲۰	يُعَرِّضُ	نیشان ده‌دری	عرضه می‌گردد، ارائه می‌شود
۲۰	أَذْهَبْتُمْ	بردتان	بردید
۲۰	اسْتَمْتَعْتُمْ	به‌هره‌تان برد	بهره‌مند شدید
۲۱	أَنْذَر	ترساندی	ترساند

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۱	احْقَاف	ناوی شوینیکه	جمع حقف، ریگ، ریگزار
۲۲	تَأْفِكُنَا	لامان بدهی	ما را منحرف کنی
۲۴	عَارِض	ههور	بلای آسمانی به هیبت ابری در کرانه‌ی افق
۲۴	مُسْتَقْبِلَ	پرووده‌نی، بهره‌وپیش دی	آینده، در حال آمدن، در حال پیشروی، رو آورنده
۲۴	مُمْطِرُنَا	بارانمان بو ده‌بارینی	باران را بر ما می‌باراند
۲۴	اِسْتَعْجَلْتُمْ	به‌په‌له‌بون	عجله می‌کردید
۲۵	تُدْمِرُ	تیک و پیک ده‌دا، له‌نیو ده‌با	از بین می‌برد، نابود می‌سازد
۲۹	صَرَفْنَا	ناردمان	روانه کردیم
۲۹	نَفَرًا	تاقمی، هندی	نفرات، جماعت، تعدادی
۲۹	حَضْرَوَهُ	هاتنه لای، پی گه‌یشتن	حضور او آمدند
۳۱	اَجِيبُوا	ولام بده‌نه‌وه	پاسخ دهید
۳۱	يَجِرْكُمُ	ده‌تان پاریزی	شما را نجات می‌دهد
۳۲	لَا يَجِبُ	وه‌لام نه‌داته‌وه	پاسخ ندهد
۳۳	لَمْ يَغَى	تووشی ناته‌وانی نه‌بوو	درمانده نشد
		لی براوان و نه‌به‌زان	پیامبران صاحب
۳۵	اَوَّلُو الْعَزْمِ	پیغه‌مبه‌رانی خاوه‌ن	شریعت، نوح، ابراهیم، عیسی، موسی و محمد.
۳۵	لَا تَسْتَعْجِلْ	شه‌ریعت په‌له‌ت نه‌بی	عجله مکن

سوره‌ی محمد (۴۷)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۴	أَتَخَنَّتْهُمْ	تیکتان شکاندن، ونجر	به شدت آنها را تار و
		ونجرتان کردن	مار کردید
۴	شُدُوا	توندد بیهستن	سفت و محکم کنید
۴	وَتَأَقَّ	شه‌ته‌ک	ریسمان، طناب
۶	عَرَّفَ	باسی کرد، ناساندی	شناساند، توضیح داد
۸	تَعَسَ	نه‌گبه‌تی، مه‌رگ	نفرین، مرگ
۱۳	أَخْرَجَتْكَ	تو‌ی دهر کرد	تو را بیرون کرد
۱۵	ءَأْسِنَ	لَیل، قورپاوی	بدبو، مُتَعَفِّن، فاسد
۱۵	لَمْ يَتَغَيَّرْ	نه‌گورپاوه	تغییر نکرده است
۱۵	عَسَلَ	هه‌نگوین	عسل
۱۵	مُصَفًّی	پالافته، پالآوته	پاک، صاف شده
۱۵	سَقُوا	پیشان ده‌خونه‌وه	نوشانده می‌شوند
۱۵	قَطَعَ	له‌ت له‌ت ده‌کا	پاره پاره می‌کند
۱۵	إِمْعَاء	ریخو‌له‌کان، رو‌خو‌له‌کان	جمع معی، اندرونه
			شکم، دل وروده
۱۶	ءَأْنِفَا	ئیهسته، ئیهستا	اکنون، چند لحظه‌ی
			پیش
۱۸	أَشْرَاطُ	نیشانه‌کان	جمع شرط، علایم،
			نشانه‌ها
۱۹	مُتَقَلَّبٌ	جیی هاتو چوو و	محل جنب و جوش،
		قه‌رارگا	محل دگرگونی
۲۰	مَغْشًی عَلَیْهِ	بی‌هوش، مات	مدهوش، بی‌هوش، مات

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۲	تَقَعُوا	بیچرن	بگسلید
۲۳	أَصْمَهُمْ	گویانی که پرکردووه	آنها را کر و ناشنوا کرد
۲۴	يَتَدَبَّرُونَ	بیر ده که نه‌وه	تدبیر و اندیشه می‌کنند
۲۴	أَقْفَال	به سینه‌ره‌کان، قولف‌گهل، قولفه‌کان	جمع قُفل، قفل‌ها
۲۵	ارْتَدُّوا	وه‌رگه‌راون	از دین برگشتند
۲۵	سَوَّلَ	خه‌ملاندی، رازاندی	آراسته و زیبا و موجه جلوه داد
۲۵	أَمَلَى لَهُمْ	ئه‌وانی به ئاره‌زووی دریژ هیشته‌ته‌وه	آنها را پر از امید و آرزو نمود
۳۶	إِسْرَار	شاردنه‌وه	پنهان کاری، مخفی کردن
۲۶	سَنَطِيعُكُمْ	به قسه‌ی ئیوه ده‌که‌ین	از شما اطاعت خواهیم کرد
۲۸	أَسْخَطَ	توره‌ی کرد	خشمگین کرد
۲۹	أَضْغَان	رَقه‌کان، رک و کینه‌کان	تنفر، کینه، حقد، جمع ضغن
۳۰	أَرَيْنَا	نیشانمان ده‌دا	نشان می‌دادیم
۳۰	لَحْنِ الْقَوْلِ	راویژی ناخافتن	آهنگ سخن
۳۱	أَخْبَار	ده‌نگو باسه‌کان	اخبار
۳۲	يُخَبِّطُ	پوچه‌ل ده‌کا	باطل می‌کند
۳۵	سَلِمَ	ناشتی، ئیسلام	صلح، اسلام
۳۷	يَسْأَلُكُمْوهَا	داوای له ئیوه بکا	آنها را از شما بخواهد
۳۷	يُخَفِّكُمُ	له سه‌رتان سور بی، بی‌تان له سه‌رداگری	به شما اصرار کند، پافشاری کند
۳۸	لَتَنْفِقُوا	تا مال به‌خت که‌ن	تا انفاق کنید

سوره الفتح (۴۸)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	فَتَحْنَا لَكَ	وه سه زمان خستی	تو را پیروز کردیم
۲	تَقَدَّمَ	پاوردوه	گذشته و سپری شده است
۳	يَنْصُرُكَ	یارمه تیت بدا	تو را یاری کند
۶	ظَانِينَ	گومان بهران	گمان کنندگان، خیال پردازان
۹	تُعَزِّرُهُ	یارمه تی بدهن	او را یاری دهید
۹	تُوَقِّرُوهُ	پِیزی لی بگرن	او را بزرگ بشمارید
۹	تُسَبِّحُوهُ	په سنی بدن، پاکی و بیخه وشی بیژن	او را تسبیح و ثنا گوید
۱۰	يُبَايِعُونَكَ	په یمان ده گهل تو ده بهستن	با تو بیعت می کنند
۱۰	يَنْكُثُ	په یمان شکینی ده کا	پیمان شکنی می کند
۱۰	نَكَثَ	په یمان شکینی کرد	پیمان شکنی کرد
۱۱	شَغَلْتَنَا	ئیمه ی مه شغول کرد	ما را مشغول و سرگرم نمود
۱۱	أَهْلُونَا	خیزانمان	خانواده مان
۱۵	أَتَطَلَّقْتُمْ	پرویشن، به ری که و تن	رفتید، به راه افتادید
۱۵	ذَرَوْنَا	لیمان گه پین	ما را رها کنید
۱۵	نَتَّبِعْكُمْ	به شویتانا بین، فرمانبه رتان بین	شما را پیروی کنیم
۱۵	لَنْ تَتَّبِعُوا	هرگیز ئیوه له شوین ئیمه نایهن	هرگز از ما پیروی نمی کنید

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۵	تَحْسُدُونَنَا	ئێوه چه سودی	در مورد ما حسادت
۱۶	مُخْلِفِينَ	به ئیمه ده بهن	می ورزید
۱۶	تُدْعُونَ	جیمه وان، دواکه وتوان	واپس ماندگان
۱۶	تُقَاتِلُونَهُمْ	بانگ ده کرین	فرا خوانده و دعوت
۱۶	يُسَلِّمُونَ	دژی ته وان ده جه ننگن	می شوید
۱۶	تَتَوَلَّوْا	خو به ده سته وه نه ده ن	علیه آنان می جنگید
۲۲	قَاتِلْهُمْ	خوتان دزیوه،	تسلیم می شوند
۲۴	أُظْفِرْكُمْ	سه ریچیتان کرد	پشت کردید
۲۴	مَكَّةَ	له گهل ئیوه جه نگیان	با شما جنگ می کردند
۲۵	مَعْكُوفَ	بکر دبا	شما را پیروز گرداند
۲۵	مَعْرَةَ	ئێوه ی زال کرد	شهر مکه
۲۵	لَوْ تَزَيَّلُوا	شاری مه که	نگه داشته شده، آماده
۲۵	لَمْ تَعْلَمُوهُمْ	گل دراوه، ناماده کراوه،	نشده، متوقف شده
۲۶	حَمِيَّةَ	ویستینراوه	ننگ، اشتباه، گناه آنچه
۲۶	الزَّمَمَ	گوناح، تاوان، زهره ر	باعث ندامت و زیان شود.
۲۷	مُخْلِقِينَ رُءُوسَكُمْ	نه گهر جیا کرابانه وه	اگر از هم جدا شده بودند
۲۷	مَقْصَرِينَ	ئێوه نه تان ناسیون	شما آنها را نشناخته اید
		ده مارگری، بادی هه وایی	غیرت، تعصب،
		ته وانی وا پی کرد،	جانبداری
		ته وانی پراگرت	آنها را موفق گرداند،
		موی سه ری خوتان	آنها را ثابت قدم نمود
		ده تاشن	موی سر خود را
		ته و که سانه ی موی سه ر	می تراشید
		کوروت ده که ن	کوتاه کنندگان موی سر

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۹	أَشْدَاءُ	توند و تیژ	سخت گیر
۲۹	رُحَمَاءُ	دلوڤانان، میهره بانان	دلسوزان، مهربانان
۲۹	السُّجُودِ	سوژده کان	سجده ها
۲۹	شَطَأًا	به‌رگ و خونچه و گول، چه که ره	جوانه، سنبل، خوشه
۲۹	ءَازَرَةٌ	پته‌وی کردبی، به‌هیزی کردبی	آن را محکم و نیرومند گردانده باشد
۲۹	فَاسْتَقْلَظَ	جاوه‌چی فره‌ی ده‌رکردبی	پس قوی و بزرگ شده باشد
۲۹	يُعْجِبُ	سه‌یر ده‌مین	تعجب می‌کند
۲۹	زُرَاعٍ	وه‌رزیران، جوتیاران	کشاورزان، جمع زراع
۲۹	يَغِيظَ	قه‌لس بکا، توپ‌ه‌بکا	خشمگین نماید

سوره‌ی الحجرات (۴۹)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	لَا تَقْدَمُوا	پیش مه‌که‌ون	پیش دستی نکنید
۲	لَا تَرْفَعُوا	به‌رز مه‌که‌ن	بلند نکنید
۲	صَوْت	ده‌نگ	صدا
۲	لَا تَجْهَرُوا	ناشکرا مه‌که‌ن	آشکارا نکنید
۲	تَخَبَطُوا	پوچه‌ل بی	باطل شود
۳	اِمْتَحَنُوا	تاقی کردو	آزمود
۴	يُنَادُوْنَكَ	بانگت ده‌که‌ن	تو را ندا می‌زنند
۴	حُجَرَات	هو‌ده‌کان، ژوره‌کان	جمع حجره، اتاق‌ها
۵	تَخْرُجُ	ده‌ر ده‌چوی ده‌رده‌که‌وی	خارج شوی، بیرون روی
۶	تَبَيَّنُوا	ورد‌بنه‌وه، سرنج‌بدن	تحقیق کنید، دقت کنید
۶	تُصِيبُوا	توش بین	دچار شوید
۶	تُضِيعُوا	بین	بشوید
۷	يُطِيعُكُمْ	شوینتان که‌وی، به قسه‌ی ئیوه‌ بکا	از شما پیروی کند
۷	عَنِتُّمْ	توشی ناره‌حه‌تی ده‌بوون	به رنج و زحمت می‌افتادید
۷	حَبَبَ	خوشه‌ویستی کرد	دوستی داشتنی کرد
۷	كَرَّةَ	ناحه‌ز کردوه، دزیو کردوه	زشت و ناپسند جلوه داده است
۷	عَصِيَان	سه‌ریچی، نافرمانی	سرکشی، نافرمانی
۷	رَاشِدُونَ	له‌ری‌ شاره‌زایان	جمع راشد، راهیابان، ارشاد‌کنندگان
۹	اِقْتَتَلُوا	جه‌نگیان کرد، وه‌شه‌پ‌هاتن	با هم جنگیدند

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۹	بَعَثَ	ناهه‌قی کرد، ده‌س	ستمگری نمود، کج‌روی
۹	اِحْدَاهُمَا	دریژی کرد	و طغیان نمود
۹	تَبَغَى	یه‌کیان	یکی از آن دو
۹	تَفَىءَ	ناهه‌قی ده‌کا	کج‌روی و ستمگری
۹	فَاءَتْ	ده‌گه‌ریته‌وه، مل که‌چ	می‌کند
۹	اَقْسَطُوا	ده‌بی	تسلیم می‌شود
۱۱	لَا يَسْخَرُ	گه‌پاوه	منصرف شد
۱۱	لَا تَلْمِزُوا	به یه‌کسانی به‌کیشه‌یان	به عدالت رفتار کنید
۱۱	لَا تَنَابَزُوا	پا‌بگه‌ن	مسخره نکند
۱۱	اَلْقَابِ	گا‌لته‌نه‌کا	طعنه نزنید
۱۱	لَمْ يَتَّبِعْ	تانه مه‌ده‌ن	طعنه نزنید
۱۲	لَا تَجَسَّسُوا	ناو ناتوره له یه‌کتر هه‌ل	لقب‌ها
۱۲	لَا يَغْتَبِ	مه‌ده‌ن	توبه نکند
۱۲	يَاْكُلْ	ناو ناتور گه‌ل	پرده دری نکنید،
۱۲	كِرْهَتْمُوهُ	ته‌وبه نه‌کا، په‌ژیوان	تجسس نکنید
۱۳	شُعُوبَ	نه‌بیته‌وه	غیبت کسی را نگوئید
۱۳	قَبَائِلَ	له کار و باری یه‌کتر	بخورد
۱۳	تَعَارَفُوا	مه‌کولنه‌وه	آن را زشت می‌شمایید
		پاش مله خرابی یه‌کتر	ملت‌ها، اقوام
		مه‌یژن	قبیله‌ها
		بخوا	یکدیگر را بشناسید
		قیزتان لی دیته‌وه	
		نه‌ته‌وه‌گه‌ل، چه‌ند	
		گه‌لیک	
		هوزگه‌ل	
		یه‌کتر بناسن	

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۳	أَكْرَمَكُمْ	به‌پِز تریستان	بهترین شما
۱۴	لَمْ تَوْمِنُوا	باوه پرتان نه‌هیناوه	ایمان نیاورده‌اید
۱۴	أَسْلَمْنَا	خوومان به ده‌سته‌وه داوه	تسلیم شدیم
۱۴	لَا يَلْتَكُم	له ئیوه کهم ناکاته‌وه	از شما کم نمی‌کند
۱۵	لَمْ يَرْتَابُوا	توشی دوو دلی نه‌بوون	شک نکردند
۱۷	يَمْنُون	منه‌ت ده‌نیه‌ن	منت می‌گذارند
۱۷	أَسْلَمُوا	ئیسلا میان هیناوه	تسلیم شدند، مسلمان شدند
۱۷	لَا تَمْنُوا	منه‌ت مه‌نیه‌ن	منت نگذارید

سوره ی ق (۵۰)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۳	مُتَنَّا	مردین	مردیم
۳	رَجَعُ	گه رانه وه	برگشتن
۴	عَلَمْنَا	زانپومانه	دانستیم
۴	تَنَقَّصُ	که م ده کا	می کاهد، کاهش می دهد
۵	مَرِيجُ	ئالۆز، خهم و که سه ر	پریشان، غم و اندوه
۶	قُرُوجُ	که لێن گهل	شکافه، درزها
۷	أَنْبَتْنَا	پرواندومان	رویاندیم، آفریدیم
۸	تَبْصِرَة	چاوی دل	چشم دل
۱۰	بَاسِقَاتُ	به رزه بالا، بلند	بلند، سربرافراشته
۱۰	نَضِيدُ	پیکه وه نووساوه	به هم چسبیده، فشرده، چیده شده
۱۱	أَحْيَيْنَا	بوژاندمانه وه، زیندومان کرده وه	زنده گردانیم
۱۵	أَفْعَيْنَا	ئایا ئیمه ماندو بوین، ئایا ناته وان بوین	آیا ناتوان و درمانده بوده ایم
۱۵	لَبَسُ	گومان، شک	شک، اشتباه
۱۶	تَوَسَّوْسُ	وه سه سه ده بی خه یالآتی به دلدادی	وسوسه می شود
۱۶	حَبْلُ الْوَرِيدِ	شاده ماری لای مل	شاهرگ گردن
۱۶	وَرِيدُ	شاده مار	شاهرگ گردن، دو رگ در دو طرف گردن
۱۷	يَتَلَقَى	ده گری، ده نووسی	دریافت می دارد، فرا می گیرد

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۷	مُتَلَقِّیَانِ	دوو فریشته‌ی نووسه‌ری	دو فرشته‌ی مأمور
۱۷	قَعِید	کرده‌وی انسان	ثبت اعمال
۱۸	عَتِید	دانیشتو، هاوَهَلْ	نشسته، هم‌نشین
۱۹	سَكْرَة	ئاماده	آماده
۱۹	مَا كُنْتَ مِنْهُ تَحِيد	بیهوشی	مستی
۲۱	سَائِق	ئه‌وه‌ی له به‌ری هه‌لْ	آنچه از آن فرار
۲۲	حَدِید	ده‌هاتی	می‌کردی.
۲۴	اَلْقِیَا	لِیخوڤ، راننده	پیش برنده، راننده
۲۵	مَنَاع	تیژ، ئاسن	تیز، آهن، تیزبین و قوی.
۲۵	مُعْتَد	توڤی دهن، بیهاویژن،	مفرد حداد
۲۷	مَا أَطَقْتَهُ	برکی دهن، فره‌ی دهن	بیندازید
۲۸	لَا تَخْتَصِمُوا	روڤ ریگر، له‌مپهر	بسیار منع‌کننده
۲۹	يُبَدِّلُ	ده‌س دریژ که‌ر، له‌ری	متجاوز
۳۰	إِمْتَلَاتِ	لادهر	
۳۰	مَزِيد	من ئه‌وم نه‌کرده	او را به طغیان و
۳۱	أَزْلَفْتَ	سه‌رکه‌ش	سرکشی وادار نکردم
۳۴	يَوْمَ الْخُلُودِ	کیشه مه‌که‌ن، شه‌ره	خصومت نکنید.
		قسه‌مه‌که‌ن	دشمنی نکنید
		ده‌گوڤی	تغییر می‌پذیرد،
		په‌بووی	دگرگون می‌شود
		پتر، زیاتر	پرو نباشته شدی
		نزیك بووه‌ته‌وه	اضافه شده، مازد.
		روژی هه‌میشه‌یی، روژی	اضافه بر آن
		هه‌رمانی	نزدیکتر گردانده شد
			روز ماندگاری و
			جاویدانگی

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۳۵	لَدَيْنَا	لای ئیمه	در پیشگاه ما
۳۶	نَقَبُوا فِي الْبِلَادِ	شاران و ولاتانیان داگرت	کشورها و شهرها را فتح کردند
۳۸	مَا مَسَّنَا	به ئیمه نه گه یشت	به ما نرسید، دچار نشدیم
۴۱	مَنَادٍ	بانگ راهیل ^۲	منادی، فریاد کننده
۴۴	سِرَاعٍ	به له ز، به تالوکه، به پهله	سریع، شتابان، تند
۴۴	حَشْرٍ	کو کردن	گرد آوردن

سورهی الذاریات (۵۱)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	ذاریات	باکان، په‌شه‌با	ج ذاریه، بادها
۱	ذَرُوا	بلاو کردن	جایجا نمودن، پخش کردن
۲	حاملات	بارهه‌ل گران، هه‌ورگه‌ل	ج حامله، باردار، حمل کننده، ابرها
۲	وَفِرَا	باری قورس (باران)	با رسنگین (باران)
۳	جاریات	که‌شتی گه‌ل، گه‌میه‌کان	ج جاریه، کشتی‌ها، روان و جاری بر دریاها
۴	مُقَسَّمَات	دابه‌ش که‌ران	تقسیم کنندگان
۶	لَوَاقِعَ	پوو ده‌دا	واقع می‌شود، روی می‌دهد
۷	حُبُك	ریگه‌کان	راه‌ها
۹	يُؤْفِكُ	ده‌ته‌کیته‌وه، جودا	جدا می‌شود، منحرف می‌شود
۹	أَفِك	ته‌کینزاوه‌ته‌وه، لادراوه	منحرف و منصرف شده
۱۰	خَرَّاصُونَ	درو‌نه‌خشینان، درو‌زان	دروغ‌گویان، نارواگویان، دروغ‌گویان
۱۱	سَاهُونَ	نه‌زانان، بی‌آگایان	غافلان
۱۹	مَخْرُوم	بی‌یه‌ش	بی‌نصیب
۲۵	مَنْكُرُونَ	نه‌ناسراوان	ناشناخته‌ها
۲۹	أُقْبِلْتُ	هاته‌پیشه‌وه	جلو آمد، برگشت
۲۹	صَرَّةٍ	هاوار	فریاد

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۹	صَكَّتْ وَجْهَهَا	له پومه تی خوی دا	به صورت خود سیلی زد
۳۱	مَا خَطْبُكُمْ	کارتان چیه؟	کار شما چیست؟
۴۰	مَلِیم	شایانی لومه	سزاوار ملامت و سرزنش
۴۲	جَعَلَتْهُ كَالرَّمِيمِ	وه کو پیشه ی پوای	آنها مانند استخوان
۴۷	أُیِّدِ	لی کرد	پوسیده گردانید
۴۷	مُوسِعِ	ته وانایی، هیز، زور	قدرت، نیرو
۴۷	مُوسِعِ	پهره یی دهر، ناوه لاکه،	وسعت دهنده، گشاینده
۴۸	قَرَشَها	فراوانی به خش	آن را پهن نمودیم
۴۸	ماهدون	رامان خست	ج ماهید، گستراننده ها،
۵۰	فِرَوا	ناماده کاران	مهیا کننده ها
۵۰	فِرَوا	پابکه ن، به په له بچن	فرار کنید، بگریزید،
۵۳	طَاعُون	بشتابید	بشتابید
۵۳	طَاعُون	نافه رمانان	نافرمانان
۵۳	أَتَوَاصُوا	مه گهر یه کتریان	مگر یکدیگر را سفارش
۵۵	تَنْفَعُ	راسپاردوه	کرده اند
۵۵	تَنْفَعُ	به هره ده دا	سود می رساند
۵۷	يُطْعِمُونَ	خوراکم ده نی	مرا طعام بدهند
۵۸	رَزَقَ	روزی دهر	روزی دهنده

سوره الطور (۵۲)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۳	رَقَّ	پِست، کاغەز	کاغذ، پوست
۴	مَعْمُور	ئاوه‌دان	آباد
۵	مَرْقُوع	به‌رز کراوه، بلند کراوه	برافراشته شده
۶	مَسْجُور	په‌له‌ئاگر	برافروخته، په‌له‌ئاگر
۸	دَافِع	پیش‌گیر، به‌رگر	دفع‌کننده
۹	تَمُور	ده‌که‌وینه‌گه‌پان، دینه‌جوله	به‌سرعت به حرکت می‌کند
۹	مَوْرًا	گه‌پان، جولان	حرکت سریع
۱۰	تَسِيرٌ	ده‌پوا، ده‌جولی	سیر می‌کند
۱۰	سِير	گه‌پان، پویشن	سفر، گردش، سیاحت، رفتن
۱۲	خَوْضٌ	په‌ره‌پوچ	بیهوده‌گویی
۱۳	يُدْعَوْنَ	پاده‌کیشن	انداخته می‌شوند
۱۳	دَعَا	پاکیشان	انداختن
۱۶	إِصْبِرُوا	خوپا‌گرن	صبر کنید
۲۰	مَصْفُوفَه	به‌ریز دانراو، به‌په‌نای	ردیف شده، منظم و چیده شده
۲۱	وَاتَّبَعْتَهُمْ	په‌یره‌وی‌ئه‌وانیان کرد	از آنان پیروی کردند
۲۱	الْحَقْنَا	گه‌یاندمان	ملحق نمودیم
۲۱	مَا أَلْتَنَاهُمْ	له‌ئه‌وان که‌مه‌نه‌کرد	از آنان کم نکردیم
۲۱	رَهْمِينَ	بارمه، گره‌و، گریو	گروگان
۲۳	تَأْتِيهِمْ	تاوان، گوناح	گناه، آلودگی
۲۳	يَتَنَزَّعُونَ	ده‌گیرن	می‌گردانند

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۴	يَطُوفُ	ده‌گه‌ری، ده‌ور ده‌دا	طواف می‌کند
۲۴	غِلْمَان	خولام، تازه‌لاو، منال ^۱	غلام، نوجوان، فرزند
۲۹	كَاهِن	فال‌بین	پیشگو
۳۰	رَيْبَ الْمُنُونِ	مردن، مهرگ	قطع‌کننده، مرگ
۳۳	تَقْوَلَهُ	هه‌لی به‌ستوه	آن را از خود بیان نموده
۳۵	خَلَقُوا	هاتنه‌دی	آفریده شدند
۳۵	خَالِقُونَ	به‌دی هینه‌ران	آفرینندگان
۳۷	مُصِيطِرُونَ	ده‌سته‌لاتداران	چیره‌شدگان، غالبان
۴۰	مُثْقَلُونَ	گران، قورس	سنگین بار
۴۲	مَكِيدُونَ	فیل‌لی کراوان	اسیران توطئه، گرفتاران نیرنگ
۴۴	سَاقِط	داکه‌وتو	افتادنی، فرود آینده
۴۴	مَرْكُوم	پرپشت، که‌له‌که	متراکم، برهم‌نشسته
۴۵	يُصْعَقُونَ	به‌بروسکه له‌نیوده‌چن	به‌برق تباه می‌شوند
۴۸	إِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا	به‌راستی له‌به‌ر چاومانی	به‌راستی تو تحت نظر ما هستی
۴۸	تَقُومُ	هه‌ل ده‌سی	بر پا می‌شوی، بر می‌خیزی

سوره‌ی النجم (۵۳)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	وَالنَّجْمِ	سویند به ئه‌ستیره	سوگند به ستاره
۱	إِذَا هَوَىٰ	کاتی که ده‌خزی، کاتی ئاوا ده‌بی	آنگاه فرود آید، آنگاه ناپدید می‌شود
۲	مَاضِلٌ	لا‌پ‌ی نه‌بووه	گمراه نشد، فریب نخورده است
۳	مَاعُوٰی	ریی هه‌له‌نه‌کردوووه	گمراه نشد، فریب نخورده است
۳	مَا يَنْطِقُ	قسه ناکا	سخن نمی‌گوید
۴	يُوحِی	تیده‌گه‌ینری	وحی می‌شود، الهام می‌گردد
۵	شَدِيدُ الْقُوٰی	زور به‌هیز، فره توانا	بسیار توانا
۶	ذُو مِرَّةٍ	فره‌زانان، به ئاو‌هز	هوشیار، صاحب خرد
۷	أَفْقٌ	ئاسو	کناره
۸	دَنَا	نزیك كه‌وته‌وه	نزدیک شد
۸	تَدَلٰی	شو‌پ‌وو	بسیار نزدیک شد
۹	قَابٌ	به‌قه‌د، به ئه‌ندازه	اندازه، فاصله
۹	قَوٰسِیۡنَ	دوو كه‌وان	دو کمان
۱۱	مَا كَذَبَ	درو‌ی نه‌وت	دروغ نگفت
۱۱	مَا رَأٰی	ئه‌وه‌ی دیتی	آنچه را دید
۱۲	أَفْتَمَارُوهٗ	ئاخو ئیوه کی‌شه‌ی ده‌گه‌ل	آیا پس با او جدال
		ده‌که‌ن	می‌کنید
۱۳	نَزَلَتْ	که‌پ‌ت، جار، بار	دفعه، مرتبه، بار

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۴	سِدْرُ الْمُنْتَهَى	داره کناره که ی ئه و پهره وه، ناوی شوینیک له	نام درختی، مشهور به کنار، نام مکانی در
۱۷	مَازَاغَ	ئاسمانی چه فتم	آسمان هفتم
۱۹	أَفْرَأَيْتُمْ	ریشکه ویشکه ی نه کرد	خطا ننمود
۱۹	لَا تُ	ناخو ئیوه دیوتانه	آیا پس دیدید
۲۰	عَزَى	ناوی بتیک	نام بتی بود
۲۰	مَنَات	ناوی بتیک	نام بتی بود
۲۲	قِسْمَةٌ	بهش، بههره	سهم، نصیب
۲۲	ضِیْرَى	ناپه و، نادروست	ناروا، نادرست
۲۷	یَسْمُونُ	ناوده نیه، ناو ده بن	نامگذاری خواهند کرد
۲۷	تَسْمِیَةٌ	ناو بردن، ناو لی نیان	نامگذاری
۲۹	لَمْ یُرِدْ	نه ی ویست	نخواست
۳۰	مَبْلَغَ	ئه نازه	اندازه
۳۲	كَبَائِرِ الْإِثْمِ	گوناهانی گه وره	گناهان بزرگ
۳۲	لَمَمٌ	گوناهی وردیله	گناهان کوچک
۳۲	أُجْنَةٌ	منالی ناو زگی دایک، کورپه له	جنین، بچه قبل از زایمان
۳۲	فَلَا تُزَكُّوا	جا پاکانه ی خو تان مه کهن	پس خود را پاک شده مپندارید
۳۴	أَكْدَى	چروکی کرد، دهستی خو ی قوچاند	دست کشید، بخل ورزید
۳۶	لَمْ یَنْبَأْ	ئاگا نکراوه، هه والی پی نه دراوه	باخبر نشده است
۳۷	وَقَى = وَقَا	ئه رک ی خو ی به ته وای به جی هینا	وظیفه ی خود را به طور کامل انجام داد

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۴۲	مُنْتَهَى	دواین قوناخی ریگا،	در نهایت، پایان راه،
		سه‌ره‌نجام	سرانجام
۴۳	أَضْحَكَ	ده‌خاته خه‌نین، پی ^۶	خند، خند، شادی بخشید
		ده‌که‌نینی ^۶	
۴۳	أَبْكَى	ده‌گرینی ^۶	گریاند
۴۴	أَحْيَا	ژیان ده‌دا	زنده می‌کند
۴۴	أَمَاتَ	ده‌مرینی ^۶	می‌میراند
۴۶	تُمْنَى	ده‌پرژیت	جهنده می‌شود، می‌پرد
۴۸	أَقْنَى	فه‌قیر ده‌کا، هه‌زار ده‌کا	فقیر می‌گردند
۴۹	شِعْرَى	گه‌لاویژ	نام ستاره‌ای درخشان
۵۱	مَا أَبْقَى	نه‌هیشتوه	باقی نگذاشت
۵۲	أَطَقَى	لا سارتر، سه‌رکه‌ش‌تر	سرکش‌تر
۵۳	مَوْتِفَكَّةٌ	ئاوایی هوژی لوت	آبادی قوم لوط
۵۳	أَهْوَى	سه‌روه‌ژیر کرد	به زیر آورد، فرو انداخت
۵۴	عَشَى	دای پوشی	پوشاند، در برگرفت
۵۵	تَتَمَّارَى	به گومانی، به گومان ده‌بی	شک و تردید می‌کنی
۵۷	أَزْفَتْ	نزیك بوه‌وه	نزدیک شد
۵۷	أَزِفَةٌ	سه‌لا، قیامت	قیامت
۵۸	كَاشِفَةٌ	په‌رده له‌سه‌ر لاده‌ر	بردارنده، برطرف‌کننده، پدیدار کننده، پیدا کننده
۵۹	تَعْجَبُونَ	سه‌یر ماون	تعجب می‌کنند
۵۹	تَضْحَكُونَ	پی ^۶ ده‌که‌نن	می‌خندید
۵۹	لَا تَبْكُونَ	ناگرین	گریه نمی‌کنید
۶۱	سَامِدُونَ	گالته‌چیان، بی‌ئاگایان	غافلان، سرگردانان، هوسرانان

سوره القمر (۵۴)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	اَقْرَبْتُ	نزیك كه ته وه	نزدیک شد، فرا رسید
۲	اَتَشَقَّقُ	له ت بوو، شكیا	شكافت، پاره شد
۲	مُسْتَمِرَّ	هه می شه یی، بهرده وام	دنباله دار، پیایی، همیشگی
۳	مُسْتَقِرَّ	قه رار گه ی هه می شه یی	قرارگاه، دایمی
۴	مُزْدَجَرَّ	دوور كه ره وه له گوناح، بیزار كه ره وه له گوناح	بازدارنده از گناه
۶	نُكْرَ	روداوی زوَر ناخو ش	كار زشت
۷	خُشَع	شوَر، به ره و خوار، سوك و ریسوا	فرورفته، عاجز، ذلیل
۸	مُنْتَشِر	بلاو بوگ، بلاو پز	پراكنده
۸	عَسِرَ	سهخت، ناخو ش، چه تون	سخت
۹	أَزْدَجَرَ	ئا زار درا	مطرو د و رانده شد
۱۰	مَغْلُوب	شكست دراو	شكست خورد
۱۰	اِنْتَصِرَ	هانا بده، تو لّه بَسِینه	یاری ده، كمك كن، انتقام بگير
۱۱	مَنْهَمِرَ	خو پ، لیزه مه، به لو زه	بسیار ریزان، تند بارنده، رگبار
۱۲	قَدِرَ	به یار در ابو	مقرر شده بود
۱۳	دَسَرَ	بزم ار گهل، میخ گهل	ج دَسار، میخ ها
۱۴	كَفَرَ	ناسپاسی له باره وه كرا	مورد ناسپاسی قرار گرفته بود

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۵	مُدَّكِر	بیره وه‌ری، په‌ندگر، په‌ندوه‌رگر	عبرت گیرنده، به یاد آورنده
۱۹	نَحْس	شوم، بی‌فهر	شوم، بدیمن
۲۰	مُنْقَعِر	له ریشه هه‌ل کیشراو	ریشه‌کن شده، قلع و قمع شده
۲۴	سَعَر	بی‌ئاوه‌زی، گیلی، شیتی	سودا، جنون
۲۵	أَشِر	خو‌په‌سه‌ند، لوت به‌رز	خودپسند، مُتکَبِّر
۲۸	مُحْتَضَر	حازر، ئاماده	حاضر، آماده
۳۱	مُحْتَظِر	پوش، گزره‌ی و شک و ورد	علوفه‌ی خشک و خرد
۳۶	أَتَذَرَهُم	ترسی وه به‌ر نیان	آنها را ترسانید
۳۶	بَطْشَتَنَا	زه‌بری هه‌لمه‌تی ئیمه	قدرت هجوم و حمله‌ها
۳۶	تَمَارُوا	که‌وتنه شه‌په‌سه	به جدال برخاستند
۳۸	صَبَّحَهُم	به‌ره و به‌یان هاته لایان	سحرگاه نزد آنان آمد
۴۳	بَرَاءة	پاکانه	اماننامه، سند پاکی
۴۴	مُنْتَصِر	سه‌رکه‌وتو	پیروز
۴۵	يَهْزَمُ	ده‌شکی	شکست می‌خورد
۴۵	يُولُّونَ الدُّبُرَ	پاده‌که‌ن، هه‌ل دین	فرار می‌کنند
۴۶	أَذْهَى	پر به‌ل‌تر	بلاخیزتر، سهمگین‌تر
۴۶	أَمَرَ	تال‌تر	تلخ‌تر
۵۳	مُسْتَظَر	نووسراوه	نوشته شده، مکتوب
۵۵	مَلِك	پاشا، فه‌رمان‌په‌وا	فرمانروا، پادشاه، لایق و به حق

سورهی الرحمن (۵۵)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۴	بَيَان	زمان و قسه، ناخافتن	گفتار
۵	حُسْبَان	نه‌اندازه	اندازه
۶	يَسْجُدَان	سوژده ده‌به‌ن	سجده می‌کنند
۷	رَفَعَهَا	به‌رزی کرد	آن را برافراشت
۷	وَضَعَ	دامه‌زراند، دای‌نا	ایجاد کرد، مقرر نمود، گذاشت
۹	لَا تُخْسِرُوا	که‌م مه‌که‌ن	کم نکنید، کاهش ندهید
۱۰	أَنَام	مه‌ردم، خه‌لک، دروست‌کراوه‌کان	مردمان، انسان‌ها، خلائق
۱۱	أَكْمَام	پوشش‌گه‌ل	پوشش‌ها، غلاف‌ها، پوسته
۱۱	ذَاتُ الْأَكْمَامِ	خاوه‌نی پوشش‌گه‌ل	دارای پوشش‌ها
۱۲	حَبَّ	دانه، ده‌ندک، دانه‌ویلّه	دانه
۱۲	ذَوَالْعَصْفِ	له‌گه‌ل‌کا	همراه با کاه
۱۲	عَصْفٍ	کا	کاه
۱۳	فَبِأَيِّ	جا له‌کام، ده‌یساله‌کام	پس کدام یک
۱۳	تُكَذِّبَانِ	حاشا ده‌که‌ن	تکذیب می‌کنید
۱۴	فَخَارَ	سواله‌ت، قورپی سوتینراو	سُفال پخته
۱۵	مَارِجٍ	گر، بلیسه‌یی دوکه‌لی	شعله‌ی آتش
		ئاگر	
۱۹	يَلْتَفِيَانِ	پیکه‌وه‌لکا‌ون	به هم رسیدند
۲۰	لَا يَبْغِيَانِ	تیکه‌لا‌ونابن	آن دو در هم فرو نمی‌روند
		مه‌رجان،	
۲۲	مَرْجَانٍ	به‌ردیکی به‌نرخ	مرجان، سنگ قیمتی

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۳	مُنْشَآت	ساز دراوه‌کان	صنایع رونده و در حرکت
۲۶	فان	تیاجوو، فه‌وتاو	فناپذیر، ناپایدار باقی می‌ماند
۲۷	یَبْقٰی	ده‌مینِ	باقی می‌ماند، پایدار می‌ماند
۲۷	ذوالجلال	خواه‌ن شکو	صاحب عظمت، باشکوه
۲۷	اِکْرَام	به‌پِیز	ارجمند، سزاوار تکریم
۲۹	یَسْأَلُ	ده‌خوای، داوا ده‌کا	سؤال می‌نماید
۲۹	شأن	کار، نیش	کار مهم
۳۰	سَنَفِرُ لَکُمْ	ئیمه به‌کاره‌کانتان را ده‌گه‌ین	بزودی به حساب شما می‌رسم
۳۱	آیَةُ الثَّقَلَانِ	ئه‌ی گروی مرو و جنوکان	ای دو گروه انس و جن
۳۳	تَنْفُذُوا	ده‌ریاز بین، ده‌ریچن	نفوذ کنید
۳۳	فَانْفُذُوا	ده‌سابچن	پس نفوذ کنید، بگذرید
۳۳	لَا تَنْفُذُونَ	ناتوانن برِوَن	نمی‌گذرید
۳۳	أَقْطَارِ	ئاسوگه‌کان	ج قُطَر، نواحی، جوانب
۳۵	یُرْسَلُ	ده‌نیر درِیت، په‌وانه ده‌کری	فرستاده می‌شود
۳۵	شَوَاطِی	گهری بی دوکهل	جرقه، زیانه، آتش و شعله بدون دود
۳۵	نُحَاسِ	گهری دوکهل‌دار	شعله‌ی همراه با دود، دود همراه با آتش
۳۷	أَنْشَقَّتْ	قه‌لشی برد، له‌ت بوو	شکافت، پاره شد
۳۷	وَرْدَه	په‌نگی گول	گلگون، به رنگ گل سرخ
۳۷	دِهَانِ	چه‌رمی سوور، روئی	ج دُهْن، روغن داغ و

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
		سوورو کراو	مذاب و گداخته
۳۹	لَا يَسْأَلُ	لی ناپرسن، پرسپاری لی ناکری	سوال نمی شود
۴۱	يُعْرِفُ	ده نامری	شناخته می شود
۴۱	يُؤْخَذُ	ئه گیری، کیش ده کری	گرفته می شود
۴۱	نَوَاصِي	موی نیوچاوان، قزی به رسه ر	چ ناصیه، پیشانی ها
۴۱	أَقْدَامُ	لاقه کان، قاچ گهل	چ قدم، قدم ها، پاها
۴۴	يَطْوُقُونَ	ده خولینه وه	طواف می کنند
۴۴	ءَانِ	ئاوی کول هاتو، ئاوه کول	بسیار داغ، جوشان
۴۶	جَنَّاتٍ	دوو باغ	دو باغ
۴۸	ذَوَاتَا أَفْنَانٍ	ههردو خاوه ن دره ختی په په لک و پون	آن دو باغ دارای درختان شاخه درشاخه اند، پر درخت اند
۵۰	عَيْنَانِ	دوو سه رچاوه، دوو کانیاو	دو چشمه
۵۰	تَجْرِيَانِ	دهرون، په وانن	جاری و روان هستند
۵۲	زَوْجَانِ	لفی یه کتر، دوو پول	دو صنف
۵۴	فُرُوشٍ	رایه خ گهل، فهرش گهل	فرش ها
۵۴	بَطَائِنِ	ئاسه رگهل، ئاسته ر، بهر	چ بطانه، درون، داخل، آستر داخلی
۵۴	جَنَى	میوه ی گه ییو	میوه های رسیده
۵۴	دَانِ	نزدیک، نزیک، نه دور	نزدیک، قابل دسترس
۵۶	لَمْ يَطْمِثْهُنَّ	ده سیان بو نه براوه	کسی که به آنها دست نزده است
۵۸	يَاقُوتٍ	یاقووت	یاقوت، سنگی قیمتی
۶۴	مُدْهَامَّاتٍ	هر دوو کیان سه وزی مه یله وه رهن	هر دو سبزه تیره اند

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
٦٦	نَضَاحَتَانِ	هه‌لّ ده‌قولین	بیرون می‌جهند، فوران می‌کنند
٧٠	خَيْرَات	کیزگه‌لی ئاکار چاک	جِ خَيْرَة، زنان نیکو سیرت
٧٠	حِسان	به‌دیمه‌ن، جوان	خوب، زیبا
٧٢	مَقْصُورَات	دابوشراوگه‌ل،	زنان مستور و پرده‌نشین جِ مَقْصُورَة
٧٢	حُور	ئافره‌تانی سه‌ی و چاوره‌ش	زنان سفید سیاه چشم
٧٢	خِيَام	چادرگه‌ل، خه‌یه‌تان	جِ خِيَمَة، چادر
٧٦	رَفْرَفٌ	سه‌رین، رایه‌خ	جِ رَفْرَفٌ، بالش
٧٦	عَبَقَرَى	رایه‌خی جوان	فرش گرانبها، فرش خوش طرح

سوره‌ی الواقعة (۵۶)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	وَقَعَتْ	روی دا، هاته‌دی	واقع شد، روی داد
۱	وَاقِعَةً	روداو، قیامت	اتفاق مهم، قیامت، حادثه بزرگ
۲	وَقَعَتْ	هاتن، پروودان	روی دادن
۲	كَاذِبَةٍ	دروژن، به دروژان	دروغگو، تکذیب‌کننده
۳	خَافِضَةٍ	نزم که‌روهه	پایین آورنده، خوارکننده
۳	رَافِعَةٍ	به‌رز که‌روهه	سرافراز گرداننده، بالا برنده
۴	رُجَّتْ	له‌رزى، که‌وته جوله	به تکان و لرزش افتاد
۴	رَجًّا	له‌رزین، جولان	جنبش و تکان شدید
۵	بُسَّتْ	وردبو، هارپا	متلاشی و کوبیده شد
۵	بُسًّا	وردبون، هارپان	متلاشی شدن
۶	مُنْبَثًّا	بلاو، پرژ، به‌لاف	پخش و پراکنده
۸	مِیْمَنَه	ده‌ستی راست، پرپیت	جناح راست، پریمن و
		وبه‌ره‌که‌ت، به‌خته‌ور	برکت، خوشبخت
۸	مَشْئَمَةً	ده‌ستی چه‌پ، به‌دبه‌ختینی	جناح چه‌پ، نحوست و شومی
۱۳	ثَلَّةٌ	به‌شیکی زور کومه‌لیکی زور	گروه کثیر، عده بسیاری
۱۵	مَوْضُونَةٌ	جه‌واهیربه‌ند، زه‌ریاف	جواهرنشان، زربفت
۱۷	وَلَدَانِ مَخْلُودُونَ	نازه لاوانی همه‌یشه لاو	نوجوانان همیشه جوان
۱۸	أَبَارِيقٍ	تونگه‌گهل	کوزه‌ها
۱۹	لَا يُصَدَّعُونَ	سه‌ریان نایته ئیش	دچار سردرد نخواهند شد
۲۰	يَتَخَيَّرُونَ	هه‌لی ده‌بژیرن	انتخاب و اختیار خواهند کرد

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۱	يَسْتَهْوُونَ	ئاره زووی ده کهن	دوست می دارند، آرزو می کنند
۲۸	مَخْضُودٌ	بی دپرک، بی چلق	بی خار شده، گل بی خار
۲۹	طَلْحٌ	داری مهوز	درخت موز
۳۰	مَمْدُودٌ	به رده وام، بی پرا نه وه	ادامه دار، دراز، ممتد، گسترده
۳۱	مَسْكُوبٌ	ره وان	روان، جاری
۳۳	مَقْطُوعَةٌ	دوا هاتو، براو	قطع شده، نابود شده
۳۳	مَمْنُوعَةٌ	قه ده غه، پاوان	منع شده، قدغن شده
۳۴	فُرُشٍ مَرْفُوعَةٍ	ژنانی بالا بهرز و بهریز	زنان بلند قد و والا مقام
۳۴	مَرْفُوعَةٌ	بالا بهرز	سر برافراشته، بلند بالا
۳۵	أَنْشَأْنَاهُنَّ	ئیمه نه و ئافره تانه مان ئافران	ما آن زنان را آفریدم
۳۵	أَنْشَاءٌ	ئافراندن، به دی هیئان	آفریدن، خلق کردن
۳۶	أَبْكَارٌ	کچان، کچ گهل	دوشیزگان
۳۷	أَثْرَابٌ	هاو ته مهن گهل	افراد هم سن و سال
۳۷	عَرَبٌ	ئهوینداران، شو	جِ عَرُوب، زنان شیفته
۴۳	يَخْمُومٌ	خوشه ویستان	معشوقه
۴۳		ره شه دوو کهل	دود سیاه و غلیظ
۴۵	مُتَرَفِّينَ	خوش گوزه رانان	خوشگذرانان، اعیان غرق شدگان در رفاه و آرزوها
۴۶	كَانُوا يُصِرُّونَ	پیدا گر بوون، سوور بوون	پافشاری می کردند
۴۶	حَنْثٌ	گونا، تاوان	گناه
۵۱	مُكَذِّبُونَ	حاشاکه ران	بسیار انکار کنندگان
۵۳	مَالِئُونَ	پرده کهن	پر می کنید
۵۴	شَارِبُونَ	ده خونه وه، بخوران	نوشندگان
۵۵	شَرِبٌ	خواردن	نوشیدن

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۵۵	الْهِيم	وشتري تینو	شتر تشنه
۵۷	قُلُوا لَا تَصْدَقُونَ	سابوچی باوهر ناهیتن؟	پس چرا باور نمی‌کنید؟
۵۸	تَمْنُونَ	دهی پرژین، ده پرژن	می‌جهانید، می‌پراکنید
۶۰	مَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ	کهس له ئیمه وه پیش ناکه‌وی	کسی از ما سبقت نمی‌گیرد
۶۱	تُبَدِّلَ	بگورین	تغییر دهیم
۶۱	نُنشِئْكُمْ	سازتان دینه‌وه، ئیوه به‌دی بینین	شما را بیافرینیم
۶۲	تَحْرَثُونَ	ده‌پچین، دهی خه‌نه ناوی زه‌وی	زراعت می‌کنید، می‌کارید
۶۴	زَارِعَ	پوینه‌ر، به‌ره‌م هینه‌ر، جوتیار	کشاورز، برزگر
۶۵	ظَلَلْتُمْ نَفْكَهَوْنَ	سه‌رتان سو‌رده‌ما	در شگفت می‌شدید، پشیمان
۶۵	تَفْكَهَوْنَ	سه‌رتان سو‌رده‌مین	و اندوهگین می‌شدید
۶۶	مُعْرَمُونَ	زیانباران	در شگفت می‌شوید، غرامت‌دیدگان، آسیب‌دیدگان
۶۷	مَحْرُومُونَ	بی‌به‌ش کراوان	بی‌نصیبان
۶۹	أَنْزَلْتُمْ	باراندتان	نازل کردید، باران‌دید
۶۹	مَنْزِلَ	بارینه‌ر، دابه‌زینه‌ر	نازل‌کننده، فرود آورنده
۶۹	مُزْنِ	هه‌ور	ابر
۷۱	تُورُونَ	هه‌لیده‌که‌ن، دایده‌گیر سینن	روشن و شعله‌ور می‌کنید
۷۲	أَنْشَأْتُمْ	به‌دیتان هینا	آفریدید
۷۲	مَنْشُؤْنَ	به‌دی هینه‌ران	آفرینندگان
۷۳	مُقْوِينَ	هه‌رده‌گه‌ران، بیابان‌نشینان، ریبواران	ره‌روان، مسافرین ره‌نورد، صحرائنشینان، فقرا

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۷۵	مَوَاقِعْ	شوین گهل	جایگاه‌ها
۷۵	أَقْسَمُ	سویند ده‌خوّم	قسم می‌خورم
۷۹	لَا يَمَسُّهُ	ده‌سی لی نه‌دا	به آن دست نزنند
۷۹	مُطَهَّرُونَ	پاکان، خاوینان	پاکان
۸۱	مَذْهَبُونَ	به سست نه‌زانی	سست می‌پندارید
۸۳	بَلَّغَتْ	گه‌یشت	رسید
۸۳	حَلَقُوم	گه‌رو، قورقور‌اگه	حلق، حنجره، گلوگاه
۸۶	غَيْرَ مَدِينِينَ	بی‌پروایان به‌روژی	بی‌باوران به روز قیامت
۸۷	تَرْجَعُونَهَا	پرسینه‌وه	آن را برگردانید
۹۴	تَصْلِيَةً جَحِيمٍ	بیگیرنه‌وه	آن را برگردانید
		له‌ناو دوزه‌خ که‌وتن	داخل جهنم افتادن

سوره‌ی الحديد (۵۷)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	سَبَّحَ لِلَّهِ	بی‌گهردی و پاکی و	خدا را به پاکی می‌ستایند
۷	مُسْتَخْلَفِينَ	نویته‌ران، خاوه‌ن به‌شان،	نمایندگان، وارثین،
		جی‌نشینان	جانشینان
۱۳	أَنْظُرُونَا	بو ئیمه پروانن، لاما‌ن لی	ما را بنگرید
		بکه‌نه‌وه	
۱۳	نَقْتَسِسْ	وه‌ر گرین	برگیریم
۱۳	الْتَمِسُوا	بخوازن، داوا‌کن	التماس کنید
۱۳	سُور	دیوار، قلا	دیوار بلند، حفاظ، بازو، باره
۱۴	يُنَادُونَهُمْ	هاواریان لی ده‌که‌ن،	آن‌ها را ندا می‌زنند
		بانگیان ده‌که‌ن	
۱۴	فَتَنَنَّمْ	خوتان توشی به‌لا کرد	خود را دربلا افکنید،
			آزمودید
۱۴	تَرَبَّصْنَمْ	چاوه‌ن ورپرون	چشم به راه و منتظر ماندید
۱۴	عَرَّكَمْ	ئیوه‌ی فریودا	شما را فریب داد
۱۶	أَلَمْ يَأْنِ	ئایا کاتی ئه‌وه نه‌گه‌یوه	آیا وقت آن نرسیده است
۱۶	تَخْشَعْ	بله‌رزى، بکوركینى	بترسد، فروتنی و خشوع نماید
۱۸	أَقْرِضُوا	قه‌رز بدهن	وام بدهید
۲۰	أَعْجَبَ	بخاته سه‌رسو‌رمانه‌وه	به تعجب اندازد
۲۰	تَفَاخُرْ	شانازی کردن	فخر فروشی، به خود
			نازیدن
۲۰	كُفَّار	وه‌رزیران، کشتیاران،	کشاورزان
		جوتیاران	

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۰	تَكَاثَّرَ	فره‌خوازی، فره‌کردنی مال	افزون طلبی، مثل اندوزی
۲۱	سَابِقُوا	له‌یه‌کتر پیش‌که‌ون	سبق‌ت گیرید
۲۲	نَبْرَاهَا	وه‌دی بهینین	آن را بیافرینیم
۲۳	لَكِيْ	له‌به‌ر نه‌وه، بو نه‌وه‌ی	بری این که
۲۳	لَا تَأْسُواْ	خه‌م نه‌خوَن	متأسف و مأیوس نشوید
۲۳	مَا فَاتَكُمْ	نه‌وه‌ی له‌ده‌ستتان چو	آنچه از دست شما رفت
۲۳	لَا تَفْرَحُواْ	دل‌خوش مه‌بن، فیز مه‌که‌ن	شادمانی نکنید
۲۷	رَهْبَانِيَّةَ	ره‌بیانی، ته‌رکی خوشی دنیا کردن، سه‌لتی، گوشه‌گیری	ترس از خدا و بی‌اعتنایی و گریز از حبّ دنیوی
۲۷	اِبْتَدَعُوْهَا	خویان دایانه‌یناوه	خودشان به وجود آوردند
۲۷	مَا رَعَوْهَا	پیکیان نه‌هینا	رعایت نکردند
۲۷	رِعَايَتٍ	پیک هینان، چاودیری	مراعات، مراقبت وهوشیاری
۲۸	كِفْلَيْنِ	دووسه‌ره، دووجار، دوو به‌ش	دوچندان، دوباره، دو برابر
۲۸	تَمْشُونَ	ده‌پوَن	می‌روید

سوره المجادله (۵۸)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	تَحَاوَرٌ	وت و وێژ	گفتگو، مشورت
۲	يُظَاهِرُونَ	به ژنانیان ده‌لێن تو‌بو	همسران خود را مادران
۲	وَلَدَنَّهُمْ	من وه‌کو دایکمی	خود تلقی می‌کنند
۳	يَعُودُونَ	ئه‌وانیان به دنیا هه‌ناوه	آن‌ها را زائیده‌اند
۳	يَتَمَسَّاسَا	په‌شیمان ده‌بنه‌وه	از کرده‌ی خود برمی‌گردند
۳	تَوَعَّظُونَ	پێکه‌وه بخه‌ون، ده‌س‌بان	آن دو با هم مقاربت
۵	يُحَادِّثُونَ	له‌گه‌ڵ یه‌کتر تێکه‌ڵ که‌ن	نمایند، تماس برقرار کنند
۵	كُتِبَتْ	ناموژگاری ده‌کرێن	وعظ و نصیحت
۵	أَحْصَاهُ اللَّهُ	دزایه‌تی ده‌که‌ن	دشمنی می‌کنند
۶	يَتَنَاجَوْنَ	زه‌لیل و په‌ست بوون	سرنگون شدند
۸	مَعْصِيَتُ حَيَّوَكْ	زه‌لیل و په‌ست بوو	سرنگون شد
۸	لَمْ يُحَيِّكْ	خودا ژماره‌ی کرد	خداوند آن را شمارش کرد
۸	تَنَاجَيْتُمْ	چه‌یه‌ ده‌که‌ن	به نه‌جوی و سخن در
۹	لَا تَتَنَاجَوْا	گونا، سه‌رپێچی	گوشی می‌پردازند
۹	تَنَاجَوْا	سلامت ده‌که‌ن	نافرمانی، گناه
۱۱	نَفَسَحُوا	سلامی تو‌ی نه‌کردوه	بر تو سلام می‌گویند
		چه‌یه‌تان کرد	به تو سلام نگفته است
		چه‌یه‌مه‌که‌ن	نه‌جوی و پێچ نمودید
		چه‌یه‌ بکه‌ن	نه‌جوی و پێچ نکنید
		جی‌گه‌ بکه‌نه‌وه	نه‌جوی کنید
			جا باز کنید

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۱	اَفْسَحُوا	جیگه بکه نه وه	جا باز کنید
۱۱	يَفْسَحْ	جیگه ده کاته وه	جا باز می کند
۱۱	اَنْشُرُوا	بلاو بین	پراکنده شوید
۱۲	نَاجِيْتُمْ	چه تان کرد	گفتگو محرمانه کردید
۱۳	ءَاَشْفَقْتُمْ	ئایا پیتان گران بوو	آیا برایتان دشوار بود
۱۶	جَنَّهُ	مه تال، قه لغان	سپر
۱۹	اِسْتَحْوَذَ	زال بوو	چیره و مسلط شد
۱۹	اَنْسَاهُمْ	له بیرانی برد	از یادشان برد
۲۰	اَذَلِّينَ	زه بوون تره کان	زیون تران
۲۱	اَغْلَبَنَ	بی گومان سهرده که وین	پیروز و غالب خواهیم شد
۲۲	يُؤَادُّونَ	دوستی ده که ن	دوستی می کنید
۲۲	حَادَّ	دورژمنایه تی کرد	دشمنی نمود

سوره‌ی الحشر (۵۹)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲	مَانَعْتَهُمْ	دهیان پاریزی	مانع آسیب رساندن به آنها می‌شود
۲	حَصَوْنَهُمْ	قلا کانیان	قلعه‌هایشان
۲	لَمْ يَحْتَسِبُوا	خه یالیان نه‌بوو	گمان نکردند
۲	يُخْرِبُونَ	کاوولی ده‌که‌ن ده‌ی روخین	ویران می‌کنند
۲	اعْتَبِرُوا	ده‌رس وه‌رگرن	پند گیرد
۳	جَلَاءَ	ئاواریه‌یی، ده‌ریه‌ده‌ری	آوارگی
۴	يُشَاقُّ	دژایه‌تی بکا	دشمنی و شقاوت کند
۵	قَطَعْتُمْ	بریتان	قطع کردید
۵	لَيْنَه	دار خورما	درخت خرما
۵	تَرَكْتُمُوها	لی‌ی گهران، هیشتانه‌وه	آن را رها کردید
۵	أَصُولَ	ریشه‌که‌کان	ریشه‌ها
۵	يُخْرِیْ	توشی سووکایه‌تی بکا	خوار کند
۶	مَا أَوْجَفْتُمْ	نه‌هاژتوه، غارتان نه‌داوه	ندوانیده‌اید
۶	رِکَابَ	ئه‌سپ و وشر	اسب و شتر
۶	يَسْلُطُ	زال ده‌کا، سهر ده‌خا	چیره و مسلط می‌گرداند
۷	دَوْلَةً	سهرمایه‌ی ئال گور کردن	اموالی که در میان مردم دست به دست می‌گردد
۷	نَهَاكُم	بی‌به‌شتان ده‌کا، ئیوه‌ی	شما را بی‌نصیب کرد،
		مەنەع کرد	شما را منع نمود
۹	تَبَوَّءُوا	نیشته‌جی بوون	مستقر شدند
۹	هاجرَ	کوچی کرد	هجرت کرد

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۹	يُؤْتِرُونَ	پیش ده‌خه‌ن	دیگران را بر خود ترجیح می‌دهند
۹	خَصَاصَه	ده‌ست ته‌نگی	نیازمندی، نیاز فراوان
۹	يُوقِ	بپاریزی	نگه دارد، در امان بماند
۱۰	سَيَقُونَا	له نیمه پیش که‌وتون	از ما پیشی گرفتند
۱۰	غَلَا	رق، کینه	کینه و دشمنی
۱۱	أَخْرِجْتُمْ	ده‌رکان	اخراج شدید، بیرون رفتید
۱۱	لَا نَطِيعُ	گوی پایل نابین، به فرمانی ناکه‌بین	اطاعت نمی‌کنم
۱۱	قُوتِلْتُمْ	جه‌نگتان له‌گه‌ل کرا	علیه شما جنگیدند
۱۲	لَنْ قُوتِلُوا	نه‌گه‌ر جه‌نگیان له‌گه‌ل‌دا بکری	اگر علیه آنان جنگ شود
۱۲	يُولِّنَ الْأَذْبَارَ	پاده‌که‌ن، هه‌لدین	فرار می‌کنند
۱۳	رَهْبَةً	ترس	دلهره، ترس، هراس
۱۴	لَا يَقَاتِلُونَكُمْ	به گژاتاندا نایه‌ن جه‌نگتان له‌گه‌ل‌داناکه‌ن	علیه شما نمی‌جنگند
۱۴	قُرَى	دی‌کان، شاره‌کان	روستاها، شهرها
۱۴	مُحَصَّنَةً	قه‌لا، قلا	محل مطمئن، در امان، قلعه، دژ
۱۴	جُدُر	دیوار‌گه‌ل، دیواره‌کان	جدار، دیوار، استحکامات
۱۶	أَكْفُرُ	خواه‌ناسه، کافر به	کافر شو
۱۶	إِنِّي بَرِيءٌ مِّنْكَ	به‌پاستی من له‌تو بی‌زارم	براستی من از تو بی‌زارم
۱۸	وَلَتَنْظُرُنَّ	ئه‌بی بی‌نیته به‌ر چاو، ده‌بی بروانی	و باید نظاره کند
۲۱	مَتَّصِدِعًا	له‌ت بو، له‌ت کراو	شکافته، ترک برداشته
۲۳	قُدُّوسٌ	پاک له‌عه‌یب	پاک، منزّه، مقدس

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۳	سَلام	سەر چاوه‌ی هیمنایه‌تی	سرچشمه‌ی سلامتی و امنیت
۲۳	مُؤْمِن	هیمنی‌ده‌ر	امان‌دهنده، بخشنده‌ی امنیت
۲۳	مُهْمِن	پارێزه‌ر	محافظ، نگهدارنده، نگهبان
۲۳	مُتَكَبِّر	شیاوی گه‌وره‌یی	والامقام، بزرگوار بحق
۲۴	مُصَوِّر	وینه‌گر، وینه‌کێش	طراح، تصویرگر

سوره‌ی الممتحنه (۶۰)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	لَا تَتَّخِذُوا	مه‌گرن، هه‌ل مه‌بژیرن	نگیرید، انتخاب نکنید
۱	تَلْقُونَ	پاده‌گه‌یین	می‌رسانید
۱	يُخْرِجُونَ	ده‌رده‌که‌ن	خارج می‌کنند، بیرون می‌کنند
۱	إِيَّاكُمْ	به‌س ئیوه	فقط شما را
۱	كُنْتُمْ خَرَجْتُمْ	ده‌رده‌که‌ون	خارج می‌شوید
۱	أَخْفَيْتُمْ	شارد‌تانه‌وه	مخفی و پنهان نمودید
۱	أَعْلَنْتُمْ	ناشکراتان کرد	آشکار کردید
۲	إِنْ يَتَفَقَّهْكُمْ	ئه‌گه‌ر ئیوه‌یان گیر بی	اگر به شما دسترسی یابند
۳	لَنْ تَنْفَعَكُمْ	سودتان بی ناگه‌یینی، فریاتان نایه‌ن	هرگز نفعی برای شما ندارد
۴	إِنَّا بَرَاءُؤُمْكُمْ	ئیمه‌ به‌دورین له ئیوه	ما از شما بی‌زاری می‌جوئیم
۴	لَا سَتَغْفِرَنَّ لَكَ	داوای لی خوش‌بونت بو ده‌که‌م	برای تو طلب آموزش می‌کنم
۴	إِلَيْكَ آتَيْنَا	پومان ده‌که‌ینه‌ تو	به سوی تو روی می‌آوریم
۷	عَادَيْتُمْ	دورژمنایه‌تیوده‌ کردن	دشمنی ورزیدید
۸	لَا يَنْهَاكُمُ	به‌رتان لی ناگری	شما را منع نمی‌کند
۹	ظَاهَرُوا	پشتیوانیان کرد	پشتیبانی کردند
۱۰	مُهَاجِرَاتٍ	ژنانی کوچ کردو	زنان کوچ کرده
۱۰	فَامْتَحِنُوهُنَّ	جا بیان‌خه‌نه‌ به‌ر نه‌زمونه‌وه، جاتاقیان بکه‌نه‌وه	پس آن زنان را بیازمایید
۱۰	عَلِمْتُمُوهُنَّ	ناسیتانن، ئه‌وانتان ناسی	آن‌ها را شناختید

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۰	لَا تَرْجِعُوهُنَّ	مه‌یان نه‌رنه‌وه، مه‌یان گیر نه‌وه	آن زنان را برنگردانید
۱۰	لَا هُنَّ حِلٌّ لَّهُمْ	ئهمان بوئنه‌وان ناشین، ئهم ژئانه بوئنه‌و پیاوانه ناشین	آن زنان برای آنها حلال نیستند
۱۰	لَا هُمْ يَحِلُّونَ لَهُنَّ	ئه‌وان بوئنه‌مان ناشین ئهو پیاوانه بوئنه‌مان ژئانه ناشین	آنان برای آن زنان حلال نیستند
۱۰	لَا تُمْسِكُوا	گل مه‌ده نه‌وه	نگه ندارید
۱۰	عَصَمَ	په‌یوه‌ندی	عقد، نکاح
۱۰	كَوَاْفِرٍ	ژئانی کافر	زنان کافر
۱۰	وَلْيَسْتَأْذِنُوا	با ئه‌وانیش بسینه‌وه	و باید بخواهند
۱۱	ذَهَبَتْ	پرویشت	رفت، دور شد
۱۲	يُبَايِعُنَكَ	به تو په‌یمان ده‌دن	آن زنان با تو بیعت می‌کنند
۱۲	لَا يَشْرِكُنَ	هاویه‌ش بوخوا دانه‌نیه‌ن	شرک نوزند
۱۲	لَا يَسْرِقُنَ	دزی نه‌که‌ن	دزدی نکنید
۱۲	لَا يَزْنِيْنَ	حیزی نه‌که‌ن	زنا نکنید
۱۲	لَا يَقْتُلَنَّ	نه‌کوژن	قتل نکنید
۱۲	لَا يَأْتِيَنَّ بِبَهْتَانٍ	درو‌هه‌ل نه‌به‌ستن	تهمت نبندند
۱۲	يَقْتَرِبْنَ	درو‌هه‌ل ده‌به‌ستن	دروغ‌پردازی می‌کنند
۱۲	لَا يَعْصِيَنَّكَ	له‌فه‌رمانی تو ده‌رنه‌چن	تو را نافرمانی نکنند
۱۳	لَا تَتَوَلَّوْا	دوستانه‌تی مه‌که‌ن	به دوستی نگیرید، دوستی نکنید
۱۲	بَايِعَهُنَّ	په‌یمانان ده‌گه‌ل بیه‌سته	با آن زنان بیعت کن
۱۲	اسْتَغْفِرْ لَهُنَّ	داوای لی‌خوش بونیان بوئکه	برای آنان طلب آمرزش کن

سوره‌ی الصف (۶۱)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۴	مَرْضُوص	قورقوشم، سرب	سربی، ساخته شده از سرب
۵	لِمَ تُوذُّونَنِي	بوچی نازارم ده‌دهن	چرا مرا اذیت می‌کنید
۵	زَاغُوا	له‌هه‌ق لایان‌دا	منحرف شدند
۵	أَزَاغَ	لای‌دا، لاری‌کرد	منحرف‌کرد
۶	أَحْمَدَ	یه‌کی له‌ناوه‌کاتی	یکی از نام‌های حضرت محمد (ص)
۷	يَدْعِي	بانگ‌ده‌کری	دعوت می‌شود
۱۰	أَدْلِكُمْ	رینوینیتان‌که‌م	شما را رهنمایی‌کنم
۱۰	تَنْجِيكُمْ	پزگارتان‌بکا	شما را نجات می‌دهد
۱۱	تُجَاهِدُونَ	تیکوشن	جهاد‌کنید، تلاش‌کنید

سوره‌ی الجمعه (۶۲)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲	أُمِّيِّينَ	نه‌خوینده‌واران	درس‌نخوانده‌ها
۵	حَمَلُوا التَّوْرَاتَ	هه‌ل گرتنی ته‌وراتیان پی	حمل کردن تورات، بر دوش آن‌ها گذاشته شد
۵	لَمْ يَحْمِلُوهَا	هه‌لیان نه‌گرت	آن را به درستی حمل نکردند
۵	أَسْفَارَ	کتیب‌گهل، په‌راوه‌کان، کتاو‌گهل	کتاب‌ها
۷	لَا يَتَمَنَّوْنَهُ	ناره‌زووی ناکهن	آن را تمنا و آرزو نمی‌کنند
۸	تَفَرُّونَ	پاده‌که‌ن، هه‌لدین	قرار می‌کنید
۸	مُلَاقِيكُمْ	ده‌تان گاتی	به شما می‌رسد
۹	جُمُعَهُ	هه‌ینی	روز جمعه
۹	إِسْعَوَا	به‌له‌زیچن، به‌په‌له‌برون	بشتابید
۱۰	قُضِيَتْ	ته‌واو‌بوو	به اتمام رسید، انجام گرفت
۱۱	تَرَكَوكَ	توبه‌جی دیلن	تو را ترک کردند

سوره المنافقون (۶۳)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	نَشْهَدُ	شایه تی نه ده یَن	شهادت می دهیم
۴	تُعْجِبُكَ	سه یرت دی	تو را به شگفتی وا می دارد
۴	أَجْسَامُهُمْ	نه ندامیان، له شیان	جسم هایشان
۴	تَسْمَعُ	گوی ده گری، ده بیسی	می شنوی
۴	خُشِبْ	دار، چپو	چوب
۴	مُسَنَّدَه	هه لبه ستراو، هه ل و اسراو	تکیه داده شده، تکیه بر دیوار
۵	لَوْوَا رَعَوْسَهُمْ	سه ریان باده ده ن	سر را برمی گردانند
۷	لَا تَنْفَقُوا	شتی مه ده ن، مه به خشن	انفاق نکنید
۷	يَنْفَقُوا	بلاوه ی لی بکه ن	پراکنده و پخش شوند
۸	رَجَعْنَا	گه پاینه وه	برگشتیم
۸	مَدِينَةٍ	مه دینه	شهر مدینه
۸	لِيُخْرِجَنَّ	بی گومان ده ر ده کا	حتماً بیرون می راند
۸	أَذَلَّ	بی هیز تر	ناتوان تر
۹	لَا تُلْهِكُمْ	غافل تان نه کا، بی ناگاتان نه کا	شما را سرگرم نکند
۱۰	لَوْلَا آخِرَتُنِي	بوچی مه ودات نه دام	چرا مرا به تأخیر نینداختی
۱۰	أَصَدَّقَ	خیران بکه م	صدقه دهم، انفاق کنم
۱۰	أَكُنْ	بیم	باشم، باشم
۱۱	لَنْ يُؤَخَّرَ	هه رگیز وه دره نگی ناخا	هرگز به تأخیر نمی اندازد

سوره التّغابن (۶۴)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۶	يَهْدُونَنَا	تیمه رینمونی ده‌که‌ن	ما را هدایت می‌کنند
۶	اِسْتَعْنِي	بی‌نیازه، خو‌ی بی‌نیاز زانی	بی‌نیاز است، خود را بی‌نیاز شمرد
۷	لَنْ يَبْعَثُوا	هه‌رگیز زیندوو ناکرینه‌وه	هه‌رگز زنده نمی‌شود
۷	لَتُبْعَثَنَّ	بی‌گومان زیندوو ده‌کرینه‌وه	حتماً زنده می‌شوند
۷	لَتُنَبِّئَنَّ	بی‌گومان ناگادار ده‌کرینه‌وه	حتماً به آنان اعلام می‌شود
۷	عَمِلْتُمْ	کردوتانه	انجام دادید
۹	تَغَابُنْ	زیان، تیشکان	زیانمندی، ضرر کردن
۱۱	يَهْدِ	رینمونی ده‌کا	هدایت می‌کند
۱۴	اِنْ تَصَفَّحُوا	ئه‌گه‌ر چاو‌پو‌شی بکه‌ن	اگر چشم‌پوشی کنید
۱۴	اِنْ تَغْفِرُوا	ئه‌گه‌ر له‌تاوان بی‌وورن	اگر ببخشید، اگر گذشت کنید
۱۷	اِنْ تُقْرِضُوا	ئه‌گه‌ر قه‌رز بده‌ن	اگر قرض دهید

سوره الطلاق (۶۵)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	طَلَّقُوهُنَّ	تلاقیان بدهن	آنان را طلاق دهید
۱	لَا يَخْرُجَنَّ	نه‌چنه دهر	بیرون نروند
۱	أَحْضُوا	ژماره بکه‌ن	بشمارید، حساب کنید
۱	لَا تُخْرِجُوهُنَّ	دهریان مه‌که‌ن	آنان را بیرون نکنید
۱	لَا تَدْرِي	تو چوزانی	تو نمی‌دانی
۲	فَارْقُوهُنَّ	لیان جیابینه‌وه	از آنان جدا شوید
۲	ذَوِي عَدْلٍ	دووکه‌سی داد په‌روه‌ر	دو نفر عادل
۲	مَخْرَجًا	پینگای پزگاری	محل خروج، راه فرار از معرکه
۴	يَمْسَنَ	بی‌هیوان، بی‌هیوان بوون	آن زنان ناامید شدند
۴	لَمْ يَحِضْنَ	توشی خولی مانگانه نه‌بوون	دچار قاعدگی و حیض نشدند
۴	أُولَاتِ الْأَحْمَالِ	نه‌وژنانه‌ی سکیان هه‌یه	زنان باردار و حامله
۵	يُعْظِمُ	گه‌وره‌ده‌کا	بزرگ می‌گرداند، گرامی می‌دارد
۶	أَسْكِنُوهُنَّ	جییان بکه‌نه‌وه	آن زنان را سکونت دهید
۶	سَكَنَتُمْ	خووتان ژیان، خووتان جیگربوون	سکونت گزیدید
۶	لَا تَضَارُّوهُنَّ	زیانیان لی مه‌ده‌ن	به آنان زیان نرسانید
۶	وَجَدِكُمْ	ئه‌ندازه‌ی توانایی خووتان	طاقت و توانایی شما
۶	أَرْضَعْنَ	شیریان دا	شیر دادند
۶	ءَاتُوهُنَّ	بیان ده‌نی	به آن زنان بدهید

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۶	تُضَيِّقُوا عَلَيْنَہِمْ	بیانخه نه ته نگانه وه	به مضيقه و تنگدستی بیندازیدشان
۶	أُتْمِرُوا	پیک وهرن، ته گیر بکهن	تدبیر کنید
۶	تَعَاَسَرْتُمْ	یه کترتان خسته ته نگانه وه	یکدیگر را به سختی انداختید
۶	سَتَرَضِعُ	شیر بدا	به زودی شیر دهد
۷	لَيَنْفِقُ	با بهخت کا، بانه فقه بدا	باید انفاق کند
۷	ذُو سَعَةٍ	دارا، ده و له مه ند	دارای توانایی، دارای وسعت
۸	حَاسِبْنَہَا	حیساومان لی کیشا، پیمان بژارد	آن‌ها را مورد محاسبه قرار دادیم
۸	عَذَبْنَہَا	نازارمان دان	آن‌ها را عذاب دادیم
۹	خُسْرُ	زیان، زهره ر	زیان، ضرر
۹	ذَاقَتْ	چه شتی	چشید
۱۲	يَتَنَزَّلُ	دیت و ده چی، دیته خوار، داده به زی	جاری می شود، فرود می آید

سورهی التحريم (۶۶)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	لَمْ تَحْرِمَ	یو چه رام ده که ی؟	چرا حرام می کنی؟
۱	أَحَلَ	چه لال کرده	حلال کرده است
۲	تَجَلَّه	چه لال کردن، شکاندن	روا بودن، حلال کردن.
۳	نَبَّأْتُ	هه والی دا، ناگاداری کرد	با خبر کرد
۳	أَظْهَرَهُ	ناشکرای کرد	آن را آشکار کرد
۳	مَنْ أَتْبَاكَ	کی تو ی ناگادار کرد	چه کسی تو را خبر کرد
۳	نَبَّأَنِي	ناگاداری کردم	مرا با خبر کرد
۴	إِنْ تَتُوبَا	ئه گهر هه ردوو کتان	اگر هر دو توبه کنید
۴	صَفَتْ	توبه بکه ن	میل کرد
۵	إِنْ طَلَّقَكُنَّ	ئه گهر بیوه تلاق بدا	اگر شما را طلاق دهد
۵	ثِيَابَ	بیوه ژنان	بیوه زنان
۶	قُوتَا	بپاریزن	بر حذر دارید.
۶	غِلَظَ	بی بهزه یی، بهزه	دور نگه دارید
۶	شِدَادَ	بروزه نگ، توند و تیژ	بی رحم، سخت گیر، درشت
۶	لَا يَعْصُونَ	توند و تیژ	ج شدید، سخت، سختگیر، مقتدر
۸	نَصُوحَ	نافه رمانی ناکه ن	سرکشی و نافه رمانی نمی کنند
		راست و دروست	خالصانه، واقعی، بی ریا

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۸	أَتَمِّمُ لَنَا	بوٓمان زیاترکه، بوٓمان ته‌واوکه	برای ما تمام کن
۱۰	خَانَتَا	غهمانه‌تیان کرد	آن دو زن خیانت کردند
۱۰	لَمْ يُغْنِیَا	پزگاریان نه‌کردن	بی‌نیاز نکردند
۱۲	نَفَخْنَا فِیهِ	فومان تی کرد	در او دمیدیم

سوره‌ی الملک (۶۷)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲	أَيُّكُمْ	کامتان	کدام یک از شما
۳	طِبَاقٍ	چین له سهر چین	طبقه طبقه
۳	تَفَاوُتٍ	نارپیکی، جیاوازی،	اختلاف، مغایرت،
		ناته‌واوی	دوگانگی
۳	فُطُورٍ	قه‌لش، له‌ت بون	درز، شکاف، فاصله
۴	كَرَّتِينَ	جاریکی‌تر	دوبار، دو مرتبه
۴	خَاسِبًا	ماندو، شه‌که‌ت	رانده و مطرود شده،
			سرگشته، درمانده
۴	حَسِيرٍ	ماندو و بی‌هیز	خسته، از پا افتاده، درمانده
۷	تَفُورٍ	هه‌ل ده‌چی، ده‌کو‌لی	فوران می‌کند، می‌جوشد
۸	تَمَيِّزٍ	شه‌ق به‌ری	از هم جدا و ممتاز شود
۹	كَذَّبْنَا	حاشامان کرد	انکار کردیم
۱۰	لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ	ئه‌گه‌ر بمان بیستایه	اگر می‌شنیدیم
۱۰	لَوْ كُنَّا نَعْقِلُ	ئه‌گه‌ر ئه‌قلمان بخستایه کار	اگر می‌اندیشیدیم
۱۱	سُحْقٍ	تیا چون، فه‌وتان	نابودی، مرگ
۱۳	أَسْرُوا قَوْلَكُمْ	به‌سرته قسه‌ بکه‌ن	آهسته سخن بگویند
۱۳	إِجْهَرُوا	ئا‌شکرا بکه‌ن، به‌رز که‌نه‌وه	آشکار نمایند
۱۵	مَنَاقِبٍ	شانه‌کان	ج منکب، اطراف،
			اکناف، شانه‌ها
۱۵	ذُلُولٍ	رام کراو	رام شده
۱۸	نَكِيرٍ	ئا‌زار، جه‌زبه‌به	عقوبت و مجازات
۱۹	يَقْبِضَنَّ	کو‌ده‌که‌نه‌وه	می‌بندند، جمع می‌کنند

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۹	يَمْسِكُهُنَّ	پایان ده‌گری	آنها را نگه می‌دارد
۲۱	لَجُؤًا	بی‌داگریان کرد	لجاجت و پافشاری کردند
۲۱	مُكَبَّأً	ده‌مه‌ورو	بر رو افتاده، نگونسار
۲۲	زَلْفَةً	نزیك	نزدیک، قریب، اوایل
۲۷	سَيِّئَتُ	گرزبووه، ناشیرین و	اندوهگین شد، زشت و
		په‌وش بوو	سیاه شد
۲۸	رَحِمْنَا	وه‌به‌ر به‌زه‌یی خو‌یمان خا	بر ما رحم کند

سوره القلم (۶۸)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	قَلَمٌ	بنووس، قه‌له‌م، پینووس	وسيله تحرير و نوشتن، خامه
۱	يَسْطُرُونَ	ده‌نووسن	می‌نویسند
۵	تَبْصِيرٌ	ده‌بینی	می‌بینی
۶	مَقْتُونٌ	شیتتی، شیتایه‌تی	دیوانگی
۹	وَدُّوا	حه‌زده‌که‌ن	دوست دارند، آرزو کردند
۹	تُدْهِنُ	نه‌رمی بنوینی	مدارا و ملایمت نمایی
۹	يُدْهِنُونَ	ئه‌وانیش نه‌رمی بنوینن	مدارا و ملایمت نمایند، سازش و سهل‌انگاری کنند
۱۰	حَلَّافٌ	زور سویند خور	بسیار سوگند یادکننده
۱۱	هَمَّازٌ	زور تانه‌ده‌ر، زور عه‌یب‌گر	بسیار عیبجو
۱۱	مَشَّاءٌ	زور دیت و ده‌چی	بسیار رونده، حمل‌کننده
۱۱	نَمِيمٌ	قسه‌به‌ر	سخن‌چین، فضول، فتنه
۱۳	عَثَلٌ	دل‌ره‌ق، ئیسک قورس	سنگ‌دل، زشت‌خو
۱۳	زَنِيمٌ	بی‌ره‌سه‌ن، زول	بی‌اصل و نسب، ناشناخته، ناپاک
۱۶	سَنَسِمَةُ	به‌م زوانه داخی ده‌که‌نین	بزودی آن را علامت‌گذاری می‌کنیم
۱۶	خُرْطُومٌ	سه‌ری لوت	بینی حیوان، بینی فیل یا انسان
۱۷	بَلَوْنَا	ئه‌زمونمان	آزمودیم
۱۷	يَصْرِمُنَّهَا	حه‌تمه‌ن ده‌ی رنن	حتماً آن را خواهند چید
۱۷	مُضْجِحِينَ	به‌ر به‌یان، کاتی به‌یانی	عبورکنندگان در صبح

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۸	لَا يَسْتَتْنُونَ	ئه گهر خواحهز کایان نهوت، نه یان وت: ئه گهر خودا بیهوی، هیچیان جیا نه کرده وه	انشاء الله نگفتند، استننا قایل نشدند
۱۹	طَافَ	هات، داباری	گشت زد، چرخید، دور زد
۱۹	طَائِفَ	به لا، نافهت	دورزننده، بلای فراگیر، حادثه آسمانی
۲۰	أَصْبَحَتْ	گورا، باره و بارو	گردید، تبدیل شد
۲۰	صَرِيمَ	زه مینی سوتاوی قاقړ	برچیده شده، قطع شده، بی درخت
۲۱	تَنَادَوْا	بانگی به کتریان کرد	همدیگر را صدا زدند
۲۲	إِغْدُوا	به یانی برون	صبح بروید
۲۲	صَارِمَ	میوه رن، چینه ر	برچیننده، جمع کننده
۲۳	إِثْلَقُوا	پویشن	روان شدند، شروع کردند، رفتند
۲۳	يَتَخَفَتُونَ	چپه یان ده کرد	مخفیانه و به آرامی عمل کردند، مخفیانه
۲۵	عَدُوا	به یانی پویشن	مشورت کردند بامداد رفتند
۲۵	حَرَدَ	مه نه کردن	مانع ورود، منع کردن
۲۸	لَوْ لَا تُسَبِّحُونَ	بو په سنی پاکی خوا ناده ن	چرا خدا را تسبیح نمی کنید
۳۰	يَتَلَاوَمُونَ	سه رکونه ی به کتر ده کهن	یکدیگر را ملامت و سرزنش می کنند
۳۲	يُبَدِّلُنَا	بو مان بگوپړی	برایمان عوض کند
۳۷	تَدْرُسُونَ	ده یخوینن	می خوانید، مطالعه می کنید

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۳۸	تَخَيَّرُونَ	هه‌لی ده‌بژیرن	انتخاب می‌کنید،
۴۲	يُكْشَفُ	دامالی، ده‌رکه‌وی	برمی‌گزینید
۴۳	سالم	ساق، سه‌لامه‌ت	برداشته شود
۴۸	مَكْظُوم	دلی پرله‌غهم	سلامت
۴۹	تَدَارَكُهُ	وه‌فریای که‌وت	دلی پر از غم و اندوه
۴۹	نَبَذَ	فره‌ده‌درا	او را دریافت
۵۰	اجْتَبَاهُ	ئه‌وی هه‌لبژارد	پرت می‌شد
۵۱	لَيَزِلُّونَكَ	تاهه‌لت دیرن، تاله	او را برگزید
		ناوت به‌رن	تا به تو آسیب برسانند، که تا تو را نابود و هلاک کنند

سوره‌ی الحاقه (۶۹)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	حَاقَّةٌ	پروادای بهر ههق، قیامت	قیامت
۵	طَاغِيَّةٌ	نازاری سه‌رکه‌ش، بروسکه	عذاب سرکش، صاعقه
۶	عَاتِيَّةٌ	ویران‌کەر	سرکش، ویرانگر
۶	أَهْلِكُوا	تیاجوون	نابود شدن
۷	حُسُومٌ	په‌یتا په‌یتا، مال ویران‌کەر	پی‌درپی، خانمانسوز
۷	صَرَعِي	که‌وتو، مردو، تیاجوو	روی زمین افتاده، مرده
۷	خَاوِيَّةٌ	پواو، ناو‌پزاو، کر موّل	فرو‌تپیده، فروافتاده
۸	بَاقِيَّةٌ	پاشماوه، جی‌ماو	باقی مانده
۹	خَاطِفَةٌ	تاوانبار، خه‌تاکار	خطاکار
۱۰	رَابِیَّةٌ	زور سه‌خت، توند و تیژ	فوق‌العاده شدید، بسیار سخت
۱۲	تَعْيِيهَا	وه‌ری بگرن	آن را نگه دارند، آن را به خاطر بسپارند
۱۲	وَاعِيَّةٌ	وه‌رگر، به‌هه‌ست، هوش‌مهند	یاد گیرنده، شنوا
۱۳	حَمِلَتْ	هه‌ل‌گیری	برداشته شود
۱۴	نَفْحَةٌ وَاحِدَةٌ	یه‌ک پف، یک فو	یک دم
۱۴	دُكَّتَا	بکو‌ترین به سه‌ریه‌کدا	آن دو متلاشی و درهم کوبیده شوند
۱۴	دَكَّةٌ	تی‌ک شکان	درهم کوبیدن، متلاشی شدن
۱۶	وَاهِيَّةٌ	سس‌ت، فشه‌له، لاواز	بی‌اساس، بی‌بنیان، سست
۱۷	أَرْجَاءٌ	که‌ناران، چواردوره‌ور	اطراف، جوانب

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۸	لَا تَخْفَى	ناشاریته وه	مخفی نمی ماند
۱۸	خَافِيَةً	شاراوه، نهیینی	مخفی شده، نهانی، در خفاء
۱۸	تُعْرَضُونَ	ناشکرا ده کرین	آشکار می شوید
۱۹	هَٰؤُلَاءِ أَقْرَبُوا	وهرن بخویننه وه	بیایید بخوانید، قرائت کنید
۱۹	إِقْرَأُوا	بخویننه وه	بخوانید
۲۰	حَسَابِيه	لی پرسینه وه	محاسبه و پرسش
۲۱	رَاضِيَةً	خوش، په سهند	راضی، خوشنود
۲۲	عَالِيَةً	بهرز، چاک	عالیقدر، عالی مقام، ارزشمند
۲۴	أَسْلَفْتُمْ	پیشتان خست	تقدیم داشته اید
۲۴	خَالِيَةً	رپاردوو	گذشته
۲۷	قَاضِيَةً	کوتایی بی هینه ر	پایان دهنده، قطع کننده
۲۸	مَالِيَةً	سامان	مال، دارایی
۲۹	سُلْطَانِيَةً	دهسته لات	قدرت
۳۰	عَلَوُهُ	زه نجیری کهن	او را به غل و زنجیر بکشید
۳۱	صَلَوُهُ	پای بکیشن	او را بکشید
۳۲	سِلْسِلَةً	زه نجیر	زنجیر
۳۲	فَاسَلَكُوهُ	په کیشی کهن	پس او را بکشید
۳۲	سَبْعُونَ	حه فتا	هفتاد
۳۴	لَا يَخْضُ	دنه ی نه ده دا، هانی نه ده دا	تشویق و ترغیب نمی کرد
۳۶	غَسْلِينَ	کیماوی زامداران	چرک و خون، خونابه
۳۷	خَاطِطُونَ	تاوانباران، خه تاکاران	خطاکاران
۴۴	تَقْوَلَ	هه لیه سستی	از خود بیان نماید. ساخته و پرداخته کند

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۴۴	أَقَاوِيلُ	قسه‌کان	سخنان
۴۶	لَقَطَعْنَا	حه‌تمه‌ن له‌تمان ده‌کرد	حتماً قطع می‌کردیم
۴۶	وَتَيْنِ	ره‌گی لامل، شاره‌گی ژیان	شاهرگ قلب
۴۷	حَاجِزٍ	له‌مپه‌پ، پی‌گر	دیوار، مانع، بازدارنده

سوره‌ی المعارج (۷۰)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۴	تَعْرَجُ	سهرده که‌ون، به‌رز	بالا می‌روند،
		ده‌بنه‌وه	صعود می‌کنند
۳	مَعَارِجَ	نهرده بان‌گه‌لی به‌رز	وسایل بالا رفتن،
		بونه‌وه	نردبان‌ها
۴	خَمْسِينَ	په‌نجا	پنجاه
۹	عِهنَ	خوری	پشم
۱۰	لَا يَسْأَلُ	ناپرسی	نمی‌پرسد
۱۱	يَبْصُرُونَهُمْ	یه‌کتر دینه به‌رچاویان به یه‌کتر پیشان ده‌درین	به یکدیگر نشان داده می‌شوند، در مقابل هم دیده خواهند شد
۱۱	مُجْرِمٍ	تاوانبار	گناهکار
۱۱	يَقْتَدِي	بدا	فدیه دهد
۱۱	بَنِيهِ	کوپه‌که‌ی	فرزندش
۱۲	صَاحِبَتِهِ	هاوسه‌ری، ژنی	همسرش، زنش
۱۳	فَصِيلَتِهِ	هوزه‌که‌ی	قوم و قبیله‌اش
۱۳	تَوَّيْهِ	په‌نای بو‌ده بردن	به آن پناه می‌برد
۱۴	يُنْجِيهِ	پزگاری بکا	او را نجات دهد
۱۵	لُظَى	بلیسه‌ی ناگر	زبان و شعله‌ی کامل آتش
۱۶	نَزَاعَةَ	دارپنیه‌ر، هه‌ل کیشهر، دامالینه‌ر	برنده، جداکننده
۱۶	شَوَى	پسی‌سه‌ر	پوست سر، پوست بدن
۱۷	تَدْعُوا	بانگ ده‌کا	ندا می‌دهد، فرا می‌خواند

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۷	أَدْبَر	پشتی کرد، سه‌پیچی کرد	پشت کرد، سه‌پیچی کرد
۱۸	أَوْعَى	هه‌لی ده‌گرت، داینا	نگه داشت، ذخیره نمود
۱۹	هَلْوَعَا	بی تابشت و زور چاوچنووک	ناشکیبا، کم حوصله
۲۰	جَزُوع	هاوار کهر، نیگه‌ران	بی تاب، بی قرار، نالان
۲۱	مَنُوع	به‌خیل، ده‌ست قوچاو	بخیل، منع کننده
۲۲	مُصَلِّينَ	نویژگه‌ران	نمازگزاران
۲۳	دَائِمُونَ	به‌رده‌وامن	ج دائم، همیشگی، جاودانه
۲۶	يَصْدَقُونَ	باوه‌پ ده‌که‌ن	باور دارند
۲۸	غَيْرَ مَأْمُونٍ	نائارخه‌یان	بی‌امان، ناامن
۳۱	إِبْتِغَى	بخوازی، بیه‌وی	بجوید، بخواهد
۳۳	شَهَادَاتٍ	شایه‌تی دانه‌کان	ج شهادت، گواهی دادن‌ها
۳۵	مُكْرَمُونَ	پیزلیگیراوان، به‌پیزان	افراد مورد احترام و اکرام
۳۶	قَبْلَكَ	دینه‌لات	پیش تو می‌آیند
۳۷	عَزِيزٍ	ده‌سته ده‌سته	دسته دسته
۳۸	يَطْمَعُ	به‌ته‌مایه	به طمع می‌افتد
۴۰	مَشَارِقِ	خوره‌له‌لاتان، روژه‌له‌لاتان	ج مشرق، خاور، محل طلوع
۴۰	مَغَارِبُ	خور‌ئاواکان، روژئاواکان	ج مغرب، باختر، محل غروب
۴۲	يَلْعَبُوا	کایه و گه‌مه بکه‌ن	بازی کنند
۴۳	يُوفِّضُونَ	به په‌له ده‌چن	شتاب و سرعت می‌گیرند

سوره ی نوح (۷۱)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	أَرْسَلْنَا	ناردمان، ره‌وانه‌مان کرد	فرستادیم
۱	أَنْذَرِ	بترسینه	بترسان
۴	لَا يُؤَخِّرُ	وه‌دواناخری ^۲	تأخیر نمی‌شود
۵	دَعَوْتُ	بانگم کرد	دعوت کردم
۶	لَمْ يَزِدْهُمْ	بوئه‌وانی زیاد نه‌کرد	بر آنان نیفزود
۷	تَغْفِرَ	ببووری، خوشبی	عفو کنی
۷	اسْتَغْفِرُوا	ده‌پپچاوه، ده‌پوشاوه	می‌پوشیدند
۷	أَصْرُوا	پیشان داده‌گرت	پافشاری می‌کردند
۸	جِهَارٍ	ده‌نگی به‌رز، به‌ناشکرا	صدای بلند و آشکار
۹	أَعْلَنْتُ	ناشکرام ده‌کرد	آشکار می‌کردم
۹	أَسْرَرْتُ	ده‌مشارده‌ووه	مخفی می‌کردم
۹	إِسْرَارٍ	شاراوه‌کان، نه‌پنی‌یه‌کان	چیزهای مخفی، پنهانی‌ها
۱۲	يُمَدِّدْكُمْ	یارب‌وبدا، یارب‌یتان ده‌دا	شما را یاری دهد
۱۴	أَطْوَارٍ	پله‌پله، قوناخ قوناخ	ج‌طور، مرحله به مرحله مراحل مختلف
۱۷	أَنْبَتَكُمْ	ئی‌ویه پرواند	شما را پرورش داد
۱۸	يُعِيدْكُمْ	ده‌تان گیر‌پته‌ووه	شما را برمی‌گرداند
۱۹	بِسَاطٍ	پایه‌خ	فرش، گستردنی
۲۰	لِتَسْلُكُوا	تا بین و بچن	تا بروید
۲۰	فِجَاجًا	پان و به‌رین	ج‌فج، فراخ و پهن
۲۱	عَصَوْنِي	له‌من یاخی بون	مرا نافرمانی کردند
۲۱	لَمْ يَزِدْهُ	بوئی زیاد نه‌کرد	برایش زیاد نکرد
۲۲	كَبَّارٍ	زل، گه‌وره	کبیر، بزرگ

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۳	لَا تَذَرُونَ	مه‌ته‌کنه‌وه ده‌س هه‌ل مه‌گرن	رها نکنید
۲۳	وَد	ناوی یه‌کی له به‌ته‌کانی	نام یکی از بت‌های قوم نوح
۲۳	سَوَاع	ناوی یه‌کی له به‌ته‌کانی	نام یکی از بت‌های قوم نوح
۲۳	يَغُوث	ناوی یه‌کی له به‌ته‌کانی	نام یکی از بت‌های قوم نوح
۲۳	يَعُوق	ناوی یه‌کی له به‌ته‌کانی	نام یکی از بت‌های قوم نوح
۲۳	نَسْر	ناوی یه‌کی له به‌ته‌کانی	نام یکی از بت‌های قوم نوح
۲۴	قَدْ أَضَلُّوا	گومرایان کردوه	گمراه کرده‌اند
۲۴	لَا تَزِدْ	زیده‌مه‌که	اضافه نکن
۲۵	خَطِيبَات	گوناهه‌کان، تاوانه‌کان	گناهان
۲۶	لَا تَذَرْ	مه‌هیله	رها نکن
۲۷	إِنْ تَذَرْهُمْ	ئه‌گهر بیانیه‌لی	اگر آنان را رها کنی
۲۷	لَا يَلِدُوا	زاروویان نابی، منالیان نابی	زاد و ولد نمی‌کنند
۲۷	فَاجِر	تاوانبار، گوناهاکار	گناهکار
۲۷	كَفَّار	سپله، پی نه‌زان	بسیار ناسپاس
۲۸	تَبَارَا	تیا چوون	نابودی

سوره‌ی الجن (۷۲)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۳	جَدُّ	شکو، گه‌وره‌یی	جلال و عظمت
۴	سَفِيهُنَا	بی‌ناوزه‌که‌مان، گیلَه‌که‌مان	نادان و بی‌خردی از بین ما
۶	يَعُوذُونَ	په‌نا ده‌به‌ن	پناه می‌برند
۶	زَادُوهُمْ	بو‌یان زیاد کردن	بر آن‌ها افزودند
۶	رَهَقَ	سه‌رکیشی، لاری	سفاهت، ستم، جهالت
۸	لَمَسْنَا	ده‌سمان دا، گه‌یشتین	دست زدیم، رسیدیم
۸	حَرَسَ	پاسدار، پاسه‌وان	نگهبان، محافظ
۸	شَهَبَ	ئه‌ستیره‌گه‌لی سوتینه‌ر،	ج شهاب، شعله‌های
		بلیسه‌کانی ناگر	آتش، آذرخش آسمانی
۹	كُنَّا نَقْعُدُ	داده‌نیشتین	می‌نشستیم
۹	سَمِعَ	گوی‌راگرتن	شنیدن
۹	رَصَدَ	که‌مین، چاوه‌روان	در کمین، نگهبان
۱۰	أَرِيدَ	بریار دراوه، ویستراو	خواسته شده، اراده شده
۱۱	قَدَدَ	ده‌سته‌گه‌ل، گروگه‌ل	ج قَدَّة فرقه‌ها، گروه‌ها، دسته‌ها
۱۲	لَنْ نُعْجِزَ	سه‌ر ناکه‌وین	غائب نمی‌شویم
۱۲	هَرَبَا	هه‌لأتن، راگردن له ترسا	گریز، فرار
۱۵	قَاسِطَ	له‌پری لاده‌ر، زالم	کج‌رو، منحرف، گمراه، ستمگر
۱۵	حَطَبُ	ده‌سه‌چیلَه، داری سوتان،	هیزم آتش
		سوته‌مه‌نی	
۱۴	تَحَرُّوا	هه‌لبێژاردوه	خواستند، جستند، قصد کردند

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۶	لَا سَقِينَاهُمْ	تیرئاویان ده که بین	آنها را سیراب می‌کنیم
۱۶	عَدَقَ	زور، زه‌به‌ند، فه‌ره	فراوان، زیاد، بسیار
۱۷	نَفْتِنَهُمْ	بیان نه‌زمووین، تا‌قی‌یان بکه‌ینه‌وه	آنها را آزمایش کنیم
۱۷	يَسْلُكُهُ	ده‌ی خاته‌ناو	او را داخل گرداند
۱۷	صَعَدَ	سه‌خت، دژوار	سخت، دشوار
۱۹	لَمَّا قَامَ	کاتی که هه‌لده‌ستاوه	وقتی که برمی‌خاست
۱۹	يَكُونُونَ عَلَيْهِ لِبَدًا	لی‌ی کو‌ده‌بونه‌ووه	دور او جمع می‌شدند
۱۹	لِبَدًا	کو‌کراوه	فشرده، مترالم
۲۲	لَنْ يُجِيرَنِي	نامپاری‌زی، هه‌رگیز په‌نام نادا	مرا در امان نمی‌دارد، هرگز مرا پناه نمی‌دهد
۲۲	لَنْ أَجِدُ	ده‌سم ناکه‌وی، په‌یدا ناکه‌م	نمی‌یابم
۲۵	إِنْ أَدْرَى	نازانم	نمی‌دانم
۲۶	لَا يُظْهَرُ	ناشکرا ناکا، ناگادار ناکا	آشکار نمی‌کند، آگاه نمی‌کند
۲۷	يَسْلُكُ	به‌ری ده‌کا	می‌فرستد، روان می‌سازد
۲۷	إِرْتَضَى	پازی بوو	راضی شد

سوره‌ی المزمّل (۷۳)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	يَا أَيُّهَا الْمَزْمَلُ	ئه‌ی ئه‌و که سه‌ی خوت	ای کسی که جامه بر
۲	قَم	له جلکان دابو شیوه	خود پیچیده‌ای
۳	أَنْقَصْ	هه‌سته‌وه	برخیز
۴	زِدْ	دابره، له‌ت که، که‌م بکه	ببر، قطع کن، کم کن
۴	رَتِّلْ	زیاد که	بیفز، اضافه کن
۴	تَرْتِلْ	به له‌سه‌ر خوئی بخوینه	بخوان، با تدبیر معانی
۵	ثَقِيلْ	به له‌سه‌ر خوئی خویندن،	آرام خواندن و با تدبیر
۶	نَاشِئَةُ اللَّيْلِ	ریک و پیک خویندن	معانی
۶	وَطْنًا	گران، قورس	سنگین
۷	سَبَّحْ	شه‌و نخوونی،	برخاستن از خواب،
۸	تَبَتَّلْ	هه‌ستانی شه‌و	شب‌زنده‌داری
۸	تَبَتَّلْ	هه‌نگاو هه‌ل گرتن،	گام نهادن، کوشیدن
۱۰	أَهْجَرْ	کردار، هه‌ول دان	شناور و در حرکت برای
۱۰	هَجَرْ	هات و چو بو	کار و تلاش
		کار و نیش	از بدیها کناره‌گیری و
		بته‌که‌وه، بیره	دوری کن
		ته‌کانه‌وه، برانه‌وه	دوری کردن از گناهان
		دور به، خو لاده	هجرت کن
		دوری کردن، خو لادان	دوری گزیدن و هجرت

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۱	مَهْلَهُمْ	مه‌ودایان پی بده، موّله‌تیان بده	به آنها مهلت و فرصت بده
۱۲	أَنكَالٍ	زه‌نجیر گهل	ج نکل، هر نوع غل و بند و زنجیر
۱۳	ذَاغَصَّةٍ	گه‌رووگیر	گلوگیر
۱۴	تَرْجَفُ	ده‌له‌رزی، ده‌هه‌زی	می‌لرزد، می‌لرزاند
۱۴	كَثِيبٍ	ته‌بوّلک‌ه‌ی لم و خیز	توده شن، تپه ریگ
۱۴	مَهِيلٍ	په‌وان، خزوک	روان، پراکنده، آواره
۱۶	وَبِئِلٍ	به‌ژان، سه‌خت	به سختی، شدید، سنگین
۱۸	مُنْفَطِرَةٍ	پی له‌ت ده‌بی	با آن شکافته می‌شود
۲۰	تَيَسَّرَ	بگونجی، پیک که‌وی	ممکن شود، میسر شود
۲۰	يُقَدَّرُ	ئه‌ندازه داده‌نی	اندازه تعیین می‌کند

سوره‌ی المدثر (۷۴)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ	ئه‌ی ئه‌و که‌سه‌ی که جلکت به‌سه‌ر خودا داوه	ای کسی جامه بر سر خود کشیده‌ای
۳	كَبِّرْ	که‌وره‌یی بلی	تکبیر بگو، خدا را ستایش کن
۴	طَهَّرْ	خاوین پاگره	پاک نگاه‌دار
۵	رُجُزْ	ناپاکی، پیسی، چه‌په‌لی، گونا	پلیدی، آلودگی، گناه
۶	لَا تَمْنَنْ	مه‌به‌خشه	نبخش، احسان نکن
۶	تَسْتَكَثِّرْ	زیاترت بوی، به زوری بزانی	زیادتر بخواهی، توقع بیشتر کنی
۸	نُقِرْ	ده‌میندرا، فوکرا	دمیده شد
۸	نَاقُورْ	که‌له شاخ	بوق، شیبور
۱۲	جَعَلَتْ لَهُ	به‌خشیم پیی	به او بخشیدم
۱۴	مَهَّدَتْ	ریکم خست، رام خست	مهیا و آماده کردم
۱۴	تَمَّهَيْدْ	ریک خستن، رابخستن	آماده کردن
۱۵	أَزِيدْ	پترکه‌م، زیاتر بکه‌م	اضافه کنم
۱۷	أَرِهَقُهُ	توشی ده‌که‌م	او را دچار می‌سازم، او را وادار و معبور می‌کنم
۱۷	صَعُودْ	نازاری هه‌لقرچینه‌ر، سزای سه‌خت	سختی زندگی، مُشَقَّتْ، عذاب سخت
۱۸	فَكَرْ	بیری کرده‌وه	اندیشید، تفکر نمود
۱۸	قَدَّرْ	هه‌لی سه‌نگاند	تقدیر نمود، طرح‌ریزی کرد

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۲	عَبَسَ	خووی ترش و تال کرد	عبوس شد، چهره درهم کشید
۲۲	بَسَرَ	پووی گرز کرد	عجولانه اخم کرد، ابرو و پیشانی درهم کشید
۲۳	اِسْتَكْبَرَ	فیزی نواند	تکبر و بزرگی کرد
۲۴	يُوْثِرُ	دهی گیر پته وه	نقل قول دیگران را روایت می کند
۲۶	اَصْلِيهِ	دهی خه پنه ناو	در آن «آتش» می اندازیم
۲۶	سَقَر	دوزه ق، دوزه خ	دوزخ، جهنم
۲۸	لَا تُبْقِي	نایهیلی	باقی نمی گذارد
۲۹	لَوَّاحَةٌ	برژینه ر، سوتینه ر، گوپینه ر	سوزاننده، بسیار دگرگون کننده
۳۰	تِسْعَةَ عَشَرَ	نوزده	نوزده
۳۱	يَسْتَتِقِنَ	گومانیان نه مینیه، باوه پریان پته و بی	یقین کنند، به یقین برسند
۳۱	يَزِدَاد	زیاد ده کا	افزایش می دهد
۳۴	اَسْفَرَ	پروویه ندی خو وه لاده دا	کشف حجاب نمود، نقاب از چهره برگرفت
۳۵	كَبُرَ	به لای گه و ره	حادثه مهم و بزرگ
۳۷	يَتَقَدَّمُ	بیته پیشی، پیش که وی	پیش برود، پیشرفت نماید
۳۷	يَتَأَخَّرُ	بگه ریته وه دواوه، دواکه وی	عقب بیفتد، به تأخیر اندازد
۳۸	رَهِيْنَه	بارمته، گره و	مرهون، گروگان، در گرو
۴۲	مَا سَلَكَكُمْ	چی ئیوهی راکیشا	چه چیز شما را کشاند
۴۴	لَمْ نَكُ	نه بوین	نبوده ایم
۴۴	لَمْ نَكُ نَطْعِمُ	خوراکمان نه ده دا	طعام نمی دادیم

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۴۵	خَائِضِينَ	هه‌رزه ویژان، قسه‌پوچان	فرو روندگان در گناه، بیهوده گویان
۵۰	حُمُرْ	که‌رگه‌لی وه‌حشی گوره‌خه‌رگه‌ل	ج حمار، دراز‌گوش، گور‌خرها
۵۰	مُسْتَنْفِرَ	سل‌که‌ر، په‌وه‌ک	گریز پا، رم‌کننده، گریزان
۵۱	قَرَّتْ	هه‌لآت، پای کرد	گریزان و فراری شد، گریخت
۵۱	قَسُورَه	شیر	شیر درنده
۵۲	مُنْشَرَّ	ئاوه‌لا، کراوه	باز، گشاده
۵۵	ذَكَرَهُ	ده‌یخوینی	آنها می‌خواند

سوره‌ی القیامه (۷۵)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	لَا أُقْسِمُ	سویند ده خوم	قسم می خورم
۲	لَوَآمَهُ	پخنه گر، لومه کهر	سرزنش کننده
۳	نَجْمَعُ	کو ده که ینه وه	جمع و گردآوری می نمایم
۴	نُسَوِّی	سازده که ین، بنیاد ده نیینه وه	همسان بیافرینیم، برابر و یک اندازه گردانیم
۵	لِیَفْجُرَ	که تاوان بکا	که مرتکب گناه شود
۸	خَسَفَ	گیرا، تاریک بو	به زمین فرو برد، خسوف کرد، تیره و تاریک شد
۹	جُمِعَ	کو کراوه	گردآوری شد
۱۰	مَفَرَّ	پِیگهی دهره تان، دهر بازگه	راه مفرّ، مسیر گریز، راه نجات
۱۱	وَزَرَ	په نا، په ناگا، دالده	پناه
۱۳	یَنْبَؤُ	هه وال ده دری	با خبر می شود
۱۵	مَعَاذِیرَه	برو بیانوگه ل	ج معذرت، عذرها، بهانه ها
۱۶	لَا تُحَرِّکْ	مه جولینه	نجنبان، حرکت مده
۱۶	لِتَعْجَلَ	تا په له بکه ی	تا عجله کنی
۲۰	عَاجِلَه	دنیا، دنی	زندگی گذرا، جهان فانی و زودگذر
۲۱	تَذَرُونَ	وه لاده نین	از خود دور می کنید، رها می کنید
۲۲	ناضِرَه	خوشحال، روناک، گه شاهه	باطراوات، شادان، شاداب
۲۳	ناظِرَه	چاوگیر، بینهر	گواه، ببیننده، شاهد

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۴	بأسیره	گرژ، ترش و تال	درهم کشیده، اخمو، عبوس
۲۵	فاقره	که مهر شکین، پشت شکین	بلای که ستون فقرات را در هم می شکند، عذاب کمر شکن
۲۶	ترافی	به ربین، قور قور اچکه، قورگ	ج ترقوه، استخوان های دور گردن
۲۷	راق	فریاد رهس، نجات ده	نجات بخش
۲۹	التفت	پیکه وه پیچران	به هم پیچید، روی هم افتاد
۲۹	ساق	لینگ، ساق و پوز، لاق، قاج	ساق پا
۳۰	مَسَاق	جی هاژوتن، جبی پراکیشان، رایچ کردن	محل کشانده شدن، کشاندن
۳۱	لا صلی	نویژی نه خویندوه	نماز نخواند، به نماز نایستاد
۳۳	يَتَمَطَّى	شانازی ده کا	بزرگی و فخر می فروشد
۳۶	يُتْرَكَ	ویل کری، به ره لا کری	رها شود
۳۶	سُدی	به خو پایی، بی نامانج	بی حساب، بدون تکلیف
۳۷	مَنِی	نوتفه	نطفه، آب منی
۳۷	يُمْنِي	ده پرژی، ده پرژی	پرت می شود، ریخته می شود

سوره‌ی الانسان (۷۶)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	أَتَى	بگرد، تپه‌ری، هات	آمد
۱	دَهْر	پوژگار	زمانه، گردش روزگار
۱	مَذْكُور	ناویرا، باس کراو	قابل ذکر، مهم، ذکر شده
۲	أَمْشَاج	تیکه‌لاو، ناوِیته	آمیخته، قاطی، درهم، ترکیب
۲	نَبْتَلِه	بینه‌زمووین، تاقی که‌ینه‌وه	او را بیازمائیم
۳	كَفُور	بی‌نه‌زان، سپله، ناسوپاس	بسیار ناسپاس
۵	يَشْرَبُونَ	ده‌خوئه‌وه	می‌نوشتند
۵	كَافُور	گیایکی بوئن خوش و سپی	گیاهی معطر و سفید
۵	مِزَاج	ناوِیته، تیکه‌ل	محلول، مخلوط
۶	يُفَجِّرُونَهَا	هه‌لی ده‌قولین	آن را جاری و روان می‌سازند
۷	يُوقُونَ	وه‌فا ده‌که‌ن	وفا می‌کنند
۷	مُسْتَطِير	په‌ره‌دار، به‌ریلاو، فراوان	سیطره‌یافته، گسترده
۸	أَسِير	دیل	اسیر
۸	يُطْعَمُونَ	خوراک ده‌ده‌ن	خوراک می‌دهند
۹	نُطْعَمُكُمْ	ئیمه‌خورکتان ده‌ده‌ینی	شما را خوراک می‌دهیم
۱۰	عَبَّوس	زور توش، گرژ	ترشرو، چهره‌ی درهم کشیده
۱۰	قَمْطَرِير	دژوار، پر مه‌ترسی، ترسناک	سخت و شدید، هولناک
۱۱	وَقَاهُمْ	پاراستنی	آن‌ها محفوظ نگه داشت

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۱	لَقَاهُمْ	توشی کردن، پیانی	به آن‌ها رساند
۱۱	سُرُور	به‌خشی	خرمى، شادی
۱۱	نَضْرَةٌ	خوشی	طراوت، سرسبزی،
۱۲	جَزَاهُمْ	گه‌شه، سه‌سه‌وزی	خرمى
۱۲	حَرِير	پاداشیان	پاداششان
۱۳	زَمْهَرِير	حه‌ریر، پارچه‌ی	ابریشم
۱۴	ذَلَّلْتُ	هه‌وریشم	سرمای شدید، سوز
۱۴	قُطُوف	سه‌رمای تیژ	سرما
۱۴	تَذْلِيل	شوڤ بووه	فرو افتاد، به پایین خم
۱۵	آنِيه	مبوه‌گه‌لی چنیاگ،	شد
۱۵	قَوَارِير	مبوه‌گه‌لی گه‌یگ	ج قطف، میوه‌های چیده
۱۶	قَدْرُوهَا	شوڤ بوون، شوڤ	شده، میوه‌های رسیده
۱۷	زَنْجَبِيل	ده‌فر، کاسه	فرو افتاده
۱۸	تُسَمَّى	بلورین، ده‌فرگه‌لی	ظرف، کاسه
۱۸	سَلْسَبِيل	بلورین	ج قاروره،
۲۱	حُلُوهَا	سازیان داوه	ظروف شیشه‌ای
۲۱	طَهْوَر	زه‌نجه‌فیل	تهیه کرده‌اند
۲۲	سَعْيُكُمْ	ناونراوه، ناو ده‌بری	گیاهی خوشبو، محرک و
		ناوی‌کانی‌یک له ناو	نشاط‌آور
		به‌هشت‌دا	نامیده می‌شود
		پازاونه‌وه	نام چشمه‌ای در بهشت
		پاک و پاکه‌وکه‌ر	آرایش و تزئین شده‌اند
		کوششتان، ته‌قه‌لاتان	پاک و پاک‌کننده
			کوشش شما

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۴	أَتَمَّ	تاوانبار، گوناکار	گناهکار
۲۸	شَدَدْنَا	پته و مان کردوه	نیرو و استحکام بخشیدیم
۲۸	أَسْرَهُمْ	نازای به ده نیا	اعضای بدنشان
۲۸	إِذَا شَتْنَا	هه رکاتی چه زکه یین	هرگاه بخوایم
۲۸	بَدَلْنَا	ده گوپین	دگرگون می کنیم
۲۸	تَبَدَّلَ	گوپان، باره و یار کردن	تغییر دادن، دگرگون کردن

سوره‌ی المرسلات (۷۷)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	مُرْسَلَات	ناردراوان، په‌وانه کراوان	ارسال شده‌ها، فرستادگان
۲	عَرَفَ	یه‌ک له دوای یه‌ک	پی‌درپی
۲	عَاصِفَات	باگه‌لی توند که هه‌لده‌که‌ن، په‌شه‌باکان	بادهای درهم پیچیده، بادهای خرد کننده
۲	عَصْفَا	له ناو بردن، هه‌لکردن	نابود کردن، تند وزیدن، خرد کردن
۳	نَاشِرَات	باگه‌لی بلاو‌که‌ر	پخش‌کننده‌ها
۳	نَشْرَ	بلاو کردن، پرژاندن	پخش کردن
۴	فَارِقَات	باگه‌لی هه‌لداویر، نه‌و فرشته‌نه که هه‌ق له	جداکننده‌ها، فرشتگانی که حق را از باطل جدا
۴	فُرَقَ	ناهه‌ق جیا ده‌که‌نه‌وه هه‌ل‌وژاردن، جیاکردن	می‌کنند جدا کردن
۵	مُلْقِيَات	نه‌و فریشتانه‌ی که‌په‌یامی خودا تیرن بو پیغه‌مبه‌ران	رسانندگان پیام، آورندگان وحی برای پیامبران
۶	نَذِرَ	ترساندن	ترساندن
۷	تَوَعَّدُونَ	به‌لِیتان پی‌ده‌دری	وعده داده می‌شوید
۸	طُمِسَتْ	کوژانه‌وه، تاریک بوو	خاموش و بی‌نور گردید
۹	فُرجَتْ	له‌ت بوو، شه‌قی برد	شکافته گردید
۱۰	نُفِثَتْ	تیک روخا	پراکنده شود، متلاشی گردید
۱۱	أَقْتَتَ	کات دیاری کرا	تعیین وقت گردید
۱۲	أَجَلَتْ	دواخرا، دوا که‌وت	به تأخیر افکنده شده

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۶	أَلَمْ نُهْلِكْ	ئایا نیمه قرمان نه کرد	آیا هلاک نکردیم
۱۷	نُتَبِعُهُمْ	به دویانا دیرین	ما آن‌ها را به دنبالشان می‌فرستیم
۱۸	نَفَعَلْ	ده‌که‌ین	می‌کنیم
۲۰	أَلَمْ نَخْلُقْكُمْ	ئایا ئیوه‌مان به دی نه‌هینا	آیا شما را نیافریدیم
۲۳	قَدَرْنَا	توانیمان	توانستیم
۲۵	كِفَاتًا	جیی کو بونه‌وه، کو	گردآورنده، در خود نگه دارنده
۲۷	شامِخات	به‌رز، بلند	بلند، رفیع، استوار
۲۹	أَنْطَلَقُوا	وه‌پی که‌ون، پرون	بروید
۳۰	شُعَبْ	شاخه‌گل	ج شعبه، شاخه‌ها
۳۱	لَهَبْ	گری ناگر	شعله‌های آتش
۳۲	تَرْمِی	ده‌هاویژی	پرتاب می‌کند
۳۲	شَرَر	پیشکه‌گل، پروسکه‌کان	زبان‌های آتش، جرقه‌ها
۳۲	قصر	کو‌شک	کاخ، عمارت، کو‌شک
۳۳	جِمَالَتْ	وشران، وشرگل	شتران نر
۳۳	صَفَر	زهرد	ج أَصْفَر، زردرنگ
۴۸	لَا يَرْكَعُونَ	کر‌نوش نابهن	رکوع نمی‌نمایند

سوره‌ی النبأ (۷۸)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	عَمَّ	له‌چی؟	از چه چیزی؟
۶	أَلَمْ نَجْعَلْ	ئایا ئیمه نه‌مانکرد، ئاخوڤامان نه‌نا	آیا قرار ندادیم
۱۱	مَعَاش	ژیان، ژین	زندگی
۱۲	شِدَاد	ئاسمان	آسمان
۱۳	وَهَاج	زور به ورشه، زور پووناک	تابنده، درخشان
۱۴	ثَجَاج	به‌خوپ، به‌لیز مه	پیایی ریزان
۱۴	مُعْصِرَات	هه‌ورگه‌ل	ابرهای باران‌زا
۱۶	أَلْفَاف	چروپەر	انبوه، پُر، فشرده
۱۸	أَفْوَاج	پول‌پول، ده‌سته ده‌سته	گروه‌گروه، دسته‌دسته
۲۱	مِرْصَاد	بوسه، که‌مین	کمین‌گاه
۲۲	مَنَاب	جیی‌گه‌رانه‌وه	جایگاه بازگشت
۲۳	لَايِثِينَ	قه‌تیس‌بوان، داماوان	ماندگاران، توقف‌کنندگان
۲۳	أَحْقَاب	ماوه‌یه‌کی زور	مدت زمان‌های نامحدود روزهای متوالی و مدید
۲۶	وِفَاق	هه‌مبه‌ر - به‌رانبه‌ر	در خور کردار، شایسته‌ی اعمال
۲۸	كَذَّاب	زور حاشاکه‌ر	بسیار تکذیب‌کننده
۲۹	أَحْصِيْنَاهُ	ژماره‌مان کردووه	آن را سرشماری و شمارش کرده‌ایم

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۳۰	ذُوقُوا	بچه ژن	بچشید
۳۰	لَنْ نَزِيدَكُمْ	بوٲان زیاد ناکه ین	برایتان نمی افزاییم
۳۳	كَوَاعِب	کچ گه لی مه مک خر	دختران پستان گرد
۳۴	دِهَاق	پر	لبریز، پر
۳۷	لَا يَمْلِكُونَ	ناتوانن	توانایی ندارند، مالک نیستند
۳۸	لَا يَتَكَلَّمُونَ	قسه ناکه ن	سخن نمی گویند
۳۸	صَوَاب	چاک	نیک
۴۰	أَنْذَرْنَاكُمْ	ئیمه ده تان ترسینین	ما شما را می ترسانیم
۴۰	يَنْظُرُ	چاو ده گیر، ده نواری	نگاه می کند
۴۰	يَا لَيْتَنِي	ئی کاشکایه من	ای کاش که من

سوره النازعات (۷۹)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	نازعات	ئەو فریشتانەی گیانی تاوانباران بە توندی دەکێشن	ج نازع، برکننده، بنیان کن فرشتگانی که به قوت جان‌ها را بگیرند
۱	غرقاً	بە توندی کێشان، بە توندی دەرهێنان	بە تندی جان ستاندن
۲	ناشطات	ئەو فریشتانەی که بە ئاسانی گیانی پرواداران دەکێشن	فرشتگانی که به آسانی و نرمی جان ستانند
۲	نشطاً	گیان کێشان بە ئاسانی	با چابکی و با آسانی جان ستاندن
۳	سایحات	مەلەوانان، ئەو فریشتانەی کە هاتوچۆ دەکەن	شناوران، فرشتگان شناور و حاضر در همه جا
۴	سایقات	پیش برکی کاران	سبقت گیرندگان
۴	سبِقاً	پیش برکی کردن	سبقت گرفتن
۵	مدبّرات	تەوگیرکاران	اداره‌کنندگان امور
۶	راجِفَةٌ	لەرژین، لەرژینەر	لرزان، لرزنده، لرزاننده
۷	تَتَّبِعُهَا	بە دوای دادی	به دنبال آن خواهد آمد
۷	رَادِفَةٌ	دوا بە دوا	پیرو، به دنبال آن
۸	واجِفَه	هەراسان، جازز، وەرەز	در خوف و هراس، مضطرب
۹	خاشِعَه	سیس و کز	عاجز و فروتن
۱۰	أَإِنَّا لَمَرْدُودُونَ	ئاخو بە راستی دەمان گیرنەوه	آیا براستی ما برگردانده خواهیم شد
۱۰	حافِرَه	ژایانی دووباره	حیات دوباره

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۱	نَخْرَه	پواو، پزیو	پوسیده، فرسوده
۱۲	خَاسِرَ	زیان له خو گرتو، زیانبار	زیانبار
۱۴	سَاهِرَه	دهشت، بیابان	صحرای پهناور، دشت و بیابان
۱۸	تَزَكَّى	پاک ببیهوه	پاک شوی
۱۹	أَهْدِيكَ	پینمایت بکه‌م، پینوینیت	تو را هدایت و رهبری
۱۹	تَخْشَى	بکه‌م	کنم
۲۰	أَرِيهْ	بترسی	بترسی
۲۱	عَصَى	نیشانی دا	نشانش داد
۲۳	حَشَرَ	نافهرمانی کرد	نافهرمانی کرد
۲۶	يَخْشَى	کو‌ی کرد	جمع کرد، گرد آورد
۲۷	بَنَاهَا	ئه ترسی	می ترسد
۲۸	سَمَك	دروستی کرد	آن را بنا کرد، ساخت
۲۹	أَغْطَشَ	قهواره، میچ، بان، بلندی	بام، سقف، بلندی
۳۰	دَحِيهَا	تاریکی کرد	تاریک نمود
۳۱	مَرَعَى	پانی کرد، پای خست	آن را گسترانید
۳۲	أَرْسَاهَا	له‌وه‌پ	چراگاه، سبزه‌زارها
۳۴	جَاءَتْ	پته‌وی کرد	آن را استوار گردانید
۳۴	طَامَّة	هات، ئاما، گه‌یشته به‌روهه	آمد
۴۳	فِيمَ أَنتَ	به‌لاه‌ره گه‌وره‌که	بلا، مصیبت، حادثه‌ی
۴۵	يَخْشَاهَا	تو چیه؟	طاقت فرسا
۴۶	عَشِيَّةَ	لی ده ترسی	تو چه کار داری؟
		ئیواره‌ی	از آن می ترسد
			شامگاهی

سوره‌ی عبس (۸۰)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۳	يُزَكِّي	پاک بپته‌وه	پاک شود
۴	يَذْكُرُ	په‌ندبگری	اندرز گیرد، پند پذیرد
۶	تَصْدَى	خجل ده‌بی	مشغول می‌شوی
۱۰	تَلْهَى	غافل ده‌بی	غافل می‌شوی
۱۱	تَذْكِرَة	په‌ند، ناموژگاری، موچباری	پند، عبرت، اندرز
۱۲	ذِكْرَة	ناموژگاری لی وهر گرت	از آن پند گرفت
۱۳	صُحُفْ	لاپه‌ره‌کان	ج صحیفه، کتابهای آسمانی
۱۳	مُكْرَمَه	هیژا، به‌پرز	گرامی، محترم
۱۵	سَفَرَه	راسپارده‌گهل، نوینه‌ران	فرستادگان، سفیران
۱۶	كِرَام	پله به‌رزان، به‌پریزان	ج کریم، بزرگوار، محترم
۱۶	بَرَرَه	کار چاکان	ج بار، نیکوکاران
۱۷	اَكْفَر	سپله‌ی و ناسپاسی کرد	انکار کرد، ناسپاسی کرد
۲۰	يَسَّرَ	ئاسانی کرد	میسر و آسان گردانید
۲۱	اَقْبَرَه	له گوپی نا	او را وارد گور نمود
۲۲	اَنْشَرَه	زیندووی ده‌کاته‌وه	زنده‌اش می‌گرداند
۲۳	اَمْرَه	فهرمانی پیداه	به او دستور داده است
۲۵	صَبَبْنَا	ئیمه رژتومانه	باران‌دیم، فرو ریختیم
۲۵	صَبَّأً	رپیژان، رژاندن	باراندن، فرو ریختن
۲۶	شَقَقْنَا	قلاشتمان، له تمان کرد	شکافتیم
۲۶	شَقَا	قلاشتن، له ت کردن	شکافتن
۲۸	قَضَبًا	سه‌وزایی، سه‌وزه‌وات	سبزیجات، گیاهان خوردن

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۳۰	غَلْبًا	باغستانی چر و پر	ج غلباء، باغی که دارای درختان انبوه و تنومند است
۳۱	آبًا	له‌وه‌پ، چراگا، ئالفجارپ، گیاجارپ	چراگاه، گیاهان خودرو و بیابانی، علف
۳۳	صَاخَّةَ	گرمه، بانگی قیامت	صدای دلخراش و هراس انگیز بانگ قیامت،
۳۴	يَفِرُّ	پاده‌کا، هه‌لدی	نفخه‌ی صور فرار می‌کند
۳۷	يُغْنِي	بی‌نیاز ده‌کا	بی‌نیاز می‌کند
۳۸	مُسْفِرَه	نورانی، پرووناک، گه‌ش	بشاش، درخشان
۳۹	مُسْتَبْشِرَه	شاد، دلخوش، شادمان	مسرور، خوش و خرم
۴۰	غَبْرَه	توژ، گه‌رد، ته‌م، خه‌م و که‌سه‌ر	گرد و غبار، غبارآلود
۴۱	تَرَهَّقْهَا	ده‌ی پوشی	آن را می‌پوشاند
۴۱	فَتْرَه	ره‌شی و تاریکی	غم و اندوه، دودمانند، سیاهی و شومی
۴۲	كَفَرَه	خوانه‌ناسان	کافران
۴۲	فَجْرَه	له‌دین لاده‌ران خراپکاران	بدکاران، گناهکاران

سوره التکویر (۸۱)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	كُوْرَت	تاریک بوو، توپه‌ل کرا	درهم پیچید، تاریک شد
۲	اَنكَدَرَت	ده‌که‌ون، تاریک ده‌بن	می‌افتند، تاریک می‌شوند
۴	عِشَار	وسترانی سه‌رزان	سترانی که ده ماه از حاملگی آن‌ها گذشته باشد
۴	عَطَلَت	به‌ره‌لا کرا	به حال خود رها شد
۵	وَحْوش	جانه‌وه‌رانی کیوی	ج وحش، جانوران وحشی
۵	حُشِرَت	کو کرا	گرد هم جمع شدند
۶	بِجَار	ده‌ریاکان، زه‌ریاکان	ج بحر، دریاها
۶	سُجَّرَت	گپر بگری	فروزان و برافروخته شود
۷	نَفُوس	گیانه‌کان	ج نفس، جان‌ها
۷	زُوجَت	لف ده‌بی، جوت ته‌کری	جفت گردد، همزاد و هم‌نشین گردد
۸	مَوَّوْدَة	کچی زینده به چال کراو	دختر زنده به گور شده
۸	سُئِلَت	پرسیار کرا	سؤال شد
۹	قُتِلَت	کوژراو	کشته شد
۱۰	نُشِرَت	کراوه، بلاو کراوه	گشوده شد
۱۱	كُشِطَت	وه‌لایرا	از جای خود برکنده شد
۱۲	سُعْرَت	نیل بدا، بلیسه بدا	برافروخته و گداخته گردد
۱۴	عَلِمَت	زانی	دانست
۱۴	أَخْضَرَت	هیناوه، ناماده‌ی کرده	حاضر کرده است
۱۵	خَسَّ	خو بزرکه‌ر	واپس روندگان، عقب‌روندگان

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۶	جَوَار	هه‌ساره‌گه‌لیک ده‌پوڤن	سیارگان روان و در حال حرکت
۱۶	کُنَّس	خول خور و خو په‌ننه‌ان‌که‌ر	رونده و پنهان شونده
۱۷	عَسَّسَ	تاریک دادی، تاریکی دوای دی	تاریکی فرا رسد، تاریکی تمام شود
۱۸	تَنَفَّسَ	هه‌نای پیدادی، هه‌ناسه ده‌کیشی	نفس می‌کشد
۲۰	ذی الْعَرْشِ	خاوه‌ن ته‌خت	صاحب تخت
۲۰	ذی قُوَّةٍ	به‌هیز، توانا	قدرتمند، توانا
۲۱	مُطَاعٍ	فهرمانه‌وا	فرمانروا
۲۴	ضَنِینَ	چکوس، رژد، چنوک، چروک	بخیل، تنگ‌نظر
۲۶	تَذْهَبُونَ	ده‌چن، ده‌پوڤن	می‌روید
۲۸	يَسْتَقِيمَ	شوینی ریگه‌ی راست که‌وی	راه راست در پیش گیرد
۲۹	مَا تَشَاءُونَ	ناتانه‌وی	نمی‌خواهید

سوره‌ی الانفطار (۸۲)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	انْفَطَرَتْ	قه‌له‌شا، له‌ت بوو	شکافته شد
۲	اَنْتَشَرَتْ	بلا‌بوو، که‌وته خوار	پراکنده شد و پایین افتاد
۳	فُجِرَتْ	تیکه‌ل بوو، ته‌قی	به هم وصل شد، منفجر شد
۴	بُعِثَتْ	ژیر و ژورکرا	زیر و رو شد
۵	اُخِرَتْ	جی هیشتووه	از خود بر جای گذاشت
۶	مَافَرَكْ	چ شتیک تو‌ی بادی هه‌وایی کرد	چه چیزی تو را مغرور کرد
۷	عَدَلَکْ	تو‌ی رپیک و پیک کرد	تو را متعادل ساخت
۸	صُورَة	شکل، شیواز، وینه	شکل و سیما، چهره
۸	رَجَبِکْ	تو‌ی ده‌رخست، تو‌ی ریک خست	تو را ترکیب نمود
۱۴	فُجَار	به‌دکاران، گونا‌هاکاران، تاوانباران	ج فاجر، گناهکاران
۱۵	يَصْلُوْنَهَا	ده‌که‌ونه ناوی، ده‌چنه ناوی	داخل آن می‌شوند
۱۹	لَا تَمْلِكْ	ناتوانی	نمی‌تواند

سوره‌ی المطففین (۸۳)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	مُطَفِّفِین	که‌م فروشان، ته‌رازو بازان	کم‌فروشان، کم‌دهندگان
۲	إِذَا اكْتَالُوا	کاتی ده‌پیون	وقتی پیمانه می‌کنند
۲	یَسْتَوْفُونَ	پرده‌که‌ن	پرولبریز دریافت می‌دارند
۳	كَالْوَهْمِ	بو‌خه‌لک پی‌وانه‌یان کرد	برای مردم پیمانه نمودند
۳	وَزَنُوهُمْ	بو‌خه‌لک کی‌شانه‌یان کرد	برای مردم وزن کردند
۳	يُخْسِرُونَ	که‌م ده‌که‌ن	کم می‌دهند، کسر می‌کنند
۷	سَجِّین	کتییی کرده‌وه‌ی تاوانباران	دفتر اعمال بدکاران
۹	مَرْقُومٍ	نیشانه‌دار، دیاری کراو، نووسراو	مکتوب، رقم‌زده شده
۱۴	رَانَ	زال بووه، دای پو‌شاوه	غلبه کرده است، پوشانده است
۱۵	مَحْجُوبُونَ	بی به‌شان	محرومان از دیدار، بی‌بهره‌ها از لطف خدا
۱۸	عَلِیِّینَ	جی‌گای کارنامه‌ی کرده‌وه‌ی چاکان	محل نگهداری کارنامه اعمال نیکان
۲۵	يُسْقَوْنَ	تیراوده‌کرین	سیراب می‌شوند
۲۵	رَحِیقٍ	شه‌رابی زولال	شراب خالص و زلال
۲۵	مَخْتُومٍ	سه‌ر به مور	مهر شده، تمام شده
۲۶	خَتَامٍ	مور	مهر
۲۶	مِسْکٍ	میشک، میسک	عطر و بوی خوش
۲۶	فَلْيَتَنَافَسِ	باکی به‌رکی بکه‌ن	پس حتماً مسابقه دهند
۲۶	مَتَنَافِسُونَ	ئه‌وانه کی به‌رکی ده‌که‌ن	مسابقه دهندگان

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۷	تَسْنِیم	کانیک له به هشت دا	چشمه‌ای در بهشت
۲۹	أَجْرُمُوا	تاوانیان کرد	مرتکب گناه و معاصی شدند
۳۰	مَرُّوا	ده‌چوون، رویشتن	گذشتند، عبور کردند
۳۰	يَتَغَامَزُونَ	چاویان له یه کتر	غمزه‌کنان می‌گذشتند، با اشاره چشم و ابرو رد می‌شدند
۳۱	فَكِهَيْن	داده گرت	شادمان
۳۳	مَا أَرْسَلُوا	خوشحال، شاد	فرستاده نشده بودند
۳۶	ثُوبَ	روانه نه‌کرا بوون	عوض داده شد
		پاداشی ده‌ست که وتووه	

سوره‌ی الانشقاق (۸۴)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	أَذْنَتْ	فرمانی به جی هینا	فرمان برد، گوش داد
۳	مَدَّتْ	پاخرا، بلاو بووه	گسترانیده شد
۴	أَلَقَتْ	فرییدا	انداخت، بیرون افکند
۴	تَخَلَّتْ	خالی بوو	تخلیه شد
۶	كَادِح	په‌نج کیش، تیکوشهر	رنج دیده، رنج کشیده، تلاشگر
۶	كَذَّح	په‌نج دان، تیکوشان	رنج کشیدن، کوشیدن
۶	مَلَاقِيه	توشی دیی	او را ملاقات خواهی کرد
۸	يُحَاسِبُ	حیسابی لی ده‌کیشری	محاسبه می‌شود
۹	مَسْرُور	دلخوش	شادمان
۱۲	يَصْلَى	ده‌چینه ناو	داخل می‌گردد، انداخته می‌شود
۱۴	لَنْ يَخُورَ	هه‌رگیز ناگه‌پیته‌وه	هرگز باز نخواهد گشت
۱۶	شَفَقَ	سورایی ده‌وری ئاسو، کاتی خوژ ناوا بوون	سرخ‌ی کناره‌ی آسمان هنگام غروب آفتاب
۱۷	وَسَقَ	دای پوشی	فرو پوشاند، در برگرفت
۱۸	إِشْقَ	پر بوو، ته‌واو بوو	کامل شد
۱۹	لَتَرْكَبُنَّ	به‌هه‌قیقه‌ت ئیوه ده‌گوژین	حتماً دگرگون خواهد شد
۲۱	لَا يَسْجُدُونَ	سوژده نابهن	سجده نمی‌برند
۲۲	يَكْذِبُونَ	حاشا ده‌کهن، به درو	انکار می‌کنند، دروغ می‌شمارند
۲۳	يُوعُونَ	له‌دلیاندا ده‌یشارنه‌وه	پنهان می‌دارند

سوره البروج (۸۵)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲	مَوْعُود	دیاری کراو، به‌لین دراو	وعده داده شده
۴	أَخْذُود	خه‌نده‌ک، چال، چالی ناگر	گودال و شکاف، کوره آتش
۶	قُعُود	پو‌نیشتوان، دانشتوان	ج قاعد، نشستگان
۷	شُهُود	چاودی‌ران	ج شاهد، گواهان، ناظران
۱۰	فَتَنُوا الْمُؤْمِنِينَ	نازاری باوه‌پ دارانیان دا	اهل ایمان را شکنجه‌کردند
۱۰	لَمْ يَتُوبُوا	ته‌وبه‌یان نه‌کرد	توبه نکردند
۱۳	يَبْدِئُ	وه‌دی دینی	خلقت را شروع می‌کند
۱۳	يُعِيدُ	دوباره ده‌کاته‌وه	دوباره باز می‌گرداند
۱۹	تَكْذِيبُ	حاشاکردن	تکذیب کردن

سوره الطارق (۸۶)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	طَارِقٌ	شهوگه‌ر، میوانی شهوانه	مهمان شبانه، راهپیمایی شبگرد، ستارگانی که شب‌ها مهمان آسمانند
۴	حَافِظٌ	پاریزهر	نگهبان، پاسدار
۶	دَافِقٌ	فرکه‌که‌ر	بیرون‌جهنده، پرت‌شونده
۷	صَلْبٌ	پشت	استخوانهای پشت ستون فقرات، مجاری نطقه مرد
۷	تَرَائِبٌ	به‌رمل، په‌راسوی سیّنگ	استخوان‌های سینه
۹	تُبَلٰی	ناشکرا ده‌کریّ	آشکار و بر ملا می‌شود
۹	سَرَائِرٌ	نهیّنی یه‌کان	اسرار و رازهای درونی
۱۱	ذَاتِ الرَّجْعِ	خاوه‌ن باران	دارای باران
۱۲	ذَاتِ الصَّدْعِ	که‌لین‌دار، خاوه‌ن‌درز (زه‌وی)	دارنده‌ی شکاف (زمین)
۱۴	هَزَلٌ	قسه‌ی لا‌قردی، قسه‌ی بیّ که‌لک، گالته	سخن بیهوده و بی‌اساس
۱۵	يَكِيدُونَ	فیلّ ده‌که‌ن	توطئه می‌کنند، نقشه می‌کشند
۱۶	أَكِيدُ	فیلّ ده‌که‌م، نه‌قشه ده‌کیّشم	تدبیر و چاره‌جویی می‌کنم
۱۷	مَهَلٌ	ماوه‌بده	مهلت بده
۱۷	أَمْهَلُهُمْ	ماوه‌یان بده	به آنها فرصت و مهلت بده
۱۷	رَوَّيْنَا	که‌میّ	اندکی، مقداری

سوره‌ی الاعلیٰ (۸۷)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	سَبَّحْ	په سنی بده، تاریف بکه،	تسبیح گوی، ستایش کن
۵	أَحْوَىٰ	شینی نزیک به رهش	سبز تیره
۶	سَنَقِرُكْ	ئیمه به زوویی بوٚ	به زودی برایت
۶	لَا تَنْسَىٰ	ده خوینینه وه	می‌خوانیم
۸	يُسْرَىٰ	له بیرت ناچی	فراموش نمی‌کنی
۸	نُيَسِّرُكَ	ئاسان‌ترین	آسانترین
۹	نَفَعْتُ	له به‌رت هاسان ده‌که‌ین	برای تو آسان می‌گردانیم
۱۱	يَتَجَنَّبُهَا	به‌هره بدا	نفع برساند
۱۱	أَشَقَىٰ	خووی لی دوور ده‌خاته‌وه	از آن دوری و
۱۶	تُؤْثِرُونَ	به‌دفر، به‌دبه‌خت‌ترین	اجتناب می‌کند
		هه‌ل ده‌بژیرن، پیش	بدبخت‌ترین
		ده‌خهن	برمی‌گزینید
			ترجیح می‌دهید

سوره‌ی الفاشیه (۸۸)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۳	عَامِلَةٌ	تیکۆشه‌ر، ره‌نج کیش	تلاشگر، سختی کشیده
۳	نَاصِبَةٌ	چه‌وساوه، ره‌نجه‌رو	خسته و درمانده
۴	تَصْلٰی	ده‌که‌ونه ناو	افکنده می‌شوند
۴	حَامِيَةٌ	سو‌تینه‌ر، زور گهرم	بسیار گرم، داغ، سوزان
۶	ضَرِيعٌ	دپرک	خار خشکیده
۷	لَا يُسْمِنُ	قه‌له‌و ناکا	چاق و فربه نمی‌سازد
۷	لَا يُغْنِي	بی‌نیاز ناکا	بی‌نیاز نمی‌کند
۷	جُوعٌ	برسیه‌تی	گرسنگی
۸	نَاعِمَةٌ	خوش و گه‌ش، پاراو	در نعمت و ناز
۹	رَاضِيَةٌ	پازی	راضی، خوشنود
۱۱	لَاغِيَةٌ	قسه‌ی پر و پوچ	سخنان پوچ و بیهوده
۱۱	لَا تَسْمَعُ	ناییسی	نمی‌شنوی
۱۲	جَارِيَةٌ	رون و په‌وان	جاری، روان
۱۴	مَوْضُوعَةٌ	دانراو	گذاشته، قرار داده شده
۱۵	نَمَارِقٌ	بالگه‌گه‌ل، پالش‌ت‌گه‌ل	ج نَمْرُقَةٌ: بالش‌ها، پش‌تی‌ها
۱۶	زُرَّابِيٌّ	پایه‌خ، فهرش‌گه‌لی پاخراو	ج زریبه، فرشهای عالی
۱۶	مَبْنُوتَةٌ	بلا‌وکراو، پاخراو	گسترده
۱۷	إِبِلٌ	وشت‌ر، حوشت‌ر	شتر
۱۷	خَلِقَتْ	دروست‌کراوه	آفریده شد
۱۸	رَفَعَتْ	بلند‌کراوه، به‌رز‌کراوه	بلند و برافراشته شد
۱۹	نَصَبَتْ	دامه‌زراوه	نصب‌گردید، برقرار گردید

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲۰	سَطَحَتْ	راخراوه	گسترده شد
۲۱	مَذْكَرٌ	ناموژیار، وه بیرهینه ر	پند دهنده، یادآور
۲۲	مُصِيطِرٌ	خاوه ن ده سته لآت	مسلط، مراقب، حافظ
۲۵	إِيَابَهُمْ	گه رانه وه یان	بازگشتن آنها

سوره الفجر (۸۹)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۳	شَفَعْ	جوت، جفت	زوج، جفت
۳	وَتَر	تاک، ته‌نیا، تاق	فرد
۴	يَسْر	پاده‌بری، نه‌پوا	حرکت می‌کند
۵	حِجْر	ناوه‌ز، عه‌قل	فهم، عقل، شعور
۷	اِرَم	به‌ره‌ی ئیره‌م، هوزی ئیره‌م	سرزمین قوم عاد لقب قوم عاد
۷	عماد	ئه‌ستون	ستون
۸	لَمْ يَخْلُقْ	چی نه‌کرا‌بو، سازنه‌دراوه	آفریده نشده است
۹	جَابُوا	تاشییان	تراشیدند
۱۱	طَفَّوْا	یاخی بوون، سه‌رکه‌شییان کرد	سرکشی کردند
۱۲	اَكْثَرُوا	زیده‌تریان کرد	بیشتر کردند
۱۳	صَبَّ عَلَيْهِمْ	پژاندی به‌سه‌ریانا	بر آنان فرو ریخت
۱۳	سَوَّط	قه‌مچی، شه‌لاق	شلاق، تازیانه
۱۵	اِبْتَلَاهُ	خسته‌به‌ر ئه‌زموون	او را آزمود
۱۵	اَكْرَمَهُ	پِیزی لی‌گرت	او را گرامی داشت
۱۵	نَعَّمَهُ	به‌هره‌ی بی‌گه‌یاند	به او نعمت و ثروت بخشید
۱۵	اَكْرَمَنِ	قه‌دری لی‌گرت، ریزی لی‌گرت	مرا گرامی داشت
۱۵	قَدَّرَ عَلَيْهِ	لی‌که‌م کرده‌وه	برای او کم کرد
۱۶	اَهَانِ	سو‌کایه‌تی به‌سه‌ر هی‌نام	مرا خوار و زیون نمود
۱۷	لَا تَكْرُمُونَ	پِیز ناگرن	گرامی نمی‌دارید

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱۸	لَا تَحَاضُّونَ	هانه‌ی یه‌کتر ناده‌ن	ترغیب و تشویق نمی‌کنید
۱۹	تَأْكُلُونَ	ده‌خوڤ	می‌خورید
۱۹	تَرَاثَ	میراث، که‌له‌پوور	میراث، ترکه
۱۹	أَكْلًا لِّمَا	به‌هه‌لپه خواردن	خوردن به عجله و تندتند
۲۰	جَمًّا	فراوان، زوڤ	فراوان، بسیار
۲۱	دُكَّتْ	له‌ت بوو، تیکشکا	درهم کوبیده شد
۲۴	قَدَّمْتُ	پیشم خستایه	پیش می‌فرستادم
۲۶	لَا يُؤْتِقُ	شه‌ته‌ک نادری	به بند کشیده نمی‌شود
۲۸	إِرْجِعِی	بگه‌ریه‌وه	برگرد
۲۸	مَرْضِيَّه	پازی	مورد رضایت
۲۹	أَدْخُلِی	بچوناو	داخل شو
۳۰	جَنَّتِی	به‌هه‌شتی من	بهشت من

سوره‌ی البلد (۹۰)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۴	كَبَدٌ	ره‌نج، سه‌ختی	دردسر، محنت، رنج
۵	لَنْ يَقْدِرَ	هەرگیز ناتوانی	هرگز نمی‌تواند
۶	أَهْلَكَتَ	له ده‌ستم دا	نابود و هلاک نمودم
۶	لَبِّدًا	زور، فراوان	فراوان
۷	لَمْ يَرَهُ	ئه‌وی نه‌دیوه	او را ندیده است
۸	عَيْنَيْنِ	دووچاو	دو چشم
۹	شَفَتَيْنِ	دوولێو	دو لب
۱۰	نَجْدَيْنِ	دووپیگه	دو راه
۱۱	فَلَا اقْتَحَمَ الْعَقَبَةَ	جا ئه‌و خووی له‌پیگه‌ی هه‌له‌ت نه‌دا	پس او گردنه‌ی سخت را طی نکرد
۱۱	الْعَقَبَةَ	پیگه‌ی هه‌له‌ت	گردنه‌ی سخت
۱۳	فَكُّ	نازاد کردن	آزاد کردن
۱۳	رَقَبَهُ	کویله، دیل	بنده، برده
۱۴	اطعَام	خوراک دان	خوراک دادن
۱۴	مَسْغَبَهُ	پوژی قاتی و قری	ایام قحطی و خشکسالی
۱۵	ذَا مَقَرَّبَهُ	خزم، خویش، که‌سوکار	خویشاوند
۱۶	ذَا مَرَّبَّهُ	خاکه‌سه‌ر، خاک نشین	خاک‌نشین، مسکین
۱۷	تَوَاصَوْا	یه‌کتر هانه‌بدن	یکدیگر را سفارش کنند
۱۷	مَرَحَمَهُ	دلوفانی، به‌زه‌یی	مهربانی
۲۰	مُؤَصَّدَهُ	بی‌ده‌ره‌تان، به‌سراو	در بسته، سر پوشیده

سوره‌ی الشمس (۹۱)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	ضَحِيهَا	تیشکی خور	روشنایی زمان دمیدن آفتاب
۲	تَلَاها	به دویدادی، به شوینیدی	به دنبال آن می آید
۳	اِذَا جَلَّيْهَا	رووناکی پی ده به خشی	به آن روشنی بخشد
۴	يَفْشِيهَا	کاتی دای ده پوشی	وقتی که آن را می پوشد
۶	طَحِيهَا	پانی خست، پای خست	آن را پهن نمود
۷	سَوَّيْهَا	رپیکی خست	آن را سروسامان و ترتیب داد
۸	اَلْهَمَّهَا	پی گه یاند	به او الهام نمود
۸	فَجَوَّرَ	تاوانباری، گوناباری	گرایش به گناه و معصیت
۹	زَكَّيْهَا	خاوینی راگرت، پاک کرده	پاکیزه و تزکیه نمود
۱۰	دَسَّيْهَا	نالوده‌ی کرد	آلوده کرد
۱۱	طَفَّوْی	له ریگه ده چوون	سرکشی، طغیان
۱۲	اِنْبَعَثَ	راسته و بو	برخاست
۱۳	سَقَّيْهَا	به شه ناوه که‌ی	سهم آب آشامیدنش
۱۴	كَذَّبُوهُ	باوه‌ریان پی نه کرد	او را تکذیب کردند
۱۴	دَمَدَمَ عَلَيْهِم	به لای ناردده سهریان	بر آنان عذاب فرستاد
۱۵	عَقَبَى	ناکام، پاشه‌روژ	سرانجام

سوره‌ی اللیل (۹۲)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۵	أَعْطَى	به‌خشی	عطا نمود، بخشید، داد
۵	أَتَقَى	له خوا ترسا	پرهیزکاری نمود
۶	صَدَّقَ	بروای هینا	تصدیق کرد
۷	فَسَنِيْسِرُهُ	جا به زودی بویِ ئاماده	پس به زودی برایش آماده می‌کنیم
۱۰	عُسْرَى	دژوار، سه‌خت	سختی
۱۱	تَرَدَّى	مرد، که‌وته ناوگوڤ	مرد، هلاک شد
۱۴	أَنْذَرْتُكُمْ	ئیه‌وم ترساند	شما را ترساندم
۱۴	تَلْظَى	بلیسه ده‌دا	زبانه می‌کشد، شعله می‌کشد
۱۵	لَا يَصْلِيْهَا	تبی ناکه‌وی، ناچیتیه ناوی	وارد آن نمی‌شود
۱۶	سَيَجْنِبُهَا	به زوویی لیی دوورده	بزودی از آن بدور نگه داشته می‌شود
۱۸	يُؤْتِي	ده‌به‌خشی	عطا می‌کند
۱۸	يَنْزِلُ	خوی پاک پاده‌گری	خود را پاک و مطهر نگه می‌دارد

سوره الضحی (۹۳)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	وَالضُّحَى	سویند به کاتی بهرز	سوگند به چاستگاه
۲	سَجَى	ئارامی گرت	آرام گرفت
۳	مَا وَدَّعَكَ	وازی له تو نه هیناوه	تو را رها نکرده است
۳	مَا قَلَى	لَیْتُ قه لسه نه بوه، لَیْتُ	از تو خشمگین
۵	يُعْطِيكَ	توره نه بوه	نشده است
۶	أَلَمْ يَجِدْكَ	پیت ده به خشی	به تو می بخشد
۶	أَوَى	ئایا تو ی گیر نه هات	آیا ترا نیافت
۸	وَجَدَكَ	په نای دا	پناه داد
۸	عَائِلًا	تو ی دیت	ترا یافت
۹	لَا تَقْهَرْ	هه ژار، که م ده ست	فقیر، ندار، بی چیز
۱۰	لَا تَنْهَرْ	مه ره نجینه	میازار، تحقیر مکن
۱۱	حَدِّثْ	مه تارینه، ئازار مه ده	مران، از خود دور مکن
		باس بکه	بازگو کن

سوره‌ی الشرح (۹۴)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	أَلَمْ نَشْرَحْ	ئایا ئیمه فره‌همان نه‌کرد	آیا فراخ نمودیم، آیا
۲	وَضَعْنَا	لامان برد	نگشودیم
۲	وَزَرْ	قورسایی	فرو آوردیم، برداشتیم
۳	أَنْقَضَ	چه‌ماندی	بار گران
۷	فَرَعْتَ	کاریکت ته‌واو کرد	خم کرد
۷	فَأَنْصَبْ	جا خه‌ریکی عیبادهت	فراغت یافتی
		کردن بیه	پس در عبادت بکوش
۸	فَارْغَبْ	جا بلالیوه، جا بپارپوه	پس رغبت کن، پس
			روی آور، تضرع کن

سوره‌ی التین (۹۵)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	تین	هه‌نجیر	انجیر
۲	سینین	سینا	سینا
۳	أَمین	ئه‌من، بی‌ترس	امن، با امنیت
۴	تَقْویم	شیوه، شیواز، دیمه‌ن	خلقت، سیما، هیئت
۵	أَسْفَلَ سَافِلین	به‌ره و ژیرترین پله	پایین‌ترین پایین‌ها
۸	أَحْكَمَ الْحَاكِمین	باشترین داوه‌ران	عادل‌ترین قاضی

سوره‌ی العلق (۹۶)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	اقْرَأْ	بخوینه	بخوان
۲	عَلِّقْ	جلته، خوینی به سیاگ	خون بسته
۳	اَكْرَمْ	به خشنده تر	بزرگوارتر، بخشنده تر
۹	ارْتَيْتَ	ئاخو بینیت؟	آیا دیدی؟
۱۴	اَلَمْ يَعْلَمْ	مه گهر نه‌ی ده زانی	آیا نمی دانست؟
۱۵	لَمْ يَنْتَه	واز نه مینیی	پایان ندهد
۱۵	لَنْسَقَمَا	پای ده کیشین	کشان کشان می بریم
۱۷	نادیه	خزم و کهسی خوئی،	خویشاوندانش، همدم و
		هاورپیکانی خوئی	همنشین و همفکرانش
۱۸	سَدَعْ	به زوویی بانگ ده کهین	بزودی می خوانیم
۱۸	زبانیه	گزیری دوژه	کارگزاران دوزخ
۱۹	اِقْتَرِبْ	نزیك به‌وه	نزدیک شو

سوره‌ی القدر (۹۷)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	لَيْلَةُ الْقَدْرِ	شه‌وی هه‌ره‌به‌ریز	شب قدر
۴	تَنْزَلُ	داده‌وه‌زی، دیته خوار	نازل می شود،
۵	مَطْلَعِ الْفَجْرِ	سپیده‌ی بهر به‌یان	فرود می آید
			دم صبح، طلوع سپیده

سوره‌ی البینه (۹۸)

فارسی	کردی	عربی	شماره آیه
نشدند	نهبوون	لَمْ يَكُنْ	۱
جداشدگان	ترازاوان، دهست به‌رداران جودا بوان	مُنْفَكِّينَ	۱
برایشان می‌آید	بویان دی	تَأْتِيهِمْ	۱
راست، درست، پرارزش	دروست، ریک و پیک، زور به نرخ	قِيَمَةٍ	۵
انسان‌ها، مردمان، آدمیان	انسان، مه‌ردم، دروست کراو	بَرِيَّةٍ	۶ و ۷

سوره‌ی الزلزله (۹۹)

فارسی	کردی	عربی	شماره آیه
به لرزه و حالت لرزش افتاد	هاته‌له‌پزین	زُلْزِلَتْ	۱
بیرون داد	ده‌ری خست	أُخْرِجَتْ	۲
بازگو می‌کند	باس ده‌کا	تُحَدِّثُ	۴
بیرون می‌آید، خارج می‌شود	دیته‌ده‌ر	يَصْدُرُّ	۶
تا ببینند	تابیین	لِيُرَوْا	۶
آن را می‌بیند	ده‌ییینی	يَرَهُ	۷

سوره العاديات (۱۰۰)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	وَالْعَادِيَاتِ ضَبْحًا	سویند به ئه‌سپانی توندپه‌و که به‌پرمه پرم به ره‌و پیش ده‌رون	سوگند به اسپان تندرو که نفس زنان پیش روند
۲	فَالْمُورِيَاتِ قَدْحًا	جا سویند به‌وئه‌سپانه که به نوکی سم ناگر له به‌رد ده‌رده‌هینن	پس سوگند به اسپانی که هنگام دوید با سم آتش را از سنگ بوجود می‌آورند
۳	مَغِيرَاتٍ	ئه‌سپ گه‌لی هیرش به‌ر	اسبان حمله‌کننده
۴	أَثَرْنَ	هه‌لیان ساند	برانگیختند
۴	نَقَعْنَ	توژ، گهرد، ته‌م	غبار
۵	وَسَطْنَ	که‌وتنه ناو	به وسط میدان رفتند
۶	كَنُودَ	ناسوپاس، پی نه‌زان	ناسپاس
۹	بُعِثَرَ	زیندوو‌کراوه، ده‌رخرا	برانگیخته شد
۱۰	حُصِّلَ	ناشکرا‌بوو ده‌رکه‌وت	برملا شد، آشکار گردید

سوره القارعه (۱۰۱)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۴	فَرَّاش	په پوله گهل	پروانه ها
۴	مَبْثُوث	بلاو، پژاو	پراکنده
۵	مَنْفُوش	شی کراو	حلاجی شده
۷	عِيشَه	ژیان	زندگی
۹	هاویه	دوژه ه، دوژه ق	دوزخ
۱۰	ماهیه	مه به س چیه	چگونگی، کیفیت

سوره التكاثر (۱۰۲)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	أَلْهَآكُمْ	ئیهوی خافلاند	شما را غافل کرد
۲	زَرْتُمْ	چونه دیتن، دیتان، بینیتان	زیارت کردند، ملاقات کردید
۲	مَقَابِر	گورستان	قبرستان
۵	عِلْمَ الْيَقِينِ	هه وائی راسته قینه	خبر راستین
۶	لَتَرَوُنَّ	بی شک ده بینین	حتماً خواهید دید
۷	عَيْنَ الْيَقِينِ	به ناشکرا دیتن	دیدن یقینی
۸	لَتَسْفُلْنَ	بی شک لیتان ده پرسن	حتماً از شما می پرسند

سوره‌ی العصر (۱۰۳)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	عَصْر	هه‌ره‌تی ئیواره، کاتی عه‌سر	زمانه، دوره، روزگار، هنگام عصر

سوره‌ی الهمزة (۱۰۴)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	هُمَزَة	به ته‌شه‌ر، عه‌یب گر	بسیار عیيجو
۱	لُمَزَة	حوسپ‌که‌ر، گالته‌که‌ر، تانه‌ده‌ر	عیيجو، طعنه‌زن، مسخره‌کننده
۲	عَدَدَة	ده‌یژمیری	می‌شمارد
۴	لَیْنَبَذَن	بی‌شک فیری ده‌دری	حتماً پرت خواهند شد
۴	حُطَمَه	ئاگری دوژه، زور	بسیار درهم شکننده، خردکننده
۶	مُوقَدَة	هه‌ل‌گریساو	برافروخته، فروزان
۷	تَطْلِع	بلیسه ده‌کا، سه‌ر هه‌ل ده‌دا	غلبه می‌یابد، چیره می‌شود
۹	مَمْدَدَة	زور بلند، پراکیشراو	ادامه‌دار، دراز، ممتد

سوره القیل (۱۰۵)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	فیل	فیل	فیل
۲	تَضْلِيل	پوچه‌ل کردن	باطل کردن
۳	طَیْر	بالدار، بالنده، په‌له‌وه‌ر	پرنده
۳	أَبَابِيل	ده‌سته ده‌سته، پو‌ل پو‌ل	دسته، دسته
۴	تَرْمِيهٍم	باراندی به سه‌ریانا	به سوی آن‌ها پرتاب کرد
۵	مَاكُولٌ	خوراو، هه‌جویاگ	خورده شده، جویده شده

سوره قریش (۱۰۶)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	إِنْلَاف	پیکه‌وه‌مان یه‌ک گرتن، هو‌گری	الف‌ت دادن، دوستی برقرار کردن
۲	قُرَيْش	قوره‌یش	خاندان و قبیله پیامبر اکرم (ص)
۲	رِحْلَة	کو‌چ کردن	کوچ کردن
۲	شِئَاء	زستان، زوسان	زمستان
۲	صَيْف	هاوین، تاوسان	تابستان
۴	أَطْعَمَهُم	خوراکی پیدان	آن‌ها را خوراک داد
۴	أَمَنَهُم	دل‌نیای کردن	آن‌ها را ایمنی و آسایش داد

سوره الماعون (۱۰۷)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲	يَدْعُ	ئەپانی، دوو دەکا	با اهانت از خود دور می‌کند
۳	لَا يَحْضُ	هانا نادا	تشویق و ترغیب نمی‌کند
۷	يَمْنَعُونَ	دریغ ده‌کن، خودە‌گرن	ممانعت و خودداری می‌کنند
۷	ماعون	زه‌کات، قەرز، خیر، چاکه کردن، یارمه‌تی دانی خە‌لک، پیوستیه‌کانی خە‌لک	زکات، قرض، صدقه، احسان، یاری دادن مردم، مایحتاج مردم

سوره الکوثر (۱۰۸)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	أَعْطَيْنَاكَ	ئیمه به تو‌مان به‌خشی	به تو بخشیدیم
۱	كَوْثَرَ	شتی زور، خیری زور، ناوی کانیک له بهشت‌دا	خیر فراوان، چشمه‌ای در بهشت
۲	أَنْحَرُ	قوریانی بکه	قربانی کن
۳	شَانِئَكَ	دژمنی تو	دشمن کینه‌توز تو
۳	أَبْتَرُ	وه‌جاخ کوژ، نەسل‌براو، بی‌خیر	بی‌نام و نشان، بی‌خیر و برکت مقطوع‌النسل

سوره الکافرون (۱۰۹)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲	لَا أَعْبُدُ	نا په رهستم	نمی پرستم
۴	عَبَدْتُ	ئێوه په رهستوتانه	شما پرستیده اید

سوره النصر (۱۱۰)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۳	اسْتَغْفِرُهُ	داوای لی بووردنی لی بکه	از او طلب مغفرت کن

سوره المسد (۱۱۱)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	تَبَّتْ	له بهین چی	هلاک و نابود باد
۱	يَدَا	ههردوو دهست	دو دست
۱	أَبَى لَهَبٍ	ئهبوو لههههه	ابی لهب
۱	تَبَّ	مه‌رگی بو بی	نابود گردد
۴	حَمَالَةٍ	بار بهر، هه‌لگر	حمل کننده
۵	جِيدٍ	مل، گه‌ردهن، ئه‌ستو	گردن
۵	مَسَدٍ	پیستی خورما	لیف خرما

سوره‌ی الاخلاص (۱۱۲)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۲	صَمَدٌ	بی نیاز و جی نیاز	بی نیاز
۳	لَمْ يَلِدْ	کهس له و نه‌بوه	هیچ کس از او متولد نشده است
۳	لَمْ يُولَدْ	ئه‌ویش له کهس نه‌بووه	او از هیچ کس متولد نشده است
۴	لَمْ يَكُنْ	نیه	نیست، وجود ندارد
۴	كُفُوًا	هم‌بهر، هاوتا، هاولف	همتا، مانند

سوره‌ی الفلق (۱۱۳)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۱	أَعُوذُ	خو ده پاریزم، په‌ناده‌بهم	پناه می‌برم
۱	فَلَقٌ	سپیده‌ی به‌ربه‌یان	سپیده‌دم، بامداد، سحر
۳	غَاسِقٌ	تاریکی شه‌و	تاریکی شب
۳	إِذَا وَقَبُ	کاتی دادی	وقتی که فرا رسد
۴	نَفَّاثَاتُ	جادوگهران، فوکه‌ران	جادوگران، دمنده‌گان
۴	عَقَدٌ	گریه	گره
۵	حَاسِدٌ	ئیره‌یی به‌ر، حه‌سوود	حسد برنده
۵	حَسَدٌ	ئیره‌یی برد	حسادت نمود، بخل ورزید

سوره‌ی الناس (۱۱۴)

شماره آیه	عربی	کردی	فارسی
۴	وَسْوَاسٌ	وازوازی هین	ایجاد کننده شبهه، وسوسه گر
۴	خَنَاسٌ	خو په ناده ر، نهینی	وسوسه گر، پنهان شونده
۵	يُوسُوسُ	کرمی ده کا، وازوازی ده کا	وسوسه می کند

فهرست منابع

- ۱- تفسیر و بیان مفردات القرآن، تألیف دکتر محمد حسن الحمصی
- ۲- تفسیر نور، تألیف دکتر مصطفی خرم دل
- ۳- فرهنگ آسان قرآن با ترجمه‌ی کردی رزگار کریم و ناصح فتاح
- ۴- فرهنگ خال، کردی، تألیف شیخ محمد خال
- ۵- فرهنگ لغات قرآن، تألیف پروفیسور عباس مهرین شوشتری
- ۶- فرهنگ لغات قرآن، ترجمه‌ی فارسی احمد باباجانی
- ۷- فرهنگ مردوخ، کردی فارسی عربی، تألیف آیت الله مردوخ کردستانی
- ۸- فرهه‌نگوگ، تألیف محمد امین بیژنی
- ۹- قرآن کریم با ترجمه‌ی کردی ماموستا هه‌زار
- ۱۰- قرآن کریم با ترجمه‌ی کردی ماموستا محمد صالح ابراهیمی
- ۱۱- قرآن مجید با ترجمه‌ی فارسی استاد محمد مهدی فولادوند
- ۱۲- کلمات قرآن، تفسیر و بیان، تألیف استاد حسنین محمد مخلوف
- ۱۳- واژه‌های قرآن کریم، ترجمه‌ی فارسی محمد رضایی
- ۱۴- هه‌نبانه بو‌رینه، فرهنگ کردی - فارسی، ماموستا هه‌زار